

Gőzmosóda!!

Széchenyi-utca 42. Telefon 323.

Gőzmosóda!!

Széchenyi-utca 42. Telefon 323.

1905

INSIGNIA LIBERÆ & REGIÆ
CIVITATIS DÖBRÖCZEN

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-
üzlete, bel- és külföldi szövetek,
valamint hadifelszerelési cikkek
===== nagyválasztéku raktára

Debreczenben,
Kossuth-u. 4. sz.

Elvállal a legújabb szabásu és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport-egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar-, disz és viselőruhákat; papi reverendákat, palástokat és fővegeket stb., a legjutányosabb árak mellett készítek. Gyászöltönyöket, valamint vidéki megrendeléseket 24 óra alatt elkészít.

Ugy tényleges, mint Egyéves
tartalékos tiszték és

önkéntesek a legelegánsabban,
szabály szerint,

||||| kiváló olcsó árban |||||

felszereltetnek. Az anyag jó minőségeért, valamint előírás szerinti elkészítéseért felelősséget vállalok.

Legújabb angol- és francia-divatú öltönyök,
vasuti egyenruhák,

=====| hadi felszerelések, |=====

magyar díszruhák a legfinomabb kivitelben.

Árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálok.

Debreczeni Képes Kalendárium

az 1905-ik

közönséges esztendőre.

Révész Kálmán

Debreczen

1905. máj. 21.

Ötödik évfolyam.

Nyomtatja és kiadja: Debreczen sz. kir. város könyvnyomdája.
(Városház, Földszint.)

Kapható ugyanott és minden helybeli s hajdumegyei könyvkereskedésben.

Ára 1 korona.

2674

~~B 2674~~

Tartalom-jegyzék.

Naptári rész.		Oldal.	
Kor- és egyházi számlálás és csillagászati naptár	2—3	Postai díjjegyzékek	164
A naptári év 12 hónapja	4—15	Zóna személy-díjszabás	165
Hold kelte és nyugta 1905-ben	16	Bérekcsik díjszabályzata	165
Ismeretterjesztő és szépirodalmi rész.		Czímterek.	
Előszó, írta: Vecsey Imre	17	I. Egyházi czímter	113
Domahidy Elemér	18	II. Iskolai czímter	115
Könyves Tóth Mihály, írta: Csiky Lajos	19	III. Törvényhatósági czímter:	
Dalok (költemény), írta: Gulyás József	25	A) Debreczen sz. kir. város.	119
Hodászi Lukács, írta: S. Szabó József	26	B) Hajdumegye	124
Jókai Mór, írta: id. K. Arthur	33	IV. Egészségügyi czímter	135
A gond, írta: Szathmáry Zoltán	35	V. Igazságügyi czímter	137
Szerelmvágy (költemény), írta: Baja Mihály	37	VI. Közművelődési czímter:	
A hajdukirály családjáról, írta: Calamus dr.	37	Kulturális intézetek és körök	139
Nagymosás	42	Jótekonyság egyesületek	141
Láda jött hazulról (költemény), írta: Oláh Gábor	44	Dalgyűletek	144
Mese öt leányról és egy asszonyról, írta: Sziporka Zsolt	45	Önképző-egyletek	145
Debreczen és vidékének urai az Árpád-kor végén és az Anjou-korban, írta: Zoltai Lajos	50	Társas-körök	146
Ujévre (költemény), írta: Hamar László	91	Sport-egyletek	147
Szerelm (költemény), írta: Madai Gyula	91	VII. Katonai czímter	148
A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet	92	VIII. Közgazdasági czímter:	
Az éj (költemény), írta: Madai Gyula	99	M. kir. államhivatalok	151
Kendernyövés	100	Különféle hivatalok	154
Legényavatás (költemény), írták: Szávay Gyula és Szávay Zoltán	101	Bankok és pénzüstézek	155
Az orosz-japán háborúról és a japán népről	104	Biztosító intézetek	157
Debreczen a közegészségért, írta: dr. Burger Péter	111	Ipari és kereskedelmi vállalatok	158
Törvényszerinti bélyegrovat	163	Gazdasági intézmények	159
Kamatmutató tábla	163	IX. Kereskedők czímter	159
		A debreczeni színház nézőtere (vázlatrajz)	166
		Névnapiok betűrendben	167
		Debreczen sz. kir. város országos vásárainak jegyzéke az 1905. évre	169
		Országos vásárok címjegyzéke	170
		Vadászati és tilalomidő a különféle vadnemekre egész Magyarországon	174
		A különböző pénznemek s azok átszámítása	174
		Hirdetések	175—192

Betűrendes tárgymutató.

A.

	Oldal.
Ábeles-féle polgári leányiskola	118
Adóhivatalok (kir.)	151
Adó kivető és felszólamlási bizottságok	120
Adóügyi osztály (Debr. vár)	122
Adria biztosító társulat	157
Ágost. evang. egyház	114
Ágost. evang. elemi iskola	117
Álföldi takarékpénztár	155
Államépítészeti hivatalok	152
Államhivatalok	151
Államvasutak műhelye (debr.)	153
Államvasutak üzletvezetősége (debr.)	152
Állandó választmány (hajdumegyei)	125
Állategészségügyi felügyelőség (kir.)	154
Állatorvosok (kir.)	154
Állomás főnökségek (vasuti)	152
Alsó nyírvidéki vízlecsapoló társulat	155
Alsó szabolesi tiszai ármentesítő társulat	155
Altiszti dalkör (M. Á. V.)	145
Altiszti-kör (M. Á. V.)	146
Andaházi-Szilágyi Mihály intézet	142
„Anker” élet- és járadék biztosító-társaság	157
Anyakönyvi hivatal (állami)	123
Árvaház (nőegyleti) 142, (tanítói)	142
Árvaszék (Debr. városi)	121
Autonom orth. izr. hitközség (debr.)	115
Autonom orth. izr. elemi iskolák	118

B.

Bábaképezde (kir.)	136
Balmazújváros	131
Bankok és pénzüintézetek	155
Bécsi biztosító intézet	157
Bélyegfokozatok	163
Bérkocsi díjszabályzat	165
Betegsegélyző egyesület (izr.)	143
Betegsegélyző pénztár (kerületi)	155
Bejelentési hivatal (rendőrségi)	121
Bikur cholim	143
Bizottsági tagok (Debr. vár.)	119
Bizottsági tagok (Hajdúvármegyei)	124
Biztosító intézetek	157
Borellenőrző bizottság	159
Bőrkereskedők	159

Oldal.

Butorkereskedők	159
Bűnügyi osztály (rendőrség)	121

C.

Chewra-Kadischa	143
Collégium (debr.)	115
Csapatkórház (cs. és kir.)	150
Csendőrség (m. kir.)	150
Csokonai-kör	140
Czím-tár (debr. kép. kal.)	113
Czipő kereskedők	159

D.

Dalegyletek	144
Dalok (költemény)	25
Debreczen és vidékének urai az Árpád-kor végén és az Anjou-korban	50
Debreczeni m. kir. gazd. tanintézet	92
Debreczen a közegészségért	111
Debreczeni Hitelbank részvénytárs.	156
Debreczeni dalegylet	144
Debreczeni első takarékpénztár	158
Debreczeni kaszinó	146
Debreczen szab. kir. város népesedési statisztikája	112
Debreczen szab. kir. város területe és népessége	119
Dohánybeváltó felügyelőség (kir.)	154
Dohánybeváltó hivatal (kir.)	154
Dohánygyár (kir.)	153
Dohánytermelési kísérleti állomás (országos)	154
Dohánytőzsdék	159
Domahidy Elemér	18
Duna biztosító-társaság	157

E.

Egészségügyi czím-tár (IV.)	135
Egyek	133
Egyetértés önképző-, dal- és zene-egylet	145
Egyházi czím-tár (I.)	113
Éj (költemény)	99
Ékszerkereskedők	159
Elemi iskolai tanítók a főiskolában	116

Katonai czímtár (VII.)	148
Katonai és illetőségi ügyosztály (Debreczen városi).	123
Kefegyárak	158
Kegyes tanítórendi főgymnasium	117
Kendernyövés	100
Kerékpárkereskedők	161
Kereskedelmi csarnok	146
Kereskedelmi- és iparkamara (debreczeni)	154
Kereskedelmi tanintézet	118
Kereskedő ifjak dalköre	145
Kereskedő ifjak társulata	145
Kereskedők czímtára (IX)	159
Kereskedő-társulat	154
Kézműáru kereskedők	161
Közügyesítő egyesület	119
Kor- és egyházi számlálás	2—3
Korona takaré- és hitelszövetkezet	156
Kossuth-szobor-bizottság	139
Kossuth-dalkör	145
Kölcsönös segélyző-egyesület, mint szövetkezet	156
Könyves Tóth Mihály	19
Könyvkereskedők	161
Közgazdasági bank	156
Közgazdasági czímtár (VIII.)	151
Közigazgatási bizottság (Debreczen városi) 120, (hajduvármegyei)	125
Közigazgatási tanfolyam	118
Közkórház (Debr. városi).	123
Közművelődési czímtár (VI.)	139
Közös hadsereg (cs. és kir.)	150
Községi iskolaszék	116
Közjegyzői kamara (debr.)	138
Közjegyzők (debr.)	138
Kulturális intézetek és körök	139
Kulturmérnöki hivatal (kir.)	151
Különféle hivatalok	154

L.

Láda jött hazulról (költ.)	44
Lámpaáru kereskedők	161
Leánykiházasítási egyesület (Gizella)	157
Legényavatás (költ.)	101
Lelenczház-egyesület	142
Lisztkereskedők	161
Lókereskedők	161
Lovaregylet	147
Lovasrendőrök	121
Lövész-egyesület (polgári).	147

M.

Magyar-francia biztosító-társaság	157
Menházvezetők	117
Ménteleg parancsnokság	150
Mérnöki hivatal (Debr. városi).	123

Mese az öt leányról és egy asszonyról	45
Mészkereskedők	161
Mezőrendőrség	121
Mikepércs	134
Munkás betegsegélyző pénztár	143
Munkás rokkant- és nyugdíjegylet	144
Munkás dalegylet	144
Műpártoló egyesület	140
Műjég-kereskedő	161

N.

Nádudvar	128
Nagymosás	42
Naptári rész	1—15
Nemzeti baleset biztosító részv. társ.	152
Névnapok betűrendben	167
Norinbergi-áru-kereskedők	161
Nőegylet (jótevény) 141, (izraelita)	143
Női divat-kereskedők	161
Nőipariskola (nőegyleti)	118
Nyomdai vállalatok	158
Nyomdászok szakegylete	143

O.

Ódonkönyv-kereskedők	161
O. M. K. E. hajdumegyei kerület	154
Orosz-japán háborúról és a japán népről	104
Orvos fiók-szövetség	135
Orvos-gyógyszerész egyesület	135
Orvosok (debr.)	135
Osztr. magyar bank dabreczeni fiókja	155
Óvónők	117
Önképző egyletek	145

P.

Papirkereskedők	160
Pénznemek s azok átszámítása	174
Pénzügyigazgatóság (m. kir.)	151
Pénzügyőri biztosság	151
Petőfi-dalkör	144
Phönix biztosító társaság	157
Pinczéregylet betegsegélyző pénztára	144
Pinczer szakiskola	119
Polgári kerékpáros egyesület	148
Polgári kör	146
Polgári leányiskola (róm. kath.)	117
Polgári takaré- és segélyszövetkezet	156
Postai díjjegyzékek	164
Posta, távirat és távbeszélő hivatalok	152
Posztókereskedők	160
Püspökladány	129

R.

Rabsegélyző-egyesület	143
Rendőrség	121

Róm. kath. egyház (debr.)	114
Róm. kath. elemi iskolák	117
Róm. kath. iskolaszék	117
Rőfös és rövidáru kereskedők	160
Ruhakereskedők	160

S.

Sertéskereskedők	160
Siketnémák iskolája	118
Siketnémákat gyámolító egyesület	142
Sirkőkereskedők	160
Sport-egyletek	147
Szalámigyár	158
Szállodások, vendéglősök, kávéosk ipartársulata	147
Szappangyárak	158
Szarvasmarha-kereskedők	161
Szegényház (városi)	124
Székely-Társaság	142
Szénkereskedők	161
Szent-egylet (izraelita)	143
„Szent-László“ dalegylet	145
„Szent-Vincze“ egyesület	143
Szerelmvágy (költemény)	37
Szerelem (költemény)	91
Szeszpótadó-kezelő hivatal (városi)	123
Színház (városi)	124
Színházi nézőtér	166
Szintársulat	140
Szinügy-egylet	140
Szőlő- és bortermelő szövetkezet	159
Szőnyegraktár	162
Szövőipar-tanfolyam	142
Szülésznők	136

T.

Takarék- és hitelintézet	155
Tanfelügyelőségek	115
Tanítói árvaház	142
Tanítónőképző-intézet (ev. ref.)	117
Tanítónőképző-intézet (róm. kath.)	117
Társaskörök	146
Téglagyár (debr. városi)	123
Téglagyárak	159
Téglás	134
Temetkezési-egylet (debreczeni)	143
Termény- és áruaktár részv. társ.	158
Termény-kereskedők	162
Tététlen	134
The-Gresham életbiztosító társaság	157
The-Standard biztosító társaság	157
Theresianum	142
Tiszántuli ev. ref. egyh. ker.	113
Tiszacsege	133
Tiszántuli ev. ref. egyh. ker. egyház- megyéi	113

Oldal.

Tiszántuli ev. ref. egyh. ker. központi tisztikara	113
Tiszti legények	122
Tisztviselői kar (debr. városi)	120
Tisztviselők önszegélyző egyesülete	141
Torna-egyesület	147
Törvényhatósági czimtar (III.)	119
Törvényszék (kir.)	137
Trieszti ált. biztosító társaság	157
Tűzoltó-testület (önként.)	147

U.

Ujévre (költemény)	91
Urkocsis-egyesület	147
Ügyészség (kir.)	137
Ügyvédek (debr.)	138
Ügyvédek (hajdumegyei és derecskei)	139
Ügyvédi kamara (debr.)	138
Üzletvezetőség (M. á. v.)	152
Üveg- és porcellán kereskedők	162

Z.

Zenede	140
Zionizr. betegségegyező-egylet	143
Zóna-személy-díjszabás	165

J.

Jégkereskedők	161
Jogász- és tisztviselői-kör	146
Jókai Mór	33
Jótekonyság-egyesületek	141
Járásbíróságok	137
Józsa község	135

V.

Vadászati- és tilalom idő a különféle vadnemekre	174
Vadász társulat	147
Vágóhid	124
Vámhivatal (Debreczen városi)	123
Vámospércs	134
Városgazdai hivatal	123
Városi nyomda	124
Városi szülésznők	123
Varrógépkereskedők	162
Vásárok (debreczeni 169, (országos)	170
Vaskereskedők	162
Vaskereskedelmi alkalmazottak nyug- díjegyesülete	144
Végrehajtók (kir.)	138
Vegykísérleti állomás	154
Vetőmagvizsgáló állomás	154
Világítási vállalat (Debr. városi)	124
Vizsgálati bizottságok (főiskolai)	116
Vöröskereszt-egylet	141

Oldal.

NAPTÁRI RÉSZ.

Kor- és egyházi számlálás a Krisztus születése utáni 1905-ik közönséges évre.

I. Korszámítás.

	Uj stylus szerint.	Ó styl. sz.	Orosz sz.
Arany szám	6	6	3
Epakta vagy holdkules	XXIV.	VI.	XV.
Napkör	10	10	21
Római adószám	3	3	3
Vasárnapi betű	A.	B.	E.

II. Egyházi számítás vagy változó ünnepek.

a) A római katolikus anyaszentegyházban.

Septuagesimae- (hetvened) vasárnap .	február	19.
Hamvázó-szerda	márczius	8.
Husvét-vasárnap	április	23.
Keresztjártó napok	május	29., 30., 31.
Aldozó-csütörtök	junius	1.
Pünkösöd-vasárnap	junius	11.
Szent-Háromság vasárnapja	junius	18.
Urnap	junius	22.
Urjövet (Advent) első vasárnapja .	december	3.

b) A keleti vagy görög-orsz egyházban.

Triodium kezdete	február	6.
Septuagesimae- (hetvened) vasárnap .	február	13.
Hushagyó-vasárnap (mässzopust) . . .	február	20.
Zsirhagyó-vasárnap (süropust) . . .	február	27.
Nagy böjt első vasárnapja	márczius	6.
Husvét-vasárnap	április	17.
Vízszentelés ünnepe	május	14.
Aldozó-csütörtök	május	26.
Pünkösöd-vasárnap	junius	5.
Mindszent-vasárnap	junius	12.

III. Négy kántor-böjt.

Tavaszi	márczius	15., 17., 18.
Nyári	junius	14., 16., 17.
Őszi	szeptember	20., 22., 23.
Téli	december	20., 22., 23.

Farsang tartama: 61 nap, azaz 8 hét 5 nap.

IV. Böjtök a görög-orsz (keleti) egyházban.

- 1) Vajas hét: Hushagyó-vasárnaptól zsirhagyó-vasárnapig (február 20-tól február 27-ig).
- 2) Nagy böjt: Zsirhagyó-vasárnaptól nagy-szombatig bezárólag (február 27-től április 16-ig).
- 3) Szent Péter és Pál apostolokról nevezett böjt: Mindszent-vasárnaptól (junius 12.) junius 27-ig bezárólag.
- 4) Isten sz. anyjáról nevezett böjt: augusztus 1-jétől 14-ig bezárólag.
- 5) Nagy karácson előtti böjt: november 15-ikétől december 24-ig bezárólag.

V. Rövid török naptár.

1322/23-ik török év. — 1905-ik keresztény év.

- Dsu'l-kade 1. Mózes 30 napig tartó böjtölést ígér (január 7.). 4. A hét alvó barlangjába vonul (január 10.). 5. Ávrám a kaábát építi fel (január 11.). 7. Mózes átkelése a Nilus folyamon (január 13.). Dsu'l-hedse 1. (február 6.). 8. Kinyilatkoztatások éjje, a próféta először hallja Isten szavát (február 13.). 10. Aldozónap, kis bairám-ünnep (február 15.). 18. Tavi ünnep (február 23.). 22. Békeünnep

(február 27.). 25. Ali gyűrűje egy szegénynek adatik vissza (márczius 2.).

1323. Moharrem 1. Ujév napja (márcz 8.). 10. Asz-szura, Huszszein meggyilkoltatásának napja (márczius 17.). 16. Jeruzsálemet kiblának hirdetik (márczius 23.).

Safar 1. (április 7.). 29. Trombiták vagy világok ünnepe (május 5.).

Rébi-el-avvel 1. (május 6.). 8. Medinát székvárosnak hirdetik (május 13.). 11. Szent éj (május 16.). 12. Mohammed születése napja (május 17.). 23. Mohammed elhalálása napja (május 28.).

Rébi-el-accher 1. (junius 5.). Dsemádi-el-avvel 1. (julius 4.). 7. Ali születése napja (julius 10.). 14. Ali elhalálása napja (julius 17.). 19. Konstantinápoly elfoglalása II-ik Mohammed által 1455-ben (julius 22.).

Dsemádi-el-accher 1. Gábor főangyal jelenik meg a próféta előtt (augusztus 3.). 9. Abu Bekr születése napja (augusztus 11.). 20. Fatime, Mohammed leányának születése napja (augusztus 22.).

Redseb 1. Noah építi bárkáját (szeptember 1.). 4. Titkok éjje (szeptember 4.). 28. Mohammed a prófétai méltósággal ruháztatik fel (szeptember 28.). 29. Mennybemenetel éjje (szeptember 29.).

Sabán 1. (október 1.). 3. Husszein születése napja (október 3.). 15. Megpróbáltatások éjje (október 15.). 16. Mekát kaábanak hirdetik (október 16.).

Ramadán 1. (október 30.). Az egész hónapban böjtöl a török. 3. A könyv, melyet Ávrám nyert, alászáll a mennyből (november 1.). 4. A kórán küldetik meg a világnak (november 2.). 5. Mózes öt könyve száll alá a mennyekből (november 5.). 18. Jézus evangéliuma küldetik meg a világnak (november 16.). 27. Mindenhatóság éjje (november 25.). 29. Gyásznapi Bécs mellett vesztett csata emlékére (november 27.).

Sevvál 1., 2., 3. Nagy bairám-ünnep (november 29., 30., december 1.). 7. Hamza vértanu halálnapja (december 5.). 16. Ohud melletti csata emléknapja (december 14.).

Dsu'l-kade 1. Mózes 30 napig tartó böjtölést ígér (dec. 28.). 4. A hét alvó barlangjába vonul (dec. 31.).

Jegyzet. A török minden hónapnak 13., 14. és 15-ik napját szerencsenapnak tartja; hetenkint pedig a pénteket üli meg dzsuma neven nyugvás napjául.

VI. A Nap ☉.

Mielőtt még Copernicus felállította volna csillagászati rendszerét, mely szerint a Naprendszer középpontjában áll a Nap és e körül mozognak a bolygók, köztük Földünk is, a Napot is a látszat után a Föld körül mozgó bolygónak tekintették és így jutott a Nap is az ugynevezett uralkodó bolygók közé. Uralkodónak uralkodó, mert hatalmas vonzásával a Nap tartja meg úgy a Földet, mint a többi bolygót is pályájában, fényével és melegével teszi lehetővé a szerves életet!

A Nap olynemű saját fényével bíró égi test, mint az égen látható többi álló csillag, és nem köleszöngött fényű, mint pl. az esthajnali csillag, a Hold vagy akár Földünk, meg a többi bolygó, melyek mind a Naptól kapják fényüket.

Mint mondtuk, valamennyi bolygó körülötte mozog és ezen középponti szerepének megfelelő a nagysága is, mely mellett minden földi mérték eltörpül. Átmérője 190.000 mérföld vagyis körülbelül 1.387.000 kilométer; Földünk átmérőjénél tehát 110-szer nagyobb, a felület a Föld felületénél 12100-szor, térfogata pedig 1.331.000-szer nagyobb, vagyis 1.331.000 olyan test kerül ki mint a mekkora a Föld

Némi képet erről az irtózatosságról azzal nyerhetünk, hogy meggondoljuk, hogy az üresnek képzelt Napban a Föld és Hold tényleges távolságukban úgy férnének el, hogy a Hold akadálytalanul végezhetné mozgását a Föld körül, vagy hogy egy folyton éjjel-nappal haladó gyorsvonatnak óránként 100 kilométernyi sebességgel, mely a Földet $16\frac{2}{3}$ nap alatt járna körül, $5\frac{1}{2}$ év kellene a Nap megkerüléséhez!

A Nap anyaga jóval ritkább mint a Földé, azért tömege mégis meg 324.000-szer nagyobb a Földénél. Erre a nagyságra és tömegre szüksége is van a Napnak, mert — eddigi ismereteink szerint — 7 nagy bolygót 21 mellék-bolygóval vagy Holddal, 500 kis bolygót, számos üstökös és hullócsillagjait tart féken pályáikon és vezeti őket folytonos mozgásban maga körül. Ezek közül a legmesszebb, a Neptun, 620 millió mérföldnél nagyobb távolságban van a Naptól és azt majdnem 164 évben kerüli meg egyszer.

De nemcsak vonzásával tartja fenn a rendet a Nap az 8 rendszerében, hanem ellátja bolygóit meleggel és világossággal és teszi lehetővé rajtuk az életet. A Napon oly magas hőfok uralkodik, milyent a Földön előállítani nem tudunk; több ezer és ezer fok ott a meleg ($5-8000^{\circ}$), melynél minden ismert anyag nemcsak megolvad, de gőzzé is válik, és ez a roppant izzásban levő gőzburkolat képezi a Napnak úgynevezett légkörét, mely a Naprendszeren belül minden világosságnak és melegnek forrása, melyből az egész földi lét — és mi emberek is életünket meritjük!

VII. A csillagászati évszakok.

Tavaszi kezdete: március 21-én, 8 óra 7-6 perczkor reggel; tavaszi napéjgyenlőség vagy aequinoctium.

Nyár kezdete: június 22-én, 4 óra 7-7 perczkor reggel; nyári napfordulat vagy solstitium; a Föld északi felén leghosszabb nap, legrövidebb éj.

Ősz kezdete: szeptember 23-án, 6 óra 48-4 perczkor este; őszi napéjgyenlőség vagy aequinoctium.

Tél kezdete: december 22-én, 1 óra 19-9 perczkor délután; téli napfordulat vagy solstitium; a Föld északi felén legrövidebb nap, leghosszabb éj.

VIII. A természeti évszakok

hazánk közepes vidékein.

- 1) Télutó: február 25-kétől március 19-ig.
- 2) Tavasz: március 19-kétől május 16-ig.
- 3) Nyárelő: május 16-kától június 8-ig.
- 4) Nyár: június 8-kától augusztus 20-ig.
- 5) Nyárutó: augusztus 20-kától szeptember 21-ig.
- 6) Ősz: szeptember 21-kétől november 11-ig.
- 7) Télelő: november 11-kétől december 24-ig.
- 8) Tél: december 24-kétől február 24-ig.

IX. Az állatkör csillagképeinek jegyei.

1) ♀ Kos	5) ♀ Oroszlán	9) ♂ Nyilas
2) ♀ Bika	6) ♀ Szűz	10) ♂ Bak
3) ♀ Ikrek	7) ♀ Mérleg	11) ♀ Vizöntő
4) ♀ Rák	8) ♀ Bököl	12) ♀ Halak

Az első három tavaszi, a következő három nyári, a harmadik három őszi, az utolsó három téli jegynek is nevezetnek.

X. Nap- és holdfogyatkozások.

1905-ben két nap- és két holdfogyatkozás lesz; a holdfogyatkozás és a 2-ik napfogyatkozás lesz látható nálunk.

1. **Részletes holdfogyatkozás** február 19-én; kezdődik 7 óra 10 perczkor este, közepe 8 óra 16 perczkor, vége 9 óra 23 perczkor; látható a Csendes óceán nyugoti felében, Ausztráliában, Ázsiában, Afrikában és Európában; az elsőátülés az átmérő 0-4-edére terjed.

2. **Gyűrűs napfogyatkozás** március 6-án, 3 óra 36 percztől reggel 9 óra 22 perczig; látható Afrika délkeleti

partjain, az Indiai óceán déli részében, Ausztráliában és a déli Jeges tengeren.

3. **Részletes holdfogyatkozás** augusztus 15-én, 3 óra 55 percztől 5 óra 59 perczig reggel; a csak az átmérő 0-3-ére terjedő fogyatkozás Európa dényugoti részén, Afrikában, az Atlanti óceánon, Amerikában és a Csendes óceán keleti felében látható; Budapestén a Hold már a fogyatkozás vége előtt nyugszik le.

4. **Teljes napfogyatkozás** augusztus 30-án; kezdete általában 11 óra 54 perczkor délelőtt, a teljes fogyatkozás kezdete 12 óra 56 perczkor délután, a központi fogyatkozás 12 óra 58 percztől 3 óra 50 perczig tart, a teljes fogyatkozás vége 3 óra 51 perczkor, a fogyatkozás vége általában 4 óra 53 perczkor. A fogyatkozás látható Észak-Amerika keleti felében, az Atlanti óceán északi részén, Európában, Afrika északi felében, nyugoti Ázsiában és az északi sarkvidéken. — Budapestén a fogyatkozás részletes, a Nap-átmérő 0-69-ad részére terjed és 1 óra 39 percztől 3 óra 53 perczig tart.

XI. Normanapok.

a) *Melyeket a római katolikus egyház rendel.*

Hamvázó-szerdán (március 8-án); gyümölcsoltó boldogasszony napján (március hó 25-én); a nagyhéten (április 17-től 22-éig); husvét és pünkösöd vasárnapján (április 23-án és június 11-én); úrnapon (június 22-én); nagy-boldogasszony napján (augusztus 15-én); kisasszony napján (szeptember 8-án); mindszent napján (november 1-én); az úrjövet utolsó három napján (december 22., 23., 24.); Magyarországon Szent István király napján (augusztus 20-án), és minden ország- és tartományban a védszentje napján.

Ezen egyházi normanapoknak meg- vagy meg nem tartása egyedül a hívek vallásos érzelmére és az egyházi szabályok iránti kegyeletre van bízva; a politikai hatóságok ez ügybe nem avatkoznak.

b) *Melyeknek megtartását a polgári hatóságok is követelik.*

Szini előadások és más nyilvános vigalmak és látványos mutatóvígjátékok tiltva. A nagy hét három utolsó napján, úrnapon és nagykarácson előestvéjén. Husvét és pünkösöd vasárnapján és nagykarácson ünnepén szini előadások kizárólag csak jótékony célra és akkor is csak az illetékes polgári hatóságok engedélyével tarthatók.

A mely napokon szini előadások teljesen tiltva vagy csak hatósági engedéllyel tarthatók, a nyilvános bálók és tánczvigalmak tiltva vannak.

XII. Törvénykezési szünnapok.

1868. LIV. t. cz. III. cz. I. fej. 100. §. Sürgős eseteket kivéve, senki sem idéztethetik megjelenésre vallásának ünnepén. Ilyen idézés elrendelése vagy elhalasztása miatt azonban nincs helye perorvoslatnak.

V. cz. I. fej. 255. §. Az 1840. XV. t. cz. II. r. 201. §-ának intézkedése egyelőre itt is alkalmaztatván, a határidők, tekintet nélkül a közbeeső ünnepekre, az ott megállapított szünnapok alatt is folynak. Ha a határidő végnapja ilyen szünnapra esnék, az a legközelebbi köznapig terjed.

VIII. cz. I. fej. 357. §. A marasztalt fél vallásának ünnepei a végrehajtásnál is lehetőleg figyelemben tartandók.

XIII. Izraeliták törvénybe idézni tilos:

Szombatnapon; purimnapon; a husvétüi ünnepek 1., 2., 7. és 8. napján; pünkösödünnepeken; templompusztítás napján; újév 1-ső és 2-ik napján; engesztelés napján; sátoros ünnepén; gyülekezés és törvényöröm napján.

Dr. Lakits Ferencz,

az „Astronomische Gesellschaft” tagja.

JANUÁR.

31 nap.

N.-B.-Assz.-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Deczem. 1904	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt óra p.
-----	-------------------------------------	------------------------------	-----------	------------------------	------------------------	------------------------

1) Kathol. Evang. Meghalván Heródes. Máté II, 1—18. — Protest. Evang. Máté II, 13—23. — Görög Ev. Lukács II, 1—14.

V.	1 A Ujesztendő	A Ujeszten	19 C31 Bon.	☾ Basilius	7 51 4 15	
H.	2 Makár apát	Béla	20 Ignác	☾ tartós hideg	51 16	
K.	3 Genovéva	Dániel	21 Julianna	☾ idő, reggelen-	51 17	
S.	4 Titus P.	Izabella	22 Anastasia	☾ kint köd	50 18	
C.	5 Teleszfor	Simon	23 40 vértan.	☾ 7 óra 34	50 20	
P.	6 Vizkereszt	Vizkereszt	24 Eugenia	☾ percz este	50 22	
S.	7 Bálint	Lucian	25 N. Karác	☾ hideg	49 23	

2) + K. és Pr. Ev. Midőn Jézus 12 éves lett. Lukács II, 42—52. — Gör. Ev. Máté II, 13—23.

V.	8 A1 Sörény a.	A1 Erhard	26 C32 B.A.e.	☾ éjjel derült,	7 49 4 24	
H.	9 Julian	Martial	27 István vt.	☾ nappal lágy,	48 25	
K.	10 Rem. Pál	Rem. Pál	28 2 ez. vért.	☾ borult,	48 27	
S.	11 Hyginus	Matild	29 Apr.szent.	☾ néha hideg	47 28	
C.	12 Ernő	Probus	30 Anysia	☾ szél	47 29	
P.	13 Vidor	Vidor	31 Melania	☾ 9 óra 27	46 30	
S.	14 Felix pápa	Bódog	1 O J. 1905	☾ percz este	46 32	

3) + Kath. és Prot. Ev. A kánaáni menyekzöről. János II, 1—11. — Görög Ev. Márk I, 1—8.

V	15 A2 Jéz. Nev.	A2 Mór	2 B Sylvest.	☾ Mór apát	7 45 4 34	
H.	16 Marczel p.	Géza	3 Malakiás	☾ szél, folyvást	45 36	
K.	17 Rem. Antal	Rem. Ant.	4 70 apost.	☾ borult;	44 37	
S.	18 Piroska	Piroska	5 Theophem	☾ a hideg tür-	43 38	
C.	19 Sára	Sára	6 Epiphania	☾ hető; köd	42 40	
P.	20 Fáb. és Seb	Fáb. és S.	7 Ker. János	☾ Februárfény	41 41	
S.	21 Ágnes sz.	Ágnes	8 György	☾ 8 óra 30	40 43	

4) Kath. és Prot. Ev. A belpoklosról. Máté VIII, 1—14. — Gör. Ev. Máté IV, 12—17.

V	22 A3 Vincze v.	A3 Vincze	9 B1 Polye.	☾ percz reggel	7 39 4 45	
H.	23 Már. eljegyz.	Emerik	10 Nis. Gerg.	☾ kitisztul,	38 46	
K.	24 Timotheus	Timotheus	11 Theodor	☾ fagyos, végre	37 48	
S.	25 Pál fordul.	Pál fordul.	12 Tatiana	☾ szélcsendes,	36 49	
C.	26 Polykarp p.	Polykarp	13 Hermyl	☾ verőfényes és	35 51	
P.	27 Ar. sz. Ján	Margit	14 Szabbas	☾ enyhébb	34 52	
S.	28 Nagy Károly	N. Károly	15 Pál Theb.	☾ C1 óra 36 p.	33 54	

5) + Kath. és Prot. Evang. Krisztus hajójáról. Máté VIII, 23—28. — Görög Ev. Lukács XIX, 1—10.

V	29 A4 Sz. Csal. d.	A4 Valer.	16 B2 Pé. sz	☾ S. Fer. éjjel	7 32 4 55	
H.	30 Ádelgunda	Márton	17 N. Antal	☾ a jég kezd	31 56	
K.	31 Nol. Péter	Virgilius	18 Athauas.	☾ olvadni	30 58	

A hold járása
és változása.

☾ Ujhold 5-én,
7 ó. 34 percz-
kor este.

☾ Első negyed
13-án, 9 óra
27 perczkor este

☾ Holdtölte 21.,
8 ó. 30 percz-
kor reggel.

☾ Utolsó negyed
28-án, 1 óra
36 perczkor éjjel.

—
Naphossza 1-jén:
8 óra 24 percz.

—
Januárban a nap
1 óra 4 perczel nő.

—
20-án a nap a viz-
öntőbe 5 óra 59
perczkor délután.

Zsidó Kalendar.

Tebeth 5665.

Január

28 Szadduceu-
sok kirekesz-
tése a Sanhed-
rinből 5

1. Sebat, Roscho
des. Sabb. Bó 7

8. Sabbat Besa-
lah. Xylofo-
ria (faünnep) 14

15. Sabb. Jethro.
Örömnep, pál-
mák ünnepe 22

22. Sb. Mispatim.
Nizskálen hal. 28

23. Bójt, 10 törzs
hábor. Benja-
min törzse ell. 29

FEBRUÁR.

— 28 nap. —

Bőjtelő-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Januárius.	C jár.	Planéták állapota	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Ignác vért. Brigitta	19 Makarius	☿	nappalenyhe,	7 29 4 59	
C.	2 Gy. sz. B. A. Gy sz. b. A.	20 Eutim	☿	éjjel szél és	28 5 1	
P.	3 Balázs p. Balázs	21 Maximus	♂	havazás	27 2	
S.	4 Veronika Izidor	22 Timoth.	♂	12 óra 22	26 4	

6) † Kath. és Prot. Evang. A jó magról. Máté XIII, 24—31. — Görög Ev. Lukács XVIII, 35—43.

V.	5 A5 Agáta sz.	A5 Agáta	23 B3 Kelem	☿	p. délben	7 25 5 6
H.	6 Dorottya	Dorottya	24 Xenia	☿	töbnyire	24 8
K.	7 Romuald	Richard	25 Gergely	☿	kellemetlen,	22 9
S.	8 M. János	Salamon	26 Xenofon	♂	zord,	20 11
C.	9 Apollonia	Apollonia	27 Kriz. Ján.	♂	néha ködös,	19 13
P.	10 Skolastika	Skolastika	28 Efrem	♂	komor, végre	18 15
S.	11 Dezső p.	Euphrosin.	29 Ignác e.	♂	lágú idő	16 16

7) † Kath. és Prot. Ev. A mustármagról. Máté XIII, 31—35. — Gör. Ev. Lukács XIX, 11—28.

V.	12 A6 Eulália	A6 Lidia	30 B4 Basil	☿	5 óra 36	7 14 5 18
H.	13 Eduárd	Kasztor	31 Cyrus s J.	☿	p. délután	12 20
K.	14 Kallist., Bál.	Bálint	1 Ó Febr.	☿	eleinte	10 21
S.	15 Faust. Jovita	Faust, Jov.	2 Úr bemut.	☿	reggel hideg,	8 23
C.	16 Julianna sz.	Samu	3 Simeon	☿	nappal esős,	6 24
P.	17 Sabbas P.	Donát	4 Izidor	☿	erre kitisztul	4 26
S.	18 Koloman	Koloman	5 Agata	☿	Márcz.-fény	2 27

8) † Kath. és Prot. Evang. A szőlőmunkásokról. Máté XX, 1—16. — Görög Ev. Lukács XVIII, 10—14.

V.	19 A Zsuzsánn.	A Septuag.	6 B Triod.k.	☿	8 óra 8	7 1 5 29
H.	20 Eleuther	Sabin vért.	7 Partén	☿	percz este,	0 30
K.	21 Orsola	Eleonora	8 Tivadar y.	☿	látható hold-	6 59 31
S.	22 Péter székf.	Üsz. Péter	9 Nicetas	☿	fogyatkozás.	57 32
C.	23 Romana	Lázár	10 Karalamp	☿	változó idő,	55 34
P.	24 Mátyás ap.	Mátyás	11 Balázs vt.	☿	néha szél és	53 36
S.	25 Valburga	Valburga	12 Meletiusp.	☿	hófelhők	51 37

9) † Kath. és Prot. Ev. A magvetőről és magról. Lukács VIII, 4—15. — Gör. Ev. Lukács XV, 11—32.

V.	26 A1 Viktor	A1 Sexag.	13 B Septuag	☿	11 óra 20	6 49 5 38
H.	27 Leander	Ákos	14 Auxent.	☿	p. délelőtt	47 40
K.	28 Roman	Oszv. Rom.	15 Onesim	☿	nappal tiszta	45 41

A hold járása
és változása.

☾ Ujhold 4-én,
12 ó. 22 percz-
kor délben.

☾ Első negyed
12-én, 5 ó. 36
perczkor délután.

☾ Holdtölte 19.,
8 óra 8 percz-
kor este, látható
holdfogyatkozás.

☾ Utolsó negyed
26-án, 11 óra
20 perczkor dél-
előtt.

Naphossza 1-jén:
9 óra 30 percz.

Februárban a nap
1 óra és 26 percz-
cel nő.

19-én a nap a ha-
lakba 8 óra 29
perczkor reggel.

Zsidó Kalandár.
Sebat 5665.

Február
29. Sabb. Truma.

AntiókusEpi-
phaneshalála 4

30. Roschodes 5

1. Adar, Rosch. 6

6. Sab. Tecavé. 11

7. Bőjt, Mózes

halála miatt 12

8. Esőünnep 13

13. Sab. Kithissa 18

14. Kis purim 19

20. Sabbat Va-

jakkal 25

23. Templ.-szen-

telés Zoroba-

bel által 26

MÁRCZIUS.

31 nap.

Bőjtmás-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Februárius.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.	
S.	1	Antonia	Albin	16	Pamfil	☾	töbnyire	6 43 5 42
C.	2	Simplicius p.	Januária	17	Tódor T.	☾	szeles,	41 44
P.	3	Kunigunda	Kunigunda	18	Leo pápa	☾	kellemetlen	39 45
S.	4	Theophil	Adorján	19	Archipp.	☾	időjárás	37 46

10) † Kath. és Prot. Ev. Jézus világtalant gyógyit meg. Lukács XVIII, 31—42. — Gör. Ev. Máté XXV, 31—48.

V.	5	A2 Eusebius	A2 Quinq.	20	B Mäszop.	☾	kitisztul	6 35 5 48
H.	6	Frigyes	Fridolin	21	Timoth.	☾	6 óra 36	33 49
K.	7	Húshagyó k.	Felicitas	22	Jenő vt.	☾	percz reggel,	31 50
S.	8	Hamvazó	Philemon	23	Polykarp	☾	nem látható	29 52
C.	9	Franciska	Cyr. Meth.	24	Ján.fej.m.	☾	napfogyatk.	27 54
P.	10	40 vértanu	Cypr., Sán.	25	Taráz	☾	déli szél mel-	25 56
S.	11	Heraklius	Rozina	26	Porfir	☾	lett kellemes	23 57

11) † Kath. és Prot. Ev. Jézus megkísértetik a lélektől. Máté IV, 1—11. — Gör. Ev. Máté VI, 14—21.

V.	12	A3 Gergely	A3 Invocav	27	B Szűrop.	☾	változó,	6 21 5 59
H.	13	Rozina	Ernö	28	Vazul hv.	☾	este ködös	19 6 1
K.	14	Mathild	Zakariás	1	Ó Márcz.	☾	10 óra 16	17 3
S.	15	Kántorbőjt	Kristóf	2	Teodot	☾	p. délelőtt	15 4
C.	16	Henrika	Cyriak	3	Eutrop	☾	többször szél,	13 6
P.	17	Gertrud	Gertrud	4	Gerazim	☾	nappal néha	11 7
S.	18	Sánd., Ede	Eduárd	5	Konon	☾	enyhe lég	9 8

12) † Kath. Ev. Jézus színeváltozásáról. Máté XVII, 1—9. — Prot. Ev. Máté XV, 21—28. — Gör. Ev. János I, 43—51.

V.	19	A4 Józs.n.a.	A4 Remin.	6	B1 a bőjtb.	☾	szélcsendes	6 7 6 9
H.	20	Nicetas	Hubert	7	Basilis vt.	☾	Tavaszk kezd	5 10
K.	21	Benedek	Benedek	8	Theofilakt	☾	6 óra 12	3 11
S.	22	Octavian	Kasimir	9	40 vért.	☾	percz reggel	1 13
C.	23	Victoria	Ottó	10	Kodrat	☾	Napéjegyen.	5 59 15
P.	24	Gábor	Gábor	11	Sofron	☾	Aprilfény	57 16
S.	25	Gy. olt. B. A.	Gy. o. B. A.	12	Theofan	☾	éjjel hideg	55 18

13) † Kath. és Prot. Ev. Jézus ördögöt űz ki. Lukács XI, 14—28. — Görög Ev. Márk II, 1—12.

V.	26	A5 Manó	A5 Oculi	13	B2 Nicef.	☾	reggel szél	5 53 6 19
H.	27	Rupert	Rupert	14	Benedek	☾	10 óra 51	51 20
K.	28	Gusztáv	Malchus	15	Agap vt.	☾	percz éjjel	49 22
S.	29	Cyryllus	Eustach	16	Sabina	☾	zord, végre	47 24
C.	30	Quirin	Guido	17	Elek	☾	mérsékelt	45 25
P.	31	Benjamin	Amos	18	Cyryll	☾	hideg idő	43 27

A hold járása és változása.

Ujhold 6-án, 6 ó. 36 perczkor reggel, láthatatlan napfogyatkozással.

Első negyed 14-én, 10 óra 16 perczkor dél-előtt.

Holdtölte 21., 6 ó. 12 perczkor reggel.

Utolsó negyed 27-én, 10 óra 51 perczkor éjjel.

Naphossza 1-jén: 10 óra 59 percz.

Márcziusban a nap 1 órával s 45 perczcel nő.

21-én a nap a kos-jegybe 8 óra 8 perczkor reggel.

Zsidó Kalendár.

Adar 5665.

Márczius

27. Sabbat Pe-kudé 4

28. Antiókus rendetén. vizszavonása 5

30. Roschodes 7

1. Veadar, Roschodes 8

4. Sabbat Pari 11

11. Sab. Vajikra 18

13. Eszter bőjtje 20

14. Purim 21

15. Susan-Purim 22

18. Sabbat Zaw 25

MÁJUS.

31 nap.

Pünkösöd-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Aprilis.	C jár.	Planéták állapota.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
H.	1 Fülöp és Jak.	Fül. s Jak.	18 Húsv. hétfő	kitisztul;	4 45	7 9
K.	2 Zsigmond	Zsigmond	19 P. János	szélcsendes,	43	11
S.	3 † feltalálása	Monika	20 T. Tivad.	jó idő	41	12
C.	4 Flórián	Amália	21 Január	5 óra 6	40	13
P.	5 Vincze	Vincze	22 Theodor S.	p. délután	39	15
S.	6 Ol. f. János	János	23 György vt.	enyhe lég	37	16

19) † Kath. és Prot. Ev. Én vagyok a jó pásztor. János X, 12—16. — Gör. Ev. János XX, 19—31.

V.	7 A2 Gizela	A2 Miseric	24 B1 Sab., Z	nappal me-	4 36	7 17
H.	8 Mihály megj.	Szaniszló	25 Márk ev.	leg, néha égi-	35	18
K.	9 Gergely	Demeter	26 Bas. p. v.	háborúval;	33	19
S.	10 R. Antal	Victorin	27 Simon	reggel hús,	31	20
C.	11 Beatrix	Adalbert	28 Jázon	éjjel viharos	30	22
P.	12 Pongrácz	Zeno, Pong.	29 K. 9 vért.	8 óra 3	29	23
S.	13 Szervác	Szervác	30 Jakab ap.	percz reggel	28	24

20) † Kath. és Prot. Ev. Kis idő múlva látui fogtok engem. János XVI, 16—23. — Gör. Ev. Márk XV, 42—XVI, 8.

V.	14 A3 Bonifác	A3 Jubilat	1 B2 O Máj.	derült, néha	4 27	7 26
H.	15 Zsófia	Zsófia	2 Athanáz	áéli szél,	26	28
K.	16 Nep. János	N. János	3 Tim. és M.	nappal meleg,	25	29
S.	17 Ubald. Pask.	Torpetus	4 Pelagia	éjjel hűvös	24	31
C.	18 Felix h.	Venáncz	5 Irene	10 óra 53	23	32
P.	19 Ivo p.	Potent., Ivó	6 T. Jób, Fl.	p ercz este	22	33
S.	20 Bernát	Anasztázia	7 † feltalál.	változó	21	34

21) † Kath. és Prot. Ev. Visszamegyek ahoz, ki engem küldte. János XVI, 5—15. — Gör. Ev. János V, 2—15.

V.	21 A4 Szilárd	A4 Cantat.	8 B3 Ján h.	Juniusfény	4 20	7 35
H.	22 Julia sz. vt.	Ilona	9 Isaías	eleinte hús,	19	36
K.	23 Dezső	Dezső	10 Simon ap.	erre szélcsen-	18	37
S.	24 Janka	Zsuzsánna	11 Vizszent.	des, a lég föl-	17	38
C.	25 Orbán p.	Orbán	12 Epiphan	melegszik	16	39
P.	26 Nerei Fülöp	Béla k.	13 Glyceria	C 4 óra 6	15	40
S.	27 I. Ján., Magd	Gyula M.	14 Izidor	percz reggel	14	41

22) † Kathol. és Prot. Ev. A mit nevemben kérendetek. János XVI, 23—30. — Gör. Ev. János IV, 5—42.

V.	28 A5 Vilm., E.	A5 Rogate	15 B4 Pako.	többször sze-	4 13	7 42
H.	29 Maxim. pk	Izsák, Max.	16 Agap, T.	les, néha hús,	12	43
K.	30 Ferdinand	Theodor	17 Andron, J	később verő-	11	44
S.	31 Angela	Petronella	18 Teodot vt.	fényes, meleg	11	4

A hold járása és változása.

Ujhold 4-én, 5 óra 6 perczkor délután.

Első negyed 12-én, 8 óra 3 perczkor reggel.

Holdtölte 18., 10 ó. 53 perczkor este.

Utolsó negyed 26-án, 4 óra 6 perczkor reggel.

Naphossza 1-jén: 14 óra 24 percz.

Májusban a nap 1 óra 11 perczcel nő.

21-én a nap az ikrékbe 7 óra 55 perczkor este.

Zsidó Kalendár. Nizán 5665.

Május

28. Böjt, Józsuah. 3

30. Roschodes 5

1. Ijár, Rosch., Sab. 2. percz 6

6. Böjt, húsv. al.

elköv. bűn. m. 11

7. Templ. szent. 12

8. Sab. 3. percz 13

11. Böjt, Illés pr.

halál. s frigy-

sze krény el-

rablása miatt 16

14. Kis húsvét 19

15. Sab. 4. percz 20

18. Lag-b'omer 23

22. Sab. 5. percz 27

23. Böjt, Gáza el

foglal emlk. 28

[illegible]

JUNIUS.

30 nap.

Szt.-Iván-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Május.	C jár	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
C.	1 Aldozó Csüt.	Aldozó Os.	19 Patrik	Nikodem	4 10	7 46
P.	2 Erazmus	Helena, Ef.	20 Thallel vt.	derült idő	10	47
S.	3 Ödön, Klot.	Oliva	21 Szil. és II.	7 óra 13	9	47

23) † Kath. és Prot. Ev. Ha majd eljövend a vigasztaló. János XV, 26 és XVI, 1—4. — Gör. Ev. János IX, 1—38.

V.	4 A6 Quirin	A6 Exaudi	22 B5 Basil.	percz reggel	4	9	7	48
H.	5 Bonifác pk.	Bonifác	23 Mihály pk.	töbnyire	8			48
K.	6 Norbert	Longin.	24 Simon	szép, végre	8			49
S.	7 Róbert	Róbert	25 K.Ján.fej.	szél támad;	7			49
C.	8 Medárd	Medárd	26 Ald. Csüt.	hűs és esős	7			50
P.	9 Felix, Prim.	Primus	27 Terapont	napok	7			51
S.	10 Margita	† Margita	28 Nicetas E.	2 óra 21	6			51

24) † Kath. és Pr. Ev. A ki engem szeret, megtartja beszédemet. János XIV, 23—31. — Gör. Ev. János XVII, 1—13.

V.	11 A Pünk.vas.	A Pünk. v.	29 B6 Teod.	p. délután	4	6	7	52
H.	12 Pünkösdf.	Pünkösdf.	30 Izsák vt.	Basilid. vt.	6			53
K.	13 Pádúai Antal	Tóbiás	31 Hermia	jó meleg	6			53
S.	14 Kántorböjt †	Vazul	1 Ó Junius	N. Vazul	6			54
C.	15 Vid. Modest.	Krescenc.	2 Nicefor	égiháború,	5			54
P.	16 R. Ferencz	† Justin	3 Lucilian	termékeny id.	5			55
S.	17 Adolf	† Rainer	4 Metrofan	7 óra 8	5			55

25) † Kath. Ev. Nekem adatott minden hatalom. Máté XXVIII, 18—20. — Prot. Ev. János III, 1—15. — Gör. Ev. János VII, 37—52 és VIII, 12.

V.	18 A1 Sz.Hár.v.	A Sz.Hár.v	5 BPünk.v.	percz reggel	4	5	7	56
H.	19 Julianna	Gyárfás	6 Pünk. htf.	Leghosz-	4			56
K.	20 Pál cz., Szilv.	Florent	7 TheodotS.	szabbnapok.	4			56
S.	21 Alajos	Albán	8 A. Tivad.	Juliusfény	4			56
C.	22 Úrnapja	Paulina	9 Cyril A.	Paulin p.	4			56
P.	23 Szipónia	Szipónia	10 Timot. S.	Nyár kezd.	4			56
S.	24 Ker. János	Iván	11 Bertalan	9 óra 2	5			57

26) † Kath. Ev. A nagy estéliről. Lukács XIV, 16—24. — Prot. Ev. Lukács XVI, 19—31. — Gör. Ev. Máté X, 32—38 és XIX, 27—30.

V.	25 A2 Prosper	A1 Eulog	12 B1 Min.sz	percz este	4	5	7	57
H.	26 János és Pál	Ján. és Pál	13 Aquilina	meleg szél,	5			57
K.	27 László kir.	László	14 Eliseus p.	gyakori ziva-	6			57
S.	28 Leo h. p.	† Arsl. Józ.	15 Amos p.	tar, kis eső,	6			57
C.	29 Péter és Pál	Péter és Pál	16 Tychon	erre csendes;	6			56
P.	30 Pál ap. eml.	Lucian, P.	17 Manó	a melegség nő	7			56

A hold járása és változása.

Ujhold 3-án, 7 6. 13 perczkor reggel.

Első negyed 10-én, 2 óra 21 percz délután.

Holdtölte 17., 7 óra 8 perczkor reggel.

Utolsó negyed 24-én, 9 óra 2 perczkor este.

Naphossza 1-jén: 15 óra 36 percz.

A nap juniusban még 16 perczcel nő, aztán 3 perczcel fogy.

22-én a nap arákba 4 óra 8 perczkor reggel.

Zsidó Kalendár. Ijár 5665.

Junius
28. Böjt, Sámuel prof. halál. m. 2
29. Sabb. 6. perek 3
1. Síván, Rosch. 4
6. Sebuot (Pünkösdf.) 1-ső ünnepnepnapja 9
7. Sebuot, 2. n., Sb. Bamidbar 10
14. Sabb. Nasszó 17
15. Makkabeusok győzelme 18
21. Sabbat Behaloteha 24
24. Böjt, Jeroboám elpártolása miatt 27

JULIUS.

— 31 nap. —

Szt.-Jakab-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Junius.	C jár.	Planéták állapota.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Teobald, S. Tibolt	18 Leontius	☾	hűs éjek	4	7 56
V.	2 A3 Sarl. B.A.	A2 S.B.A.	☾	7 óra 6	4	8 7 56
H.	3 Eulog, Som.	Kornél	☾	percz este	8	55
K.	4 Ulrik, Berta	Udalrik	☾	az idő nappal	9	55
S.	5 Ciril és Met.	Sarolta	☾	forró, reggel	10	55
C.	6 Esaiás pr.	Esaiás	☾	ködös, végre	11	54
P.	7 Vilibald	Eszter	☾	borult pász-	12	54
S.	8 Kilian	Kilian	☾	tás esővel	13	53

27) + Kath. Ev. Az eltévedt juhról. Lukács XV, 1-10. — Prot. Ev. Lukács XIV, 16-24. — Gör. Ev. Máté IV, 18-23.

V.	9 A4 Ber., Ver.	A3 Luiza	☾	7 óra 3	4	14 7 53
H.	10 Amália	Amália	☾	percz este	15	52
K.	11 I. Pius p.	Eleonora	☾	gyakori ziva-	16	52
S.	12 Henrik	Henrik	☾	tar, néha zá-	17	51
C.	13 Jenő pk., Öd.	Margit	☾	poreső, később	18	51
P.	14 Bonaventura	Károly	☾	növekedő me-	19	50
S.	15 Apost. oszl.	Apost. oszl.	☾	legség	20	50
V.	16 A5 Skap. ü.	A4 Faust.	☾	4 óra 48	4	21 7 49
H.	17 Elek h.	Elek	☾	p. délután	22	49
K.	18 Fridrik	Rozina	☾	verőfényes és	23	48
S.	19 Paul. Vincze	Makrina	☾	igen meleg;	24	47
C.	20 Illés pr.	Illés	☾	égiháború,	26	46
P.	21 Dániel pr.	Paulina	☾	végre megint	27	45
S.	22 Mária Magd.	Magdolna	☾	forró idő	28	43

28) + Kath. Ev. A dűs halászatról. Luk. V, 1-11. Pr. Ev. Luk. XV, 1-10. Gör. Ev. Máté VI, 22-33.

V.	23 A6 Libor p.	A5 Libor.	☾	10 B5 45 vt.	4	29 7 42
H.	24 Krisztina	Kinga	☾	11 Euphemia	30	41
K.	25 Jakab ap.	Jakab ap.	☾	12 Proklus	32	40
S.	26 Anna	Anna	☾	13 Gábor	33	39
C.	27 Pentele	Pentele	☾	14 Aquila	34	38
P.	28 Incze, Győző	Beatrix	☾	15 Cyriak	35	37
S.	29 Mártha	Mártha	☾	16 Athinog.	37	36

30) + Kath. Ev. Jézus megvendégl 4000 embert. Márk VIII, 1-9. — Prot. Ev. Lukács V, 1-11. — Gör. Ev. Máté VIII, 28-IX, 1.

V.	30 A7 Abd., J.	A6 Euplus	☾	17 B6 Marin.	4	38 7 34
H.	31 Lojol. Ignác	Ilona, Ern.	☾	18 Emil, Jác.	39	33

31) + K. Ev. A hamis prófétákról. Máté VII, 15-21. Pr. Ev. Máté V, 20-26. Gör. Ev. Máté IX, 1-8.

A hold járása
és változása.

Ujhold 2-án,
7 óra 6 percz-
kor este.

Első negyed
9-én, 7 óra 3
perczkor este.

Holdtölte 16.,
4 ó. 48 percz-
kor délután.

Utolsó negyed
24-én, 2 óra
25 perczkor dél-
után.

Naphossza 1-jén:
15 óra 49 percz.

Julius hóban a nap
55 percczel fogy.

23-ikán a nap az
oroszlánban 3
óra 3 perczkor dél-
után.

Zsidó Kalendár.
Siván 5665.

Julius

28. Sabbat Sela-
Lecha 1

30. Roschodes 3

1. Thamuz, Ros-
chodes 4

5. Sabbat Ko-
rah 8

12. Sabb. Dibre 15

17. Szoros böjt, a
templ. elfog-
lalása miatt 20

19. Sabb. Simhu 22

26. Sabb. Pinkass 29

AUGUSZTUS.

31 nap.

Kisasszony-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Julius.	C jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p	A hold járása és változása.
K.	1 Vasas Péter	Vas. Péter	19 Makrina	☾ 5 óra 19	4 40	7 32	☾ Ujhold 1-én, 5
S.	2 Portiunkula	Gusztáv	20 Illés próf.	☾ percz reggel	41	30	☾ óra 19 percz-
C.	3 István vt.	Lydia	21 Sim., Ezek	☾ szép, de a hő-	42	29	☾ kor reggel.
P.	4 Domonkos	Domonkos	22 Magd. M.	☾ ség folyton	43	27	☾ Első negyed
S.	5 Havi B.Assz.	Osvald	23 Troph., F.	☾ növekszik	45	25	☾ 7-én, 11 óra

32) † Kath. Ev. Az igazságtalan sáfárról. Lukács XVI, 1-9. — Prot. Ev. Márk VIII, 1-9. — Gör. Ev. Máté IX, 27-33.

V.	6 A8 Ur sz. v.	A7 Ursz. v	24 B7 Krisz	☾ száraz idő	4 46	7 24
H.	7 Kajetán	Ulrik	25 Anna	☾ 11 óra 33	47	23
K.	8 Cyriak v.	Cyriak	26 Hermol.	☾ percz éjjel	48	21
S.	9 Román v.	Erik	27 Pantaleon	☾ tiszta idő,	49	20
C.	10 Lőrincz	Lőrincz	28 Prochor	☾ végre néha	51	18
P.	11 Susanna	Hermann	29 Kallinik	☾ zivatar és	53	17
S.	12 Klára	Klára	30 Silas	☾ záporosó	54	16

33) † Kath. Ev. Jézus megsejti Jeruzsálem városát. Lukács XIX, 41-47. — Pr. Ev. Máté VII, 15-23. — Gör. Ev. Máté XIV, 14-22.

V.	13 A9 Hypolit	A8 Ipoly	31 B8 Eudoc	☾ tikkasztó	4 55	7 14
H.	14 Eusebius	† Eusebius	1 ÓAugusz.	☾ forróság	56	12
K.	15 N.B. Assz. n.	N. B. Assz.	2 István e.	☾ 4 óra 48	58	10
S.	16 Rókus	Izsák	3 Izsák D.	☾ percz reggel,	59	8
C.	17 Liberát	Augusztá	4 7vértanu	☾ látható hold-	5 0	6
P.	18 Ilona	Helena	5 Eusignius	☾ fogyatkozás.	2	4
S.	19 Lajos p.	Sebald	6 Úrszin. v.	☾ borulás	3	2

34) † Kath. Ev. A farizeusról és publikánusról. Lukács XVIII, 9-14. — Prot. Ev. Lukács XVI, 1-9. — Gör. Ev. Máté XIV, 22-34.

V.	20 A10 Istv. k.	A9 Istv. k.	7 B9 Istv. k.	☾ égháboru, eső	5 4	7 0
H.	21 Bernát	Bernát	8 Emilian	☾ Kánikul. vég	5 6	59
K.	22 Timotheus	Alfonz	9 Máté ap.	☾ 7 óra 26	6	58
S.	23 Ben. Fülöp	Zachäus	10 Lőrincz	☾ percz reggel	7	56
C.	24 Bertalan	Bertalan	11 Euplus D.	☾ Szept.-fény	8	54
P.	25 Lajos király	Lajos	12 Photinus	☾ néha kis eső,	10	52
S.	26 Samu, Zefir.	Samu	13 Maximus	☾ a meleg fogy	11	50

35) † Kath. Ev. A siketnémáról. Márk VII, 31-37. — Protest. Ev. Lukács XIX, 41-48. — Gör. Ev. Máté XVII, 14-23.

V.	27 A11 K.Józs.	A10 Gebh.	14 B10 Mich	☾ borult idő	5 13	6 48
H.	28 Ágoston e. a.	Ágoston	15 N.B. Asz.	☾ 30-án 2	14	46
K.	29 János lefej.	János fej.	16 Diomid	☾ óra 30 p. dél-	15	44
S.	30 Róza szűz	Róza	17 Myron v.	☾ után, látható	17	42
C.	31 Raimund	Paulina	18 Florus	☾ napfogyatk.	19	41

Naphossza 1-jén:
14 óra 52 percz.
Augusztusb. a nap
1 óra 30 percczel
fogy.
23-án a nap a szűz
jegyébe 9 óra
46 perczkor este.

Zsidó Kalendár.
Ab 5665.

Auguszt.
1. Ab, Roschod. 2
3. Bajt, Áron h. 4
4. Sabb. Mattosz 5
9. Szoros bajt, a
templom fel-
égetése miatt 10
11. Sabb. Hazon 12
15. Örömnapp (Tu-
beab) 16
18. Sb. Nahaman 19
19. Bajt, a templ.
lámpa elalv. 20
21. Kis fa-ünnep 22
25. Sabbat Ekev 26
30. Roschodes 31

SZEPTEMBER. — 30 nap. —

Szt.-Mihály-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Augusztus.	C jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
P.	1 Egyed apát	Ágoston	19 András v.	derült, még	5 20	6 39
S.	2 Zeno	Absolon	20 Samu pr.	meleg idő	22	37

36) † Kath. Ev. Boldogok a szemek. Lukács X, 23–27. — Prot. Ev. Lukács XVIII, 9–14. — Gör. Ev. Máté XVIII, 23–35.

V.	3 A12 Óran. n.	A11 Mans.	21 B11 Tadé	Albert	5 23	6 35
H.	4 Rozália sz.	Mózes	22 Agátonik	nappal szép,	25	33
K.	5 Viktor v.	Herkules	23 Lupus	éjjel szeles	26	31
S.	6 Zakariás	Magnus	24 Eutyches	5 óra 25	28	29
C.	7 Regina	Regina	25 Bertalan	percz reggel	29	27
P.	8 Kisassz. nap.	Kisassz. n.	26 Adrian	a lég hirtelen	31	25
S.	9 Gorgonius	Gorgonius	27 Pimen	meghül	32	23

37) † Kath. Ev. A tíz belpoklosról. Lukács XVII, 11–19. — Prot. Ev. Márk VII, 31–37. — Gör. Ev. Máté XIX, 16–26.

V.	10 A13 Már. N.	A12 Jodok	28 B12 Móz.	Tol. Miklós	5 33	6 21
H.	11 Athanáz	Prot., Jác.	29 Ján. lefej.	kellemetlen;	35	19
K.	12 Tóbiás G.	Athanáz	30 Sándor	eső áll be	36	17
S.	13 Enok	Mór	31 B. assz. öv.	7 óra 26	37	15
C.	14 † felmagaszt.	Salome	1 O Szept.	percz este	38	13
P.	15 Nikomedes	Nikodem	2 Mamant	kiderül,	39	11
S.	16 Ludmilla	Euphemia	3 Anthym	szélcsendes	41	9

38) † Kath. Ev. Senki két urnak nem szolgálhat. Máté VI, 24–33. — Prot. Ev. Lukács X, 23–27. — Gör. Ev. Máté XXI, 33–42.

V.	17 A14 Lamb.	A13 Lamb	4 B13 Bab.	többsnyire	5 42	6 7
H.	18 Tamás, K. Jós	Titus	5 Zakarjás	kellemes, nap-	43	5
K.	19 Konrad	Konstant.	6 Mihály	pal néh. meleg	45	3
S.	20 Kántorbójt	Faustin	7 Sosent	Októberfény	46	0
C.	21 Máté ap. ev.	Máté	8 Már. szül.	11 óra 30	47 5	57
P.	22 Móricz	Móricz	9 Joakim	percz éjjel	49	55
S.	23 Tekla sz. v.	Tekla	10 Menodora	Ősz kezdete	50	53

39) † Kath. Ev. A naimi ifjuról. Lukács VII, 11–16. — Prot. Ev. Lukács XVII, 11–19. — Gör. Ev. Máté XXII, 2–14.

V.	24 A15 Gellért	A14 Gellér	11 B14 Teod	Napéjegy.	5 52	5 51
H.	25 Kleofás	Kleofás	12 Autonom.	beborul,	53	49
K.	26 Cyprian	Cyprian	13 Kornél	reggel hűvös,	54	47
S.	27 Kozm. s Dem.	Koz. s Dem.	14 † felmag.	néha zord	55	45
C.	28 Venczel kir.	Venczel	15 Nicetas	11 óra 16	56	43
P.	29 Mihály főan.	Mihály a.	16 Euphemia	percz éjjel	58	41
S.	30 Hieronim. e.h	Jeromos	17 Sófia	nagy esőzés	59	39

A hold járása
és változása.

Először ne ved
6-án, 5 ó 25
perczkor reggel

Holdtölte 13.,
7 ó. 26 percz-
kor este.

Utolsó negyed
21-én, 11 óra
30 perczkor éjjel.

Ujhold 28-án,
11 ó. 16 percz-
kor éjjel.

Naphossza 1-jén:
13 óra 19 percz.

Szeptember hóban
a nap 1 órával és 39
perczcel fogy.

23-án a nap a mér-
legbe 6 óra 48
perczkor este.

Zsidó Kalendár.

Elul 5665.

Szept.

1. Elul, Rosch. 1
2. Sabbat Reéh 2
3. Selihot, 40-na-
pos könyörg.
kezdeté 3
7. Jeruzsálem fa-
lai megszente-
lése 7
9. Sabb. Softim 9
16. Sb. Kithcecsé 16
17. Görögök el-
űzetése 17
23. Sb. Niesabim 23
29. Bójt, az év be-
fejezése miatt 29
1. Tisri 5666, uj-
év. (Ros-Ho-
sanah.) 34
- batTenu 30

OKTÓBER.

31 nap.

Mindszent-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Szeptember.	C jár	Planéták állapotja	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
-----	-------------------------------------	-----------------------------	----------	-----------------------	------------------------	-------------------------

40) † Kath. Ev. Jézus egy vizkőrost gyógyít meg. Lukács XIV, 1-11. — Prot. Ev. Máté VI, 24-33. — Gör. Ev. Máté XXII, 33-46.

V.	1 A16 Olyas. ü.	A15 Rem.	18 B15 Eum	Remigius	6	15	37
H.	2 Leodegar	Honorius	19 Trophim	felhős, szeles,		3	35
K.	3 Kandidus	Rozália	20 Enstach	változó, végre	4	33	
S.	4 Szer. Ferencz	Ferencz	21 Kodrat	nappal szép	6	31	
C.	5 Placidus	Placidus	22 Fókás	2 óra 10	7	29	
P.	6 Bruno	Friderika	23 K. Ján. fg.	p. délután	9	27	
S.	7 Justina	Etelka	24 Tekla sz.	erős szél	10	25	

41) † Kath. Ev. A legfőbb parancsról. Máté XXII, 33-46. — Prot. Ev. Lukács VII, 11-16. — Gör. Ev. Máté XXV, 14-23.

V.	8 A Magy. N.A.	A16 Pelag.	25 B16 Euf.	Brigitta	6	11	5	23
H.	9 Dénes vt.	Dénes	26 Jánoshitt.	kellemesebb,		12	21	
K.	10 Borg. Ferenc.	Gedeon	27 Kallistrat	erre változó,		13	20	
S.	11 Filomena	Kálmán	28 Chariton	nedves, őszi		15	18	
C.	12 Miksa p.	Miksa	29 Cyrják	napok		17	16	
P.	13 Kálmán v.	Ede	30 Gergely f.	12 óra 19		18	14	
S.	14 Kallistus	Kallistus	1 Sz. Már. o.	p. délbén		19	12	

42) † Kath. Ev. Jézus köszvényest gyógyít meg. Máté IX, 1-8. — Prot. Ev. Lukács XIV, 1-11. — Gör. Ev. Máté V, 21-28.

V.	15 A18 Terézia	A17 Hedv.	2 B17 Cypr	hűvös lég ;	6	21	5	10
H.	16 Gál apát	Gál a.	3 Dénes arc.	esőre készül,		22	9	
K.	17 Hedvig	Florent	4 Hierot pk.	reggel zord,		24	7	
S.	18 Lukács ev.	Lukács ev.	5 Charitin	éjjel ködös,		26	5	
C.	19 Ferdinánd	Nándor	6 Tamás ap.	mérsékelt,		27	3	
P.	20 Vendel	Vendelin	7 Sergius	később hideg		28	2	
S.	21 Orsolya	Orsola	8 Pelagia	C 2 óra 7		30	1	

43) † K. Ev. A királyi menyekzőről. Máté XXII, 1-14. Pr. Máté XXII, 34-46. Gör. Luk. V, 1-11.

V.	22 A19 Kordul.	A18 Kord.	9 B18 Jak.	p. délután	6	31	4	59
H.	23 Kapistr. Ján.	Sever	10 Eulamp.	felhős idő		32	57	
K.	24 Fortunatus	Rafael	11 Fülöp ap.	Novem.-fény		34	56	
S.	25 Krizsán	Krizsán	12 Probus	ködös, szeles,		35	54	
C.	26 Dömötör	Dömötör	13 Carpus	reggel néha		37	52	
P.	27 Sabina	Sabina	14 Paraskev.	deres		39	50	
S.	28 Simon és Jud.	Sim. és Jud.	15 Lucian	8 óra 14		40	48	

44) † K. Ev. A király beteg fiáról. Ján. IV, 45-53. Pr. Ev. Máté IX, 1-8. Gör. Luk. VI, 31-36.

V.	29 A20 Zenob.	A19 Narc.	16 B19 Lon.	percz reggel	6	42	4	46
H.	30 Kolozs, Alf.	Evald	17 Hosias pr.	borult, hűs,		43	44	
K.	31 Farkas	† Ref. eml. ü.	18 Lukács ev.	éjjel zord		45	42	

A hold járása és változása.

☾ Első negyed 5-én, 2 óra 10 perczkor délután.

☼ Holdtölte 13., 12 ó. 19 perczkor délbén.

☾ Utolsó negyed 21-én, 2 óra 7 perczkor délután.

☼ Újhold 28-án, 8 ó. 14 perczkor reggel.

Naphossza 1-jén : 11 óra 36 percz.

Októberben a nap 1 óra 39 perczcel fogy.

24-én a nap a böklybe 3 ó. 30 perczkor éjjel.

Zsidó Kalendár. Tisri 5666.

Október

2. Harsonyok ün. 1

3. Gedaljah-bőjt 2

6. Bőjt, 20 izraelita halála m. 5

7. Bőjt, az arany borju lmád. m. 6

8. Sab. Haazinu 7

10. Jomkipur, engesztelő-nap 9

15. Sátoros ün., Sb. Chaltham. 14

16. Sáb. ün. 2. nap 15

21. Pálmák ün. 20

22. Gyülekezés ü. Sabb. Beresit 21

23. Simha-Thora, törvény-öröm 22

29. Sabbat Noah 28

30. Roschodes 29

1. Marchesván, K. 30

NOVEMBER.

30 nap.

Szt. - András - hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Október.	C jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Mindszent. n. Mindszent	19 Joel pr.		fagyos	6 46	4 41
C.	2 Halott. eml. Tób., Vikt.	20 Artemius		Tóbiás	48	39
P.	3 Hubert, Ida Hubert	21 Hilarion		nedves, ködös	49	38
S.	4 Bor. Károly Blandin	22 Averchius		☾ 2 óra 55	51	37

45) † Kath. Ev. A király számvételéről. Máté XVIII, 23—35. — Prot. Ev. Máté XXII, 1—14. — Gör. Ev. Lukács VII, 11—16.

V.	5 A21 Imre h.	A20 Imre	23 B20 Jak.		percz éjjel	6 52	4 36
H.	6 Lénárd	Lénárd	24 Arethas		többszire	54	35
K.	7 Engelbert	Adolf	25 Marcian		zord és bo-	55	33
S.	8 Gottfried	Gottfried	26 Demeter		rult idő,	56	31
C.	9 Tivadar	Tódor	27 Nestor vt.		reggelenként	57	29
P.	10 Avel. András	Probus	28 Terentius		köd, mellette	59	28
S.	11 Márton p.	Márton	29 Anastasia		igen hűs	7 0	26

46) † Kath. Ev. Adjátok a császárnak, mi őt illeti. Máté XXII, 15—21. — Prot. Ev. János IV, 47—54. — Gör. Ev. Lukács VIII, 5—15.

V.	12 A22 Emilia	A21 Jónás	30 B21 Zen.		☾ 6 óra 28	7 2	4 25
H.	13 Szaniszló	Dida	31 Stachys a.		percz reggel	4	24
K.	14 Serapion	Levin	1 ÓNovem.		kellemetlen,	6	23
S.	15 Lipót	Lipót	2 Acindyn		borult,	8	22
C.	16 Ödön (Edm.)	Otm., Ödön	3 Acepsym		sok szél, köd,	10	21
P.	17 Cs. Gergely	Hugo	4 János aty.		gyakori	12	20
S.	18 Eugen, Ottó	Ottó	5 Gallus, E.		kis eső	13	19

47) † Kath. Ev. A főnök leánykájáról. Máté IX, 18—26. — Prot. Ev. Máté XVIII, 23—35. — Gör. Ev. Lukács XVI, 19—31.

V.	19 A23 Erzséb.	A22 Erzs.	6 B22 Pál p.		reggeli dér	7 14	4 18
H.	20 Val. Bódog	Jolán	7 33 vértan.		☾ 2 óra 50	15	17
K.	21 B. Assz. avat.	Lidia	8 Mih. főan.		percz éjjel	17	16
S.	22 Cécilia	Cziczelle	9 Onesiphor		Téli fény	19	15
C.	23 Kelemen p.	Kelemen	10 Erastus		ködös, esős;	20	14
P.	24 Flóra, K. Ján.	Emilia	11 Mina, Stef.		hőfelhők	21	13
S.	25 Katalin sz.	Katalin	12 János P.		mutakoznak	22	12

48) † Kath. Ev. A végső pusztulás iszonyairól. Máté XXIV, 15—35. — Prot. Ev. Máté XXV, 31—46. — Gör. Ev. Lukács VIII, 26—39.

V.	26 A24 Konr. p.	A23 Konr.	13 B23 A. J.		☾ 6 óra 3	7 23	4 12
H.	27 Ákos, Virgil	Virg., Elem	14 Fülöp ap.		percz este	25	11
K.	28 Sostén	Günther	15 Guriás		viharos,	27	10
S.	29 Saturnin	Valter	16 Máté ap.		kellemetlen,	28	10
C.	30 András ap.	András ap.	17 Gergely N.		nedves idő	29	9

A hold járása és változása.

☾ Első negyed 4-én, 2 ó. 55 perczkor éjjel.

☾ Holdtölte 12., 6 ó. 28 perczkor reggel.

☾ Utolsó negyed 20-án, 2 ó. 50 perczkor éjjel.

☾ Újhold 26-án, 6 óra 3 perczkor este.

Naphossza 1-jén: 9 óra 55 percz.

Novemberb. a nap 1 óra 15 perczcel fog.

22-én a nap a nyilasba 11 óra 46 perczkor éjjel.

Zsidó Kalendár
Marchesv. 5666.
Novemb.

6. Sab. **Lehleha** 4
7. Böjt, Jeruzsálem falainak elpusztul. m. 5

13. Sabb. **Vajera** 11
19. Böjt, a sátor. ünnepek alk. elkövetett bűnök engesztel. 17

20. Sabb. **Chaje-Sarah** 18

23. Böjt. Templ. megfertőztet. görögök által 21

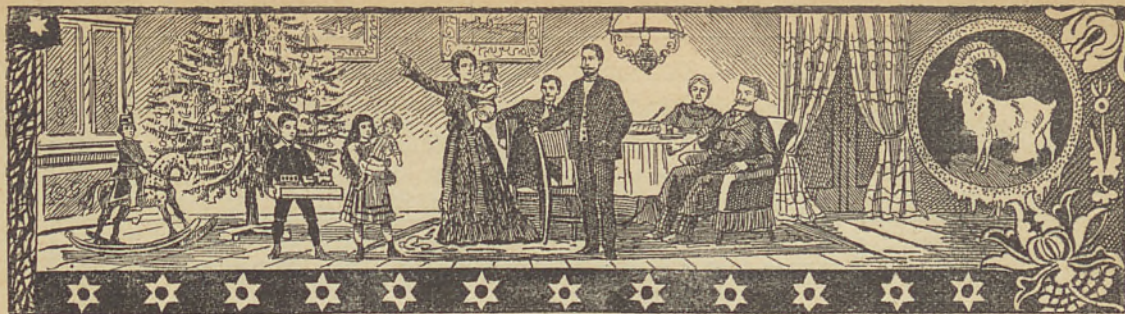
27. Sabb. **Toldot** 25

30. Roschodes 28

1. Kislev, **Ros.** 29

2. Esőért való ima kezdete 30

[illegible]

DECZEMBER.

31 nap.

Karácson-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó November.	C jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt óra p.
P.	1 Eligius, Oszk. Natalia	18 Plat. és R.		téli idő:	7 30	4 9
S.	2 Aurelia Aranka	19 Abdias pr.		szél, eső, hó	31	8
49) † K. E. Jelek lesznek az égen. Luk. XXI, 25-33. Pr. E. Máté XXI, 1-9. Gör. Luk. VIII, 40-55.						
V.	3 A1 Advent	A1 Cassian	20 B24 D.G.		7 óra 54	7 32 4 8
H.	4 Borbála	Borbála	21 B. Assz. av.		percz este	33 8
K.	5 Sabbas apát	Abigail	22 Philemon		többszire	34 8
S.	6 Miklós püsp.	Miklós	23 Amphelok		szeles, utána	35 7
C.	7 Ambrus	Amb, Agat.	24 Katalin		lángy idő,	36 7
P.	8 B. Assz. fog.	Sophon	25 Kelemen		eső és nagy	37 7
S.	9 Leokadia	Joachim	26 Alipius		hó áll be	38 6

50) † Kath. Ev. Midőn János fogságban vala. Máté XI, 2-10. — Prot. Ev. Lukács XXI, 25-33. — Gör. Ev. Lukács X, 25-37.

V.	10 A2 Advent	A2 Judith	27 B25 Jak.		Juditha	7 39 4 6
H.	11 Damasus	Damasus	28 Uj István		a hó olvad	40 6
K.	12 Maxentius	Otilia	29 Paramon		0 óra 42	41 6
S.	13 Lucza	Lucza	30 Andr. ap.		percz éjjel	42 6
C.	14 Spiridion	Nikáz, Ben.	1 O Deczem.		néha hóeső,	43 5
P.	15 Irenaeus	Ignác	2 Habakuk		éjjel fagyos,	44 5
S.	16 Etelka	Ananiás	3 Sophonias		nappal enyhe	45 5

51) † K. E. János tanubizonyságáról. Ján. I, 19-28. Pr. Máté XI, 2-10. Gör. E. Luk. XII, 16-21.

V.	17 A3 Advent	A3 Lázár	4 B26 Bor.		Lázár pk.	7 45 4 5
H.	18 Graczián	Grac. Krist.	5 M. Sabbas		havas idő	46 5
K.	19 Nemesius	Nemesius	6 Miklóspk.		1 óra 25	47 6
S.	20 Kántorbójt	Amon	7 Ambrus		p. délután	47 6
C.	21 Tamás ap.	Tamás	8 Patapius		hideg szél	48 7
P.	22 Zeno vt.	Beata	9 B. A. fog.		Tel. kezdete	48 7
S.	23 Viktoria	Viktoria	10 Menas		köd, néha eső	49 7

52) † Kath. Ev. Tiber császár uralkodása 15. évében. Lukács III, 1-6. — Prot. Ev. János I, 19-28. — Gör. Ev. Lukács XIII, 10-17.

V.	24 A Adv. Ád.É.	A4 Ád.Év.	11 B27 Dán.		Legrövidebb	7 49 4 8
H.	25 N. Karácson	N. Karács.	12 Spiridion		napok.	50 9
K.	26 István 1. vt.	István vt.	13 Aurent.		5 óra 20	50 9
S.	27 János ev.	János ev.	14 Tyrsus		percz reggel	50 10
C.	28 Apró szentek	Apró szent.	15 Eleuther		nappal mér-	51 11
P.	29 Tamás pk.	Jonathan	16 Aggeus		sékelt hideg,	51 12
S.	30 Dávid kir.	Dávid	17 Dániel pr.		éjjel fagyos	51 13

53) † Kath. Ev. József és Mária csodálkozásának. Lukács II, 33-40. — Protest. Ev. Lukács II, 15-52. — Gör. Ev. Lukács XVII, 12-19.

V.	31 A Sylvester	A Sylvest.	18 B28 Seb.		havazások	7 51 4 14
----	----------------	------------	-------------	--	-----------	-----------

A hold járása és változása.

Első negyed 3-án, 7 óra 54 perczkor este.

Holdtölte 12., 0 6. 42 percz-perczkor éjfél után.

Utolsó negyed 19-én, 1 óra 25 percz délután.

Újhold 26-án, 5 6. 20 perczkor reggel.

Naphossza 1-jén: 8 óra 39 percz.

Deczember hóban a nap még 21 percz-czel fogy és 24-től 5 perczczel nő.

22-én a nap a bak-jegybe 1 óra 20 perczkor délután.

Zsidó Kalendár. Kislev 5666.

Deczemb.

3. Bálványtiszt-
telet eltörlése 1

4. Sab. Vajecze 2

6. Bjt. Jeremiás
könyv. megég. 4

7. Heródes halál. 5

11. Sab. Vajislav 9

18. Sab. Vajesev 16

20. Könyörgés
napja esőért 18

21. Ünnepe a Ga-
rizim helyén 19

25. Sab. Mikkecz. 1

Templ. sz. ün. 23

30. Roschodes 28

1. Tebeth, Ros. 29

2. Sabb. Vajigas 30

A hold kelte és nyugta 1905. évben.

Nap	Január		Február		Márczius		Április		Május		Junius		Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		December	
	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.	kelte ó. p.	nyug. ó. p.
1	3 13	1 46	5 24	2 43	4 11	1 34	4 42	3 26	4 6	4 19	3 52	6 13	3 38	7 0	5 12	8 4	7 48	8 56	9 18	7 54	11 40	8 54	este	9 46
2	4 26	2 24	6 13	3 40	4 56	2 32	5 10	4 26	4 29	5 20	4 23	7 13	4 26	7 54	6 23	8 40	9 6	8 49	10 35	8 33	este	9 54	12 31	10 51
3	5 33	3 7	6 56	4 39	5 34	3 31	5 35	5 26	4 54	6 21	5 1	8 12	5 20	8 44	7 36	9 14	10 22	9 22	11 46	9 15	1 19	10 57	1 11	11 55
4	6 35	3 58	7 33	5 39	6 9	4 32	6 0	6 27	5 21	7 20	5 43	9 8	6 22	9 26	8 51	9 4	11 38	9 5	este	10 10	1 56	regg.	1 27	regg.
5	7 29	4 49	8 9	6 40	6 38	5 33	6 25	7 27	5 51	8 22	6 33	10 1	7 27	10 6	10 1	10 17	este	10 37	1 49	11 6	2 28	0 0	2 34	regg.
6	8 18	5 49	8 36	7 41	7 5	6 34	6 50	8 27	6 24	9 21	7 29	10 47	8 39	10 40	11 22	10 47	1 58	11 23	2 37	regg.	3 18	0 4	3 22	3 7
7	8 59	6 50	9 3	8 42	7 31	7 34	7 17	9 28	7 2	10 18	8 31	11 27	9 50	11 12	1 48	11 56	3 52	0 16	3 53	2 9	4 10	3 3	3 3	4 1
8	9 26	7 52	9 28	9 43	7 55	8 34	7 48	10 28	7 48	11 12	regg.	1 8	4 11	43	2 58	regg.	4 38	1 21	4 24	2 9	4 10	3 3	3 3	4 1
9	10 6	8 53	9 52	10 42	8 20	9 34	8 23	11 25	8 38	regg.	10 48	0 36	este	regg.	2 58	regg.	4 38	1 21	4 24	2 9	4 10	3 3	3 3	4 1
10	10 33	9 54	10 17	11 42	8 46	10 33	9 2	regg.	9 36	0 44	1 14	1 37	2 46	0 43	3 4	3 0 38	5 16	2 12	4 51	3 12	4 34	5 10	4 10	5 2
11	10 59	10 54	10 45	regg.	9 18	11 33	9 50	0 21	10 40	0 44	1 14	1 37	2 46	0 43	3 4	3 0 38	5 16	2 12	4 51	3 12	4 34	5 10	4 10	5 2
12	11 23	11 54	11 15	0 43	9 47	regg.	10 44	0 21	10 40	1 25	2 30	2 8	3 58	1 17	5 54	2 20	6 20	4 16	5 41	5 15	5 29	7 11	5 22	7 59
13	este	regg.	11 58	1 43	10 25	0 32	11 44	2 1	este	2 0	3 45	2 40	5 8	1 56	6 38	3 18	6 47	5 20	6 5	6 16	6 2	8 10	6 9	8 53
14	12 14	0 54	este	2 43	11 7	1 31	este	2 44	1 0	2 32	5 1	3 17	6 14	2 40	7 16	4 20	7 12	6 21	6 30	7 17	6 40	9 8	7 4	9 43
15	12 43	1 55	1 15	3 43	este	2 27	2 3	3 24	2 14	3 5	6 14	3 59	7 10	3 30	7 49	5 23	7 36	7 22	6 58	8 17	7 25	10 4	8 6	10 27
16	1 16	2 59	2 11	4 40	12 55	3 19	3 18	3 59	3 30	3 35	7 24	4 48	8 4	4 28	8 17	6 27	8 1	8 24	7 27	9 17	8 15	10 56	9 11	11 5
17	1 53	4 0	3 15	5 32	2 1	4 7	4 35	4 33	4 48	4 4	8 26	5 44	8 43	5 29	8 44	7 34	8 27	9 23	8 2	10 16	9 11	11 42	11 19	11 40
18	2 38	5 1	4 27	6 18	3 13	4 50	5 56	5 6	6 6	4 44	9 21	6 42	9 17	6 33	9 9	8 31	8 56	10 24	8 41	11 12	10 14	este	11 30	este
19	3 31	6 1	5 42	7 1	4 29	5 29	7 15	5 39	7 23	5 23	10 7	7 46	9 48	7 38	9 34	9 33	9 27	11 23	9 29	este	11 21	1 2	regg.	12 40
20	4 32	6 56	7 7	7 37	5 48	6 6	8 35	6 15	8 35	6 11	10 45	8 50	10 16	8 40	9 57	10 33	10 4	este	10 22	12 57	regg.	1 36	0 43	1 8
21	5 39	7 45	8 18	8 12	7 7	6 39	9 49	6 53	9 43	7 21	11 19	9 53	10 41	9 43	10 26	11 34	11 48	1 14	11 20	1 43	0 31	2 7	1 57	1 39
22	6 52	8 28	9 36	8 45	8 28	7 13	10 57	7 38	10 41	8 0	11 47	10 55	11 5	10 44	10 56	este	11 37	2 11	regg.	2 24	1 46	2 37	3 13	2 10
23	8 8	9 7	10 53	9 17	9 46	7 45	11 59	8 25	11 30	9 0	regg.	11 56	11 32	11 46	11 29	1 33	regg.	3 47	3 3	3 3	3 3	3 3	4 30	2 47
24	9 24	9 42	regg.	9 40	11 0	8 22	regg.	9 17	regg.	10 3	0 14	este	11 56	este	1 9	2 32	0 33	3 47	1 36	3 35	4 15	4 15	5 46	3 28
25	10 39	10 15	0 6	10 26	regg.	9 9	1 0	51	10 15	12 48	11 5	0 39	12 57	2 47	0 9	3 30	1 37	4 28	2 51	4 4	4 39	5 37	4 15	4 17
26	11 54	10 46	1 15	11 7	0 9	9 46	1 35	11 25	1 17	este	1 3	2 59	0 24	2 47	0 56	4 23	2 47	5 6	4 4	4 39	5 37	4 15	5 46	4 17
27	regg.	11 16	2 20	11 51	1 12	10 35	2 13	este	1 44	1 10	1 26	4 4	0 1	3 47	1 50	5 12	4 2	5 40	5 28	5 11	8 12	9 47	7 24	8 33
28	1 7	11 50	3 19	este	2 8	11 29	2 46	1 17	2 10	2 9	1 54	4 0	1 33	4 46	2 51	5 56	5 20	6 13	6 48	5 45	9 23	7 36	10 27	8 33
29	2 18	este	3 19	este	2 56	este	3 13	2 18	2 34	3 10	2 24	5 0	2 16	5 43	4 1	6 36	6 40	6 45	8 9	6 24	10 23	8 41	11 12	9 40
30	3 25	1 6	3 37	2 25	3 37	1 25	3 40	3 19	2 58	4 11	2 58	6 1	3 6	6 36	5 14	7 11	8 0	9 26	7 7	8 11	12	8 41	11 12	9 40
31	4 27	1 52	4 12	2 25	4 12	2 25	3 24	3 19	3 24	5 11	4 4	6	7 22	6 29	7 45	7 45	7 45	10 37	7 59	7 59	10 37	11 30	10 43	9 46

Minden időadat budapesti középídőben van kifejezve. — Közép-európai zónaídőben 16 percczel kevesebb.

Előszó

az ötödik évfolyamhoz.

smét itt az ideje annak, hogy a „**Debreczeni Képes Kalendárium**“ a nyilvánosság terén szerepeltetve legyen.

Évkönyvünk ezuttal V-ik évfolyamába lép; és ezt örömmel emlitem fel, mert esalhatatlan bizonyága ez annak, hogy olvasóink meleg érdeklődéssel fogadták mindannyiszor városi nyomdánk eme vállalatának koronkénti megjelenését; s én, ki e naptár szerkesztésére készséggel vállalkoztam, a tanusított lelkes pártolásból biztatást merítettem a rámbizott feladat további teljesítésére, remélvén, hogy nem végzek céltévesztett munkát akkor, midőn e régi ismerőst, — a városunk és Hajdúvármegye közönségének ezen nélkülözhetetlen kézikönyvét, az ujév bekövetkeztével olvasóink kezébe juttatom.

Az eddigi irányt a szerkesztésben hiven követtem a jelen alkalommal is.

Sulyt fektettem arra, hogy a „**Debreczeni Képes Kalendárium**“ szépirodalmi és ismeretterjesztő része leginkább debreczeni és hajdumegyei vonatkozású s kiváló írók tollából származó közleményeket tartalmazzon s azokat a legszebb kivitelű illusztrációkkal kísérem.

Igyekeztem, hogy ezen helyi vonatkozású s városunknak úgy multját, mint jelenét ismertető — történeti szempontokból is — becses dolgozatok, melyeket a szíves munkatársak készséges támogatásával voltam szerencsés itt összegyűjteni: necsak a naptáraktól várni szokott napi szükségletek kielégítésére szolgáljanak olvasmányul, — hanem azok a „**Debreczeni Képes Kalendárium**“-ot hosszú évek multával is értékessé tegyék ugyanynira, hogy mint monografikus adatok gyűjteménytára ismertté és keresetté válják.

Mennyiben sikerült elérnem célomat? — azt a nagyközönség elfogulatlan ítéletére bízom, mely, előre is merem hinni, nem lesz kedvezőtlen, mivel ez évkönyv úgy diszes kiállítása, mint irodalmi színvonalon álló tartalma, kitűnő illusztrációi és gazdag, megbízható czímtára — úgy gondolom — a legkövetelőbb igényeket is kielégitheti.

És most azoknak az igen tisztelt munkatársaknak, kik a szerkesztésben szívesek voltak szellemi munkálkodásukkal segítségemre lenni, hálás köszönetet nyilvánítv: utjára bocsátom a „**Debreczeni Képes Kalendárium**“ V-dik évfolyamát s felkérem különösen Debreczen és Hajdúvármegye közönségét, hogy azt példányonként egy korona szerény ár mellett a helybeli könyvkereskedésekben, vagy Debreczen város könyvnyomdájában minél tömegesebben megrendelni szíveskedjék.

Debreczen, 1904 november hó.

Vecsey Imre,

Debreczen sz. kir. város főjegyzője.

Domahidy Elemér

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

Midőn bizáki Puky Gyula lemondott főispáni állásáról, Ő császári és apostoli királyi Felsége Domahidy Elemér országgyűlési képviselőt nevezte ki Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjává.

Domahidy Elemér 1866-ban született Domahidán, Szatmárvármegyében. Mint régi nemes család ivadéka a leg gondosabb nevelésben részesült. A jogi tudományokat a debreczeni főiskolában hallgatta és letevé a szigorlatokat, vármegyéjének szolgálatába lépett. — Előbb Erdődön volt szolgabíró, de már 1890-ben a vármegyei bizottsági tagok bizalma a nagykárolyi járás főszolgabírói székébe ültette, hol nagy munkásságával, igazságszeretetével és gazdag jogi tudásával csakhamar megnyerte a jobbak tiszteletét, becslését és szeretetét.

Közigazgatási munkássága közben egyházának ügyeit is szíven hordozta. Itt szerzett érdemei elismerésül az egyházmegye előbb tanácsbíróvá, majd később 1895-ben főgondnokává választotta. Világi és egyházi tisztségeit egyaránt nagy buzgalommal töltötte be, míg társadalmi érintkezésében uri modorával, sokoldalú tudásával teljesen meghódította a szíveket.

A nagykárolyi választókerület 1902-ben országgyűlési képviselővé választotta Domahidy Elemért. Mint képviselő érdemes munkát végzett a bizottságokban, nem csoda tehát, ha a kormányelnök éles szeme őt szemelte ki a távozó Puky Gyula helyébe vármegyénk és városunk főispánjává. —

Főispánná történt kineveztetése ugy Hajdúvármegyében, mint Debreczenben nagy meglepetést keltett és midőn a legfelsőbb kézirat megjelent, mindkét törvényhatóság meleg szívvél sietett az ifjú főispán üdvözlésére. 1904 január 11-ikén történt az új főispán ünnepélyes beiktatása, előbb a vármegyénél, utóbb a városi székháznál. Székfoglaló beszédében mindkét törvényhatóság előtt bőven kifejtette programját, kérve a törvényhatóságokat, hogy kormányzását a békés és nyugodt munkásság eszközeivel, az őszinte ragaszkodás, megbecsülés és bizalom érzéseivel támogatassák.

Az új főispán — mint székfoglaló beszédében jelezte — azon lesz, hogy Debreczennek, eme történeti tradícióval bíró nevezetes városnak fejlesztését főispáni működése alatt egy nagy lépéssel előre vigye és ezen céljának elérésére minden erejét felhasználva, a legnagyobb odaadással fog közreműködni.

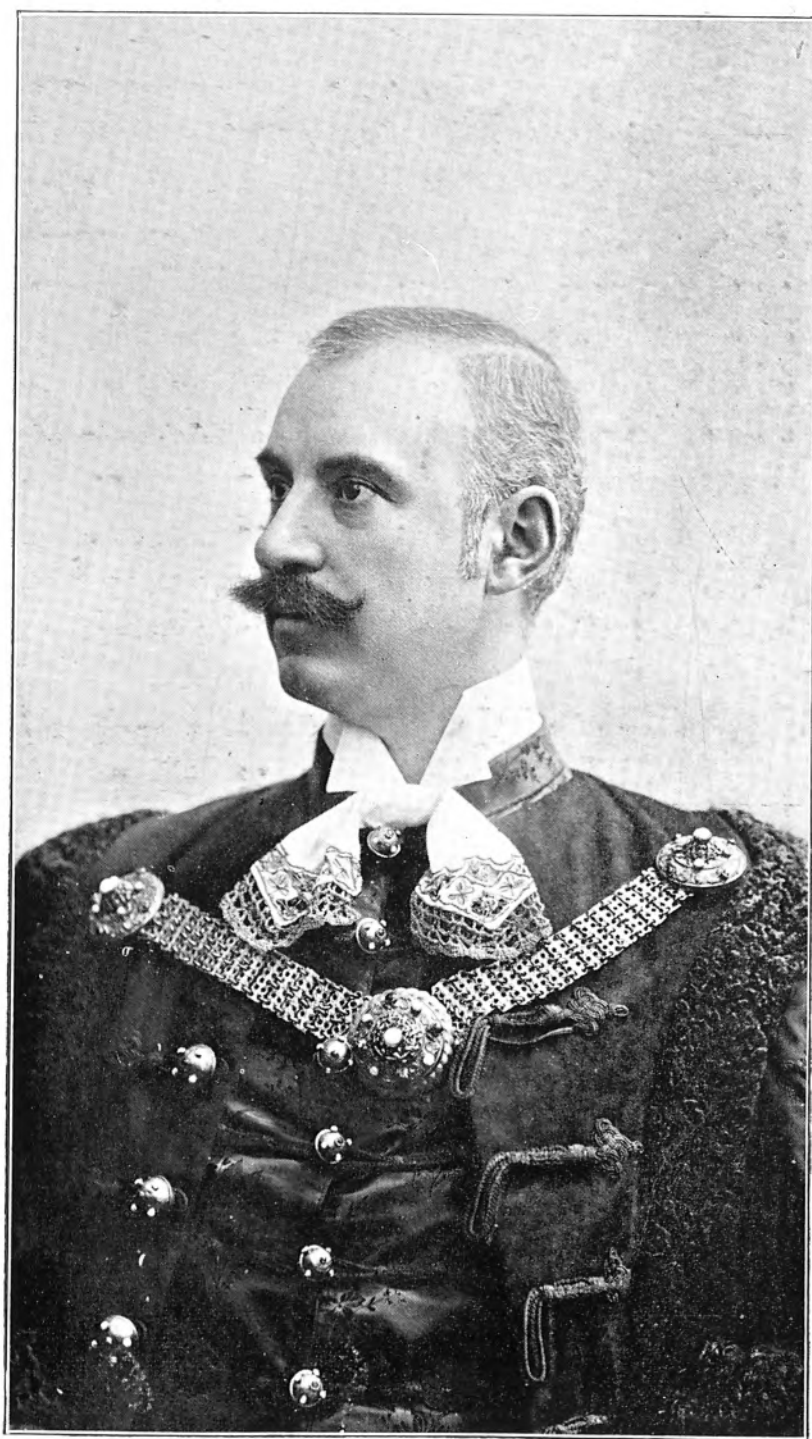
A szép programbeszéd után a törvényhatóság nevében Kovács József polgármester rövid, velős szavakban üdvözölte a főispánt, kívánva, hogy őt a város tanácsával, tisztikarával és a város egész közönségével az őszinte tisztelet és szeretet kösse össze.

A remény, melyet a vármegye és a város közönsége Domahidy Elemér főispáni beiktatása alkalmából működése felől táplált, már is beteljesedett, mert az új főispán egy rövid idő alatt úgy a vármegye, mint a város őszinte tiszteletét kivívta pártatlan igazságosságá-

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

DOMAHIDY ELEMÉR

HAJDUÁVRMEGYE ES DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS FŐISPÁNJA.

val, fáradhatatlan munkásságával és a közügyek iránt érzett meleg szeretetével. Törvénytudása, a szólásszabadság tisztelete, a közgyűléseknek higgadt mederben való bölcs vezetése, a város és vármegye szellemi és anyagi javainak szemmeltartása, példátadó munkássága, a tisztviselői karral tanusított együttérzése, mind oly jeles tulajdonai, melyek mind közremunkálnak arra, hogy a vármegye és a város érdekében kifejtett buzgalma eredményes legyen.

Benső tisztelettel üdvözljük e helyen mi is szeretve tisztelt főispánunkat, ki

a legnemesebb és legtisztább ambícióval foglalta el díszes állását. És mivel a nemes czélok elérésére törekvő igazi férfijellemnek; egy valódi férfi munkásságának legszebb jutalma: *eszméinek győzedelme*, szívünkben kívánjuk, hogy főispáni működése forrjon össze a vármegye és városunk fejlődésével, haladásával, virágzásával és találja fel a két törvényhatóság kebelében mindazt, ami a munkát könnyűvé teszi, a nemes törekvést megacélozza, a szilárd akaratot diadalra viszi és a boldogító öntudatot megadja!

Könyves Tóth Mihály

debreczeni ev. ref. lelkész.

(1809—1895.)

Ugy látszik, hogy a „Debreczeni Képes Kalendárium“ tisztelt szerkesztője arra szánt elengemet, hogy a debreczeni ev. ref. egyház nagy lelkészeinek életrajzát velem irassa meg. Megírtam már e naptárban Révész Bálintnak, Balogh Péternek, e két nagy püspökünknek életrajzeit s most arra szólítottam föl, hogy Debreczen „arany száju“ volt lelkészének, a nagy emlékü *Könyves Tóth Mihálynak* életét irjam le ide, emlékezetül és tanulságul. Szívesen tettem ezt az előző két alkalommal is, szívesen teszem most is, — hiszen oly jól esik az emberi léleknek elmerülni a nagyok emlékezetében, megpihenni árnýékukban.

Könyves Tóth Mihály Debreczenben született 1809 november 30-án Könyves Tóth Mihály és Tyukodi Mária szüleitől. „*Könyves*“ előnevét nem önkényesen vette föl, hanem, mint nemesi előnevet használta azt ő és hasz-

nálják utódai is, a mit annyival is inkább tehettek és tehetnek, mert a boldogultnak már apja, sőt nagyapja is könyvkötő volt, s egyik ősük „*Könyves*“ melléknévvel magyar nemességében már 1694-ben I. Lipót magyar király által is megerősítettet.

Tanulmányait a debreczeni iskolában, de az 1823—24-ik tanévet a premonstrei kanonok-rend kassai főgymnásiumában, tehát egy róm. kath. iskolában végezte, s érdekes, hogy e rend 1871-ik évi értesítőjében az ő neve is előfordul, s különösen kiemeltetik ama kitűnő férfiak közt, kik ez iskolából kikerültek. Mint novicius diák, 1824 november 1-én subscribált Debreczenben s itt végezte a bölcsészeti, jogi és theologiai tanfolyamokat s az 1831-ik évben, mint köztanító, az V-ik elemi osztályban, 1832-ben pedig a gymnasium III-ik osztályában tanított. Iskolai pályája bevégeztével Pelében egy előkelő csa-

✱ Bámulatos hatásu arczsépitő-szer a Fáy-crém!! ✱

GYORSAN és BIZTOSAN eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást ránczot stb. Egy tégely 1 KOR. Hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 KOR. Kapható Dr. Róthschnek V. Enil utóda Grósz Nagy Ferencz „Arany egyszervű“ gyógyszer-tár. ☞☞☞

KÖNYVES TÓTH MIHÁLY, volt debreczeni ev. ref. lelkész.

ládnál nevelő lett, s itt tartózkodott harmadfél évig, míg 1835-ik év tavaszán Pozsonyba ment, az ottani országgyűlés munkájának tanulmányozására, s ugyanezen év október havában Bécsbe utazott fel s ott időzött az év végéig, majd a következő 1836-ik év négy első hónapja alatt Németország nevezetesebb egyetemeit és városait látogatta meg, s ugyanezen év május havában már Szoboszlai Papp István mellett látjuk, mint debreczeni segédlelkészt. Öt havi segédlelkészkedése után ispotályi lelkészszé választatott meg s beköszöntő beszédét 1836 november 12-én tartotta, s itt töltött 6 évi szolgálat után belvárosi lelkészszé hivatott meg, s ez állását 1842 május 2-án foglalta el. Ez volt Debreczenben az ő második megválasztatása. A belvárosban lelkészkedett, valamivel több mint 7 éven át, a mennyiben 1849 aug. 7-én a Magyarország függetlenségi harcában tanúsított részvételéért elfogták s ugyanazon év november 30-án, épen születésnapján, előbb halálra, majd kegyelemből 20 évi várfogságra ítélték. A 20 évből hetet részint Olmützben, részint Józsefstadtban töltött el, s 1856 évi ápril 6-án kegyelmet nyervén, ugyanazon hónap 11-én visszatért Debreczenbe, hol övéi édes szeretettel, sirva ölelték őt kebelükre.

A tiszántuli református egyházkerület immár szabadabbá lett nagy emberét megválasztotta a debreczeni főiskolában akkor alapított gyakorlati theologiai tanszék első tanárául, de az abszolút kormány eltiltotta őt minden egyházi hivatal viselésétől. Így hát kisebb állással kellett megelégednie, s először egyházkerületi levéltárnok, főiskolai s debreczeni egyházi számvevő, majd a püspöki hivatal irodavezetője

lett, míg az országos elnyomatás valamennyire enyhülvén, a debreczeni református egyház 1860 július 1-én harmadszori megválasztásával, visszahelyezte őt lelkészi hivatalába, de ő ez állásáról önkényt lemondott, hogy Balogh Péter superintendens, mint legnagyobb jóltevője iránti háláját ezzel is kimutathassa, ki, mint püspök, csak így lehetett egyszersmind debreczeni lelkészszé is. Kilencz nappal később, 1860 július 10-én, sárospataki főiskolai, majd kunszentmiklósi, később meg losonezi lelkészszé választatott meg, — de ő csak Debreczenben maradt 600 frt évi fizetéssel, melyből 4 gyermekét kellett fenntartania. Nem mozdult innen, mert úgy érezte, hogy ide, az ő szülővárosához van ő forrva, lelkének-szívének minden gyökérszárával, hogy itt van kijelölve számára jövőendő működésének szélesebb mezeje is.

Fogságból kiszabadulása után épen 7 esztendővel, 1863 ápril 6-án, a karcazi fényes egyház választotta őt meg egyhangulag lelkészévé, s ő az isteni gondviselés ujjsmutatásának tekintvén e meghívást, elfogadta azt, s 1871 jul. haváig törhetetlen buzgósággal Karcagon szolgált, s csakhamar hevesnagy-kunsági egyházmegye esperesévé választatván, e hivatalát is szigorú erélyességgel vitte, míg a fentmondott időben, az 1871 július havában, a debreczeni egyház nagy közönsége ismét visszahívta őt lelkészéül, immár negyedszer választván meg ugyanazon egy embert, a mi a magyar református egyház történetében bizonyára az egyetlen példa.

Ettől kezdve aztán haláláig, mely az 1895-ik év febr. hava 4-én következett be, városunkban szolgált, mint köztiszteltől környezett, lángoló szó-

Vas- és cserépkályhák legoalsóbban beszerezhetők
Bészter és Dávid vaskereskedésében
 Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

noki erejéről „arany száju“-nak nevezett igazi nagy papja a reform. Rómának, ki egyenként elragadó vala imádságainak hevével, Istenhez szálló és emelő buzgóságával, s egyházi beszédeinek gyújtó hatásával, melyeket a ki valaha hallott, soha arról a mélységes benyomásról, melyet azok reá gyakoroltak, megfedkezni nem tud.

A mi egyházi tisztségeit illeti, azok a következők voltak: a debreczeni egyházmegye tanácsbírájává, az egyházkerület jegyzőjévé, pénztárnokává, egyetemes tanügyi bizottsági, majd 1863-ban a magyarországi ref. egyházak képviseleti szervezetét elhatároló nagy konventi gyűlés tagjává, egyházkerületi tanácsbíróvá választatott meg; fentebb már említett egyházi hivatalai mellett, — Debreczen városában is több éven át közigazgatási bizottsági tag volt.

Járatos volt a tudományoknak csaknem minden ágában; egyformán érdekelték őt a theologiai, bölcsészeti, történelmi, jogi és természettudományok; latinul nagyon jól beszélt, görögül fogáságában tanult meg, s ugyanott gyakorolta be magát a német, francia és angol nyelvekbe is, a melyeket szabatosan értett, s azokon írni is jól tudott. Szerette a költészetet, s ifju korában még latin verseket is írt, s irodalmi műveit tiszta magyar nyelv, szín és világosság jellemzik. Társaságban a lehető legmegnyerőbb egyéniség, kivel együtt lenni nemcsak tiszta gyönyörűséget szerzett, hanem egyszersmind a képzelhető legtanulságosabb dolog is volt. Nem volt kérdés, melyhez hozzá ne tudott volna szólani, s hatását keresetlenül is éreztetni tudta mindazokkal, kiket jó sorsuk köribe vezetett.

Házassági életre lépett Medgyessy Eszterrel 1836 nov. 19-én, s nejét 9 év

mulva elvesztvén, azóta, több évtizeden keresztül, özvegyi nőtlenységben élt. Házasságából négy gyermeke maradt: Kálmán, debreczeni ev. ref. egyházunk kiváló nevű lelkésze, apjának az ispotályi lelkészségben utóda; Mihály, a hazaszerte ismert hirneves mérnök; Sámuel műszertergályos és Sándor vásárbíró. Gyönyörű szép volt az a családi viszony, mely e Könyves Tóthokat összekötötte, főként, míg élt Könyves Tóth Mihálynak Antal nevű testvére is, ki, mint a tiszántuli egyházkerület, s a debreczeni főiskola ügyésze, örökitette meg nevét az egyházkerület, s a debreczeni főiskola évkönyveiben.

Halálát hosszabb gyöngéledés előzte meg, tulajdonképeni betegség nélkül: ugynevezett végelgyengülésben halt meg, de bár teste gyöngy volt is, szellemi erejét utolsó órájáig sem vesztette el. Temetése, a tevékeny élete 86-ik évében elhunyt nagy embernek, 1895 február 6-án, délután 2 órakor volt a kistemplomban tartott imádsággal, s a Kossuth-utczai temetőben mondott siri beszéddel, a városnak, környékének, a tiszántuli egyházkerületnek, főként pedig Karczag s a heves-nagykunsági egyházmegye küldötteinek óriási részvéte mellett.

* * *

Nem hagyhatjuk itt a mi nagy emlékü emberünket a nélkül, hogy néhány adatot el ne mondanánk az ő életének a szabadságharczczal összekötött idejéből.

Az 1848 márczius 15-iki, új korszakot nyitó nagy események hírére és annak öröme, hogy V. Ferdinánd a népképviselétről alkotott törvényt szentesítette, Debreczen város közönsége is valóságos örömmámorban uszott s egyebek közt a városház előtti tért

Uri divatujdonságokat ajánl minden idényre
= BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utczá, dr. Ujfaluassy-ház. =

elnevezték „Szabadságtér“-nek, s háladó isteni tiszteleteket tartottak az ev. ref. nagy- és kistemplomokban. A kistemplomban *Könyves Tóth Mihály*, az „arany száju“ pap prédikált, remek beszédben fejtegetvén bibliai alapon a szabadság, testvériség és egyenlőség eszméjét, a melyeket az egyszerű nép sokszor félreértvén, a városi tanács ez egyházi beszédet 12 ezer példányban kinyomatta, a nép gyermekei között való elterjesztés céljából.

Szent lelkesedésétől hevitve, Debreczen város tanácsának fölhívására a debreczeni nemzetőrökkel tábori lelké-

K. TÓTH MIHÁLY MINT TÁBORI LELKÉSZ.
(Egykoru rajz után.)

szül ment az aradi táborba, s a csaták viharában, élete kockáztatásával, bátorította a harczókat, vigasztalta a

sebesülteket, s golyózáporban temette az elesett bajnokokat. A gyalog századosi ranggal működött lelkész a város házipénztárából huzta fizetését s a városi közgyűlés külön is kifejezte halás elismerését önfeláldozó lelkészi munkásságáért.

* * *

Mikor elfogatása után Kassán gróf Zichy Ferencznél anyja, testvére és gyermekei térdre borulva esedeztek kegyelemért, ily forma nyilatkozatot tett róla a hatalmas ur: „Ez ember százszoros halált érdemel, mert izgató beszédeivel csábította a lázadókat, s aztán többen látták az aradi várból, a mint fővege mellett lengett a veres toll“. — Voltak a kérelmezők Haynau-nál is, aki azzal bocsátotta el őket: „menjenek haza, az idő rózsákat terem“.

Hiában volt minden kérelmezés: *Könyves Tóth Mihályt*, mint fentebb már mondtuk, 1849 nov. 30-án, épen születése napján, előbb kötélhalálra ítélték, mely ítéletet azonban 20 évi várfogságra módosították át. Hallván ez ítéletet, elmosolyodott azon, mire a hadbíró mérgesen kiáltott rá: „S ön még mosolyogni merészel?“ Bátran válaszolta *Könyves Tóth*: „Azt hiszi ön, hogy 20 év alatt szabadon rendelkezhetnek? Sok változás történhetik még addig“.

* * *

Olmützi fogságáról szép szavakban emlékezik meg Deák Farkas „Fogságom története“ című műve 156-ik lapján, hol őt „a híres debreczeni református papot“ mint a fegyház legtudósabb egyéniségét, a következő érdekes szavakkal jellemzi: „Mindenesetre feltűnő egyéniség. Oly elegáns volt mindig, mint egy arszlán, derült kedélyű, s a philosophia, theologia és az államtudományok legbonyolultabb kérdései

Gyász esetek alkalmával Hrabéczy Antal
mindennemű ruhát legszebb feketére fest Széchenyi-u. 42. sz.

fölött kunsági dialektusával oly hatásosan elmélkedett, hogy az ember lelke repesett az örömtől. Alföldi tájszólás az ajkon, s európai tudományosság a főben, ez a legszerencsésebb összhangzat a végre, hogy a magyar szívet megnyerje. Urias megjelenése a külsőben, s mély tanulmányok és lankadatlan szorgalom a négy fal között; soha el nem boruló derült kedély, egészséges világnézet, az életnek és adományainak becsülése, s ráadásul ihletett vallásos érzelem, mind mind meg van Tóth Mihályban ...“

* * *
Mikor Olmützben az ott látogatást tevő fiatal uralkodó, *Ferencz József*

K. TÓTH MIHÁLY MINT OLMÜTZI FOGOLY.
(Egykoru rajz után.)

maga elé vezettette a politikai foglyokat, s lábaikról levétetni parancsolta a

bilincseket, *Könyves Tóth Mihály* nem engedte ezt meg, így szólván az uralkodóhoz: „Engem épen úgy ékesitenek a lánczaim, mint Felségedet koronája.“

* * *
Hogy mennyire bálványozták debreczeni hivei, erre vall egy debreczeni egyszerű polgár, Bánki István esete, a ki megfogadta, hogy addig nem járul az urasztaláshoz, a míg rabságra vetett lelkéze ki nem szabadul. Mikor aztán ez idő bekövetkezését nem tudta már várni: feleségével együtt elzarándokolt *Könyves Tóth Mihály* Golgothájára, s felöltöztetvén őt egyházi öltözetébe, a messze, a rideg idegenben, a fogház gyanánt szolgáló várban, debreczeni kenyérrel és borral fogadta el a rab-lelkéztől az uri szent vacsorát.

* * *
Nem tudom megállani, hogy e közönségesen ismert dolgok mellett, melyek a nagy embernek jellemzésül szolgálnak, el ne mondjak még egyet, melyben mellette az én igénytelen személyem szerepel. Bizton hiszem és tudom, hogy a fentiekben róla festett képet csak fényesíteni fogja az az eddig ismeretlen vonás is.

Az 1880. év elején, mint theologiai helyettes tanárjelölt voltam ama tanszékre, melyen Isten kegyelméből s egyházkerületem jóvoltából 1881 óta, mint rendes tanár működöm; jelölt voltam, mondom, s kinézett ember a gyakorlati theologiai tanszékre. *Könyves Tóth Mihály*, mint egyik tanár-választó, kit idejövetelemkor természetesen fölkerestem, behatóbban meg akarván ismerni, elhivatott magához, szívesen fogadott, s fölkerért, hogy látogassam meg mennél gyakrabban. Persze, örömmel engedtem a meghívásnak, mely reám nézve mindenképen meg-

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára **Dr. Róthschnek V. Emil** utóda
gyógyszerésznél **Debreczen, Kossuth-utca 8.**
Grósz Nagy Ferencz — „Arany egyszervű“ gyógyszerár. —

tisztelő volt. A választás előtt néhány héttel tett látogatásom alkalmával, egyszer csak hozzám fordul *Könyves Tóth Mihály*, s azt mondja nekem: „Ugy-e, kedves öcsém, szeretné tudni, hogy micsoda véleménynyel vagyok én ön felől, hogy reá adom-e a választásnál szavazatomat, vagy ellene fogok szavazni? No hát én önt bármelyik theologiai tanszékre is alkalmasnak tartom, kivéve azt, a melyikre pályázik, mert hogyan taníthatná ön a gyakorlati theológiát, ki maga soha sem volt gyakorló lelkész?! Nem fogok tehát reá szavazni, de arról is biztosíthatom önt, hogy senkit mellőle eltéríteni nem fogok“. A választás megtörtént 1881 május 3-án, s 16-ból 13 szavazat reám esett, tehát rendes tanárrá lettem. Pár órával a választás után találkoztam a piacon az egyházkerületi közgyűlésről lejövő *Könyves Tóth Mihály*lyal, ki barátságos mosolylyal tekintvén reám, s meleg kézszorítással üdvözölvén, ezeket a feledhetetlen szavakat intézte hozzám: „Nos hát, kedves öcsém, *megválasztották*, ugy mondom, hogy *meg-*

választották, mert én, amint előre megmondtam, nem adtam reá szavazatomat, de azért szívemből-lelkemből örülök, hogy *megválasztották*“.

Meghatva mondtam köszönetet, szívemből-lelkemből fakadó igaz köszönetet a nagy embernek, én, az akkor ifju, én, a teljesen igénytelen ifju ember, s kértem előtte a jó Istent, hogy csak mindig ilyen ellenségeket adjon én nekem.

* * *

Elfáradott, de azóta magadat már kinyugodott vándor, ki immár tizedik éve pihensz siri lakodban, fénylő meteorként állottál előttünk, kik csodáltuk szellemed erejét. Nagy voltál hitedben; példányképünk voltál hazaszeretetedben; elragadó ékesszólásodban; varázserőjü egész megjelenésedben. Fénylett a te világosságod, mint hegyen épített városnak a világossága. Szeretet, becsülés, tisztelet környezett, s a kik csak ismertünk, áldjuk a te tiszta neved drága emlékezetét.

Csiky Lajos.

Dalok.

I.

Mikor hozzád jöttem, reménységem fája
Boldogan virult a meleg napsugárba',
Köszöntöttek vigan madarak, virágok, —
Mikor hozzád jöttem,
Ragyogónak láttam az egész világot...

Most, hogy távoznom kell, mintha lelkem árnya
Az eget bevonná rémes éjszakába,
Mintha engem sújtna valamennyi átok —
Most, hogy távoznom kell,
Feketének látom az egész világot!...

II.

Hej falevél, sárga levél
Hova, merre kerget a szél?
Ne siess már olyan nagyon,
Könnyemet rád hadd hullatom!

Őszi levél, sárga levél,
Engemet is kerget a szél.
Elhozott a rózsámtól is,
Kivisz tán a világból is!...

Gulyás József.

Lóporárulás

Bészler és Dávid vaskereskedésében Debreczen, Piacz-II. 7.

Hodászi Lukács

debreczeni református pap és tiszántuli püspök.

A XVII. századot Debreczenben egy ritka elméjű, testileg-lelkileg hatalmas prédikátor vezette be; megjele-
nésével mintegy példázván, hogy a
felderült új század dicső férfiakban
nem lesz szegényebb a letűntnél; amely
pedig nem is markostul, hanem ké-
véstül ontotta a nagy szellemeket. Ez a
kiváló prédikátor volt *Hodászi Lukács*.
Megérdemli a bővebb méltatást s dicső
emlékének felujtását már csak azért
is, mert benne és működésében hiven
fel lehet találni egy jó, anyaszent-
egyházaért élő-haló, írásra kész, szólni
bátor prédikátornak minden dicséretre-
méltó, jeles tulajdonságát. Mintha csak
az Urnak lelke nyugodott volna meg
rajta a föltetszett század hajnalán és
mintha neki is szólt volna a lélek:
„Embernek fia! prófétájl!” Múltóbb
szolgájával az Istennek alig kezdőd-
hetnék a XVII. század, melyet a *pré-
dikátorok korszakának* nevezhetünk,
mint a megelőzőt a *reformátorok kor-
szakának*.

Istennek ezen eleve kiválasztott,
halálíg hű és igaz embere, Szatmár
vármegyének egy kis falujában, *Ho-
dász*on látta meg a napvilágot. Erről
bizonyosságot tesz *Tánczos János* deb-
reczeni prédikátornak egy szép verse,
melyet Hodászi Lukács halálára írt,
azon kor szokása szerint, latin nyelven.
Ennek egyik sora így hangzik:

„Ille unica Hodaszini gloria lausque soli“.

Magyarul:

„Ő soha nem muló, egyedül nagy disze
Hodásznak“.

Szülőfalujától vette nevét is, ami
azon korban általános szokás volt. Így,
hogy többet ne említsek, a legnagyobb-
bak közül Méliusz is szülőfalujáról
Horhinak, a nagy bibliafordító pedig
szülővárosáról *Károlynak* neveztetett.
Azelőtt azt gondolták, hogy Nagy-
váradon született, mivel ott tűnik fel
először, mint tanuló, a történelemben.

De hogy mikor született, azt már
Tánczos János uram verse se mondja
meg s más históriai följegyzés sem
tanúsítja. Csak következtetni lehet tehát
születési idejére, mégpedig legbizonyo-
sabbban *Debreczeni Szappanos János*
magister magyar verséből, melylyel a
nagy Hodászit halálakor elsiratja. Azt
mondja ebben, hogy:

„Nem mondhatjuk, úgy *hagyon*, hogy eleget
nem éltél,
Mert itt, a sovány földön, *tündöklő vénséget*
értél,
De mi reánk nézve bizony még nagy, szép
időt élnél,

Hogy ha váltságos lehetnél“.

Már most ebből úgy látjuk, hogy
Hodászi szép kort ért el, de mégsem
azt az időt, amit a zsolttíró az emberi
élet végső határának mond (70 vagy
80 év). Minthogy Hodászi 1613-ban
hunyt el, mindent összevetve, *születési*
idejét 1550 körül tehetjük, ha ugyan
emberi elme számítása nem csal.

Isten megáldotta ékes termettel és
nagy tehetséggel, úgy, hogy mihamar
kicsinynek találta Hodász faluját és
elment tanulni az akkoriban híres
nagyvárad kollégiumba, ahol abban
az időben a nagy tudományu *Károlyi*

Angol női ingbluzokat Békés Lajos divatüzlete

MÉRTÉK SZERINT KÉSZÍT

Debreczen, Piacz-utca 44-ik szám.

Péter tanított, a kis ujjában volt a deák, görög, meg a zsidó nyelv. Irt is egy sok ideig használt görög grammatikát. Méliusz után őt választották meg tiszántuli püspöknek. Hát ettől az embertől tanult Nagyváradon sok szépet és jót a mi Hodászi Lukácsunk. De még azzal sem elégedett meg tudományszomjas lelke. Vágyakozott a reformáció bölcsőjébe, *Wittenbergbe*, ahová akkor özönével tódult a magyar ifjuság. Nyakába vette hát a világot s 1580-ban megérkezett *Wittenbergbe* és ez év okt. 25-én beiratkozott az egyetemre. Hallgatta az egyetem híres tanárait s fölvértelte szívét evangéliumi hittel s lelkét tiszta tudománnyal, hogy az életben, hazájában reá váró nemes harcot dicsően harcolhassa meg. A wittenbergi magyar tanulók közt nagy tekintélyben és tisztességben állott, úgy hogy azok 1582 ápr. 14-én coetusuknak széniorává tették.

Összesen öt esztendőt töltött Németországban s *Wittenbergből* később *Heidelbergbe* ment át, mely már akkor a kálvinisták erős vára volt. Itt szívtá magába Hodászi is Kálvin tanait és egyházkormányzati elveit, melyekért később szinte a Kálvin erélyével szállott síkra. Ebben az időben választották meg egy heidelbergi kollégium tanárául a nagytudományu, híres *Pareus Dávidot*, a protestáns uniónak nemes bajnokát, aki megismervén a nála jóval fiatalabb Hodászit, vele holtig tartó, szoros barátságot kötött. Ez is mutatja, hogy milyen kiváló ember volt Hodászi, hogy azon kornak legnagyobb református theologusa barátságára méltatta.

1585-ben Hodászi, tudománnyal bőven megrakodva, visszatért hazájába. Hire már megelőzte s országos tekintélyű, nagy urak igyekeztek udvari

papjuknak megnyerni. Ő azonban szülőföldjére vágyakozott és az ottani földesúrnak, a hatalmas *Ecsedi Báthory Istvánnak* udvarába került. Meglehet, le is volt kötve ennek a nagy, kálvinista főurnak, amennyiben talán ennek atyja, *Báthory György* neveltette föl és képezte ki. Erről a Báthory Györgyről úgy van említés téve a történetben, mint aki feleségével *Somlyai Báthory Annával* együtt első nagy pártfogója volt a Felső-Tisza mellékén a reformációnak. Ő hívta egybe az *óvárii* (1554) és *erdődi* (1555) zsinatokat, melyeken személyesen is részt vett. Több tehetséges ifju embert küldött külföldi egyetemekre, hogy ott az ő költségén tudományukat öregbítsék s később a magyar reformált egyháznak diszei legyenek. Ez ifjak között volt valószínűleg Hodászi is. Báthory György hajlamait örökölte fia *István* is, ki Ecseden székel s kinek birtoka, hatalmasa fölért egy kis királyéval. Udvara fejedelmi fényvel volt berendezve. Tisztségre nézve a legelsők között állott az országban, az országbirói méltóságot és pálcát hordozta; emellett három vármegyének: Somogyinak, Szabolcsnak és Szatmárnak volt örökös főispánja. Otthon papjai társaságában a református egyházat oltalmazta, a esatatéren, főként az 1593–94-iki török háborúkban, mint rettegett bajnok tűnt ki. Buzgón ragaszkodott a reformált valláshoz feleségével, *Homonnai Drugeth Fruzinával* együtt s mindketten hathatósan pártfogolták a protestáns irodalmat. Így pl. Báthory nyomdát állított fel birtokán, *Vizsolyban*, Göncz mellett Abaujmegyében s azon nyomatta ki *Károlyi Gáspár*, nagyrészből a Báthory költségén, 1590-ben a szent bibliát. Egy azon korbéli ref. prédiká-

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

tor (Gyarmathi Miklós) akit művének kiadásában segített, úgy említi őt, mint a „Krisztus tiszta ekklézsiájának és az abban levő kegyes tanításoknak kegyelmes pátrónusát“. Mások így jellemzik ezt a „fejedelmekkel egyenlő“ főurat: „Báthory nagylelkű, de magába zárkózott, rideg, parancsoláshoz szokott ember volt. Nagyobb urat magánál nem ismert s büszkeségében még a király előtt sem hajolt meg. Beszéli, hogy mikor Rudolf császár és király, akinek belső tanácsosa volt, 1604-ben pénzt kért tőle kölcsön, hogy annak fejében birtokot ad neki, a hozzá küldött követet három napig maga elé sem bocsátotta, mikor végre hivatá, az egész udvar szemeláttára sokáig még le se ültette a „császár képét“. Ekkor aztán kijelentette, hogy ősei pénzen sohasem vettek jószágot, nem is adtak el, mert kalmárok nem voltak, ennél fogva ő sem ad pénzt birtokért. Így bocsátotta el a király követét üres kézzel, hosszú orral. Ilyen nagy ur volt Báthory István!

Ehez a nagy urhoz s annak vallásos fejedelmi udvarába vezette az isteni Gondviselés Hodászit. Fiatal volt, mint ura (Báthory 1555-ben született), pártfogója, kinek körében jó napokat látott, míg szónoki hire folyvást növekedett, úgy hogy nagy urak sereglettek Ecsedre őt meghallgatni és ékesszólásának varázsát érezni. Aki egyszer hallotta, sohasem feledte el és mindörökké kívánta hallani. Magaviseletével és modorával is elbájolt mindenkit. Az ország legelső zászlósurai örömmel időztek körében s bárki vetődött el az ecsedi híres várba, nem győzte prédikálásának ellenállhatatlan erejét és lényének szeretetreméltóságát magasztalni.

De bár az ecsedi vár zaja, a nagy Isten ösztönző szózata lelkét és szelle-

mét folyton foglalkoztatá, magános óráiban mégis érezte, hogy egy szerető, rokon szívre. egy angyali jóságú, édes nőre van szüksége, aki szelid kezeivel letörülje verejtékét s lágy szavával felüditse munkában elepedt lelkét. Megházasodott tehát 1585–86 körül és feleségül vette *Szabó Margitot*, kivel megelégedett, boldog életet élt. Házasságukat megáldotta az ég fiakkal és leányokkal. Három fiáról: *András*, *Mihály* és *Miklósról*, meg egy leányáról, *Katalinról* van tudomásunk. *Miklós* méltó fia lett apjának, később nagybányai pap, jeles esperes, végül 1650-ben tiszántúli püspök, de ezt a tisztségét kevés ideig viselhette, még abban az esztendőben meghalt. *András* és *Mihály* fiai Debreczenben telepedtek meg, amint arról a városi levéltár iratai tanuskodnak. A városi levéltár említést tesz egy *Hodászi Jánosról*, akit Debreczen 1650-ben az országgyűlésre követül küldött. Ez bizonyosan valamelyiknek a fia volt. *Hodászi Lukács Katalin* leánya *Decsi Istvánhoz* ment férjhez. Ez utóbb nagyváradi pap és esperes lett.

Hodászi az idők teltevel egyre magasodott hirben, tekintélyben. A közép-szolnoki atyafiak esperességgel tisztelték meg. Végre Debreczen vetette reá szemét és 1596-ban meg is nyerte papjának az 1595 május 26-án elhalt *Gönczi Kovács* vagy *Fabriczius György* püspök utódjául, aki az egyházi irodalomban kiváló nevet szerzett magának. Kiadta nevezetesen a Félégyházi bibliafordítását, összevonva a Méliusz-féle egyházi kánonokat (Articuli minores) és egy szép énekes könyvet, mely hosszú ideig használatban volt. -- Hodászi Debreczenben mindjárt nagy erélylyel lépett föl a rút, szidalmas

≡ Masználja a híres hajdusági bajuszpedrót!! ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. — „Arany egyszarvú gyógyszerár. —

Grósz Nagy Ferencz

beszéd és káromlás ellen. Egy csunya-száju asszonyt, *Szombat Kelemenné, Bőr Annát*, aki nem átalotta őt, sőt még elhunyt tisztársát, Gönczi Györgyöt is szidalmakkal illetni, bepanaszolt a városi tanácsnál, amely az asszonyt ekklézsia követésre ítélte (1596). Így csinált rendet az ekkléziában.

Hodászinak Debreczenben még nagyobb tere nyílt arra, hogy Istentől nyert fényes tehetségeit az anyaszent-egyház javára gyümölcsöztesse. Bölcs és erélyes kormányzása miatt a debreczeni traktus is mihamar esperesévé választotta. 1599-ben debreczeni pártársává választották a kollégium egyik kiváló tanárát, a nagygeszü és magasrátörő *Szilvásujfalvi Imrét*, akinek már akkor tudománya és 1598-ban kiadott s kedvelt *Halotti énekeskönyve* (In exequiis defunctorum. Egy század alatt nyolcz kiadást ért) széles körben nevet szerzett. Ezzel eleinte szép egyetértésben munkálkodott Hodászi. Mind a ketten költői lelkű emberek voltak s kitűntek a latin verselésben, minthogy abban a korban többnyire ezen a nyelven irtak elődeink. Így irtak együttesen üdvözlő verseket 1598-ban *Gyarmathi Miklós* helmecei lelkipásztornak Monoszlói András veszprémi püspök könyve ellen készített vitairata elé, 1602-ben pedig a *Derecskei Ambrusz* nagyváradi lelkész Pál apostol leveleit tárgyaló prédikációs és írásmagyarázati könyve elé.

Ekközben Hodászi pártfogója, Báthory István, nem tudván belenyugodni az ő Ecsedről lett elköltözésébe, folyvást hívogatta őt vissza, míg végre 1603-ban az ecsedi pap és püspök, *Monai János* helyére sikerült megnyernie. Visszaköltözött tehát Hodászi Ecsedre s mint ecsedi papot, az 1604 február 22-én

tartott *csengeri zsinaton*, nagy lelkesedéssel, a tiszántuli kerület tizedik püspökévé választották meg. Ezzel elérte a legmagasabb polezot, amelyet egy ref. prédikátor elérhet.

Püspöki hivatalában nagy körültekintéssel és bölcseséggel forgolódott, amit az akkori háborus idők kétszeresen is megköveteltek. Éber gondviselője és őrállója volt egyházának, de egyuttal kemény és szigorú bíró is, aki az erkölestelenséget kérlelhetetlenül büntette. E mellett urával, Báthory Istvánnal együtt talpig magyar s a kifelé szító, az ország alkotmányát és a protestántizmust fenyegető katolikus reakciónak heves ellensége. Mikor 1604-ben *Bocskay István* fölkelte nemzetünk igazainak és a sokképen elkeserített protestántizmusnak védelmére, Báthory országbírói kettős pecsétjét visszaküldte Rudolf királynak s nyíltan Bocskayhoz csatlakozott, ami a fölkelésnek mindjárt kezdetben nagy súlyt és lökést adott. Hodászi is boldog örömmel és reménnyel üdvözölte a szabadító Mózeszt, a hős Bocskayt. Midőn ennek fényes győzelmei betöltötték az országot, a tiszántuli reformátusok, Hodászi elnöklése alatt, *Nagykárolyban*, 1605 június 5-én zsinatot tartottak. Ez a zsinat nem kevesebbet kért Bocskay fejedelemtől, minthogy ő, mint a vallás őre, tiltsa ki a pápista papokat Tiszáninnenről, Tiszántulról és Erdélyből. Kérte továbbá, hogy a református papok özvegyeit és árváit, míg az özvegyek újra férjhez nem mennek, tegye szabadokká minden polgári tehertől. Általán Hodászi teljes erővel egész életében azon munkált, hogy a református papság helyzetét javítsa, állását és tekintélyét mindenképen emelje.

Rudvasak és lemezek

legolcsóbban beszerezhetők

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

A Bocskay-féle szabadságharc közepette, annak egyik legerősebb támasza, az ecsedi vár hatalmas ura, Báthory végenyészet felé közeledett. A kinzó köszvény kerítette hatalmába. Fájdalomtól gyötörtetve, magányba vonult, elzárkózott és vallásos szemlélődésbe merült. Neki adta magát szép zsolttárok írásának, melyek közül 1850-ben 23-at fedeztek föl és adtak ki. Prózában vannak írva, „de nincs a XVI. századnak irodalmi terméke, melynek prózája költőibbnek tetszenék”, mint a Báthory zsolttárai, melyekben egy magába vonult lélek keserve, büntudata és szenvedélyes istenféltelme nyilatkozik. Zsolttárainak egynémelyikét később versekbe foglalták s ezek közül való — állítólag — mai énekeskönyvünkben a 22-ik dicséret. E zsolttárok készítése és imádkozás közben érte a halál Báthoryt 1605 jul. 25-én 50 éves korában. Vele sirba szállt a híres ecsedi Báthory család, mert magtalanul tért meg őseihez. Hodászt mélyen megillette urának, jótevőjének, barátjának halála. Fájdalmának megrendítő szavakban adott kifejezést az elhunyt felett tartott remek *halotti prédikációjában*, mely aztán nyomtatásban is megjelent. Hajh! de az idő vasfoga, sok más egyébbel együtt, ezt is megemésztette!

Báthory halála után semmisem kötötte őt többé Ecsedhez. Engedett a debreczeniek ismételt hívásának s 1607-ben újra odaköltözött. Böles kormányzásáért, nagy prédikatori ékesszólásáért és az emberekkel való kitűnő bánásmódjáért híre-neve egyre terjedt s eljutott az egyházon kívül a fejedelmekig és királyokig. 1607-ben a *Sárosi András* zempléni esperes ellen összeült sátoraljaúj helyi zsinatra a tiszáninneni atyafiak külön hívták meg és az elnöki

székbe ültették. 1608 jul. 26-án *Báthory Gábor* erdélyi fejedelem, őt, mint püspököt és minden törvényes utódját, hivatalán ünnepélyesen megerősítette s méltóságához illő hatósággal és hatalommal ruházta fel. Ugyan ő az egyszerű, pórcsaládból származó, nagy embert fiaival együtt nemessé tette, amit 1609-ben *II. Mátyás* király is megerősített. E király előtt általában nagy kedveltségben állott s azt is beszélték, hogy az 1608-iki pozsonyi törvényszék azon záradéka, hogy a protestánsok saját előjáróik vagy püspökeik által kormányoztassanak, egyenesen Hodászinak volna köszönhető.

Debreczen Hodásziért valósággal rajongott. Ő is kedves lakóhelyének tekintette e várost; földeket, házat szerzett itt, amint a levéltári adatok bizonyítják. A háza azon a telken állott, melyen most a kereskedelmi iskola van. Mihály és András fiai itt telepedtek meg.

Azonban, mint minden nagy embernek, úgy Hodászinak is akadtak irigyei és ócsárlói. Legnagyobb volt ezek közt korábbi debreczeni paptársa: *Szilvás-ujfalvi Imre*, az időben már váradi pap és bihari esperes, aki mértéktelelenül vágyakozott a püspöki méltóság után és midőn azt nem ő, hanem Hodászi nyerte el, emiatt engesztelhetetlen gyűlölség fészkelte magát szívébe. 1610-ben hosszú vádlevelet adott be Hodászi ellen, amelyben elmondta őt kálvinista pápának, antikrisztusnak, szimoniakus, hamis tudományt tanítóknak, eretneknek, zsarnokilag hatalmaskodónak, aki némelyeket lánczra verve rabságban tart, másokat meg pénzre büntet. Heves, izgató beszédeivel és képtelen vádjaival sikerült 3 egyházmegyét maga részére hódítania. Akkor

◆ Uri divat-, kalap- és fehérmű üzlet! ◆

BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utca, dr. Ujfalussy-ház.

asztán nyíltan föllépett a püspöki igazgatás ellen, az angol independentismust akarván behozni hazánkba. Azt hirdette nevezetesen, hogy nincs szükség semmiféle szuperintendensi hivatalra. Legyen minden ekklézsia teljesen önálló s igazgassa maga-magát egészen külön úgy, ahogy neki tetszik!

Szilvásujfalvi tanítása nagy kavargást idézett elő a tiszántuli és erdélyi reformátusok közt. Hodászi Lukács ebben a nagy ekklézsiái zavargásban tünt ki igazán erélyével és világító lelkével. Tüstént zsinatot hívott össze 1610 november 7-ikére Nagyváradra, elleneinek főfészkébe, ezzel is megmutatván, hogy nem fél tőlük. Szilvásujfalvi beadott vádjaira az igaz ember tiszta lelkiismeretével válaszolt s egyben a zsinat elé is terjesztett egy nagy munkálatot, mely 15 pontban azt fejtette ki, hogy milyennek kell lenni az egyházi hatalomnak. E munka ma is meg van (címe: Assertiones orthodoxae de potestate ecclesiastica. Kiadva Debreczen 1611). A zsinat egytől-egyig elfogadta a püspök fejtegetéseit s az egyházi jó rendet és békességet megbontó és igaztalanul rágalmozó Szilvásujfalvit pedig megfosztotta esperesi és papi állásától. Erre megígérte, hogy felhagy lázongásaival, mire megengedték neki, hogy Nagyváradon kívül papi hivatalt viselhessen. De a nyughatatlan ember csak kis időre tért észre, a szenvedély megint erőt vett rajta, újra ócsárolta Hodászit és izgatott a püspöki igazgatás ellen. Ennek következtében Nagyváradon 1612 febr. 19-én ismét zsinatot ültek felette, mely alkalommal végleg levették válláról a palástot, sőt Báthory Gábor erdélyi fejvelem börtönbe vettette s mivel ott sem tört meg, száműzette. Így pusztult el

ez a jobb sorsra érdemes, nagytudományu ember.

Hodászi diadalmasan került ki a harczból; szeplőtlen becsületessége, prédikatori magas erényei mindenkit tiszteletre indítottak. A vihar elnémult, az egyházban békesség volt, de a küzdelem kiállott izgalmái az erős Hodászit is nagyon megviselték. Gyakran voltak heves vértolulásai. Lelkipásztori tisztének teljesítésétől azonban semmisen tartotta vissza. 1613 máj. 17-én, áldozócsütörtököt követő péntek reggelen szokott buzgóságával ment a templomba, hogy hálaadó könyörgéssel emelkedjék Istenhez. Már elrebegte a Mi Atyánk végső szavait is, mikor hirtelen megszédült és fejét kezeire hajtotta. Gyülekezete aggódva tekintett fel reá, aki a másik perczben már a kathedrában álló székbe rogyott és halkan ennyit szólt: „Egy kicsinyt várakozzanak a hivek!” És várakoztak, — de hiába. A hatalmas püspök, az ékesen szóló prédikátor nem kelt többé föl; a beszéd ajkaira fagyott. Nagy csendesesen, minden jajszó, de minden fájdalom nélkül meghalt a szószékben. Halála is olyan szép és dicső volt, amilyen élete.

Hirtelen lett elköltözése mélyen megrendítette Debreczent, meg az egész nagy tiszántuli egyhárkörületet, sőt a reformátusokat e hazában mindenhol. A közrészvét és gyász óriási mértékben nyilatkozott temetésén, mely május 19-én, vasárnap történt. „Nem emlékszem, — mondá a temetőben fölötté prédikáló pap — hogy valaha együtt ennyi népet temetésen láttam volna, minthogy három hegyecskét és két völgyet fogott az bé“. Hová temették? Ki tudná azt!

Beszédet tartott fölötté a templomban Gönczi József, valószínűleg a

Szinehagyott ruhákat

divatos színekre fest

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

nagy Gönczi György fia, diószegi prédikátor, később tiszántuli püspök; — a temetőben: *Keserői Dajka János*, nagyváradai lelkipásztor, később Erdély nagynevű püspöke. Mind a két beszédet kinyomatták, de korunkig csak a Dajka Jánosé maradt fel ily czimmel: „*Az Tiszteletes és Becsütetes, észszel, erkölcsessel és tudománnyal megért, istenfélő Hodászi Lukácsnak, debreczeni anyaszentegyházunk régi, hűséges lelkipásztorának, az Tiszáninnet levő egyházi szolgáltnak penig méltó püspökjének, ki az Urban elaludt nagy csendesen, mikoron isteni szolgálatban volna foglalatos, az Isten székiben 17. napján Pünköst havának, hideg teteme fölött tett prédikáció 19. napján az megnevezett hónap 1613.*“ Dajka II. Kir. II. 11–12. verseinek alapján prédikált és Illés prófétához hasonlította Hodászit, kinek mind élete, mind halála rendkívül csodálatos volt. Méltó lesz Hodászi jellemzésére néhány mondatot idézni beszédéből: „Ő — ugymond — a keresztyén életnek tüköre, az igazságnak erős oszlopa volt. Az Istennek juhait kies mezőn legeltette, mételetől oltalmazta, a felzúgókat Isten igéjének pálczájával megütögette. Az ő szava oly hangos volt, mint a trombita, oly hatható, mint a fegyver, mert megjárta szívét-lelkét embernek. . . . Te Debreczen sirathatód, mert sok ellenségeidet elhárítá; nemcsak könyörgésével vált javára e darab földnek, avagy ez országnak, hanem fejedelmek és urak előtt való törekedésével, közbenjárásával, mert ő nekie mind személye tettetes és kellemetes, mind nyelve bátor és ékesen szóló vala, nagy dolgokat is nem nagy fáradsággal akármely nagy uraknál véghez vitt.“

Hát a debreczeniek keseregték is sokáig nagy papjukat. Egy poétai lélekkel megáldott polgár, *Debreczeni Szmigmatopoeus*, vagy magyarosan *Szappanos János* hosszú 31 versből álló szép kesergő éneket irt emlékeztére, melyet — úgy látszik — dallamra szedtek és széltiben énekeltek mindenfelé. Egyes versei korunkig felmaradtak a nép ajkán. Az egész megható költeményt a nagy *Sinay Miklós* gyűjtötte össze s hagyta kéziratban az utókorra. E kéziratból szándékozik most közzétenni az egész költeményt, megfelelő tanulmányval, annak tudós le-másolója, Debreczennek szintén neves szülötte, *Révész Kálmán*, kassai lelkész, abauji esperes, aki már 1903-ban a költemény egy pár versét közölte. — Ő utána ide iktatjuk a „*Lukács pap éneké*“-ből a következőket:

Árva hazám Debreczen, hová tőd a prófétát?
A vén, jámbor, hív szolgán, nem reszket-e
szived már?

Ama drágalelkű Jósuén, nem nyilik-e meg a
szád?

Nem könyvezi-e az orczád?

Mézbeszédű Lukács pap, drágább myrtus-
olajnál,

Igazságod a szép nap, szebb valál sáráranynál
Minket már a sas majd elkap, hogy tőlünk
eltávozzál.

És a farkasoknak hagyál.

Debreczennek utcái sirjatok sorsotokon,
Szemetek ékessége nem jár már sorotokon.
Már egy jövevény sem kérdi: hogyha Lukács
pap itthon,

És ha egészségben vagon?

Ezenkívül sok magasztaló halotti versezet maradt fenn Hodásziról. Papok, rektorok nyilvánították ékes deák versekben halála feletti fájalmukat. — A Keserői Dajka János temetési beszédét tartalmazó füzetben 9 latin gyász-

✱ Bámulatos hatása arczszépitő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást ránczot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló **Fáy-szappan** szintén 1 kor. Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. **Debreczen, Kossuth-u. 8.** Róthschnek V. Enil utóda „**Arany egyszervű**“ gyógyszerész. ☞☞☞

DR. JÓKAI MÓR

1825–1904.

dal olvasható, melyeknek szerzői a következők: 1. Tanczos János, debreczeni pap; 2. Decsi István, váradi pap, az elhunyt veje; 3. Pankotai András, belényesi pap; 4. Zábrághy Mihály, borosjenői pap és esperes; 5. Budaeus K. János, debreczeni pap; 6. Zólyomi Sámuel, vödrösábrányi pap; 7. Debreczeni F. János, rozsályi pap; 8. Kárásztelky Mihály, debreczeni rektor; 9. Szepsi S. István, váradi rektor.

Aki életében áldott, halálában megsiratott volt, el nem mulhat örökké. Hodászi is él hálás emlékezetünkben s ez emlékezet fáklyájával kerestük fel és világítottuk meg most az ő példászerű életét. A Keserői Dajka bucsu versével válunk meg tőle:

Sit tibi grata quies, mareatque memoria nostri
Felix perpetuo, praesul amande, precor.

(A boldog nyugalom legyen osztályrészed örökké
Éljen az emléked óh! te szerette vezér!)

S. Szabó József.

Jókai Mór.

(1825—1904.)

A letűnt év sötétbe borult égboltozatának legragyogóbb csillaga, meteorja hullott alá Jókai Mór elmulásával. — Magyarországnak, a magyar nemzetnek, a magyar géniusznak halottja ő, a páratlan, az utólérhetlen, ki nem ismételheti magát, mert élete, működése oly korszakra esik, melyet egy évezred mulva is megőriz történelmünk! A magyar regényirodalomnak nagymestere, kiapadhatlan forrása a magyar föld és népe szeretetének, a lesújtott nemzet vigasztalásának, páratlan ragyogó tollal írója egy jobb jövő reményének s utolsó lehelletéig hirdetője a magyar dicsőségnek.

Oly időben adta őt a Gondviselés nemzetünknek, midőn legnagyobb szükség volt reá s méltán elmondhatjuk, hogy egy Jókai Mórt a magyarok istene csak egyszer és csak jókedvében teremthet!

Az a lesújtó fájdalom, mely végig vonaglott nemzetünk egész testén halálhírének vételekor, az utolsó napok szenvedései, az óriási részvét, mely a

koronás királytól a legszerényebb paraszt kunyhójáig megnyilatkozott, — a temetéssel egybekötött gyászünnepségek mind, mind meg lettek örökítve írásban és képekben lapjaink- és folyóiratainkban; életének, működésének rajzai már eddig is kötetekre menő sokaságban hagyták el a sajtót, de azt hisszük, évek mulva sem lesz teljesen befejezve a most még csirájában keletkező Jókai-irodalom, a nagy író élete és működésének leírása.

Naptárunk kerete csak a legszűkebb mértékben engedi meg a dicső író élete és munkáinak ismertetését s elhagyva azokat a részeket, melyek köztudomásuak, inkább a minket debreczenieket érdeklő mozzanatokot igyekszünk feltüntetni, mert Jókai Debreczen iránt kora ifjúságától kezdve a legmelegebb szeretettel és a legállandóbb ragaszkodással viseltetett.

* * *

Jókai Mór született 1825 február 18-án Révkomáromban, kalvinista vallásu nemes szülöktől. Atyja ásvai Jókai József hites ügyvéd,

gépgyárának bizományi raktára

Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám.

Clayton és Shuttleworth

anyja Pulai Mária volt. Elemi- és középiskoláit szülővárosában és Pozsonyban, majd Pápán végezte, jogot Kecskeméten tanult s 1846-ban tett ügyvédi vizsgát. De őt az írói és művészi pályá vonzotta s festő, szobrász, sőt zenei tehetséggel és rendkívüli nyelvtalentummal levén megáldva, a Tóth Lőrincz, Orlai, Petőfi, Lisznyai, Czákó, Pákh, Vahot Imre, Arany és Tompa ismeretsége és barátsága rohamosan fejlesztették ki benne a duzzadó tehetséget és hozták napvilágra zseniáltságát, tették ismertté ez alig 22 éves ifju nevét. — 1848 márczius 15-dike előestélyén Vasvári Pál, Petőfi és Bulyovszky Gyula felszólították, írjon a 12 ponthoz proklamációt s azt utóbbival meg is szerkesztette. Így lett ő a márcziusi ifjuság egyik vezére. Ez év aug. 29-én nőül vette *Laborfalvi Rózát*, a magyar színművészet tündöklő csillagát, kit — bár jóval idősebb volt nála, — rajongva szeretett és 38 éven át őt vallotta muzsája jóltevő angyalának. Midőn az országgyűlést 1849 jan. 1-től Debreczenbe helyezték át, nejével együtt ő is leköltözött s itt az Esti Lapokat szerkesztette. Ekkor látta először a nagy alföldi magyar várost s mint maga beszélte, mohó vágygyal szívta magába ő, a tul a dunai születésű, de az elköresodott Pestre került magyar ember, itt, az alföldi homoki talajnak szintiszta magyar levegőjét. Feleségét, kivel az akkori harminczados — jelenleg Batthyányi-utca — egyik házában lakott, elkísérte piaci bevásárlási útjain s ekkor gyűjtögette első adatait a debreczeni nép életéből meritett későbbi elbeszélései, regényeihez. Másodizben 1865-ben, az állandó színház ünnepélyes megnyitása alkalmával volt Debreczenben Jókai, amidőn az általa írt prológot neje szavalta el óriási hatás mellett. Az írók és művészek látogatásakor a Petőfi társasággal és Tisza Kálmánnal (1875-ben) volt nálunk s egy ily alkalommal ment ki a nagy hortobágyi pusztára, hol a csikós- és gulyásbojtárokkal barátkozott s tekintett a csárdának abba a máig is meglevő ivójába, melynek kecskelábu asztalára borulva írta Petőfi Sándor legszebb költeményét. Legutoljára 1884-ben látta Deb-

reczen Jókait, midőn a feleségének, Laborfalvi Rózának a magyar színpadtól megválását ünnepeltük. Ekkor velük volt leányuk Jókai Róza (azóta Fesztai Árpádné) is. Az ünnepelés oly fényes volt, hogy azóta is többször emlegették, miszerint sehol se voltak oly boldogok, oly megelégedettek, mint Debreczenben. Coriolán előadására zsufolásig megtelt színházunk tágas színpadára egymásután vonultak fel arany koszorúkkal a küldötségek, a banketten pedig egymástól el nem választva ünnepelték a művésznőt és férjét a költő királyt.

Ezer kötetre terjedő munkáiért a magyar nemzettől 100,000 forint tiszteletdíjat kapott és számos kitüntetése mellett a két egyetem t. b. doktorrá, az Akadémia és Kisfaludy társaság tagjává, a Petőfi társaság elnökévé választotta, ezenkívül a magyar főrendiháznak is tagja. Több országgyűlésen képviselő, de élte utolsó éveiben a politikától visszavonult.

Debreczeni vonatkozású munkái: *A debreczeni kastély. Érdemrendek kiosztása Debreczenben. Debreczeni krónikából. Debreczeni levelek. A magyar Fauszt. népmonda Hatvani István debreczeni professzorról. A debreczeni lunátikus. A sárga róza — hortobágyi regény. Két menyegző. A trónörökös könyvében: Debreczen és a Hortobágy cz. cikkek. Egetvívó asszonyszív. Csikvári krónika stb.*

* * *

Legutolsó levelei mellett, melyeket Debreczenbe intézett élte utolsó hónapjaiban, van egy sajátkezű rajza is, mely egy debreczeni magyar fejkötőt ábrázol, aranycsipkével, selyem szalaggal; második neje Nagy Bella részére készíttette egy nizzai jelmezbárra (1904 febr. 9.). A rajz másolatát és a szép aranycsipkés fejkötőt, mely Luchszné Kápolnássy Róza debreczeni női divattermében készült, a Csokonai kör ereկletárában őrzik.

Képünk Jókait disznagyanban és abban a karosszékekben ülve ábrázolja, melyet a szegedi hölgyektől kapott ajándékba.

Id. K. Arthur.

Uri és női kalapokat

KÉSZÍT ÉS ÁTALAKÍT

Békés L. kalapos műhelye

Debreczen, Piacz-u. 44. sz. (háttal az udvarban).

A gond.

Az ifju lélek rajongásai, hevületei nem ismerik a gondot. Ringó délibábok színes ködképei után futva, nem érzik az álmódások repülő szárnyaira nehézkedni a szürke gondok ólomterheit.

Az ifjuság maga a *mámor*, amely elveszi az érzések józanságát, valami

hajnal hasadása; égszínkéket, amilyen-nel a leányhűséget aposztrofálják; sejtelmesen lilát, mint a tavaszi párázatok színei.

És mindeneket e színek vibrálásán keresztül lát.

Mikor azután megjelenik a *Gond*, a maga vigasztalanul szürke palástjá-

A GOND.

esodálatos *láz*, amely színvakká teszi a lelket. Az ifjuságnak ninesen érzéke a sötét színek iránt, rajongása halavány pasztell-színeket ismer csupán, amolyan gyöngé rózsaszínűt, mint a

ban, foszlik a mámor, szűnik a láz s tisztulnak a tekintetek. Az első nagyra-törő terv összeomlott légvárának rom-ladékein keseregve, egyszer csak meg-esapja a józanság hűvös lehellete,

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

mint a késői virágokat az első dér. És az élet csalódásai után, mindenkor pontosan megjelenik a gond, nem mulasztva el otthagyni látogató-jegyét: egy-egy ránczot a homlokon, egy-egy összetépett idegszálat. A létfenntartás rideg szavára megrendül a csalódott lélek s most már a Gond diktál. És a halaványan derengő rózsaszínű álmokat, foszforeszkáló, lilaszínű sejtelmes vágyakat keresztül festi a maga sötét színeivel. Sottisokat rajzol, sürjen keresztet húzgálva a mi nem régen még álmódolni szerető lelkünk minden törekvéseire.

Egyre sötétebbek lesznek pedig a színek, mig nem utoljára egészen beleolvadnak a nagy szürkességbe, fekete-ségbe.....

*

Vigasztalan sötét kép. A *Gond* palletájáról vette a színeket hozzá a művész ihletett lelke.

Az egyszerű munkáslakásban ott járt a halál, a megvesztegethetlen, könyörtelen hatalom.

Néhány nappal ezelőtt még vidámság honolt a szerény falak közt s egy fiatal leány versenyt dalolt az ablak alatt éneklő madárral. Szívárványos álmok ringatták mámorba a lelkét. És álmódott rózsaszínű ködképeket a szerelemről, ábrándozva merengett a kéken mosolygó látóhatár felé, hol a tavaszi fuvalmak által felhajszolt párázatban valami sejtelmes zsongás támadt, boldogságról, káprázatos gyönyörökről beszélve ifju lelkének.

A családfenntartó, munkától kerges kéz pedig szeretettel osztotta szét a puha, becsületes munkával szerzett kenyeret. A szelid, jósaágos hitvesi és

anyai tekintet ott sütkezett a szoba minden zugában, ahol csöndes tanyát vert a meglegedés. A munkában leélt hétköznapiak utáni ártatlan örömeiket ígért és hozott a munka utáni édes nyugalom munkanélküli napja.

És a fiatal leány nem ismerte az élet gondjait, az anyai és apai kéz elhárította a fellegeket mindig csak jót remélő lelke felől.

Egyszer azután megjelent a nagy kaszás. Ki tudná leírni a kérlelhetlen halál jövetelét megelőző izgalmakat. Ébredő reménységek kimulását, a vigasztalanságban átvirrasztott éjtszakákat. A kimerült idegek félig álomban hallották a halotti éneket, a koporsóra hulló göröngyök kopogását.....

És mikor mindenki által elhagyottan, halottsirató nénikék elől menekülve, megtértek az egyszerű szobába s először ültek le *ketten* az asztalhoz, mindkettőjük tekintete egyszerre tévedt a *harmadik* üresen hagyott székére.

Az anya szíve sorvasztó fájdalommal telt meg. Ráborult a vigasztalásul előkerített vén könyvre, melyben írva vagy, hogy az *Ur adta, az Ur elvette, legyen áldott az ő szent neve*. És sirt az asszony életében már nem először, de bizonyára most mégis a legkeservesebb könyeket hullatva.

A leány pedig könytelen, száraz szemekkel bámult maga elé. Az első nagy csalódástól valami tompa fájdalom ülte meg a lelkét, elernyed idegei nem tudtak tiszta érzéseket kiváltani a szívéből. Csak valami nagy szürkességet látott maga előtt. Ez volt a Gond nagy, szürke palástja.

Szathmáry Zoltán.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utóda
gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.
 Grósz Nagy Ferencz — „Arany egyszervű” gyógyszertár. —

Szerelemvágó.

Oh ugy szeretnék már szeretni!
Emészt a tűz, emészt a vágy.
Mit ér az ég, ha napja nem süt?
Mit ér virág nélkül az ág?

Hisz egyszer-másszor — mit tagadjam —
Igaz, hogy fennen lángolék.
Ifjui hév volt, szalmatűz csak,
Mely könnyen alvó lánggal ég.

De a boldogságot magában,
Mit a szerelem üdve ád:
Nem ismerem még, mindhiába
Úz-hajt nyomán a dőre vágó.

Pedig akadna szőke, barna,
Aki szeretni tudna, sok.
De Isten bűnömül ne rójja,
Biz' én válogatók vagyok.

Akad közöttük szép is, rút is,
Van köztük gazdag és szegény...
De hiába, csak nem találtam
Páromra még e földtekén.

Én Istenem! adj nekem olyat,
Ki szívből lenne egy velem.
Ki — hogy minden vágyam betöltse —
Szép is legyen, jó is legyen.

S hogy a világgal is haladjunk,
Dicsőítsd meg Uram magad:
S add, hogy legyen a tejbe is majd
Mit aprítgatnunk néhanap.

S ha lesz majd ilyen feleségem,
Mellette kedves, kis család...
Mit bánom én aztán a többit! —
Foroghat tőlem a világ.

Baja Mihály.

A hajdú-király családjáról.

Hogy minél inkább közeledik 300 esztendő évfordulója a Bocskay István és vitéz hajdúi fölkelésének, amelyik a mi fényes szabadságharcaink sorában időrendben első volt, de dicső események és eredmény tekintetében sem volt utolsó, a hajduk és dicső fejedelmük Bocskay felé annál inkább odairányozódik az utókor érdeklődése. A jubilaris 300-adik esztendő tulajdonképen az 1905-ik, — mert igaz ugyan, hogy a legelső „hajdu-verekedés“, mely Bocskay nevével folyt a szabadságért, már 1604 őszén megtörtént, amikor a köleséri hajduk, mintegy háromszázan Örvény Pál vezetése alatt (1604 szept.) elűzték Bocskay Kereki vára alól az osztrák zsoldos katonaságot, sőt az álmosdi csata is 1604 okt. 15-én történt, amelyben keményen megverték a „szedett-vedett“ hajdu-népek a császári hadse-

seget, de Bocskay és fölkelő hajdu-népének dicsősége: egész Felsőmagyarország meghódítása és a korponai gyűlés már az 1605-ik esztendő eseménye volt.

Az 1905-ik évben van tehát háromszázados ünnepe a Bocskay névnek, aki, mint erdélyi fejedelem, fegyverrel védte a protestáns hitet és vele együtt a magyar alkotmányos szabadságot és mint Magyarországnak is elválasztott fejedelme, államférfiúi tehetségének, de egyuttal egyéni nagy jellemének is fényes oldalát ragyogtatta. A dicsőséges hadi sikerek mellett, a tavaszi szerencsi választó gyűlés után, 1605 őszén folyt le a korponai országgyűlés; ugyancsak 1605 december 1-én Korponán adta ki a fejedelem vitéz hajduinak, — amint őket maga nevezte — „angyalai“-nak — nevezetes szabadság-

Vadászati felszerelések

legolcsóbban beszerezhetők

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

Debreczen, Piac-utca 7. szám.

levelét, melylyel 9254 vitéz hajdu nyert a vérrel áztatott magyar földből állandó otthont. Böles és kiváló fejedelmi intézkedés volt ez, amely a rablásra vetemedett, földönfutó hajdu-népeket a szabadság védőivé avatta és a török-pusztította szegény magyar földre 10,000 magyar családot kötött le.

Debreczen és vidéke fölégetett és kiölt környékén óriás gyűrű alakjában szántóvetőkké váltak a „lovass hajduk“, védői a protestáns hitnek, melynek a várfal nélkül való Debreczen volt leg-erősebb vára, ahova Bocskay maga is többször megszállott.

A nagynevű fejedelem személye és családja iránt való érdeklődés ismét fölvetette azt a kérdést, hogy családja nem halt ki és ivadécai jelenleg is élnek. Ezt már Kőváry László, Erdély nevezetes családjainak történetírója is említette,¹ de nem úgy értette, amint mostanában már sokan értik, hogy Bocskay fejedelem ivadécai, azaz egyes leszármazói, vérszerint való utódai volnának azok a Bocskay nevű nemesek, akik Erdélyben a régi Maros-széken, — bár anyagiakban igen el-
esetten — jelenleg is megvannak.

Bocskay fejedelmi családja, magában a fejedelem személyében, aki már fejedelemsége idején gyermektelen özvegy ember volt, tényleg kihalt 1606 december 29-én, Kassán. Családja, az ősi bocskói Bochkay-család, a Boksa-nemzetségből eredt Mic-bán ágyékából, történelmi mondák szerint a csodálatosképen született hét ikerfiu egyikétől származott.² A Mic-bán gyermekeiről szóló mesét a történelmi legendák a XIII. század elejére teszik és a

hét ikerfiu családjai a tatárjárás idején (1241) származtak volna szélylyel; és pedig a hét közül hat fiutól egy-egy család eredvén, közös vérségük volnának a következő familiák: eszenyi Chapy, szerdahelyi Zerda-helyi, bocskói és kismariai Bochkay, gálszécsi Zéchy, szürthei Zürthey és sóvári Soós, — amelyek közül ma már csak a sóvári Soós-család (református kisbirtokos familia a tiszai részek tájékán) él még virágzó családtagokban, a többiek mind kihaltak az idők folyamán.

A Bochkay-család, a legenda szerint Mic-bán Dénes nevű harmadik fiától származott volna le és pedig az Agócsy nevű oldalággal együtt; László és Demeter testvérek közül az előbbi-től valók az Agócsyak, akik 1550 táján fogytak ki, — Demetertől jött le Dénes, aki 1430-ban már a Bochkay nevet viselte. Ettől a Dénestől származott a Bochkay-család három ága: a *fejedelmi*, amelyből István fejedelem született és a *bárai*, amelyiknek nem sokára az előbbi család-ág után, fiágban, szintén magva szakadt; — végre a szerepet alig játszott, ugynevezett *raszinyai* ág, de ez a Bocskay fejedelemségét sem érte meg.

Az említett Dénesnek György (1478) nevű fiától született unokái: Simon, Gergely és Péter alapították a folsorolt ágakat. Simon 1493-ban már birta Kismariát Bihar-vármegyében; ennek fia ifjabb Bocskay György és hitvese lekesei Sulyok Krisztina voltak a fejedelem szülei, a mohácsi vész után buzgó Ferdinánd-pártiak, úgy hogy György ur és felesége e miatt együtt szenvedtek fogságot János-Zsigmond fejedelemtől, mely fogságban született Kolozsvárott István fiok 1557 január

¹ Kőváry László: Erdély nevezetes családjai. 1854.

² Bél Mátyás Históriaja szerint.

Legjobb szabásu uri fehérneműeket és kelengyéket

— mérték szerint készít BÉKÉS LAJOS divatüzlete Debreczen, Placz-utca 44-ik szám. —

1-én, pénteken, amely nap aztán a fejedelem életében mindig babonás jelentőségű volt. Házasságukból számos gyermek származott; a leányok közül

biztosított; — a többi néneji is előkelő és Erdélyben nagynevű főurakhoz mentek férjhez, mint Bánffy Kristóf, Hal-ler Gábor és Palocsai Horváth György.

BOCSKAY ISTVÁN A HAJDUKIRÁLY.

(Ábrányi Lajosnak Hajdúvármegye székháza közgyűlési termében levő eredeti olajfestménye után.)

a legidősebb: Erzsébet, Báthory Kristóf erdélyi fejedelem hitvese volt, így Bocskay Istvánnak fejedelmi sógor-sága és összeköttetése vezető szerepet

A két fiutestvér közül az idősebb, Miklós nőtelen maradt mindvégig, történelmi szerepet nem vitt és utód nélkül hunyt el; az ifjabb István, a min-

Uri ruhákat !!

legszebben
tisztít

Mrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

dig hű királypárti, hogy szabadság-szeretete a magyar nemzet vezérévé emelte, fényes nevű fejedelem, de aki egyébként nem volt szerencsés ember. Hitvесе, szentgíróthi és beregszói Hagymássy Katalinnak 1604-ben történt elhalálása után, bár előbb Prágában Rudolf császár mellett és a fejedelmi Báthoryak rokoni udvarában is élénk tevékenységet fejtett ki, özvegyi magányban élt, leginkább a Sebes-Körös völgyében eső sólyomkeői várban; innen fogott fegyvert a magyarságért, bár „ő felsége hűsége mellől ő felsége ágyuival kellett elkergetni“. Gyermekei soha sem voltak és a rövid, alig másfél évtizedes fejedelmi udvartartást 1605 és 1606 években Korponán és Kassán, amelyet később fejedelmi városának választott ki, csak meghitt kancellárjával Kátay Mihálylyal osztotta meg. Egyszerű magyar volt a „magyarok Mózesé“, aki a királyi koronát és czímet nem fogadta el, hanem azért királyilag osztotta javait, sok számos vitézeinek armálisait és egyéb adományait, akik vele vérüket hullatták. Különben a bécsi békét megelőző tárgyalások ideje alatt, már 1606 nyarán beteg lett és attól kezdve az esztendő végéig mindig sorvadott; hol rosszabbul volt, hol jobban; néha még házasodásra is gondolt, de a béke megkötése után már végrendeletet tett és az erőteljes, kurtanyakú, zömök férfi végleg ágyynak esett, hiába hívták hozzá a felvidéken híres zsidó doktort is, kassai fejedelmi házában meghalt még a béke esztendejében, 1606 december 29-én, pénteken, hajnali 5 órakor, életének 50-ik évében, hajduinak végtelen fájdalmára és az egész nemzet gyászára. Már betegségében suttoztak mérgezésről és a te-

metés után, midőn a fejedelmet a gyulafehérvári templomban sirba tették, az elkeseredett hajduk ki is töltötték bosszujukat, mert Kátay Mihály kancellárt, akire a gyanu irányult, Kassa piacán fölkoncizolták.

A fejedelemben kifogyott kis-mariai Bochkay családagat csak mintegy fél-századdal élte túl a másik, bocskói Bocskay-ág, amely a kis-mariai ágat alapító Simon öcsesétől, Gergelytől származott. Mig az nagy kiterjedésű bihari jószágain lakott, Gergely Zemplénben maradt, utódai is ott éltek. Gergelynek fia András, ennek fia Miklós volt egykorú István fejedelemmel, de még 1628-ban is élt; az ő fia volt ez ág utolsó sarjadéka István, aki a fejedelem nevét viselte. A későbbi fölkelések idején zempléni főispán és 1638-ban báró lett; két nejével: Lónyay Zsuzsánnával, majd Török Katalinnal kötött házasságából gyermeke nem származván, benne nemesak a zempléni ág, hanem az egész Bocskay-család neve sirba szállott, midőn élemedett korában meghalt az 1672-ik esztendőben.

Végül a családnak legkevesébbé ismert és a közéletben nem is szerepelt vonala volt az, amelyik Simon és Gergely testvérek harmadikától: Pétertől jött le és a másik két ágtól *raszinyai* megkülönböztető előnévvel élt; Péter után a negyedik nemzedékben, Istvánban 1598-ban kifogyott.

Az ősi Bochkay-család a Boksa-nemzetség oroszánját viselte czimerpaizsán, mert a Bocskay-czimer: kék paizs-mezőben arany oroszán volt, melynek jobb szemét nyilvessző szúrja át; magát a paizst sárkánykigyó övezte körül.

Ami a Bocskay-család nevének

≡ Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt!! ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda gyógyszerésznél. Debreczen, Kössuth-u. 8. **Grósz Nagy Ferencz** — „Arany egyszarvú gyógyszerár. —

fentmaradását illeti, Erdélyben vannak ilyenü családbeliek, akik magukat a fejedelem Bocskay-családjából származtatják, de ezek semmi esetre sem vérszerint való ivadékaik magának István fejedelemnek, sem a kis-mariai családnak, de még a hozzá legközelebb állott bocskói Bocskay-ágnak sem, amelyek kétségbevonhatatlanul kihaltak századokkal ezelőtt és birtokaik a fiu-ágak elenyészésével szerteszállottak idegenekre is, mint Biharban Kis-Marja és Sólyomkeő vára, Zemplénben pedig az összes ősi örökségi javak, — vagy a leányági maradékok némelyikére, amilyenek közül való volt a szintén hajdu-származásu nagykereki Csanády-család, melyből Csanády Sándor egykori képviselő állítólag ilyen öröklés czímén birta a kerekii nemesi kuriát.

Az erdélyi egykori Marosszéken most is élő Bocskayak családjának elei, bár az utódok némelyike igen szerény sorsban él jelenleg, birtokos nemesek voltak és nagyon valószínű, hogy Magyarországból telepedhettek Erdélybe a török pusztítások idején, de ezeknek az ősi Bocskay-családból való vérséges leszármazása bizonyítva egyáltalában nincsen; mert hogy az 1841. évben Bocskay Miklós, Mihály, János és György az akkori erdélyi királyi tábla előtt folyt perben bebizonyították is nemességüket, ez csak azt jelenti, hogy birtokos szabad nemes emberek voltak és valóságos nemesi jussal élő családból származtak légyen, de a fejedelmi Bocskay-családból izről-izre való leszármazásuk homályban van; — ha talán mégis ennek a családnak elszakadt hajtásai volnának, akkor a fejedelem kora előtt több mint száz esztendővel elválhattak

a törzstől és ez esetben legvalószínűbb, hogy a tagjaiban és vérségi kapcsolataiban leginkább ismeretlen „rasznyai” családág ismeretlen oldalhajtásai lehetnek, mert igaz, hogy a Boksa-nembeli Bocskay-családon kívül más Bocskay nemes familiát egyáltalában nem ismerünk. De ez a föltevés nemcsak hogy bebizonyítottan nem állítható, hanem még valószínűnek is csak az akkori zavaros viszonyok folytán mondható. A fejedelmi családág birtokaiból nem örökösdtek, a Bocskay István erdélyi birtokai nem is voltak nagyon terjedelmesek, sőt jelentéktelenek a magyarországi uradalmakhoz és várakhoz képest. Ami kis birtokuk Erdélyben, először a XVIII. század elején föltűnt Bocskay András és János testvéreknek Remetén és Demjénházán lehetett, akiktől a nemességüket később igazolt utódok származtak, azt a Bocskay István után később következő fejedelmi korszakban, mint magyarországi futottak, vagy fejedelmi donatióval, vagy még inkább házasság útján örökségképen szerezhették.

Maga a fejedelmi ivadék tradíciója inkább szájról-szájra szálló rege, amit a Bocskay név kapcsán a képzelet teremtet, az avatatlanok pedig elhisznek és tovább adnak. Hiszen Erdély egykoron fejedelmeket adott családjainak más ágbeli leszármazói is mind fejedelmi ivadékoknak mondatnak ma már, pedig a báró Kemény-családot kivéve, vérségileg egyik sem az. Kemény János fejedelemnek tényleg egyenes ágon leszármazója a mai báró Kemény-család; de sem a bethleni Bethlenek, sem a nemrégiben kihalt Rhédey grófok, sem a Barcsayak, nem Bethlen Gábor, Rhédey Ferencz vagy Barcsay Ákos fejedelmek izről-izre

Épület- és butorvasalások

minden kivitelben a legolcsóbban

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám alatt.

való ivadéakai, mert a most élő bethleni Bethlen grófi család 800 évnél távolabbi nemzedékeken függ össze a kihalt fejedelmi iktári Bethlen-családdal; valamint a grófi vonalban kihalt kishédei Rhédeyek is csak oldalágból származtak a fejedelem Rhédey Ferencz családagá mellett, akinek leszármazói már faiban kifogytak; a Baresayak pedig a gyermektelen Ákos fejedelem testvéreinek maradékai.

A Bocskay fejedelmi család vérei-

nél is így oszlatja el az egyenes vérséget mondó tradíciót a száraz történelmi valóság, de épen a Bocskay István nagy nevénél ott szerepel az ő százezrekre menő nagy családja, akiknek eleit három század előtt a hazáért és a protestáns hitért kihullott vérük hozott ő vele lelki rokonságba: az ő kemény hajdu vitézei, akiket véráztatta földdel ajándékozott meg, ezeknek sok-sok családjában a Bocskay lelke nemzedékről-nemzedékre él.

Calamus dr.

Nagymosás.

A képünkön látható tűzrőlpattant két menyecske régi haragosa egymásnak. Még leánykorukból öröklődik ez a harag. Mindenik első leány akart lenni a balatonmenti kis faluban s pártot szerveztek maguk körül, mint a képviselő urak szoktak választáskor. — Végtére is Subás Kata lett a győztes. Ő reá ruházták a „falu legszebb lánya” elnevezést. Bordás Eszter e naptól fogva nem is czimborált vele s mikor férjhez ment is, felé sem nézett lakodalmának.

A két menyecske került is egymást, ha csak tehette. De ime a gonosz sors összevezérelte őket. — Hogy Bordás Eszternek is épen akkor kell mosni, mikor Subás Katának! Hullámzó Balaton vizébe állva mossák kifelé asszonytársaikkal a kiszapult ruhát. — Mérges tekintetük találkozik s csakhamar megkezdődik egymás mosdatása is.

— Mit híreszteltél megint rólam? — förmed rá Bordás Eszter a kaczer mosolygású Katára. — Honnan tudod, hogy én szeretőt tartok?

— Felőlem tarthatsz százat is! Mi gondom rád? — harsog vissza a jó nyelvű Kata.

— Engem ne hirharangolj, annyit mondok, mert aztán majd felteszem a koszorudat!

— Nekem? Nekem teszed fel? . . . Jobban teszed, ha elhallgatsz! Hát talán nem tudja az egész falu?

— Mit? Mit tud? — kérdi rá a tenyeres-talpas Eszter s oly mozdulatot tesz a kezével, mintha megezibálni szeretné gyűlölt vetélytársát.

Szerencse, hogy az istenfélő Komorné közéjük állott, mert bizony még hajba kapnának.

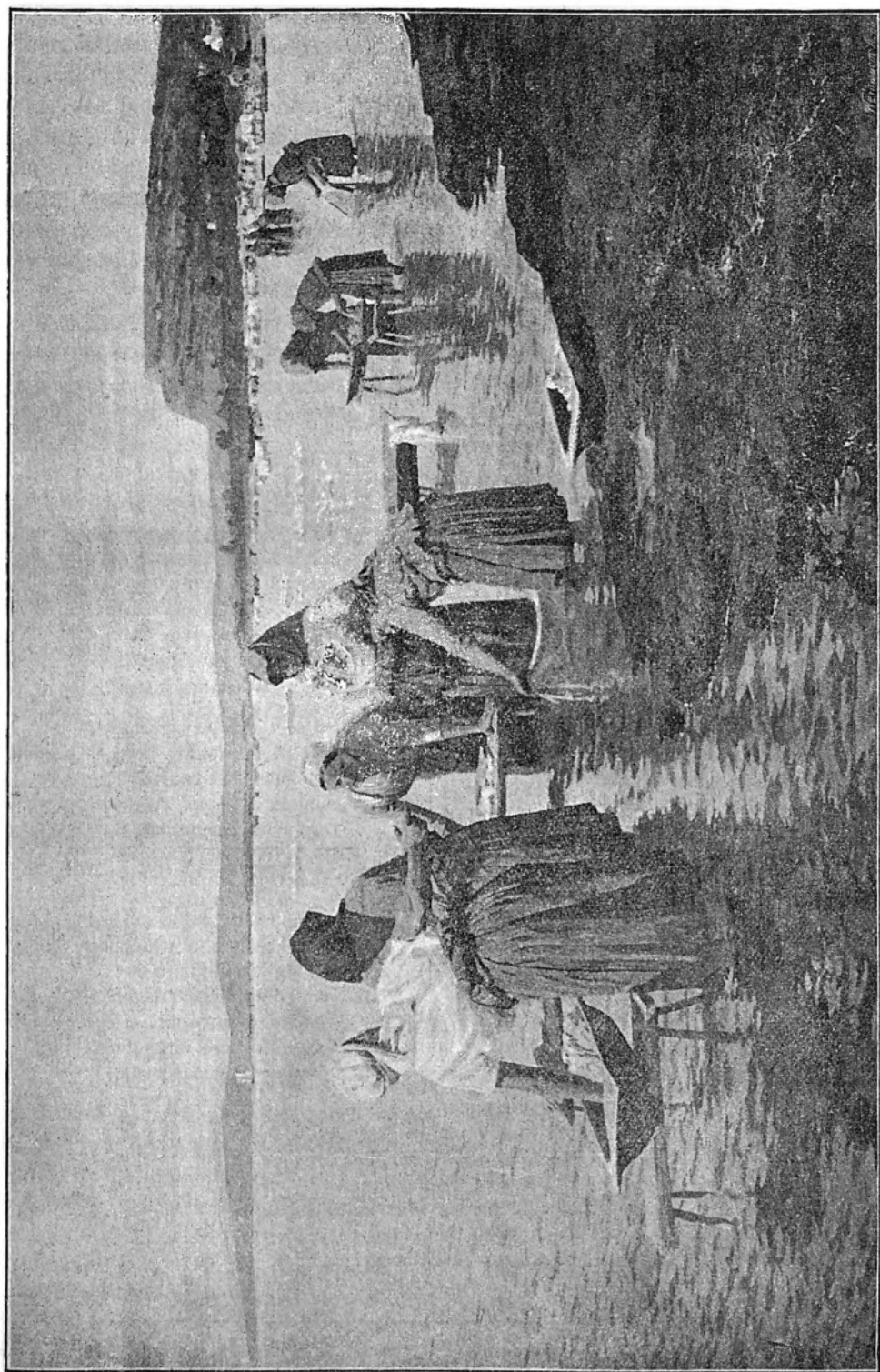
Komorné szeretetteljes szavakkal csillapítja őket.

— Nono, lelkem, nono! Tekintetek az Istenre! Nem illő dolog ez a perpatvarkodás!

A szelid figyelmeztetéssel azonban még több olajat önt a tűzre.

— Mit tud rólam? Mit rágódik az én becsületemen? Álljon elő vele, ha tud valamit! — tódítja a szót Bordás Eszter.

Uri divatujdonságokat ajánl minden idényre
= BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utca, dr. Ujfalussy-ház. =

NAGYMOSÁS,

— Hát Varróné mondta! Ha nem lenne igaz, nem mondta volna, hogy mig az urad oda volt a gyakorlaton Berek Pistával diskurálgattál!

— Hát osztán? Nem félt engem az uram, mint téged!

— Mert nem igen van rajtad mit féltetni! — vágja rá Subás Kata.

Az izmostermetű Eszter haragtól villámló szemekkel fordul a gunyolódó menyecskeéhez.

— Mivel vagy különb, mint én?... Hiszen már lánykerodban is „heptikás” voltál. Annyit költött anyád a patikára,

hogy egy kemenczét befűthetnél a receptekkel!

Igy folyik a szólás-szapulás tovább, méltó öröme a pletykaszerető Takarónénak, ki mosását abbahagyva bámulja a két menyecske háborusdíját.

A távolban naszád halad el. Fiatal ember ül rajta s érczes hangon zengi a dalt:

„Sir a kis lány a Balaton partján!”

Pedig bizony nem a kis lány siránkozik most ottan, hanem két derék menyecske végzi egymáson a *nagymosást*.

Láda jött hazulról.

Októberi ködös napok!
Egy dologból másba kapok,
De csak nem megy semmisem.
Eltöprengek, elmélázom,
Hol hevülök, hol meg fázom...
Egyszer — hallga! — az ajtómon
Kopogtatnak csendesen.

Öreg postás, torzonborzos,
Gazdag terhet játszva hordoz,
Én hozzám is bekocog.
Öt pecsétes fehér láda
Odacsapva hónaljába;
Borralaló reményében
Nagyot köszön — s mosolyog.

Mig a ládát bontogatom,
Gyermekeken dudolgom:
Ad az Isten kenyeret!
Gondolatom hazatéved,
Összebolyong száz emléket,
S mint a csendes őszi eső:
A könnyem is megered.

A mi vágyunk véghetetlen!
Még is egy pár jó gerezden,
Jó gohéron — megpihen.
Sok inséget megláboltunk,
Éhezők sem egyszer voltunk,
Ma miénk a diófaig!
Ma ne sirjon senkisé!

Bakar szőlő lágy kenyérrel,
Száz pogácsa kakastéjjel,
Lépesméz is, rengeteg!
Apró perecz táborszámra!
Öreg betűs, kedves számla.
Anyai nagy szeretetről!
Rám nevet mind, integet.

Közbe-közbe egy gerezdet
— Honi termés! — meg is kezdek,
Csipegetem kényesen.
Ablakon át varró lánykák
Irigykedve megcsodálják.
Más ültette, sejt! a tőkét,
A bogóját én eszem!

Hej, barátim, rajta, körbe!
E kis szőlőt már gödörbe
Hantolgassuk szaporán!
Nincs édesebb a világon,
Mint koczogni számárháton,
Elszeretni más virágát
S hizlalódni más borán!

Oláh Gábor.

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

Mese öt leányról és egy asszonyról.

Irta: Sziporka Zsolt.

Még a tavasszal történt, de én nem tartom magamat ahhoz, hogy történeteimet okvetlenül történésük idejében mondjam el, hát most irom le.

Egy szép és kecses menyecske ismerősömnél voltam látogatóban egy derűs, tavaszi délután.

Az ura jó barátom, — a látogatással meg már régen voltam adós nekik, hát elmentem hozzájuk.

Szívesen láttak, meg is ozsonnáltattak a házuk szép kertjében. Ozsonna után aztán hosszasan elsétálgattunk kertjükben, hol teljes és késői tavaszi pompában virágoztak a késői virágzású fák.

Jó ideig tartó sétálgatás után aztán szinte önkéntelen elfáradással egy virágjában illatozó terebélyes fa, egy hársfa alá ültünk, az alatta lévő léczes kerti lóczára.

Köznapi dolgokról folyt a beszélgetés egy darabig köztünk, mikor csak egyszerre, — hirtelen és minden átmenet nélkül, rám néz a kis menyecske s azt mondja:

— Mondja, mért nem házasodik meg már egyszer maga is!?...

— Én!! — csodálkozom e váratlan támadáson.

— No igen, maga. Lássa előttem a nőtlenül maradt férfi olyan .. olyan félbemaradt, valami nem tökéletes alak. S hogy kertben vagyunk, hát hogy valamelyes megfelelő hasonlattal éljek, — olyan, mint egy fa, melynek lefagy vagy lehull a virága, mint ennek a hársfának a virága, — a maga ölébe,

— mielőtt még valamelyes gyümölcsöt is termett volna.

Ez a meglehetősen találó és váratlanul jött beszéd hirtelenében mondhatom meglepett. Hanem a következő pillanatban szinte ötletszerűen válaszoltam:

— Asszonyom! — szoltam mosolyogva — tudja mit, — ahelyett, hogy erre holmi üres mentegetődzéssel vagy — annál ön előtt még kevesebb értékű érvelésekkel felelgetnék, elmondok egy mesét: *öt leányról és egy asszonyról...*

Hallgassa meg!...

I.

Mielőtt még a mai formájában meg lett volna a nőemancipáció ama része, hogy a nők is a férfakkal egyforma joggal és egyforma érvényességgel iskolákat végezthessenek, képesítést szerezhessenek, azt gyakorolhassák és abból kenyérkeresetet is űzhessenek; nekem már VII-ik gimnázista koromban, a miniszter különös engedélye folytán — volt két leány osztálytársam: Ilonka és Annuska, két kálvinista papleány.

Ilonka halványszőke és sápadt, Annuska kerek, piros arcú, rövid és göndörhaju 17 éves csinos kis leány volt.

Előadásra a tanári szoba mellett, egy kijelölt szobában vártak és mindig az illető órát tartó tanár kíséretében jöttek a terembe, aki aztán őket udvariasan maga előtt bocsájtotta be az iskolaszobába.

✱ Bámulatos hatású arczsépitő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szepit, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely I kor. Hozzávaló **Fáy-szappan szintén I kor.** Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. Róthschnek V. Emil utóda „Arany egyszervú” gyógyszerház. ☼☼☼

Mi, szokás szerint mindannyian felálltunk, míg a tanár ur s a leányok a helyükre ültek.

A leányoknak az első pad előtt — éppen én előttem — volt két külön széjük, amelyen az előadás alatt ültek. Se ők nem láttak hátra, se mi őket szembe soha, kivéve azt a kevés kis időt, míg előadás órára jövet az ajtótól helyükig értek.

Hogy mindamellett hányónknak dobogott reájuk 17 éves ifjui szivünk, bizony nem tudnám pontosan megmondani.

Hetek multak és nem történt köztünk és iskolatársaink között semmi sem.

Egyszer azonban egy mathematikai óra alatt egyik lábamat a rendesnél jobban nyújtottam ki véletlenül a pad alatt s szintugy véletlenül — megütöttem az Annuska formás kis bokáját...

Mondhatom, szörnyen megrémültem. Annuska pedig óvatosan és kipi-rult arczezal hozzám hátranézett s ugy mosolygott reám, hogy én attól a percztől kezdve folyton — verseket irtam hozzá.

Jók voltak-e vagy rosszak ezek a versek? — igazán nem tudom. Azt hiszem, inkább rosszak. Hanem Annuska mindannak daczára valahányszor egy belőlük hozzá jutott, az nap az előadási órára jövet, már az ajtóból mosolygott rám pirba borult arczával s olyan barátsággal, hogy hat hét alatt a házi-asszonyom legszebb piros képü cserepes mályvá- és pellargoniáiból éppen öt darabot esentem át egy-egy hajnalon az Annuska szobájának félig nyitva taitott rácsos ablakába.

Az évi vizsgák után aztán az iskola folyosóján találkoztunk. Félve,

lopva közeledtünk egymáshoz és nyujtottunk búcsú kezét egymásnak és váltottunk búcsúszót — addig soha se beszélünk együtt, egymással.

„Látogasson meg majd bennünket, — szólt szemlesütve — ha a vakáczióan arra viszi majd az utja, Rimaszombatba.“

Nem történt meg, mert nem volt hozzá alkalmam; hanem más történt.

Másodéves bölesész voltam már Budapesten, mikor Annuska eljegyzési kártyáját megkaptam, meg egy pár sort is mellé. Azt irta:

„...Lássa, a mama akarja; — meg én is! Hiszen már husz éves vagyok. maga meg ki tudja mikor lesz még 28 vagy 30, mint az én vőlegényem — most!“

Igaza volt. Tizenhét éves korában olyan keveset gondol arra az ember, amikor szerelmes lesz, hogy három év múlva egy leány már 20 éves s ő még maga is szintugy még csak husz éves lesz...

II.

Ellácska egy képviselő özvegyének volt a bájos leánya.

Két elvitázhatatlan tulajdonsága volt. Az egyik, hogy bájos volt, a másik, hogy szegény volt. A bája miatt minden házasulandó ifju szivesen kereste a társaságát, de a szegénysége miatt már valóban nem mindenik gondolt nála — a házasodásra!

Hanem ő a bájaival elfelejtette mindenkiel szemben a szegénységét és mindenkre számított ugyan, habár nem is gondolt mindenkre.

Én is udvaroltam neki, hevesen, tüzesen. *Ellácska* el is fogadta, szivesen.

Az első látogatás után már ozson-nára is meg voltam hiva.

== Zománczozott vas- és lemezedények ==

legolcsóbban beszerezhetők BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Debreczen, Piacz-u. 7.

Közte, meg Aranka huga közt jutott a helyem — a divánon.

Emlékszem reá, hogy az ozsonna pompás kávé, gyümölcs és lépes méz volt. Az Ellácska kérdése meg az: hol van Jenő? Régen nem látta.

Jenő nekem akkoriban lelki-testi és elválaszthatatlan jó barátom volt. Különben talpig derék, vigkedélyű, csinos, módos fiu és esendőrőhadnagy. Megszoktak bennünket együtt látni, hát természetesnek találtam a kérdést.

De minek szőjem messze a mesémet.

Ellácska velem udvaroltatott, hogy az én révemen Jenőhöz jusson, kit azontul — minden szabadkozása dacára — mindig magammal csaltam Ellácskáékhoz.

Nem tartott soká; csak az első farsangig. Akkorra férjhez vette magához — Ellácska.

Hanem azóta már — el is váltak...

III.

Oh, a kis szőke Gizi és én kölesnősen és igazán szerelmesek voltunk egymásba.

Ezt a házasságot mi mind a ketten nagyon akartuk. De ezt a házasságot rajtunk kívül igazán senki sem akarta, még talán a jó Isten sem, minthogy az be sem teljesedett.

Hanem a jó Istenem, a Gizike papája, mamája és atyafiságán kívül főképpen nem akarta azt Záriné.

Ennek a Zárínénak hordatta a járás tb. főszolgabirája, — a Gizike unokabátyja — egy különben csinos, de máskülönben elég mamlasz fiatal ur, állandóan a város virágot kapó hölgyei között a legtöbb virágot és adatta neki a legtöbb éjjeli zenét.

Záriné különben egy csekély pörü

fiskális csinos, kaczer és ravasz felesége volt.

Gizike gazdag leány, én pedig szegény legény.

Elég az hozzá, hogy Gizikét mindenkinnek akaratára, kivéve az én és Gizike akaratát, — a tb. főszolgabíró urhoz adták feleségül.

Záriné pedig azóta sokkal, de sokkal — *pucczosabban is jár.*

IV.

A kék szemű Manyika, ahogy a kis Berkesi Mariskát becézgetve elnevezték, — őt egy tavaszi kiránduláson ismertem meg, a nénje berkesi szőlőjében.

Mielőtt még a nap leszállt volna, a társaság azt indítványozta, hogy menjünk végig a szőlők alján, aztán át egy hatalmas árkon a szemben levő hegyoldali erdőtisztásra, hol gyönyörű és illatos ibolyák vannak, ibolyát szedni.

El is indultunk. Én Manyival. Manyika azonban, mialatt az árkon túl felértünk a hegyoldalra, nagyon elfáradt.

Szorosanmellettem haladt, sőt utóbb karonfogva, szinte vittem fölfelé a hegyoldalon. Lassan tudott így is csak jönni s utolsók maradtunk s mielőtt még az ibolyával telt hegyi mezőhöz értünk, egyszerre csak lihegve-pihegve és fáradtan a vállamhoz dült.

— Jaj! — szólt nagy, kék szemeit reám vetve, — pihenjünk egy kicsit. S még jobban hozzám simult.

Nem tudom én, hogy miféle ördög szállott meg, de — homlokon csókoltam. Manyika pedig irulva-pirulva a kezével negédesen felém legyintett, de — még szorosabban fogott karon.

A nevenapjára egy pompás ibolyacsokrot küldtem.

Angol női ingbluzokat **Békés Lajos divatüzlete**

MÉRTÉK SZERINT KÉSZÍT

Debrecen, Piacz-utca 44-ik szám.

Megköszönte s azt írta: minek pazarolom reá a virágaim!

Manyikának volt egy pár ezer forintnyi hozománya a takarékpénztárban elhelyezve.

Azt hittem, arra gondolt, mikor a virágom megkapta és nekem a fentit írta.

Arczomba szaladt a vér s többé rá se néztem. Pedig félre értettem. Nem a hozományára gondolt akkor, hanem — takarékos volt csupán.

Manyika pár hétig leányosan sir-dogált, aztán férjhez ment a berkesi tisztartóhoz, aki derék ember és 45 éves.

Manyika, mióta férjnél van, többször meghívott már ebédre. Egy karácsonkor a férjével kocsit is küldetett értem, de én nem mentem el hozzájuk.

Minek! Hiszen mehetek én, ha akarom, olyan menyecskékhez is ebédre, kinél leánykorában sem fogott kozmát — a levesem!

Meg aztán a Manyika ura derék jó ember. És ha már hozzá ment, hát éljen is vele — békességben!

Van a tisztességben is gyönyörűség, ugy-e bár?

V.

A *Karádiék* Malvinja úgynevezett jucker leány volt. A nagybátyja egykori főispán, ő maga telve ambíciókkal, kevés móddal, vörösses szőke hajjal és allűrökkel.

Valami felvidéki rokona látogatásáról jött keresztül X-en, mikor én ott tartózkodtam.

Háromnapi ismeretség után meghívott a szüretjükre Z-be. Én el is mentem. Hónapokig flirteltünk s végül megkedveltük egymást.

Mielőtt még ez is megtörtént volna, hát jó előre figyelmeztettem, hogy én szegény író ember vagyok s szeretem a pályám.

Megértette. Azt mondta rá nevetve, hogy majd kitoldja ő a műveltségemet — hozományyal.

Gondoltam magamban, hogy így is jól van. Mert utóbb (még ezt megelőzőleg) már igazán meg is szerettem.

S mire titkos vőlegénye lettem, hát kisült, hogy elszámította magát. Ezt az anyja és a családi tanács tudatta vele akkor, mikor Malvin a jussát kérte ki és a famillia engedelmét, hogy hozzám feleségül jöjjön.

Nagy, czikornyás magyarázatok között adta aztán tudtomul, hogy minden, minden a világon, még a szív szerint tervelt házasság is csak — buborék!

Sebaj, vigasztaltam meg a búsuló leányt, — nem maga, én vagyok a hibás; nekem ezt előbb és jobban kellett volna tudnom, hiszen öregebb vagyok s okosabb lehetnék.

Akkor úgy hittem, hogy igazán nem hibás ebben a dologban. Elszámította magát, ennyi az egész.

Pedig nem úgy van. Hallom, hogy egy huszárkapitánynyal udvaroltat, kívül lovagolni tanul. Pedig gyalogszerrel se tudott biztosan járni.

A kapitány derék ember, tiszta mindenképpen, mint a kardja, de egyéb aranya sincs hozzá annál, ami díszmentéjén van. De Malvinnak sincs.

Hát akkor miért ámit mást önmagával együtt ez a leány, holott most már tudja is azt, hogy tul számít a valón.

Ugy látszik, hogy némely leánynak kedves, ha szenvedést szenvedlegyet.

Legalább mást nem gondolhatok!

Csipkefüggönyöket

legszebben
tiszít

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

VI.

A hatodik mese egy menyecskéről szól. Ennek a menyecskének a férje hirtelen halt meg. Nyalka, gyalogos főhadnagy volt, szenvedélyes és gondolkodó s megemésztette ez a kettő. Megtébozódott s belehalt rövidesen.

Ekkor a menyecske fekete ruhában, bús özvegyiségben és egy kis leánykával vissza haza, az édes anyjához került.

Milikének, — a menyecskének ugyanis a bátyja a legjobb barátaim egyike volt s én így mindennapos voltam náluk.

A háznál mindenki víg volt, már csak azért is, hogy Milikét is felvidámitsák.

Nagyon sok cigány-muzsikás és vidám poharazás között eltelt este röpült el az édesanya házában Milike fölött, de Milike csak nem mosolygott.

Május közepén aztán nevenapja vagy a születésnapja volt a bátyjának, az én kedves pajtásomnak.

Természetesen vidám, zajos és kedves éjszakát is csaptunk ennek örömeire, barátságos uri háznál.

Hajnal felé én hazaszöktem ruhát váltani.

Az udvarunkon teljes májusi pompájukban gyönyörű rózsák nyilottak.

Egy bús arcz lebbent el emlékemben s oda mentem a rózsatövekhez, melyről néhány szálát levágtam.

Aztán visszafordultam Milikéékhez, hol még javában folyt tovább a kora hajnalig tartott mulatság.

Milike az egyik diván sarkában ült, mikor visszatértem a mulatók közé.

Egyenesen hozzá léptem a friss, harmatos, mosolygó rózsákkal. Elmosolyodott.

„Asszonyom! — ha szívesen veszi! — s ezzel odanyujtottam a rózsákat.

Szívesen vette, meg is köszönte ezt is, meg a többieket is, miket még azután hónapokig küldözgettem s sokszor önkéntelen mondogatta: „oh, ha én csak egyszer is még — boldog lehetnék!“

Hogy boldog lett-e? nem tudom, hanem azt tudom, hogy én elég boldogot tettem, mikor egy félévre reá megkértem a kezét.

Egyszerűen *kikosarazott!* Aztán bizalmas körében — hogy én is megtudjam, — azt mondta: „Szerettem és szeretem is azt az embert. De hogy is lehetett olyan balga, mikor én igazán és szívesen gondoltam mindenre, csak arra az egyre nem, hogy hozzá — férjhez menjek.....“

És én kötözni való bolond! éppen ennek az asszonynak tudtam megkérni a kezét!..

*

Az elbeszélésem véget ért. Az én kecses menyecske ismerősöm ura épen a második elszívott szivarvéget dobta el a hársfa alatti homokba.

A menyecske pedig mosolyogva és pajkosan nézett rám.

— Ennyi az egész?! — szólott nevetve.

— Ennyi! — szoltam egészen meglepődve — hat nem is elég?...

— Ugyan menjen! maga igazán oktondi!! Hát persze, hogy nem elég! Hanem szedje össze magát hamarosan és menjen, siessen, míg nem késő és keresse meg a *hatodik* leányt!

— A hatodik leányt — válaszoltam megadással — már kerestem, de — nem találtam.

— Hát akkor menjen a hetedik után. De menjen ám, hogy — el ne vigyék!

— Nem bánom hát. Még egyszer megpróbálom. Csak azután ő is rám találjon ám!

Mert többször ezek után már igazán nem tehetném, még ha gyümölcsöt soha nem érlelt virághullató fa is maradnék csupán.....

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschneider V. Emil utódi
gyógyszerésznel Debreczen, Kassuth-utca 8.
Grósz Nagy Ferenc — „Arany egyszervű” gyógyszerár. —

Debreczen és vidékének urai az Árpádkor végén és az Anjou-korban.

1200—1400 közt.

Irta: Zoltai Lajos.

I.

Királyi vár-birtokok.

A tiszántuli földnek ez a termékeny, hajdan füvel, hallal, vaddal bővelkedő része, ahol Debreczen és a körülötte lévő falvak, városok épültek, — a honfoglalást, különösen pedig Szent István államszervező nagy munkáját követő két században tulnyomólag királyi birtok volt. Királyi hercegek és ifjabb királyok többször élvezték ez ország-rész jövedelmét és uralkodtak ennek népén. Már a XI. században Géza és László hercegek herczegség czimén birták és kormányozták a tágasabb értelemben vett Nyírséghez tartozó vármegyéket, Szabolesot, Bihart, Szatmárt és Középszolnokot. IV. Béla és V. István is ifjabb király korukban ugyancsak a tiszántuli vármegyéket kapták országlásra az idősbik királytól. Ennek pedig csak úgy lehetett értelme, ha nagy kiterjedésű királyi birtokok is feküdtek e vidéken. Ugyan sem maga Debreczen nem volt királyi erőd, sem közvetlen közelben nem állott vár; — de gyűrüként vették körül a bihari, szatmári, borsovai, szabolesi, borsodi, hevesi, szolnoki és békési várak. E várispánságok földjei a várszerkezet virágzása idejében bizonyosan mélyen benyultak Debreczen felé. Sőt nagyon valószínű, hogy kezdetben magát Debreczent is várjobbágyok, vagy várnép és várszolgák lakóhelyévé tette első

királyunk. Egyik pusztánknek hihetőleg az adott nevet, hogy a királyi fegyverhordozók földje, terra armigerorum volt. Innen ragadhatott rá a *Fegyvernek* név, amely ma már — sajnos — csaknem egészen kiment a köznyelv használatából. Másik tágas, termékeny, szép pusztánkat pedig, *Ebes*-t, mely a török világ előtt is még néptartó hely, — a királyi ebeket őrző várszolgák lakhatták. Azt már okiratilag is bizonyíthatjuk, hogy Ebes a sz. István által alapított bihari várispánság birtokaihoz tartozott s a székely-szász várszolgái század egyik tagja, Tenkö nevű, 1217-ben Ebes faluban lakott.¹

A XIII. század elején már rohamosan bomlásnak indultak a királyi hatalom ősi bástyái: a várispánságok és nagy mértékben elapadtak a királyi jövedelmek gazdag forrásai: a várföldek, mióta II. Géza (1145) megkezdte azok elidegenítését, II. András pedig könnyelműen követte elődje példáját. Épen a várrendszer csődjének idejéből, II. András és az ifjabb király IV. Béla éveiből maradtak fenn adatok Debreczen vidékebeli néhány várbirtok felől is. Sajátságos jelenség, hogy Debreczen közelebbi szomszédságában 1220—1230 körül a kolosi és a még távolabb

¹ Váradi Regestrum 165/208. sz. eset. Heltainál és az utána készült újabb kiadások „Ebej”-nek írják és ezt Bunyitay, Kandra Albis-nak olvasák. Karácsonyi és Borovszky nem igyekeznek megfejtetni. Én több körülmény egybevetése után a debreczeni Ebes-t fedezem fel benne.

Teljes konyhai berendezések

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Debreczen, Piacz-utca 7. sz.

fekvő gyulafejevári, bolondóczi (Trencsén vármegye) várak birtokaival találkozzunk. Erre nézve tudnunk kell, hogy István király várispánságainak tartozékai általában véve nagyon szétosztóan feküdtek és ritka esetben alkalmazkodtak az ország politikai felosztásához, a megyék területi alakulásához.

A kolosi vár tartozékai voltak:

Nádudvar, 1213.

Szoboszló, 1214. A váradi Regestrum (10/380, 32/254, 61/157. és 103/329. sz. eseteknél) a kolosi várnak Szoboszlón lakó eme tisztjeit nevezi meg: Egeben seregvezér, Béda várnagy, előbb hadnagy, Isák, Vodosa és Béla századosok. Póka (Péter) hirdető főnök. E feljegyzések igazolják, hogy a szoboszlai várjobbágyok tisztjeinek Nádudvaron is valának bizonyos részeik.

Szovát, 1213. A Regestrum 49/145. sz. esete említi a szováti (Zuát) várjobbágyokat. Bechy nevű ember pörölte őket két márkáért, Bekény kolosi udvarbíró előtt. A hajdumegyei Szováttal azonosítom, Karácsonyékkel szemben, Kandra nézetéhez csatlakozván. A kolosi várispánság területéhez (provincia de Dus, — helyesen de Clus) számítandók továbbá *Benea* falu, *Zám*, *Ohat* és *Suma* falu. Amennyiben a Regestrum 1220. évről feljegyzett 263/120. sz. esete így szól: A Kolozs vármegyeiek és köztük nevezetesen Makó fia Pálnak jobbágya, t. i. *Benea* faluból való Márton és a *zám*i apátur és az *ohati* apátur és a *Suma* falubeli Beke mindnyájan tolvajsággal vádoltanak egy-némelyeket, nevezetesen pedig Ládót *Irund* faluból, Simont és Batát *Nozta* faluból, Éliást *Uzlari* faluból, Dénest *Vita* faluból, Istvánt és Rupot *Gymey* faluból.

A felsorolt falvak közül Zám és Ohatra nézve nem lehetünk bizonytalanságban. Suma száz év múlva ismét előfordul Dózsa nádor birtokai között. Fegyverekkel, Czuczával együtt említve s valószínűleg a debreczeni Gyöcsérén fekvő Soma erdőrésznek felel meg; bár Balássy Ferencz a szabolcsmegyei *Sima* pusztával veszi egynek. Gymey talán Gymazug nevű faluval azonos, amely a XIV. században Pocsaj szomszédságában állott. Kandra tapogatózva Irundot — Nagy Ivánnak, Beneát — T.-Fürednek, Noztát — Horthnak, Uzlaryt — Zomaynak, Vitát — Mátának magyarázza.¹

A gyulafehérvári várispánságé volt *Csokaly* az Érmelléken. E néptelen falut II. András 1229-ben, kivéven a fehérvári várispánság alól, Ábrahám fia Mihálynak adományozta. Az akkori határjárásból kitűnik, hogy Csokalyban a szent király várjobbágyainak, a fegyveres várjobbágyság legelölkelőbbjeinek is volt részök, és ugyanilyen nevű falut birtak a szállást adó jobbágyok.

¹ Szembeszökő jelenség, hogy a kolosi várispánságnak a vár körül (tehát Erdélyben) fekvő földjei, amelyekről a váradi Regestrumban szó esik, többnyire ugyanolyan nevet viselnek, amilyenek Debreczen környékén is előfordulnak. A 20/259 és 388/141. sz. eseteknél említett *Lomb* falu (Kolozsvár szomszédságában) könnyen összetéveszthető a Fejér Codex Lombi falujával (1282. Macs és Szepes közt.) Kandra csakugyan az amott Lombfaluvall együtt említett Hémfalut Himessel, Kaláthat pedig Balmazzal vette egynek. A 358. sz. esetenél előforduló helynevek mellé is a debreczeni határról egészen hasonlókat állíthatunk. Ime: Bursors hegy — Borsós halom, Kusol völgye — Kösély völgye.

Agos halom — Nádosh, Visata (Vista) határa — Mátá.

Pocza falu — Poch, (Pacz) falu. Ime az idézett esetben olvasható határleírás ráilleszthető a debreczeni Kösélyszeg északi részére is. Az esetekkel együtt említett Seldeu falubeli Farkas pristaldus lakóhelyét maguk Karácsonyiek is Szabolcsmegyébe helyezik. Érdemes foglalkozni a helynevek efféle átköltözésének okaival.

❖ Uri divat-, kalap- és fehérnemű üzlet! ❖

BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utca, dr. Ujfalussy-ház.

A trencsénvármegyei sokszor megénekelt bolondóczyi (beczkói) várat uralta Biharmegyében *Léta*. V. István 1260 körül eladományozta a királyi tárnoki népnek. Ezekből pedig később a Guthkeled nb. Kozma szerezte meg.

A *bihari* vár birtokai közül valók: *Bajon* (Boian), mely nevet 1215. két falu viselte. A bajoni várjobbágyok a mondott időben a nádasok, mocsarak, szigetek használatára és halászati-jogra nézve bajoskodtak *rábai* szomszédaikkal. (148/291. sz. e.)

Hassay (1299-ben Wasyan).

Salán (később Arki-esalán).

Várassukló (Székudvar) nevű földek, a Körös mellékén, amelyeket II. András 1234-ben az *Aba* nb. Demeter főtétekfogó mesternek adományozott.

A *hevesi* várispánságai voltak:

Halászi, *Bátor*, *Fogacs*, *Heves-ujvár*-, valamint: *Fegyvernek*, *Ás*, *Schmula* és *Ecseg* nevű falvak Kemej vármegyében. Fegyvernek és Ecseg ma is meglévő puszták. Ás és Schmula teljesen eltűntek.

A *szabolcsi* várispánsághoz tartoztak a ma is meglévő: *Dob*, *Gáva*, *Halász*, *Nagyfalu*, *Timár* és *Vencsellő*. Továbbá az elpusztult:

Harang. Nyiregyházától keletre és az ismeretlen fekvésű:

Ekőcs, valahol a Tisza mellett. *Timár*-t, *Nagyfalu*-t *Gáva*-t és *Halász*-t IV. Béla adományozta el 1245. István országbírónak. Harangot, mely a tatárjárás után lakatlan volt, — a Guthkeled nb. Cosmás kapta 1265. István ifjabb királytól. A szintén lakatlan *Ekeuch* nevű várföld birtokába 1284. IV. László parancsára Mihály Comes fiát Pétert iktatta be a váradi káptalan.

A *szathmári* várispánság birta:

Ragáldot az *Ér* mellett; de 1265-ben ez is a Guthkeled nb. Kozmáé lett.

A *szolnoki* várispánság birtoka közül megnevezik a fennmaradt oklevelek:

Chen, *Ulmech* és *Adony* nevű földeket. A két első (külső) Szolnok vármegyében feküdt. Helyök ismeretlen. *Chen*-nek a neve ugyan hasonlít a Zám szomszédságában lévő Csécs (*Chech*)-hez s e hasonlóság felismerésére már csak az a körülmény is vezet, hogy *Chen*-t *Ulmech*-czel együtt IV. László király 1275-ben a *Káta* nb. Ábrahám comesnek, *Ponyit* fiának adományozta, mint a magtalanul meghalt *Gyele* szolnoki várjobbágy és *Gábor* hadnagy üres és néptelen birtokát. A Csécseszel szomszédos Zám pedig a *Káta* nemzetségé volt. Csenbirtokba való beiktatást a váradi káptalan végezte. A várispánság kebeléből jóval előbb kiszakadt *Adon*, ahol tiz ekényi földet IV. Béla 1238-ban több más birtokkal együtt a *János* vitézeknek adományozott. *Pesti Frigyes* (Várispánságok története cz. munkájában), bár az eredeti oklevél *Odun*-t ír, ezt a pestmegyei *Abony*-nak állítja. Holott kétségtelenül Bihar vármegyében, az *Ér* vize mellett fekvő *Adony*-ról lehet szó csakis. Ugyanis *Ferrustán* mester a keresztesek tartományi feje 1262-ben a biharmegyei *Adony* és szathmármegyei *Vezend* nevű pusztabirtokot adta el örök joggal *Kereki János*nak a rajtuk levő 50 márka zálogsummáért, miután a tengerentul hadakozó keresztesek azt visszafizetni nem tudták.

Csak a fentebb elősorolt eseteket ismerjük, amelyek által a korona jószágok Debreczen vidékén lassanként nemesi birtokká alakultak át. A XIII. században a földbirtok ingadozása kü-

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

lönösen nagy mérveket öltött, ami az 1267. évi törvényből is megtetszik, amely azt rendelte, hogy az elfoglalt földek a váraknak és udvarnokoknak és megfordítva a nemeseknek adassanak vissza. Az első foglalásbeli földek nem mind valának már ekkor a honszerző ősök leszármazottjainak kezében. Vásárlás, zálogba vétel, házasság, magvaszakadás, elkobzás és új adományozás teljesen felforgatta az ősi birtokállapotokat. E nagy átalakulásnak az idősb és ifjabb királyok vetélkedése, a Kun László és III. András idejében állandósult belvillongások, a dúsgazdag főurak fegyveres lázadásai épen úgy okai voltak, mint a tatárjárás tüzzel-vassal irtó nemzeti katasztrófája.

II.

A váradi püspöki egyház birtokai.

A XIII. század dereka táján, még inkább annak vége felé Debreczen környéke már csaknem egészen világi uraké. A Szent László király alapította *váradi püspökség*, amelyhez Debreczen maga is tartozott, főképen tul a Berettyón és Kőrösön kapta roppant kiterjedésű jöszágait. Az egri püspökség birtokainak zöme pedig a Tiszántul feküdt. Mifelénk mindkét püspöki egyháznak csak néhány faluja és halászhelye volt.

A váradi püspökség jöszágait e korból Bunyitay sem tudta nagybecsű munkája számára felkutatni. A legrégibb kimutatás, Lodomér püspök 1243. évi levelében a püspöknek a káptalannal közös birtokait nevezi meg. Első biteles leltár 1552-ből való.

De már az általam tárgyalt korszakban is részint a püspök, részint a káptalan birtoka:

Bagamér, melyhez 1348-ban csere útján jutott.

Bihar, ahol már a XII. században is birtokos a püspökség.

Csatár, a püspök lovas nemesei, csatárai laktak benne.

Györgyegyháza, a bagaméri határban (1348).

Mikese, Sz.-János mellett, elébb a leleszi monostoré, de már 1387 körül a váradi püspök birtokába került.

Püspöki 1273-ban még a káptalan és püspök közös birtoka: 1374-ben egészen a püspöké.

Tarcsa, a XIV. század óta a káptalané.

Tépe, 1400 körül a káptalané.

Vasad, hasonlóképen.

Báránd, *Ladány*, *Kis-Rábé*, *Szalacs* valamivel később válhattak egyházi birtokká. Szalacsot, az eddig kiváltságos német telepítvényt és királyi birtokot 1407-ben adományozta Zsigmond király a káptalannak.

III.

Az egri püspöki egyház birtokai.

Az egri egyháznak Heves, Abaujvár, Borsod, Szolnok, Csongrád, Békés, Zaránd, Zemplén, Bereg és Szabolcs vármegyékben fekvő, a szent királyok által adományozott, a későbbiek által gyarapított jöszágait IV. Béla 1261. évi új alapító levele sorolja fel. Ezek közül Debreczen vidékén feküdtek:

Abán (Abrány).

Bakzok. Közel a Hortobágyhoz. Csaknem mindenki Bágyiszegnek olvassa, annyival inkább, mert azon a vidéken ma is van Bágy és Szeg nevű pusztája. De lehet Bakócz is, minthogy az ujjvárosi határnak egy részét, Hort

≡ Masználja a híres hajdusági bajuszedrőt!! ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. Kapható Dr. Rótschnek V. Eml. utóda
 ❀❀❀ Grósz Nagy Ferencz ❀❀❀ gyógyszerész-nél. Debreczen, Kossuth-u. 8.
 „Arany egyszervű gyógyszer-tár. — ❀❀❀

szomszédságában, nem messze a Hortobágy vizéhez, így nevezik.

Cheuzd, halastavaival és Bumuetty nevű erdővel, közel a Tiszához. *Cheuzd* aligha nem = Csősz (*Cheuz*, *Chews*), mely a váradi Regestrumban (1220), később pedig mint a Guthkeledek birtoka tűnik fel. A tiszapolgári határban a Kengyeltő nevű Morotva kanyarulatában Csőszhalom tartja fenn mind máig az emlékét.¹

Fehér-Eurem falu, valószínűleg a mai Tisza-Örvény.

Fehér-szentmargita. A mai Szent-Margita pusztu Polgár határában.

Fidémes. Későbbi oklevelek is emlegetnek ilyen nevű falvat. Kis-Kállót is nevezték így.

Gyulaj.

Hortobágyi halászó helyek: Bizonytalan, egy falut, egy birtokot értsünk-e alatta, vagy pedig a Hortobágy vizének tágasabb értelemben vett környékét? A századi apátság lentebb ismertetett alapító levelében is elibünk kerül a Hortobágy helynév; valamint IV. László királynak 1285-ben Rofoynbán javára kiadott oklevele is Hortobágyon kelt. Hasonló nevű faluval — *Orobágy*-gyal találkozunk a váradi Regestrum jóval régibb, 1214. évi följegyzésében. Csak-hogy ezt Kandra inkább a csegei határ Szilágy nevű pusztájának tartja. Karácsonyi és Borovszky a megfejtésével nem

töltik az időt. Nagyon valószínű, hogy a szóban lévő 105/288. sz. esetről *sze-replő Gyagya* (Bágya, Bágy?), *Tuca* és *Orobágy* falvak, egymáshoz közel és csakugyan a Tisza és Hortobágy közt feküdtek.

Kékus, halasaival.

Kér, a Tisza mellett.

Papegyháza (villa Pog-eghaz) a Hortobágy vize mellett. A debreczeni Máta-pusztának északi részét ma is Papegyházi teleknek hívják s ugyanilyen nevű halmon valamely régi épületből, talán templomból fennmaradt téglatörmelékek vetődnek néha felszínre. Végh Kálmán Mátyás ároktői plébános azt vitatja, hogy az Árpád-korban úgy Fehérszentmargitán, mint Papegyházán monostor állott, amott apátság, emitt prépostság.

Timár, Rakamaz mellett. Mindezek a helyek Szabolcs vármegyében feküdtek. *Csege* is az egri püspökség birtoka volt, amelyet IV. Béla 1248-ban Sáros tizedéért cserélt el az egri egyházzal, adván még hozzá egyebek között a Csege mellett lévő *Kecskést* és *Póch-lakát* (ma Puszlíka).

Később szerzett birtokok voltak: *Tiszafüreden*, *Igaron*, *Nagyivánon* és *Tiszaörsön*. Utóbbit Őrsi Imre hagyományozta az egri egyháznak.

A káptalan birtokairól hasonló régi okirat nem tanuskodik. De hogy IV. Béla idejében ilyen is állítottak ki, az imént megnevezett 1261. évi oklevél eme szavai tanuskodnak róla: „Possessiones Capituli Ecclesie Agriensis propter uberiorem cautelam in alio privilegio seriatim notantur“. (Az egri egyház káptalanjának birtokai nagyobb erősség kedvéért más privilegiumban számláltatnak elő.)

Hám vasalások!!

réz, nickel és fekete kivitelben legolcsóbban beszerezhető
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debrecen, Plac-utca 7. szám alatt.

IV.

Monostorok birtokai.

Kisebb-nagyobb földterületek hasznát élvezték a Debreczen környékén sűrűn fekvő monostorok: apátságok, prépostságok és kisebb szerzetesi házak. A vagyonos, hitbuzgó nemzetségek, a gazdag főurak, követve a szent királyok példáját, lelkök üdvösségéért, porrá váló részeik pihenő helyéül számos monostort alapítanak és bőkezűen gondoskodtanak az ott megtelepített ajtatoskodó, földet, mesterségeket művelő, vagy tanítással foglalkozó barátokról. Debreczent mint szép virágkoszoru vették körül a kolostorok, a középkori művelődés e hathatós tényezői s a nemzetségek ágait összekötő kapcsolatok.

A váradi egyházmegye északi területén álltak:

Egyedi apátság. Minden szentek tiszteletére, Diószegtől nyugatra. Említi a váradi Regestrum is. 1270-ben ez apátságé Egyed, Sárfő, a szomszédságban, azután Kágya és Péteri (Molnos-Petri) nevű falvak, 1275-ben a Guthkeled nb. Péter, az apátság kegyura megrohanta a monostort s köveit Diószegre hordatta. De megint felépült, mert 1332—37 között János egyedi apát 25, a falubeli plébános 8 garas pápai tizedet fizetett. Utoljára 1374-ben van róla szó.

Debreczeni monostorok; egyik a Domokos-, másik a Ferenczrendieké. Amazok prédikáló, tanító szerzetesek, emezek kolduló barátok. A dominikánusok 1326-ban tűnnek fel nálunk, de nem soká nyomtalanul elenyésznek. A francziskánusokat a Debreczeni család ugyanez időtájt telepíté ide; ezek a reformációig megmaradtak Debreczenben. Hihetőleg tőlük származik a

klastromuk helyén épült kollegium nagy értékű nyelvészeti kincse: az imádságokat és legendákat tartalmazó Debreczeni Codex.

Herpály v. Érpály monostora. Egyházát és birtokát a váradi Regestrum említi. — A pápai tizedjegyzékben 1332—37. már csak Herpály falu papja szerepel 13—14 garas tizeddel. A monostor románkori templomának romjai még állanak B.-Ujfalutól északkeletre.

A HERPÁLYI ROM.

Gáborjáni apátság, Mihály arkangyal tiszteletére János nevű apátját (Abbas de monasterio Gabriellis) 1217-ben említi a váradi Regestrum; valamint a monostor szolgálait, moséasszonyait és szabados jobbágyait. A Gyovád nb. Gábor vagy Gáborján építtette, két falut: Szentpétterszeget és Kereszturt csatolván hozzá. A monostor a tatárjárás után a Geregye nemzetség kezére került. A hűtlen, lázadó Geregyék leveretvén, 1285-ben Debreczeni Rofoyn bán lett a kegyura. 1332-ben János apát ur 22, 1335-ben Bálint apát ur 44 garassal járult a pápai tizedekhez.

Úri és női kalapokat Békés L. kalapos műhelye
Debreczen, Piacz-u. 44. sz. (hátsz az udvarban).

Nyirpályi monostor Az Ákos nemzetség alapította a praemonsteriek számára. Egy ideig a XIV. század elején a Debreczeni család volt kegyura; de már ekkor hanyatlásnak indult, mert prépostja csekély 10 garas pápai tizedet fizetett.

Szalók monostora. Debreczen szomszédságában, hihetőleg a Monostor nevű erdő területén. 1290-ben mint újonnan alapított monostor merül fel a Hontpázmány nemzetség jószágai közt. — 1346-ban a magtalanul elhalt Guthkeled nb. István, Apayfia birtoka. Ekkor Debreczeni Jakab és Pál hatalmasul elfoglalták.

Szentjőbbi apátság a Benedek rendieké. A váradi Regestrum Beruchionnak nevezi (1213. és 1219.). De eredetét Szt.-László idejére viheti vissza s már akkor vásártartó város. Álmos király által épített bazilikájában őrizték az első magyar király jobb kezét. 1239-ben már hiteles helyi joggal birt. Az apátságé volt egyebek között *Mikolai* falu Piskolt határában.

Szentjános apátsága; monostorában keresztelő Szt.-János vitézei laktak. 1190-ben már fennállott. 1289-ben és 1356-ban a Hontpázmány nemzetség kegyurasága alatt élt. 1336-ban Domonkos szent-jánosí pap 24 garas pápai tizeddel volt megterhelve. A johanitáké volt *Ér-Adony* is, de amelyet még 1262-ben eladtak Kereki Jánosnak.

Szentimrei apátság, Szent Imre királyi tiszteletére. Báthory András váradi püspök 1340. évi levelében még szó van ez apátságról, melynek birtoka később a püspökség kezébe ment át.

Szerépi Szent-György monostora. 1283-ban a Zovárdok kegyurai. Előfordul 1322. és 1349. évi oklevelekben

is. Ekkor a Szepesi család gyakorolta felette a kegyuri jogot.

Az egri püspöki egyházmegye területén épültek Debreczen környékén:

Adon monostora; a mai Nyiradony helyén, a praemontreiek laktak benne. Pátronusai a Guthkeled nemzetség minden ága együttesen. A monostornak birtokai valának Adonyban, Ábrányban és Egyházas-Varsányban. 1347. és 1373-ban említik.

Böd monostora. 1322-ben negyed-része a Semjén nb. Kállaiaké; 1347-ben a Báthoryak egyezkednek kegyurasága felett. A mai Tiszabüdön állott.

Ohati monostor. A váradi Regestrum 1220-ban említi az ohati apátot, a zámi apáttal, Benka falubeli Mártonnal és Suma falubeli Bekével együtt, mint a kolosi várispánság területén lakó vádlóit több környékbeli tolvajoknak, Irund, Nozta, Uzlári, Vita (Máta?) falukból valóknak. A monostor a b. Szűz tiszteletére épült. Előbb a Ratold, 1299 után a Sártivánvecse nemzetségé. 1333—1355. közt a Péresi-Ohati család patronusága alatt állott.

Zámi monostor, a sz. kereszt tiszteletére emelve. 1220-ban olvasunk először róla a váradi Regestrumban. 1297-ben a Káta-nemzetségtől Debreczeni Dózsa mester vásárolta meg; de fiai 1343-ban Zám falun és a kegyuri jogon egyenlően megosztottak a Káta-nemzetségbeliekkel.

Garam-Sz.-Benedek apátságáé volt Bihar vármegye területén Rikachi *Artánd*, melyet I. Géza (1060 körül) ajándékozott a benecéseknek. De a XIV. században már a Sártivánvecse-nemzetség birja. A debreczeni Sz.-András templom pedig a szomszédos Torna (Boldogasszonyfalva) határában kapott 1366-ban Dózsa nádor unokáitól, Ist-

Egyenruhákat tisztít Mrabéczy Antal
a paszomány lefejtése nélkül Széchenyi-u. 42.

ván, Gergely és János uraktól egy darab erdőt. Sőt Bunyitai úgy véli, hogy e templomnak Szováton is volt néhány jobbágytelekje, melyre a reformáció után a város tette rá a kezét. Bagamér mai határában feküdt *Barátpüspöki*, mely az erdélyi püspök birtoka volt.

V.

A szászdi apátság mint hortobágyi birtokos.

Ámbár Borsod vármegyében a Csáth mellett lévő Szászdi pusztán épült a gazdag Zasty (szászdi) apátság, a magyar benzések ez egyik legrégibb kolostora, — birtokai tulnyomólag mégis Szabolcs vármegye területén feküdtek. A monostort Kandra nyomozódása szerint a Guthkeled-nemzetségbeli Péter comes alapította s látta el bőkezűen földi javakkal. 1267—1352. években már az Aba-nemzetség bodrogkereszturi és debrei ágai gyakorolták felette a kegyuri jogot. Az 1067-ben kelt alapító levelet IV. Béla király 1267-ben átirta és megerősítette. Ennek különösen következő sorai kötik le a figyelmünket:

„*Charitybak* határa nyugotról *Charitybak* felől: lefelől *Basy* földhányás; innen Zondonek felől jövő út, amely Chegenre vezet, a völgy szegletéig. Innen az Ér partján lefelé hajlik, ahonnan egy hegyecsken keresztül megy másik halomig, amely *Solu* faluval szomszédos. Innen a Fygudy földhányás mellett *Márkus* földrakásáig halad. Ettől a *Chordy* határral párhuzamosan a halmokig. Innen egy, a mezőn álló körtefa mellett elfutva, az említett *Basy* földhányásig vezet“.

A jámbor, istenfélő sváb (?) eredetű Péter comes ime olyan darab földet

adományozott az ő kedves szászdi szerzeteseinek, melyet akkor is *Hortobágy*-nak neveztek s nyugoti oldala felől érintette a Hortobágy folyó. A határ leírásában olvasható Basy valószínűleg *Bágy* akar lenni. Ilyen nevű birtok akkor is volt, most is van azon a környéken (Bágyegyház, Bágyeszeg, Bágy). Zondoneket ma *Szandalék*-nak mondják, s a szentmargitai pusztát egyik része. Chegen, kétségtelenül Csege; Chordy pedig = *Hort*. Figud nevű hely ma nincs e tájékon. Azonban a Guthkelednek roppant birtokai között 1312., 1313., 1338. évi okmányokban ismételtelen előfordul *Figed* és *Figur*. Márkus földhányásánál az Ohat felé eső Arkusra, Arkusdra és Arkusd-telkére nem gondolhatunk. Solu pedig aligha más, mint a Hunyadiak korából Csánky Dezső által idézett Silyegyház (Syleghaz — 1485.), mely Próddal együtt szerepel.

A többször említett Péter ur Szihalom, Vencsellő, Rakamaz tájékán is sok földdel gazdagította monostorát. Ugyanennek adta *Provod* pusztát is. Ez pedig nem más, mint a böszörményi hajduság tágas *Pród* pusztája, Szentmargita szomszédságában, közel az imént leírt Hortobágyhoz. A Kálalaiak ősei 1325-ben hasonló nevű szabolcsmegyei birtok felett egyezkednek, u. m. Poruodon. E birtok Pródegyháza néven is előfordul. (L. a Semjén-nemzetség birtokai között.)

VI.

A Debreczeni-család birtokai.

A legrégibb irott emlék, mely Debreczenről emlékezik, a még sokszor idézendő váradi Regestrum, a sz. László sirja és ereklyéi előtt 1208—1235 kö-

✱ **Bámulatos hatású arczsépitő-szer a Fáy-crém!!** ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely **I kor.** Hozzávaló **Fáy-szappan** szintén **I kor.** Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. **Debreczen, Kossuth-u. 8.** „Arany egyszerű” gyógyszerár. ☞☞☞

zött tartott tüzes vaspróbák jegyzőkönyve, ez a „rejtélyekben gazdag oklevéltár“, — „népies krónika“, — „megjegyzésesedett középkor“.

A Regestrum 385/138. sz. alatt 1235-ből a következő minket érdeklő esetet tartotta fenn számunkra:

Debreczen falubeli (de villa Debreczen) Tékó Tamás fia és sógora Szepes falubeli (villa Zeb) Imre, Mórész fia Csinkola nevű szolgáló leány és ennek Ancilla és Cecil nevű két leánya miatt perlekednek. Imre azt állítja, hogy feleségével kapta őket. Tékó pedig azt erősíti, hogy azok a sógorától vétel útján visszaváltattak. Békebiráknak, Mátyás ispán fia Mihálynak, Péternek, a Bucs testvérének s még több más megyebelieknek tanácsára egymás közt úgy egyeztek meg, hogy Imre a szolgáló leányokat eladja sógorának, Tékónak, — kapván tőle egy márkát és egy fertőt.

A Regestrum többször nem említi Debreczent, ha csak az 1229. évből való 361. (350.) sz. esetről szereplő Zobodian sz.-András egyháza (ecclesia sancti Andree de Zobodian) Bunyitay és Kandra véleménye szerint Debreczenre nem vonatkozik. Ha ez valósággal így volna, akkor a mi városunknak a tatárjárás előtt a szláv eredetű Debreczen mellett magyar neve is volt: *Szabadján, Szabadgyán*; de amely később kiment a nyelvhasználatból; vagy pedig Szabadgyán Debreczennek ikerfaluja volt, mint Boldogfalva; azonban emennél sokkal előbb beleolvadt Debreczenbe. Annak, hogy Debreczen sem politikailag, sem egyházilag sokáig nem volt szorosan összeforrott egységes község, több bizonyíték maradt fenn. Eltekintve attól, hogy a váradi püspöknek a XIII. szá-

zad végén fizetett tizedek jegyzékében is ilyen megkülönböztetést találunk: „in Debruchun Dose XVI. capecie, in Debruchun Petri X. cap., in Debruchun Rofoyn XLIII. cap.“: a pápai tizedjegyzékek is világosan három egyházközségre osztják Debreczent; u. m. sz.-László egyháza, a debreczeni egyház és a debreczeni, máskor a Debreczen melletti Boldogasszony egyházára. Mindegyiknek külön papja lévén, sőt 1334-ben a debreczeni sz. László egyházának egyszerre két plebánusa van: Domonkos és András, s ugyanakkor a tizedjegyzék külön megnevezi László debreczeni, Péter Debreczen melletti (boldogfalvai) papot, amaz egymaga CXV garas tizedet fizetvén. Sz.-László utcája elnevezéssel még a XVI. XVII. százazbeli jegyzőkönyveinkben is találkozunk s ezekből annyi megállapítható, hogy ez az utca észak—déli irányban épült s valószínűleg Mester-utcának felel meg, amelyet hajdan a Paptaván keresztülvonuló vízfolyás választott el a város keleti részeitől. Mester-utca politikai önállóságának nevezetes bizonyága Szilágyi Erzsébet 1466. évi okmánya, amelylyel több mester-utcai polgár és ezek birája Gebei Ambrus kérésére a mester-utcaiaknak Remete Pál napkor 15 napig terjedő országos vásár tarthatását engedélyezte. Különben a debreczeni utcáknak sokáig tiszteletben tartott elég széles körű autonómiája egyik sajátos jelensége Debreczen város beléletének. Végül a Zobodián névre megjegyezzük, hogy Karácsonyi és Borovszky, az ezzel kapcsolatban említett Dénes, Isó és Pók egyházpátronusokat és lélekváltó torosait Bunyitaival és Kandrával szemben kötegyáni lakosoknak tartják.

Mérlegek és súlyok

legelőször beszerezhető

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piac-utca 7. szám.

Debreczen az Árpád-kor végén az ismeretlenség homályából hirtelen dicsősége fényes delpontjára emelkedett ama hatalmas családé, amely központi fekvésű legszebb birtokáról, — Debreczenről nevezte el magát. Melyik nemzetséghez tartozott, a genealógusok még nem döntötték el. Némelyek szerint a Káta-, mások szerint a Barsagenusból eredtek. A fentebb megnevezett, s 1235-ben élt Tékóval való vérségi összeköttetésük ki nem mutatható. Bár körülbelül ennek életében született Miklós, a Debreczeni-család ismert első őse, a Kun László idejében már nagy befolyású Rofoyn bán édesapja. Komáromi András szerint ez a Miklós kapta Debreczent V. Istvántól vagy Kun Lászlótól 1272—1282 között. Fia, Rofoyn szörényi bán László királynak egyik legjobb vezére a kunok, tatárok és pártütő főurak ellen vívott harcokban. Valamint Rofoyn bán, ugy családjának többi tagjai mindig a törvényes király tántoríthatatlan hivei.

A XIII. század végén (1290—1300) Rofoyn s vér szerint való rokonai: Dózsa mester, az András fia, aki hihetőleg nevet adott Mester-utczának, mindhárman Debreczeni vezetéknév alatt osztoznak Debreczenen, e már akkor is jelentékeny helysége.

A gyermektelen Rofoyn bán 1311. évben Róbert Károly király engedelmével összes birtokait atyafiára, Dózsa mesterre hagyta. Név szerint: *Gáborján* (Gábrán, Gabrian, Geberjén) monostort, *Kereszturt* (Gáborjától délre, a Berettyó és Kis-Körös közti félszigeten), *Thépét* (Thepa), *Derecskét*, *Szent Péterszeget*, *Nagymacsot* és *Tornát* (Boldogfalva).

Dózsa mester a mellett, sőt épen az által, hogy államférfiúi és hadvezéri

talentumával hathatósan elősegítette az Anjou-házbeli Károly ingadozó trónjának megszilárdulását, szorgalmasan gyarapítgatá a maga vagyonát is. Minden újabb érdeme, amelyeket mint Bihar, Szaboles és Szolnok vármegyék főispánja, mint öt vármegye királybírája, mint erdélyi vajda, végül mint nádor a király hűséges szolgálatában, a belvillongások lecsendesítésében, a törvény és jog uralmának megerősítésében szerzett, — előbbre vitte családjá gazdagodását is. Kelt olyan napra, hogy királya egyszerre két birtokadományozó oklevelet irt alá kedvelt hive javára.

1311-ben kapta Pest vármegyében *Pathföldét*; Bihar vármegyében pedig *Szentmiklóst* (ma Földeshez tartozik), *Szentlőrinczet* és *Füzeselket*, mindhármát a Kékkálló vize mellett. Ismét *Fegyverneket*, *Sumát* és *Susát* (Czuczát) Hegyesegyháza környékén. Nem sokkal ezután vásártartó *Böszörmény-nel*, *Hadházzal*, *Szoboszlóval* gyarapodtak birtokai.

1315-ben a király visszaadni rendeli *Panád* nevű aradmegyei jószágát, amelyet a lázadó Barsák közül való néhai László erdélyi vajda hatalmasul elfoglalt volt. 1319-ben az Ákos-nemzetségtől hűtlenség miatt elkobzott *Ujvárt* (Diósgyőrt) kapja Mohi város, Kisgöröd, Emőd, String, Tulosd, Csehi, Öres, Szederkény, Odolman, Lövő, Zelpestu, Kifolu és Zalanta nevű falvakkal együtt. Valamint a biharvármegyei *Moyspályi* és Ernefia-Stepán-pályi nevű birtokokat. Ma Monostorpályi.

Még 1307-ben adományozta neki bajor Ottó király *Elepföldet* (Debreczen mai határában), amelyhez akkor a mai Kösélyszeg-pusztá is hozzátar-

Legjobb szabásu uri fehérneműeket és kelengyéket

— mérték szerint készít BÉKÉS LAJOS divatüzlete Debreczen, Piac-utca 44-ik szám. —

tozott. Elep 1219-ben falu volt. De a tatárjáráskor elpusztulván, nem épült fel újra.

1322-ben az ország tanácsa az Abanemzetségbeli Csobánka erőszakoskodása miatt neki mint panaszosnak ítélte 2000 márkáértékű jószágai $\frac{1}{6}$ -od részét, — majd az alperes makacssága után más $\frac{2}{6}$ -od része is az ő birtokába jutott. E jószágok: *Gyöngyös*, *Bene* és *Zsadány* Heves vármegyében. A király 1327-ben ezeket magához váltotta Dózsa fiaitól. Máskor is kapta a törvény szerint valamely peres özszegnek harmadát. *Halápon* is bírói ténykedéséből kifolyólag jutott birtokhoz. Vásárlás útján is szaporodtak birtokai. 1297-ben száz ezüst márkán vette meg a Káta-nemzetségbeli Góg fiaitól monostoros és vámszedő *Zámot*. Majd *Timár* falut felső Szabolesban. *Fáñez* utóbbit 1332-ben a biharmegyei *Kisbáthorért* (Fekete-Bátor határában) elcserélték a Báthoriakkal.

A nádor 1322 aug. 24 után halt meg s valószínűleg a debreczeni szent András-templomban temették el. Fiai: Jakab és Pál, akik szabolcsi főispánok, adorjáni várnagyok voltak, nemkülönben a korán elhunyt András és ifjabb Dózsa; úgy az idős fiuknak gyermekei: István, László és Gergely megtartották, sőt újabb szerzésekkel terjesztették kiőbb a debreczeni tartomány határait. Ellenben ki nem deríthető módon elveszítették az ujbári uradalmat. — *Egyházas-Macsot*, (ma Józsa-Szentgyörgy pusztá), mely 1322. évben 80 márkáért zálogul került a nádor kezébe, hosszú per után örökös joggal is megszerzik a Guthkeled-nemzetségbeli Kisvárdaiaktól. Hasonlóan *Gáborján monostorát* vámjogával együtt a Gyovádiak: „Csontos” Gergely, Mik-

lós Simon fia, István fia, „Kerekes” Miklós és Kemény, félbehagyván a Rofoyn bán által megvett emez ősi jószágokért kezdett pereskedést, 300 márkáért az esztergomi, székesfejérvári és váradi káptalanok előtt örökösen bevallják a Debreczenieknek.

Károly király apjuk után rájuk is kiterjesztette fejedelmi kegyét. Ennek jeléül kapják Debreczeni Jakab, Pál és Dózsa testvérek 1328-ban a Hortobágy mellett *Nagy-Miklós*, *Nagy-Iván*, *Mátha* és *Elep* szabolcsmegyei s a Nyíren fekvő *Kerekegyház* biharmegyei birtokokat, a bennük lévő egyházak kegyuri jogával együtt. Mátha már ekkor valószínűleg pusztá; de 1219-ben még falunak írja a váradi Regestrum jegyzője. — Kerekudvar Diószeg közelében állott, a szélesebb értelemben vett Nyíren. 1342-ben Debreczeni Jakab és Pál pestmegyei Path nevű birtokukat a biharmegyei *Csalánosért* (Sz.-Jog mellett) átengedik Tamás erdélyi vajdának. Csalánoshoz való birtokjogukat különben is a vajda mellett tanuskodó 120 nemessel szemben 3000 magyar, kun és oláh tanu, közöttük 300 nemes ember bizonyította. Ugyanez időtájt unokahugok, az Abanemzetségbeli Nádasdi Domokos özvegyének, Debreczeni Klárának leánya, Klára *Ilsva* és *Alesi* nevű részbirtokokból álló leánynegyedi illetőségét átalengedte Jakab és Pál uraknak tutorságukért. Érzékeny veszteség alig lehetett tehát rájuk nézve, amikor 1343-ban barátságos kiegyezéssel lemondottak a velük régtől fogva pereskedő Ősi János nógrádi esperes, Ősi Lőrincz és Kátai Góg fiai javára *Zám* falu felerészéről. A monostor pátrónatusi jogát közösen hagyták. A falunak Csécs falu felőli része jutott a

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**

Telefon 323. szám.

Kátaiaknak, a helység másik fele pedig Myséthe falu felől a Debreczenieknek. A Hortobágy vizén átkelésre használt hajókat mindkét birtokos család használhatta; de közkölségen együtt tartoztak javítani, építeni azokat.

Előnyösebb a Guthkeled-nemzetségbeli Dobiakkal, u. m. Dorog-fia Lőrincz-fia Istvánnal és István-fia Doroggal 1347-ben kötött egyességük. Ennek következtében Téglás birtok egészen, Tursámson-nak pedig egyrésze 50 márkáért Debreczeni Pál és Jakabé lett. Ugyanekkor más Guthkeledekkel Hatház miatt is bajlakodtak, ahol kir. adományból nekik is volt birtokuk. Azonban Dobi Dorog Péter fia, továbbá Dobi Ördög János, Miklós és Konrád, Dorog fia Miklós fiai 1351-ben Hatházat eladták Tamásfi Bekének. A Debreczeniek tiltakoztak e reájuk nézve sérelmes elidegenítés ellen; végre is Hatházat illetőleg kénytelenek voltak a Dobiakkal megosztozni; később pedig pénzzel elégítették ki ezeket.

A Debreczeni-család ifjabb ága, mely a hódtavi csatában (1282) elesett Pétertől származott, már a harmadik nemzedéken, Jakab fia Dáviddal elhullatta lombozatát. Az oklevelek 1359 után többé nem említik ezeket. Utoljára az egri káptalan előtt 1359 okt. 16-án tett tiltakozásuk alkalmával találkoztunk velük, megértvén azt is, milyen hallatlan erőszakoskodással próbálták ezeket a szegényebb rokonokat kiturni Debreczenből a hatalmasabb Dózsa-fiak. (Eredeti oklevél a deb. kollégium kéziratgyűjt.) De az idősebb ág is kiveszőben van. A nádor fiai, Pál és Jakab urak 1360 után rövid időközökben követik egymást a halálba. És e század hetedik tizedében már csak három férfi tagja él e hatalmas

családnak: István, Jakab fia; Gergely, Pál fia és János, Pál fiának Lászlónak fia. Gergely — felesége somlyai Báthori Erzsébet — magtalanul halt meg 1382. évben. Pál másik fiának, Lászlónak fia János hagyott ugyan (1380 körül) maga után két gyermeket: Lászlót és Katalint, de ezek fiatalon szálltak sirba. Jakab fia Istvánnak is, bár ugy látszik kétszer nősült, csak egy leány örököse maradt: Ilka, az Aba-nemzet ségbeli Domoszlai Demeter felesége. István ur is 1390—95 körül már a néhai nevet viselte. Minden ősről való javait unokaöccse László, fia az imént említett László fia Jánosnak, örökölte. Ámde nem sok idő múlva ő is meghalt, a fényes nevű család utolsó férfi sarja, 1404-ben, 38—40 éves korában. Özvegyet és két kis árva leányt hagyott maga után, Ezek, mihelyt megkapták a Debreczeni-vagyonból rájuk néző törvényes részt, nyomtalanul eltűnnek szemeink elől. A debreczeni tartomány pedig a koronára szállott.

A Debreczeni-család tagjai osztatlanul birták e roppant uradalmat, amelyhez a XIV. század derekán a következő városok, népes helységek és birtokok tartoztak:

Debreczen, Gáborján-monostor, Szt.-Péterszeg, Keresztur, Derecske, Tépe, Macs, Egyházas-Szentgyörgy (v. Kis-Macs), Torna, Zám-monostor (felerészben, de később ismét egészen megszerzik), Elep, Sz.-Miklós, Sz.-Lőrincz, Füzestelek, Fegyvernek, Soma, Czucza, Hegyes, Haláp (említve a váradi Regestrum által is 1213 és 1215-ben). Nagy-Miklós, Nagy-Iván, Mátá, Ke-rekegyház, Dada, Böszörmény, Hatház, Szoboszló, Tur-Sámson, Téglás, Bigecs (Sámson közelében) és Csalános Szabolcs és Bihar vármegyék területén.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utódgyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.

Grósz Nagy Ferencz

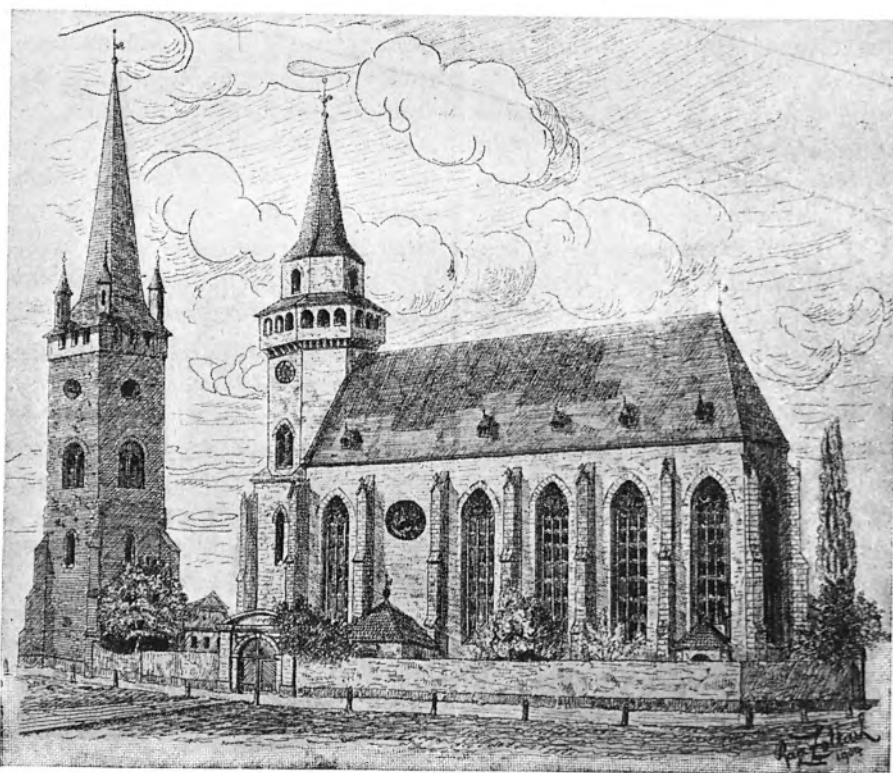
„Arany egyszervár” gyógyszerház. —

Övék Panád Aradban, Mátyustelke Beregben, Tárnok stb. Mindeme birtokokat Zsigmond király 1389. Váradon kelt oklevele által az ország valamennyi bírósága alul a rendes kivételek mellett felmentette.

Debreczen sokat köszönhet Dózsa nádornak és családjának. Az ő idejükben és az ő védelmük alatt tette a váradi Regestrum „villa Debrecun“-ja a legelső lépéseket a várossá való fej-

Nyírségen a Körösök völgyétől fel a beregi őserdőkig, Kalatha vidékétől a kemeji kun szállásokig Váradon kívül aligha van nála népesebb helység. Rofoyn bántól kezdve hatalmas, gazdag nagy urak állandó lakóhelye egyuttal, akik irányadó, sőt döntő befolyást gyakoroltak az ország sorsára is. Föltehetjük, hogy azokon a kedvezéseken kívül, amelyek Debreczen történetében a Debreczeni-család nevéhez

DEBRECZENI ÓREG TEMPLOM AZ 1802. ÉVI LEÉGÉS ELŐTT.

lődés felé. Előttünk ismeretlen körülmények következtében a tatárjárás szörnyű pusztításait hatvan-hetven év alatt annyira kiheverte, hogy már a XIV. század elején, a nagykiterjedésű váradi püspökség területén s az egész

fűződnek, másként is igyekeztek emelni legkedvesebb birtokukat. A hagyomány szerint Dózsa atyja, András comes kezdé építtetni a csúcsives sz.-András templomot, szebb és nagyobb formában a tatárjáráskor vagy más szeren-

Mindennemű ipari szerszámok legolcsóbban beszerezhetők
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 7.

csétlenség miatt elpusztult régi egyház helyén; bár az új templom befejezése és felszentelése Imre váradai püspök érdeme (1297—1317.). Péter fia Jakab alapította a maga debreczeni birtokrészében a Ferenczrendiek zárdáját s valamelyik másik tagja e családnak telepítő ide a prédikáló dominikánusokat. Az akkori időkben mindez nagy nyeresége volt Debreczennek; de a fejlődésre jótékony hatást gyakorolt Dózsa mester udvara is, amelyet ő olyankor is Debreczenben tartott, amikor a legfőbb közjogi méltóságokat: az erdélyi vajdaságot és nádorságot viselte.

„Tudomásunk szerint — írja Komáromi András — nincs olyan oklevele, amelyet Budán, Temesvárott vagy másutt adott volna ki. Vicze-palatinusa állandóan Budán lakott; ő maga pedig belső tanácsosai, ítélőmesterei, udvarbírái, főember szolgálainak környezetében valóságos kis király volt.“¹

Bár rövid ideig tartott, országos központi jelentőségre emelte így Debreczent, hová messzeföldről jártak az

¹ Dózsa nádor udvarháza, árokkal megerősítve, valószínűleg a Piacz, Péterfia-, Vár- és Csapó-utczák által határolt, szabálytalan köralakú házesoport helyén állott. A kuria északnyugoti szomszédja volt a Sz.-András-templom és plebánia és Péterfia Jakab kolostora. Csapó-utca felől másik kolostor, talán a Dominikánusoké, amelynek emléke „Barátok közi“ elnevezéssel kapcsolatban a XVII. századbeli debreczeni nép előtt is élt még. Olvasóink itt szemlélhetik a fentebb megnevezett ősrégi Sz. András templom képét, amelyet e tanulmány írója a csücsíves építészeti módor szemmel tartásával restaurált rajzban az 1802. évben leégett templom romjainak Szücs István históriájában (I. kötet 268. lap) közölt rajzai, valamint a városnak a Debreczeni Képes Kalendárium 1902. évfolyamában levő 1780 körüli látkepe után. A templom napnyugoti végéhez épült tornyot eleink „fejér“- vagy „cserepes“-vagy „őreg“-vagy „tányéros-torony“-nak, — a különálló harangtornyot pedig „vörös-torony“-nak nevezték. Ez utóbbit 1642-ben építették a Rákóczi György által ajándékozott nagy harang s árára.

igazságot kereső ügyes-bajos nemesek szolgálk kíséretében. A kereskedés egyik legfontosabb előfeltétele nyílt meg ez által a debreczeniek előtt. Mert Dózsa vajda és nádor udvara olyan embereket is összehozott nagyobb számmal, akiknek egy része vásárlás által szükségletét is kielégíteni akarta; más részének pedig eladni valója volt. Amennyire Dózsa mestert ismerjük, az ő eleven érzéke a kultúrához és fejlettebb gazdasági élethez, bizonyosan kellő módon felismerte a városok jelentőségét is a nápolyi eredetű király olasz környezetében, akinek ő egyik legbizalmasabb tanácsadója és komja volt. Ebből az időből más főurakról is föl van jegyezve, mimódon törekedtek egyik vagy másik falujuk számára vásártartó jogot nyerni a királytól.

Ugy Dózsára, mint Debreczen legrégibb történetére nézve igen jellemző, értékes a mesternek erélyes föllépése a már említett Aba-nemzetségbeli László ellen, aki 1299-ben a vásárról hazatérő debreczeni polgárokat fényes nappal megtámadván, a *kalmárok* közül hármat megölt, hatot megsebesített, 200 márkát érő portékájukat pedig elrabolta. Dózsa mester nem nyugodott, míg az ország tanácsa meg nem torolta e vakmerő hatalmaskodást s míg elégtételt nem szerzett a megsértett jogrendnek. Ez az eset nemcsak arról tanuskodik, hogy Dózsa szíven viselte debreczeni jobbágysági érdekét, hogy ezek vállalkozási szellemét, polgári tevékenységét a szabad szárnyalásban befolyásával, hatalmi erejével és a jog védelmével elősegítette; hanem azt is bizonyítja, hogy a debreczeniek már a XIII. század végén jelentős kereskedést folytattak. Mert hogy micsoda nagy summa pénz fe-

Uri divatujdonságokat ajánl minden idényre
= BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utca, dr. Ujfalussy-ház. =

küdt akkor 200 márka értékű áruban, csak úgy érthetjük meg, ha tudjuk, hogy Váradon az iskolába járó vidéki ifjunak 3 márkaért egész évre teljes ellátást adtak; két márkaért épületes-től egy nemesi kuriát vehettek; tíz márkaért egy alulesapó télen-nyáron járó malmot; nyolezvan-száz márkaért pedig egész falut kaptak templomával, házaival, — vámszedő jogával, halászó helyeivel és jobbágy-lakosaival együtt.

A debreczeni kalmárkodó polgárok-nak vásárookra való járása pedig bizonyos kiváltságokat feltételez, amelyekkel ők már az Árpád-kor végén is bírtak. Azt a szabadságot, amely nélkül kereskedelem gyökerét nem verhet, erőre nem kaphat. Bizonyosan nem Nagy Lajos király 1360. évi ismeretes privilegiuma volt az első szabadalom, amely Debreczen várossá fejlődését megkönnyítette. Különböző iparágak is már hosszabb multra tekinthettek vissza a Dózsa lakóhelyén, amikor Lajos király korszakalkotó iparpolitikája hazánkban is szervezte a cézheket s ezek a társulások ugyanakkor Debreczenben is megalakulhattak. Ebben tagadhatatlanul hatalmas része volt a Debreczeni-családnak is. Csak a földesurak tetszése és akarata mellett eserélhették fel debreczeni jobbágyaik ősfoglalkozásukat kalmári és ipari élettel.

Debreczen és vidékének nagy jólétvői közt illeti hely Dózsa nádort, — a kitűnő gazdát és böles államférfiut, aki gondoskodását a hosszas belső harcok alatt lakatlanná vált földek beépítésére is kiterjesztette és aki híven dajkálkodott a magyar Debreczen szenge ipara és kereskedelme fölött.

VII.

Guthkeled-nemzetség birtokai.

A Guthkeled-nemzetség, az ebből sarjadzott családok a Debreczeni családdal egyidőben leggazdagabb birtokosok e vidéken. Kézai Simon krónikája szerint e dus lombozatu nemzetség alapítói Guth és Kelad Stof (Hohenstaufen) várából való sváb lovagok, kik a német pártfogásra támaszkodó Péter király idejében vándoroltak be. De bárha sváb jövevények voltak is a Guthkeled-nemzetség alapítói, — ami okiratilag épen nem bizonyítható, — utódaik az új talajban, új környezetben csakhamar tökéletesen magyarrá váltak.¹ Közülök többen nemzeti történelmünk fényes, dicső nevű szereplői, vezérlő férfiak, sőt fejedelmek. Tizennyolcz derék magyar család hajtott ki Guth és Keled törzséből: az Amadék, Anaresiak, Balkányiak, ecsedi és somlyai Báthoriak, lindvai Bánfiak, Butkaiak, Darócziak, Dobiak, Diószegiei, Guthiak, guthi Országok, Marezaltóie, Maróthiak, Ráskaiak, Szakolyiak, Várdaiak, Zelemérik.

Birtokaik főként Szaboles, Bihar, Bereg, Gömör, Somogy, Sopron, Szathmár és Zemplén vármegyékben feküdtek. Első birtokaikat a szabolesi vár jóságaiából kapták Péter királytól. Lassanként sok birtokot szereztek Szaboles déli és Bihar északi részén is. Ugy, hogy a tárgyalt korszakban Szaboles vármegyéből legalább is 60—65, Biharból 25, Szathmárból is körülbelül ennyi falu és puszta volt az övék.

Mi csak a Debreczenhez közelebb esőket számláljuk elő.

¹ A nemzetség első tagjai és névadói sokkal inkább az 1093—1111 körül emlegetett Gut és Keled ispánok tekinthetők.

Gyász esetek alkalmával Hrabéczy Antal
mindennemű ruhát legszebb feketére fest Széchenyi-u. 42. sz.

DEBRECZEN VIDEKE

1200-1400 közt.

TERVEZTE és RAJZOLTA:

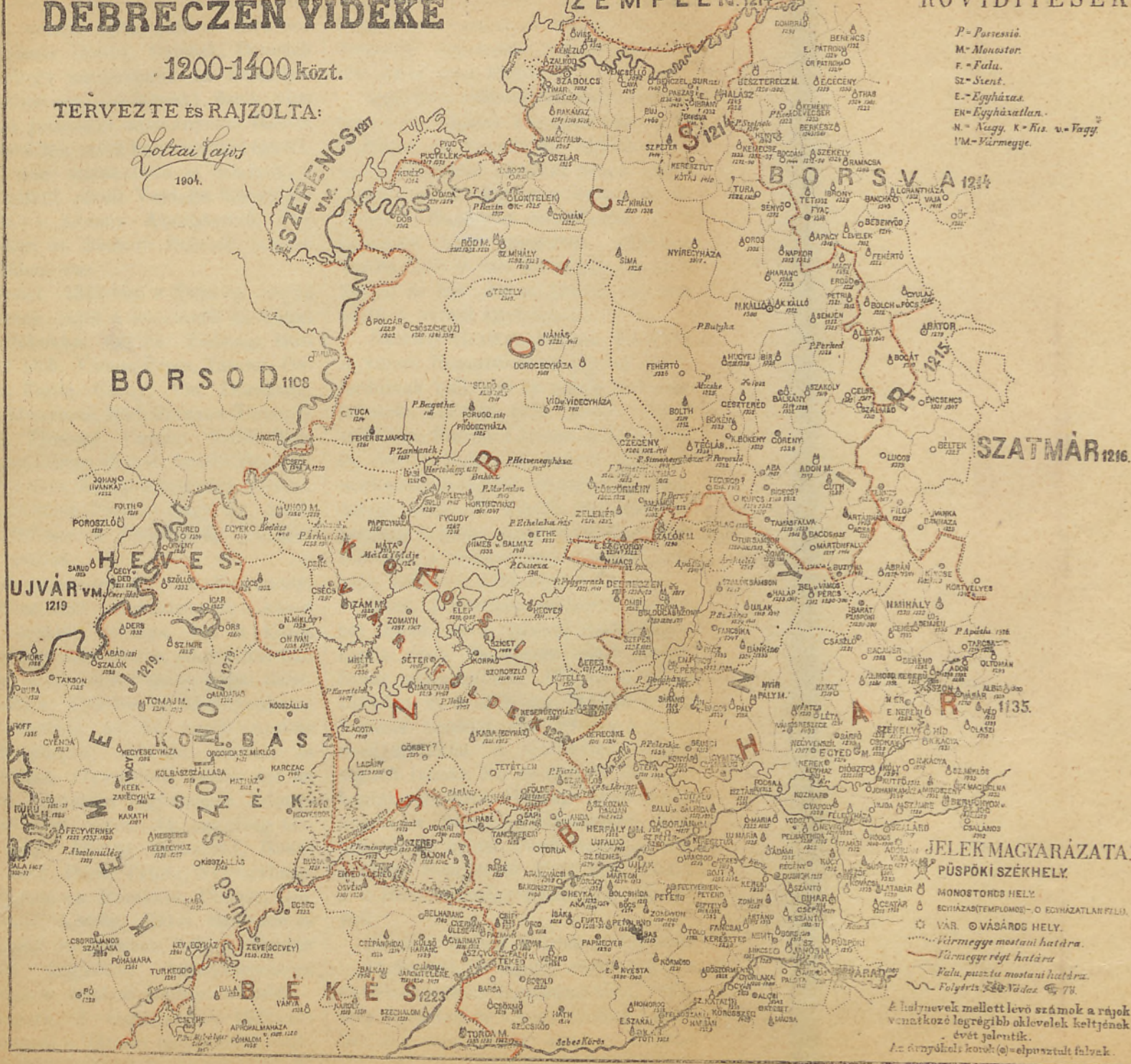
Loltai Lajos

1904.

PATAK VAGY
ZEMPLÉN. 1214

RÖVIDÍTÉSEK

P = Possessio.
M = Monaster.
F = Fala.
St = Szent.
E = Egyházas.
EK = Egyháztalan.
N = Nagy. K = Kis. v = Tagy.
VM = Vármegye.

JELEK MAGYARÁZATA.

PÜSPÖKI SZÉKHELY.

- MONOSTORS HELY.
- Egyházas (templomos) - O. Egyháztalan hely.
- Vár. - Város hely.
- Vármegye mostani határa.
- Vármegye régi határa.
- Fala, pusztu mostani határa.
- Folyóvíz. - Víz. - Víz.

A helynevek mellett lévő számok a rajok vonatkozó legrégibb oklevelek keltének évét jelentik.
A. - Árpádok; K. - Károly; v. - elpusztult falvak.

Abrány (Sz.-György-Ábrány), emlitve a szászdi apátságnál is. 1279-ben IV. László Hodos, Bereczk, Benedek és György testvéreknek (a Szakolyi- és Báthori-ág alapítóinak) őseik vére hullása jutalmául adományozta Báthor és Kisbáthor nevű helységekkel együtt. Ezek már annakelőtte is rokonuk, a mag nélkül elhalt Vajdafia Langyosői voltak. — Ábrány Ábrahámnak írva 1373-ban is Báthori Bereczk unokái birtokában van.

Acsád. 1312-ben a Dobi-ág tagjai osztoznak rajta a következő falvakkal és birtokokkal együtt: Diószeg, Hat-ház, 2 Dob, Vámos-Péres, Tamási, Demetör, Figur, Csehy, Vis, Dorogegyháza, Monyorós, Bőd, Romand (Batand), Boles, Thulogd, Czégén, Kutfő, Tur-Sámson, Bigecs, Kupes, Apáthi, Remete-Kutfő, Csősz, Zonyur (Szönyör), Menthe, Kelemenülése, Petri és Nagy-Ar. Acsádot 1397-ben a Diószegi-ág jószágai közt találjuk.

Adonymonostora, ma Nyiradony. A kiterjedett nemzetségnak közös őstől öröklött jószága, hol a közös nemzetségi monostor is állott. 1333-ban István nevű papja 8 garas pápai tizeddel adózik. 1347-ben az Ábránynál említett Bereczk két fia, egyik András váradi püspök, valamint unokái és testvéreinek Györgynek ismét két fia lépnek osztályos egyezsége Adonymonostorára nézve. Az egyezés tárgyai még: Ábrány (Biharm.), Rakamaz, Léta, Póch, Tymár, Nyiregyháza, Bődmonostora, Enesenes, Chegze, Illu, Szaniszló, Károly, Bátor Szaboles és Szathmár megyékben, végül Pordán Sopron megyében. Adonymonostora 1373-ban a somlyai Báthori-családé.

Bagota. A Guthkeledék 1312. évi osztályánál a Báthori és Szakolyi ősök-

nek jutott Batanddal együtt. Tisza-Polgár mai határában feküdt. A rácz despoták debreczeni uradalmában is volt ilyen nevű birtok.

Bagamér. 1292-ben Serenddel együtt fordul elő, amikor bagaméri Ompod fia Bertalan és Omode fia Miklós a váradi káptalantól mindkét birtok határjárását kéri. Ugyanez évben az álmosdiak Bagamért lerombolták és a bagaméri bírót megölték. 1348-ban Miklós lindvai bán fia Miklós özvegye, Margit és fiai: János, Omode eszerében adják a váradi egyháznak.

Balkány (Bulkán, Bolkan, Wulkan). A váradi Regestrumban kétszer is előfordulnak balkányi és másik balkányi lakosok, 1214 és 1221. Keleti részét 1289-ben Pál fia Lőrincz, a Balkányi-ág őse — Guththtal együtt kapta az unokaöccsével való osztozkodás alkalmával. 1332—37 között András nevű papjától 8 garas pápai tizedet szedtek. 1353-ban a megnevezett Lőrincz unokája, László a földesura.

Bánk. Debreczen vidékén e korban két **Bánk** nevű faluval találkozunk. Egyik épen Debreczen alatt feküdt, Bihar vármegyében. Pál nevű papja 1333-ban 8, s 1336-ban Márton papja 7 garas tizeddel van felvéve a pápai tizedjegyzékbe. A Guthkeled-nemzetségbeli Ivánka fiai és unokái 1352-ben kapták eszerében Harang nevű birtokukért a Semjén-nemzetségbeli Kállaiaktól. A másik Bánk Szaboles megyében Semjén és Petri közt feküdt s a Hont-Pázmány-nemzetség birtoka volt.

Báthor. A mai Nyirbátor. 1279-ben I. Ábránynál. E falutól vette nevét a Guthkeled-nemz. legmagasabbra, — Erdély fejedelmi és Lengyelország királyi trónjára emelkedett ága, a Báthori

✱ **Bámulatos hatású arczsépitő-szer a Fáy-crém!!** ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégló 1 kor. Hozzávaló **Fáy-zappan** szintén 1 kor. Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. Röthschnek V. Emil utóda „Arany egyszarvú” gyógyszerár. ☞☞☞

család. Báthor, földesurai pártfogása mellett, jelentékeny vásáros helylyé nőtt. A pápai tizedjegyzékből sem maradhatott ki. András Bereczk fia már 1280 körül vásárjogot szerzett Báthor számára. Fiai pedig 1330-ban Ny.-Bátor lakosait kivették a megyei joghatóság alul s rájuk nézve szabad ispánságot nyertek. A Guthkeled-n. Báthori-ágának Kis-Báthor nevű birtoka is volt ugyanez már 1279-ben a mai Szent-György-ábrány közelében.

Bigecs. Szabolcsmegye. Egyszer Sámson, máskor Tamási mellett említik. Hatház környékén feküdt. Karácsonyi J. szerint Hatház és Téglás közt. Rég elpusztult falu. Dorog fiai: Lőrincz, Miklós és Péter 1300-ban csere útján jutottak Bigecs, Zalonta és Kupes szabolcsm. birtokokhoz. Ezekért ők ugyanez Szabolcsban Körösszeget engedték át az Örsur-nemzetségnek. 1352-ben Diószegi Miklós fia Korard Bigecs birtok fele részéért, amelyet Dózsa nádor fiainak adott el, rokonát Dobi Lőrincz fiát Istvánt csereképen Csehi nevű szabolcsmegyei birtok felével elégit ki.

Böd vagy **Bödmonostora.** A mai Tiszabüd. Szerzett jószág. 1281-ben István bán fia Pál bán birtoka. 1338. és 1347-ben Bödmonostorának, 1373-ban Bödnek írják. Ez utóbbi esetben Báthori György és László, a somlyai ág alapítói osztoznak Vencsellő, Lugos, Bátor, Rakamaz, Böd, Booth, Léta, Adonymonostora, Ábrahám, Szaniszló, Ecsed stb. jószágokon.

Bogát. Kandra szerint 1220-ban a váradi Regestrum is említi Bogad néven. 1310-ben mint ősi birtok felett egyezkedik ki a Szakolyi és Báthori ág. 1328—1332 között egyházas hely.

Bóth. Hasonló nevű falut háromszor-négyszer is említi a helynevekkel bő-

velkedő váradi Regestrum. De az uj-fehértői határban fekvő Bóth pusztának csak a 295/213. sz. eset Both faluja felel meg, amely Ethe faluval (Ethelaka) együtt szerepel. 1321-ben e falu felét Bereczk vette meg testvérétől Vörös Benedektől; de azt mindjárt oda is adta Encsencsért Pál bán fiainak. Másik fele a Dobi-Diószegi ágé (1338). 1373-ban a Báthori család birtokai közé sorozzák.

Bökény. Bizonytalan, a mai Nyirbököny-é, vagy ennek határában állott, de már elpusztult más falu. A pápai tizedjegyzékből Buken nevű egyházas helységet ismerünk. 1291-ben a Szakolyi ág őse, Hodos comes szerzett Bökönyben és Miskén részeket. 1329-ben a Dragun ágához tartozó málcza Pál bán és körösi főispán fiai: a Ráskai, Buthkai, Csatári és Márki családok alapítói kiegyeznek Sényő, Mieske, Kisbukén és Hügey (Hugyaj) nevű birtokokra nézve.

Czégény. A hajduhatházi határban feküdt, északkeletre, ahol ilyen nevű föld ma is van. A váradi Regestrum: villa Chegyen 1208, villani Cegan 1215, és villa Cyeguen 1221 néven háromszor hozza elő. A Guthkeledék 1312. évi osztozkodásánál Czégény nevű birtok is szerepel. Dózsa fia és Tamás vajda közt Csalánosért folyt perben egyik tanu: Erdeu filius Petri de Cegen. 1411-ben a debreczeni uradalom birtokai közt találjuk.

Csehi. Guthkeled nb. Dorog unokái 1338. évi osztályánál fordul elő mint Hatház vidéken fekvő helység.

Csősz. (Keuzd, Chews.) Már láttuk az egri püspöki egyház birtokainál. 1312-ben pedig a Guthkeledék birtoka. (L. Acsádnál.)

Csokaj. 1229-ben szakította ki II. András király a gyulafejevári várispánság kötelékéből. (L. a várispánságok

Vas- és cserépkályhák legolcsóbban beszerezhetők **Bész'er és Dávid vaskereskedésében**
Debreczen, Piac-utca 7. szám.

birtokai között.) 1338-ban a Guthkeled nb. Dobi-ág birtoka. A XIV. század vége felé Miklósfia Dorog mag nélkül halván el, több más birtokkal együtt Albeusi Márton fia Dávid zólyomi főispán kapta Zsigmond királytól.

Dada. Szabolessm. Karácsonyi és Borovszky a váradi Regestrum Gyagya villáját, mely Orobágygyal és Tucával együtt említették, Dadának olvassák. A kérdéses eset 1214-ből való. Első ismert ura Dragun fia István tótországi bán, aki 1254-ben 43 márkáért vette Becha fia Mokiántól. 1300-ban István bán fia István országbíró özvegye, ki Margitszigeten apáczává lett, kapta hitbére és hozománya fejében testvéreitől. Az Aujoukorban a debreceni uradalomhoz tartozott. István nevű papja a pápai tizedekhez 8, majd 6 garassal járult.

Demeter, valószínűleg azonos vele Szent-Demeter, amely később a rácz despoták és a Hunyadiak birtokai között fordul elő. Az oklevelek Szabolessm-ban fekvőnek mondják. Hatház és Böszörmény közt találunk Demeter nevű földet; bár a tiszapolgári határban is van Demeter dűlő. 1292-ben a Dobi ágból való Dorog fiai Tamásival együtt 60 marka ráfizetés mellett eszerében kapták Ihászért és Baranyosért Örsur nb. Jakabtól.

Diószeg. Már 1278 körül a Guthkeledéké. Diószegi I. Péter ez idő tájt az egyedi monostor faragott köveiből épített tornyot Diószegen. 1338-ban Győzsefalva fele az Ér vizén lévő két malommal együtt Dorogfia Miklós fiainak: Korártnak és Kelednek, másik fele Dorogfia Péter fiainak: Joákimnak és Péternek jutott. Az Éren szedhető vámot is két részre osztották. 1397. és 1400-ban kihalván a Diószegi család,

Csokaj sorsában osztozott. Mihály nevű papja 1332—37-ben 14 garassal van felvéve a pápai tizedjegyzékbe.

Dob. A régi oklevelek két Dobot emlitenek. Először 1312. (L. Acsádnál.) 1332—37 közt egyházas hely 4—5 garas pápai tizeddel. 1370-ben Dobi Lőrinczfia István, leánya Erzsébet, a Bogátradván nb. Monaki Mihály felesége birja királyi engedelemmel Poszuba, Kelemes (Gömörm.) Tarján, Hatház és Vámos-Péres falvakkal együtt. Dobi Péter még 1430-ban is perel e jószágok miatt Monaki Mihály unokájával, Sandrinnal.

Dorog vagy Dorogegyháza. A mai Hajdudorog. 1301-ben Guthkeled nb. Pálfia Lőrincz — a Balkányi ágból — kapta ugyanazon nb. Jánosfia Istvánfia Jánostól — a Daróczyi ágból — bars- és szatmármegyei négy más birtokkal együtt. Az 1338. évi osztozkodáskor diószegi Konrád és Kelednek jutott. Gyenge plébánia volt. Papja csak 4 garas tizedet fizetett a pápának. Karácsonyi János szerint a Sopron vármegyében fekvő Dorog ma Darázsfalu vagy Trauersdorf volt a Guthkeled nemzetségé, nem pedig a hajdum. Dorog.

Doroglesi. 1338-ban a Dobi-Diószegi ág egyik szabolessm. birtoka. A váradi káptalan 1353-ban bizonyítja, hogy egyfelől Dózsa nádor fiai Jakab és Pál, másfelől Dobi Lőrincz fia István és Diószegi Miklós fia Konrád a Hatház és Doroglesi nevű birtokaik közt fekvő erdőt a Parlagra vezető ut mellett egymás között felosztották.

Egyházas-Macs, v. Szent-György, v. Kis-Macs. A mai Józsa-Szentgyörgy. A váradi Regestrum 1219. és 1220-ból négy izben említ Mochii és Mochy nevű falut, ezek közül különösen a 188/73. sz. esetről Eleppel együtt szereplő villa

Angol női ingbluzokat Békés Lajos divatüzlete

MÉRTÉK SZERINT KÉSZIT
Debrecen, Piacz-utca 44-ik szám.

Mochy azonosítható valamelyik Macsunkkal. A Fejér Codex egyik 1282. évi oklevele pedig Macsot Lombi falu szomszédjaként nevezi meg. A Kisvárdaiak 1322-ben zálogba vetették Szent-Györgyöt Dózsa fiainak; 1335-ben örökösön is eladták összesen 130 márkáért. Azonban a még 8 éves Várdai Miklós saját édes apját és nagybátyját a váradi és jászói konvent előtt tiltja ez ősi birtok elidegenítésétől. Később csakugyan visszakerült a Várdaiak kezébe. Egyházas-Macs derék népes helység volt. Vásártartó oppidumnak is nevezték. János nevű papja 1332—37. között 10 garassal járult a vatikáni háztartáshoz.

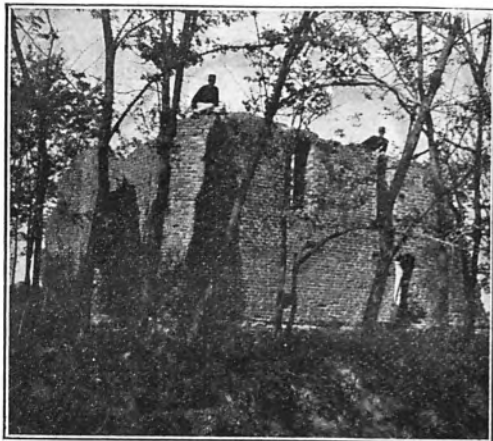
Encsenes. 1321-ben Báthori Bereczk cserében kapta a Dragun-ágabeli málcza Pál bán fiától. Bereczk pedig Encsenesért adta Bóth, Szilas és Ágostontelke nevű szabolcsmegyei birtokait. Utóbbi kettő Both-hoz tartozott, tehát Fejértó és Téglás között kereshetjük.

Fejértó. A mai Ó-Fejértóról van szó. amikor 1326-ból olvassuk, hogy Károly király Gotthard hűtelen fiától a szabolcsmegyei Fejértót elveszi és Báthori Bereczk fiainak adományozza. Az Anjou-kor elején is Ó-Fejértó volt egyházas hely s ez a borsvai főesperességhez tartozott.

Figud. A szászdi apátság alapítólevelét idézvén, szóltunk róla. De 1312., 1313., 1338. évi oklevelek is említik Demeter, Csehi, Vid, Monyorós; ismét Csehi, Vid, Seungur, Mente és Kelemenülése nevű s részben ismeretlen fekvésű birtokokkal együtt, mint a dobi Dorogfiak jószágát.

Gelse. 1310. és 1317-ben Guthkeled birtok a Báthori, majd a Szakolyi ágánál. 1387-ben már a Kállaiaké. (L. Rakamaznál.)

Guth. 1289. (Lásd Balkánynál.) A Guthkeled nemzetségbeli Omode Miklós magvaszakadása után 1359-ben rokonai: várkonyi Omode, Lothár, István és Miklós kapták. Papjától 3—4 garas pápai tizedet szedtek. A guthi telken a románkorinak látszó kiseded templom falai mind máig daczolnak az időfogával.

A GUTHI TEMLOM ROMJAI.

Hatház. 1312. (L. Acsádnál.) Később egészen a Debreczeni család birtokába jutott; majd megint a Guthkeled nemz. Dobi ága részes benne. Miklós nevű papjára 1332-ben 10 garas pápai tizedet vetettek.

Hugvaj. 1281. A Dragun ágból való István tótországi bán és Stájerország kormányzója fiaé Pál báné Bervey, Tótbervey, Turján, Palkonya, Beud, Dada, Seller és Soa birtokokkal együtt. 1329-ben Pál bán fiai megegyeznek rajta. 1411-ben nagyobbára az 1281-ben elszámolt birtokokkal együtt Zsigmond király a Pál bántól származó Ráskai, Butkai, Csatári, Márki és Málcza osztagos atyafiaknak ujonnan adományozza. András nevű papja 1332—37-ben 5 garast fizetett.

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

Kágya. 1321-ben az Adonyi ágbeli Odonfia Ivánkáé. Ez esztendőben Péter egyedi apátur elpusztította. Az 1332—37. évi pápai tizedjegyzék szerint Tamás nevű papja 4 garast fizetett.

Kutfő. Biharmegyei elpusztult falu. Diószeg végén, az Ér vizén túl feküdt. Dorogfi Miklós fiai 1312. és 1338. évi osztzkodásánál fordul elő. 1397-ben Albisi Dávidé lett.

Léta. (Biharm.) A váradi Regestrum 356/345. sz. esete szól Létha nevű prae-diumról, amelyet 1229-ben Gyapoly nevű ispán *Jobogi* nevű tanyabirtokáért 60 márka ráfizetése mellett cserében kapott Absolon fiától. Csakhogy ez más Létha volt, a Berettyó mellett, körülbelől Pelbárhida és Gyapoly közt. A mai Nagy-Léta eleinte a bolondóczyi vár birtoka. V. István a királyi tárnokoknak adományozta. Ezek pedig 1291-ben 25 márkáért eladták a Guthkeled nemzetségbeli Kozmafia Kozmának — pelbárhidai ág. Sixtus nevű papja 15 garas pápai tizeddel volt 1333-ban megadóztatva.

Léta. (Szabolcsm.) Ma Kisléta. 1336-ban már temploma, papja volt. 1347-től fogva Kis-Léta negyedrésze a Báthori ág birtoka.

Lugos. Nyirlugos. 1373-ban mint a somlyai Báthori család birtokát említik.

Nyiregyháza. A váradi Regestrum által néhányszor említett (1215. és 1222.) nyiri izmaelitákat Nyiregyházára valóknak tartják némelyek. A pápai tizedszámadásokban is megtaláljuk, de a tized kitétele nélkül. A Báthori ágé volt 1347-ben.

Péres. A mai Vámos-Péres. 1312-ben a Dobi ágé. Az 1338. évi osztálykor vámjával együtt Dorogfia Péter fiainak Joákimnak és Péternek jutott egyik fele; másik fele Dorogfia Miklós fiaié,

Keled és Konrádé lett. Dobi Miklósfia Dorog magvaszakadtával Albisi Dávid kapta a következő falvakkal együtt: Diószeg, Sárffő (Diószeg északi határában), Egyed, Nagyér, Kóly, Tulogd, Kutfő, Tiszaipálháza, Csokaly, Acsád, Vidékháza (Videgyháza?) és Tursámszon. A pápai tizedszámadások nem említik.

Pócs. A régi oklevelek: Poch, Boleh, Boles és Bócs-nak írják. E különböző alakú, de összeesendülő nevek a mai Mária-Pócsra vonatkoznak. Az egész korszakon keresztül a Guthkeledeké. Legelőször 1312-ben van róla említés téve. 1320-ban Pócs egy részét Andrásfia Berezsk vette meg 50 márkáért. Márton nevű bolchi papra 1332—37. 8—4 garas pápai tizedet vetettek volt ki.

Petri; ma Pócspetri. A váradi Regestrum 1221-ben Czégénynyel együtt jegyezte fel. 1312-ben Guthkeled-birtok s 1332—37-ben egyházashely. Papjára 4 garast vetettek. (L. a Hont—Pázmány nemzetségnél.)

Rakamaz. A szászdi apátság 1267. évi alapító levelében van szó róla először. A Szakolyi és Báthori családok ősei 1310-ben meg nem határozott ágbeli rokonokkal osztályos egyezsége léptek, mely szerint: Szalmad, Gelse, Ujlak (Szatmárm.), Tegey (Tedej) és fél Szilas Feliczián Mihály comesnek, Lukács fiai: Feliczián és Móth Jánosnak, Jánosfiai: Vid, Domonkos és Felicziánnak jutott. Rakamazt, Batandot és Bogátot kapták Andrásfiai: Berezsk és Benedek, testvérök Györgyfiai: János és Mihály és Hodos comes fiai: Lőrincz, László; végül atyjuk testvére: István. 1373-ban Rakamaz egészen a Báthori családé. 1332—37-ben a papja 6 garassal fizeti a pápai tizedet.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arézhérmek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthsehnnek V. Emil utódi
 Grósz Nagy Ferencz — „Arany egyszerű” gyógyszerár. —

Razin, ma Rázon-puszta a tiszalöki határban. Az 1307. évi osztálykor a pelbárthidai és adonyi ágból való kis Kozmafia Iván kapta Kőhidpordanyt s Harangot (utóbbi Nyíregyháza—Oros közt); Odun fia Ivánka s fiai pedig a szabolesm. Razint, a biharm. Negyven-szilt, Nyéket és Szentgyörgyöt.

Serend, ma Selind. 1292. (L. Baga-mérnál.)

Székelyhid. Némely történetíró a bihari várispánság Székelyszáz nevű századját (Centurionatus Seeculzaz) Székelyhidról véli neveztetni. E századról a váradi Regestrum 1217. évbéli 165/208. sz. esete tesz említést. IV. László király 1278. Dorogfiai: Péter, Miklós és Lőrincznek adományozta. Ezek, mikor Székelyhidat felkérték, azt adták elő, hogy már ősök is birták, de a tatárjárás alatt mások elidegenítették. Péter pedig az Ottokár cseh király ellen viselt háboruban s a bolgár Viddin ostrománál kitüntette magát. A király tehát a Geregye nemzetségbeli Pál hűtlen fiaitól: Miklós erdélyi vajdától, István és Gergelytől elvévén, Dorogfiainak iratja át. Ezek utódai 1325-ben Kopasz nádor felkelése leverésében szerzett érdemeikért Székelyhidra vámjogot kaptak Károly királytól. 1397-ben a körülötte lévő falvakkal együtt Albisi Dávid birtokába jutott. (L. Péresnél.) Márkus nevű papja 1332—37-ben 10 garas tizedet fizetett.

Szokoly. Ma Szakoly. Károly 1314-ben mint magvaszakadt jószágot adományozta Hodosfia Lőrincznek. De a falu egyrésze már azelőtt Lőrincz és testvére László kezén volt. A Guthkeled nemzetség ez ága az egész korszakon keresztül megtartotta s innen nevezte magát.

Szilás. (Zylos.) A váradi Regestrum

1221-ben említi Moricz vicze palatinus Seilos falubeli Márton nevű prisdaldusát. A Regestrum Szilasának fekvését nem tudjuk; nem lehetetlen, hogy az 1310-ben Szalmaddal, Gelsével, Ujlakkal, Tegelylyel és 1321-ben Bócsesal és Ágostontelkével kapcsolatban előjövő szabolesmegyei Szilas birtokkal azonos, amelyet Málezai Pál bán fiai Encsencsért cserélték el a Báthori ággal. Ez a Szilas Both mellett, Téglás körül feküdt.

Tegey. Nagyon valószínűleg Hajdunánás Tedej nevű pusztája. 1310-ben a Báthori ág birtokai között találjuk. Karácsonyi Tegey-nek olvassa és ezt Zelemér szomszédságában keresi.

Téglás. Előbb a Dobi ágé. De 1347-ben Dorogfia Lőrinczfia István és atyafiai per egyezséggel egész Téglást Debreczeni Jakab és Pálnak engedték át. Lőrincz nevű papja 1333-ban 5 garassal adózott a pápának.

Tursámson. Ma Hajdusámson. A váradi Regestrum 1213-ban Tursámson faluba valónak írja a szabolesm. Őthalom falubeli Márton felperes ügyében szereplő Mátyás poroslót. 1332—37. közt Miklós volt a plébánusa, 16 garas tekintélyes pápai tizedet fizetvén. 1312-ben a Dobi ág birja. 1347-ben a Debreczeni család is részes benne, sőt Dózsa nádor unokái közül Gergely s ennek unokaöcse János 1378. körül a sámsoni kuriát választották lakóhelyül. 1397-ben a Dobiak porciója az Albisi családra szállott.

Tamási. Ma pusztá, Sámson és Mártonfalva közt. 1219-ben Tamásfalv előfordul a váradi Regestrumban is. 1313-ban Guthkeled nemzetségbeli Péterfiai: Dorog, Joákim és Péter az osztálynál kapták $\frac{1}{2}$ Hatház, Demeter, Doroglesi és Csehi birtokokat, amelyek azelőtt Dorogfia Miklós fiaié voltak;

Lőporárulás

Bészler és Dávid vaskereskedésében Debreczen, Piacz-u. 7.

amazok pedig ezeknek átengedték Tamási, Vid, Monyorós és Figud birtokaikat.

Ujlak. A Zeleméri ősök az 1310. évi osztálykor kapták a közös ősi vagyonból Szalmad, Gelse, Tegey (vagy Tegye), *Ujlak* falvakat egészen és Szilas felét. Az itt említett Ujlak, Szalók-Sámson, Haláp és Fancsika között feküdt.

Vid. A XV. században Videgyháza, Vidmonostora néven is szerepel. Ma tágas puszta és Böszörmény, Nánás, Hatház osztoznak rajta. (1313-ban I. Tamásnál.) Előfordul a Dorogfiak 1338. évi egyezségénél is.

Zelemér. Kandra szerint a váradi Regestrum Nechemer faluja (1214, 103,329. sz. eset) és Ztemur faluja

Weszprémy Barna amateur fénykép felvétele.
A ZELEMÉRI TEMPLOM ROMJAI.

(1220, 248/54. sz. eset) nem más, mint Zelemér. Azonban Karácsonyi és Borovszky ezt a nézetet nem osztják.

A zeleméri pap 1332-ben 18, azután 6 garas pápai tizedet fizetett. 1323-ban a Guthkeled-nemzetségbeli Mihály fiaie: János, Mihály és Tamásé. Mihály utódai Zeleméri néven századokon át megtartották. Templomának romjai a debreczen—böszörményi vasut mellett még fennállanak. A templom, ugy látszik, a XIV. vagy a XV. században épült góth-modorban.

VIII.

Balog—Semjén-nemzetség, vagy a Kállaiak birtokai.

Nem olyan elágas-bogasodott nemzetség, mint a Guthkeled; országos jelentőségű szerepet vívó férfiakban sem olyan gazdag törzs a Balog—Semjéneké. De ősmagyar eredetűek. Legrégibb lakóhelyük Szathmár vármegye. A Nyírség közepébe II. András király adományával kerültek. Egyed kapta ugyanis a királytól az oroszok ellen viselt háboruban szerzett érdemeiért a lakatlan Nuncupul (a mai Napkor) és Tuth vagy Teth nevű Szabolcsmegyei birtokokat. Egyed testvére Ubul fiát, Mihályt V. István 1271-ben ezekben megerősítette. Napkor Lapecurnak irva mint Márton Pristaldus lakóhelye az 1213. évi váradi Regestrumban is előfordul. 1332—35 közt már egyházas helység volt. Egyed és Ubul ivadékai Kun László és Róbert Károly királyok adományai következtében már a XIV. században Szabolcs területén vagy 40 birtok urai. Szathmár, Bihar, Bereg vármegyékben is van néhány falujuk. Mig a Guthkeled-nemzetségből hajtott hirneves főrangú családok mind kihaltak: Balog—Semjén-törzse ma is él és virágzik a nagykállai *Kállaiakban* és *Domahidyakban*. Az Anjou-

❖ Uri divat-, kalap- és fehérnemű üzlet! ❖
BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utca, dr. Ujfalussy-ház.

korban: Nagysejéni-, Kállai-, Biri- és Domahidy-ágakra szakadt.

Debreczen körül a következő birtokaik valának:

Bánk vagy **Bánkegyháza**. Ma Debreczen egyik erdős pusztája. I. Károly király 1324-ben Ivánnak és Simonnak, a Semjén-nemzetségbeli Egyed fiainak kérelmére Bánkegyház adományozásáról 1317-ben kelt adományát átírja és megerősíti; miután a Tamás fiai ellen Debreczen alatt 1317-ben vívott csatában és Adorján vára ostrománál a király hűségében érdemeket szereztek. 1319-ben a Hont—Pázmány-nemzetségbeli Péter *Miklóstelek* és *Kozmatelek* nevű erdős birtokait Bánk körül egy évre átengedte Ubulfia Mihály fiainak: Lászlónak, Mihálynak. 1324. évben a megnevezett Ubulfia Mihály fiai és unokái az imént említett Hont—Pázmány-nemzetségbeli Pétert, meghalt testvérük, Lökösfia Péter özvegyének hitbére fejében Székely birtok helyett Bánk helység felével elégitik ki. 1325-ben ment végbe a Balog—Semjén-nemzetség három ága (Kállai, Biri és Semjéni) közt a nagy osztály.

Biri János fiai: Tamás és Fábián kapták: Byr, fél Bogus, Perked (Byr mellett) Pachloka (Szaboles m.), Semjén és Belthuk (Szathmár m.) birtokokat.

Egyed fiai: Iván és Simonéi: Nagykálló (Bozmudada), Kiskálló nevű helységek (Fedémes), Wrus, Thura, fél Bogus, Oszlár, Lok, Goman (T.-Lök mellett), Sulde, negyed Budmonostor, Syma, Bulvemocsár, Pechlend, Nemel, Szőlös, fél Poruod, fél Tuch (Tót, Szaboles m.), Bodoló (Bereg m.), Konuh (Fejér m.), Phylup, Paznán (Szathmárm.) és Bánk (Biharm.).

Ubulfia Mihály utódaié: Kér, Pánola, Nagysején, Szentmihály, Nap-

kur, Belehuch, fél Tivadartuchi (Tót), Igruchy, fél Poruod (Szaboles m.).

A biharmegyei Bánknak Pál, majd Márton nevű papja 1332—37 közt 7—8 garas pápai tizedet fizetett.

1342-ben a csalánosi per egyik nemes tanuja Johannes de Bang. A biharmegyei Bánk 1352-ben csere útján a Guthkeled-nemzetségbeliek birtokába jutott. (L. Guthkeledeknel.)

Bagos. A mai Kutyabagos pusztája Hajdusámson szomszédságában. Kandra a váradi Regestrum villa Bagad-ját (54. sz. eset) véle azonosnak tartja. (1325-ben, l. Bánknál.) 1347-ben Bodoló, Semjén, Kér, Füle, más Semjén, Beyr, Vásáros-Kálló, Tótkálló, Vys, Napkor, Bétek, Turavárallya, Gyomán, Oszlár, Lök birtokokkal együtt a Kállai nemesek jószágába. Három garasnyi pápai tizede arra mutat, hogy kicsiny falu volt.

Bödmonostora. 1322-ben Andrásfia Balázs a vejének, Ubulfia Mihályfia Lászlónak engedi át. Csak negyedrésze volt a Semjén-nemzetségé. A többi a Guthkeledek birták. (L. Bánknál és a Guthkeledek jószágainál.)

Fülöp. Ma pusztája és a vámospércsieké. Előfordul 1325 és 1347-ben. (L. Bánknál és Bagosnál.)

Gelse. 1317-ben még a Guthkeledeké. De 1387-ben Kállai László fia Ubul végrendelkezik fölére s Zalka, Vidtelek, Bácsréve (Bereg m.), Nagymuzsaj, Gemse nevű birtokaival együtt Kelneki Mihály leányára, ennek férjhezmenetele esetében pedig testvére Miklós deák leányára, Klárára, Guthkeled-nemzetségbeli buttkai Keszeg János feleségére hagyta. 1393-ban Keszeg Jánosné és gyermekei javára csakugyan átírják.

Szinehagyott ruhákat

dívtáos szinekre fest

Mrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

Kálló. Nagy- és Kis- vagy Tót-kálló. Amazt Vásáros-Kállónak is hívták. Károly király Bösörmény vásárait 1325-ben Kállai Iván kérésére Nagykálló érdekében törölte el, miután a Dózsafiak a bösörményi heti vásár napját szombatra tüzték ki, ami a Kállai-családnak, kik régibb jognál fogva Kállóban szintén szombaton tartották a hetivásárt, sérelmes volt. Ezt az Ivánt, Egyed fiát, 1300-ban már Kállóról nevezik. A nagykállai pap 1332—35 közt 25, a kiskállai pap 5 garas pápai tizeddel volt megterhelve. (L. Bánknál és Bagosnál.) Kiskállóba olvadt be a Kállaiak Tót (Touth, Tuth, Touch) nevű ősi birtoka.

Poruod vagy **Prouod.** Már a százszdi apátság birtokainál találkozunk vele. A mai Pród-pusztá a h.-bösörményi határban. 1325-ben a Kállai-családé.

Semjén. A mai Kálló-Semjén. A Semjén-nemzetség legrégibb birtokainak egyike Szabolcsban. Mert Ubul fiai: Mihály és Egyed 1252-ben vették meg Zothmári János fia Tamástól Semjén birtok felét. Ubul fia Mihály első házasságából való fia, István elidegenítette a Barsa-nemzetségbeli Kopasz Jakab nádornak, de Ottó király 1307. évben visszaadni rendelte. Hasonló tartalmu okleveleket állított ki Kállai István és testvérei javára Károly király is 1312 és 1317-ben. (L. Bagosnál.)

Sima vagy **Simánd.** Ma pusztá Nyiregyháza határában. 1325-ben szerepel a Kállaiak jószágai sorában. A váradi Regestrum által 1220-ban említett **Suma** falut Balássy Ferencz ezzel a Simával veszi egynek.

Süldő vagy **Sülde.** Az 1325. évi osztálynál Egyed fiainak (Kállai-ág) jutott. (L. Bánknál.) A XV. században Sywldew néven mint a Hunyadiak bir-

toka bukkan ismét elő. Ugy vélem, hogy a hajdubösörményi és nánási határban levő Süldős ér es Süldőslaponyag a régi Süldő emlékét tartja fenn.

Szentmihály. Ma Büdszentmihály. 1292-ben már a Semjén-nemzetsége s Mihály idősb fiai: István és Pál gazdálkodnak benne. Ez időtájt álvétel útján ez is Kopasz Jakab kezébe került. De Ottó király visszaadatta. (L. Bagosnál és Semjénél.)

IX.

Sártivánvecse-nemzetség birtokai.

A régi oklevelek e furcsa nevű nemzetséget Sartyvanveze-, Sarcyvanveche- és Sart Ivan vese-nek írják. A tatárjárás után csaknem egy időben tűnnek föl Heves és Szabolcs vármegyék területén. Amott 1245-ben, mint a poroszlói monostor kegyurai; emitt az akkor Szabolcshoz tartozott Bajon uraiként. A kihalt Poroszlay-, Borsi- és a különösen nagy hatalomra jutott Bajoni-családok e nemzetségből eredtek.

Birtokaik közé tartoztak:

Artánd, melyet már a monostorok birtokainál is említettünk. A XIII. század végén már a Sártivánvecséké. János nevű papjára 9 garas pápai tizedet vetettek fel.

Arkusd. Szabolcsban kereshetjük az Arkus folyása mellékén, Ohat körül, ahol 1341-ben az Ohatiak határjáró oklevele Arkustelkét is említi. 1299. évben a Sártivánvecse-nemzetségbeli Gyula comes fia: István és Miklós fiai: Márton és Demeter Poroszlót elcsérték a Ratold-memzetségbeli Domokos tárnokmester Hahótmonostor, Hodos, Arkusd, Syles, Chege szabocsmegyeyi és Buchtefeld tornamegyeyi birtokaiért.

≡ Masználja a híres hajdusági bajuszpedrót!! ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda
 Grósz Nagy Ferencz — Debreczen, Kossuth-u. 8.
 „Arany egyszarvú gyógyszerár.” —

Bajon. A tatárjárás előtt a bihari vár birtoka. (L. várispánságok birtokainál.) De már 1245-ben a Sártivánvecse-nemzetségbeli Gyula és Adrián fia Péter adták el a Koppán-nemzetségbeli Scemeyn comesnek. Később ismét visszakerült a Sártivánvecsek birtokába. Mert 1342-ben, amikor Károly király előtt e nemzetségbeli Demeter, salgói várnagy, valamint a Vodonok: Sándor, János, Jakab, Domokos és Borsi Miklós vérszerint való atyafiak birtokaikra nézve kiegyeztek, a békésmegyei *Bayn* is e birtokok közt említettik. Az itt szóban levő Vodon János Hektor-fia László fia alapította a Bajoni-családot. De ő még kénytelen Ladányon, Bajonban és Görbeden levő részeit tíz márkáért Demeter váradi püspöknél zálogba vetni. Különben apja, László is hasonlóan cselekedett, aki meg ugyanezen jószágokat Zeleméri Mihály fiának, Mihálynak adta volt zálogba valamennyi időre.

Bors. Bihar vármegyében. 1215-ben följegyezte a váradi Regestrum is Burs falut. 1332–37 között egyházas hely 12, majd 6 garas pápai tizeddel. Borsi Endre 1319-ben Bors és Udvarnoktelek (talán Udvari?) nevű birtokait leányának, Miklós mester feleségének s ennek fiainak hagyományozta. Miklós özvegye pedig 1329-ben a maga borsi leánynegyedét Lukács-fia Miklósról testálta.

Csege. Igen régi falu, amelyet a szent királyok az egri püspöki egyháznak adományoztak. IV. Béla 1248-ban Sáros tizedéért visszacserélte. Ugyanez oklevélben említi a király Csege mellett *Kecskés* és *Puchlako* nevű birtokokat Utóbb 1299-ben a Ratold-nemzetségbeli Domokos több más birtok

kával együtt a Sártivánvecsek Poroszló birtokáért cserélte el. (L. Arkusdnál.) Csege 1332–37 közt egyházas helység. Demeter nevű papja előbb 14, majd 6 garassal adózik a vatikáni kincstárnak. A Hunyadiak korában jelenik meg ismét, mint az Agárdiak birtoka.

Hodos. A Sártivánvecsek 1299-ben szerezték Domonkos tárnokmestertől. De már 1300-ban Gyulafia István rajta és az ohati monostor mellett egy másik birtokon tuladott, bár rokonok vették meg: Fyoch fiai: Tamás, István és Dezső. Egyek és Ohat közt álló Hodoshalma tartja fenn e hajdan kisdéd falu nevét.

Hahótmonostora vagy **Ohat.** (Lásd a monostoroknál, Arkusdnál, Péresiek-nél és Ohatiaknál.)

Ladány. Ma Püspökladány. 1351. évben a Bajoni-ágé; de ugyanakkor a váradi püspök kezébe került zálogjogon. Ugy látszik, a Bajoniak visszaváltották, mert Ladányon a Hunyadi-korszakban is birtokosok valának.

Syles (Sziles?) vagy **Silesd.** Ugy látszik, Ohat tájékán feküdt, ahol ma is van Szilas nevű erdő; a polgári határban pedig Hodos dűlőtől nyugatra Szil-hát. (L. Arkusdnál.)

X.

Hontpázmány-nemzetség birtokai.

Az inkább olasz, mint német származású Hunt és Pázmán lovagok nemzetsége Debreczen közvetlen szomszédságában is megvetette a lábát. De birtokai főként Bars, Gömör, Hont, Nyitra, Pozsony és Ugoesa vármegyékben feküdtek. E hirneves, hatalmas, fényes nevű nemzetség is több fő- és közneves családra ágazott szét. A gimesi Forgácsok, Szentgyörgyi és Bazini grófok

Rudvasak és lemezek

legolcsóbban beszerezhetők

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

a ma is élő Ujhelyiek, ezeken kívül az osgyáni Bakos-, Bucsányi-, Fancsikai-, Jánoki-, Keszi-, Korlátkői-, Peterdi- és Zovárdfi-családok Hont és Pázmán lovagokat vallják ősüknek. E nemzetségsógorági viszonyban állott a Debreczeni-családdal is, amennyiben Dózsa nádor testvérét, Margitot a Hontpázmány-nemzetségb. bathianyi (bucsányi) Szalók (v. Szalócz) vette feleségül. Ez a Szalók építetté Debreczen mellett Szalók monostorát. Dózsa ismeretlen nevű másik testvére pedig ugyancsak a Hontpázmány-nemzetségbeli Mikó comes (1271—1310) hitvese volt.

A Hontpázmányoké Debreczen körül:

Boldogasszony vagy *Boldogfalva*, régibb nevén *Torna*, mely úgy volt összenőve Debreczennel, — akár a pitvar a házzal. E birtok úgy szállott rájuk, hogy a királyi házzal is rokonságban állott előkelő, régi Miskócz-nemzetségbeli Torna felesége, Bochon a Hontpázmány-nemzetségbeli Pázmányt 1230 körül királyi engedelemmel fiává fogadta s Tornát is reá hagyta. De Pázmány unokája, Ders comes 1289-ben e birtokot 80 márkáért eladta Debreczeni Rofoyn bánnak; ettől pedig Dózsa mester örökölte. A pápai tizedjegyzékek „Debreczeni“ és Debreczen mellett lévő „Boldogasszony egyházának nevezik e falut. Papjai, előbb Péter, majd Pál 10 garas pápai tizedet fizettek. (L. az egyházak és a Debreczeni-család birtokainál is.)

Bánk. A Hontpázmány-nemzetség a Pócs-Petri mellett fekvő Bánkot birta, ahonnan egyik alága nevezte magát. 1318-ban Bánk egyrésze hozomány fejében a Semjéniek kezére jutott. Más részét pedig ugyanezek azon évben pénzen vették meg.

Bolcsida. B.-Sz.-Márton határában ma Bócsi-pusztá. (L. B.-Sz.-Mártonnál.)

Esztár. Ősi nevén *Sztár*, *Isztár*, a Berettyó folyó mellett. Már az Anjoukor kezdetén egyházas hely. A Hontpázmány-nemzetségbeli Czibak fiai, Mihály és János 1335-ben kapták osztály szerint Palotát (Várad mellett) és Sztárt. Ezek a Czibak- és Sztári-családok alapítói.

Léta nevű birtokuk is volt. Ugy látszik Nagy-Létán is birtokosok voltak. De midőn 1321-ben Petri Ders fia László és Petri Gergely fia Lőrincz Petri, Dobos, Orosi, Páli és Város-Dobos nevű jószágai mellett Léta is fölemlítették: csakis Kis-Létáról lehetett szó.

Szalóksámson. A debreczeni határnak ma Nagycsere nevű erdeje nyugoti szélesebb felén épült falu volt és sz.-Adalbert vértanu tiszteletére emelt templommal ékeskedett. Keletről Soma (Suma), Ujlak, — a mai Haláp-pusztá nyugoti részén fekvő falu, — délről Fancsika, Szent-János, — nyugatról Debreczen, — északról Apátfája (ma Apafája), Ároktelek (ma Árokrét) és Tursámson határolták. A bécsi kodex (1290—1300-ból) említi a szalóki (Zoloch) papot egy uncia — a márka 12-ed része — szeretetadományával, melylyel a váradi püspököknek kedveskedett. 1347-ben bathianyi Péter mester, Szalókfia Mihályfia és ujfalui Lukus (Lukács) Gáborfia közt folyt perben a nádor Szalóksámsont, Thét és Ujfalu nevű szabolesmegyei birtokokat a Hontpázmány-nemzetségbeli Ujfalvi Lukusnak ítélte s ezt az egri káptalan azokba határjárás mellett be is vezette. Szalóksámson elnevezéssel még 1461-ben is találkozunk.

Uri és női kalapokat

KÉSZÍT ÉS ÁTALAKÍT

Békés L. kalapos műhelye

Debreczen, Piacz-u. 44. sz. (hátsz. az udvarban).

Szent-Dienes. A Berettyó mellett, a mai b.-szentmártoni határban. (L. Sz.-Mártonnál.)

Szent-Márton. A mai Berettyó-Szentmárton. 1274-ben Pázmányfia Ders úgy ezt, mint *Bolchida*, *Szent-Dienes* (mindkettő a b.-szentmártoni határban), *Derspalota* és *Szent-János* nevű birtokait elcsereéli ugyanazon nemzetségbeli Lampértfia Miklóssal. Ders comes ágának 1320-ban magvaszakadt s ekkor Szent-Mártont és Bolchidát Marcellus comes fiai kapták. Sz.-Jánost és Derspalotát pedig a panaszi Pázmány- és Batthiany-családok ősei foglalták el. Sz.-Márton 1332–37-ben egyházas hely volt.

Szent-János. (L. Sz.-Mártonnál.) Karácsonyi szerint ez a Körös melletti Sz.-János volt. De nem lehetetlen, hogy a mai debreczeni határban kereshetjük, ahol szintén állottak hajdan Fancsika (ilyen nevű birtokuk is volt), Ujlak és Szent-János nevű falvak. Szalóksámson (N.-Csere) és Fancsika határán egy dombot ma is *Sz.-János-dombjának* neveznek s rajta épületmaradványok tűnnek elő.

XI.

Káta-nemzetség birtokai.

Egyik legtágasabb, bár nem a legtöbbet érő pusztája Debreczennek, a kivétel nélkül legelőnek használt *Zám*. A legrégebb időben, melyről már írott emlékek is beszélnek, a váradi Regestrum a kolosi vár tartományához tartozónak mondja, 1220. A tatárjárás után a Zagyva—Tápió-közéről kirajzott *Káta-nemzetség* kezébe került, amely a kihalt Csaholyi-, Csarnavodai-, Kátai-, Lázári-, Ósy-, Surányi- és Vasvári-családok őse. Sőt némely genealogus

ebből származtatja a Debreczeni-családot is. Káta-nemzetségbeli volt Imre váradai püspök, aki a debreczeni Szent-András-templom építését befejezte és azt felszentelte. A nemzetség birtokai főként az északkeleti vármegyékben (Bereg, Sáros, Borsod) feküdtek. De Bihar- és Szabolcsban is szereztek egy-két falut, holott 1261-ben tűnnek fel, mint *Paszab* és *Ósi* urai. Ez utóbbit 1324-ben Gáborfia Tamásfia Jánosé fia: Tamás és Mihály eladták Johankafia Imrefia Péternek és rokonainak 40 márkáért meg a Derecske mellett fekvő *Peleuka* nevű pusztáért. Bagamér mellett övék volt 1281—1345 között *Császló* nevű falu is.

A nemzetség másik ágáé, melyet Karácsonyi Zámmonostorinak nevez, Gógh fiaié volt *Zám* monostorával és vámszedési jogával együtt. Csakhogy *Zám* határa akkor 13,000 holdnál kisebb volt, miután mai határának északi részét *Csécs* nevű falu foglalta el. (L. a Debreczeni-család birtokainál.) A Fejér-kodex (V/1. 156.) 1271-ből mint előkelő, idős embert említi a Káta-nemzetségbeli Zaámi Benedeket, aki az egri egyház javairól és kiváltságairól tanuskodik.

XII.

Barsa-nemzetség birtokai.

Ósi magyar nemzetség, amely kétségtelenül a Csökmő és Füzesgyarmat közt fekvő Barsa faluból (ma pusztá) emelkedett az ország legfőbb méltóságaira. Nemzedékrendje a tatárjárás előtt való időkre visszavezethető. Tagjai közül IV. László, azután ismét Róbert Károly alatt, két nemzedéken át egy nádor, három erdélyi vajda, egy érsek és több más zászlós ur vált ki.

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**

Telefon 323. szám.

Atyafiságba jutottak a szerb királyi házzal is. De ugyanezek erejükben elbizakodva, nyílt pártütésekkel támadtak a legitim királyi katalomra. Kun Lászlót Kopasz Jakab orgyilkosai ölték meg. Róbert Károly ellen, akit pedig ők is segítettek trónra lépni s aki őket méltóságokkal, javakkal halmozta el, újra felzendültek. Az engedtlenség és hűtlenség romlásukat okozta. Kopasz nádort Debreczennél törte össze a Dózsa mester által vezetett királyi sereg. Ugyane nemzetségből vette eredetét a ma is virágzó körösnadányi *Nadányi*-család, melynek 1205—35 között élt őseit a családi leveles láda név szerint elő tudja sorolni. Barnabás nádori ágával debreczeni Rofoyn bán és Dózsa mester is rokonságot tartottak.

Birtokaik többnyire Bihar, Szathmár, Békés megyékben és Erdélyben feküdtek. Ezek közül Debreczenhez közelebb estek:

Albis. A pápai tizedlajstrom már templomos helynek találta. A Barsa-nemzetség házasság útján jutott hozzá. Ugyanis az Ákos-nemzetségbeli Erney bán fia: István országbíró, fiainak beleegyezésével Anyeh nevű leányának, Borsa nemzetségbeli Tamásfia Beke bihari főispán nejének adományozta *Böszörménytelekkel* együtt, oly feltétel mellett, hogy ha Anikó örökösök nélkül halna meg, e jószágok visszaszálljanak István fiaira. Albis 1367 körül a más törzsből való László és fiai: Márton, Dávid birtokába került, akik Albisról kezdték nevezni magukat és alapítói lettek a később nagy hatalomra jutott albisi Zólyomi-családnak.

Böszörménytelek vagy *Böszörmény*. A mai Hajduböszörmény. A Borsa nemzetség az Ákosoktól kapta 1300;

de a Károly király ellen szított lázadás után elveszítette s akkor a debreczeni csata győztes vezérének, Dózsának adományozta a király 1317. Már 1332—33-ban derék néptartó hely. Sőt IV. Béla 1248. évi oklevele „villa Nogbezermen -nek, — *Nagyböszörmény falunak* nevezi Csegével kapcsolatban. Péter: nevű papja 20, majd 14 garas pápai tizedet fizetett. Egyideig vásárokat is tartottak benne.

Bolcsida, melynek felét a Nadányi ágon levő Miklós 1297 körül felesége hozományában kapta a Hontpázmány nemzetségbeli Derzs leányával.

Bucsa. Ma puszta Füzesgyarmat határában, Püspökladánytól délre. 1381-ben Nadányi László a belőle kiadandó leánynegyedet megváltotta.

Gáborjánmonostora. (L. a monostorok birtokainál.) A tatárjárás után a Barsa nemzetségé. Azonban Tamásfia, Loránt erdélyi vajda, István szatmári főispán, Jakab kir. lovászmester, László, Beke és János a Hortobágyon időző IV. László király előtt 1285-ben tartozékaival együtt rokonuknak Rofoyn bánnak engedték át. (L. Debreczen cs. birtokainál.)

Gyarmat. Ma Füzesgyarmat. 1219-ben Csekő nevű poroszló lakott itt, aki a szomszédos *Csökmő* földes urát Smaragd ispánt szolgálta. 1332—37. közt 12, majd 7 garas pápai tizedet fizető János papját említik. A Barsa nemzetség Nadányi ága már a tatárjárás előtt is ura volt s itt lakó tagjai 1329—64. közt Gyarmati nevet viseltek.

Adorjánvára. Szalárd mellett 1284—1316. közt jelentékeny szerepet játszott a XIII. század belháborúiban.

Kovácsi. (Ma Pusztakovácsi.) A vele szomszédos *Szentdénés*, *Apamolna* és *Thoskereki* birtokokkal együtt 1323-

✱ Bámulatos hatású arczszépítő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást ránczot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló **Fáy-szappan** szintén 1 kor. Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** Debreczen, **Kossuth-u. 8.** Róthschnék V. Emil utóda „**Arany egyszarvú**“ gyógyszerház. ☞☞

ban mint a Nadányi ág ősi birtokai említetnek.

Micske, mint amaz, a Barnabás nádori ágáé s együtt vesztette el is 1316-ban.

Sólyom és *Sólyomkövár*, ugyan-csak a nádori ágé.

Széplak, a tenkei járásban. Tamásfia István 1333-ban a váradi püspökségnek adományozta.

Szent-Györgyegyháza, ma pusztá, Szeghalom és Füzesgyarmat közt. 1214-ben a váradi Registrum Teka nevű lakosát említi. 1321-ben *Teked*-nek írták s ekkor a Nadányi ág osztatlan birtoka.

XIII.

Aba-nemzetség birtokai.

Balássy Ferencz Heves vármegye történetében úgy adja elő, hogy e nemzetség dus lombozatu fája Pata kun vezér unokája vagy dédunokája, Aba Samu magvából kelt ki. Aba Samu pedig István királynak sógora, az ország nádora, majd királya volt. Azonban Karácsonyi és Werther okiratilag csak a XIII. század legelejétől fogva tudták összeállítani e terebélyes nemzetség leszármazását. A kun eredet sem áll meg az oknyomozó történet kritikája előtt. Sokkal inkább igaz az, hogy az Aba nemzetség gyökeres magyar faj. Husz, nagybárára kihalt családnak törzse ez a nemzetség. Közülök már csak a lipóczi Keczer, a kisérdi Rhedei, a Bertóthy és Hedry család él. Birtokaik leginkább Abauj, Heves, Sáros vármegyékben feküdtek. De Biharban is szereztek jószágokat már a tatárjárás előtt. Így Husajt (Hassay — Harsány?), Salánt (Csalános?) és Várossuklót 1234-ben kapta a királytól Demeter. (L. a várispánságok birtokainál.) 1267-ben az

Aba nemzetségbeli Artolf comesfia Prügy (Pued) a szászdi apátság kegyura, kinek kérésére IV. Béla király az apátság 1067. évi alapító levelét átírta és megerősítette. E nemzetségből való Nádasdi Laczkfia Domokos Dózsa nádor leányát Klárát vévén feleségül, rokonságba jutott velük a Debreczeni család is.

Birtokaik közül főlemlítjük a következőket:

Bura. Pál országbíró több más birtokkal együtt a hütlen Bodenfia Demeter és verpeleti nagy Leustach örököseitől 1331-ben elvette és Csenyk nevű cseh vitéznek ítélte. 1334-ben pedig Burát a király István nevű jegyzőjének adományozta. Bura mellett feküdt azon *Wecheg* nevű helység, amelyet az Aba-nemzetség még 1261 előtt a sári monostornak adományozott.

Fegyvernek. 1222-ben a hevesi vár tartozéka. A pápai tizedjegyzék Tamás nevű papja nevét hagyta emlékezetben. 1320-ban Károly király az Aba nemzetségbeli Kompolt unokájának Gergelynek adományozta s 1337-ben *Abso-lonulése* és *Péterkerülése* nevű szomszédos birtokokat is hozzákapcsolta.

Gyanda vagy *Gyenda*. Ma pusztá Jásznagykun-Szolnok vm. A pápai tizedjegyzék mint egyházas helyet említi. A nemzetség egyik legrégibb birtoka. Az Amadé, Csobanka és Gagyai ág kezében. De 1320-ban Omode hütlen fiaitól János és Lászlótól a király elvévén, Kompolti Gergelynek adta. (L. Örsnél.)

Örs. Kezdetben az ujjvári várhoz tartozott Fegyvernekkel és ma Dévaványa határában levő Ecseggel együtt. V. István király 1264-ben az akkor néptelen Örsföldet az Aba nemzetségbeli Kompolt ispánnak adományozta. 1325-ben Kompoltfia Péter tárnokmester

Clayton és Shuttleworth

gépgyárának bizományi raktára

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám.

fiái: Örs, Rof, Egyházasnána, Lovász-nána, Szakálos, Torna, Takson, Gyenda, Domoszló, Köre, Zarank, Visznek, Györk birtokok felett megosztottak.

Polgár. A mai Tisza-Polgár a Debrei ág kezén. Polgárfalubeli Vsián 1229-ben mint felperes jelent meg Szent-László sirjánál. 1332—37. közt egyházashely. Polgárt részben birta az Aba nemzetség Debrei ága. 1302-ben Makjánfia Demeter polgári részeit leánynegyed fejében átengedte nőtestvérének. Demeter dédunokája Debrei Imre 1453-ban Egyeken és Bodacson birtokos.

Roff. 1325-ben az Aba-nemzetség Kompolthi ágáé. 1333-ban Dániel nevű papjára 18 dénár pápai tizedet vetettek ki. E nemzetség ősi birtokai közé tartoztak még: Tisza-Dada 1254-ben és a taktaközi *Prtrügymonostor* 1267—1352.

XIV.

Ákos-nemzetség birtokai.

Már jóval a tatárjárás előtt (1135) szereplő nemzetség, amelyet a régi krónikások a hét honfoglaló vezér ivadékaival egy sorba állítottak. Egyik-másik tagja első közjogi méltóságokra emelkedett. Ernefia István nádor fia István (1300—1304) Bavarinus bajor herczeg leányát vette feleségül, akinek ereiben lengyel és cseh királyok vére folyt. Kopasz Debrétől származott a híres Bebek és a gazdag álmosdi Csire család, mely a XIV. század vége felé kezdett terjeszkedni Debreczen vidékén. A nemzetség birtokai többnyire a felső Tisza melléki vármegyékben feküdtek. Az Ér mellékén és a Nyíren is volt néhány jelentékeny jószáguk; sőt a nemzetség ősi fészke a Kraszna mellett épült Ákosmonostora látszik. Övék volt: *Albis*.

Álmosd. A váradi Regestrum Jánust nevű faluját 181/66. sz. eset 1219-ben Kandra Kabos Álmosdnak olvassa. De Karácsonyi és Borovszky ugyanezt a mai Jánosda nevű falunak tartják, amely még kétszer fordul elő a Regestrumban. 1332—37 között az álmosdi pap szerény öt garas pápai tizedet fizetett. Az Ákos nemzetségnek régi ősi jószágja volt. Mert már V. István király Álmos fiát Csirét 1261-ben megerősíti e falu birtoklásában, amelyet Pocsajjal és Pályival együtt már a tatárjárás előtt is birt, de ezekre vonatkozó oklevelei elvesztek.

Bagos. A mai Hajdubagos. Az Ákos n. pocsaji és álmosdi Csire ágának régi birtoka lehetett, miután 1415-ben még közösen birta a két alágazat.

Böszörménytelek. Házasság útján mindkettő a Barsákra száll 1300. (L. a Borsáknál.)

Nyír-Pályi. Láttuk már a monostoros helyek és a Debreczeni cs. birtokai közt is. 1290—92-ben az Ákos nb. Dénes és Salamon voltak földesurai.

Salamon. A mai h.-böszörményi határban, Zelemér és Hatház felé feküdt. Ugy látszik nem volt népes helység. A váradi Regestrumban hasonló nevű birtokkal kétszer találkozunk. — Így 1214-ben Jákó, Patafia, Bodon ispántól, Eustach fiától az erdős-berkes *Solumun* föld egyharmad részét Grachinus és Bucha nevű szabadosokkal együtt 27 márkáért megvette. (68/374. sz. eset.) Az itt megnevezett Bodon comes Eustach (Leustach) fia valószínűleg II. András Alcolbodun vagy Alolbod nevű homo regiusával azonos, aki Aba nb.-beli Leustak fia volt. — Ismét 1222-ben felperes nyíri izmaelitákkal kapcsolatban említettnek János, Costa és Mikó Salamon falujabeli tol-

Legjobb szabásu uri fehérneműeket és kelengyéket

— mérték szerint készít BÉKÉS LAJOS divatüzlete Debreczen, Piacz-utca 44-ik szám. —

vajok. (326 38. sz. eset.) Nevezetes, hogy Kandra is Böszörmény tájékán kereste Salamon faluját. Később, 1332-ben fordul elő, amikor az Ákos nb. Cselen fia Sándor fiai: János, a királyné étékfogó mestere a Méhi család őse és Jakab Zeleméri Mihály szomszéd urral pereskedtek Salamon határai felett.

Vasad. 1336-ban Detre fia Benedek fiai: László, János, Miklós és Péter Vasad és Kazaa (ma Kaszatelek) nevű biharmegyei birtokaikat átengedik testvérök Bebek Domonkos fiainak u. m.: István, György, Domonkos és Miklós-nak. 1350-ben ugyanazon Ákos nemzetségbeliek a meghalt Bebek Domonkos fiait Kassad és Vasad birtokok elidegenítésétől tiltják. A XIV. század végén már a váradi káptalan is birtokos Vasadon.

XV.

Örs vagy Örösür nemzetség birtokai.

Örs vagy Örösür előkelő nemzetsége már a XII. században is szerepel. Kézai és a Képeskrónika a honfoglaló hét vezér egyikét Örs-, Örösnek nevezi. A mondákból annyi vehető igaznak, hogy a XII. század elején Örös nevű főúr a királyi családba nősült s a királytól a Bükk hegységben három völgyet és Debreczentől északra a Nyíren jókora területet kapott. E törzsből vált ki néhány már kihalt ágon kívül a németújvári Batthiány család. A nemzetség nagybirtokos Borsod, Veszprém, Szabolcs és Zala vármegyékben. Borsodból övék: *Bükk* (1292), *Dorogma* (1347), *Hejőtő* (1292), *Nádasd* (1347), *Nyék* (1272—1290), *Sajó* (1381) stb. Szabolcsból pedig:

Bigech, Sámson, Hatház, Guth között feküdt. — 1300-ban az Örösür nb. Miklósfia Zalonnai Mihály elcsereelte a Guthkeled nb. Dorogfiainak Körösszeg nevű szabolcsmegyei birtokért. A XIV. század derekán Bigecset már a Debreczeni es. birtokai közt látjuk.

Demeter. Hajduböszörmény határában kereshetjük. Ezt a birtokot *Thamásival* együtt az Örösür nb. Lőrinczfia Jakab és ennek fia Jakab a Tiszához közelebb eső Ihász és Bárányos nevű szabolcsm. falvakért elcserelették a Guthkeled nb. Dorogfiaival. Jakab urék ezenfelül kaptak 60 márkát. (L. Guthkeledéknél.)

Kupes vagy **Köpcs.** Sámson és Hatház között feküdt. 1214-ből már emlékezik róla a váradi Regestrum, Forcos Cups falubeli Lőrincz jobbágya perében kapcsolatosan. (73 299 sz. e.) Ez a Lőrincz hihetőleg apja volt az 1230-ban szerepelt Örös nb. Miklós-nak, András borsodi főispán bírójárának. Kupesot Bigecsesel együtt cserélte el Zalonnai Mihály Körösszegért, mely valahol a Tisza közelében, szabolcsi területen feküdt. Zalonna borsodm. falu volt Emőd mellett.

XVI.

Zovárd-nemzetség birtokai.

A Zovárd-nemzetség Kézaiszerint Lél vezértől vette származását. Mig a névtelen jegyző Zovárd és Kadicsa testvéreket női ágon Álmos vezér unokatestvéreinek nevezi. — Oklevelek csak jóval a tatárjárás után kezdik emlegetni. Bessenyei Széll Farkas, Karácsonyi és Werthner e nemzetséggel kötik össze az atyai Bessenyei, Izsákai, Karvai, Fugyi családokat. Terjedelmes birtokaik Esztergom, Békés, Bihar,

Uri ruhákat!!

legszebben
tisztít

Mrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

Szaboles és Abauj vármegyékben fe-
küdték. E környéken övéik voltak:

Aka, (Zsáka mellett) *Atyás*, *Baj*,
Nyéki, mind Bihar vármegyében. A
váradi Regestrumban olvasunk Vodassa
Nec falui pristaldusról (1213), ismét
Nec falui Kátáról (1214) és Nyec falui
Bertalan poroszról (1216). Karácso-
nyiek azt mondják, hogy Berettyó-Sz-
Mártonhoz közel fekvő falu volt. A
sarkadi határban is találunk Nyék nevű
pusztát.

Ösvény. Ma Füzesgyarmathoz tar-
tozó pusztá és Szereppel szomszédos.
Eleintén Enyed(Enud)nek hívták. Az
Isákaiak e néven vették 1301-ben Pa-
radicsfia Benedek özvegyétől s már ak-
kor egyházashely volt.

Szerep. A nyomtalanul eltűnt Ti-
ván és Tót nevű Kemej vidéki falvak-
kal együtt a váradi Regestrum Szerep
falut is említi 1219-ből. 1283-ban a
szerepi monostor kegyuri jogán, va-
lamin Aka, Atyás, Baj, Tancskereki
nevű birtokokon a Szoárd nb. Vécs
unokája Miklós, ennek fiai és hét más
rokona: a Bessenyei, Karvaji és Isákai
család ősei megosztottak. E jószágok
elhalt atyafiaik: Tanchfia Fülöp és
Mortunfia Lőrincz után maradtak
rájuk. Szerepmonostora iránt a XIV.
század derekán a Zovárdok, u. m. János
Miklósfia, Zovárd; Benedek András
fia, továbbá Demeter váradi püspök és
Szepesi Kölcsefia Pál perben állottak
egymással. Azonban 1349-ben Pál or-
szágbíró előtt kijelentették, hogy azt
egyezségszerűleg fogják megszüntetni.

Tancskereki; a mai Danesházával
tartják egynek. (L. Szerepnél.)

Udvari. A váradi Regestrumban
többször előforduló, tehát igen régi
néptartó helység. 1214-ből Mogus és
Scegu Uduori falubeli felperesek sze-

repelnek. 1217-ben Uduori falubeli po-
roszlót Benedeket említi. 1221-ben pedig
a Szeghalomvidéki lakosok néhány *ka-
bai* vagy rábái, zaari vagy *sápi*, *tordai*
és *udvari* tolvaj ellen panaszkodtak
a király által kiküldött bírák előtt. —
Szoardfia Domonkosnak (Bessenyei ős)
patruelis fraternitas jogán igényei lé-
vén Szerep, Nyéki, Udvari birtokokra,
ezek elidegenítésétől izsákai Bodon
unokáit 1350-ben tiltja. Az Isákai és
Bessenyei család még a XV. században
is birtokos Udvariban; de ugyanekkor
a váradi püspökség is részes már
benne.

Zsáka. 1322-ben Isólaka néven egy-
házas hely. Azután Isákának hívták.
A Zovárdok századokon keresztül meg-
tartották. Bodonfiainak és unokáinak
1322-ben történt osztályánál a már em-
litett birtokokon kívül még: *Gened*,
(Rét) *Szent-Miklós*, *Szõ* (Zeve), *Orod*
(v. Oros) és *Csekehida* tartoztak ez
ágazathoz. Övé volt a mai Bakonszeg
határában *Sz.-Adorján* falu (1329) és
a szabolesmegyei *Maga* nevű falu (1310).

XVII.

Szalók-nemzetség birtokai.

A Szalók-nemzetségről először 1183
évi okirat szól, bár a névtelen jegyző
Árpáddal Szalók atyjának Usubunak
Veszprém várát adományoztatja. — A
nagybessenyei *Bessenyei* családnak e
törzsből való származását Karácsonyi
János megczáfolja. Birtokai Bereg, He-
ves és Tolna vármegyékben csoporto-
sultak. A mai Heves és Jásznagykun-
szolnok területén e nemzetségei voltak:

Bala. Előbb Tisza-Bala; ez elpuszt-
ulván, lakosai Bala-Szent-Miklóst, a
mai Török-Sz.-Miklóst ülték meg. 1307.
és 1352-ben a nemzetség Kaba nevű

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utóda
gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.
Grósz Nagy Ferenc „Arany egyszervű” gyógyszerész. —

ága innen nevezte magát. 1332–37. közt a pápai tizedlajstromban is előfordul.

Kócs. 1256. és 1261-ben Szalóki Pál fiai: Becsenegh és Velprét bizonyos kócsi részeket, amelyeket ők is pénzen vettek volt, eladtak Pál és Achilles nevű rokonaiknak. 1332–37-ben egyházashely. Ma pusztá Zám és T.-Füred közt.

Tisza-Szalók. 1270-ben a szalóki nemesek kiegyeznek a Tomaj-nemzetséggel a Tisza használatára nézve. Tisza-Szalók mellett Bere nevű kis falujok is volt. Majd Eger-Szalóknak nevezett másik jószággal együtt említik Szalóki Loránt és Simon íbán fiainak 1328. évi osztozkodásánál.

XVIII.

Tomaj-nemzetség birtokai.

A Hortobágytól nyugotra, elterülő földeken, az ősi Kemej megyében telepedett meg a Tomaj-nemzetség. Alapítója a bessenyők földéről beköltözött fejedelmi származású Tanisz Aba (Thonuzoba) vitéz, Taksony vezér idejében. A losonczy Bánffy- és a losonczy Losonczy-családok e nemzetségből eredtek.

Birtokaik közül valók:

Abád, hol a monda szerint a tiszai révben a pogány Tanisz Abát és feleségét eltemették. A abádi rév jövedelmén a Tomaj-nemzetségbeli Dénes és Tyba Csák fiai, úgy a meghalt Dénes nádor fiai: János és Privárt 1251-ben megosztóznak. Abád még 1399-ben e nemzetségé. 1333-ban Pál abádi paptól 8 garas pápai tizedet vettek. 1347-ben Lajos király az abádi révet a poroszlói rév javára megszüntette.

Igar. 1325-ben abádi Sebestyén fia Loránt a Tomaj-nemzetség másik ágából Uzfia Péter özvegyét s ennek

leányát Anik-Bicsót, Cseh Jakab fia István feleségét hitbérük és leánynegyedi részek fejében ötven márkával kielégítvén, a megnevezett nők örököseik nevében is kijelentik, hogy Abád, Szent-Imre, Thinódtó és Igar birtokokhoz semmi jogot nem formálnak. Igart 1335-ben Dénes fiai: Tamás, István, Dezső kapják osztályrészül.

Szent-Imre. (L. Igarnál.) 1333-ban Péter nevű papja 3 garas pápai tizeddel adózik.

Szakoly, Szabolesban. 1289 előtt a Tomajoké. A Tomaj-nemzetségbeli Jüne (Üne) magvaszakadása után előbb a Semjén-, majd a Guthkeled-nemzetség kerítette kézre.

Tinódtó. (L. Igarnál.) Hollétét nem ismerjük. Valószínűleg Heveshez vagy Külső-Szolnokhoz tartozott. Ellenben Karácsonyi János szerint később Szent-Kozma Damján nevet kapta.

Tomaj. A váradi Regestrum 1214. évben följegyezte Tomaji Theodor fiát, Sándort (100/326. sz. e.). Ősrégi monostoros hely. 1399-ben a losonczy nemesek elismerték, hogy az 1227–1235 közt élt Dénes nádor és Privárt Abádon és Tomaj monostorban osztályos testvérek valának. Tomaj ma pusztá Kunhegyes és Kenderes szomszédságában.

XIX.

Turoly-nemzetség birtokai.

Kézai mondja: „Gyeics vezér (Szent István királyunk atyja) a Turul-nemzetségből vala”. De azért nem a honfoglaló Árpád vezér nemzetségének folytatása a XIV. század néhány oklevelében szereplő Turoly-nemzetség, amely Bihar megyében volt akkor birtokos.

Vadászati felszerelések

legelősebben beszerezhetők

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében
Debreczen, Plac-utca 7. szám.

E nemzetsége volt:

Apáthi, még pedig a mai Tyukszer-Apáthi-pusztá Ért-Tarcsa határában. Apáthit Ért-Tarcsa részével együtt 1326-ban kapta a Turoly-nemzetségbeli széplaki vagy nagymihályi Lőrinczfia Gergely Károly királytól a rozgonyi csatában tanúsított vitézségeért. Apáthi nevű helyet a váradi Regestrum három ízben említ. A pápai tizedjegyzék és a bihari főesperességből két Apáthit vett fel; egyiknek papját 13, másikét 9 garas tizeddel.

Györgyteleke. Ábrány és Érkenéz közt fekvő falu, mely az 1327. évi osztálykor Gergelynek jutott.

Nagymihály. Ma Érmihályfalva. Már az Anjou-korban is tekintélyes helység, vámszedéssel és vásártartással. 1270-ben Turoly comes özvegyét, Geregye Annust írják földesurának, aki kolostorba vonulván, Nagymihályt rokonai közt felosztotta. — 1329-ben Turoly-nemzetségbeli Lőrincz fiai: Gergely és Serephel; Lubertfia: Mihály és Jánosfia: János a birtokosai. 1332. évben Pál nevű papját 20 garas pápai tizeddel adóztatták meg. 1358-ban széplaki Lőrinczfia, Gergelyfia Turoly mester, váradi kanonok javára írják át. E század vége felé Várdai Pál érseket és a Madarásziakat is Nagymihályon találjuk.

Széplak, a Berettyó mentén. 1313. évben Lőrinczfia Gergelyé. Széplaknál a Buzgó-hegy alatt épült pálos-kolostor kegyuraságát közösen hagyták a Turolyok.

Tarcsa. (L. Apáthinál.) 1214-ben idézi a váradi Regestrum Vosos (Vasas) Torsa-falubeli lakost. A XIV. században a váradi káptalan is részes benne. 1338-ban a Telegdi-családnak is vannak részei Tarcsán. E nemzetség bir-

toka még Bihar területén *Bessenyő*, *Tuboly*, *Csételek*, *Várviz*, *Baromlak*.

XX.

Pércsi-család birtokai.

Az eddig elsorolt nemzetségeken kívül sok olyan családnak is valának kisebb-nagyobb birtokai Debreczen vidékén, amelyeknek valamely közös törzshöz, nemzetséghez való tartozását az egykorú iratok nem jelölték meg. Talán azért nem, mert ezeknek a birtoklási-jog bizonyításához a közös le származás előmutatására nem volt szükségük; vagy pedig, mert mint új szerzők, birtokos ősök nélkül szükkölködtek. Az is feltehető, hogy csak a rájuk vonatkozó oklevelek elveszése miatt nem tudjuk ezeket a nemzetségek táblázatába beilleszteni. Tanulmányom hátralevő része a nemzetségi köteléken kívül állott birtokos családok ismertetését öleli fel.

A hajdúvármegyei Földesen több Pércsi nevű kisgazda él, akik ott az egyházi és községi közigazgatás terén, bár szűk körű, de közjóra törekvő szerepet visznek. Egyik az ekklezsia kurátora; másik „esküdt ember“ a községi tanácsban. Ezeknek a falusi kisbirtokosoknak okiratilag kimutatható ősei már hetedfélszáz esztendővel ezelőtt vérekk hullásával szolgálták a királyt és hazát. Az Anjouk és Hunyadiak korában nagybirtokosok Bihar, Szaboles, Zaránd és Sopron vármegyékben. Pércsi Balás kamarai jegyző Mátyás király udvarában. A hagyomány valószínűleg abból, hogy egy ideig Ohat is az övék volt, a honfoglaló magyarokkal bevándorolt Ohat kun vitéztől származtatja a Pércsieket. A hagyományt azonban okirat nem támogatja, úgy, hogy a Pércsiekk

Uri divatujdonságokat ajánl minden idényre
= BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utczá, dr. Ujfalussy-ház. =

kénytelenek csak 650 éves multtal és 20 izbeli nemes őssel megelégedni.

Legrégibb ismert birtokuk:

Pérs. Ma Mikepérs. V. István király 1272-ben Pérs helységet, amely pérsi Whod magvaszakadtával a királyra szállott, Szemerefiának Csépánnak adományozta. A megnevezett Whod volt talán utolsó férfi sarja a derék kun vezérnek. Kun László pedig 1282-ben Pérsi Dénes javára, ki Szalánczvára vivásánál a király szemeláttára kődobástól súlyosan megsebesült, elődjének adományát megerősítette. A debreczeni kollégium könyvtárában a váradi káptalannak egy 1322. évi oklevele említi Perencs Mikefia pérsi nemest. 1347-ben Csepánfia Mikefia: Pyrinch, Zanyo és Dienes megosztottak birtokaikon. Az osztály levél Egyházas és Egyházatlan Pérsről tesz említést. Mindkét falu egy-két házsoros és két egyházsoros utczából állott. Egyházas Pérs temploma Sz.-Péter tiszteletére épült és a megnevezett esztendőben a templom mögött néhány üres ház hely is volt. Egyházatlan Pérsen két kuriájok állott a földesuraknak. A három testvér, úgy a két falun, mint a határukban Pacz, Nagy- és Kis-Bagos felé elterülő erdőkön egyenlően osztozott. 1332—37 közt Péter nevű pérsi pap 5 garas pápai tizedet fizetett.

Hort. Ma Nagy- és Kis-Hort pusztá B.-Ujvároson. Már a századi apátságnál is szóltam róla. 1347-ben Sz.-Demeter tiszteletére épült templommal. Pérsi Mike fia ekkor osztatlanul bírták. Még 1440-ben is a Pérsi családé.

Köteles. Ma pusztá a szoboszlai határban, Debreczen és Szovát közt. 1317-ben Csépánfia Mike és rokona Márton voltak az urai. 1347-ben Sz.-György vártanu tiszteletére épült templomát és

két urasági kuriáját említik. Ugyanekkor Pérsi Mikefiai osztoznak meg rajta.

Ohat. 1220-ban a váradi Regestrumban is előfordul. (L. az apátságoknál.) Később a Ratold, majd 1299-ben a Sartivánvecse nemzetségé. De már a XIV. század elején a Pérsi család is feltűnik Ohaton. Mi módon kerültek ide, ki nem deríthető. Csak sejtem, hogy a Pérsnél említett s magvaszakadtan meghalt Whod Ohaton is birtokos lévén, itteni részeire is adományt kaphatott Szemerefia Csépán vagy ennek valamely rokona még az Árpádoktól s nem lehetetlen, hogy a Ratoldok s utánok a Sártivánvecsek III. Endre zürzavaros országlása idejében csak bitorlói valának Ohatnak és környékének; míg a jogszerű birtoklás a Pérsieket illette. Vagy pedig — ezt is feltehetjük — a Pérsi család a Sartivánvecse nemzetség legtovább élő hajtása. De már okiratunk van arról, hogy 1335-ben Pérsi Mikefiai: Perench, Zanyó és Dienes Ohat falvában lévő részeit a Boldogságos Szűz kolostora és Sz.-György vértanu temploma kegyuri jogával együtt Mártonfia Miklós comesnek engedték át. Miklós pedig az ohati birtokért Pérs helység azon negyedrészt adta, amely Pérsi Mike leánytestvéreinek, Csépán leányának Pérsi Mártonnénak és többi rokonának, jog szerint jutott, u. m.: a Mihályfia Arnoldnak, Herenfiai: Kunch és Miklósnak és Éliásfia Csépánnak. Valamint Köteles falu felét is átalboesátotta, amely részt Mikefiai más levél ereje mellett már előbb eladtak volt Pérsi Miklósnak.

Leánynegyed jogán az Anjou-kor végén *Ebes*, *Poch* (Pacz) és *Szepes* falvakban is valának részeik, amelyek a Szepesi-család vagyonából szállottak rájuk. Sőt 1440-ben hiteles helyi em-

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

berek Pércsi Mihály unokája Mátyásnak *Bánk* földjén levő birtoka határait járják meg.

XXI.

Ohati család birtokai.

A Pércsiekkal iker család. Ugyanazon Mártont, akit némely oklevelek Pércsi-nek neveznek, az egri káptalan 1341. évi oklevele, a váradi káptalan 1356. évi bizonyítványa és a leleszi konvent 1418. évi osztálylevele Ohati vezetéknevvel jelöli meg. Az 1272-ben élt Csépánfia Mikétől származott utódokon maradt a Pércsi név; míg a Mikével egyidőben élt Pércsi Márton ivadékai az Ohati nevet vették fel.

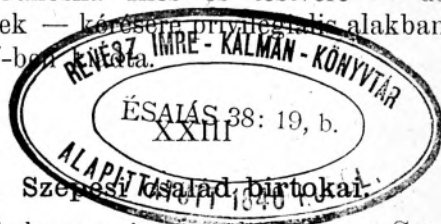
1341-ben egyfelől Ohati Márton fia Miklós, testvérével Demeterrel, László, András, Péter és Mihály fiai nevében is; másfelől Tamás fia Csépán elmorogott özvegye Ilunch, ugyancsak Ohati Márton leánya, fia Kalóz nevében is, az egymás ellen addig folytatott pernek barátságos megegyezéssel véget vetettek. Ennélfogva Ohat keleti részén öt egész telek a kőcs-csegei út mellett *Arkus* telkével és a templom kegyuri jogával együtt Ilunch asszonyé és örököseié lett. Ilunch és fia pedig az eddig általok elfoglalt részeket adták Miklósnak és fiainak.

E család másutt is birtokos volt. A szomszédos *Egyeken* bizonyosan. — Ugyanis Ohati Mihályfia Mihály leánya: Katalin melléthei Német Jánosné, amely részeket *Szent-György* teleken és *Egyekben* leányi joga fejében kapott, azokat megfelelő pénzbeli váltságért testvéreinek Lászlónak 1385-ben visszabocsátotta. Az Ohati család jószágait a XV. század elején a férfiág kihaltával a családba nőszült Sztáriak és Bajoniak örökölték.

XXII.

Egyekiek birtokai.

Az Ohatiakkal rokonoknak, ugyanazon törzsből eredetteknek látszanak az Egyekiek. Az 1334-ben említett egyeki Ernő comes Jánosfia és Ernőfia: Kunch és Miklós úgy vélem azonosak az Ohatnál előforduló Herennel és ugyanilyen nevű fiaival, akik Pércsi Mike és Pércsi vagy Ohati Márton atyafiságához tartoztak. — Egyeki Ernő ispán a fiai beleegyezésével Egyek falu nyolczadát különös szeretetből leányának Katalinnak s ennek férjének Jánosnak a Pünköst fiának adományozta. Az egri káptalan Pünköst urat és unokáját is Egyekinek nevezi, amikor Ernő comes megnevezett adományozását Pynkustfia Jánosfia Illés és testvére — de Egyek — kérszem privátul is alakban 1367-ben adta.

A hagyomány regéli, hogy a Szepesiek Szóárd vitéztől, Lél vezér unokájától származtak. Ez ám nem bizonyítható, bár a Zovárd-nemzetséggel való atyafiságoknak több jele mutatkozik. E hosszú multu család ma is virágzik a négyesi Szepesiekben. Már a XIV. század folyamán sok szép birtok halmozódott össze náluk Bihar, Abauj és Zaránd vármegyék területén. Birtokaik:

Ebes. Dolgozatom elején érintém, hogy a váradi Regestrum Ebey falvát azonosnak vélem a debreczeni Ebes pusztával. A pápai tizedek szedése idejében mint egyházas helyet a szabolesi főesperességhez számították. Ez időből való urait nem ismerjük. Csak követ-

== Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt!! ==

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. „Arany egyszarvú gyógyszerár.”

keztethetjük, hogy a XIV. század közepén a Szepesi-család volt a földesura, amennyiben a Péresiek a Szepesi-család révén anyai ágon örökölték némely részeket Ebesből.

Fancsika. Ma Debreczenhez tartozó erdős pusztá, Pacz, Bánk, Haláp, és Csere között. Hajdan falu volt; de már az 1589. évi városi jegyzőkönyv praediumnak nevezi. Régibb multjáról igen keveset tudunk. Említés van róla Szalók—Sámson 1347. évi határjárásánál.

Pacz. Ugyancsak Debreczen határában. 1333—34-ben István nevű lelkesze 6 garas pápai tizedet fizetett.

Szepes. Debreczen határában, közel a városhoz, délnyugot felé. A váradi Regestrum 1235. évi 385/138. sz. esete. Debreczennel kapcsolatban említi Zeb falubeli Móríczt. Mikor a család első ismert ősei: Rugach unokái Jakab és Ivánka feltűnnek, 1246-ban s az abauj-megyei Fügedet megveszik, nagyapjuk már a Szepesi nevet viseli. A váradi káptalan előtt a szepesi nemesek is, mint szomszédok képviselve voltak *Lombi* nevű falu Macs felől eső negyed-része bevallásánál, amely részt Sándorfia András 1282-ben Kevének és Antalnak tíz márkáért eladta. Szepes a XIV. században is a Szepesieké. Egyházi javadalma már a XIII. században is a jobbakk közé tartozott. 1290—1300 közt püspöki tizede egy évben 99 kepe, de a következő évben már csak 19 és 18 kepe; papjának szeretet adománya pedig egy fertó. — János nevű papja 1332—37 közt esperes és 16—18 garas pápai tizedet fizetett.

Szepesmonostorához is igényt tartott a XIV. század közepén Szepesi Kölesefia Pál. (L. a Zovárdok birtokainál.)

Szovát. A tatárjárás előtt is már fennállott s találkoztunk vele a kolosi vár tartozékai közt. A pápai tizedjegyzékek egyházas voltát bizonyítják. A XIV. század végén Szováti Péter és András a földesurai; de nem sokkal ezután a Szepesiek is feltűnnek ugyanott.

XXIV.

Más és kisebb birtokosok.

Töredékes feljegyzéseket sok más Debreczen vidéki birtokosról is találunk szétszórtan a régi oklevelekben. Részben kisebb nemes urakat, akik valószínűleg ugyanazon birtokon, faluban gazdálkodtak, szántogatták földjeiket, legeltették nyájaikat, halászgattak, vadászgattak, amelyről az oklevelek írói nevezik őket. De az az eset sines kizárva, hogy az ekként előforduló nemes ur valamelyik nagy előkelő nemzetség sarja; ám bővebb kutatás, avagy körülményesebb meghatározás nélkül ez az összeköttetés reá nézve föl nem deríthető. Egyébiránt ez nem is feladata e kis monografiának. Valamint a XIII., XIV. századbéli birtokosok teljes névsora összeállítására se vállalkozhattam.

A váradi káptalannak egyik 1322. évi oklevelében (a debreczeni főiskola kézirat gyűjteményében) számos bihar, szatmár, szabolcs, békés és kraszna-megyei nemes között fordulnak elő a következők:

Harangi Oldurmanus (Harang Szabolcsban).

Kemendi János Andrásfia. (Bihar megye.)

Keserői Jakab Andrásfia. (Bihar m.) Ezek a Sopron megyében törzsökös *Osí* nemzetség Biharba szakadt ágából valók. 1310-ben *Süvegden* (Szalárd

Épület- és bútort vásárlások

minden kivételben a legolcsóbban

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám alatt.

mellett) is birtokosok. Keserüt a pápai tizedjegyzék is említi. (1332—37.)

Kincsei Tamás nemes, dietus szakács és János Mihályfia. Kincse a mai Érmihályfalva határában feküdt, Ér-Semjén felől, ahol ma is van ilyen nevű tanya.

Kecheti Tamás (Bihar). Kecsettel talán azonos az 1432. évi pápai tizedjegyzék Peched-je?

Komoródi Tamás (Szaboles m.)

Korógyi Domokos (Biharm.). A pápai tizedjegyzékben Mátyás chorow-i pap IX garassal van felvéve. Korógy a Berettyó mellékén feküdt.

Parlaghi Pál Csépánfia és Parlagi nagy András. (Bihar m.) Parlag ma pusztá Debreczen és Hatház határában.

Nyüvedi Simon Tamásfia (Bihar). Nyüved 1332—37 közt egyházashely és valószínűleg az 1231-ben élt Drug (Dorog) nemzetségbeli, Nyvud emlékét őrzi. Simon alighanem Guthkeled nemzetségbeli.

Thamási Demeter Pálfia. (Szaboles m.) Ma pusztá. 1292 után a Guthkeled Dorog ága is birtokos itt.

Septelyi András Istvánfia. (Bihar m.) Septely ma pusztá M.-Keresztes határában. 1208-ból is említi a váradi Regestrum. 1332—37 közt egyházashely. 1379-ben kiszomlini Ramazfia Mihály kapta.

Szenyvesi Péter Abafia. (Szatmár m.) Ma pusztá Encsencs mellett. E család a következő században is virágzott.

Dózsa nádor fiai és Tamás vajda között Csalánosért folyt perben az egri káptalannak a királyhoz 1342-ben előterjesztett jelentése a következő nemeseket is említi:

Bogáthi Miklós, **Bolesi** Demeter és Péter Mihályfiai. Bolei Miklós Ugodfia. Bolei János Abafia. Valószínűleg a Be-

rettyó Sz. Márton határában feküdt Bolehról, ahonnan Sárosbolch és Bolehida nevű helységeket emlegetik, ahol a Hontpázmány nemzetség földesuraság e korban. Ezért a megnevezett nemesek talán e nemzetség hajtásai. Buht (Bócs) falu 1213-ban a váradi tüzesvas próbánál is előfordul. A pápai tizedjegyzékben is megtaláljuk.

Czegényi Erdő Péterfia. Czegényt már többször idéztük.

Derecskei Péter Sámsonfia. András derecskei pap 1333-ban 22 garas pápai tizeddel szerepel.

Feldes András Tamásfia. Földes Jerney szerint 1198-ban mint hely- és személynév fordul elő. Kandra Kabos úgy véli, hogy a Bajon körüli nádasok hasznávétele miatt 1215-ben kezdett pernél megnevezett Moysafia Gyuró lakóhelye: villa Heldus, nem más, mint Földes. (Feldus, Fewldes.) Karácsonyiek azonban a Hazai Okmánytár VI. k. 16. lapján 1221-ből megjelenő „Moysa de Zeldes pristaldus“ bejegyzés alapján valamely rég elpusztult Zeldes nevű falura következtetnek. De mindkét okmány másolója tévedhetett, amikor F. helyett H, illetőleg Z betűt írott.

Fedemesi János Szobonyafia.

Hodosi Demeter, Jakabfia. Valószínűleg a mai Jákó-Hodosról, amely már 1332—37-ben is egyházas helység.

Körtvélyesi János Salamonfia. Ér-Körtvélyesről. **Kuchi** János és Rufus. Talán Kocsról nevezve.

Myséthei Sándor, Miklósfia. Myséthei Kuthur és Myséthei Tabak Miklósfia. Misséthe 1297-ben is előfordul Zám eladásánál, jelen lévén mint szomszéd, Misséthei Miklós. Misséthe Zámától délre feküdt, a nádudvari határban. A tizedlajstromban a szabolesi főesperesség egyházai közt látjuk a myséthei papot,

Angol női ingbluzokat Békés Lajos divatüzlete

MÉRTÉK SZERINT KÉSZÍT

Debreczen, Piacz-utca 44-ik szám.

ismét 1336-ban 4 garas tizeddel bejegyezve. A Myssétheiek után örökösödött leányágon a petri Ders-család 1407-ben Misséthe, Karatelek, Szent-Ágota, Péterdeákülése, Bolgár, Hollós, Séter és Nádudvar részeiben. Séter, Hollós és Sz.-Ágota a mai nádudvari határban feküdtek.

Nagymihályi András Jákófia. (L. a Turoly nemzetségnél.)

Parlagi Velchul és Domján Csépán fia. P. János és Miklós Andrásfia. P. Pál Csépánfia. P. László Istvánfia.

Rábei Péter. A váradi Regestrum pedig följegyezte: „Joannes filius Opoj de Rabay“ 1215-ben és „Philipus, Predan de villa Rabay“ s ugyanakkor „pristaldus Sicula serviens Helie de Rabay“ 1219-ben.

Salamoni Zodus Zodusfia. (L. Guthkeled nemzetségnél.)

Sárándi Oldamár. A váradi Regestrum Tamásfaluvall együtt hozza elő 1219-ben s villa Sarang-nak írja. 1332—37-ben egyházashely.

Septelyi Mikefia István és Istvánfia István.

Szentimrei Loránt Sebestyénfia.

Szentmiklósi István Sebrethfia. Mellyik Szentmiklósi — bizonytalan. A Földes mellett lévő Szentmiklós pusztá 1332-ben egyházashely volt s János nevű papjára 4 garas tizedet vetettek ki. Ugyanez időben a Zovárd nemzetség a mai Rét-Szent-Miklóson (Rábé mellett) birtokos. De ezek között Sebreth nevű nem fordul elő.

Szováti György és Kilián Mihály fia. (L. a Szepesi-család birtokainál.)

Tordai János Hektor fia.

Zeleméri Péter János fia.

Más oklevelek őrizték meg a következő neveit:

Bánki. 1352-ben Pál és Péter bánki (Szaboles m.) nemesek nem nemes apától Pálfa Márktól született mostoha testvéreiket: Györgyöt és Elénát a közös édesanya hitbére és hozománya fejében Erdőd nevű szabolcsmegyei birtokból elégitik ki a váradi káptalan előtt. Bánk nevű birtok a középső Nyíren is volt, Kállósején körül. Ezuttal erről van szó, nem a debreczeni Bánkról.

Czudar. A XV. század hatalmas dinasztiaja, főként Szaboles északi részében vert gyökeret, de a déli részen is szerzett jószágokat. 1388-ban övé *Geszteréd*, melynek határában Szent László 1092-ben szétverte a bessenyőket s amely 1332—37-ben egyházashelység. E század végén a Kállai-család Guthot, Balkányt, Bánházát, Körtvélyest, Derzsikét leánynegyedi illetőségül átengedte Czudar Domokos fiainak.

Csécsi. 1297-ben Zám eladásánál mint szomszéd jelen volt Csécsi István.

Darahi-család. Darahi Bárcz comes 1281-ben, valamint unokái, Péter és Csák 1339-ben a Barátpüspöki és Serend közt általuk elfoglalt föld miatt perben állottak a Barátpüspökiben birtokos erdélyi püspökkel.

Gyapolyi István fia Lukács nemes 1357-ben jelen volt Egyházashely-Kereki és a másik Kereki, valamint Asszonyvásár határjárásánál. Péter gyapolyi pap pápai tizedje 5 garas volt.

Halápi Ipolitus; — a váradi Regestrum szerint 1213—1215-ben élt. György nevű jobbágját is onnan ismerjük. Nem lehetetlen, hogy az ő ivadéka volt Halápi Bereczk, aki 1322-ban már szokatlan módon fosztotta meg magát halápi birtokrésztől. Bereczk ur ugyanis, mivel egy akasztófára ítelt

Csipkefüggönyöket

legszebben
tisztít

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

gonosztévőt nem adott ki végrehajtás végett Dózsa nádorispánnak, hogy ő maga a törvény szerint kiszabott hasonló büntetéstől megszabaduljon, halápi porcióját a váradi káptalan előtt a nádornak és örököseinek átvallotta.

Ibrányi Gergely és Lukács 1324-ben kapta a szabolcsmegyei *Ibrány, Ub* és *Szut* falvakat. Ezek a Pécz nemzetségből valók voltak s az Ibrányi-család alapítói. Ibrány 1332—37 közt már egyházas hely volt.

István királyi jegyző Domokosfia és testvére, Pálfia István 1347-ben Bihar, Szathmár, Szabolcs stb. vármegyékben fekvő birtokaikon megosztván, Bura, Buchanád, Kerekudvar, Csukmó, Belmező István nótáriusnak jutottak, — *Boog-Györgyöt* (Bágy-György?) és Nagy-Ivánt (Szabolcs m.) pedig Pálfia István választotta. (Lásd Aba-nemzetség birtokainál.)

Kerekiek. Már a szolnoki várispánságok birtokainál is előfordultak, mint Ér-Adony urai 1262-ből. 1357-ben Kereki Pósa fiai: Mihály és Miklós *Olaszi, Mária-Magdaléna* és *Marótlaka* falvakban részesek. Ugyanakkor a két Kereki és Asszonyvására határait járattják meg. Kerekit említi 1220-ból a váradi Regestrum is.

Kenézi Serephel fia János 1357. Ér-Kenézről, mely 1332—37-ben plebanostartó hely.

Konyári Miklós és fia Mátyás 1359. A váradi Regestrumban 1213. látunk egy „Seusei“ nevű falut, „mely Kanár mellett van“. 1333-ban János konyári pap 8 garas tizedet fizetett.

Pocsaji Mátyás és Domonkos, Salamonfia Péterfia 1359. Ezek az Ákos-nemzetségbeli Pocsaji-ág sarjai lehetnek. Karácsonyi is említi az 1351-ben

élt Pétert, Salamon fiát. Pocsaj 1332—37 közt szép javadalmu plebánia. Simon nevű papja 19—20 garas tizedet adhattott a pápának.

Reszegei nemesek. Pocsaj és Vértess közt feküdt Vámos-Reszege. — A Guthkeled-nemzetségbeli Kiskozma 1299-ben a reszegei nemesekkel perelvé, ezeknek 40 márka birságot fizetett.

Sasi- vagy *Szászi-család*. Az egri káptalan 1354-ben jelentette Lajos királynak, hogy Zazi István fiát Lőrinczet Déhtér nevű biharmegyei birtokba beiktatta. A beiktatásnál jelen voltak: *Ragvolesi* Pető, *Zomayuni* Gergely fia Kozma, *Aykai* István, *Myssechei* Kuthor és *László* Thobok fia. Déhtér a Berettyó közelében feküdt. Imre nevű papja 10 garas tizeddel szerepel. Együtt említik vele Sárosbolehot.

*Zomayni-*család. A Szoboszlóhoz tartozó Angyalháza-pusztá régi neve Zomayn volt. 1297-ben Zám eladásánál mint szomszédok említettnek Gergely és Pál zomayni nemesek. 1307-ben Ottó király Elep földet Dózsa mesternek adományozván, egyik oldalról való szomszédokul Zomayni Pált és Gergelyt, Urdungsine (Ördögszine) fiait nevezi meg.

*

E dolgozathoz Debreczen vidékén 1200—1400 közt meglevő falvakat feltüntető térképet is készítettem. E térképen csaknem minden falu és birtok megtalálható, amelyekről dolgozatomban szó esik. Nem állítom, hogy hiba nélkül való és tökéletes munkát végeztem. Több falunak és birtoknak fekvését nem tudtam megjelölni, már csak azért sem, mert a publikált oklevéltárak közül sem mind állott ren-

✱ Bámulatos határu arczzépítő-szer a Fáy-crém!! ✱

gyorsan és biztosan eltávolít szepit, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló **Fáy-szappan színtől kor.** Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. Róthosnek V. Emil utóca „Arany egyszarvú“ gyógyszertár. ☼☼☼

delkezésemre. Így nincsenek meg a térképen: Ágostontelke, Belesucs, Bărănyos, Csegze, Csehi, Doboka, Gösöld, Erdőd, Ihász, Igey, Jobogi (Jobágy), Kelemenülése, Karuly, Körösszeg (Szaboles m.), Kuved, Menthe, Mihállaka, Monyorós, Nemel, Pechlend, Sile vagy Syles, Szilas, Szentgyörgytelek, Szut, Scunyr (Szönyör), Tinódtő, Udvarnoktelek, Üllő, Zalonta (Szabolesm.). Amennyiben e falvak nagyobbbrészt az oklevelek Szaboles vármegyében fekvőknek mondják, ha majd hivatottabb és szerencsésebb kutató ezek fekvését is megállapítja: nagyon valószínű, hogy az a szembeszökően üres terület is megtölthető lesz falvakkal, amely térképem szerint Nyiregyháza, Lök, Dada, Dob, Polgár és Nánás közt a XIII. XIV. században is kevésbé megültnek látszik. Azonban e térkép nemesak pótlásra, de megvallom, egyben-másban kiigazításra is szorul. Annak sokszorosítása óta is részint helyismerőktől, részint írott forrásokból megtudtam, hogy Apamolna (1323) Bakonszeg mellett feküdt. Csobaj a Takta közén 1246—1354 közt már meg volt, Prügön ugyanott 1267—1352 közt monostor állott. Turkeve mellett Náta nevű falu volt (1320). Thoskerek (1323) Bakonszeggel szomszédos. Továbbá: Barátpüspököt Bagamértől nem északra, hanem inkább Selind felé, Kincse falut pedig Mihályfalvától délnyugotra, Semjén felé kell helyezni. Végül Negyvenszil nem külön falu, hanem Jankafalvának

régibb neve volt. Karuly pedig Nyirbátortól délre feküdt.

Források: Anjou-kori Okmánytár. — Balássy F.: Heves vármegye története. — Balássy F.: A zámai és ohati apátságok. — Borovszky S.: Bihar vármegye és Nagyvárad leírása. — Borovszky S.: Szabolesvármegye leírása. — Bunyitay V.: A váradi püspökség története. — Csánky D.: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. — Debreczeni kollégium kéziratgyűjteménye. — Fejér: Codex diplomaticus regni Hungariae. — Géresi K.: Gr. Károlyi-család oklevéltára. — Gyárfás: Jászkunok története. — Karácsonyi I.: Békés vármegye története. — Karácsonyi I.: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig. — Komáromi A.: Dózsa nádor és a Debreczeni-család. Turul, IX. 1891. — Monumenta Vaticana Hungaria. Rationes collectorum pontificiorum in Hung. 1281—1375. — Makai D.: A Pécsi-család. Turul, V. 1887. — Pesti Fr.: Elpusztult vármegyék. — Pesti Fr.: Várispánságok története. — Regestrum Varadinense. Karácsonyi- és Borovszkytól. — A váradi Regestrum értelmezése Kandra Kabostól. — Szepesyeckről. Turul, XI. 1893. — A Zichy-család okmánytára. — Wenzel: Árpádkori új okmánytár. — Wertner M.: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig. — Varga G.: Hajdu megye leírása.

Zománczozott vas- és lemezedények
 legolcsóbban beszerezhetők BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Debreczen, Piacz-u. 7.

Ujévre.

Oszlik az éjhomály,
Dereng kelet fele; —
Az ég pirkadása,
Hajnal hasadása
Hinti szét sugárit,
Hirdetve, hogy — már itt
Az ujév reggele . . .

— És ébred a világ
Nehéz álom után,
Melybe a csalódás,
Remegés, aggódás,
Kínos tünemények,
Füstbe szállt remények —
Gondot szöttek csupán.

Várja is mindenki
A nap felkelését,
Hogy újra építse
Es felékesítse
Tündérszép álmait
Es fellegvárait
Csalóka ködképét . . .

A várva várt nagy nap
Megérkezett végre,
Új örömet hozva,
Reménységet osztva,
Boldog ülesztendőt,
Sokkal szebb jövődöt
Es áldást ígérve.

Add, óh! add Istenem,
Hogy már valahára
A látó-határon
Az a sok szép álom,
Ohajtás, vágy, remény,
Es csalfa tünemény
Bár valóra válna! . . .

Szüntess meg óh! Uram,
Harcot és küzdelmet,
Hogy itt e hazában,
Kunyhó s palotában
Egyetértés, béke
Legyen legfőbb éke
A házi tűzhelynek.

Hogy a jog s igazság
Üljön győzedelmet, —
Ha a veszély szárnyán
Rút ördögi armány
Törne e nemzetre;
S vadul fenyegetve
Terjesztne félelmet! . . .

Óh! add meg Istenem
Kegyelemesen nekünk, —
Hogy valóra válva
Szívünk édes alma,
Itt e szép hazában
Ósi szabadságban
Boldogan élhessünk!

Hamar László.

Szerelem.

I.

Mig egy ábrándos, kékszemű leánykát
Látok egyedül, árván andalogva,
Addig nem érzem szívem árvaságát,
Addig nem öntöm lelkem néma vágyát
Reménytelen, bús, panaszos dalokba.

Mert jól tudom, hogy van egy istenasszony:
A szerelem, ki rózsaszín ruhában
Elém jó egyszer s hív, mint fürj a párját:
„Fonjátok össze karotok ti árvák
S egymást ölelve szálljatok utánam“.

II.

Ha nem tudnám is, hogy a szív szerelmét
Nótákban verik ki,
Hogy a sohaj s a vágyak suttogását
Lanton pengetik ki.
Merengésimben jól tudom, hogy én is
A szívemhez kapnék
S egyszer csak, mint a csalogány a lombon,
Nótára fakadnék.

Madai Gyula.

❖ Uri divat-, kalap- és fehérmű üzlet! ❖
BÉKÉS LAJOS Debreczen, Piacz-utca, dr. Ujfalussy-ház.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet.

Ő császári és apostoli királyi Felsége az 1857. esztendőben hazánkban tett körútja alkalmával az országos pénzalapból 240,000 forintot engedélyezett oly czélból, hogy gazdasági iskolák állíttassanak fel.

A legmagasabb óhajtás Debreczenben, a magyar alföld e metropolisában élénk visszhangra talált és a városi tanács még ugyanazon (1857) év augusztus havában elhatározta, hogy „gazdasági tanintézet”-et állít fel s ebbeli czéljának megvalósítására minden lehetőt megtesz.

Az akkori „helytartó tanács”-hoz ajánlatot tett az iránt, hogy a Debreczenben létesítendő gazdasági iskola czéljaira 400 holdas birtokot ad örök használati joggal.

Debreczen ajánlatát egész 1863-ig pihentette a helytartótanács, míg végre a tárgyalások megkezdettek a várossal. Az 1865. évi november hó 22-én tartott városi tanácsülésen az ajánlat részletesen is körvonaloztatott és az alapítólevél 1866. év július hó 5-én ugy a helytartótanács, valamint Debreczen város megbízottai által aláíratott.

Debreczen városnak mezőgazdaságilag használt nagy határterületén jelentékeny erdőbirtokai is voltak; a tanács a mezőgazdasági szakoktatás mellett az erdőszeti szakképzést is fejleszteni óhajtotta. Eredetileg „Országos gazdasági és erdőszeti tanintézet” létesítése és ezzel kapcsolatban a földmivesiskola” terveztetett. E hármass czél megvalósítására ajánlotta fel a nemes város a Pallag, Monostor és Nagyerdő közt fekvő 400 kat. hold földjét a tanintézet czéljaira örök használati joggal.

A tanintézeti gazdaságot határoló 3400 hold erdőterületből a Nagyerdőben megengedett az erdőszeti szakoktatás érdekében, hogy ott tudományos vizsgálódás és tanczélokra különböző műveletek foganosíttassanak. Az erdőtestből ily kísérleti térül 800 hold felajánltatott azon határozott kikötéssel, hogy a levágott fa a város tulajdona marad.

Továbbá felajánlotta a város, hogy a tanintézeti épületek építésére szükségendő téglát és tölgyfát az előállítási áron engedi át.

A tanintézet és tanárok részére, a vágatási költségek megtérítése mellett, évente 200 öl tüzfát adományozott.

A létesítők hármass czél óhajtottak megvalósítani, nevezetesen: meghonosítani a magasabb gazdasági szakképzést, továbbá gondoskodni akartak az erdőszetnek magyar nyelven való tanításáról s végül módot kívántak adni a parasztgazdáknak, hogy gyermekeiket a mezőgazdaság körébe tartozó tudnivalókra a földmivesiskolában taníttathassák.

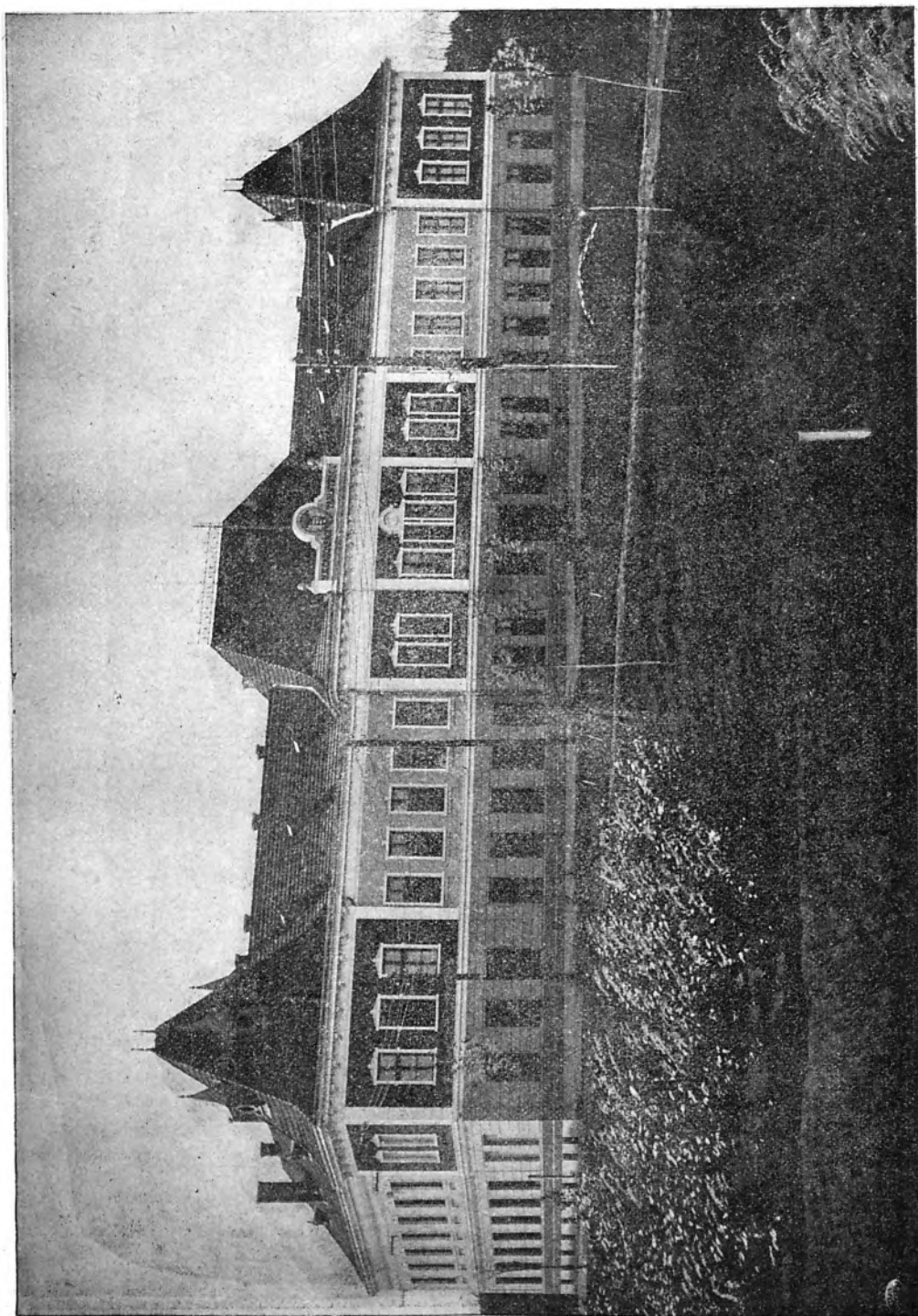
A 400 holdas gazdaságilag használandó földterület mellett volt még, ez és a hadházi határ közé beékelve 200 kat. hold birtoka a városnak, melyet az 1867-ik évtől kezdve bérben való használatra engedett át a tanintézetnek, mely bérlet azóta folyton megvan.

A város és helytartótanács között örök adás-vevési szerződés kötöttet, melynek értelmében a tanintézet megvásárolta a Péterfia-nteza végén levő 2535 négyszögöl területű telket 5000 forintért, melyen a tanintézet épülete később felépítettet.

Gőzmosóda

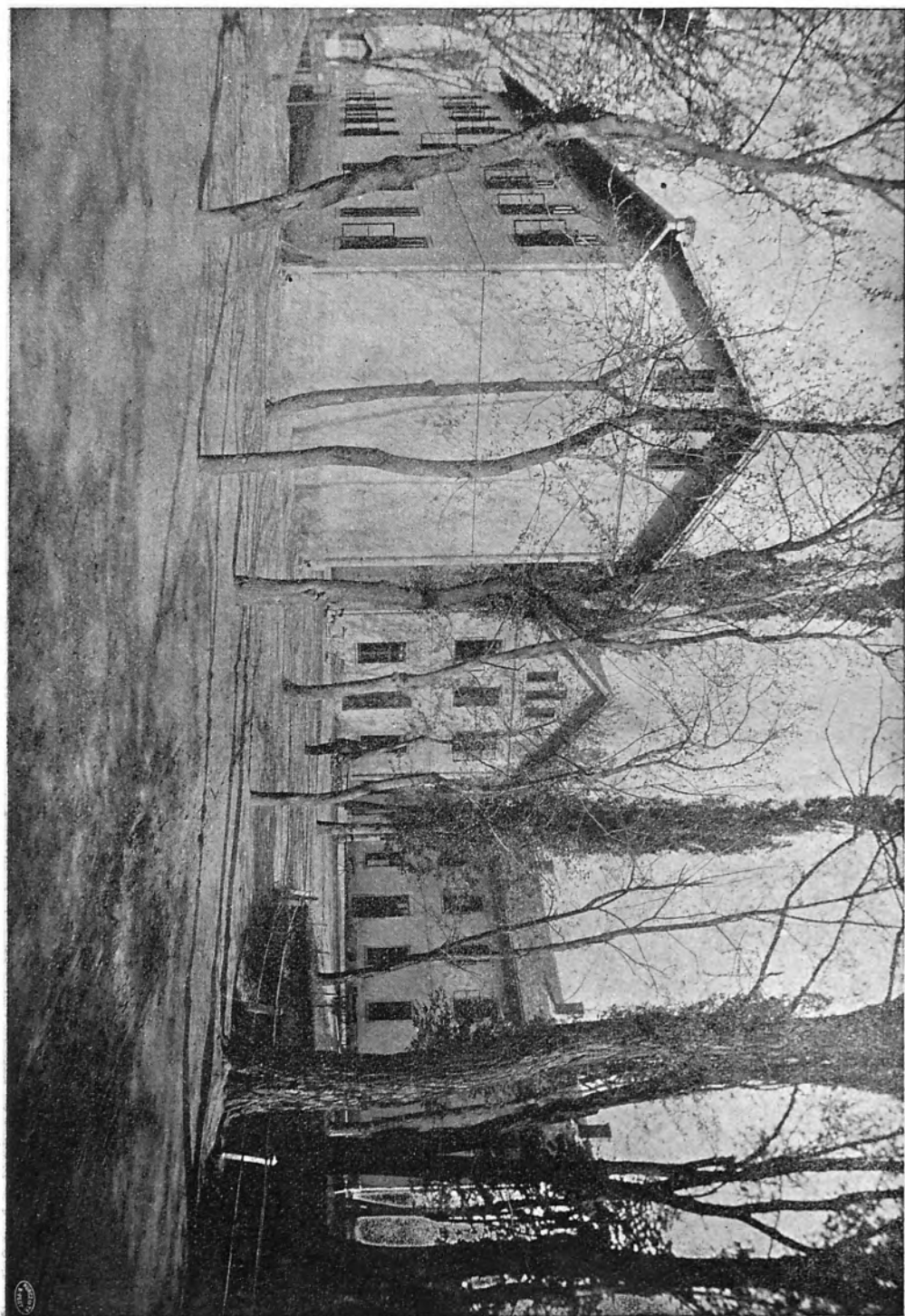
Széchenyi-u. 42.

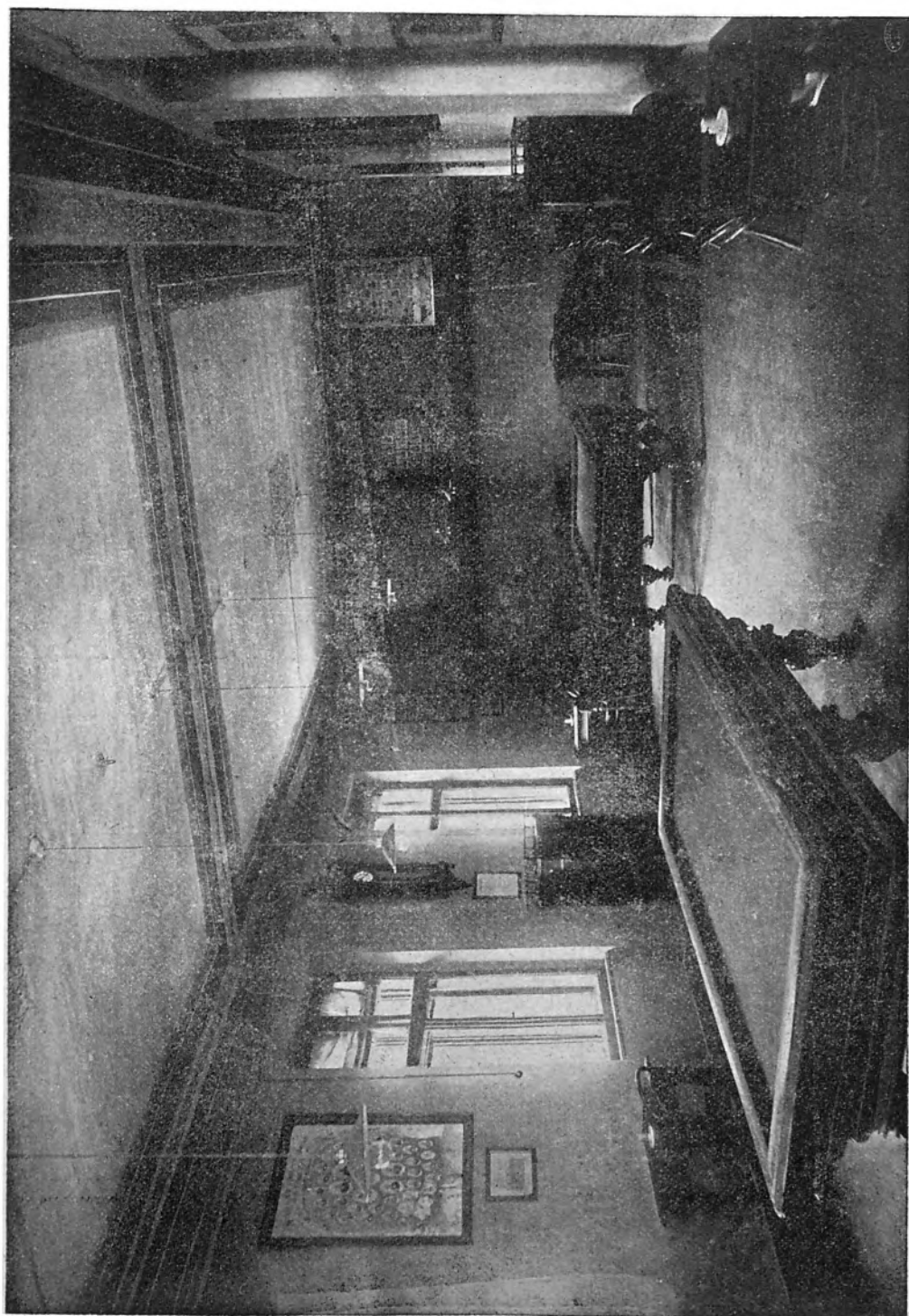
Telefon 323. szám.

AZ ELMÉLETI OKTATÁS CÉLJÁRA SZOLGÁLÓ KÖZPONTI FŐÉPÜLET.

IFJÚSÁGI KONVIKTUS.

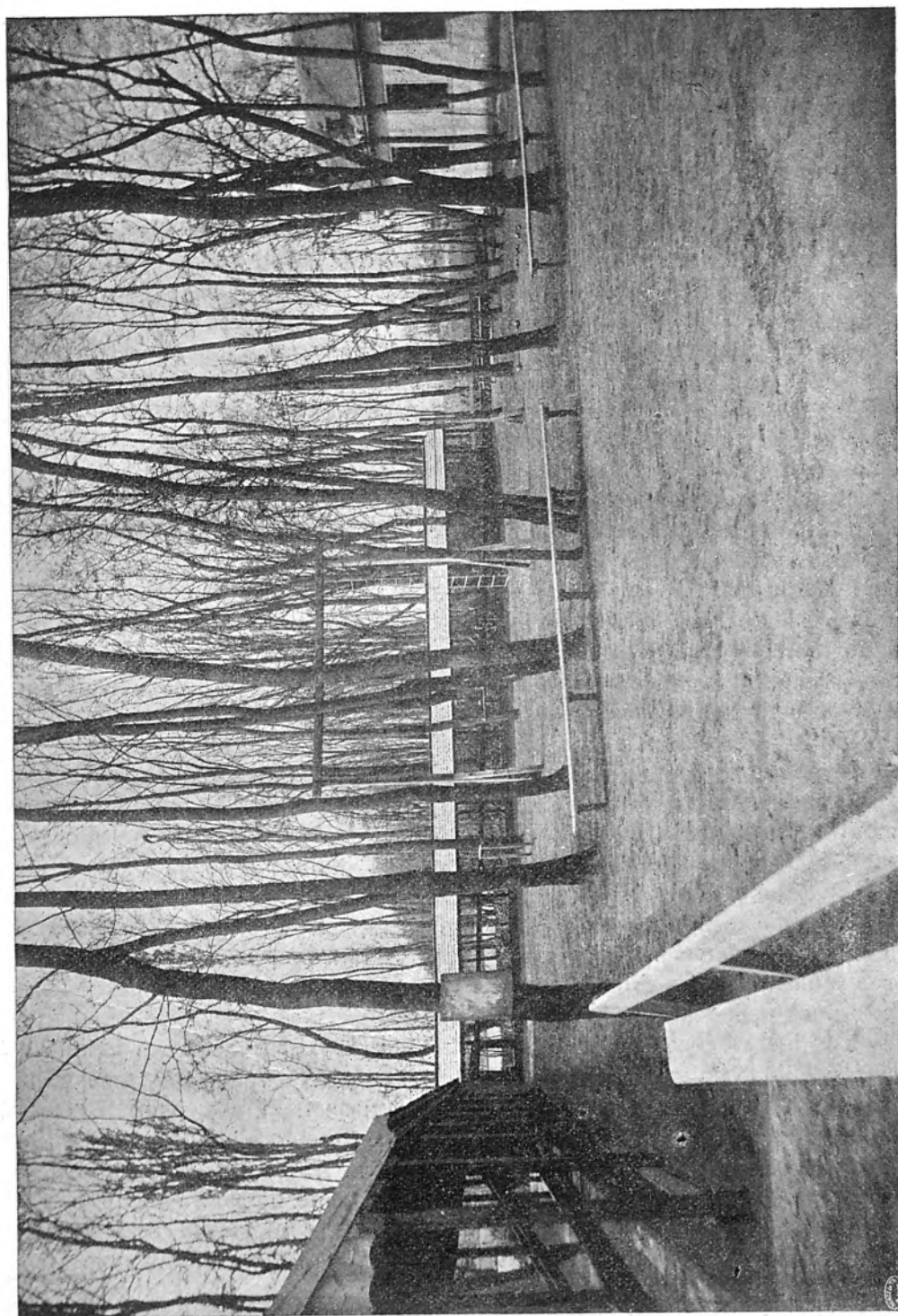

IFJUSÁGI KASZINÓ- ÉS BILLIARTEREM

RÉSZLET AZ IFJÚSÁGI KASZINÓBÓL. EPÉDLŐ.

IFJUSÁGI JÁTEKTÉR.

És mindezekért kikötötte a nemes város, hogy amíg a tanintézet áll, a debreczeni ifjak tandíjmentesek legyenek. Az „országos gazdasági és erdőszereti felsőbb tanintézet“-en pedig minden évben a tanács által ajánlandó 3 debreczeni ifju ingyen oktatásban részesüljön. Végül kikötötte azt, hogy a tanítás nyelve magyar legyen, különben az adomány bármikor azonnal visszazáll a városra.

Az építkezések 1867 július havában úgy a városban, mint kint az intézeti gazdaságban befejeztettek. 1867. évi „kiegyezés“ következtében kinevezett „felelős“ magyar minisztérium átvevén az államügyek vezetését, a tanintézet is hatáskörébe jutott s már a vezetők kinevezését ez eszközölte.

Már a tanintézet és földmivesiskola megnyitása előtt kineveztetett Papi Balog Péter igazgatóvá; továbbá Kósa Nándor a földmivesiskola vezetője és a gazdaság kezelőjévé. 1867 július havában megnyitattott a földmivesiskola s 1868 október 22-én a felsőbb gazdasági tanintézet. A tanintézeten már a megnyitás évében elejtetett az erdőszert nagyobb körű és önállóan való tanítása, valamint az erdőszerti kísérletekre átengedett 800 holdas erdőterület sem vétetett át soha a várostól.

A fiatal intézményt az arra hivatott körök élénk figyelemmel kísérték, különösen támogatta a magyar kormány törekvéseinek sikeres megoldásában. Egyesek is igen szépen gondoskodtak róla s így különösen gr. Lónyai Menyhért nagyjértékű állatbonczatani gyűjteményt ajándékozott a tanintézetnek.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet alapításakor, mint az akkor létező hazai tanintézetek, felsőbb tanintézet volt két évre terjedő tanfolyam-

mal s tanügyileg a féléves rendszer szerint osztatott be.

Fölvétettek a tanintézetbe a 8 gimnázium- vagy 8 reáliskolát sikerrel végzett fiatal növendékek, ha egy évig a gazdaságban töltött gyakorlati munkásságukat igazolták.

Azok a fiatalok, akik a fölvételi föltételeknek nem feleltek meg, de a gazdasági gyakorlatban hosszabb időt töltöttek, fölvételi vizsgára utaltattak a mennyiségtan-, mértan-, természettan-, természetrajz- és vegytanból. Némely kivételes esetben a tanári testület által az elővizsga elengedtetethetett.

A rendes vizsgálatok félévénként tartattak s a négy félév eredményeit magában foglaló végbizonyítvány adott a hallgatóknak.

Az intézet céljaira szolgáló épület a városban nagyon hamar szűknek bizonyult. Már 1871-ben megkíséreltett az épületek kibővítése; 1873-ban ismételten sürgetve lett az építkezés, mert 1874-ben a gyűjtemények egy nagy részét bérházban kellett elhelyezni.

Ekkor tárgyalások indítottak a kormány és Debreczen város között arra nézve, hogy a tanintézet régi épületét Debreczen átvevén, helyette bent, a város közepén adjon új, célszerű épületet. A tárgyalások eredménynyel jártak s így a tanintézet a város központján, az ev. ref. kollegium mellett, egy 400 négyszögöles telekre építettett.

Idők folytán a gazdasági tanintézetek szervezete is változtatást szenvedett. Célul tűzetett ki a gyakorlati képzés minél szélesebb alapokon való megvalósítása. Az előképzettség mértéke a belépni kívánó fiatalokra nézve leszállított VI. középiskolai osztály végzésére. A tanfolyam három évre kibő-

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

széptőszerek, arczkrémek, szappanak, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthsehnnek V. Emil utódi
gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.
Grósz Nagy Ferencz — „Arany egyszarvú“ gyógyszerár. —

vittetett s az első évfolyam legnagyobb részben a gazdasági gyakorlat részére tartatott fenn. Az 1876/77. tanévben a tanintézet már 3 éves tanfolyamu volt, az első évesekre nézve úgy rendezve, hogy a gazdaságban internátus állíttatott. A mondott időtől szervezetét, mint m. kir. gazdasági tanintézet mai napig megtartotta.

Az 1901/02-diki tanévtől kezdve azonban a tanintézet jövő tevékenységére messze kiható átalakuláson ment át. Darányi volt földmívelésügyi miniszter ur öngyméltósága a változott viszonyokra tekintettel, a tanintézettel kapcsolatos földmivessziskolát beszüntette azzal a célzattal, hogy a gazdasági tanintézetnek új otthont ad, azt a maga teljességében a pallagi gazdaságba kitelepíti és kifejleszti oly irányban, hogy a hallgatóság az elméleti oktatás mellett, alaposabb gyakorlati kiképeztetésben is részesíttessék. Ezen cél a tan-

intézetnek a pallagi gazdaságba való kitelepítésével vált elérhetővé, oly módon, hogy úgy az összes hallgatók, mint a tan- és tisztai személyzet állandóan a gazdaságban lakjanak és az elméleti előadások is ott tartassanak. Miután a Debreczen városával folytatott tárgyalások sikeres eredménnyel jártak, a miniszter a gazdaságban fogantatandó nagyarányú építkezéseket elrendelte, melyek az 1901. év őszén befejezésüket nyerték. A tanintézet új otthonát, jövő tevékenységének színterét tehát a pallagi gazdaságba tette át és ezzel, az 1901/1902-diki tanévtől kezdve, működésének új korszakába lépett, melynek célja az elméletet a gyakorlattal szorosabb kapcsolatba hozni.

E czikk kíséretében öt képet mutatunk be olvasóinknak, melyek a debreczeni gazdasági tanintézet pallagi otthonát külső és belső részleteiben ábrázolják.

Az éj.

Az éjet megszerettem én,
Becsülöm fátyolát,
Álarczát ekkor veti le
A vén, ravasz világ.

Éjjel sok büszke férfiszem
Árnyából köny fakad,
Melynek a napfény sugarán
Csillogni nem szabad.

A koldus, vándor garasát,
Mít az utszéli kegy
Ölébe szórt, most vidoran,
Bátran számlálja meg.

Ezért becsülöm, kedvelem
Holdfényes fátyolát,
Ezért fáj keltő hajnala,
Mikor szinpadra hívnak a
Világi harsonák.

A hajlongásnak vége van
S száz szolga, a magány
Mécsfényinél, király gyanánt
Pipázgat pamlagán.

Élő gyönyörrel most buzog
A szív, a csók, a kéj,
Reánk szerelmet angyalok
Szárnyán röpit az éj.

Fölénk borítja fátyolát,
Mint bársonytakarót,
Szabad álmokkal édesíti
A lánczra vert valót...

Madai Gyula.

✱ Teljes konyhai berendezések ✱

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Debreczen, Piacz-utca 7. sz.

Kendernyövés.

Az éjszaka termékenyítő eső hullott a szomszagtól eltikkadt földre. Napkelte előtt még ott ragyognak áldásos cseppjei a növények haragoszöld levelein. Mintha ujjaéledt volna az egész nagy természet! Még a nap sugára is örömteljes színben ragyog, mikor játszian végig surran a rezgő lombok között.

Megkérte segítségre a két szomszéd-asszonyt is. Az ilyen munka nem jár fizetéssel. Kölesönben megteszi egyik a másiknak azt a kis szíveséget. Ma nekem, holnap neked!... Hangos beszélgetés között haladnak a mező felé, hogy mire felszáritja a nap a kenderről a nedvességet, hozzáláthassanak a nagy munkához.

KENDERNYÖVÉS.

Gádorné asszony már kora reggel ki is rándul a mezőre. Itt az ideje a virágoskender kinyövésének. Épen csak egy kis esőre várakozott, mert bizony a száraz kenderszárak erősen odagyökereznek a földtalajba, úgy, hogy száraz időben nehezen lehet kihuzgálni őket.

A magvas kender még zöld. Közüle kell kinyőni a magasabb szárú virágost, mely sárgult szárával, hulló, fűtös virágával messziről elárulja magát. A munka kezdetét veszi. Ketten a nyövéshez látnak s hordják ki a szomszéd földre a kihuzogott szárakat, melyeket

Uri és női kalapokat KÉSZIT ÉS ÁTALAKIT Békés L. kalapos műhelye
Debreczen, Piacz-u. 44. sz. (háttal az udvarban).

azután a harmadik asszony kenderből sodort kötéllel kévébe kötöz.

A távolban pirosarcu leányok sze-degetik ki a földből a kenderszárazakat. Lágyan zsongó szellő szárnyán messze elszáll nótájuk:

„A kenderem elázott,
A tóban kiesirázott;
Óh, beh derék legény vólt,
Kiért szívem majd meghótt!”

Alkonyatra sűrű sorokban állanak a kévék a barázdában. Gádorné asszony gyönyörködve szemléli, míg a másik két asszony egybehangzó véleménynyel mondja ki a kritikát, hogy jó szös lesz a kenderből, mert vékony száru.

Kell is ám a jó szös, mert Gádorné saját keze fonta-szötte vászonból készíti el a „fehérruhát”. Jobb is az, mint a városi gyöles; erős, tartós, mezei embernek nagyon felfér a „strapához”. A Tiszavidéken különben nagyban termesztik a kendert. Télen át a falusi asszonyok mit is csinálnának, ha nem fonnának?... Egyes helyeken fonóházak is vannak, hova egybegyűlnek a falu leányai és legényei s miközben a leányok kezében gyorsan forog az orsó, áhitattal hallgatják az öreg révész meséjét, aki egy pipadohányért érzékeny hangon beszél el az aranyhaju királykisasszony történetét.

Legényavatás.

— A szegedi Dugonics-társaságból. —

I. Bucsuztató.

Jó napot kívánok. Hazajöttem ismét,
Magamba szivandó egy kis „városismét”.
Tele van a világ szegedi hírekkel:
Az ember szomjasan fekszik le este,
Szomjasan kél reggel.

Bántja az irigység, nem maradhat veszteg,
Hogy ti itthon olyan vigan veszekeszték;
Uj-párt, szobor, színház — no ennyit nem bír el,
Be kell oltania magát idehaza
Egy csipesz-nyi hírrel.

Sok jó fia vagyon mi édes anyáknak,
Országnépesítő Szeged városának —
Van közöttük tudós, van püspök és báró,
Nekem is van czimem, én vagyok közöttük
Az a „hazajáró”.

Az igaz, hogy ide jöhettem én bátran,
A helyemet mindig terítve találtam.
Hej, pedig ugy hallom, a családi asztal
Egy-egy terítésre be nem éri most már
Százezer karajjal.

Nem is egyébbért jó elszakadni messze,
Minthogy az embert a hazavágy epossze.

Erről az érzésről ki itthon van mit tud?
Persze még mi azt a valódi „kétszer szűrt”
Tisza vizet ittuk.

Mikor elszakadtam, most 25 éve,
Belefogadkozott lelkem jobbfelébe,
Hogy ami esemény csak megesis vélem,
Be nem álló szájjal azt én idehaza
Mind, mind elregélem.

Szerző embernek is gondolatfolyása,
Hogy amit szerzetget, ne csak maga lássa.
Akkor tud csak rajta végignézni büszkén,
Ha kised öröme megsokszorozódik
Mások szeme — tükrén.

Én is, a szerencse szárnyaira kelve,
Hogy ezüst zsebórát vehettem hitelbe,
Nem annak örültem, hogy nézhettem titkon,
Hanem, hogy mit szólnak, ha úgy véletlenül
Meglátják majd itthon?

Nem is volt akkortájt égőbb, nagyobb vágyam,
Minthogy az órámmal hazakocsikázzam.
Ám a kivitelnél kis nehézség támad:
Hogy hazajöhessek, el kellett vón' adni
Az ezüst órámat.

Egyenruhákat tisztít Mrabéczy Antal
a paszomány lefejtése nélkül Széchenyi-u. 42.

Hát még mikor azt a félhold szőlőt vettem,
Melylyel a vagyonos osztály tagja lettem!
Be főtt is a fejem, míg végre belátám,
Hogy egy nagybirtokot nem czipelhet haza
Az ember a hátán.

Csak legalább tehát — gondoltam ezerszer,
Ez a Szeged város erre járna egyszer!
Valami küldöttség — hisz' ez mindig járkal:
De biz arra nem járt más futó felhőnél
Es bibicz-madárnál.

Egymagamnak kellett meginnom a termést,
No abba is hagytam az eféle szerzést,
Verseket szereztem, azt könnyen tehettem
S ezeket legalább haza is hozhattam,
Vissza is vihettem.

Még valami történt ezenközbe' vélem;
S ha már itthon vagyok, ezt is elbeszélem.
Ezer az én dolgom, azt mindenki tudja,
Ide-oda kapkod engem az életnek
Girbe-görbe utja.

Az történt, hogy minap ahogy haza megyek,
Ott a szobámba' egy legényke ögyeleg.
Gondoltam magamban, tán az asszonyt várja,
Talán mintát hordoz, talán a nőgyelet
Fiatal titkárja.

Be akartam néki mutatkozni épen,
Akkor látom, hogy a fiam voltaképen,
S orra alatt holmi bajusznak a hamva!
Fogalmam sincs, mikor, mikép és miczélből
Nőtt így a nyakamra.

Megint az az érzés bizsergett fel bennem,
Mint mikor az órát meg sikerült vennem,
Nem hagyott nyugodni a csiklandozása:
„Fiu, mondom, készülj le az ősvárosba
Legényavatásra!”

Felavattam én már sok czélteljes házat,
Utat, kutat, hidat s lobogót vagy százat,
Hát végre — gondoltam — így alkalomadtán
A legényfiamat a legényi sorba
Mért nem avathatnám?

Igy valahogy történt, hogy eljöttem ismét,
Állítólag szedni egy kis városismét.
De minek is üzőm-fűzőm a szót nektek:
Elég az hozzá, hogy amerre csak jöttünk,
Még a szőlőmalmok is kétkéz integettek!

* * *

Jöszte hát fiu és szemeket meresztve
Álmélkodj el mélyen minden mondaton,
Mert az örök várost, mint áhitád, végre
Ugy nagy vonalakban ma bemutatom.

Tengerszin felett hogy mily magasan fekszik
Erre adatot a tudomány nem ad,
Mert a magisztrátus óráról-órára
Magasbra emeli a színvonalát.

Nézd a Tiszát. Erről a régi Kis földrajz
Irja, hogy vizénél több az ő hala;
Az új kiadásba beszúrták azonban,
Javitva-bővitve, hogy ez csak „vala”.

Okát is kutatták, könyv is akad róla,
Könyv nélkül megmondom én egyszerre lásd:
Kifogyott, mert ahány nagy vendégség csak volt
Egyebet se főztek, mint halpaprikást.

Igy bizony el lehet pazarolni mindent
És ha így folytatják a vigalmakat:
Megjövendölöm, hogy folytatásul még majd
A turós lepénynek is magva szakad.

Im itt a mi hires régi csatasikunk,
Budai országut, rá se ismerék!
Szép nyitott árkát is betömték, hát most már
Mit ugrálnak át a mai gyerekek?

S, te, rókusi templom! Rómában és Kölnben,
Nem mondom, láttam már szép testvéredet,
De azért azokat — tudja Isten — veled
Egy sorba helyezni tán még se lehet!

A te nagyharangod oly meghatóan szól,
Kivált ha én huztam, lendületesen,
S tömjénes ibriked úgy körbe csóválni
Nem tudta palánk egy ministránsa sem.

Emitt meg a „nagydomb”. Itt járta a labda;
„Telgiumi” volt és kézzel kaptuk el;
Nem mint ti, hogy lábbal kapkodtok utána
Vagy vászon kalitkán álltok rendbe fel.

Végül, hol most a nagy igazságot mérik,
Ott jártuk hajdanta mi a főreált;
Az öreg Dugonits az ajtóban állott,
De hogy mi elmentünk, ő is félre állt.

Volt s van ezenkívül kulturintézmény és
Adóhivatal, meg minden itt elég,
De a mi érzelmi latesővünkön nézve,
A többi mindenség már csak függelék.

≡ Masználja a hires hajdusági bajuszpedrót!! ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda
gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8.
Grósz Nagy Ferencz — „Arany egyszarvú gyógyszerár.” —

S most, miután mindent jól elmagyaráztam
S megmutattam, hol a mult kincseit ásd:
Kezdjük el barátom, érzelmeket bontva,
Itt nyilvánosan a nagy bucsuzkodást.

Vedd az örökséged s menj vele világgá!
Hogy engem ne zavarj s utamba ne állj:
Felosztom ezennel egész birodalmam
S kiadom a részed mint egy Lear király.

(Nekem ugyan nincs oly szép hosszú szakállam,
Sem annyi grófságom, mint öneki volt,
De nem is irnak ám tragédiát rólam,
S nem lát őrvöngeni éjfélikor a hold.)

Ezt a várost persze megtartom magamnak,
Mivel hogy a lelkem szerelmes bele,
Tisza-Duna köze s az egész Tiszántul
Mint tanyai részlet együtt jár vele.

A kis Dunántul — új családi birtok
S az én hódításom — ezt hát nem adom;
A bérczes Erdélyt meg azért foglalom le,
Mert csak teher volna ifju nyakadon.

De tied félkörben az északi hegység,
Hol sok zab terem és nem ritka a tót.
S kukorica-termő dus teme-i Bánság,
Teneked fizessen szintén majd adót.

„A jogilag hozzánk tartozó országok“
Bírását is neked szántam vala rég,
Legyenek tiéd még a „kapcsolt részek“
S a „polgárosított határvörvidék“!

És ha ezenkívül valami csekélység,
Kunhalas, Módos vagy más eféle kell:
Csak szólj bizalommal minden alkalommal,
Szívtelenül dehogy utasítalak el!

Légy szabad egészen. Munkára s egyébre
Körülmények szerint használd a karod,
Ha elfogy a pénzed, se ragaszkodj hozzám,
Szerezd meg magadnak, ahogy akarod.

De határainkat kölcsönösen védjük,
Lész földednek szabad fejedelme te,
Én meg azon a kis fentartott darabkán
Egy nem háborgatott csendes remete.

Ami virágot hoz utaid szegésén
A mosolygó május, jusson mind neked,
Én majd csak szeptember gyümölcsösét járom
És fölveszem búsan az „idős“ neved.

Fogj ki magadnak egy harmadfű csikót a
Pegázi ménesből és repülj vele,
Pattanjon az ostor s csak egyenest arra,
Hol a borostyánnak hajt a levele!

Pattanjon az ostor, csattanjon a rím és
Nem bánom, kimondom, csattanjon a csók:
Fellegek az égen, gyöngyök a tengerbe,
Virágok a földön — mind utmutatók.

S ha közbe megállít „Ő“ az a kegyetlen,
Ki előtt megáll az ész s megdől a hit:
Hát csak hullasd, hullasd búsan furulyázva,
Az édes számárság forró könyeit.

Vége beszédemnek, én apai részről
Kézemet ezennel rólad leveszem,
És egy legutolsó, bús hátbaütéssel
Legénynyé avatlak ünnepélyesen...

Nemes, nemzetes czéh, ti magasban ülő,
Komoly szemöldökű atyamesterek;
Vizsgáljátok jól meg, hogy az inas-sorban
Eleget tanult-e e jámbor gyerek.

S most fiu előre! lássuk, mivel győződ,
Nyitva im a pálya és üres a hely, —
Apait-anyait ki a tarisznýából,
A magas czéh előtt, ha tudsz, remekelj.

Szavay Gyula.

II. Beköszöntő.

Kedves Apám-uram, megengedni tessék,
Nem is tudom, hogy ér ez a nagy tisztesség, —
S bár felszólításod nem lelt egész készen,
Azért mégis volna szavaidra néhány
Szerény megjegyzésem.

Könnyű volt avatnod zászlót, kutat, házat,
Böles tanácsid ellen fel még egysem lázadt.
Én sem lázadok fel, de azért van nyelvem,
Hogy az avatóra, avatatlanul bár,
Egy-két szót feleljen.

Ezt az osztzkodást bölesen elintézted,
Ám van néhány pontja, mely zokszóra késztet,
Mert míg a szunyog is mind éhen hal nálam,
Kis osztályrészedbe addig beleférne
Kilenc Balkán-állam.

A szentek könyvéből nagyon jól kinéztél,
Hogy kell eltöltened bús remete-éltd!
S míg te duslakodol, engem addig bezzeg
Krumplitermő, kies Tótországba küldesz,
Hogy zabot hegyezzek.

Hám vasalások!!

réz, nickel és fekete kivitelben legolcsóbban beszerezhetők
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debrecen, Piac-utca 7. szám alatt,

Ez osztozkodásért nem bántalak még sem,
Sőt nagyon köszönöm gazdag örökrészem,
Különösen azt, hogy miért szívem égett,
Id' adod többek közt a „polgárosított
Határőrvidéket“!

Cordélia vagyok, flu-kiadásban,
Nem bírom én el, hogy szegénységed lássam,
De ha már érzésid ily messze ragadnak:
Kedves Apám-uram, Kunhalast és Módot
Tartsd meg csak magadnak!

Megbocsájtom azt a nagy tévedésedet,
Hogy a szabadságot pénz nélkül képzeled,
De azt már igazán nem tettem fel rólad,
Hogy oly kicsinylően az én kétségtelen
Bajuszom leszöljad.

Mert e bajusz az én saját szerzeményem,
Amit megmutatni én is vágytam régen.
S adnák a világot árának, ráadásnak
Ezt a becses dolgot, a nótával szólva,
Én sem adnám másnak.

A harmadfű csikót kikerestem bátran,
De e nemes állat szörnyen rakoncátlan.
Hiába fogom a sörényét markomban,
Mindig azon veszem észre magamat, hogy
Kiszalad alólam.

Bizonyosan érzi a zabtermő jussom;
Csak legalább mostan szelidebben fusson,
Hogy a városnézést nyugton megtehessem,
S a nemes nemzetes czéhnek színe előtt
Róla le ne essem.

Sok ékes beszédet raktam a nyeregbe,
Fényes szavak voltak csengő rimbe szedve,
S most, hogy megérkeztem, most, ahogy itt állok,
Remekelnem kéne — s az érzelmeimre
Egy szót sem találok.

Azért a nemes czélt szépen megkövetem,
Mint kezdő legénynyel úgy bánjanak velem,
Ne vegyék az első munkám remeklésnek,
Örülök annak is, hogyha nem tekintik
Istenkisértésnek!

Szávay Zoltán.

Az orosz—japán háborúról és a japán népről.

Az egész világ feszült figyelemmel és lázas érdeklődéssel kíséri azon borzasztó háboru véres eseményeit, melyet a minden oroszok czárja és a japánok mikádója indítottak meg egymás ellen. A fehér és sárga faj elkeseredett küzdelme ez, mely a nagyhatalmi érdekek feletti féltékeny örködés ürügye alatt tulajdonképen a határtalan terjeszkedési vágyból veszi származását.

Mióta a világ áll és mióta a hadviseléseket a történelem lapjairól ismerjük: ily borzasztó vérontásról nincs tudomásunk. Nap-nap után a még mindig folyamatban levő rettenetes embermészárlásról a legszörnyűbb hírek érkeznek a keleti harezttérről. Tengeren úgy, mint szárazon a legiszonyatosabb harezok folytattatnak, anélkül, hogy a döntő ütközet elvégre véget vetne a rémitő vérontásnak.

Hová fejlődik, mi vége lesz ennek a háborúnak? Az európai többi nagyhatalmasságok megtartják-e mindvégig semlegességüket, nem avatkoznak-e be az elkeseredett küzdelembe? — ma ki tudná azt megmondani?!... Csak egy bizonyos, az, hogy nincs ragadozóbb és vérengzőbb teremtménye Istennek az embernél.

Midőn az általános érdeklődés e világraszóló nagy esemény miatt kelet felé fordul: a mi naptárunk sem hagyhatja figyelmen kívül a meglepetések és borzalmak színterét s rövid sorokban néhány jellemző vonással mi is megemlékezünk a fehér czár kelet-ázsiai tragikus szerepléséről, különösen pedig a japán népről fogunk dióhéjban bemutatni néhány innen-onnan kiszedett ismertető karczolatot.

II. Miklós, a minden oroszok czárja,

Legjobb szabásu uri fehérműveket és kelengyéket

— mérték szerint készít BÉKÉS LAJOS divatüzlete Debreczen, Piac-utca 44-ik szám. —

a béke hírhedett apostola ráéhezett Keletáziára s hogy hatalma és birtoka minél nagyobb legyen, háboruba bocsátkozott a japán császárral, hogy legyőzze s tengeren és szárazon megdönthetetlennek bizonyítsa be titáni erejét.

Hanem hát nem épen úgy sült el a dolog, ahogy ő kigondolta; mert bizony szó a mi szó: az a keleti háború kevés szerencsét hozott az oroszoknak.

Tengeri hadereje ugyszólván tönkre ment. Szárazföldi hadseregét csufos vereség érte; az orosz nép odahaza forrongásban van; s míg a békeapostol

váncsisággal s ideges érdeklődéssel várják a híreket: mit csinál Kuro-patkin Délmandzsuriában? s a hős parancsnok: Stössel, Port-Arturban?

De nemesak ők, hanem az egész világ lázas figyelemmel kíséri a keleti hadvezérek merész hadműveleteit, akik közül különösen kiemelkedik Port-Artur hős védelmezőjének: Stössel tábornoknak hatalmas alakja.

A bevehetetlennek tartott hadi ki-

II. MIKLÓS OROSZ CZÁR.

szentpétervári ezári palotájában az udvarnokok előtt zsarnok döllyfel osztogatja parancsait, — hálószobájában fél a saját árnyékától is; — bár hitvese önfeláldozással osztozik gondjaiban s valódi védangyalként örködik léptei felett. Enyhíti aggodalmait, biztatja, ha esügged, diadalt jósolva előtte az orosz fegyvereknek. Mindketten egyenlő ki-

ALEXANDRA FEDOROVNA.

kötővárost ez a bátor és rettenthetetlen parancsnok a háboru folyamán hosszú idő óta vitézül és hősi elszántsággal védelmezi. Ismeri feladatának fontosságát és utolsó lehelletéig hiven meg akar felelni megbízatásának. Szilárd elhatározása, hogy vagy sikerrel megvédi a várost, vagy Port-Artur romjai alá temetkezik. A délmandzsuriai had-

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

járat különben, mely oly óriási véráldozatokat követelt, Port-Artur birtokáért folyt.

Az egész délmandzsuriai háborúnak voltaképen nincsen más czélja, mint Port-Artur. Az oroszok sem igen áldoznának annyi vért és pénzt azért a darab kinaí területért, ha nem azon keresztül vezetne az út Port-Arturba. Ez a hadi kikötőváros Oroszország egyik legdrágább birtoka és legfontosabb erősített helye. Feladata az, hogy a Petsili-öbölbe való bejáraton ural-

MUTSU-HITÓ JAPÁN CSÁSZÁR.

kodjék, a Nagy-Oceánon támaszpontot nyújtson az orosz flottának és a dalni-i kereskedelmi kikötőt megvédelmezze. Évek munkája és reménye semmisülne meg, ha sikerülne a japánoknak Port-Artur bevétele.

Ezek után vessünk egy futó pillantást a japán császári udvarra és a japán népre is, mert most, midőn az ifju, erőtlő duzzadt Japán véres harcban áll a hatalmas orosz világbirodalom-

mal és ágyuknak dördülése, puskáknak ropogása hallszik mindenfelől, nem éréktelen foglalkozni e nagyjövőjű néppel és ennek fejével, a „Mikádó“-val.

Mutsu—Hitó Japán uralkodója 1852-ben született. Férfiastartásu, erőteljes növésű, katonás jelenség.

Sötét szemei kissé bágyadtak. Komoly arcát ritkán deríti fel mosoly. Haja katonásan rövidre van nyírva. Kedves viselete a sötét egyenruha.

HARU-KU, JAPÁN CSÁSZÁRNÉ.

1868 óta nős. Egyik főnemesnek a leányát, Haruku-t vette nőül. A császárnő két és fél évvel idősebb a férjénél. Igen gyöngéd, kecses termetű asszonyka, az arcza is megnyerő. Egyikükön sem látszik meg az évek múlása. A császárnő a nyilvánosság előtt mindig európai viseletben jelenik meg, sőt ez a viselet az udvarnál megjelenőkre is kötelező.

A japánok rajongásig szeretik csá-

✱ Bámulatos hatású arczsépitő-szer a Fáy-crém!! ✱

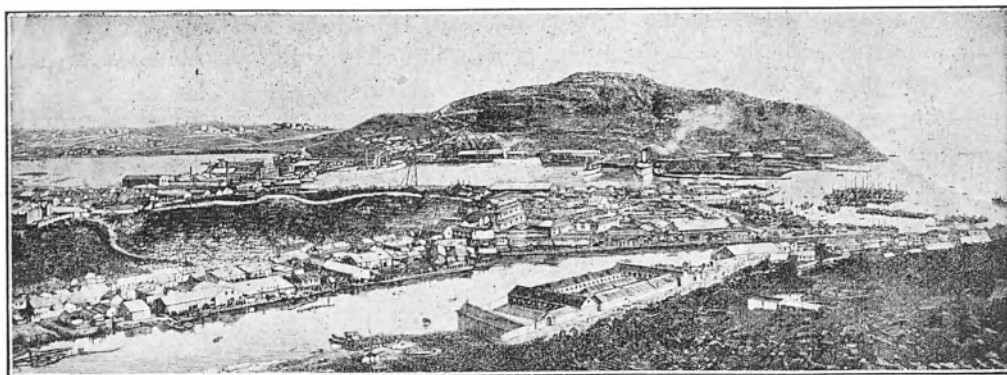
Gyorsan és biztosan eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló **Fáy-zappan szintén 1 kor.** Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** „Arany egyszarvú” gyógyszerár. ☼☼☼
Róthschnek V. Ennil utóda

szárnéjukat, mindenütt a jóságát magasztalják.

Hitó császár a nyilvánosság előtt ritkán mutatkozik. Hanem a nemzeti ünnepeken mindig népével ünnepel. Regeszerü fényesek ezek az ünnepek, például a cseresznye-virágzás ünnepe és a krizanthemum-ünnep . . . Ilyenkor a festő ecsetjére méltó jelenetek kápráztatva változtatják egymást.

Sem a császár, sem a császárné a japánon kívül nem beszél más nyelvet. Az idegenekkel tolmács útján érintkeznek.

nála talált iratokból kétségtelenül megállapították, hogy kémkedett, kötélt általi halálra ítélték. A kihallgatás alatt az apró kém folyton gunyosan mosolygott s kitűnő orosz nyelven így szólt: „Hiszen semmit sem tagadok. Nagyon helyes, tegyetek velem, amit akartok!” Mikor az ítéletet végrehajtották rajta, kiderült, hogy a halálra ítélt egy — nő volt. Nyakán egy japán tiszt arczképét ábrázoló medaillon csüngött. Nyugodtan hunyta le örök álmra szeméit, mert hiszen császáráért halt meg.

PORT-ARTUR.

A nép majdnem isteniti császáraját. Ami nem is csoda, hisz a mikádók századokon át szerepeltek, mint számtalan istenségeknek eleven képviselői. Azért a császár akaratával egyezik a nép akarata is, és hogy mennyire magáévá teszi a mikádó elintézés alatt álló ügyét a harsztéren is, — bizonyítja a következő jellemző epizód:

Telissuból két kozák egy japán törpét hurezolt az orosz táborba. A csunya kis embernek simára borotvált arca volt s kínai ruhát viselt. Kevés idő lévén, a japán embert azonnal haditörvényszék elé állították s mivel a

Különben a felkelő nap országának éghajlata ép olyan exotikus, mint népének jelleme amilyen különleges. — Alig van ország, amelynek a klimája változatosabb volna, mint Japáné. A japáni szigetek láncolata hosszan huzódik el az északi szélesség 51-ik fokától egész a 24-ik fokig. Meredeken emelkednek ki a tengerből a szigeteket koronázó hegyek, melyek közül a Fusi-yamát (3769 m.) szent hegynek nevezi a japáni. Ez a czukorsüvegformájú, hóborította vulkán valóságos imádat tárgya a lakosságnál. A szobák falaira, a gyermekek ruháira, a

Mérlegek és súlyok

legelősebben beszerezhetők
Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

népünnepélyek libegő zászlóira rajzolták ezt a gyönyörű karsu hegyóriást, sőt a költők egész Japánt Yamatonak, a Hegy Kapujá-nak nevezik.

Hogy Japán éghajlata sokkal enyhébb, mint a szomszédos Mandzsuriáé és Észak-Kináé, az a japáni Golf-áramnak, a Kurosiwo-nak köszönhető, amely az egyenlítő felől jöve, langyos hullámaival körülöleli a szigetországot.

Japán életében nagy szerepet játszik a Tai-fun, a rettenetes ciklon, amely időnként pusztítva rohan végig a szigetekeken, víztölcséreket zuditva a partlakókra, szétrombolva a belsőbb vidékek faházait. Októbertől márcziusig száraz, hűvös északi szelek fujnak nem ritkán hóviharokkal; márcziustól szeptemberig langyos, nedves déli szél, sok esapadékkal.

A japániak a mongol fajhoz tartoznak. Fajuk egységességén csak az üt rést, hogy köztük két fajta ember különbözik el: van finom japáni és alsóbbrendű japáni. „Finom japániak” a társadalom felsőbb rétegeiben vannak nagyobb számmal. Termetük karsu, koponyájuk hosszukás, arcuk megnyult, a szemrészük igen ferde, orruk finom és kissé görbült, szájuk kiesiny, arczsinük sötétsárga.

Az „alsóbbrendű japáni”, vagyis a nép nagy tömege, zömök, gömbölyű koponyájú, halványsárga bőré, széles arcú, kiálló pofacsontu, kevésbé ferde szemű, lapos orru, szélesszájú mongol. Történettudósok állítása szerint a „finom japániak” Koreából vándoroltak be, a durvább faj pedig azoknak a kínai rablócsapatoknak a leszármazottja, amelyek a Krisztus előtti VII. században Kiu-Siu sziget keleti partján szálltak partra és az egész szigetet leigázták.

A japáni ember igen kistermetű. A férfiak átlagos magassága 159, a nők 167 centiméter. A hajuk fekete, ritkás, a testük majdnem szőrtelen.

Életmódjuk igen szerény. Tisztán vegetáriánus kosztot élve is óriási a munkaképességük. A japáni városokban nincsenek bérkocsik; a japáni önmagát fogja a kocsi elé és egy-két marék rizskásával a gyomrában, gyors ügetéssel viszi a szekeret vendégstül órákon keresztül.

A japániak főjellemvonása az udvariasság és a titkolódzás, érzelmeik leplezése különösen az idegennel szemben; lelkületük azonban nem rossz majdnem mind becsületesek, szorgalmasak, vidámak, jóindulatuak és igen bátrak. Igaz, hogy náluk a halál távolról sem oly félelmes, az élet nem olyan drága, mint nálunk. Inñen az a könnyedség, amelylyel az öngyilkosságra, a harakirire jelentéktelen okból is elszánja magát a japáni.

Említettük fentebb, hogy a japániak udvariasak. Ezt a jellemző tulajdonságot pompásan illusztrálja a következő eset, mely a mostani orosz—japán háboru alkalmával a Sárga-tengeren a „Szilézia” nevű osztrák kereskedelmi hajóval történt, s amelyet annak paranesnoka a következőleg beszélt el:

„Borneó szigetéről indultunk, honnan sok vadállatot, oroszlánt, tigrist, párducot és majmokat hoztunk a schönbrunni császári állatkert számára. Midőn a sárga vizekre érkeztünk, láttuk, hogy nyugoti irányban hatalmas hadihajó szeli a vizet. A távolság miatt még nem lehetett kivenni, mely nemzeté. Kellemetlenségtől félve, paranesot adtam, hogy a nagy hajót elkerülve, teljes erővel folytassuk utunkat. Ámde az észrevett és egyenesen

Smyrna szőnyegeket

Felelősség mellett tisztít

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

felénk tartott. Kiadtam a parancsot. Hajónk csak tovább hasította a tajtékzó hullámokat. A félelmetes alkotmány azonban egyre követett s pár óra múlva már tisztán kivehettük, hogy üldözőnk japán ezirkáló. Főárboczán büszkén lengett a hadi lobogó. Kévéssel utána a hadihajó parancsnoka nemzetközi jelzéssel kérdezte:

— Állj! Ki vagy?

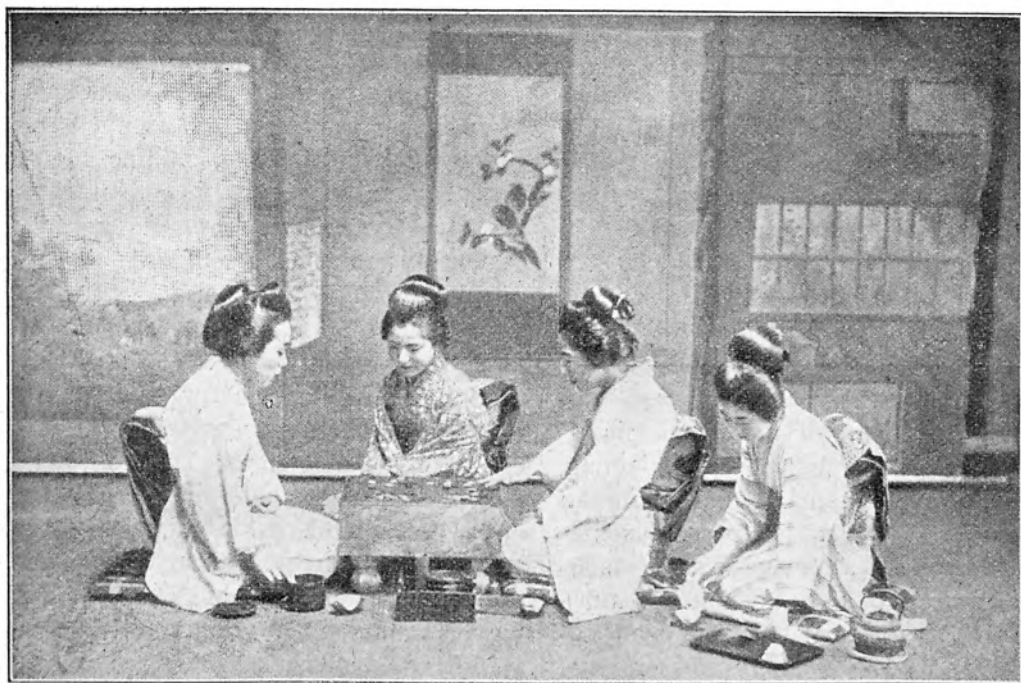
— Osztrák kereskedelmi hajó. Hadi dugárum nincs. Utam sietős.

— Togo admirális nevében. Semmi bajotok nem lesz, de utánunk kell jönötök, amíg kiértek a harcászati távolból, különben valamelyik lerakott torpedóink egyikén a levegőbe röpültök.

Ezzel a hadihajó előre indult és mi követtük, szorosan a nyomában haladva mindenütt. Amidőn a sárga vizek végére értünk, a japán félreállt.

— Most már mehettek! Jó utat!

Személyesen akartam megköszönni a parancsnok figyelmességét, de a ja-

GŐSÁK.

— Meg kell állni.

— Nem lehet.

— Ha öt perc alatt meg nem áll a hajó, lövötünk!

E határozott felszólításra megállítottam hajómat, mire a japán ezirkáló egyenesen oldalam mellé jött és a következőket adta tudtomra:

pán ezirkáló az üdvözlő jelzés után megfordult és teljes gőzzel haladt ismét vissza a sárga vizekre. Csak ekkor gondoltam vissza arra a borzasztó szerencsétlenségre, mely bekövetkezhetett volna.

A japán vidám, könnyü vérű, mulatság kedvelő nép. Innen van az, hogy

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

széplőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utóda
 Grósz Nagy Ferencz — „Arany egyszarv” gyógyszerár. —
 gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.

náluk igen sokszor rendeztetnek ünnepek, melyek részint vallásosak, részint társadalmi jellegűek s rendszerint változatos módon s kápráztató fényvel folynak le.

Családi életük erkölcsi alapja lényegesen különbözik az európaiakétól. A japán nő nem élettársa, csak nője férjének; házának sem urnője, csak megtürt személye.

A házasság a japánoknál nem egyéb, mint védelme a szabad szerelemnek. Egybekelni, széjjelválni minden nagyobb nehézség nélkül lehetséges.

A japánok szeretik a társas érintkezéseket, a népes összejöveteleket különösen a színházakban és a teaházakban, hol a gésáknak nyílik bő alkalm a férfiak szórakoztatására.

A gésák — a japán nők eme legérdekesebb fajtája — kiváló szerepet játszanak a japánok társas életében. Az ő tánczuk és énekük szemet és fület egyaránt gyönyörködtetve, leggyakoribb s legfőbb mulatsága fiatalnak, öregnek, szegénynek, gazdagnak.

Az ünnepi lakomák elmaradhatatlan mulatsága a gésák fellépése. Énekelnek, tánczolnak, sőt egész színelőadásokat is tartanak a vendégek mulatgatására. Különösen most, a jelen háboru idejében igen nagy előszeretettel veszik fel a műsorukba a Dávid és Góliát legendáját, természetesen japán kiadásban, mert a biblia elbeszéléséhez hasonló legendája Japánnak is van, melyet táncz alakjában lakomákon, a teaházakban adnak elő. Egy Tokióban időzött francia harezteri tudósító következőleg írja le ezt az érdekes tánczot: Több japán politikus társaságában részt vettem egy ünnepélyen, melyet a Koyoveranban, a Sciba erdő

fái közt eldugott arisztokratikus teaházban rendeztek. A bankett vége felé járt, a japáni diszebédeken szokásos csöndet lármás társalgás váltotta föl és egy gésa, mély bókolások közepette papírlapot nyom valamennyiünknek a kezébe, melyen ágas-bogas japán betűkkel ez állt: Benkei és Joshitzune táncza. A társalgás hirtelen elnémult és a táncz megkezdődött. Hasonlóan a görög tragédiához, gésákból álló kórus éneke vezeti be a cselekményt. A kórusból mintegy a nép lelke szól és a cselekményt illusztrálja. Végre megjelenik Joshitzune, egy fiatal japán nemes, kit épügy, mint a többi szereplő személyeket egy gésa ábrázol. A szamuráj nagyon elegáns, bőránczu udvari ruhája a vállán megerősítve és magát legyezgetve kecsesen tánczol. A kar kísérő éneke elmondja, hogy Joshitzune szép, mint a virágzó szilvafa, gyors, mint a víz és ravasz, mint a láng. Ő párbajra hívta ki Benkeit, az óriást, az ellenség rémét, ki nagy, mint egy hegy és hatalmas, mint egy fenyőerdő. Benkei megjelenik, sulyos, ósdi fegyverzetben és hatalmas sisakjáról arany sárkányok tekintenek le. Groteszk, hátborzongató lárvafedi el arcát, rémületet terjesztő kell, hogy legyen minden mozdulata. Lassan, vivó tartásban közeledik, nehéz, otromba léptekkel. Ügyetlen karmozdulattal felemeli iromba kardját és szótlanul körültekint. Arcza tulzott torzitással fejezi ki a haragot. A kar a rémületről énekel, melyet a legyőzhetetlen óriás mindenfelé terjeszt. Aztán megkezdődik a párbaj. Benkei lassan, méltóságteljesen forgatja a kardját, szabdalja a levegőt, de fürge ellenfele ügyesen kitér vágásai elől, ingerli, dühbe hozza és végre egy jelképes

Mindennemű ipari szerszámok

legolcsóbban beszerezhetők

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Placz-utca 7.

ütésével a legyezőnek kiveri a kardot a kezéből. A legyőzött óriás térdreborul és kegyelmet kér, mit nagylelkűen meg is adnak neki, de rabszolga munkára kárhoztatják. A kórus ujjong a győzelmen, a közönség tapsol, bal-

oldali szomszédom, egy hires japán jogász pedig megfogja a karomat és mosolyogva így szól:

— Amit ez a ballet ábrázol, tulajdonképpen nem más, mint Oroszország és Japán hareza.

Debreczen a közegészségért.

Sok jó és rossz tulajdonát költötték már városunknak; de ama tényt, hogy mint közegészségügyének őre is mily derekasán megállja helyét, kevesen tudják.

Polgárságának mindenkor, mindenben higgadt, megfontolt gondolkodása e téren is rég felismerte az alkotások sürgős fontosságát és a végrehajtás terére lépett.

Már évekkel ezelőtt fölépíttette látványosság számba menő gyönyörű pavillon-rendszerű közkórházát, melynek kellő színvonalon tartását tőle telhetőleg támogatja és ellenőrzi.

Felállította a kitűnő berendezésű vágóhidat és kapcsolatos műjéggyárat, melyeket páratlan bőkezűséggel ellát, bővit és fejleszt a kor igényeihez mérten.

Szegényházaink, menházaink mind utánzásra méltó szép, nemes alkotásai a humanizmusnak; szintén folyton épülnek, bővülnek.

Mindazonáltal városunk fáradhatatlanul újabb és újabb áldozatokra kész ama fontos, életbevágó közszükségletnek, t. i. a közegészségieknek ellátására.

Örvendtes bizonyosága ennek az újabb nagykölesönnök a közegészségi követelmények jegyében születése; amely jelleget, akarom remélni és az előmunkálatokat ismerve, joggal remélhetjük mindannyian, — meg is fogja tartani.

Tervbe vette ugyanis városunk oly nagy művek létesítését, melyeket én a városi közegészségügy egyedül biztos fundamentumának tartok, t. i. a *vízvezeték*et és *öblíthető csatornahálózat*ot.

Az előmunkálatok e téren minden irányban befejezéshez közeledvén; ma már a kész részletterveknek is birtó-

kában vagyunk, melyeket látva és olvasva: a legmaradibb és szűkkeblűbb várostatya is kell, hogy lelkes hive legyen a kivitelnak.

Hogy ezek létesítése mily jövőt biztosít majdan városunknak, ily rövid keretben képtelen vagyok ecsetelni. Csupán arra kívánok utalni, hogy szellemileg és vagyoniilag kiválóbb családok a mai korban teljes megnyugvással csakis oly városokban telepednek meg, ahol ezeket készen találják.

Másrészt a vagyon és jólét, a tisztaság, haladás és felvilágosodottság terjesztői; míg a szegénység és nyomor, kivált ha a kereset, a munka hiányzik, sajnos, a szenny, maradiság és sötét bűnök melegágyai.

Elmaradhatlan következménye, kell, hogy legyen ama művek létesítésének az is, hogy mentül több állami közintézmény és testület ide telepíttessék.

Tervbe van véve továbbá a nagykölesön terhére kórházunknak a fokozott igényeknek megfelelő kibővítése; olyképpen, hogy az annyira kívánatos, sőt nélkülözhetetlen szemészeti- és gyermek-osztályok is felállíttassanak.

Nagy, elévülhetetlen érdemeket szerzett városunk a közegészségügy terén ama bőkezű áldozattal is, melylyel a bábaképző-intézet felépítését elvállalta és az állami lelenczház és gyermekmenhely részére oly gyönyörű és értékes telkeket készséggel felajánlott.

Nem akarom tovább fűzni városunk érdemeinek koszoruját e téren, pedig még sokat sorozhatnék fel; de ezt is csak azok okulására irtam le, kik készek minden adott vagy keresett alkalommal lebecsmérelni a mi büszkeségünket, — a kálvinista Rómát.

Dr. Burger Péter.

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**

Telefon 323. szám.

Debreczen sz. kir. város népesedési statisztikája az 1903. év és 1904. év első feléről.

1. Házasságot kötött:

		1903. évben.	1904. év első felében
Január	hóban	66	51 (—15)
Február	"	73	64 (— 9)
Márczius	"	63	54 (— 9)
Április	"	31	39 (+ 8)
Május	"	38	71 (+33)
Junius	"	35	46 (+11)
Julius	"	29	
Augusztus	"	31	325 (+19) pár.
Szeptember	"	27	
Október	"	40	
November	"	62	
Deczember	"	77	

Összesen 572

1902. évben 584 házasság kötöttén, 1903. évben 12-vel kevesebb; ellenben 1904. év első felében 19-el több házasság kötött. A legtöbb házasságkötés 1903. évben deczemberre, 1904. évben május hóra esett.

2. Születési esetek.

Hó	1903. évben.	1904. év első felében
	fiú leány össz.	fiú leány össz.
Január	103 102 205	112 107 219 (+14)
Február	100 95 195	99 102 201 (+ 6)
Márczius	128 98 226	106 121 227 (+ 1)
Április	113 97 210	114 111 225 (+15)
Május	116 116 232	102 107 209 (— 23)
Junius	101 98 199	108 85 193 (— 6)
Julius	116 106 222	641 633 1274 (+ 7)
Augusztus	112 105 217	
Szeptember	112 118 230	
Október	112 98 210	
November	130 105 235	
Deczember	142 103 245	

Összesen 1385 1241 2627

1902. évben 2761 születés anyakönyveztetvén, 1903. évben a születési esetek száma 134-el csökkent, 1904. év első felében azonban az előző év megfelelő időszakához viszonyítva 7-el szaporodott.

3. Halálozási esetek.

Hó	1903. évben.	1904. év első felében
	férfi nő össz.	férfi nő össz.
Január	82 61 143	57 77 134 (— 9)
Február	75 56 131	75 86 161 (+30)
Márczius	84 80 164	85 79 164 (— 0)
Április	92 92 186	93 94 187 (+ 1)
Május	112 86 198	100 84 184 (— 14)
Junius	98 90 188	120 113 233 (+43)
Julius	90 83 173	
Augusztus	68 85 153	530 533 1063 (+ 53)
Szeptember	66 71 137	
Október	85 75 160	
November	79 76 155	
Deczember	69 76 145	

Összesen 1002 931 1933

1902. évben 1985 halálozás anyakönyveztetvén, 1903. évben a halálozási esetek száma 52-vel csökkent, ellenben 1904. év első felében szemben az 1903. év ugyanazon időszakával 53-al emelkedett.

Nemre nézve 1903. évben 71-el több férfi hunyt el mint nő, 1904. év első felében pedig 3-al több nő, mint férfi.

A legtöbb halálozás 1903. évben május hóra (198), 1904. év első felében pedig junius hóra (233) esett. 1903. évben öngyilkosság 51, baleset 22 és gyilkosság 1 esetben, 1904. év első felében öngyilkosság 29, baleset 5 és gyilkosság 2 esetben okozott halált.

A debreczeni közkórházban 266, egyéb nyilvános intézetekben 45, végül a lakosság közül 1622 hunyt el az 1903. évben.

Korra nézve az elhunytak a következőleg csoportosulnak:

	1903. évben:	1904. év I. felében
Halva született	78	48
2 éven alóli csecsemők	664	330
2-5 éves gyermekek	107	57
5-10 éves gyermekek	83	32
10-20 év közöttiek	126	81
20-30 " "	158	94
30-40 " "	101	64
40-50 " "	119	71
50-60 " "	134	79
60-70 " "	157	93
70-80 " "	138	74
80-90 " "	66	38
90-100 " "	4	2
Összesen	1903	1063

E szerint a még mindig igen nagy gyermekhalandóság az előző évhez viszonyítva 1903. évben 20-al, 1904. év első felében pedig 41-el csökkent. A gyermekhalandóságtól eltekintve, úgy az 1903. évben, mint az 1904. év első felében legtöbbet ragadtott el a halál a 20-30 évesek közül, kik után azonban mindjárt a 60-70 év közöttiek következnek.

Végül fenti kimutatásokból láthatjuk, hogy a lakosság természetes uton, 1903. évben 694-el, 1904. év első felében pedig 211-el szaporodott.

Járosy Lajos.

== Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt! ==
mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda
gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8.
Grósz Nagy Ferencz „Arany egyszervű gyógyszerár.”

A DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIUM CZÍMTÁRA.

I. Egyházak.

Tiszántuli ev. ref. egyházkerület.

(Alakult 1551-ben. Székhelye: Debreczen. Kiterjed: Arad, Bereg, Békés, Bihar, Csanád, Csongrád, Hajdu, Heves, Krassó-Szörény, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Temes, Torontál, Ugocsa, Jásznagykun-Szolnok vármegyék területére részben vagy egészben. Lélekszám 1.014.148.)

I. Központi tisztikar.

Püspök: Hegymegi Kiss Áron, a főrendiház tagja; **főgondnok:** gróf Degenfeld Schomburg József, a Szent István-rend kiskeresztes vitéze, a főrendiház tagja stb.; **főjegyzők:** egyházi: Sass Béla theol. tanár; **világi:** Ujfalussy Béla mihálydii birtokos; **aljegyzők:** egyházi: — **világi:** dr. Bartha Béla jogakad. tanár; **középiskolai felügyelő:** Dóczy Imre; **ügyész:** Márk Endre; **pénztárnok:** Rózsa Sándor; **számvevő:** Tóth József nyug. gymn. tanár; **püspöki titkár:** Hajdu Zsigmond.

II. Egyházmegyék.

1. **Alsó-Szabolcs-hajduvidéki egyházmegye:** **Esperes:** Dr. Baltazár Dezső h.-b.-szörményi lelkész. **Gondnok:** Lengyel Imre Debreczen.

2. **Békésbáti egyházmegye:** **Esperes:** Dombi Lajos Békés-Gyula. **Gondnok:** — — —

3. **Beregi egyházmegye:** **Esperes:** Sütő Kálmán Munkács. **Gondnok:** Uray Imre Hete.

4. **Bihari egyházmegye:** **Esperes:** Sulyok István Nagyvárad. **Gondnok:** Ritókh Zsigmond Nagyvárad.

5. **Debreczeni egyházmegye:** **Esperes:** Dávidházy János Kaba. **Gondnok:** — — —

6. **Érmelléki egyházmegye:** **Esperes:** Nagy István Hegyközszentimre. **Gondnok:** Zsigó Endre Szabolcs.

7. **Felső-szabolcsi egyházmegye:** **Esperes:** Görömbei Péter Nagy-Kálló. **Gondnok:** Gencsy Albert Kis-Léta.

8. **Heves-Nagykunsági egyházmegye:** **Esperes:** Dorogi Lajos Kisujszállás. **Gondnok:** dr. Tóth János Budapest.

9. **Máramaros-ugocsa egyházmegye:** **Esperes:** Szikszai Zoltán Máramarossziget. **Gondnok:** György Endre Péterfalva.

10. **Nagybányai egyházmegye:** **Esperes:** Bencsik István Nagy-Palád. **Gondnok:** gróf Degenfeld Sándor Erdő-Száda.

11. **Nagykárolyi egyházmegye:** **Esperes:** Segesvári József Kántor-Jánosi. **Gondnok:** Domahidy Elemér Debreczen.

12. **Nagyszalontai egyházmegye:** **Esperes:** Széll Kálmán Nagy-Szalonta. **Gondnok:** gróf Tisza István Geszt.

13. **Szathmári egyházmegye:** **Esperes:** Biki Károly Szatmár. **Gondnok:** Luby Géza Nagy-Ár.

Debreczeni ev. ref. egyház.

Lelkész-elnök: Kiss Áron püspök, Hatvan-utca 1. **Világi elnök:** Simonffy Imre Bathány-u. 1. **Lelkészek:** Kiss Albert, Piacz-u. 37. K. Tóth Kálmán, Ispotály. Dicsőfi József, Széchenyi-u. 4. Szele György, Kossuth-utca 75. Jánosi Zoltán, Egyháztér 19. **Iskolafelügyelő:** Kovács János lelkész, Csapó-utca 38. sz. és Rákóczi-u. 2. sz. **Segédlelkészek:** Biró Ferenc és Uray Sándor.

Az ev. ref. egyház különféle bizottságainak elnökei: Iskolaszék elnöke: Kiss Albert. Felsőbb leányiskolai igazgatótanács elnöke: Kiss Albert. Arvaügyi bizottság elnöke: Dicsőfi József. — Ispotályi vegyes bizottság elnöke: K. Tóth Kálmán. Gazdasági bizottság elnöke: Vecsey Imre. Közalapi állandó bizottság elnöke: Szele György.

Tisztviselők: Főjegyző: Somogyi Pál. — Aljegyző: Jeney Szabó Miklós. Levéltárnok és irodavezető: Hódy Béla. Ügyvéd: Márton Imre. Számvevő: Nagy László. Pénztárnok: Csobán József. Pénztári ellenőr: Szücs Elek. Adószedő: Pongó Lajos. Adószedő ellenőr: Bácsi András. Irnok: Timár Imre. Napidíjas irnokok: Erdei József, Ujvári József. Gazdasági gondnok: Otrokoosi Végli János. Árvák gondnoka: Kató László. Iskolai gondnok: Pethő István. Anyakönyvvezető: Pinczés János lelkész.

Presbyterek: Ablonczai Gedeon, Eötvös-u. 18. Aczél Géza, gróf Degenfeld-tér 7. Alföldi Gábor, Szent-Anna-u. 33. Dr. Bacsó Dezső József kir. hercege-u. 6. Balogh Ferencz, Egyháztér 4. Bácsi András, Kölcsey-u. 5. Id. Bányai István, Bethlen-utca 30. Ifj. Bányai István, Hatvan-utca 27. Dr. Bartha Béla, Csapó-u. 52. Bekény Péter, Péterfia-u. 6. Dr. Benedek János,

Vas- és cserépkályhák legolcsóbban beszerezhetők
Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

Miklós-u. 19. Bernát Elemér, Széchenyi-utca 9. Bészler Károly, Kossuth-u. 14. Bihari István, Csapó-u. 66. Boldogh István, Kigyó-u. 40. Boldogh Sándor, Burgundia-u. 6. Böszörményi Mihály, Nap-u. 3. Csanak József, Piacz-u. 9. Csobán-József, Görbe-u. 9. Csóka Sámuel, Hunyadi-u. 7. Dávid Mihály, Eötvös-u. 48. 50. Ekli Imre, Nyil-utca 104. Dr. Erdős József, Egyháztér 10. Id. Faragó András, Rákóczi-u. 49. Ifj. Faragó András, Arany János-u. 44. Fekete István, Szappanos-u. 6. Dr. Ferenczy Gyula, Nyomatató-u. 9. Dr. Gulyás István, Hajó-u. 8. Gyarmathy István, Rákóczi-u. 11. Harangi Sándor, Hatvan-u. 42. Harmathy Pál, Fűvészkert-u. 14. Harsányi Gusztáv, Péterfia-u. 77. Herczeg János, Ispotály. Horváth István, Kossuth-u. 48. Hódy Béla, Egyháztér 17. Karai Sándor, Rákóczi-u. 46. Kardos László, Kossuth-utca 9. Kazinczi Gábor, Széchenyi-utca 6. Kálmán András, Teleki-u. 20. Kecskés István, Erzsébet-ut 20. Kenézi Gyula dr., Batthyány-utca 9. Kertész János, József kir. hercege-utca 38. Kertész István, Bethlen-u. 45. Keszei József, Timár-u. 9. Ifj. Kéki Sándor, Csapó-u. 55. Kiss Gábor, Hunyadi-u. 15. K. Kiss József, Rákóczi-u. 47. Dr. Kocsár Gábor, Szent-Anna-utca 8. Dr. Kola János, Piacz-u. 6. Komlóssy Arthur, Bethlen-u. 10. Kovács Ferencz, Kétmalom-utca 10. Kovács Lajos, Timár-u. 25. Kovács László, Kasza-u. 3. Kovács János, Csapó-utca 38. Kovács József ügyvéd, Hatvan-utca 17—19. Kulcsár Gábor, Kossuth-u. 47. Kulcsár Endre, Mester-utca 31. Kurucz Miklós, Hüvelyes-u. 6. Dr. Legányi Gyula, Kossuth-utca 28. Lengyel Imre, Hatvan-utca 54. Márk Endre, Hatvan-u. 26. Márton Imre, Szálkai-utca 9. Dr. Márton Kálmán, Varga-u. 36. Medgyessy Ferencz, Rákóczi-u. 53. Ifj. Ménes András, Kölcsey-u. 24. Mészáros János, Ajtó-utca 12. Ifj. Mike Ferencz, Mester-u. 35. Móricz Ferencz, Kossuth-u. 60. Molnár Ambrus, Csapó-utca 86. Molnár Sándor, Pacsirta-u. 29. Molnár Sándor, Arany János-u. 48. Nagy Sándor, Varga-u. 27. B. Nagy János, Baross-u. 16. Dr. Nagy Zsigmond, Darabos-u. 59. L. Nagy Bálint, Péterfia-utca 41. T. Nagy János, Erzsébet-ut 34. Némethi László, Méliusz-tér 15. Oláh Károly, Hatvan-u. 12. Dr. Öreg János, Vár-utca 11. Pálffy Ferencz, Rákóczi-u. 62. Zs. Papp János, Nap-u. 8. Pethő István, Teleki-u. 84. Pethő Lajos, Teleki-u. 60. Polgári Sándor, Cseméte-utca 5. Pongó Lajos, Rákóczi-u. 19. Roncsik Lajos, Péterfia-u. 44. Salánki Ferencz, Bethlen-utca 24. Seres András, Bethlen-u. 53. Somogyi Pál, Bethlen-u. 43. Szabó Kálmán, Kossuth-utca 36. Szabó József, Sziv-utca 32. A. Szabó József, Rákóczi-utca 39. S. Szabó József, Ajtó-u. 14. Dr. Sz. Szabó József, Kossuth-u. 29. Id. Szathári Ferencz, Bethlen-utca 28. Széll Farkas, Hunyadi-u. 3. Szilágyi Bálint, Bethlen-utca 5. Szilágyi Imre, Piacz-utca 10. Szilágyi Károly, Miklós-u. 13. Széllősi Sándor, Perczes-utca 25. Szunyogh Bertalan, Rákóczi-utca 7. Tóth Gergely, Teleki-utca 68. Tóth Sándor, Erzsébet-ut 48. K. Tóth Sámuel, Péterfia-u. 1. Törő Imre, Csapó-u. 14. Török Bálint, Kétma-

lom-u. 11. Török Péter tanár, Görbe-utca 11. Dr. Ujfalussy József, Piacz-utca 44. Zádor Lajos, Kossuth-u. 11. Zöld Mihály, Bethlen-u. 41. Zöld János, Mester-u. 26. Jámbor István, Garai-utca 28. Jeney Miklós, Széchenyi-utca —. Jenei József, Agárdi-u. 19. Jubász Ignác, Kossuth-u. 56. Dr. Varga Lajos, Vár-utca 8. Varjas János, Veres-u. 15. Vecsey Imre, Egyháztér 11. Vecsey Viktor, Piacz-u. 11. Vecsey Zoltán, Piacz-u. 7. O. Végh János, Csapó-u. 23.

Kántorok: Nagy András, Egyháztér 17. Széll István, Egyháztér 5. **Kántortanítók:** Herczegh János, Ispotály. Kovács Mihály Pacsirta-utcai tanító, Arany János-u.

Egyháziak: Kovács Ferencz, Pethő István, Ekli Imre, Kovács László, Fekete István, Mészáros János. **Dékanok:** Katona Mihály, Széllősi Mihály, 1. az isp. telepen. **Szolgák:** Szabó József, Egyháztér 17. Kádár Lajos, Kistemplom-bazár. Bartha István, Egyháztér 17. Boldogh László, Kigyó-u. **Harangozók:** 1. Nagytemplomban: Bajnok Ferencz, Kardos József, Szilassi Mihály, Báthori Gábor, Szilágyi József. 2. Kistemplomban: Gulyás Sándor, Mohácsi Bálint, Szilágyi Gábor. 3. Kossuth-u. templomban: Nagy Ferencz, Szabó Sándor. 4. Ispotályi templomban: Komádi Lajos.

Róm. kath. plébánia.

Plébános: dr. Wolafka Nándor, makáriai választott püspök, Szent-Lászlóról nevezett prépost, a nagyváradi latinszertartású székes káptalan kanonokja, főesperes. **Segédlelkészek:** Szabó István, Nyári Ignác, Kampel József, Mellan István; **karnagy:** Alber József; **kántor:** Balogh György; **egyházi:** Wankó András; **harangozó:** Loidl Henrik.

A debreczeni róm. kath. egyházközségi bizottmány.

Elnök: dr. Wolafka Nándor; **főgondnok:** Váczi János; **tb. örökös főgondnok:** Nemes Kálmán; **jegyző és ügyész:** dr. Irinyi István; **pénztáros:** Wolafka Antal; **ellenőr:** Molnár Kálmán; **tagok:** Csath Zsigmond, Dobiecski Sándor lovag, Györfly Aladár, Kövy Lajos, Lamprecht Frigyes, Mihalovits István, Nagy Sándor, Pusztay Sándor, dr. Rotschnek V. Emil, Serly Ede, dr. K. Szalay Béla, Fauszt Elek, Szent-Királyi Tivadar, Szepessy Antal, Szüts Miklós, Unger Gusztáv.

Ág. hitv. ev. egyház.

(Miklós-u. 3. sz.)

Lelkész: Materny Lajos; **segédlelkész:** Hudák János; **felügyelő:** Tolnay Kornél; **jegyző:** Zimmermann Gyula; **másodjegyző:** dr. Horvay Róbert; **pénztárnok:** Raics Lajos; **gondnok:** Forgách Károly; **egyháztanács tagjai:** Bárdos Géza, Barolicza Pál, Füleky Pál, Ganofszy Lajos, Gebauer Károly, ifj. Gyürky Sándor, Händel Vilmos dr., Händel Vilmos, Kaszanyitzky Endre, Kerpely Kálmán,

Gyászesetek alkalmával
mindennemű ruhát legszebb feketére fest

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42. sz.

Konrád János, Kuthy Béla, Lasz gallner Kálmán, Liszka Nándor, Martsik József, Palecsko P. Pál, Polster Adolf, Roth János, Szlinka István, Stenczel Lajos, Trnka Gottlieb, Wagner György, Weszter István.

A debreczeni gör. kath. egyház.

(Kápolna Nagy-Szappanos-u. 25. szám alatt. Egyházi hivatal Csapó-u. 57. sz. alatt.)

Egyházi elnök: Papp János, t.-esperes-lelkész, egyházkerületi jegyző; *világi elnök:* Kerekes Géza; *főgondnok:* Czilli Mihály; *ellenőr:* Stéfán V. László; *jegyző:* Plesa Ferencz, okl. kántor-tanító; *az egyháztanács és iskolaszék tagjai:* Balogh Gyula, Bódán Gábor, Breza Pál, Csanda József, Csuri Péter, Dubay Jenő, Dumbrava László, Errovi Gyula, Garisesák József, Győri Mihály, Ilniczky Izidor, Jaszenesák Sándor, Jenei István, Juga Gyula, Juhász Sándor, Korb Gusztáv, Korondán István, Kovaliczky Antal, Kubek György, Lőrincz János, Mihalics Pál, Naczinszky Elek, Pulszky János, Rónay László, Sinka János, Vass János.

Izr. hitközség.

Lelkész: Krausz Vilmos főrabbi; *elnök:* Reichmann Armin; *alelnök:* Drucker Mór;

pénztárnok: Fenyő Sándor; *ellenőr:* ifjú Schwarcz Vilmos; *jegyző:* Burger D. József; *aljegyző:* Kertész Lipót; *gondnokok:* ifj. Csengeri Ignác, Fischer Adolf, Kellner Dávid; *tanácsnokok:* dr. Bakonyi Samu, Falk Lajos, Fleischmann Mór, Katz Jakab, Kohn Adolf, dr. Popper Mór, Rosenfeld Salamon, Stern József.

Autonom orthodox izr. hitközség.

Hivatalnokok; főrabbi: Strasser Salamon, anyakönyvvezető; *rabbi-helyettes:* Rosenberg Farkas; *títkár:* Klein Márton, okl. tanító; *kántorok:* Schiffmann Salamon, Schwarcz Ignác; *egyházfi:* Borgida Abrahám. *Elöljáróság; elnök:* Stark Ignác; *alelnök:* Klein Ignác; *pénztáros:* Gyémánt Salamon; *ellenőr:* Schwarcz Fülöp; *gondnokok:* Jungreis Jakab, Weinberger Bernát; *tanácsosok:* Friedmann Abrahám, Kohn Sámuel, Péterfi Benő, Stark Márton. *Képviselők; rendes:* Fohn Ede, Goldstein Péter, Knöpfen Simon, Klein Miksa, Kolb Jakab, Kolb Lázár, Lindenfeld Ignác, Tafler Ignác, Weinstein Jakab, Weiner Dávid; *pótagok:* Tannenbaum Emánuel, Kohn Márton, Klein Sámuel, Fürst Ignác, Spira Ferencz, Hoffen Lajos.

II. Iskolák és tanintézetek.

Tanfelügyelőségek.

Kir. tankerületi főigazgató: Géresi Kálmán; *tollnok:* Majoros Sándor. *Kir. tanfelügyelő:* Csánky Viktor; *tollnok:* Nemes Gusztáv.

Ev. ref. főiskola.

(Collegium.)

Igazgató tanács. Elnökei: a püspök és főgondnok; *tagjai:* a coll. helyi gondnoka, Dávidházy János, Dorogi Lajos, Görömbei Péter esperesek, Lengyel Imre, György Endre, Ujfalussy Béla, Rásó Gyula, Kiss Elek, Dóczy Imre, Kiss Albert, Dicsőfi József, dr. Sz. Szabó József, Kovács József, Sass Béla, K. Kiss József, dr. Bartha Béla, Márk Endre ügyész. Előadók a tanszakok igazgató tanárai és dékánjai.

Ev. ref. főiskolai gazdasági tanács.

Elnök: Simonffy Imre; *tagjai:* dr. Kola János, Lengyel Imre, Nagy Ferencz, dr. Ozory István, Roncsik Lajos, Kiss Albert, dr. Sz. Szabó József, Márton Imre, dr. Bartha Béla jegyző, Ozor István, Balogh Ferencz, Karai Sándor, Tóth József, Rózsa Sándor, Bakos Kálmán, Soós Lajos.

Főiskolai tanárkar.

Akadémia. Igazgató: dr. Ozory István, *dékánok:* theológián: dr. Erdős József, jogon: dr. Jászi Viktor; *theológiai tanárok:* Balogh Ferencz, Csiky Lajos, dr. Erdős József, Erőss Lajos, Sass Béla; *jogtanárok:* dr. Bartha Béla, dr. Helle Károly, dr. Tóth Lajos, dr. Kovács Sándor, dr. Ozory István, dr. Öreg János, dr. Ferenczy Gyula, dr. Händel Vilmos, dr. Jászi Viktor. *Tanítóképző intézet. Igazgató:* Orosz István; *tanárok:* Bakos Tibor, Nagy József, Ps. Nagy Zoltán, Orosz István, Barcsa János; *óraadó és helyettes tanárok:* Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Kiss György, Zimmermann Gyula, Nagy Vilmos. *Gymnasium. Igazgató:* Karai Sándor; *tanárok:* Bosznay István, dr. Gulyás István, Karai Sándor, Kecskeméthy M. Lajos, K. Kiss József, Kulcsár Endre, Mácsay Sándor, Nagy Elek, dr. Nagy Zsigmond, dr. Peczkó Ernő, Révész Lajos, S. Szabó József, Török Péter, Tóth Mihály, dr. Csűrös Ferencz, dr. Szeremley Béla, dr. Szabó Márton, Nyáry Béla; *helyettes:* Halász Dénes, Jokucs István; *segéd:* Papp László. *Igazgatói irnok:* Kolozsváry Mihály.

Főiskolai tisztviselők.

Simonffy Imre gazdasági tanácselnök, dr. Bartha Béla tanácsjegyző, Márk Endre ügyész, Tóth József számvető, Balogh Ferencz levél-

✱ Bámulatos hatású arczzsépítő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló **Fáy-zsappan** színténi kor. Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. **Debreczen, Kossuth-u. 8.** „Arany egyszarvú” gyógyszerár. ☼☼☼

tárnok, Sass Béla igazgató-tanácsi jegyző, Rózsa Sándor pénztárnok, Bakos Kálmán könyvvezető ellenőr, Agárdi Lajos pénztári tiszt, Soós Lajos háznagy, dr. Tüdös Kálmán orvos, Kövér Árpád szénior.

Főiskolai alkalmazottak.

Szabó József gazda, Bézi Sándor kapus, Molnár István, Matkó Sándor, Kóti Gábor, Molnár Mihály pedellusok, Kiss Károly könyvtári szolga, Szolnoki Gyula természetrajzi muzeumi szolga, Tóth János kórházi ápoló, Tóth Jánosné ápolónő, Molnár József, ifj. Molnár József, Daróczy András, Dalmi József, Matkó János, ifj. Matkó János, Pecze Sándor, Kiss György, Horváth Lajos fűtők.

Vizsgálati bizottságok.

A) *A theologiai akadémián. Alapvizsgálati bizottság:* Felügyelők és ellenőrök: Kiss Áron püspök és Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok. Elnök: dr. Erdős József, a theologiai kar dékánja. Bizottsági tagok: Balogh Ferencz, Csiky Lajos, Sass Béla és Erőss Lajos. B) *A jogakadémián. I. Alapvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Kovács Sándor; h. elnök: — — Bizottsági tagok: az összes akadémiai jogtanárok. II. *Alapvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Bartha Béla; h. elnök: dr. Haendel Vilmos. Bizottsági tagok: az összes akadémiai jogtanárok és dr. Öreg János akad. tanár. *Jogtudományi államvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Helle Károly; h. elnök: dr. Jászi Viktor. Kültagok: az összes akadémiai jogtanárok. Kültagok: dr. Balkányi Miklós ügyvéd, Balogh Imre ny. kir. ítélő táblai bíró, Bernáth Elemér kir. ítélő táblai elnök, dr. Czeglédy Mihály Hajdúvármegyei tisztí főügyész, Des Combes Henrik ügyvéd, Deák Ferencz kir. táblai bíró, dr. Gajzágó Béla kir. táblai tanácselnök, dr. Galánffy János kir. ügyész, dr. Magoss György ügyvéd, Debreczen sz. kir. város tisztí főügyésze, Márk Endre kollégiumi és egyházkerületi ügyész, dr. Megyery Pál ügyvéd, dr. Nagy Lajos ügyvéd, Rottler Béla kir. ítélőtáblai bíró, dr. Szeőke István főügyész helyettes, dr. Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök, dr. Tüdös János ügyvéd, Wessprémy Zoltán Hajdúvármegyei főjegyzője. *Államtudományi államvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Jászi Viktor; h. elnök: dr. Bartha Béla. Kültagok: az összes akadémiai jogtanárok. Kültagok: dr. Czeglédy Mihály Hajdúvármegyei tisztí főügyész, Fauszt Elek kir. pénzügyigazgató, dr. Kola János kir. tanácsos, ügyvéd, Komlóssy Arthur ügyvéd, Péntes Sándor Hajdúvármegyei árvászekének elnöke, Roncsik Lajos Debreczen szabad kir. város főszámvevője, dr. Körössy Kálmán ügyvéd, Liszka Nándor nyug. jogakadémiai tanár, Szunyogh Sándor nyug. kir. pénzügyigazgató, Takács Ferencz ügyvéd, Wessprémy Zoltán Hajdúvármegyei főjegyzője, dr. Popper Mór ügyvéd.

Gyakorló iskola.

A tanítóképző intézettel kapcsolatos négy osztályu gyakorló iskolának vezetője: Kiss György.

Községi iskolaszék.

Elnök: Kovács József polgármester; *másod-elnök:* Oláh Károly tanácsnok; *jegyző:* dr. Vargha Elemér; *tagok:* Aczél Géza, dr. Bacsó Dezső, dr. Derekassy István, Fried Emil, Kaszanyitzky Endre, Koszorus Lajos, Kulesár Endre, Miskolczy Jenő, Rosenfeld Salamon, Somogyi Pál, Jóna Dániel, Váczy János. *Női tagok:* öz. Berger Henrikné, öz. Brunner Edéné, öz. Buzás Elekné, öz. Joó Istvánné, Fried Emilné, Kovács Józsefné, Roncsik Lajosné, öz. Steinfeld Mihályné, Szabó Kálmánné, öz. Vargha Ferenczné, öz. Veressné Szathmáry Teréz, Vecsey Imréné. *Hivataltól tagjai:* Papp János g. kath. lelkész, Strasser Salamon főrabbi, Materny Lajos ág. ev. főesperes, Kiss Áron ev. ref. püspök, K. Tóth Kálmán, Dicsőfi József, Jánosi Zoltán, Kiss Albert, Szele György ev. ref. lelkészek, Krausz Vilmos főrabbi, Csongor Dániel, Molnár Ferencz, Fazekas Albert, dr. Sárvány Gyula.

Ev. ref. tanítótötestület.

I. Tisztviselők: Tötestületi elnök: Tassi Miklós; *alelnök:* Nagy Károly; *főjegyző:* Varsányi Imre; *aljegyző:* Komlóssy Imre; *pénztárnok:* Szondi Imre; *könyvtárnok:* Lada Sándor. *II. A tötestület képviselői a presbyteriumban:* Káposztás Imre, Tassi Miklós, Csúrka István, Herczeg János, Szendi Imre, Simon István. *III. Rendes tanítók:* a) *Füiiskolák:* Központi iskola: I. o. Alföldy Béla, II. o. Varsányi Imre, III. o. Komlóssy Imre, IV. o. Dávid Sándor, IV—V. o. Ormós Lajos (ideiglenes), V. o. Nagy Imre, VI. o. Káposztás Imre. — *Eötvös-utczán:* I. o. Szécsényi István, II. o. Mészáros József, III. o. Dávid Mihály, IV. o. Szikszai Szabó László. — *Csonka-utczán:* I. o. Kiss Lajos, II. o. Szabó István (ideiglenes), III. o. Varga Béla (ideiglenes), IV. o. Veress Gyula. — *Csapókertben:* I. o. Tóth Sándor. — *Pacsirta-utczán:* I. o. Szendi Imre, II. o. Háló Sándor, III. o. Csúrka István, IV. o. Tassi Miklós, V. o. Kovács Mihály, VI. o. P. Papp Ignác. — *Teleki-utczán:* I. o. Ökrös István, III. o. Varjas Bálint. — *Homokkertben:* I. o. Törös Károly. — *Sziv-utczán:* I. o. Barcza Barna. — *Ispótyátelepen:* II. o. Kerékgyártó József, IV. o. Horkay Lajos. — *Jókai-utczán:* I. o. Szabó Péter, II. o. Szőke János. — *Csap-utczán:* III. o. Szentjób Kálmán. — b) *Leányiskolák:* Egyháztér: I. o. Kálmán Lajosné, V. o. Sáfár László. — *Eötvös-utczán:* I. o. Kalmár Ignác, III. o. Kanizsay Endréné. — *Rákóczi-utczán:* IV. o. Szemere Lajosné. — *Csonka-utczán:* I. o. Tóth Erzsébet, II. o. Törő Mihályné (ideiglenes). — *Csapó-*

Lőporárulás

Bészler és Dávid vaskereskedésében Debreczen, Piacz-u. 7.

utczán: I. o. Kiss Julia (ideiglenes), II. o. Nagy Károly, III. o. Papp Gusztávné, IV., V. o. Zong Julia (ideiglenes), VI. o. Szemere Lajos. — Kossuth-utczán: III. o. Boros Ferencz, IV. o. Mester Erzsébet. — Homokkertben: I., II. o. Tordai Gábor. — Vigkedvü Mihály-utczán: I., II. Öry Mária, III. o. Simon István. — Ispotálytelepen: Óvónő: Nagy Ida, I., II. o. Szathmáry Julia, V., VI. o. Herczeg János. — Miklós-utczán: I., II. o. Konrád Mária, III. o. Szilágyi Julia (ideiglenes), IV. o. Zong János. — Csap-utczán: II. o. Káposztás Imréné, III. o. Kiss András. — Bethlen-utczán: I., II. o. Konrád Irén (ideiglenes). — Mester-utczán: I. o. Szabó Vilma, IV. o. Lada Sándor.

Óvónők és menház-vezetők.

Eötvös-utczai: Kecskeméthy Lajosné. De-genfeld-téri: Nagy Károlyné. Mester-utczai: özv. Major Sándorné. Timár-utczai: özv. Orosz J.-né. Homokkerti menház: Szunyogh Amália. Csapókerti menház: Veresné Fazekas Róza. Nyári menház-vezetők: Balla Ödönné, Molnár Ferenczné.

Ev. ref. felsőbb leányiskola, tanítónőképző intézet és elemi leányiskola.

(Kossuth-utca 33. sz.)

Igazgató: Dóczy Gedeon; *internátusi igazgató:* Jenny Eliza; *tanárok és tanárnők:* Kovács Luiza, Tóth Árpádné, Gondiné Koós Otília, Konrád Teréz, Konez Aurélné, Rácz Erzsébet, Mayer Margit, Nagy Gyula, Gondi Sándor, Sáfrány Lajos, Gyökössy Lajos, dr. Matolcsi László, Medgyaszay Gy. Lenke gyak. iskolai-, Lengyel Elza, Dóczy Irén elemi iskolai tanítónők; *hitoktatók:* Hudák János ág. hitv. ev., Szabó István róm. kath., Smilovits Mihály izr. *Az internátus orvosa:* dr. Sárvány Gyula városi tiszt. főorvos; *táncztanító:* Alföldy Károly.

A debreczeni róm. kath. iskolaszék.

Elnök: dr. Wolafka Nándor; *főgondnok:* Unger Gusztáv; *gondnok:* Fábián L. Mór; *főjegyző:* Pápay János; *aljegyző:* Sepsy Dezső. *Helyettes igazgató, pénztári ellenőr:* Molnár Kálmán; *pénztárnok:* Wolafka Antal; *örökös tb. főgondnok:* Nemes Kálmán; *tagok:* Vácz János, Mihalovits Jenő, Fábián L. Mór, Siegmeth Károly, Kernhoffer József, dr. Derékassy István, Eritz Ernő, dr. Jászai Rezső, Donogán István, Holzinger Imre, Szabó István, Eizenmann Oszkár, Kursinszky László, Sestyan Adorján, Baróthy Béla, Csukás István.

Róm. kath. főgymnasium.

Igazgató: dr. Jászai Rezső; *tanárok:* Bácskai József, Dévényi Gyula, Eberhardt Béla, Finda Antal, Holczinger Imre, Peckl Mihály,

Pintér Pál, dr. Szücs István, Varga Ferencz, Vas Károly, Vittkó József, kegyestanítórendi okl. tanárok; Lesczynski Kornél rajztanár (világi), Strifler Ferencz tornatanár.

Róm. kath. tanítónőképző intézet.

Igazgató és tanár: dr. Wolafka Nándor; *hitoktató:* Kampel József; *tantestület:* M. Margit, M. Bona, M. Alexia, M. Alipia, M. Konráda, M. Gerardis, M. Theophila, M. Aloysia, M. Radegundis okl. tanítónők, a Mi asszonyunkról nevezett szegény iskolanővérek szervezetéből; Sajó Berta k. a., Bizell Margit k. a., Eiler Erzsik. a., Szabó Julis k. a., okleveles tanítónők.

Róm. kath. polgári leányiskola.

Igazgató: dr. Wolafka Nándor; *hitoktató:* Kampel József; *tantestület:* M. Alexia, M. Aloysia, M. Theophila, M. Gerardis, M. Virginia, M. Justina, M. Ehrharda, okl. tanítónők; Sajó Berta k. a., Bizell Margit k. a., Eiler Erzsik. a., Szabó Julis k. a., okl. tanítónők.

Róm. kath. elemi iskola.

(Svetits intézet.)

Igazgató: dr. Wolafka Nándor; *hitoktató:* Kampel József; *tantestület:* M. Tharsilla, M. Adéla, M. Arona okl. elemi tanítónők.

Róm. kath. elemi fiu- és leányiskola.

Helyettes igazgató: Molnár Kálmán; *hitoktatók:* Szabó István, Nyári Ignác, Mellan István; *tanítók:* Tóth László, Kursinszky László, Pápay János, Kovács Károly, Piribauer Ferencz, Novák Márton, Nagy Lajosné, Zsigmond Julia, Dariday Etelka, Nyeste Matild, Beér Anna, Unger Lujza, Mária Borbála, Mária Róza, H. Sinay Emma; *segédtanítónők:* Görögh Anna, Kelemen Mariska és Jablonczay Lenke.

Ág. hitv. ev. elemiiskola.

Tanítók: Polster Adolf, Elefánty Sándor.

Gör. kath. elemi fiu- és leányiskola.

(Szappanos-utca 25.)

Hitoktató: Papp János lelkész; *tanító:* Plesa Ferencz.

Izraelita iskolaszék.

Elnök: dr. Popper Mór; *pénztáros:* Darvas Izidor; *ellenőr:* Kohn Lipót; *iskolafelügyelő:* Krausz Vilmos főrabbi; *iskolai gondnok:* Katz Jakab; *iskolaigazgató és iskolaszéki jegyző:* Kuthi Zsigmond; *iskolaszéki tagok:* dr. Balázs Bertalan, Darvas Izidor,

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**
Telefon 323. szám.

Drucker Mór (hitközs. alelnök), dr. Fejér Ferencz, dr. Freund Jenő, dr. Gutfreund Sámuel, Kohn Lipót, Katz Jakab, dr. Kardos Albert, Lusztig Dezső, dr. Szántó Sámuel, dr. Popper Alajos, Reichman Armin hitk. elnök.

Statusquo izr. elemi fiu- és leányiskola.

(Simonffy-utca 21. sz.)

Igazgató: Kuthi Zsigmond; **tanítók:** Kohut Mór, Simonovits Dezső, Schmilovits Mihály, Lippe József, Róth József; **tanítónők:** Kutiné Horovitz Ilma, Brief Ilona, Simonovitsné Goldberger Róza, Lövingerné Farkas Fanny; **segéd-tanítónő:** Lusztig Szeréna.

Autonom orth. izraelita elemi fiu- és leányiskola.

(József kir. herczeg-utca 49.)

Igazgató-tanító: Klein Márton; **tanítónő:** Krausz Józsa; **segéd-tanítónő:** ez idő szerint betöltetlen; **hitoktatók:** Grünbaum József és Rubinstein Márton.

Abeles-féle polgári leányiskola.

(Hatvan-u. 23.)

Igazgató: Abeles Adolf; **igazgatónő:** Abelesné Bloch Hermin; **tanítónők:** Hammer Ilona, Lakos Katalin, Rácz Erzsé, Bloch Etelka, Pollák Teréz.

Debreczeniközségi közigazgatási tanfolyam.

(Helyisége a volt kir. gazdasági tanintézet épületében. Fűvészkert-utca 2.)

Igazgató: Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyző; **előadók:** dr. Bartha Béla egyszerűsmind helyettes igazgató, Budaházy Ödön, dr. Czeglédy Mihály, Dávidházy Sándor, Eisenmann Oscar, Kozma László, Oláh Károly, Oláh Imre, Tóth Aurél.

Állami főreáliskola.

(Hatvan-utca 44. sz.)

Igazgató: Fazekas Sándor; **rendes tanárok:** Beczner Frigyes, Domokos Jenő, Harmath Gergely, dr. Horvay Róbert, Jaszenecák Sándor, dr. Kardos Albert, Kovaliczky Antal, Laczkó Károly, Nádasdi Alajos, Pálffy József, Pogány Kornél, Zimmermann Gyula; **isk. orvos és az egészségtan rendk. tanára:** dr. Varga Emil; **hitoktatók:** Krausz Vilmos, Krausz Lázár izr., Materny Lajos ág. hitv. ev., Molnár Kálmán róm. kath., Nagy Gyula ev. ref., Popesku Miklós (görögkel. lelkes Karczagon), Papp János g. kath.; **torna-tanár:** Alt Henrik; **isk. szolgák:** Bagdi Dániel, Konkoly Kálmán.

Kir. gazdasági tanintézet.

(Pallag-pusztán.)

Igazgató: Sztankovics János gazd. int. r. tanár, helyettes igazgató. **Tanárok:** a) gazda-

sági akadémiai r. tanár: krassai lovag Kerpely Kálmán; b) **gazdasági intézeti r. tanárok:** dr. Müller Ottó, ifj. Sporzon Pál, dr. Széll László, Ormándy János; c) **segéd-tanárok:** Juhász Árpád, Hajós István; d) **rendkívüli tanár:** dr. Kovács Sándor. **Intéző:** Wolszky Győző. **Főkertész:** Uitz István. **Pénztárnok:** Kneizel Herdliczka Béla. **Intézőség:** Gass Gyula. **Tanársegéd:** dr. Rothschnek Jenő. **Gazdasági segédek:** Páll Lajos, Palotay D. Dénes, Szabó István, Herdliczka Ernő. **Orvos:** dr. Czákó Zsigmond.

Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet.

(Piac-utca 8. szám, saját épületében.)

Az iskola tagozatai: a) **felső kereskedelmi iskola**, b) **polgári fiúiskola**, c) **kereskedő-tanonciskola**, d) **női kereskedelmi tanfolyam**, e) **kereskedelmi esti szaktanfolyam**. **Fentartó:** a debreczeni Kereskedő Társulat. **Elnöke:** tenyéri Zádor Lajos; **titkára:** Bárdos Géza; **pénztárosa:** Kovács Mihály. Az iskola felügyelő bizottsági elnöke: **Novelli Ede**.

Tanári testület: Szojka Gyula igazgató, Des Combes Henrik, Fábian Lajos Mór, Fux Antal, Gál József, Gedeon Béla, dr. Gulyás István, dr. Horvay Róbert, Husz Lajos, Labancz Mihály, Nagy József, Nyilasy Károly, dr. Ozory István, dr. Szántó Sámuel, Wiese Kálmán tanárok és 9 hitoktató.

Iskolaorvos: dr. Legányi Gyula. A női kereskedelmi tanfolyamon **felügyelőnő:** özv. Potomesik Ignáczné.

A debreczeni jótékony nőegylet által fentartott nőipariskola.

(Egyháztér.)

Felügyelő bizottság: Veresné Szathmáry Teréz elnök, Szabó Kálmánné alelnök, Komlóssy Arthurné alelnök, Berger Henrikné tb. alelnök, Balkányi Miklósné, Bérassy Sámuelné, Brunner Edéné, Füleky Pálné, Géressy Kálmánné, Joó Istvánné, Jablonczay Kálmánné, Mayer Emilné, Dobiecki Sándorné, Pallay Miklósné, Varga Ferenczné, Koncez Ákos titkár, S. Szabó József tb. titkár, Szűcs Kálmán pénztáros, Bosznay István, Dóczy Gedeon, Kardos László, Szabó Kálmán, Kozma László, Zádor Lajos, dr. Peczkó Elemér, Kovaliczky Antal, Zalai Márk, Kubek Erzsébet. **A tantestület:** **igazgató:** Kubek Erzsébet; **előadók:** Gasparikné Zalai Erzsébet, Nemes Emma, Pálffy József, Bakos Tibor, Zalai Márk, S. Szabó József.

Siketnémák iskolája.

(Csapó-u. 35. sz.)

Vezető-tanár: Gácsér József; **tanárok:** Scholtz Lajos, Szobolovszky István; **kézimunka-tanítónő:** Gácsér Józsefné; **intézeti orvos:** dr. Brunner Lajos.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára **Dr. Röthschnek V. Emil** utód gyógyszerésznél **Debreczen, Kossuth-utca 8.** „Arany egyszervu” gyógyszerár. —

Az iparos-segédek szakrajtanzfolyama.

(Az állami főreáliskolában, Hatvan-utca 44. szám.)

Felügyelő biz. elnöke: lovag Dobiecski Sándor, országgyűlési képviselő; **igazgató:** Fazekas Sándor, reáliskolai igazgató; **tanárok:** Nádasdy Alajos, reáliskolai tanár; Kajári Lajos, mérnök az államépítészeti hivatalban.

Kézügyesítő egylet.

(Kereskedelmi iskola-épület.)

Elnök: Lengyel Imre; **alelnökök:** Serli Ede, Szántó Győző; **titkár:** — — — — — **pénztáros:** (ideiglenesen) Szántó Győző; **választmányi tagok:** Aczél Géza, Bisotka Gábor, Csánki Viktor, Dávidházy Kálmán, Herczeg János, Jóna Dániel, Komlóssy Arthur, Kovács

Istvan, Kozma László, Padraş Sándor, Reichmann Ármán, Szabó Kálmán, dr. Szántó Sámuel, Tóth Kálmán, K. Tóth Sámuel, Váczy János, dr. Wolafka Nándor, Zádor Lajos, Zelinger Ede.

A debreczeni pinczérszakiskola.

(Csapó-utca, Kovács-kaszárnya-épületben.)

Elnök: Hauer Bertalan; **gondnok:** Márkus Jenő; **igazgató:** Polster Adolf; **tanár:** Elefánty Sándor; **titkár:** Szathmáry Zoltán; **pénztárnok:** Privitzer József; **szakelőadók:** Lapáth Béla és Hajdu Ede; **választmányi tagok:** Németh András, Rosenberg Adolf, Halász Izidor, ifj. Weichinger Károly, Kiss Adolf, Erőss Jakab, Ottó Sándor, Szeredi József, Ullmann Károly, Kemény János, Öhm Emil, Tóth István.

III. Törvényhatósági czimtár.**A) Debreczen sz. kir. város.**

A város belterülete: 3845 hold. Külső terület: 162,726½ hold. Összes terület: 166,571½ hold, vagyis 166½¹⁰⁰ négyyszög mérföld, vagyis 958½ négyyszög kilométer.

Házak száma: 1. A belső területen: 6195; 2. a mezőségen: 1367; 3. az ordáségen: 569. Együtt: 8131.

Lakosság: 1. Polgári lakosok: 72,351; 2. katonaság létszáma: 2655. Együtt: 75,006, mely létszám hitfelekezetek szerint a következőleg oszlik meg: 1. evang. református: 52,282; 2. róm. katolikus: 13,258; 3. zsidó: 6192; 4. görög katolikus és görög keleti: 2194; 5. ágostai evangélikus: 1009; 6. unitárius: 43; 7. egyéb vallásfelekezetek: 28. Összesen tehát **75,006 lélekszám** (az 1900. évi népszámlálás adatai szerint).

Törvényhatósági bizottsági tagok.

Elnök: Domahidy Elemér főispán, (lakása vármegyeház).

Tisztviselő tagok: Bészler Károly tan., árvászeki elnök, Kossuth-u. 14. Csóka Sámuel tanácsnok, Barna-u. 2. Dr. Dóczy Emil t. alügyész, Piacz-u. 7. Király Gyula tanácsnok, Degenfeld-tér 3. Konez Ákos közlevéltárnok, Egyháztér 11. Kondor Kálmán számvevő, Péterfia-u. 12. Körner Adolf tanácsnok, Szent-Anna-u. 34. Komáromy Antal gyámpénztárnok, Hatvan-utca 16. Dr. Magoss György t. ügyész, Vár-u. 10. Máthé Miklós házipénztárnok, Jókai-utca 6. Dr. Medgyaszay Dezső árvászeki ülnök. Fűvészkert-u. 13. Medgyaszay Miklós árvászeki ülnök, Rákóczi-u. 63. Medgyessy Lajos közgyám, Madarász Sándor számvevő, Sz. Nagy Lajos számvevő, Darabos-u. 28. Oláh Károly tanácsnok, Hatvan-u. 12. Roncsik Lajos főszámvevő, Sesztakert. Dr. Sárváry Gyula t. főorvos, Kossuth-u. 35. Szabó István adópenztárnok, Egymalom-u. 4. Szabó Kálmán tanácsnok, Kossuth-u. 28. Dr. Tóby Elek aljegyző, Széchenyi-u. 45. Dr. Tóth Emil aljegyző, Kossuth-u. 35. Varga Károly aljegyző, tb. tanácsnok, Eötvös-utca 20. Vecsey Imre főjegyző, Egyháztér 11. Végh Gyula rendőrfőkapitány, József kir. herceg-utca.

Legtöbb adót fizető tagok: Aczél Géza főmérnök, Degenfeld-tér 7. Aron Miksa Szent-Anna-u. 24. Aron Jenő, Széchenyi-utca 22. Id. Boldogh István, Miklós-u. 45. Ifj. Boldog

István, Bethlen-u. 16. Ifj. Bányai István, Hatvan-utca 27. Id. Bányai István, Bethlen-u. 30. Dr. Berger Andor, Miklós-u. 4. Berger Jenő, Kossuth-u. 59. Bernáth Elemér, Széchenyi-u. 9. Bilkei Kövesdi Imre, Szent-Anna-u. 57. Bódogh István, Arany János-u. 12. Dr. Brukner Ernő, Csapó-utca 19. Csanak József, Piacz-u. 9. Dr. Csikos Sándor, Péterfia-u. 22. Czégely Ferencz, Miklós-u. 1. Debreczeni Jenő, gázgyár. Gróf Degenfeld József, Arany János-utca 19. Falk Lajos, Miklós-u. 33. Fleischmann Mór, Kossuth-u. 13. Fried Emil, Hatvan-u. 37. Fürst Ödön, Széchenyi-u. 13. Dr. Gajzágó Béla, Péterfia-u. 25. Gara Alajos, Ohat. Gebauer Károly, Homokkert 4. Geréb Pál, Deák Ferencz-u. 13. Grausz Mór, Széchenyi-u. 39. Gyarmati István, Rákóczi-u. 11. Gyarmati János, Bethlen-u. 29. Györffy Aladár, Hatvan-utca 2. György Kálmán, Péterfia-u. 21. Harangi Sándor, Hatvan-u. 42. Hauer Bertalan, Kossuth-u. 21. Hajdu Gyula, Csapó-u. 27. Horváth István, Kossuth-u. 48. Ifj. Horváth Tamás, Péterfia-u. 44. Horváth János, Csapó-u. 51. Huttlész Kázmér, Piacz-u. 77. Hochfelder Jakab, Hatvan-u. 11. Id. Kardos László, Kossuth-u. 9. Kaszanyitzky Endre, Piacz-u. 57. Ifj. Kéki Sándor, Csapó-utca 55. Kenyeres Károly Széchenyi-u. 53. Ifj. Kertész István, Bethlen-u. 49. Kertész János József kir. herceg-u. 38. Dr. Kocsár Gábor, Szent-Anna-utca 8. Komlóssy Arthur, Bethlen-u. 10. Komlóssy Dezső, Bethlen-u. 4. Koszorus Lajos, Hatvan-u. 4. Kovács József polgármester, Hatvan-u. 19. Lamprecht Frigyes, Piacz-u. 62.

Rudvasak és lemezek**Bészler és Dávid vaskereskedésében**

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

Lestyán Adorján, Szent-Anna-u. 7. Lukács Armin, Széchenyi-u. 24. Lusztig Károly, Széchenyi-u. 51. Möricz Ferencz, Kossuth-u. 60. Dr. Moskovicz Jenő, Széchenyi-u. 39. Dr. Sz. Nagy Kálmán, Hatvan-u. 15. Nagy Jakab József kir. herczeg-u. 31. Nemes Kálmán Batthyány-u. 9. Németh András, Piacz-u. 15. Dr. Peczkó Ernő, Szent-Anna-u. 13. Polgári Bálint, Nap-u. 6. Puky Gyula, Budapest. Reichmann Armin, Piacz-u. 64. Rickl Géza, Piacz-u. 39. Rosenberg Salamon, Piacz-u. 68. Dr. Rothschnek V. Emil, Kossuth-u. 15. Sesztina Lajos, Piacz-u. 23. Simonffy Imre, Batthyány-u. 1. Szabó Kálmán, Kossuth-utca 36. Szabó Lajos, Péterfia-u. 81. Dr. Sz. Szabó József, Kossuth-u. 29. Dr. Széll Kálmán, József kir. herczeg-u. 35. Szent-Királyi Tivadar, Burgundia-utca 22. Szép József, Hatvan-u. 28. Szikszay Lajos, Péterfia-u. 43. Szilágyi Imre, Piacz-u. 10. Tafler Ignác, Deák Ferencz-u. 11. Tamássy Béla, Szent-Anna-u. 4. Tóth István, Péterfia-utca 16. K. Tóth Kálmán, Ispotály. Dr. Tüdős János, Péterfia-u. 31. Dr. Újfalussy József, Piacz-u. 44. Ungvári József, Péterfia-utca 29. Zádor Lajos, Kossuth-u. 11. Jámor János, Miklós-u. 15. Jóna István, Kossuth-u. 54. Jóna János, Kossuth-u. 63. Dr. Varga Elemér aljegyző, Szent-Anna-u. 25. Dr. Varga Emil, Széchenyi-u. 26. Vecsey Zoltán, Piacz-u. 7. Vecsey Viktor, Piacz-u. 11. Weichinger Károly, Arany János-u. 2.

Választott tagok: Alföldi Gábor, Szent-Anna-u. 33. Dr. Bacsó Dezső, József, kir. herczeg-u. 6. Bácsi András, Kölesey-utca 5. Dr. Bakonyi Samu, Budapest. Bakos János, Kigyó-u. 25. Dr. Balkányi Miklós, Kossuth-u. 32. Dr. Benedek János, Budapest. Bihary István, Csapó-u. 66. Böszörményi Mihály, Nap-utca 3. Dr. Burger Péter, Piacz-u. 55. Dávid Mihály, Eötvös-u. 52. Debreczeni Lajos, Verbőczy-u. 10. Dr. Derekassy István, Szent-Anna-utca 22. Dicsőfi József, Széchenyi-u. 4. Dobiecki Sándor, Deák Ferencz-u. 19. Eritz Ernő, Hunyadi-u. 14. Faragó András, Rákóczi-u. 49. Dr. Ferenczy Gyula, Nyomtató-u. 9. Dr. Fejér Ferencz, Piacz-utca 27. Dr. Freund Jenő, Piacz-u. 70. Géresi Kálmán, Péterfia-u. 16. Herczeg János, Ispotály. Dr. Irinyi István, Arany János-u. 4. Kálmán András, Teleki-u. 20. Dr. Kálmár Barna, Csapó-u. 26. Kecskés István, Barna-u. 16. Klemen Gábor, Kigyó-u. 33. Dr. Kemény Mór, Piacz-u. 18. Dr. Kenézy Gyula, Batthyány-u. 7. Kertész István, Bethlen-u. 45. Kertész Mihály, Mester-u. 31. Kiss Albert, Piacz-u. 37. Kiss Áron, Hatvan-u. 1. Kiss Bálint, Péterfia-u. 50. K. Kiss József, Rákóczi-u. 47. Dr. Kola János, Piacz-u. 6. Kopányi Dávid, Miklós-u. 40. Kovács Lajos, Timár-u. 25. Kövendi Domokos, Macspusztá. Kulcsár Endre, Mester-u. 31. Kulcsár Gábor, Hosszú-u. 47. Kurucz Miklós, Hüvelyes-utca 6. Lengyel Imre, Hatvan-u. 54. Márk Endre, Hatvan-u. 26. Márton Imre, Szalkai-u. 10. Ifj. Mike Ferencz, Mester-u. 35. Miskolczy Jenő, Kossuth-u. 53. L. Nagy Bálint, Péterfia-u. 41. Nagy Sándor, Varga-u. 13. Dr. Nagy Zsigmond, Darabos-u. 59. T. Nagy János, Erzsébe-u. 34.

Némethy Sándor, Lorántffy-u. 46. Otrokoosi Végh János, Csapó-u. 23. Pálffy Ferencz, Rákóczi-u. 62. Pálffy Gábor, Attila-tér 1. Pethő István, Teleki-u. 84. Polgári Sándor, Csemeter-utca 5. Pongó Pajos, Rákóczi-u. 19. Dr. Popper Alajos, József kir. herczeg-u. 19. Rickl Antal, Kossuth-u. 16. Rochlitz Arthur, Burgundia-u. 17. Salánki Ferencz, Bethlen-u. 24. Sarkadi Ferencz, Borz-u. 9. Seres András, Bethlen-u. 53. Serli Ede, József kir. herczeg-u. 30. Simon István, Vigkedvű Mihály-u. 60. Sinka Sándor, Péterfia-utca 33. Somogyi Pál, Bethlen-u. 43. Ifj. Schwarz Vilmos, Egyháztér 17. Szabó József, Rákóczi-utca 39. Dr. Szántó Sámuel, Miklós-u. 23. Szathmáry Ferencz, Bethlen-u. 28. Szentesi János, Szent-Anna-utca 56. Szilágyi Bálint, Bethlen-u. 5. Szűcs István, Hatvan-u. 62. K. Tóth Sámuel, Péterfia-u. 1. Török Bálint, Kétmalom-utca 11. Zöld Mihály, Bethlen-u. 41. Zöld János, Mester-u. 26. Jámor István, Garai-u. 28. Jobbágy János, Varga-u. 24. Jóna Dániel, József, kir. herczeg-u. 16. Jóna Vincze Verbőczy-u. 3. Juhász Ignác, Kossuth-u. 52. Váczi János, Szent-Anna-u. 11. Varjas Sándor, Busi-u. 20. Varjas János, Veres-u. 15. Várai János, Meszeua-u. 1. Dr. Wolafka Nándor, Szent-Anna-u. 21.

Közigazgatási bizottság.

Elnök: Domahidy Elemér főispán; **h. elnök:** Kovács József polgármester; **tagok:** Vecsey Imre főjegyző, Fauszt Elek kir. pénzügyigazgató, Latinovics Mihály kir. főmérnök, Bészler Károly tb. főjegyző, árvaszéki elnök, dr. Magoss György t. főügyész, dr. Sárvary Gyula tiszti főorvos, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, dr. Kola János, Galánffy János királyi ügyész, Dumbrava László ker. anyakönyvi felügyelő, Pethő Lajos kir. erdőfelügyelő, Márk Endre, Lengyel Imre, Nemes Kálmán, dr. Kocsár Gábor, Márton Imre, Pálffy Gábor, Szilágyi Imre, dr. Fejér Ferencz, Horváth István, Rickl Antal.

Adókető bizottság.

Elnök: dr. Megyeri Pál ügyvéd; **helyettes elnök:** Pálffy Gábor; **tagok:** Czegléd Gyula, Kovács Mihály, Nagy Sándor; **póttagok:** Kossorus Lajos és dr. Szűcs Géza.

Ádófelszólamlási bizottság:

Elnök: Komlóssy Dezső; **helyettes elnök:** betöltetlen; **tagok:** Soltész Farkas, Szent-Királyi Tivadar, Juhász Ignác; **póttagok:** Horváth István, Tóth Kálmán, Fischbein Ignác, Horváth Kálmán.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága.

(Tiszviselői kar.)

Főispán: Domahidy Elemér, Debreczen sz. kir. város és Hajdúvármegye főispánja: fő-

Szinehagyott ruhákat Mrabéczy Antal Széchenyi-u. 42.

divtás szinekre fest

ispáni titkár: Rásó István; **polgármester:** Kovács József; **főjegyző:** Vecsey Imre; **Bézsler Károly**, (tb. főjegyző), tanácsnok, árvaszéki elnök; **tanácsnokok:** Körner Adolf, Király Gyula, Oláh Károly, Szabó Kálmán, Csóka Sámuel; **tiszti főügyész:** dr. Magoss György; **tiszti alügyész:** dr. Dóczy Emil; **jegyző:** Varga Károly (tb. tanácsnok); **aljegyzők:** dr. Tóth Elek, dr. Tóth Emil; **polgármesteri titkár:** dr. Vargha Elemér; **közigazgatási gyakornokok:** Illéssy Gyula (tb. jegyző), Kovács Kálmán (tb. jegyző), Pittler Jenő (tb. jegyző), dr. Komlóssy Pál; **főszámvevő:** Roncsik Lajos; **számvevők:** Madarász Sándor, Sz. Nagy Lajos; **számtisztek:** Papp József, Nagy Sándor, Haty Jenő; **számv. gyakornokok:** Csapó László, Rankay Jenő; **házipénztárnok:** Máthé Miklós; **házipénztári ellenőr:** Siposs György; **házipénztári tisztek:** Szilágyi József, Kertész Ferencz, Mihalovics Gyula; **közlevéltárnok:** Koncz Akos (tb. tanácsnok); **magán levéltárnok:** Papp Ferencz; **s. levéltárnok:** Zoltai Lajos; **tiszti főorvos:** dr. Sárvary Gyula; **I-ső ker. orvos:** dr. Balkányi Ede (tb. főorvos); **II. kerületi orvos:** — — — **III-ik ker. orvos:** dr. Varga Emil; **IV-ik ker. orvos:** dr. Balkányi Emil; **kiadó helyettes:** Raics Gyula; **iktató:** Takács Bálint; **városgazda:** Udvarhelyi Géza (tb. tanácsnok); **városgazdai gyakr:** Ráczy Géza (tb. városgazda); **leltárbiztos:** Baresay István; **h. leltárbiztos:** Kovács Gyula; **irodatisztek:** Csapó István, ifj. Orosz Endre; **írnokok:** Dömsödy Kálmán, Bernáth Lajos, vegyész: dr. K. Szalay Béla (tb. kerületi orvos); **járványorvosok:** dr. Somogyi Zoltán, dr. Burger Péter. **Napidíjas-írnokok:** Ráczy Mihály, Iklódy János, Borusz Dániel, Németh Ferencz, Fejér Lajos, Vántsa György, Veress László, Kiss Kálmán, Szerető István, Balázs Antal, Lengvári László, Mester Gábor, Bruckner Imre, Nagy Lajos, Minory Géza, Szőke Géza, Izsák Dezső, Kiss László, ifj. Fehértói István, Radeczky Albert, Veress Sándor, Kardos Imre, Tőkés Lajos, dr. Bayer Ferencz, Szini Péter, ifj. Máthé Miklós, Suba János.

Tiszteletbeli állások.

Tb. főügyész: dr. Berger Andor; **tb. alügyészek:** dr. Fejér Ferencz, dr. Árvay Béla, dr. Kérészi Árpád; **tb. t. főorvos:** dr. Bruckner Ernő; **I. kerületi tb. orvos:** dr. Széll Kálmán.

Árvaszék.

Tanácsn. árvaszéki elnök: Bézsler Károly (tb. főjegyző); **árvasz. ülnökök:** dr. Medgyaszay Dezső, Medgyaszay Miklós; **alügyész:** dr. Dóczy Emil; **jegyző:** dr. Tóth Emil; **közig. gyakorn.**: dr. Tóth Béla; **közgyám:** Medgyessy Lajos; **számvevő:** Madarász Sándor; **pénztárnok:** Komáromy Antal; **ellenőr:** P. Nagy Jenő; **irodatiszt:** Szondy Lajos; **írnokok:** Tóth Lajos, Brancs Károly; **napidíjas írnokok:**

Dull József, Tóth István, Tóth Imre, Nagy Lajos, Zöld József, Kulcsár János.

Rendőrség.

Rendőr-főkapitány: Végh Gyula; **a bűnügyi osztály főnöke:** Jeney Miklós (tb. rendőrkapitány, r.-fogalmazó); **mező-rendőrkapitány:** dr. K. Tóth Mihály; **rendőrkapitány, a bej. hivatal főnöke:** Simon Miklós; **rendőrkapitányok:** dr. Boldizsár Kálmán, Szentpétery Ferencz; **fogalmazók:** Erdei István (tb. rendőrkapitány, Acs Nagy Ferencz, Szombathy János, — ifj. Orosz László, Vetéssy Béla, az iparügyek vezetője; **kiadó:** Kulcsár Imre; **iktató:** Dezső László; **vásárfelügyelő:** Péter Gábor; **vásárfelügyelő helyettes:** K. Tóth Sándor; **hatósági állatorvos:** Steiner Jakab; **mező-rendőrbiztosok:** Kovács Lajos, Nagy Mihály, Erdei János; **polgári biztosok:** Kovács Mihály, Nagy Imre, Pávay Gy., Nagy Ferencz, Onody Mihály, Pósalaky Mihály; **gy. rendőrfelügyelő és oktató:** Mihályi István; **rendőrbiztosok:** Bikfalvi Miklós, Szöcs Lajos, Dobos József, Harmathy Ferencz, Bardócz András, Fejér Mihály; **lovas-rendőrfelügyelő:** Körner Gyula; **írnokok:** Szemere Albert, Boross Lajos, Király Ferencz, Szabó Ferencz, Nagy Sándor; **napidíjas írnokok:** Simon József, Zengey János, Papp Béla, Nagy Sámuel, Kánya Lajos, Bacsó János, Juhász István, Konkoly Dénes, Pál Péter, Széll István, Kálár István, Kovács István, Kovács Gábor, Tőkés Zoltán, Nagy Károly.

Bűnügyi osztály.

Főnök: Jeney Miklós (tb. rendőrkapitány, rendőrfogalmazó); **fogalmazók:** Erdélyi István, Acs Nagy Ferencz, ifj. Orosz László, Kovács Kálmán (tb. jegyző); **közigazgatási gyakornok:** Balogh Béla, Mile Pál (tb. rendőrfogalmazó helyettesítve); **iktató:** Tőkés Zoltán.

Rendőrbejelentési hivatal.

Főnök: Simon Miklós rendőrkapitány; **irodatisztek:** Kaderász Gyula, Király János.

Mezőrendőrség.

Mezőrendőrkapitány: dr. K. Tóth Mihály; **fogalmazó:** betöltetlen; **írnok:** Boross Lajos; **mtai biztos:** Farkas Albert; **m. kir. állami állatorvos:** Hosszú Vazul; **állatorvosok:** Axmann Gyula, Cseh János, Steiner Jakab; **n. írnok:** Pláviics Kálmán; **csegei körorvos:** Kovács Albert; **mezőrendőrök:** Butor András, Nagyfejeő György, Kovács György, Gombos Lajos, Balogh Miklós, Kerékgyártó Sándor, Lós Mihály, Miskolczy Mihály, Szoboszlai István, Ujfalusi János, Zagyva Imre; **lovas rendőrök:** Magyar Imre, Ignáth Imre, Papp Sándor, Kovács Lajos, Nagyházi János, Harsányi Antal, Vida Imre, Nagy Áron; **lovas**

== Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt!! ==

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható **Dr. Rótschnek V. Emil** utóda
Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u 8. — „Arany egyszárú gyógyszerár.”

kézesítők: Szilágyi Sándor, Böszörményi István, Ori András, Gönczy Gábor és Bagi Márton.

Gyalog-rendőrök.

(Számjalk szerinti.)

1. Tóth Lajos, 2. Varjas Péter, 3. Sólyom Imre, 4. Gombos János, 5. Porcsin János, 6. Oláh István, 7. Ványi Zsigmond, 8. Borbély József, 9. Vasas István, 10. Nagy Sándor, 11. Váczi Sándor, 12. Gellén Sándor, 13. Nagy László, 14. Szilágyi József, 15. Imre József, 16. Emödi Sándor, 17. Horváth Gábor, 18. Csukás Lajos, 19. Tóth Ferencz, 20. Ragályi László, 21. Szekeres György, 22. Hegyes Márton, 23. Kozma Imre, 24. Varga János, 25. Diószegi Ferencz, 26. Zavaczki István, 27. Gerda Lajos, 28. Hadai Ferencz, 29. Rezes Bálint, 30. Gardó József, 31. Tóth József, 32. Sári Lajos, 33. Veres Sándor, 34. Bagi Márton, 35. Nagy László, 36. Horváth Károly, 37. Bihon Miklós, 38. Holhos József, 39. Pap József, 40. Fekete István, 41. Böszörményi Károly, 42. Karika Balázs, 43. Domokos Márton, 44. Bakóczy Gergely, 45. S. Nagy János, 46. Bogáti Mihály, 47. Hajdu Kálmán, 48. Botos András, 49. Sárkány János, 50. Tögyi Ferencz, 51. Teimeier Fülöp, 52. Kovács Mihály, 53. Nagy Lajos, 54. Szénási József, 55. Varga István, 56. Karikó Károly, 57. Békési Márton, 58. Szegedi Lajos, 59. Nagy Mihály, 60. Balázs Zsigmond, 61. Csuka Sándor, 62. Virág Károly, 63. Márta János, 64. Horváth Mihály, 65. Orosz János, 66. Borbély György, 67. Nyilas Gábor, 68. Jenei Imre, 69. Lovas Imre, 70. Borbély Sándor, 71. Szilágyi Gábor, 72. Bara Sándor, 73. Menyhárt László, 74. Horváth Gábor, 75. Szilágyi János, 76. Beregi János, 77. Dusa József, 78. Kovács Lajos, 79. Kovács Ferencz, 80. Czipó Miklós, 81. Horváth Ferencz, 82. Kiss István, 83. Farkas Sándor, 84. Végh László, 85. Rác Lajos, 86. Czirják Sándor, 87. Ragályi Lajos, 88. Nevelős György, 89. Szathmári Sándor, 90. Almási Sándor, 91. Kubinyi Mihály, 92. Bakó Péter, 93. Ori István, 94. Wiszt Gergely, 95. Szoboszlai Ferencz, 96. Balogh Zsigmond, 97. Cs Szabó Lajos, 98. Harsányi Antal, 99. Pataki József, 100. Vadas Mózes.

Városi hajduk és tisztí legények.

Hajdu-örmester: Kovács István; *tizedes:* B. Nagy Pál; *örvezető:* Herczeg József; *dobos hajdu:* Debreczeni Sándor; *kőhajduk:* Major András, Tóth Lajos, Balogh Sándor, Siger Dániel, Biró József, Rác Mihály, Halaj János, Nagy Márton, Kocsis Károly, Kéri József, Szabó Mihály, Kovács András, Kalmár Imre, Erdei János, Papp Ferencz, Nagy Lajos II., Nagy Lajos I., Sándor Ferencz, Debreczeni Gábor, Bakó István; *tisztí legények:* Tóth József, Kovács János, Elek Imre, Varga Károly, Nagy Lajos, Czégény István, Varga Béni, Szabó Imre, Suba István; *tisztogató:* Szabó Mihályné; *motorkezelő:* Kovács István; *lámpanyujtó:*

Kovács István; *tisztogató:* Szabó Mihály; *mért. hit. hiv. szolga:* Szilágyi János; *főispáni tisztí legény:* Funezán László.

Adóügyszály.

Tanácsnok: Csóka Sámuel; *számvevő:* Kondor Kálmán; *adóügyszályfőnök:* Lovassy Károly; *adópénztárnok:* Szabó István; *adó-ellenőr:* Koszorus Kálmán; *illetéknnyilvántartó:* Szentgyörgyi József; *adótisztok:* Kapros Sámuel, Papp Mihály, betöltetlen; *adókivetők:* Hamar László, Szathmáry Károly, Szathmáry Mihály, Borus Béla, Kovács Ernő, Szücs Ferencz helyettesítve; *birtoknyilvántartó:* B. Szilágyi Imre; *irrnokok:* Kiss József, Alföldi Mihály, Szappanos Alajos, Nagy Gyula, Károlyi Ferencz; *napidijas irrnokok:* Polónyi Andor, Simon Kálmán, Debreczeni Aladár, Papp Sándor, Szabó Miklós, Balla Tihamér, Kőkert Gusztáv, Szűk Antal, Tóth József, Juvancz Tivadar, Papp István, ifj. Szathmáry Károly, Kovács Dezső, Bacsó János, Sebők Lajos, Morvai Béla, Szász József, Balla Albert, Hegyi Károly, Kovács Dezső, Angyalati Antal, Werner Gábor; *joggyakornok:* Kiss József; *végrehajtók:* Jeney Dezső, Csapó Lajos, Tóth Kálmán, Kerek Gábor, Kálmánchezy Sándor, Kovács Dániel, Papp Ferencz; *becsüsök:* Borssy József, Nagy Károly, Buray József, Szathmáry Antal, Tóth János, Tóth Imre, Antal Mihály, Szathmáry György, Konrád József; *eljárók:* Varró Lajos, Katona Imre; *hajduk:* Karádi József, Bakó István, Miskolczi József, Enyedi János, Hatvani István, Gömöri János; *n. hajduk:* Szabó Imre, Juhász Lajos, Takács József, Baji Sándor, Horváth Miklós; *külsőségi n. hajdu:* Molnár Mihály; *tisztí legény:* Fábián Gábor.

Erdőmesteri hivatal.

Erdőmester: Török Gábor; *erészek:* Botos Lajos, Balogh Sándor, Szücs Kálmán; *erdészgyakornok:* betöltetlen; *raktárnok:* Simonffy János; *nagyerdői kertész:* Tóth György; *epreskert-raktári csöszök:* Móré Sándor, Bak Gábor; *apafai erdővéd:* Tóth Ferencz; *monostori erdővéd:* Szentesy Mihály; *nagyerdői erdővédek:* Balogh Lajos, Molnár István, Miklósi András, Szathmári Sándor, Papp Sándor; *savóskuti erdővédek:* László István, Lukács Ferencz; *nagycseri erdővédek:* Pinczés István, Váradi Ferencz, Rác Gábor, ifj. Mocsár Sándor; *fancsikai erdővédek:* Deák József, Kozma Gábor, Módos Mihály; *paczi erdővédek:* Czirják Ferencz, Móré András; *halápi erdővédek:* Zöld Bálint, Lókodi Sándor, Forró Sándor, Kiss András, Molnár Bálint, Fábián Antal; *bánki erdővédek:* Barcza Bálint, Tóth György, Nagy Sándor; *guthi erdővédek:* Kovács János, Balogh András, Némethy Mihály, Rikassy György, Guthi János, Szabó András, id. Mocsár Sándor; *ohati erdővéd:* Elekes György.

Clayton és Shuttleworth

gépgyáranak bizományi raktára
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám.

Katonai és illetőségi ügyosztály.

Főnök: Szabó Kálmán tanácsnok; **fogalmazó:** — — — **népfelkelési nyilvántartó:** Tóth István; **szállásbiztosok:** Nagy István, Szilágyi Bálint; **írnok:** Veres Imre; **kórházi biztosok:** Kiss Sándor, Óth Imre; **napidíjas írnokok:** Szabó Lajos, Szepessy Pál, Tóth Miklós; **hajduk:** Óváry Imre, Gömöry János; **tiszti legény:** Zolnai Gábor; **napidíjas hajdu:** Széll Mihály; **barakk-felügyelő:** Katonka Márton.

Mérnöki hivatal.

Főmérnök: Aczél Géza; **építész-mérnök:** Szilágyi János; **gépész-mérnök:** Debreczeni Jenő (**egyszeres** mind légszuszgyári igazgató); **építőmester:** Fodor József; **mérnökök:** Tikos Imre, Berényi Gábor, Haty Kálmán; **iktató:** Nagy Gábor írnok; **rajzoló:** Mész József, Bruckner Ödön; **mértékhitelítő:** Győry Kálmán mérnök; **helyettese:** Szabó Miklós; **utnemesterek:** Rácz Gábor, Tóth Gábor, Leskő Ferencz; **kutmester:** Mráz Ferencz.

Városgazdai hivatal.

Városgazda: Udvarhelyi Géza, tb. tanácsnok; **gyakornok:** Rácz Géza, tb. városgazda; **mátai biztos:** Farkas Albert, arany-éremkereszt tulajdonosa; **külső állatorvosok:** Axmann Gyula, Cseh János; **ménestester:** Markovics Gyula; **csőszök:** epreskertben: Loós András, folyókaszállóban: Sz. bados István; **kocsisok:** Szilágyi János hintós, Farkas Gábor, Janó Károly, Hüse Péter igások; **lovászok:** Albert Miklós, Bartha Mihály, Gácsó Mihály, Nemes Bálint, Nemes Imre, Kádár Imre, Fazekas János, Karkas Gyula, Füle József, Kurucz Sándor; **bérese:** Csepregi András, Balaskó István.

Városi szeszpótadó kezelőhivatal.

Fogyasztási díjbeszedési ügyvezető: Papp László; **pénztárnok:** betöltetlen; **ellenőr:** Govrik Lajos; **szemlések:** Csikos Mihály, Nagy Imre, Zöld István; **szeszpótadó kezelő:** Blum Sámuel; **szolga:** Papp János.

Városi vámhivatal.

(Hivatali helyiség: buzavásártéri vámház, Hatvan-u. végén.)

Vámfelügyelő: Szele Lajos, Vendég-u. 81.; **díjbeszedők:** Héczey Szabó Antal, Kondor Lajos, H. Szabó István; **sértésmáza díjbeszedő:** Kuczik Mihály; **vámellenőr:** Turcsányi Gyula; **II-od ellenőrző:** Sándor József; **mázsamesterek:** Szathmári Gergely, Borbély Sándor, Kenderesi Gábor, Balogh Péter; **sorompósok:** 1. sz. várad-utcai: Bányai Antal; 2. sz. miklós-utcai: Bátori Sámuelné; 3. sz. mester-utcai: Nagy Dániel; 4. sz. köntösgáti: Zombor Lajos; 5. sz. acsádi-uti: Szőke Mihály; 6. sz. epreskerti: Horváth József; 7. sz. szent-

anna-utcai: Mayer Károly; 8. sz. hatvani-utcai: Kovács Mihály; 9. sz. könyai: Bácsi Sándor; 10. sz. hadház-uti: Kosovszky Gusztáv; 11. sz. Böszörmény-uti: Szakács Pál; 12. sz. pályi-uti: Botka Ferencz; **szolga:** Kovács József; **lovásártéri csősz:** Balogh István.

Debreczeni állami anyakönyvi hivatal.

(Széchenyi-utca 20.)

Állami anyakönyvi felügyelő és miniszteri biztos: Dumbráva László, (hivatali helyisége Batthyány-utca 16.); **anyakönyvvezető:** Oláh Imre; **helyettesek:** Nagy Gyula és Járossy Lajos; **n. írnokok:** Török János, Wisiák Jenő, Seres Géza; **szolga:** Csóka Sándor.

Városi közkórház.

Igazgató orvos: dr. Ujfalussy József kir. tanácsos; **h. igazgató:** dr. Horváth Károly; **sebészeti oszt. orvos:** dr. Csikos Sándor; **szemészeti orvos:** dr. Somogyi Zoltán; **orvosok:** dr., Hutiray József, dr. Halász Lajos, dr. Kovács Sándor; **irodai személyzet:** **gondnok:** Visky Sándor; **ellenőr:** Sinay Gyula; **írnokok:** Nyikos János, Hepke Viktor; **eljáró:** Horváth Gusztáv; **kapus:** Kolozsvári Mihály; **ápolók és ápolónők:** Nagy Imréné, Erdei Eszter, özv. Szabó Gáborné, Katona Lászlóné, özv. Szegedi Györgyné, özv. Tózsér Sándorné, Sipos Ignáczné, Csehi Ferenczné, Szegedi Dánielné, Vértessi Istvánné, Tamási Józsefné, Avram József; **bence szolga:** Zsiros József; **gépész:** Megyeri Gábor; **gépápoló:** Tóth Sándor; **kertész:** Bagi József; **élmező:** Adler Ignáczné.

Városi szülészcnők.

Korpási Dánielné, Csapó-utca 54. Bérés Mihályné, Csapó-utca: a 30. Lóndor Bertalanné, Fazekas Mihály-utca: a 6. Fülöp Juliánna, Teleki-utca 90. sz.

Városi óvodák és menházak.

Óvónők: Kecskeméthy Lajosné, Nagy Károlyné, Major Sándorné, Orosz Jánosné; **állandó menház vezetői:** Szunyogh Amália, Veres Gyuláné; **nyári menház vezetői:** Balla Ödönné, Molnár Ferenczné; **s. óvónő:** Orosz Malvin; **dajkák:** Markovics Mártonné, Csibi Zsuzsika, Tóth Andrásné, Horváth Gáborné, özv. Szathmári Józsefné, Kovács Mihályné.

Városi téglagyár.

Művezető: Szilágyi Lajos; **felügyelő:** Horváth István; **régi téglavetői felügyelő:** Nagy József.

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**

Telefon 323. szám.

Vágóhid.

Igazgató: Csáky János okl. állatorvos; **ellenőr:** Hegedüs Sándor állatorvos; **állatorvos:** Grósz Ignác; **bárczakiállító:** Szabó Lajos; **gépész:** Blazsek István; **kapus:** Ágoston Illés; **szolgák:** Tóth János, Stasz András.

Iparvasuti vállalat.

Iparvasuti gépész: Ernszt Károly; **pálya felvigyázó:** China Oswald; **pályaőr:** Kovács József.

Debreczen szab. kir. város világitási vállalata.

Igazgató: Debreczeni Jenő; **könyvvezető:** Frohner Géza; **pénztárnok:** Szabó Mihály; **pénzbeszedő:** Fábrián Lajos; **levelező:** Lukács Frigyes; **irodatiszt:** Váradi István; **művezető:** Angerer Keresztély; **városi üzlet vezetője:** Kezdődi Endre; **raktárfelügyelő:** Kaderász Gábor; **csoportvezető szerelők:** Bagoly András, Némethi Gyula, Hübner Frigyes, Győri Mihály, Leskó Ferencz, Molnár György, Kucsera Pál; **hivatalszolga:** Szabó Lajos.

Városi színház.

Gépész: Tóth János; **ruhatárnok:** Menyhart Lajos; **festő:** Gyöngyössy Viktor; **tűzoltók:** Török János, Szegedi István.

Városi szegényház.

Gondnok: Kiss Lajos; **felügyelők:** Nagy József, Bene István.

Városi nyomda.

Ügyvezető: Ember Lajos; **helyettesítő ügyvezető:** Keresztessy István; **állandósított nyomdai alkalmazottak:** gépmester: Várakozó Gyula; **betűszedők:** Hegedüs Károly, Szabó István, László Imre, Péntek István; **tömlőntő és betűraktárnok:** Gyökerecs Ferencz; **ideiglenesen alkalmazottak:** gépmester: — — — — —; **papírraktárnok:** Szabó József; **betűszedők:** Belényessy Lajos, Borza Lajos, Botos Sándor, Dózsa György, Lukács István, Molnár Károly, Nagy László, Nagy József, Péntek Lajos, Radeczky Rudolf, Révész Bálint, Takács Sándor, Vincze János; **korrektor (javítónok):** Popovits Balázs. **Tanoncok:** Erdélyi Károly, Bartha Sándor, Vedres Gyula, Szakál István, Márta Zoltán; **ívrakó leányok:** Tóth Juliánna, Tóth Erzsébet, Tötös Róza, Bruckner Erzsébet, Bruckner Róza, Oláh Erzsébet, Jagicza Erzsébet, Aszalai Etel, Aszalai Erzsébet; **formahordók:** Sárkány Sándor, Csarkó Sándor, Szabó András; **irodaszolga:** Nagy Sándor.

B) Hajduvármegye.

(Területe 3352 négyszögkilométer. Népessége 150,648, Debreczen város nélkül.)

Törvényhatósági bizottsági tagok.

(A választott bizottsági tagok nevei *-gal jelölve.)

Elnök: Domahidy Elemér

H.-Böszörmény: id. Fazekas Gábor, ifj. Fazekas Gábor, *Fridrich Lajos, ifj. Gaál Ferencz, Grosz Herman, *Győrössy Imre, *Győrössy Móríc, *Ignát Bálint, *Kelemen Gábor, dr. Kertész József, *ifj. Kövér Pál, id. Kövér Pál, Kövér Antal, Lévy Márton, dr. Lintner Sándor, Löky Sándor, *Mező Sándor, Major Gyula, Nagy Imre, *Oláh Bálint, dr. Pápay Kálmán, *Rab Gábor, Sajtos Ignác, Somossy Béla, Somossy Péter, *Szabó András, Szálkay András, U. Szabó János, U. Szabó Mihály, *Uzonyi György, Varga László, dr. Veress Menyhért.

H.-Nánás: *ifj. Alföldi László, Berencsy Gyula, Berencsy János, *Brassai Károly, Csiszár Imre, Csengery József, Csohány János, Csohány Antal, ifj. Csohány Ferencz, Csohány László, id. Csohány Ferencz, *Csuka László, Cziement Márton, Ercsey Károly, Gyulai István, *Kola Gábor, S. Kovács László, Kovács Antal, *Lente Lajos, *Lakatos Pál, *Magyar Gábor, *Magi Bálint, *Mirkó Imre, Móríc Imre, *ifj. Móríc Pál, id. Nagy Kálmán, dr. Nagy Gábor, ifj. Nagy Kálmán, Oláh Sándor, *Papp Lajos, Pá-

kozdy Lajos, *Pénzes László, *Pénzes Miklós, *Radó József, Schlachta János, Sebestyén Miklós, Sinay Antal, Takács István, Tóth Lajos, *Udvarhelyi József, *Ujváry Ödön, *Vad Imre, *Vitányi József.

H.-Szoboszló: Adler Farkas, *Adler Sámuel, *Borbély Sámuel, Borbély Mihály, *Bor János, *Csanády István, Császi Jakab, *Czeglédy Lajos, Fekete Sándor, Fogthui János, dr. Grosz Adolf, *Hetey Ignác, *Horog Sámuel, Kalocsay Gusztáv, Kovács Gyula, F. Kovács Lajos, Kovács János, Kovács Gábor, Körner Béla, Kürthy Pál, *K. Kovács József, *Lengyel Imre, Makai János, dr. Malatinszky József, Márton Gábor, Márton János, Nagy Illés, B. Nagy Károly, Neumann Sámuel, Oláh Miklós, *Padrah Sándor, Rosenfeld Ignác, Sárny Lajos, Soltész László, Soós János, Cs. Szabó János, Szilágyi János, id. G. Tóth Mihály, Cs. Tóth Bálint, M. Tóth Pál, Zakar Sándor, *Jeges János.

H.-Dorog: *Bence Antal, *dr. Dömötör József, *Farkas Győző, *Farkas Pál, *Görög Ferencz, Harsányi Dezső, Harsányi Károly, *Kovács István, Klein József, Kömmerling János, Lengyel Endre, Mócz Géza, Papp Lajos, *Rajk Imre, *Révész Mihály, *A. Tóth Mihály, *M. Tóth Pál, *Tóth József, Ujhelyi Andor.

✱ Bámulatos hatású arczzsépítő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szepit, májfoltot, pattanást ránczot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 kor. Kapható Dr. Róthschnek V. Enil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8.
„Arany egyszervű” gyógyszer-tár. ☼☼☼

H-Hadház: *Csapó László, *Farkas Gábor, *Hadházy József, *Komor Sándor, Poroszlay Albert, *Simon Károly, Varga Gábor, Vohl Adolf, Weszprémy István.

B-Ujváros: Berger Mór, Bleuer Adolf, Fürst Ödön, *Györffy István, *Gál József, *Kasszás József, *Kovács Ferencz, Lichtenstein Dezső, Lichtschein Sámuel, Stark Adolf.

M-Pécs: *Orosz István, *Pápay János.

T-Csege: Fried Leo, *Kardos Géza, *dr. Kovács Albert, Rosinger Lajos, *Szabó Gábor, Tury Péter.

Egyek: *Csák Gyula, *Devics Lajos, *Mikula György.

H-Sámsón: *Ethet János, Leitner Dezső, *Magyar János, *Stern Mór, *F. Szabó László, *Zichermann Jakab.

Téglás: Bleuer Mór, gr. Degenfeld Imre, Stern Péter.

Nádudvar: *Ács Nagy Sándor, Demjén Gábor, Demjén Lajos, Dobi Sándor, *Fejér József, Fischbein Ignác, Forrai Ernő, Forrai Henrik, Harstein Kálmán, *Kun Sándor, Kun Ferencz, Ludány Géza, Ludány Lajos, Molnár Endre, *Nagy Albert, *Papp Sándor, Papp Sándor, Schönfeld Gábor.

Püspökladány: *Balogh Sándor, dr. Boda Gyula, Dézsi Rudolf, Fisch Jakab, Grünfeld Adolf, Gyémánt Sámuel, Kaufmann Salamon, *Kéry Lajos, *Kiss Ferencz, Kohn Dávid, Lichtmann Mór, Mildner Béla, Sinai Ferencz, Tisza Imre, ifj. Tisza Imre, *Venczelli Mihály.

Kaba: *Bálint Imre, *Bartha Lajos, *Blum Jakab, *Dávidházy János, Kovács Ákos, Mandel Sámuel, *ifj. Nagy Lajos, Tőzsér Simon.

Földes: *Balásházy Gyula, *Bene János, *Boros Lajos, Csapó István, Flaskay Kálmán, *Fodor János, *Kállay Ignác, Karácsony Zsigmond, *Kiss József, *Koroknay Gergely, *Pécsy Lajos, *Ványi Lajos.

H-Szovát: *Bernáth Sándor, Kaszás István, Kovács Lajos, Kortvélyessy Kálmán, Márkus Vince, *Nádházy Béni, Grosz Nagy Mihály, Propper Miklós, *Szücs Ferencz, G. Tóth János, *Jakucs Sándor.

Tetétlen: *Bakoss Lajos, Egri Dániel, *Lajka Károly, gr. Zichy Géza.

Debreczen: Berger Mór, Fischbein Ignác, Hartstein Péter, Liszka Nándor, Meiszels Vilmos, ifj. Móricz Pál, Orosz Endre, dr. Popper Mór, Soltész Farkas, Jánosi Zoltán.

Videkiek: Forrai Henrik (Budapest, Andrassy-ut 41.), V. Oláh Miklós (Tokaj), Semsey Andor (Budapest, Kálvinter 4. sz.).

Tisztségviselő tagok: Dr. Cseke Miklós, dr. Czeglédy Mihály, Dávidházy Sándor, Dalmy Barna, Latinovics Mihály, dr. Losonczy Almos, Nemes Zoltán, Orosz Endre, Orosz Sándor, Pákozdy Sándor, Péntes Sándor, Rásó Gyula, Sepsy Dezső, dr. V. Szabó János, Weszprémy Kálmán, Weszprémy Zoltán.

Hajduvármegye állandó választmánya.

Elnök: Domahidy Elemér főispán.

Tagok: Rásó Gyula, Weszprémy Zoltán,

Pákozdy Sándor, Dávidházy Sándor, Dalmy Barna, Dávidházy Ödön, Péntes Sándor, dr. Losonczy Almos, dr. Váradi Szabó János, Weszprémy Kálmán, Latinovics Mihály kir. főmérnök, dr. Czeglédy Mihály, Fischbein Ignác, dr. Propper Mór, ifj. Nagy Kálmán Nánás, Sinay Antal Nánás, Léway Márton Bösztörmény, Padrahi Sándor Szoboszló, Kovács Gyula Szoboszló, G. Tóth Mihály Szoboszló, Ádám János Szoboszló, Adler Sámuel Szoboszló, Weszprémy István Hadház, Csapó István Földes, Tóth Pál Dorog, Farkas Pál Dorog, Simon Károly Hadház.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága.

Elnök: Domahidy Elemér főispán.

Hivatalból tagok: Rásó Gyula, Weszprémy Zoltán, dr. Czeglédy Mihály, dr. Losonczy Almos, Péntes Sándor, Faust Elek, Csányi Viktor, Galánfy János, Latinovics Mihály, Dumbava László.

Választottak: Soltész Farkas Léway Márton, Padrahi Sándor, dr. Nagy Gábor, Farkas Pál, Kiss Ferencz, Kovács Gyula, Weszprémy István, Sóvágó Gábor, Pákozdy Sándor jegyző.

Hajduvármegye tisztikara.

Főispán: Domahidy Elemér; **főispáni titkár:** Rásó István; **alispán:** Rásó Gyula, kir. tan.; **főjegyző:** Weszprémy Zoltán; **I. aljegyző:** Pákozdy Sándor; **II. aljegyző:** Dávidházy S.; **III. aljegyző:** Dalmy Barna; **tisztí ügyész:** dr. Czeglédy Mihály; **árvaszéki elnök:** Péntes Sándor; **árvaszéki ülnökök:** Orosz Endre, Sepsy Dezső, dr. Cseke Miklós; **főorvos:** Losonczy Almos; **ievelőárnok:** Weszprémy Kálmán; **pénztári tiszt:** Papp Lajos; **kir. főmérnök:** Latinovics Mihály; **közp. közig. gyak.:** dr. Várady Szabó János tb. aljegyző, Weszprémy Barna tb. gyakornok; **tiszteletbeli ügyészek:** Simonffy István, dr. Malatinszky József, Major Gyula, Bellováry Lajos, dr. Popper Mór, Berenyesy János tb. ügyész; **tiszteletbeli főorvosok:** dr. Khoór Dezső, dr. Nagy Lajos; **tiszteletbeli járásorvosok:** dr. Kovács Albert, dr. Boda Gyula, dr. Liszt Nándor.

A központi járásban főszolgabíró: Orosz Sándor; **szolgabíró:** Miskolczy Lajos, (tb. főszolgabíró); **járásorvos:** dr. Nagy Kálmán; **közig. gyakornok:** Rózsa Ernő; **járási írnok:** Kovács Károly; **állandó díjnok:** Várady Béla.

H-szoboszlói járásban főszolgabíró: Nábrácsky István; **szolgabíró:** Ludány Géza; **orvos:** dr. Téchy József; **írnok:** Bárány Izsó; **díjnok:** Székely Lajos.

H-Bösztörményi járásban főszolgabíró: Nemes Zoltán; **szolgabíró:** Magi Elek; **írnok:** Csegöldi Miklós; **díjnok:** Sallay Mihály.

Segéd- és kezelő-személyzet, közigazgatási iktató: Szücs István; **közigaz. kiadó:** Jószy Antal; **árvaszéki iktató-kiadó:** Fényes Gyula; **levéltári segéd:** Horváth Károly; **írnokok:** Lukács Géza, Kovács Imre, Orosz Elek, Fazekas Károly, Tőkés Gábor; **díjnokok:** Bakos

Vadászati felszerelések

legelősebben beszerezhetők

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

Antal, Helmer Antal, ifj. Józsay Antal, Ujlaky István; *útmesterek*: Fehér Sámuel, Tökés Endre és Mártha Sándor.

Megyei hajduk.

Tizedes: Káldy László; *közhajduk*: Szegedi András, Jónás Mihály, Szathmári András, Löki Sándor, Hatvani István; *tiszti legények*: Nagy Imre, Lah Mihály, Székely Sándor, Papp István, Zolnai Gábor.

Hajdu-Szoboszló.

(Terület nagysága: 41,503 k. h. Lakosok száma: 15,807.)

Egyházak és iskolák.

Ev. ref. lelkészek: Soltész László és dr. Diószeghy Mihály; *róm. kath. lelkész*: Kalocsay Gusztáv; *Rabbinus*: Katz Salamon; *tanárok az állami polgári fiúiskolában*: Szécsi Miklós igazgató, Pólya Mihály, Rakodeczay Pál, Dudás József, Rakotyai László; *tanítók az ev. reform. fiúiskolában*: Bor János, Császi Mihály, Böszörményi Ferencz, Czeglédi Lajos, Váci Endre, Márton Károly, ifj. Cseke Gábor, Gargya Márton, Márton Lajos, Szabó Márton és Jóvér Gábor; *az ev. reform. leányiskolában*: Cseresznyész Kornél, Mindszenti Irma, Paji Piroska, Szabó Gyula, Cseke Gábor, Parti Gábor, Hankisz Jolán, Bede Lajos, Simkovich Ida, Kircsi Bálint, Nagy Károly; *a róm. kath. elemi vegyes iskolában*: Májor Kálmán, Kovács Barnabás; *az izraelita elemi vegyes iskolában*: Aufferber Bernát, Schwarz Mór; *a gazdasági ismélő iskolában*: Gáspár István, Jóvér Gábor, Márton Károly; *az ipariskolában*: Pólya Mihály, Rakotyai László, Nagy Károly, Bede Lajos; *óvónők*: Nánássy Róza, Karai Krisztina, Nánássy Krisztina

Városi tisztviselők.

Polgármester: Fekete Sándor; *főjegyző*: Péntztáros István; *r.-kapitány*: G. Tóth János; *t. ügyész*: Hetey Ignác; *árvaszéki ülnök és községi bíró*: Fehér Gábor; *árvaszéki ülnök*: Zakar Sándor; *tanácsnokok*: Váci Ferencz, Oláh Miklós; *házipénztárnok*: Czeglédi István, *házipénztári ellenőr*: Székely József; *adószedő*: Cseke Gábor; *alkapitány*: Körner Géza; *közigyám*: Jeges János; *városgazda*: Márton János; *főorvos*: dr. Hamvai Kovács Bálint; *alorvos*: dr. Kiss Sándor; *állatorvos*: Gerő Dániel; *aljegyző*: Csiha Márton; *segédjegyző*: Krisztián Pál; *közig. iktató*: Czeglédi József; *közig. kiadó*: Szabó Lajos; *r.-kapit. iktató*: Tokay József; *árvaszéki iktató*: Molnár Gáspár; *anyakönyvvezető*: Káldy Imre; *mérnök számvevő*: Varga Elemér; *írnok*: Csajkos Gyula.

H.-szoboszlói takarékpénztár.

Igazgató: Kovács Gyula; *titkár*: dr. Malatinszky József; *pénztárnok*: Ifj. Borbély Sámuel; *könyvvezető*: Kuti Adorján; *s.-könyvvezető*: Kovács László.

Hajdumegyei takarékpénztár.

Igazgató: Adler Samu; *pénztárnok*: Kovács Gábor; *titkár*: Hetey Ignác; *könyvvezető*: Erdős Lajos; *s.-könyvvezető*: Vámos Ferencz.

H.-Szoboszlói dalegylet.

Elnök: Kovács Gyula; *alelnökök*: Péntztáros István, dr. Balthazár Dezső; *jegyző*: Császi Mihály; *pénztárnok*: — — —; *karnagy*: Tóth Lajos.

Kaszinó.

Elnök: Kovács Gyula; *alelnök*: dr. Malatinszky József; *jegyző*: Szécsi Miklós; *háznagy*: Bor János; *könyvtárnok*: Márton Károly.

Függetlenségi olvasókör.

Elnök: Hetey Ignác; *pénztárnok*: Király Gábor.

H.-szoboszlói nőegylet.

Elnök: özv. Körner Istvánné; *jegyző*: Szécsi Miklós.

Vasut-utezai polgári olvasókör.

Elnök: Péntztáros István; *alelnökök*: Czeglédi Lajos és Cseke Gábor; *jegyzők*: ifj. Borbély Sámuel és ifj. Czeglédi Lajos; *pénztárnok*: Tóth Gábor; *könyvtárnok*: Tóth Ferencz.

Polgári olvasókör.

Elnök: Magyar Imre; *alelnök*: — — —; *jegyző*: Adán János; *pénztárnok*: Rácz Balázs.

Hajduböszörmény.

(Terület-nagysága 55,778 h. 611 négyszög ö.l. Lakosságának száma 25.061.)

Református egyház.

Lélekszáma: 21,285

Lelkeszek: Balthazár Dezső esperes, Szolnoky Gerzson; *segédlelkészek*: Oláh Sándor egyszersmind vallastanárra a polgári leányiskolánál és Laczkák Dezső; *főgondnok*: Kálmán Lajos; *számadó gondnok*: Kathy Ferencz; *ellenőr*: Tóth András; *egyházi ügyész*: Kálmán Lajos; *egyházi jegyző*: Magi Sándor; a presbyterium áll 67 tagból. A 8 osztályu gimnázium igazgatótanácsnak elnöke Kálmán Lajos főgondnok. A gimnázium tanárai: Köblös Sámuel igazg., Marúzsák Dániel, Butyka Boldizsár, Marsalkó Gusztáv, dr. Molnár István, Rábold G

Uri ruhákat!!

legszebben
tisztít
Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

Bakóczy Endre, Bodnár Imre, Müller Ede, Sándor Pál, dr. Müller József, dr. Besenyei Lajos. *Énektanár:* Beke Antal organista-kántor. A 4 osztályú polgári leány-iskolaszék *elnöke:* Szolnoky Gerzson lelkész. Ezen 4 osztályú ev. ref. polgári leányiskola *tanítónői:* Ugray Ilona igazgató, Tarnóczy Jolán, Mész Izabella, Szőke Róza. *Énektanár:* Ferenczy Sándor kántor. A 6 osztályú elemi iskolaszék *elnöke:* Szolnoky Gerzson lelkész. *Ev. ref. tanítók:* Dobó Sándor, Fekete Sándor, Konez Lajos, Léway Márton, Kövér Demeter, Sebestyén Béla, Fejszós Márton, Győri Gyula, Magi Sándor, Porcsalmi Gyula, Kiss József, Lévai Imre, Laczák Márton, Kovács Gábor, Komjáti Antal, Sörös Béla, Fülöp Imre, Almássy Kálmán. *Tanítónők:* Tóth Irma, Tóth Irén, Pávay Vajna Ilona, Szűcs Erzsébet, Czeglédi Ilona, Tókos Margit, Dobra Ilona, Dombi Irma, Sárközi Ilona, Demeter Zsuzsanna, Biró Irén, Domján Erzsébet, Kovács Petronella, Vavrek Erzsébet, Szabó Irén, Fülöp Margit.

Görög kath. egyház.

Lelkész: Varga László kanonok, esperes; *gondnokok:* Kelemen Bálint és Szűcs István; *jegyző:* Egressy Elek; *tanítók:* Stefán Elek, Egressy Elek, Korpás Róza tanítónő.

Római kath. egyház.

Lelkész: Major Zoltán; *gondnok:* Radácsi Ferencz; *jegyző:* Rákóczy Antal, kántor-tanító: Rákóczy Antal.

Izraelita egyház.

Lelkész: Günz Jakab; *iskolaszéki elnök:* dr. Kertész József; *jegyző:* Kampler Péter; *tanító:* Kampler Péter.

Városi tisztviselők:

Polgármester: Somossy Béla; *főjegyző:* dr. Magi Kálmán; *ügyész:* dr. U. Szabó Lajos; *tanácsnok:* Pápay Károly; *jegyző:* Gaál Bertalan; *számvevő:* Bácsi Péter; *mérnök:* Dobay Károly; *városi pénztárnok egyszersmind városgazda:* id. Kövér Pál; *városi orvosok:* dr. Konrád Dávid, dr. Veres Menyhért, dr. Pápay Kálmán; *földadó nyilvántartó:* Fejszés Ferencz; *levéltárnok:* Kelemen Gábor; *iktató:* Kovács Miklós; *kiadó:* Benedek Gyula; *árvaszéki elnök:* a polgármester; *ülők:* Győrössy Móríz és Gaál Bertalan, aki egyszersmind az árvaszék jegyzője is; *község:* Győrössy Imre; *gyámpénztári ellenőr:* Kövér Dezső; *iktató:* Járbcis János; *rendőrkapitány:* Kelemen Gábor; *alkapitányok:* Kiss Ferencz és Pál Dániel; *cs. dbiztos:* Polgári Imre; *iktató:* Uzonyi Péter; *községi közmun-nyilvántartó:* Szabó Mihály; *községi bíró:* P. Balogh Gábor; *kir. állatorvos:* Szily József; *kir. erdőgondnok:* Asbóth Mihály; *kir. állami*

anyakönyvvezető: Paksy Károly; *helyettese:* U. Szabó Antal; *adó-pénztárnok:* Némethy Lajos; *adó-pénztári ellenőr:* Galaczi Imre; *segédek:* Ignáth Bálint, L. Szabó Márton, Nagy Imre; *írnokok:* Somossy Zoltán, Molnár József, Varga Géza, Varga Lajos, Kelemen Mihály, Lovász Ferencz és K. Tóth Mihály. Városi iskolaszék a gazdasági ismétlő iskolák és óvodák vezetésére, *elnöke:* üres-pésben.

Városi takarékpénztár.

Elnöke: a polgármester; *igazgató:* Szabó János; *ügyész:* Paksy Károly; *pénztárnok:* Karap Ferencz; *könyvelő:* Szy Zsigmond.

Részvénytársulati takarékpénztár.

Igazgató: Major Gyula; *ügyész:* dr. Lövin-ger Armin; *pénztárnok:* Stengel Géza; *fő-könyvelő:* Mérey Mihály; *segédkönyvelők:*

Közgazdasági bank részvénytársaság.

Elnök: id. Fazekas Gábor; *ügyvezető igazgató és ügyész:* Szikes Endre; *pénztár-nok:* ifjabb Fazekas Gábor; *könyvelő:* Kec-keméthy Lajos.

Hitelszövetkezet.

Igazgató: Paksy Károly; *aligazgató:* dr. Kertész József; *ügyész:* U. Szabó Lajos; *pénztárnok:* Kövér Ferencz; *könyvelő:* Szabó Gábor.

Ipartestület.

Elnök: Matkó Elek; *jegyző:* Májgráb Gyula, *iparhatósági biztos:* Kiss Ferencz.

Polgári Casinó.

Elnök: Léway Márton; *alelnök:* Morvay Géza; *titkár:* id. Solyom Antal; *könyvtárnok:* Fejszés Márton; *pénztárnok:* Komjáti Antal.

Iparos olvasó-kör.

Elnök: Matkó Elek.

48-as-kör.

Elnök: Kálmán Lajos.

Szabadelvű-kör.

Elnök: Szabó Gábor.

Gazdasági ifjúsági önképző-egyesület.

Igazgató: Almássy Kálmán.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek!

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utódi
 Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész Debreczen, Kossuth-utca 8.
 „Arany egyszervű” gyógyszer-tár.

Gazda-kör.*Elnök:* Sóvágó Imre.**Vadásztársulat.***Elnök:* Győrössy Móricz.**Hajduböszörmányi Hirlap.***Szerkesztő:* Porcsalmy Gyula.**A Magyarországi Református Tanítók Lapja.***Szerkesztő:* Dobó Sándor.**Cserépgyár-Részvénytársulat.***Igazgató:* Paksy Károly.**Hajdu-Nánás.**

(Terület-nagysága: 46,287 hold. Lakosok száma: 16,042).

Egyházak és iskolák.

Főgondnok: Kállay Imre. *Er. ref. lelkészek:* Pákozdi Lajos, Benkő Lajos; *énekvezér s orgonista:* Nagy Károly; *gimnáziumi tanárok:* Nagy Elek igazgató, Spaniel Vincze, Márk Imre, dr. Nemess Félix, Faragó László, Brassai Károly, Váczi József, Jókai Lajos, Kiss Illés, Bán Géza, Lengyel Endre, Nagy Károly, *fiiskolai tanítók:* Jámor Kálmán, Dobrossy István, Magi Lajos. Somogyi Gábor, Bata Antal, Dobos László, Nyakas Sándor, Bán Géza, Takács Ambrus; *leánytanítók:* Csontos Margit, Somlyay Sz. Vilma, Falábu Teréz, Farkas József, Kiss Illés, Csontos Ágnes, Kovács Imre, Nagy Pál; *óvónők:* Bán Mária, Jámor Kálmánné, Nádassy Gizella, Ember Lajosné; *róm. kath. kántor-tanító:* Rolkó József.

Városi tisztviselők.

Polgármester és árvaszéki elnök: Csohány László; *főjegyző:* Kovács Ferencz; *rendőrkapitány:* Csiba Márton; *aljegyző:* Csohány József; *tisztügyész:* Berencsy János; *tanácsnokok:* Gyulay Sándor és Csohány Sándor; *számvévő:* — — — *helyettes számvévő, mérnök:* Somogyi Gyula; *alkapitány:* Hegedüs Géza; *nyilvántartó:* Ormós László; *pénztárnok:* Újvárosi Miklós; *adópenztárnok:* Daróczi Gábor; *ellenőr:* D. Nagy Miklós; *utadó pénztárnok:* Nyakas János; *közigazg. iktató és kiadó:* Mikó Sándor; *rendőri iktató és kiadó:* Máró István; *csendbízott:* ifj. Alföldi László; *árvaszéki ülnökök:* Péntes László, Gál István; *közgyám, egyszersmind városi pénztári ellenőr:* Kun László; *árvaszéki iktató, kiadó és levéltáros:* Kovács Miklós; *orvosok:* dr. Nagy Lajos, dr. Khoór Dezső; *anyakönyvvezető:* Csohány László; *helyet-*

tese: Fodor Gábor; *írnokok:* Nemes László, Gulyás Imre, Nagy Ferencz; *végrehajtó:* Kányádi Zsigmond; *kertész:* Oborzil Alajos; *járlatkezelő:* Nemes Miklós.

Tűzoltó-egylet.*Főparancsnok:* Berencsy Gyula.**Takarékpénztár.***Igazgató:* dr. Nagy Lajos.*Kölcsönös segélyző-egylet, mint szövetkezet.**Igazgatók:* Nagy Elek, Berencsy Gyula.**Polgári leányiskola.***Igazgató:* Böszörményi Róza.**Nádudvar.**

(Terület nagysága: 36,000 kat. hold. Lakosok száma: 9125.)

Ev. ref. lelkész: Veres Géza; *fitanítók:* Duzs Dezső, Váradi Lajos, Ván István, Váradi József; *lenyitanítók:* Jármy Irén, Szigeti Berta, Molnár József, Boldizsár Zsigmond; *állami iskolánál:* Lázár Gyula, Lázár Gyuláné, Szitkei Cornélia, Badinyi Melánia; *ev. ref. kántor:* Csathó Géza; *róm. kath. lelkész:* Rabecz Lajos; *tanító:* Simkó József; *izr. lelkész:* Schück Jakab; *tanító:* Szilvási Armin; *vallástanító:* Friedmann Adolf.

Községi tisztviselők.

Főbíró: Molnár András; *főjegyző, anyakönyvvezető:* Papp Sándor, *jegyző:* Acs Nagy Sándor; *orvosok:* dr. Halász Sándor, dr. Molnár István.

Kölcsönös segélyző-egylet.

Vezérigazgató: Papp Sándor; *igazgatók:* Kun Vilmos, dr. Halász Sándor, Nagy Albert és Dobi Sándor.

Társas-kör.*Elnök:* Veres Géza.**Polgári-kör.***Elnök:* Dobi Sándor.**Kereskedők és iparosok köre.***Elnök:* nincs.**Nádudvari hitelszövetkezet.***Igazgató:* Veres Géza.

Épület- és bútorkészítések

minden kivételben a legolcsóbban
Bészler és Dávid vaskereskedésében
 Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám alatt.

Nőegylet.*Elnök:* Ács Nagy Sándorné.**Gazdasági szaktanító:***Könyves Béla.***Püspökladány.***(Határterülete : 32,487 hold, 1515 négyezögröl. Lakosok száma : 10,966.)*

Lelkészek: Kiss Ferencz *ev. ref., ev. ref.* segédlelkész: Kun Szabó Gyula, Mildner Béla *rk., Marnó Gyula rk. segéd, Strausz Ábrahám rabbi; tanítók az ev. ref. egyházban:* Szücs János, Jánosi Antal, Andorkó Márton, Szabó Elek, Ari Gyula, Várkonyi Ferencz, Kovács Lajos, Katona Máté; *tanítónők a ref. egyháznál:* Papp Ida, Tóth Mária és Nagy Róza: a *róm. kath. egyháznál:* Szabó János, Géczy Alajos, Hegedűs József. *Zsigrai Róza; tanyai tanító:* Meier Jenő, Böjtös Kálmán; *izraelita egyháznál:* Ujvári Adolf; *óvónő:* Kálmán Vilma: *gyermekmenhely vezetőnő:* Osváth Teréz.

Községi előljáráóság.

Főbíró: Balogh Sándor; *főjegyző:* Eötvös Sándor; *adóügyi jegyző:* Kiss Mihály; *közig. II-od jegyző:* Papp Miklós; *jegyzői segédek:* Ginzery Sándor, Kiss György; *törvénybíró:* Tóth István; *esküdtek:* Nagy Béni, Varga Sándor, Baranyai Lajos, Ulveczki János; *rendőresküdt:* Rácz Sándor; *gazda:* Kórai Sámuel; *közgyám és gyámpénztárnok:* Szuromi István; *gyámpénztári ellenőr:* Eötvös Sándor; *adó-pénztárnok:* Hajdu Ferencz; *községi orvosok:* dr. Boda Gyula, Hajdumegye tb. főorvosa és dr. Balog Albin; *anyakönyvvizető:* Eötvös Sándor; *helyettesek:* Papp Miklós, Kiss Mihály; *közs. állatorvos:* Werhner Mátyás; *községi iktató, kiadó és irattárnok:* Luszti Lajos; *községi végrehajtó:* Órács Lajos.

Hajdumegyei takarékpénztár flókja.*Igazgató:* Balogh Sándor; *pénztárnok:* Pongrácz Géza.**Önsegélyző részvénytársaság (nép-bank).***Igazgató:* Kiss Ferencz; *ügyész:* Belovári Lajos; *pénztárnok:* Szücs János; *könyvelő:* Katona Máté.**Fogyasztási és értékesítő szövetkezet.***Elnök:* Mildner Béla; *pénztárnok:* Hegedűs József.**Nagyőzmalom részvénytársaság.***Igazgató:* Kiss Ferencz; *elnök:* Papp Sándor; *alélnök:* Tóth Gábor; *könyvelő:* Csordás József; *pénztárnok:* Péntek Sándor.**Vereskereszt-egylet flókja.***Elnöknő:* dr. Boda Gyuláné; *titkár:* Pongrácz Géza; *pénztárnok:* Belovári Lajos.**Önkéntes tűzoltó-egylet.***Főparancsnok:* Ginzery Sándor; *alparancsnok:* Nyisznyi György; *pénztárnok:* Kiss József.**I-ső kiházásitási-egylet.***Elnök:* Ginzery Sándor; *jegyző:* Kovács Lajos; *pénztárnok:* Dúró Lajos.**I-ső temetkezési-egylet.***Elnök:* Balogh Sándor; *pénztárnok:* Tóth Gábor.**II-ik temetkezési-egylet.***Elnök:* Kiss Ferencz; *pénztárnok:* Andorkó Márton.**III-ik temetkezési-egylet.***Elnök:* Ginzery Sándor; *pénztárnok:* Várkonyi Ferencz.**Társas-kör.***(Kaszinó.)**Elnök:* Pongrácz Géza; *jegyző:* dr. Halász Márton; *pénztárnok:* Kucsera István; *háznagy:* ifj. Tisza Imre; *könyvtárnok:* Hegedűs József; *segéd könyvtárnok:* Katona Máté.**Polgári olvasó-kör.***Elnök:* Balogh Sándor; *könyvtárnok:* Szabó Imre; *pénztárnok:* Baranyai József.**Nép-kör.***Elnök:* Tóth Lajos; *könyvtárnok:* Kása Albert; *pénztárnok:* Balogh Lajos.**I-ső függetlenségi-kör.***Elnök:* Baranyai Albert; *könyvtárnok:* Kóti Sándor; *pénztárnok:* D. Szabó István.**II-ik függetlenségi-kör.***Elnök:* Dalmi Balázs; *könyvtárnok:* Szilágyi Sándor; *pénztárnok:* Nagy Miklós.

Gőzmosóda Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

III-ik függetlenségi-kör.

Elnök: Rácz Sándor; *könyvtárnok:* Rácz Lajos; *pénztárnok:* Makai Lajos.

IV-ik függetlenségi-kör.

Elnök: D. Tóth Lajos; *könyvtárnok:* Béres Lajos; *pénztárnok:* Nagy Péter.

Római kath. olvasó-kör.

Elnök: Mildner Béla; *könyvtárnok:* Nagy Károly; *pénztárnok:* Kirják Mihály.

Iparos-kör.

Elnök: Vincze Imre; *könyvtárnok:* Demjén Géza; *pénztárnok:* Thóma Lajos.

Ifjúsági-kör.

Elnök: Hegedüs Sándor; *könyvtárnok:* Csáthi Lajos; *pénztárnok:* Pánti Lajos.

Izraelita nőegylet.

Elnöknő: Kohn Dávidné; *könyvtárnok:* Nágel József; *pénztárnok:* Nágel Józsefné.

Chewra-Chadisa.

Főgondnok: Strauszman Béni; *pénztárnok:* Róth József; *jegyző:* Ujvári Adolf.

Kereskedelmi-kör.

Elnök: Nágel József; *alelnök:* Toriczki Endre; *jegyző:* Ladányi Manó; *pénztárnok:* Kaufmann Salamon.

Hajdu-Dorog.

(Terület nagysága: 18,000 hold. Lakosok száma: 10,008.)

Ev. ref. lelkész: Fodor Benjámín; *róm. kath. lelkész:* Kucsera Ferencz; *görög kath. lelkész:* Ujhelyi Andor; *izraelita lelkész:* Czitrom Farkas; *állami iskolai tanítók:* Szepessy Sándor, Révész György, Nagy Izabella; *róm. kath. éneklést tanító:* Blaha Viktor; *gör. kath. tanítók:* Fejér György, Varga András, Révész András, Révész Andrásné, Oláh Imre, Lengyel János, özv. Tóth Mihályné, Lengyel Jánosné és Korpos László.

Községi előljáróság.

Főbíró: Rajk Imre; *főjegyző:* Farkas Győző; *anyakönyvvezető:* adóügyi jegyző: Vekerdi Károly, I. helyettes anyakönyvvezető; *aljegyző:* Kanyuk Leopold, II. helyettes anyakönyvvezető: *törvénybíró:* Görög Ferencz;

esküdtek: Pogácsás János, Papp János, Molnár Imre; *városgazda:* Papp Ferencz; *adó-pénztárnok:* Pogácsás György; *közgyám:* Görög Miklós; *iktató-kiadó:* Nehrebeczky Viktor; *végrehajtó:* Tóth Mihály; *írnok:* Szabó Lajos; *tiszti orvosok:* dr. Dömötör József, dr. Rittenporn Miklós; *állatorvos:* Mátyus Gábor.

Takarékpénztár.

Igazgató: dr. Dömötör József; *főkönyvelő:* Révész Mihály; *segédkönyvelő:* nincs; *pénztárnok:* Koczog István.

Kölcsönösségélyző-egylet.

Igazgatók: Oláh Imre, Varga János; *főkönyvvezető:* Révész Mihály; *pénztárnok:* Szegedy Mihály.

Vereskereszt fiók-egylet.

Elnök: Ujhelyi Andor; *elnöknő:* Farkas Győzőné Orosz Józsa; *jegyző:* Farkas Győző; *orvos:* dr. Dömötör József; *pénztárnok:* Rajk Imre.

Kaszinó.

Elnök: dr. Loóg Béla; *pénztárnok:* Lelesz György; *jegyző:* Szepessy Sándor.

Kaba.

(Terület-nagys.: 16,516 h. 1007 n.-öl. Lakosok sz.: 6864.)

Ev. ref. lelkész: Dávidházy János esperes; *tanítók az ev. ref. fiúiskolában:* Ritókh István, Tóth János, Bálint Béla, Lovász Lajos és Fábián István; *leányiskolában:* Dulházy Kálmán, Dolnay Erzsébet, Dulházy Kálmánné, Fehér Imre, Váradi Antal, Dobos László.

Községi előljáróság.

Főbíró: Szilágyi Lajos; *főjegyző:* Bartha Lajos; *adóügyi jegyző:* Boda József; *III-ad jegyző:* Kovács Lajos; *árvagyám:* Bálint Imre; *anyakönyvvezető:* Bartha Lajos; *helyettese:* Boda József.

Önkéntes tűzoltó-egylet.

Főparancsnok: Ritókh István.

Olvasó-egylet.

Elnök: Ritókh István.

Polgári népkör.

Elnök: Borbély István.

== Masználja a híres hajdusági bajuszpedrót!! ==

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. — Arany egyszarvú gyógyszer-tár. —

Grósz Nagy Ferencz

Függetlenségi-kör.

Elnök: Sári Péter.

Népkör.

Elnök: Kovács Ferencz.

Iparos-kör.

Elnök: Boda Ferencz.

Hajdumegyei takarékpénztár fiókja.

Elnök: Mandel Sámuel; *könyvelő:* Papp Sándor; *pénztárnok:* Csordás József.

I-ső temetkezési társulat.

Elnök: Horváth Kálmán; *pénztárnok:* Ritókh István.

II-ik temetkezési társulat.

Elnök: Mácsai József; *II. pénztárnok:* Bálint Imre.

Izraelita hitközség.

Elnök: Mandel Sámuel; *pénztárnok:* Csilag Márton.

Balmazujváros.

(Területe: 45,113 kat. hold, népessége: 11,641.)

Lelkészek: magyar ev. ref. lelkész Ilyés Endre, német ev. ref. lelkész Szabó Antal, róm. kath. lelkész Pápay Lajos, főrabbi Fried Náthán; *ev. ref. leánytanítók:* Varga Miklós, Szabó Kálmán; *fitanítók:* Varga Ferencz, Szabó Márton, Kotymann József; *vegyes isk. tanítók:* Igaz Pál, Varga Antal és ideiglenesen Deák Sándor; *kántor:* Kiss Pál; *német ev. ref. fitanító:* Borbély Lajos; *vegyes isk. tanító:* Molnár Mihály; *leánytanító:* Hoffmann Vilma; *róm. kath. kántortanító:* Kádár József; *leánytanító:* Ince Antónia; *izr. hitközségi vegyes isk. tanító:* Szigeti Rezső; *gyermekmenházvezetők:* Kiss Erzsébet és özv. Asztalos Józsefné.

Községi előljáráóság.

Főbíró: Harangi János; *főjegyző:* Kaszás József; *jegyző:* Kovács Ferencz; *törvénybíró:* Szilágyi Sándor; *segédjegyzők:* Ambrus Ferencz, K. Nagy Gábor; *községi orvosok:* dr. Berényi Pál és dr. Forrai Péter; *állatorvos:* Török Gáspár; *községi pénztárnok:* Tóth István; *közzgám:* Csige István; *adoszedő:* Kerekes Ferencz; *írnok:* Tóth János; *végrehajtók:* Sarkady László, Dobi Ferencz, Tar István, Vigh János, Kecskés Mihály, Fe-

renczi István, Juhász Ferencz; *anyakönyvvezető:* Kovács Ferencz; *helyettes anyakönyvvezetők:* Ambrus Ferencz és Kotymann József.

Hajduk és rendőrök.

Lovas-kézbesítő: Csige István; *gyalog-kézbesítő:* Hajzer Ádám; *hajduk:* Kulcsár János, Karádi Lajos, Györfi István, Bereczki Imre, Szarvas Ferencz; *rendőrök:* Györi Gábor, T. Kiss Sándor, Erdei András, Posta József.

Tűzoltó-egylet.

Főparancsnok: Kaszás József; *parancsnok:* Kovács Ferencz; *alelnök:* Györfi István, *titkár:* Kotymann József; *fizetési tűzoltók:* Király Sándor, Király Gábor.

Gyógyszerészek.

Ince Kálmán, Albert Rezső.

Közbirtokosság.

Elnök: Györfi István; *pénztárnok:* Szarvas Imre; *jegyző:* Kovács Ferencz.

Takarékpénztár.

Igazgató: Lichtschein Samu; *ügyvezető:* Gáll József; *könyvvezető:* Pongrácz Mihály; *pénztárnok:* Posta Péter; *segédpénztárnok:* K. Posta Péter; *hivatalszolgá:* Kovács István.

Posta- és távirda-hivatal.

Postamester: Dobsa Lajos.

Polgári olvasókör.

Elnök: Harangi János; *jegyző:* Varga Antal; *pénztárnok:* Király Gábor.

Községi szülésznök.

Özv. Németi Jánosné, Szajfert Péterné.

Hajdu-Szovát.

(Terület-nagysága: 10,220 hold. Lakosainak száma: 3575.)

Ev. ref. lelkész: Jakucs Sándor; *ev. ref. fitanítók:* Némédi Károly, Gál Zsigmond; *ev. ref. leánytanítók:* Szűcs József, K. Nagy Sándor; *óvónő:* Józsa Eleonóra.

Községi előljáráóság.

Főbíró: Nagy Lajos; *jegyző:* Nádházi Béni; *segédjegyző:* Kovács Géza; *törvénybíró:* Bernáth Sándor; *gazda:* Kardos Imre;

== Zománczozott vas- és lemezedények ==
legolcsóbban beszerezhetők BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Debreczen, Piacz-u. 7.

adópénztárnok: Parti István; esküdtek: Kardos Antal, Bernáth K. József, orvos: dr. Bagi Gyula; állami anyakönyvvezető: Nádházi Béni; helyettes: Kovács Géza.

Önkéntes tűzoltó-egylet.

Főparancsnok: Maklári Móríc; alparancsnok: Kapus Bálint.

I-ső temetkezési egylet.

Elnök: Jakucs Sándor.

II-ik temetkezési egylet.

Elnök: Maklári Móríc.

Hajdumegyei takarékpénztár fiókja.

Elnök: Jakucs Sándor; könyvelő: Szücs József; pénztárnok: Kósa Vince; igazgatósági tagok: Dombi József, Kapus Bálint, Veres József, Maklári Móríc, K. Nagy József, Szücs Ferencz.

Szováti hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.

Elnök: Nádházi Béni; könyvelők: Gál Zsigmond és Somogyi Aurél; pénztárnok: Dombi János; igazgatósági tagok: Nagy Lajos, Kardos Antal, Parti Lajos, Juhász Kálmán, Csátó Sándor, Tóth P. Sándor, Váradi Gusztáv.

Olvasókör.

Elnök: Jakucs Sándor; könyvtárnok: Tóth P. Sándor.

Függetlenségi olvasókör.

Elnök: Szücs Ferencz; könyvtárnok: Somogyi Antal.

Izraelita hitközség.

Elnök: Ungár Ferencz; helyettes rabbi: Meisels Ábrahám.

Hajduhadház.

(Terület-nagys.: 24,180 hold 129 n.-öl. Lakosok száma: 9098.)

Ev. ref. lelkész: Szabó Lajos; káplán: Kovács Károly; ev. ref. fitanítók: Simon Károly, Varró Ferencz, Kovács Károly, Hajdu József, Onodi Mihály, Szendrei Ferencz; leánytanítók: Nagy Ferencz, Kóti Jeremiás, Csapó Zsigmondné, Galambos Irma, Laucsek Mártha, Farkas Ilona; óvónő: Somogyi Ferenczné Bihari Róza; egyházi főgondnok: Csapó László; egyházi aligondnok: Farkas Gábor.

Községi előljáróság.

Főbíró: Csapó László; törvénybíró: Komor Imre; közig. jegyző: Bajdor János; adóügyi jegyző: Solyom Antal; jegyzősegédek: közig: Rác József; adóügyi: Csapó Zsigmond; közgyám: Takács Miklós; városgazda: P. Szabó Bálint; adószedő: Abrók József; tanácsbeliek: Egerházy Gábor, Rác Miklós, É. Kiss József, Csősz Mihály; orvosok: dr. Schuk József, dr. Kozma János; állatorvos: Kabai István; adóvégrehajtó: Lengyel Zsigmond; állandóapidíjas: Hadházy Jenő; állami anyakönyvvezető: Csapó László; helyettese: Rác József; fogyasztási adóellenőr: Kovács Márton.

Részvény-takarékpénztár.

Vezérigazgatók: Veszprémy István és Moskovits Adolf; könyvelő: Szabó Sándor; pénztárnok: Kuhn Herman; felügyelőbizottsági tagok: Szabó Lajos, Soós Gábor, Rác József, Poroszlai László, Farkas Ödön.

Pártszínezetnélküli kaszinó.

Elnök: Veszprémy István.

Gazdálkodók köre.

Elnök: Hadházy József.

Polgári olvasókör.

Elnök: Tatár Gábor.

Kuglizó-társaság.

Elnök: Veszprémy István.

Polgári dalárda.

Elnök: Simon Károly.

Temetkezési egyletek.

I. temetkezési egylet elnöke: Csapó László. II. temetkezési egylet elnöke: Komor Sándor. III. temetkezési egylet elnöke: Hadházy László. IV. temetkezési egylet elnöke: Hadházy László.

Hadházi nagygőzmalom.

Tulajdonos: Müller Antal.

Földes.

(Területe: 10,448 katasztrális hold. Népessége: 5203 lélek.)

Lelkész: Karácsony Imre; tanítók: Szabó Ferencz, Nagy Antal, Nagy István, Papp Imre, Szilágyi Lajos, Vince József; tanítónők: Folya Irma, Pávay Erzsike; óvónő: Papp Ilona.

Csipkefüggönyöket

legszebben
tisztít

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

Községi előljáróság.

Főbíró: Kiss József; **főjegyző:** Kállay Ignác; **aljegyző:** Fodor János; **segédjegyző:** Fodor Imre.

Közbirtokossági takarékpénztár.

Igazgató: Ványi Sándor.

Olvasókör.

Elnök: Ványi Lajos.

Temetkezési egyesület.

I. elnöke: Barcsa Zsigmond; **II. elnöke:** Kállay Ignác.

Önkéntes tűzoltó-egyesület.

Főparancsnok: Kiss József.

Hajdu-Sámson.

(Terület-nagysága 12,080 kat. hold. Lakosok száma: 4942.)

Ev. ref. lelkész: Diószegi Mihály; **egyház-gondnok:** Hamza László; **ev. ref. tanítók:** Szőör Antal, Nagy Lajos, Gáspár Sándor, Diószegi János kántor; **Martinka kerti tanító:** Nagy Gábor; **r. kath. kántor-tanító:** Bócz Elek; **izr. tanító:** Friss Gyula; **községi óvónő:** üresedésben.

Községi előljáróság.

Bíró: Hamza László; **főjegyző:** Ethey János; **másodbíró:** Fábián Károly; **gazda:** Sz. Sándor Mihály; **községmester:** Magyar István; **rendőresküdt:** N. Sándor László; **külrendőresküdt:** Varga László; **pénztárnok:** Budaházy Lajos; **tanácsbeliek:** Tar István, Hamar János, Sz. Sándor István; **aljegyző:** Magyar János; **segédjegyző:** Szabó Gyula; **fogyasztási adókezelő:** H. Sándor Imre; **adóégrehajító:** Weisz Sámuel; **állami anyakönyvvezető:** Ethey János; **helyettesek:** Magyar János, Szabó Gyula.

Temetkezési intézetek.

Elnökei: Fábián Károly, H. Sándor Imre.

I. olvasó-egyesület.

Elnök: Diószeghy Mihály.

II. olvasó-egyesület.

Elnök: Hamza László.

M. kir. csendőroros.

Órsvezető: Hegedüs József; **közcsempőrtörők:** Kuzdi József, Tóth Ferencz, Puskás János, Farkas Rezső.

Tisza-Csege.

(Terület-nagysága: 23,436 kat. hold. Lakosok száma 4211.)

Ref. lelkész: Bertalan Gábor; **ref. tanítók:** Kiss Lajos, Sebestyén József, Németh István, Pathó Lajos; **községi tanító:** Fábri Gyula; **tanítónők:** Harkay Margit, Szeremlei Róza; **menedékház vezetőnő:** Harkai Irén.

Községi előljáróság.

Főbíró: Turi Péter; **főjegyző:** Szabó Gábor; **jegyző:** Selley Lajos; **orvos:** dr. Kovács Albert; **írnok:** Pongrácz Géza; **állatorvos:** Broskó Jenő; **községmester:** Kardos Géza; **pénztárnok:** Molnár Albert; **törvénybíró:** Simon Sándor; **községi gazda:** Simon András; **esküdtek:** Rózsa János, Kovács István, Kovács Sándor.

Egyek.

(Terület-nagysága: 9821 hold, 1036 négyesögről. Lakosok száma: 4733 lélek.)

Róm. kath. plébános: Sturmann Gyula; **róm. kath. segédlelkész:** Schintzler Károly; **kántor-tanító:** Buda Lajos; **fitanítók:** Geguss István, Urbán József; **leánytanítók:** Csupka Vilma, Takács Juliánna; **segéd-tanító:** Knopek Dezső; **gyógyyszerész:** Tóth Dezső.

Községi előljáróság.

Bíró: Mikula György; **I-ső jegyző és anyakönyvvezető:** Devics Lajos; **II-od jegyző:** Glósz Gyula adó-, kat. ügyi; **segédjegyző, anyakönyvvezető helyettes:** Harsányi Béla; **községi orvos:** dr. Grünwald Ignác; **kör-állatorvos:** Broskó Jenő; **törvénybíró:** Nagy János; **pénztáros:** Antal János; **községmester:** Domán Elek; **esküdt gazda:** Kovács János; **esküdtek:** Trunfel Máttyás, Berkes Bálint, Pózmán László; **bába:** Bódi Istvánné.

Takarékpénztár.

Elnök: Csák Gyula; **alelnök:** Devics Lajos; **ügyvezető:** Tóth Dezső; **pénztáros:** Holló János; **igazgatósági tagok:** dr. Grünwald Ignác, Petrovics Miklós, Mikula György, Nagy János; **póttag:** Kovács János.

Önkéntes tűzoltó-testület.

Elnök: Sturmann Gyula; **diszparancsnok:** Devics Lajos; **parancsnok (működő):** Petrovics Miklós; **alparancsnok:** Urbán József; **parancsnoki segédtsízt:** Harsányi Béla; **titkár:** Geguss István; **pénztáros:** Holló János; **szertárnok:** Dancs Imre. A pártoló tagok száma: 40. A működő tagok száma: 38.

✱ Bámulatos hatású arczsépitő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szepelöt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló **Fáy-szappan** színteleni kor. Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. Róthszéknél V. Emil utóá „Arany egyszarvú” gyógyszerár. ☼☼☼

Az egyeki első temetkezési-egylet.

Diszelnök: Sturmann Gyula; *elnök:* Petrovics Miklós; *pénztáros:* Kovács János; *jegyző:* Geguss István. A tagok száma: 800.

Ifjúsági legény-egylet.

Elnök: Sturmann Gyula.

Téglás.

(Terület-nagysága: 6664 kat. hold. Lakosok száma: 2365 lélek.)

Lelkész: Ablonczy László; *egyh. főgondnok:* gróf Degenfeld Pál; *gondnok:* Tuka Imre; *tanítók:* Nagy Ambrus, Veress Vilmos; *óvónő:* Kósa Róza.

Községi előljáróság.

Főbiró: A. Kiss Sándor; *jegyző és anyakönyvvizető:* Éles László; *anyakönyvvizető helyettes:* Veress Menyhért; *segédjegyző:* Nagy Sándor; *törvénybíró:* Forgács Gábor; *pénztárnok:* Nagy Dániel; *közgyám:* B. Kiss Miklós; *esküdtek:* Cs. Nagy Gábor, Kálmán Mihály, Cziko Sándor, Tormás Sándor.

Temetkezési-egylet.

Elnök: Kemecsei Bálint; *pénztárnok:* Veress Menyhért.

Tűzoltó-egylet.

Főparancsnok: nincs betöltve.

Olvasó-egylet.

Elnök: Ablonczy László; *alelnök:* A. Kiss Sándor.

Tetétlen.

(Terület-nagysága: 6315 kat. hold. Lakosok száma: 2148.)

Ev. ref. lelkész: Baróthy Béla; *fitanító:* Gere Géza; *leánytanító:* Biszterszky Imre; *gyermekmenedékházi dajka:* Szendrey Juliánna.

Községi előljáróság.

Biró: Egri Dániel; *jegyző:* Bakoss Lajos; *anyakönyvvizető:* Bakoss Lajos; *helyettese:* Egri Dániel.

Polgári olvasókör.

Elnök: N. Teleki Károly.

Népkör.

Elnök: Teleki Sándor.

Temetkezési egylet.

Elnök: V. Szutor Dániel.

Mikepércs.

(Terület-nagysága: 6420 kat. hold. Lakosok száma: 2088.)

Ev. ref. lelkész: Szécsy István; *egyhazgondnok:* Lénárt József; *fitanító:* Nánási József; *leánytanító:* Szabó József; *közös iskola tanító:* Szabó Károly; *áll. gyermekmenház-vezetőnő:* Kovács Lajosné; *anyakönyvvizető:* Csicseri Orosz István.

Községi előljáróság.

Biró: Mike József; *másod biró:* Pápai János; *pénztárnok:* Szabó Ferenc; *községi gazda:* Deczki József; *jegyző:* Csicseri Orosz István.

Temetkezési egylet.

Elnök: Szécsy István.

Vámospércs.

(Terület-nagysága: 11,110 kat. hold. Lakosok száma: 3211.)

Ev. ref. egyház.

Ref. lelkész: Nagy Dániel; *gondnok:* Tóth Imre; *ref. tanítók:* Biró János, Szabó Imre, Karaguly Mihály, Deák Ferencz.

Israelita egyház.

Elnök: Gelberger Izidor; *gondnok:* Weisshausz Dávid; *tanító:* Blau Béla; *metzso:* Schvarcz Izidor.

Községi előljáróság.

Főbiró: Harsarik Géza; *főjegyző:* Kohutovics János; *másod jegyző:* Szabó Gábor; *közs. orvos:* dr. Kiss János; *törvénybíró:* Tóth Sándor; *közgyám:* B. Tóth Sándor; *közs. gazda:* Konez Lajos; *adószedő pénztárnok:* Nagy István; *esküdtek:* Asztalos Sándor, Percze Imre, ifj. K Berke József, Bálint Lajos; *közs. végrehajtó:* Kovács Károly; *közs. őrök:* Feldmann Henrik; *m. kir. anyakönyvvizető:* Kohutovics János; *m. kir. anyakönyvvizető helyettes:* Karaguly Mihály; *m. kir. postamester:* Bálint József; *gyógy-szerész:* Weisz János.

Polgári olvasó-kör.

Elnök: Nagy Dániel; *alelnök:* Engel Benecze; *jegyző:* Kohutovics János; *pénztárnok:* Deák Ferencz; *háznagy:* Szabó Imre; *könyvtárnok:* Biró János.

* Teljes konyhai berendezések *

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében Debreczen, Piac-utca 7. sz.

48-as függetlenségi Kossuth-kör.

Elnök: Bálint Lajos; *alelnök:* Hunyadi G. József; *jegyző:* Konez Lajos; *pénztárnok:* Hunyadi Lajos; *háznagy:* Polgár Sándor; *könyvtárnok:* Asztalos Sándor.

I. temetkezési egyesület.

Elnök: Jobbágy János; *jegyző:* Fagyal János; *pénztárnok:* Hunyadi Lajos.

II. temetkezési egyesület.

Elnök: Kovács István; *jegyző:* Tagyi Lajos; *pénztárnok:* Polgár József.

Önkéntes tűzoltó-egyesület.

Elnök: Kohutovics János; *parancsnok:* — — — *alparancsnok:* Biró János.

Chebra-Cadicha-egyesület.

Elnök és pénztárnok: Engel Bence; *jegyző:* Blau Béla.

Józsa köztség.

(Terület-nagysága: 2633 h. 1212 négyszögöl. Lakosok száma: 3300.)

Ref. lelkész: Böör János; *ref. tanítók:* Öry Sándor, Szentpéteri Gábor, Bálint István; *róm. kath. lelkész:* Major Zoltán plébános; *róm. kath. tanító:* Várhalmi Béla.

Községi előljáráóság.

F.- és A.-józsa körjegyzője: Toronyi János; *s.-jegyző:* — — — *állami anyakönyvvezető:* Toronyi János; *helyettese:* Márki Lajos.

IV. Egészségügyi biztár.**Debreczeni orvosok.**

Dr. Balkányi Ede Csapó-utca 4; dr. Balkányi Emil Kossuth-utca 13; dr. Borbély Imre Piacz-utca 30; dr. Bruckner Ernő Csapó-utca 19; dr. Brunner Lajos Kossuth-utca 14; dr. Burger Béter Piacz-utca 41; dr. Csikos Sándor Péterfia-utca 24; dr. Czákó Zsigmond Hatvan-utca 9; dr. Derekassy István Szent-Anna-utca 22; dr. Engel Ignác Miklós-u. 13; dr. Fái Márk Piacz-utca 58; dr. Fráter Imre ezredorvos Piacz-utca 70; Fazekas Dániel polgári sebész Külső-vásártér 8; dr. Gáspár Géza Piacz-utca 71; dr. Glück Lajos Piacz-utca 38; dr. Horváth Károly közkórház; dr. Hutiray József közkórház; dr. Horváth Ferencz bábaképezde; dr. Hütter Károly Hatvan-utca 7; dr. Isoó János Vigkedvű Mihály-utca 47; dr. Kalmár Barna Csapó-utca 2; dr. Katona Zoltán közkórház; dr. Kenézy Gyula Batthyány-utca 7; dr. Kenyeres Elek Széchenyi-utca 23; dr. Kerekes Lipót József Kossuth-utca 43; dr. Kiss Gyula Csapó-utca; dr. Klár Vince Piacz-utca 47; dr. Kovács Gyula közkórház; dr. Láng Sándor Csapó-utca 1. sz.; dr. Lángfelder Arthur ezredorvos Burgundia-utca 4; dr. Legányi Gyula Kossuth-utca 28; dr. Losonczy Almos Piacz-utca 89; dr. Moskovitz Miksa József kir. herceg-utca; dr. Nágel Zsigmond Piacz-utca 47; dr. Nagy Kálmán Piacz-utca 63; dr. szotyori Nagy Kálmán Hatvan-utca 15; dr. Popper Alajos József kir. herceg-utca 19; dr. Rózsa Mór Széchenyi-utca 27; dr. Rózsa Ignác Hatvan-utca 57; dr. Sárvány Gyula Kossuth-utca 35; dr. Somogyi Zoltán Hatvan-utca 12; dr. Strelinger Győző Arany János-utca 10; dr. K. Szalay Béla Batthyány-u. 1; dr. Szász Adolf Széchenyi-

utca 1; dr. Széll Kálmán József kir. herceg-utca 35; dr. Szenes Zsigmond Simonffy-utca 2. sz.; dr. Szöllősi Béla Piacz-u. 16; dr. Tüdős Kálmán Egyháztér 13; dr. Ujfalussy József Piacz-utca 44; dr. Uy Kálmán Kossuth-u. 43; dr. Varga Emil Széchenyi-utca 26; dr. Winkler Jenő Kossuth-utca 36

Debreczeni orvos-gyógyszerész-egyesület.

Diszelnökök: dr. Popper Alajos, dr. Ujfalussy József; *elnök:* dr. Kenézy Gyula; *alelnök:* dr. Balkányi Ede; *I-ső titkár:* dr. Brunner Lajos; *II-od titkár:* dr. Strelinger Győző; *pénztáros:* Mihalovits István; *gazdakönyvtáros:* dr. Kenyeres Elek; *választmányi tagok:* dr. Popper Alajos, dr. Ujfalussy József, dr. Csikos Sándor, dr. Tüdős Kálmán, dr. Derekassy István, dr. Varga Emil, Füleky Pál, dr. Sárvány Gyula.

Orvos fiók-szövetség.

H. elnök: dr. Kenézy Gyula; *alelnök:* dr. Horváth Károly; *I-ső titkár:* dr. Isoó János; *II-od titkár:* dr. Burger Péter; *pénztárnok:* dr. Derekassy István; *választmányi tagok:* dr. Balkányi Ede, dr. Csikos Sándor, dr. Kenyeres Elek, dr. Sárvány Gyula, dr. Ujfalussy József.

Debreczeni gyógyszerészek, gyógyszerész segédek és gyakornokok.

Az arany angyal-hoz, Piacz-utca 46. Tulajdonos: Szilcz Ferencz; segéd: Szöllőssy István okl. gyógyszerész. Az arany egyszarvu-hoz, Kossuth-u. 8. Bérlet: Grösz Nagy Ferencz;

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**
Telefon 323. szám.

segéd: Kálmán Jenő okl. gyógyszerész; gyakornok Balkányi Kálmán. A „Nap”-hoz, Piac-utca 3. Tulajdonos: Muraközy László; segéd: Lehmann Gusztáv és Erőss Andor nem okl. gyógyszerészek; gyakornok: Almásy József. A „Magyar koroná”-hoz, Péterfia-u. 14. Tulajdonos: Füleky Pál; segéd: Baksay Béla okl. gyógyszerész. A „Kigyó”-hoz, Piac-u. 31. Tulajdonos: Mihalovits István; bérlet: Mihalovics Jenő; segéd: Brüll Ede és Ligeti Ernő okl. gyógyszerészek; gyakornokok: Rosenbergh Pál, Hartstein Ferenc és Schneer Károly. A „Fehér hattyu”-hoz, Piac-u. 30. Tulajdonos: özv. Tamásy Károlyné örökösei; bérlet: Kovács Nándor; segéd: Orosz Miklós okl. gyógyszerész. A „Megváltó”-hoz, Piac-utca 18. Tulajdonos: Tóth Béla; segéd: Gaszner Béla okl. gyógyszerész, Véber Ernő okl. gyógyszerész; gyakornok: Páskuj Antal. A „Reménység”-hez, Csapó-u. 18. Tulajdonos: Balázs Ödön; Tihanyi László gyakornok. „Árpádtéri”. Tulajdonos: Radakovics Géza; gyakornok: Székely Rezső.

Hajdúvármegyei gyógyszerészek.

Szovát: Kun István; *H-szoboszló:* övvegy Mészáros Zsigmondné, gondnok: Némethy Gábor, Sággy Ferenc; *H-böszörmény:* Bernáth Miklós, Schuk József, Erecsey Gábor; *H-dorog:* Benke László; *H-hadház:* Farkas Ödön; *H-nánás:* Berke József, Tóth Béla, Vámospécs: Weisz János; *Sámon:* Molnár Miklós; *Kaba:* özv. Horváth Kálmánné; *Földes:* özv. Zloczky Mihályné, kezelő: Farkas Antal; *Püspökladány:* Harsányi Lajos; *Nádudvar:* Fehér József; *T-csege:* Kardos Géza; *B-ujváros:* Ince Kálmán, Albert Dezső; *Tisza-Egyek:* Tóth Dezső.

M. kir. bábaképezde.

(Péterfia-utca 76.)

Igazgató-tanár: dr. Kenézy Gyula; *tanár-segéd:* dr. Bóka Győző; *gyakornok:* dr. Trocsányi Béla; *főbába:* özv. Szász Dezsőné; *bábák:* Szikszay Ferenczné, Balogh N.-né.

Debreczeni magy. kir. gyermekmenhely.

(Mester-utca végén.)

Igazgató-főorvos: dr. Kenézy Gyula; *másodorvos:* dr. Strelinger Győző; *gondnok:* Borbély Ferenc; *ellenőri megbízott:* Darvas Nándor; *állandó irodai alkalmazott:* Ghyecz Kálmán; *napidíjas:* ifj. Heinrich Dezső.

Telepörvosok: Debreczenben: dr. K. Szalay Béla, dr. Balkányi Emil, dr. Balkányi Ede, dr. Varga Emil; Hajdúszoboszlón: dr. Téchy József; Kabán: dr. Gedeon János; Nádudvaron: dr. Halász Sándor, Hajdúböszörményben: dr. Pápay Kálmán; Hajdúnánáson: dr. Nagy Lajos; Nyíregyházán: dr. Konthy Gyula; Balmazújvárosban: dr. Berényi Pál.

Okleveles szülész-nők.

Antal Bálintné Vendég-utca 37; Bácsi Sándorné Cserepes-utca 10; Bagoly Andrásné Köteles-utca 61; Braun Arminné Csapó-u. 88; Béresi Mihályné Csapó-utca 30; Bondor Bertalanné Méliusz-tér 3; özv. Balogh Károlyné Pesti-utca 67; Bella Jenőné Vénkert 67; Bene Istvánné Szegényház; Buzgó Ferenczné Török Bálint-utca 25; Borbély Sándorné Mester-utca 29; Csőreg Ferenczné Kut-utca 30; Chodovanyecz Mihályné Timár-utca 7; Chraskó Mária Török Bálint-utca 25; Csaplár Jánosné Árpád-tér 31; Csepessányi Alajosné Eötvös-u. 68; Csepregi Györgyné Ohat-pusztá, telekháztelep; Debreczenszky Gyuláné Teleki-utca 31; Dráveczky Mihályné Simonfy-ut 6; Deli Istvánné Széchenyi-utca —; Dalmi Jánosné Homokkert I. jár. 117; özv. Disznós Ferenczné Bercsényi-utca 10; Erdei Györgyné Pércsi-ut, Szentpéteri-tanya; Elek Ferenczné Burgundia-utca 10; Fehérváry Sándorné Vigkedvű Mihály-utca 12; Feldmann Józsefné Tizenhárom-város-utca 6; Fischer Ferenczné Jókai-utca 30; Grünfeld Jakabné Hatvan-u. 56; Haburák Jánosné Bercsényi-utca 11; Huszi Erzsébet Pesti-utca 39; Hechtmann Ignáczné Simonffy-utca 42; Jakab Károlyné Szent-Anna-utca 40; Jóna Sándorné Péterfiai-temető-csöszház; Jóna Józsefné Bercsényi-utca 2; Jankus Istvánné Miklós-utca 47; Kiss Gáborné Homok-utca 76; Kaszás Sándorné Fancsika 15; Klein Józsefné Hatvan-utca 9; Kapros Mária Késes-utca 35; Katona Józsefné Késes-utca 8; Kiss Lajosné Veres-utca 25; Korom Gáborné Bundi-utca 7; Korpási Dánielné Csapó-utca 54; Kovács Andrásné Csapó-kert I. jár. 381; Kovács Bérinné Darabos-utca 50; Kovács Istvánné Vendég-utca 12; Kulcsár Mihályné Nyil-utca 114; Kain Mártonné Erzsébet-ut 31; Kerékgyártó Ilona Pesti-u. 43; Kassai Jánosné Csapó-kert I. j. 378; Kelemen Sándorné Kossuth-utca 41; Lengváry Mária Magos-utca 21; Lechner Károlyné Kossuth-utca 41; Laczkó Mihályné Tőczóskert III. járás 25; Mandel Jakabné Széchenyi-utca 8; Moskovits Józsefné Csokonai-utca 27; Munkás Józsefné Késes-utca 23; Moskovics Dánielné Hatvan-utca 6; Makai Györgyné Kut-utca 24; Nagy Sándorné Kertész-utca 1; Nagy Bálintné Eötvös-utca 29; Nehéz Jánosné Ajtó-utca 6; Ottó Henrikné Bocskai-tér 3; Oskó Imréné Homokkert I. j. 44; Ormós Gáborné Honvéd-utca 38; Pataki Györgyné Csapó-utca 62; Pap Juliánna Kőlcsey-utca 20; Porhammer Károlyné Csillag-utca 85; Péntek Józsefné Salétrom-utca 28; Pap Józsefné Darabos-utca 57; Pástyan Zsófi Péterfia-utca 66; Popper Dávidné Hatvan-utca 31; Ragályi Lajosné Mester-utca 22; Rosenfeld Mórné Tizenhárom-város-utca 20; özv. Rásó Lajosné Péterfia-utca 26; Rubin Bernátné Simonffy-utca 54; Reich Jakabné József kir. herceg-utca 42; özv. Rédei Lajosné Teleki-utca 30; Rókus Miklós Csapó-utca 75; Rezes Józsefné Vendég-utca 15; özv. Szász Dezsőné Bábaképezde; Szegedi Jánosné Varga

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyodüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utódi
gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.
Grosz Nagy Ferenc — „Arany egyszervár” gyógyszerár. —

kert II. j. 43; Sándor Józsefné Sziv-utca 11; Szabó Andrásné Pacsirta-utca 37; Szendrei Sándorné Jókai-utca 29; Szabó Daniné Homokkert-sor 71; Szilágyi Józsefné Török Bálint-utca 2; Szőke Sándorné Miklós-utca 17; Szaluk Károlyné Vendég-utca 40; Szántó Juliánna Vörösmarty-utca 19; Szabó Albertné Vörösmarty-utca 10; Szabó Istvánné Timár-utca 32; Sziegelbaum Mártonné Kossuth-utca 42; Sipos Sándorné Hatvan-utca —; Szabó Istvánné Csapókert I. j. 27; Sztraka Jánosné Vendég-utca 75; Steinberger Jakabné Hatvan-utca 16; özv. Tózsér Sándorné Közkórház;

Tóth Józsefné Homok-utca 65; Tamáskovics Rozina Homokkert-utca 87; Tóth Imréné Késs-utca 87; Tóth Mihályné Kossuth-utca 41; Tóviski Gáborné Árpád-tér 34; Török Jánosné Csapó-utca 44; Takaró Istvánné Erzsébet-ut 22; Tajti Istvánné Timár-utca 25; Vakares Mihályné Eötvös-utca 14; Varjas Jánosné Veres-utca 15; Varga Julia Csillag-utca 107; Varga Károlyné Dániel Mária Nyil-utca 83; Vedres Istvánné Csapó-utca 58. Vértessy Györgyné Homokkert 200; Weinberger Mórné Vendég-utca 32; Zavizó Erdélyi Eszter Köz-kórház; Zempléni Jánosné Kandia-utca 14.

V. Igazságügyi czimtár.

Debreczeni kir. ítélőtábla.

Elnök: Bernátfalvi Bernáth Elemér; *tanács-elnökök:* Bessenyei Széll Farkas, Gajzágó Béla; *bírák:* Unger Gusztáv, Naszády Iván, Tar Gyula, Mérey Ottó, Viski Károly, Ujhelyi András, Kőlcsey Sándor, Horváth Bálint, Jeney György, dr. Szaecsvay Elemér, Potorán István, Rottler Béla, Agricola Adolf, Tomcsányi László, Szalay József, dr. Bakó József, Olchváry Zoltán, Deák Ferencz; *elnöki titkár:* Kolbenhayer Kálmán; *tanácsjegyző albirák:* dr. Ternovsky Béla, Kondor Zsigmond, Gyuk Ferencz, Arvay Géza, Székely Farkas, Markovits Elemér; *segéd-hivatali igazgató:* Seipel Sándor; *irodatisztek:* Berényi Ede, Hetey Károly, Jezerniczky János, Pinkóczy Zsigmond; *írnokok:* Nagy Antal, Ferenczy Gyula, Biró Imre, Hernádi László, *díjnok:* Thanoffer Anna.

Debreczeni kir. főügyészség.

Kir. főügyész: Igyártó Sándor; *kir. fő-ügyési helyettes:* Böszörményi József; *iroda-tiszt:* Nájer Béla; *írnok:* Széki Akos.

Debreczeni kir. törvényszék.

Elnök: dr. Szűts Miklós; *bírák:* Boróthy Béla, Harsányi Gusztáv, Hoffmann József, Hegedüs István, Budaházy Zoltán, dr. Oláh Miklós, Tatay Ferencz, Szoboszlai Sándor, Kelemen Ernő, Bolváry J. Lajos, Balogh Zsigmond, Kerekes János, Tóby István, Tóth Aurél; *albíró:* dr. Üdényi Nándor; *jegyzők:* Szuhányi Andor, dr. Visky Sándor; *aljegyzők:* Szabó F. József, Sormássy Géza, Magoss Kálmán, Rózsa Lőrincz, dr. Gebert József, dr. Druga József; *joggyakornokok:* Borbély Miklós, Lengyel Viktor, Nagy Elemér, Apostol Emil, dr. Balla Dezső, dr. Tomcsányi László, Fülöp Károly, Kubinyi Albert, Csernátóny Kálmán, Trásy András; *telekkönyvvezetők:* Viz János, Simonyi István, Byély Jenő; *iroda-igazgató:* Altmann Hugó; *irodatisztek:* Hetey Márton, Csajkos Bertalan, Jakó Pál, Czirják István; *írnokok:* Zagyva Imre, Kovács József,

Molnár Lajos, Fazekas Henrik, Moskovits Mór, Csajkovics Gyula, Kémery Béla, Sarkadi Sándor; *törvényszéki orvosok:* dr. Isoó János, dr. Láng Sándor; *tolmácsok:* dr. Popper Mór, dr. Kemény Mór; *kereskedelmi ülnökök:* Szabó Kálmán, Kardos László, Szent-Királyi Tivadar, Tóth Kálmán, Bechert Manó; *írásszakértők:* Kapros Gábor, Szűcs Kálmán, Zimmermann Gyula; *szakértők:* Serli Ede, Bechert Manó, Lukács Ármin; *kézbésítők:* Gervald János, Miszti Lajos, Pozsonyi Ferencz, Valádi Imre; *szolgák:* Kozma Lajos, Májba Sándor, Hnáth László, Papp János, Miszti Károly, Nagy Gábor, Orbán András.

Kir. ügyészség.

Kir. ügyész: dr. Galánffy János; *alügyészek:* Horváth István, dr. Udvarhelyi Dezső, dr. Bálint Zsigmond; *aljegyző:* dr. Lakatos Gábor; *joggyakornok:* Scholtz Elemér; *iroda-vezető:* Mátrai Gábor; *díjnok:* Kovács József; *fogházorvos:* dr. Sárvary Gyula; *fogházlel-kész:* Csiky Lajos; *fogházfelügyelő:* Szepessy Károly; *fogházőrmesterek:* Bessenyei András, Szathmáry József, Andirkó János, Gáspár János; *fogházőrök:* Zsákai István, Kovács András, Rácz György, Papp Péter, Hári Lajos, Kovács Imre, Nagy Márton, Novák Jakab, Papp Andor, Turay Mihály, Farkas Kálmán, Balogh Károly, Ferenczy József, Lőrinczi József, Papp Lajos, Kovács Mihály, Herczeg Imre, K. Nagy István

Debreczeni kir. járásbíroság.

Járásbíró: Kazinczy Gábor (kir. ítélőtáblai bíró); *albírák:* dr. Öreg Béla, Bernáth Kálmán, Stropm Miklós, Bay Adam, Soltész Endre, dr. Grandpierre Károly, Rásó Sándor; *jegyző:* dr. Serly Jenő; *aljegyző:* Balogh Béla; *joggyakornokok:* Jankovich Jenő, Dán György; *irodatisztek:* Nagy Károly, Göbölly István; *írnokok:* Barta Hugó, Tóth Sándor, Glósz Károly, Stauber Salamon, Konrád Emil; *kézbésítők:* Répárszki Károly, Szilágyi Mihály, Boros Gábor; *napidíjas kézbésítő:* Molnár Péter; *szolga:* Szentiványi Bálint

Hám vasalások!!

réz, nickel és fekete kivitelen legolcsóbban beszerezhető
Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piac-utca 7. szám alatt.

Bírósági végrehajtók.

Bódogh Zsigmond, Varga-utca 43. Török Péter, Bethlen-utca 17. Oláh Géza, Miklós-utca 11.

P-ladányi kir. járásbíró.

Járásbírók: Czikó István; *albíró:* dr. Tikos Gyula, Kádoss Andor, dr. Luchkovicz Gábor; *aljegyző:* Szieber Dezső; *telekkönyvvezető:* Balogh István; *írnokok:* Igmándy József, Karacs Sándor, Müller János, Bukovich Szaniszló, Gärtner Nándor, Fodor Elek.

Derecskei kir. járásbíró.

Járásbíró: Jakó Gyula; *albíró:* Nagy Kálmán; *telekkönyvvezető:* Bányász Zsigmond; *írnokok:* Szathmáry József, Büchler József, Mihalik János, Rakovszky Bódog; *bírósági végrehajtó:* Sipos Gergely.

H-szoboszlói kir. járásbíró.

Járásbíró: ifj. Lengyel Imre (királyi ítélő táblai bíró); *albírók:* Gerstner Miksa, Nagy Zoltán; *telekkönyvvezető:* Rácz Gábor; *írnokok:* Soós Mihály, Radó Ferencz, Debreczeni József.

H-böszörményi kir. járásbíró.

Járásbíró: Terestényi Dániel; *albírók:* Morvay Géza, Daróczy József, Csabay Antal, Cholnoky István; *aljegyző:* Kiresi Antal; *joggyakornok:* Kopacsek József; *telekkönyvvezető:* Takács Sándor, Ferenczy Géza, Zsarnay Imre; *segéd telekkönyvvezető:* Tomory Sándor; *írnokok:* Munkácsy Lajos, Molnár Sándor, Székely Péter, Borus Ferencz, Pálmay István.

H-nánási kir. járásbíró.

Kir. járásbíró: Kálmánchelyi Miklós; *albírók:* Sándor József, Ujfalussy József; *joggyakornok:* Möricz István; *telekkönyvvezetők:* Abranovics Lajos; *írnokok:* Oláh Gábor, Kovács Ágoston, Gergelyffy István.

Kir. közjegyzői kamara.

Elnök: Csikszentkirályi Lestyán Adorján; *titkár:* bogdi Papp Sándor, egyszersmind választmányi tag; *pénztárnok:* Mezey Mihály, egyszersmind választmányi tag; *választmányi tagok:* Balogh Géza, dr. Kovács Elek; *pótagok:* dr. Krasznay Gábor, Tamásfalvy Thury Ignác.

Debreczeni kir. közjegyzők.

Kir. közjegyző: Csikszentkirályi Lestyán Adorján, kir. tanácsos, lakása: Szent-Anna-

utca 7.; *közjegyző helyettes:* dr. Nagy Béla; *irodavezető:* Sinka Gyula. *Kir. közjegyző:* Balogh Géza, lakása: Kossuth-utca 7.; *közjegyző helyettes:* dr. Sáray Bertalan; *közjegyző segéd:* Szabó László.

Debreczeni ügyvédi kamara.

(Degenfeld-tér 2. sz.)

Tiszteletbeli elnök: dr. Kola János; *elnök:* Márk Endre; *elnökhelyettes:* Szilágyi Imre; *titkár:* dr. Megyery Pál; *pénztárnok:* Kálmánchey Mór; *ügyész:* Des Combes Henrik; *választmányi tagok:* dr. Magoss György, dr. Czeglédy Mihály, dr. Tüdös János, Nagy Sándor, Fejér Imre, dr. Kemény Mór, Kerekes Géza; *pótagok:* dr. Mariska György, dr. Holländer Dezső, dr. Kőrössi Kálmán, dr. Szűcs Géza; *irodatiszt:* Horacsek Rezső; *eljáró:* Hüse György.

Debreczeni ügyvédek.

Dr. Arvay Béla Piacz-utca 41; dr. Ábrahám Dezső József kir. kerczeg-utca 6; Ábrahám László Kossuth-utca 51; dr. Bacsó Dezső József kir. herczeg-utca 6; dr. Berger Andor Miklós-utca 4; dr. Balázs Bertalan Batthyány-utca 18; Buday Gyula gróf Degenfeld-tér 4; dr. Borzsovay Jenő Piacz-utca 32; dr. Czeglédy Mihály Varga-utca 3; Des Combes Henrik Péterfia-utca 1; dr. Dóczy Emil Piacz-utca 7; dr. Fejér Ferencz Piacz-utca 27; Ferenczy Elek Miklós-utca 51; dr. Freund Jenő Piacz-utca 70; dr. Farkas Ignác Piacz-utca 40; dr. Gutfreund Sámuel Szent-Anna-utca 3; dr. Geiger Miklós Piacz-utca 45; dr. Hegedüs Jenő Arany János-utca 6; Hajdu Gyula Csapó-utca 27; dr. Holländer Dezső Kossuth-utca 8; dr. Irinyi István Arany János-utca 4; Juhász Ignác Kossuth-utca 56. Kálmánchey Mór Rákóczi-utca 7; dr. Kardos Samu Piacz-utca 58; dr. Kemény Mór Piacz-utca 18; Kiss Imre Egyház-tér 2; dr. Kocsár Gábor Szent-Anna-utca 8; dr. Kola János Piacz-utca 6; dr. Kovács József József kir. herczeg-utca 6; Konrád Sámuel Füvészkert-utca 18; dr. Kőrössi Kálmán Batthyány-u. 5; dr. Kun Mihály Piacz-utca 79; dr. Király Péter Piacz-utca 46; dr. Kérészy Árpád Rákóczi-utca 15; Komlóssy Arthur Bethlen-u. 10; dr. Kiss György Hatvan-utca 17; dr. Lukács Emil Piacz-utca 38; dr. Löfkovics Márton Piacz-utca 58; dr. Magoss György Vár-u. 10; dr. Mariska György Piacz-utca 10; Márk Endre Hatvan-utca 26; Márton Imre Szálkai-utca 10; dr. Márton Kálmán Varga-utca 36; dr. Megyery Pál Széchenyi-utca 35; Molesányi János Arany János-utca 8; dr. Moskovits Jenő Széchenyi-utca 39; Márkus Lajos Hunyadi-utca 1; V. Nagy Gusztáv Csapó-utca 28; dr. Nagy Sándor Hatvan- és Bethlen-utca sarkán 15; Nagy János Csók-utca 3; dr. Nagy Kálmán Miklós-utca 21; dr. Nagy Lajos Egyház-tér 15; Nagy Sándor Piacz-utca 40;

Egyenruhákat tisztít Mrabéczy Antal
a paszomány lefejtése nélkül Széchenyi-u. 42.

dr. Nyiri Ernő gróf Degenfeld-tér 3; Osváth Ferencz Arany János-utca 17; dr. Ozory István Egyháztér 8; dr. Popper Mór Verbőczy-utca 6; dr. Reichard Manó Piacz-utca 19; dr. Révi Nándor Piacz-utca 73; dr. Sárny Bertalan Timár-utca 19; Simonffy István Piacz-utca 79; Szilágyi Imre Piacz-utca 10; Szilágyi Károly Miklós-utca 13; Szilágyi Bálint Bethlen-utca 5; dr. Szöllös D. Dezső Piacz-utca 9; dr. Szűcs Géza Piacz-utca 43; Takács Ferencz Batthyány-utca 12; dr. Tervei Tamás József kir. herceg-utca 5; dr. Tüdös János Péterfia-utca 31; Ujváry István József kir. herceg-utca 4; dr. Ujlaki Hugó Piacz-utca 63; dr. Varga Lajos Csapó-utca 27; Vadon Sándor Deák Ferencz-utca 15; dr. Varga Kálmán Széchenyi-utca 15; dr. Vásárhelyi Zoltán József kir. herceg-utca 17; dr. Weisz Bernát Miklós-utca 4; dr. Weisz József Arany János-utca 2; dr. Weinberger Sándor Piacz-utca 30; dr. Kemény Viktor Piacz-utca 18; Kieska

Mór Hunyadi-utca; dr. Csath Sándor Piacz-utca (főposta hivatal) 36; dr. Lukács Béla Verbőczy-utca 2.

Hajdumegyei és derecskei ügyvédek.

Hajduböszörményben: dr. Burger Menyhért, Frank Imre, Kálmán Lajos, Lévy Márton, dr. Löwinger Armin, Major Gyula, Szecei Szabó János, Szikes Endre, dr. Ujvárosi Szabó Lajos, Paksy Károly. *Hajdudorogon:* dr. Loóg Béla. *Hajduhadházon:* Veszprémy István, dr. Hadházy Zsigmond, Schável Károly. *Hajdunánáson:* Berencsi János, dr. Csuka Lajos, dr. Nagy Gábor, Uzonyi Imre, dr. Csohány András. *Hajduszoboszlón:* dr. Grósz Adolf, Hetey Ignác, dr. Malatinszky József, Gulyás József. *Püspökladányban:* Belováry Lajos, dr. Halász Márton. *Derecskén:* dr. Buday József, dr. Léhocz István és Szép Samu.

VI. Közművelődési czimtar.

Kulturális intézetek és körök.

Erdélyi magyar közművelődési egylet (EMKE) debreczeni fiókja.

Elnök: Simonffy Imre; *alelnökök:* Kovács József, Veszprémy Zoltán; *titkár:* Márk Endre; *pénztárnok:* Bészler Károly; *jegyzők:* Péter Gábor, Dalmy Barna; *ellenőr:* Roncsik Lajos; *alapító választmányi tagok:* K. Ujvárosi község képviselőtében Györfy István, Beszterczey Károlyné, Csanak József, debreczeni felolvasó kör képviselőtében dr. Bakonyi Samu, debreczeni függetlenségi kör képviselőtében dr. Kocsár Gábor, debreczeni ev. ref. egyház, debreczeni ipar- és kereskedelmi bank, debreczeni kaszinó, debreczeni m. kir. illeték kiszabási tisztviselő képviselőtében Megyessy Ferencz, debreczeni nőegylet képviselőtében Veres Lászlóné, debreczeni első takarékpénztár, gróf Degenfeld Gusztávné, gróf Degenfeld József, hajduböszörményi takarékpénztár, — özvegy Hegyi Mihályné, István gőzmalomtársulat, Kaba város, — Hajdunánási takarékpénztár H-Sámson község, Nemes Kálmán, Csege község, Egyek község, H-Böszörmény város képvis.: Losonczy Almos, H-Szoboszló város képvis.: dr. Czeglédy Mihály, Mike-Péres község képvis.: Papp Imre, Alsó-szabolcs-hajdúvidéki tanító-egylet képvis.: Simon Károly, H-V-Péres község képvis.: Kohutovics János, Zimmermann Gyula, H-Dorog város, Márk Endre, Debreczeni ág. evang. egyház képvis.: Veszter István, Debreczeni kereskedő-társulat képvis.: Zádor Lajos, H-Szoboszló takarékpénztár képvis.: Hetényi Lipót, Debreczeni pinceszegylet, Debreczeni ügyvédi kamara képvis.: dr. Kola János, dr. Balkányi Miklósné, Vecsey

Viktor, Debreczen sz. kir. város képvis.: Körner Adolf, Debreczeni dalegylet képvis.: dr. Magoss György, Kardos László. *Választott választmányi tagok, nők helybeliek:* Csiffy Kata, Berger Henrikné, Kaszanyitzky Endréné, dr. Popper Alajosné, Huzly Lujza, Joó Istvánné, dr. Kola Jánosné, Berger Jenőné, Varga Ferenczné, dr. Losonczy Almosné, dr. Sárváry Gyuláné, Bernáth Elemérné, Simonffy Béláné, Igyártó Sándorné, Dobiecki Sándorné; *férfiak:* Békessy László, Szabó Kálmán, Csiky Lajos, Géresi Kálmán, Harmath Gergely, Kiss Albert, Komlóssy Arthur, Erőss Lajos, Lengyel Imre, Körner Adolf, Fischbein Ignác, Kozma László, dr. Popper Alajos, Serly Ede, dr. Szikszay Szabó József, Csurka István, K. Tóth Kálmán, Vecsey Imre, Kiss Áron, Bekény Péter, Debreczeni Lajos, Donogán István, dr. Czeglédy Mihály, Ábrahám László, Kernhoffer József, Dobiecki Sándor, Dóczy Imre, Fried Emil, Komlóssy Dezső, Miskolczy Jenő, Szent-Királyi Tivadar, Mihalovits István; *nők vidékiek:* Fogthüty Jánosné, Nábráczky Istvánné, Szőlőssy Imréné, Ujváry Ödönné, Szikes Endréné; *férfiak:* dr. Boda Gyula P-Ladány, Csohány László H-Nánás, Horváth Kálmán Kaba, Nábráczky István Nádudvar, Padrah Sándor Szoboszló, Paksy Károly Böszörmény, Soltész Farkas Tetétlen, Dávidházy János Kaba, ifj. Csapó István Földes, Adler Sámuel Szoboszló, Somossy Béla H-Böszörmény, Ványi Lajos Földes, Illyés Endre B-Ujváros, Kiss Ferencz P-Ladány.

Kossuth szobor-bizottság.

Elnök: Komlóssy Arthur, *jegyző:* dr. Bakonyi Samu, *pénztárnok:* Tóth Béla.

== Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt! ==

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8.

Grósz Nagy Ferencz

„Arany egyszarvú gyógyszerár.”

Csokonai kör.

(A akult 1890-ben. — Egyleti helyiség Piacz-utca, Tisza-palota, földszint.)

Tiszteletbeli elnökök: Vértessy Arnold és bessenyei Széll Farkas; **elnök:** Géresi Kálmán; **I. alelnök:** Komlóssy Arthur; **II. alelnök:** Dobiecki Sándor; **tőtitkár:** dr. Tüdös János; **titkár:** dr. Kardos Albert; **ügyész:** dr. Árvay Béla; **pénztárnok:** Tóth Béla; **számvizsgálók:** Márton Imre, Nemes Kálmán, Zoltai Lajos; **választmányi tagok:** Aczél Géza, dr. Balkányi Miklós, Balogh Ferencz, dr. Bartha Béla, dr. Bakonyi Samu, Bernáth Elemér, dr. Boldizsár Kálmán, Dicsőfi József, Dóczy Imre, dr. Ferenczy Gyula, dr. Gulyás István, Ha ar László, dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Dezső, Konez Akos, dr. Körössy Kálmán, Lengyel Imre, Márk Endre, dr. Nagy Zsigmond, dr. Öreg János, dr. Popper Alajos, Sárvay Lőrincz, Sinka Sándor, S. Szabó József, K. Tóth Kálmán, dr. Tüdös Kálmán, Vecsey Imre, Zádor Lajos; **eljáró:** Bakó Mihály (Lorántfi-u. 38.).

Debreczeni Zenede.

(A magyar állam és Debreczen sz. kir. város által évi segélyben részesített nyilvános tan ntézet. Csapó-u. 20.)

Elnök-helyettes: Komlóssy Dezső; **igazgató:** Simonffy Emil; **pénztárnok:** Tóth Béla; **jegyző:** dr. Varga Lajos; **ügyész:** Márton Imre; **számvéző:** Kövy Lajos; **választmányi tagok:** dr. Csikos Sándor, lovag Dobiecki Sándor, országggy. képv., dr. Kemény Mór, dr. Kenézy Gyula, dr. Láng Sándor, dr. Márton Kálmán, dr. Sz. Nagy Kálmán, Rottler Béla, Oláh Károly, Sárvay Lőrincz, dr. Tüdös Kálmán, dr. Ujfalussy József; **számvizsgáló-bizottság:** Lovász János, Roncsik Lajos, Zádor Lajos; **tanárok:** Balogh Zsigmondné, Brück Gyula, W. Domaniczky Mária, Drumár János, Füredi József, Füredi Samu, Füredi Samuné, Hitelessi Lajos, Husz Lajos, Steinacker Viola, özv. Zivuska Ferenczné; **telügyelőnő:** Tömösváry Lajosné Farkas Irma; **eljáró:** Balogh Miklós.

Debreczeni műpártoló-egyesület.

Elnök: Domahidy Elemér; **I. alelnök:** Simonffy Imre; **II. alelnök:** dr. Csikos Sándor; **igazgató:** Bosznay István; **ügyész:** dr. Magoss György; **pénztárnok:** Mihalovics Jenő; **titkár:** dr. Szücs Géza; **választmányi tagok:** Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, Bakos Tibor, Dobiecki Sándor, Dóczy Emil, Dalmy Kálmán, dr. Gulyás István, dr. Kemény Mór, dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Arthur, Kovács János, Márk Endre, Muraközy László, Oláh Károly, Rajzó Miklós, Pálfi József, Roncsik Lajos, Sárvay Lőrincz, dr. Szüts Miklós, dr. Tüdös János, dr. Tüdös Kálmán, Várady Géza, Vecsey Imre, dr. Wolafka Nándor; **számvizsgálók:** Bodnár Géza, dr. Kovács József, Török Gábor.

A hajduvármegyei tankerületi tanítók „Gönczy-egyesülete“.

(Alakult: 1892.)

Elnök: Kozma László orsz. tan. árvaházi igazgató; **alelnökök:** Simon Károly, Dávid Mihály; **titkár:** Kuthy Zsigmond; **jegyző:** Polster Adolf; **pénztárnok:** Káposztás Imre; **muzeumőr és könyvtárnok:** Herczegh János; **járasköri elnökök:** dr. Barcsa János (debreczeni); Ritoók István (kabal); Léway Imre (bösörményi jkör).

Debreczeni színügy-egylet.

(Alakult 1865-ben.)

Flnök: Komlóssy Arthur; **pénztárnok:** Balázs Ödön. (Ezen egyletnek a színházi intendatura megszűnése óta tevékenységi köre csupán arra szorítkozik, hogy alaptőkéjének kamataiból szegény átutazó színészek segélyeztetnek és egyéb kegyeletes kiadások fedeztetnek.)

Debreczeni szintársulat.

Ügyvezetőség: Makó Lajos igazgató és főrendező, Szabó Károly titkár, Huber Miksa karnagy, Krémer Jenő rendező, Faragó Ödön rendező, Szalay Károly ügyelő, Koronkay Róza sugó, Makóné Aranka pénztáros, Oroszné Ilona pénztáros. **Előadó személyzet:** hölgyek: Sugár Aranka népszimű és coloratur énekesnő, Rózsa Lili soubrette, énekesnő, Krémerné énekesnő, Rományi Mária énekesnő, Püspöky Róza ségédénekesnő, Ebergényiné Amália drámai anya, Arday Ida vigjátéki anya, Havasi Szidi komika anya, Jeszenszky Irén hősnő, Menszáros Margit szende, Hahnel Aranka soubrette és társalgási, Szabó Irma naiva, Kovács Gizella ségéd naiva, Németh Eszti, Tordai Etel tánczosnők. Urak: Palágyi Lajos hősszerelmes és jellemszínész, Krémer Jenő burleszk komikus, Csontos Gyula lyrai szerelmes, Iványi Antal siheder színész és énekes, Somlai Arthur bonvivant, Szalay Károly színész, Sebestyén Géza apa- és jellemszínész, Faragó Ödön jellem komikus és operett buffó, Csiky László drámai apa, Makó Lajos kedélyes apa, Szilágyi Aladár buffó-komikus, Virágháti Lajos tenor-buffó, Karacs Imre tenorista, Mezei Andor baritonista, Nagy János szerelmes színész, Szabó Gyuliska gyermekszereplő, Magosházy János ségéd baritonista. **Ségéd-személyzet:** Erdélyi Lili, Térey Ilonka, Molnár Aranka, Gerőfi Rózsi, Penyő József, Várady Mariska, Szabó Károlyné, V. Keresztély Flóra, Várady Józsa, Csiky Lászlóné, Szilágyiné Huber Juliska, Németh Eszti, Tordai Etel, Telekán Valér, Arday Árpád, Torkos Árpád, Gazdácska Lajos, Szabó Károly, Nagy József, R. Nagy Gyula, Paksi Sándor, Kolozsvári Albert, Róna Valár, Lejtényi Jenő, Rózsa Jenő, Magosházy János. **Zenekar:** a 39. számú cs. és kir. gyalogezred zenekara

Mérlegek és súlyok

legelőbban beszerezhetők
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

(28 zenészszel). Műszaki felügyelő és festő: Gyöngyössy Viktor; színházi fodrász: Martinyi Lajos 3 segéddel; díszmester: Takács István 12 segéddel; szertárnok: Kerekes István 4 segéddel; főruhatárnok: Orosz Dezső 2 segéddel; fővilágító: Török József egy segéddel; Szondi János színházi szolgálta és 24 jegyszédő.

Debreczeni hírlapirodalom.

Szabadság, felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula; *kiadó:* László József.

Debreczeni Ujság, felelős szerkesztő és laptulajdonos: Than Gyula.

Debreczen, főszerkesztő: dr. Benedek János; *felelős szerkesztő és kiadó:* Székely Imre.

Debreczeni Független Ujság, felelős szerkesztő: Móricz Pál; *kiadók:* Hoffmann és Kronovitz.

Város, főszerkesztő: Vecsey Imre; *felelős szerkesztő:* Konecz Ákos; *kiadó:* Debreczen sz. kir. város könyvnyomdája.

Hajdúvármegye Hivatalos Lapja, felelős szerkesztő: dr. Czeglédy Mihály; *kiadó:* Hajdúvármegye.

Közigazdaság, felelős szerkesztő és laptulajdonos: Grünwald József.

Debreczeni Protestáns Lap, felelős szerkesztő: Erőss Lajos.

Debreczeni Főiskolai Lapok, felelős szerkesztő: Lukács Tihamér; *kiadóhivatali főnök:* Kovács Lajos.

Közlöny, a magyarországi ev. ref. theológiai ifjúságának hivatalos lapja, szerkesztő: Erdei Károly; *társzerkesztők:* Baróthy István és Létay Menyhért; *kiadóhivatali főnök:* Fodor Béla.

Debreczeni Gazdasági Lapok, felelős szerkesztő: ifj. Sporzon Pál; *szerkesztő:* Rácz Lajos; *segédszerkesztő:* ifj. Rácz Lajos; *laptulajdonos:* a „Debreczeni Gazdasági Egyesület.”

Karikás (éleztlap), felelős szerkesztő és laptulajdonos: ifj. Scheppel Gyula.

Dongó (éleztlap), felelős szerkesztő és laptulajdonos: Székely Imre.

Vasárnapi Tanító és Hajnalcillag (baptista lapok), felelős szerkesztő: Balogh Lajos.

Igazmondó, szerkesztők: Budai János, S. Szabó József; *kiadó:* Csokonai nyomda.

Jótevény egyesületek.

A magyar szent korona országainak „Vörös-Kereszt-Egylete” Debreczen városi választmánya.

Elnökök: Váradai Szabó Jánosné, Simonffy Imre; *pénztárnok:* Fenyéri Zádor Lajos; *jegyző:* Márk Endre; *h. jegyző:* ifj. Csóka Sámuel; *választmányi tagok:* Bernáth Elemérné, özv. Brunner Edéné, Csiffy Katalin, Dobiecki Sándorné, Gáll Józsefné, Géresi Kál-

mánné, Holländer Gyuláné, özv. Kacsokovics Ivánné, Kaszanyitzky Endréné, dr. Kola Jánosné, Lestyán Adorjáné, Medve Kálmánné, Péchy Mártha, Pünkösti Ferenczné, Szabó Kálmánné, Széll Farkasné, dr. Szentpály Bénáné, Szögyény Jánosné, özv. Joó Istvánné, Vargha Ferenczné, dr. Vass Antalné, özv. Veress Lászlóné, Abrahám László, Balogh Ferencz, dr. Bartha Béla, Csanak József, Hajdu Gyula, Dobiecki Sándor, Jóna Dániel, dr. Kola János, Komlóssy Dezső, Körner Adolf, Koszorus Lajos, Miskolczy Jenő, Oláh Károly, dr. Róthschnek V. Emil, dr. Sárváry Gyula, Szabó Kálmán.

Debreczeni tisztviselők önszegélyző-egyesülete.

(Hivatalos helyiség: gróf Degenfeld-tér 2. sz. az emeleten.)

Diszelnök: gróf Degenfeld József nyug. főispán; *elnök:* Simonffy Imre; *alelnök:* Lengyel Imre; *igazgató:* Oláh Károly; *jogtanácsos:* dr. Irinyi István; *pénztárnok:* Pápay János; *főkönyvvezető:* Bárdos Géza; *könyvvezető, titkár:* Kiss Sándor; *igazgató-sági tagok:* Balogh Imre, Beczner Frigyes, Budaházy Ödön, Fauszt Elek, Győry Kálmán, Harsányi Gusztáv, Komlóssy Arthur, Kubay Alajos, Márk Endre, Materny Lajos, Miskolczy Jenő, Oláh Imre, Papp Lajos, Medgyessy Ferencz; *felügyelő bizottsági tagok:* Handtel Vilmos, Tikos József, Csáth Zsigmond; *egyesületi megbízott:* Szabó Lajos, városi hivatalnok (katonai ügyosztály.)

Debreczeni jótevény nőegylet.

Elnök: Veresné Szathmáry Teréz, a kor. ar. é. tulajd.; *alelnökök:* Szabó Kálmánné, Komlóssy Arthurné; *titkár:* Konecz Ákos; *tb. titkár:* S. Szabó József; *pénztárnok:* Szűcs Kálmán; *jogtanácsos:* dr. Tüdös Kálmán; *orvos:* dr. Fráter Imre; *tanítónő:* Gáborjáni Szabó Etelka; *tb. választmányi tagok:* Révész Bálintné, Kacsokovics Ivánné, Berger Henrikné; *választmányi tagok:* Abrahám Lászlóné, dr. Balkányi Miklósné, özv. Benyács Emilné, özv. Béréssy Sámuelné, Berger Mórné, Berger Jenőné, özv. Berger Vilmosné, Berzöffy Vinczéné, özv. Brunner Edéné, Csanak Józsefné, Csanak Jánosné, Csiffy Katalin, Debreczeni Lajosné, Dobiecki Sándorné, Fráter Erzsébet, Füleky Pálné, Füstl Ödönné, özv. Gabona Nándorné, özv. Jablonczay Kálmánné, özv. Joó Istvánné, Kolbenhayer Kálmánné, Karay Sándorné, Kaszanyitzky Andorné, Komlóssy Dezsőné, Konecz Ákosné, Konecz Lajosné, dr. Kola Jánosné, ifj. Láber Mihályné, Lovassy Károlyné, özv. Mayer Emilné, Márton Imréné, Mitrovits Gyuláné, Muraközy Róza, dr. Nagy Lajosné, dr. Oláh Miklósné, Ormody Lajosné, dr. Pallay Miklósné, Péntes Sándorné, Péchy Mártha, Pünkösty Ferenczné, Riesz Lipótné, Sass Béláné, Sesztina Jenőné, Simonffy Béláné,

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**
Telefon 323. szám.

Szabó Miklósné, Szathmáry Mihályné, özv. Szallár Ferenczné, Szabó Jánosné, Szávay Gyuláné, Székely Ferenczné, dr. Szűcs Miklósné, Szűcs Kálmánné, Tóth Béláné, dr. Tüdös Jánosné, dr. Tüdös Kálmánné, özv. Varga Károlyné, özv. Vargháné Dalmy Teréz, Vértessy Lajosné, Vecsey Imréné, Veszprémy Zoltánné; *eljáró*: Tóth József.

A debreczeni jótékony nőegylet Stefánia árvaháza.

(Péterfia-utca 78. szám.)

Tanítónő: Gáborjáni Szabó Etelka; *gondozó*: özv. Kósa Barnáné.

A debreczeni jótékony nőegylet által létesített szövőipartanfolyam.

Vezető-tanítónő: Bagossy Kálmánné.

Andaházi Szilágyi Mihály-intézet.

(Piac-utca 31. saját ház. Alapított: 1843. — 10 tanulóra.)

Felügyelet: Tiszántúli ev. ref. egyházkerület és Debreczen sz. kir. város hatósága; *gondnok*: Csiky Lajos akad. tanár; *felügyelő tanár*: dr. Nagy Zsigmond ev. ref. főiskolai tanár.

A siketnémákat gyámolító egyesület.

Elnök: Domahidy Elemér főispán; *alelnökök*: Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán, Kovács József polgármester; *ügyvezető igazgató*: Oláh Károly tanácsnok; *főjegyző*: Konez Akos tb. tanácsnok; *aljegyzők*: Dávidházy Sándor vármegyei aljegyző, dr. Vargha Elemér polgármesteri titkár, aljegyző; *orvos*: dr. Brunner Lajos egyet. orvostudor; *ügyész*: dr. Szűcs Géza ügyvéd; *pénztáros*: Füleky Pál gyógyszerész.

Országos tanítói árvaház.

(Simonyi-ut 14. sz.)

Igazgató: Kozma László; *árvaanya*: Hertelendy Jenő; *árvaanya*: Gaál Ödönné Sveticska Mária; *segéd árvaanya*: Munkay József; *segéd árvaanya*: Csiky Erzsébet; *munkatánító helyettes*: Karasszon Ilona; *házvezetőnő*: Csapó Vilma; *intézeti orvos*: dr. Fráter Imre.

Theresianum.

(Róm. kath. árvaház. Varga-utca 5. sz.)

Felügyelő: Molnár Kálmán Dezső elemi iskolai igazgató, főreáliskolai okleveles hittanár; *másodfelügyelő*: Varju Lajos hittanár.

Lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesület.

Elnök: gróf Degenfeld József; *elnöknő*: Váradi Szabó Jánosné; *alelnökök*: Simonffy Imre és Szabó Kálmán keresk. és iparkamarai elnök; *alelnöknők*: Varga Ferenczné és dr. Balkányi Miklósné; *titkár*: Szabó Kálmán városi tanácsnok; *igazgató orvos*: dr. Kenézy Gyula; *ügyész*: dr. Magoss György; *pénztárnok*: Berzöffy Vincze; *ellenőr*: Roncsik Lajos; *igazgatósági tagok*: Vecsey Imre, Körner Adolf, Oláh Károly, Aczél Géza, dr. Bakonyi Sámuel, Márk Endre, dr. Irinyi Istvánné, dr. Popper Alajosné, gróf Degenfeld Mária, Strada Gyuláné, Veresné Szathmáry Teréz; *választmányi tagok*: Bernáth Elemérné, özv. Berger Henrikné, Berger Jenőné, Bészler Károlyné, Dobiecski Sándorné, Géressy Kálmánné, Igyártó Sándorné, dr. Irinyi Istvánné, özv. Joó Istvánné, Karay Sándorné, Kiss Áronné, Komlóssy Arthur-né, Komlóssy Dezsőné, özv. Láposy Ferenczné, Márk Endréné, Mayer Emilné, dr. Popper Alajosné, Sass Béláné, dr. Sárváry Gyuláné, Sesztina Jenőné, Strada Gyuláné, Szabó Kálmánné, Szabó Miklósné, Szűcs Miklósné, dr. Tüdös Jánosné, dr. Ujfaluassy Józsefné, Zádor Lajosné, Vecsey Imréné, Veresné Szathmáry Teréz, Veszprémy Zoltánné, Ábrahám László, Aczél Géza, dr. Bartha Béla, dr. Bakonyi Samu, dr. Balkányi Miklós, Bernáth Elemér, Bészler Károly, Csiky Lajos, Dobiecski Sándor, Erőss Lajos, Igyártó Sándor, Kiss Aron, Kiss Albert, Komlóssy Arthur, Krausz Vilmos, Lengyel Imre, dr. Losonezy Almos, dr. Löfkovits Márton, Materny Lajos, Márk Endre, Papp János, dr. Popper Alajos, Reichmann Armin, dr. Sárváry Gyula, Széll Farkas, Szűcs Miklós, dr. Ujfaluassy József, Zádor Lajos, dr. Wolafka Nándor; *számvizsgáló bizottság*: Kovács Károly, Kövy Lajos, Muraközy László.

Debreczeni Székely-Társaság.

Elnök: Pünkösti Ferenc; *alelnök*: Székely Ferenc; *titkár*: Harmath Gergely; *pénztárnok*: Donogán István; *ellenőr*: Györfly Aladár; *jegyző*: Gál Zoltán; *választmányi tagok*: Aczél Géza, Balogh Zsigmond, Bartha Ferenc, Bárdos Géza, Bészler Károly, Biró Géza, Csath Zsigmond, Csiky Lajos, Dobiecski Sándor, Géressy Kálmán, dr. Kardos Albert, Kovaliczky Antal, dr. Körössy Kálmán, Laczkó Károly, Lestyán Adorján, dr. Nagy Lajos, P. Nagy Zoltán, Oláh Károly, Péter József, Polgár Zsigmond, Roncsik Lajos, Somossy László, dr. Szánthó Sámuel, Szávay Gyula, Váncsa György, dr. Varga Lajos, Wolafka Antal, Zimmermann Gyula, Zoltai Lajos.

Evang. fillér-egylet.

Elnök: Géresi Kálmánné; *alelnök*: Ormós Gáborné; *pénztárnok*: Händtel Vilmos; *titkár*: dr. Händtel Vilmos; *választmányi tagok*: Benyáts Emilné, ifj. Boczkó Sámuelné, Forgách

✱ Bámulatos hatású arczzsépítő-szer a Fáy-crém!! ✱

Gyorsan és biztosan eltávolít szeptőt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy téglor 1 kor. Hozzávaló **Fáy-zsappan** szintén 1 kor. Kapható Dr. **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. Róthschnek V. Emil utóda „Arany egyszarvú” gyógyszerért. ☼☼☼

Károlyné, Füleky Pálné, Handtel Vilmosné, Harmath Gergelyné, Harsányi Istvánné, Havas Kálmánné, özv. Jánossy Józsefné, Kovaliczky Antalné, Lasz gallner Kálmánné, Materny Lajosné, özv. Mentze Henrikné, Náda Rezsőné, Paraszky Gyuláné, Raics Lajosné, özv. Springer Józsefné, Tamássy Béláné, Teleky Béláné, Theiszen Arthurné, Wagner Györgyné, Zátorszky Istvánné, Zimmermann Gyuláné.

Szent-Vincze-egyesület.

Egyházi elnök: dr. Wolafka Nándor; *világi elnök:* Váczy János; *alelnök:* dr. K. Szalay Béla; *másod alelnök:* Mihalovits István; *pénztáros:* Csukás István; *titkár:* Nyáry Ignác; *könyvtáros:* Kursinszky László; *ruhatáros:* Pásztor István; *orvosok:* dr. K. Szalay Béla, dr. Derekas István, dr. Kerekes Lipót.

Debreczeni izr. nőegylet.

Elnök: dr. Balkányi Miklósné; *alelnökök:* Stern Józsefné, Weisz Löwiné; *pénztáros:* Fürst Ödönné; *ellenőr:* dr. Popper Alajosné; *titkár:* Burger D. József.

A debreczeni izr. szentegylet. (Chewra-Kadisch.)

(József kir. herceg-utca 26. sz.)

Elnök: Kohn Adolf; *alelnök:* Stern József; *pénztáros:* Rosenfeld Márton; *ellenőr:* Hochfelder Jakab; *gondnokok:* ifj. Kellner Dávid, ifj. Fülöp Ignác, Weinberger Bernát; *jegyző:* Burger D. József; *választmányi tagok:* dr. Bakonyi Samu, Bernfeld Sámuel, Csengeri Ferenc, Csengeri Ignác, Druker Mór, Falk Lajos, Fleischmann Mór, Fischer Adolf, Grünvald Bernát, Hirschfeld Armin, Katz Jakab, Keiner Adolf, Klein Márton, dr. Popper Alajos, Rosinger Lajos, Rosenthál Dániel, Reichmann Armin, Reich Herman, Rosenfeld Salamon, Tafler Ignác, Weisz Sándor; *egyleti pénzbeszedő:* Emerich Henrik; *egyleti eljáró (sámesz):* Weisz Mihály; *egyleti orvosok:* dr. Popper Alajos és dr. Balkányi Emil.

Zion debreczeni betegsegélyző-egylet.

(Piacz-utca, Fenyő-ház.)

Diszelnök: dr. Popper Alajos, a Ferencz József-rend lovagja; *elnök:* ifj. Schwarcz Vilmos; *alelnök:* Hochfelder Jakab; *pénztáros:* Lusztig Dezső; *titkár:* Simonovits Dezső; *ellenőr:* Schwarcz M. L.; *orvosok:* dr. Kenyeres Elek; dr. Rózsa Mór, dr. Burger Péter; *betegfelügyelők:* Glück Adolf, Steier Gyula, Rosenberg Simon, Weisz József; *előjárósági tagok:* Kohn Lipót, Stern József, Fenyő Sándor; *ügyész:* dr. Weisz József; *választmányi tagok:* Adler, Simon, dr. Bakonyi Samu, Burger D. József, Bányai József, Emerich Arnold, dr. Fejér Ferenc, Fényes Mór, Gabányi Sándor, Gottlieb Dávid, Hauer Bertalan, Hoffman

Sándor, Klein Miksa, Keiner Adolf, ifj. Kellner Dávid, Krémer Jakab, Márkus Miksa, Molnár József, Reichmann Armin, Rosenfeld Salamon, Rosenthál Dániel, Rózsa Lajos, Turai Farkas.

Izr. betegsegélyző-egylet. (Bikur-Cholim.)

(Kossuth-utca, Fried-ház.)

Elnök: Hoffmann Sándor; *alelnök:* ifj. Fülöp Ignác; *titkár:* Kaufmann Mayer; *pénztáros:* Rosenberg Simon; *ellenőr:* Schwarcz Fülöp; *orvos:* dr. Rózsa Mór.

A debreczeni ipartestület betegsegélyző pénztára.

(Simonffy-utca 1. sz.)

Elnök: Tóth Kálmán; *alelnök:* Stégmüller Árpád; *titkár:* Tóth Kálmán; *pénztáros:* Jobbágy Imre; *könyvelő:* Kermos Gyula; *nyilvántartó:* Jobbágy Lajos; *számfejtő:* Hegyi Ernő; *orvos:* dr. Hütter Károly.

Debreczeni önálló munkás betegsegélyző pénztár.

Diszelnök: Márk Endre; *elnök:* Richer Károly; *alelnök:* Madarász Ferenc; *titkár:* Szathmáry Zoltán; *orvos:* dr. Kerekes Lipót; *pénztárnok:* Privitzer József; *igazgatósági rendes tagok:* Szabó József, ifj. Szabó József, Takács Gábor, Berényi Ede, Komáromy József, Kereskényi István, Kerékgyártó Mihály, Gúthán József, Aszalós Lajos, Hoffer Ferenc, Szibrincz Mihály, Madarász Lajos; *póttagok:* Ottó Sándor, Mayer Ferenc, Popanek István, Balogh Ferenc, Scherfer János, Czobor Károly; *felügyelőbizottsági tagok:* Keharczky Pál, Biri Sándor, Szabó István.

Debreczeni első temetkezési egylet mint szövetkezet.

(Pénztár Piacz-u. — sz. a „Bika“ szállodával szemben: Varjassy Gyula kóskárkötő üzletében.)

Védnök, mint diszelnök: Dobiecki Sándor, orsz. gyűl. képviselő; *elnök s igazgató:* Vecsey Imre v. főjegyző; *ügyész s igazgató:* dr. Király Péter; *igazgató:* Simon István; *pénztárnok:* Varjassy Gyula; *ellenőr:* Schaff János; *felügyelőbiz. tagok:* Vidá Miklós, Némethi Gábor s Wibíral János; *eljáró s pénzbeszedő:* Latzer János.

Debreczen városi és hajdumegyeyi rab-segélyző-egylet.

Elnök: dr. Szüts Miklós; *alelnökök:* Kovács József, Rásó Gyula, Márk Endre; *titkár:* Csiky Lajos; *jegyző és pénztárnok:* Szepessy Károly; *választmányi tagok:* a) hivatalból: a mindenkori királyi ügyész most dr. Galánffy János

Mindennemü ipari szerszámok

legolcsóbban beszerezhető
Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7.

a rendes alkalmazásban levő fogházi lelkészek most Nyári Ignác, róm. kath. segédlelkész; a fogházi ev. ref. lelkész titkári minőségben szerepel; a fogházi iskola tanítója: e hely üres, mert még nincs fogházi iskola; b) *választás útján*: Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, dr. Bartha Béla, Debreczeni Lajos, Dobiecki Sándor, Erőss Lajos, Hoffmann József, dr. Isoó János, Kazinczy Gábor, dr. Kenézy Gyula, Kiss Aron, Kölcsey Sándor, Körner Adolf, Krausz Vilmos, dr. Magoss György, Muraközy László, Oláh Károly, dr. Oláh Miklós, dr. Popper Alajos, dr. Sárváry Gyula, Simonffy Imre, Szele György, dr. Szeőke István, dr. Szücs Géza, dr. Wolafka Nándor; *számvizsgáló bizottság*: Bernáth Kálmán, Csath Zsigmond, Konrád Sámuel.

Debreczeni pinczér-egylet betegsegélyző pénztára.

Tiszteletbeli elnök: Kovács Dezső; *elnök*: Rosenberg Simon; *alelnök*: Geiszt Kálmán; *tiszteletbeli titkár*: Vetéssy Béla; *titkár*: Szathmáry Zoltán; *pénztárnok*: Privitzer József; *ügyvivő*: Glück Adolf; *orvos*: dr. Gáspár Géza; *igazgatósági tagok*: Erőss Jakab, Gömörly Máttyás, Márkus Jenő, Petrakovits István, Lapáth Béla, Fülöp Lajos, Kemény János, Fixl György, Shwed Márton, Rosenberg Sándor *rendes*; Németh András, Deutsch Ignác, Schwarz Aladár, Boda Mihály, Kálmán Dezső, Kohn Zsigmond *pótagok*; *felügyelőbizottsági tagok*: Eigner Károly, Groszmann József, Harangi György.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének debreczeni fiókja.

Védnök: dr. Wolafka Nándor; *elnök*: Materny Károly; *alelnök*: Fixmig József; *jegyző*: Madarász Gyula és Nagy János; *pénztárnokok*: Zavila Gyula, Faragó Sándor és Nagyházy János; *ellenőrző bizottsági tagok*: Sallay Sándor, Horváth Antal, Taiti Béla; *választmányi tagok*: Bosnyák Antal, Gyenge Lajos, Szabó Lajos, Jakab Károly, Keller Jakab, Wakkell György, Molnár Pál, Kucsera Pál, Kocsis Lajos, Horváth Ferencz, Wojta Géza, Fejes Sándor, Janky Mihály, Molnár Károly, Molnár Imre, Schrammel József.

A magyar vaskereskedelmi alkalmazottak vas- és fémipari tisztviselők országos nyugdíjesületének I. számú kerületi fiókja.

Diszelnök: Sesztina Lajos; *elnök*: Györfly Aladár; *alelnök*: Sesztina Jenő; *I. jegyző*: Szeles Béla; *II. jegyző*: Kémery Mikó Gyula; *I. pénztáros*: Dávid Jakab; *II. pénztáros*: Pásztor Gyula; *ellenőrök*: Prohanka Lajos, Szekeres András, Veliacha József; *választmányi tagok*: Király János, Bán Imre, Aszlányi János, Ritter Péter, Lämmer Márton, Vásárhelyi Lajos, Papp Gyula, Mikolay Sándor.

Dalegyletek:

Főiskolai énekkar.

Felügyelő tanár: Csiky Lajos; *karnagy*: Mácsay Sándor.

Debreczeni dalegylet.

Alakult: 1863. (Főiskolai énekerem.)

Diszelnök: Lengyel Imre; *elnök*: Márk Endre; *alelnök*: dr. Magoss György; *I. titkár*: Csurka István; *II. titkár*: Govrik Miklós; *pénztárnok*: Bárdos Géza; *jegyző*: Péter Gábor; *gazda*: Kémery Mikó Gyula; *zászlótartó*: Károlyi Ferencz; *igazgató*: P. Nagy Zoltán; *karnagy*: Mácsay Sándor; *választmányi (működő) tagok*: Donogán István, Engesszer József, Pápay János, Tikor József, Baik-Szilágyi Imre, Györfly Károly, Zong János, Agárdy Lajos, Kovács Mihály, Tóth Imre, Hegedüs János, Debreczeni Lajos; *választmányi (pártoló) tagok*: Oláh Károly, Horváth János, Kovács Mihály, Biczó Gyula, Roncsik Lajos, Vecsey Imre, Jeney Miklós, Erőss Lajos, Vetéssy Béla, Aczél Géza.

Petőfi dalkör.

(Füvészkerti-utca 2. sz., a régi gazdasági tanintézet.)

Elnök: Komlóssy Arthur; *I. alelnök*: Lestyán Adorján; *II. alelnök*: dr. Varga Lajos; *ügyész*: dr. Dóczy Emil; *titkár*: Hamar László; *karmester*: Nagy András; *I. jegyző*: Szondi Lajos; *II. jegyző*: ifj. Nagy Gábor; *pénztárnok*: Márton Gyula; *ellenőr*: Iklódy János; *gazda*: Szathmáry György; *zászlótartó*: Tóth Lajos; *helyettese*: Bak János; *számvizsgálók*: Visky Sándor, Ulrich Jenő, Nyikos János; *választmányi tagok*: *alapító tagok közül*: Dézsy Lajos, Tóth András, Végh Gyula; *rendes tagok közül*: Oláh Károly, Csóka Sámuel, Komlóssy Miklós, Roncsik Lajos, id. Nagy Gábor; *működő tagok közül*: Bartha András, Bartus Lajos, ifj. Nagy József, Holes János, Horváth Gyula, Vitárius Beniamin, Munkás József, Nagy János; *eljáró*: Szilágyi Károly.

Debreczeni munkás dalegylet.

(Csapó-utca 53. sz. a.)

Elnök: Horkay Lajos; *alelnök*: Nicht József; *ügyész*: dr. Nagy Kálmán; *jegyző*: Czobor Károly; *pénztárnok*: Privitzer József; *igazgató*: Husz Lajos; *karnagy*: Varga János; *zászlótartó*: Farkas István; *zászlótartó-helyettes*: Nagy Lajos; *gazda*: id. Sinkovics Béla; *gazda helyettes*: ifj. Sinkovics Béla. — A debreczeni munkás dalegylet kölcsönkönyvtára. *Elnök*: Nicht József; *könyvtárnok*: Forgács István. *Dalegyleti és könyvtári választmányi tagok*: a működő tagok közül: Bódogh Gyula, Varga László, Aczél Ferencz, Hoffmann Gusztáv, Kőszegi János, Vályán

Smyrna szőnyeget
Felelősség mellett tisztít

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

György, Schwarcz Dezső, Scherffer János, Jakab István, Szabó Gábor; pártoló és alapító tagok közül: Herczegh János, Szemere Lajos, Nagy Béni, Dávidházy Kálmán, Czilli Mihály, Horváth János építész, Csapó Ferencz, Csóka József. *Pénztár- és leltárvizsgálók:* Kurián Gyula, Farkas István, Uri Mihály, Aszalós Lajos.

Egyetértés önképző-, dal- és zeneegylet.

(M. á. v. gépjavító műhelytelep.)

Elnök: Podolszky Béla; *I. alelnök:* Nagy György; *II. alelnök:* Nagy Sándor; *I. titkár:* Heynke Oszkár; *II. titkár:* Wagner Ambrus *pénztárnok:* Wittmann György; *segédpénztárnokok:* Zöld László, Nagy József, Polanczky A.; *ellenőr:* Langer Ferencz; *könyvtárnok:* Lakatos József; *segédkönyvtárnokok:* Balla Károly, Tajti Béla; *gondnok:* Alberty Nándor; *választmányi tagok:* Pogány Ármán, Gyenes Kálmán, Örmös Károly, Kovács Péter, Szende József, Bucsay István, Csomor Gyula, Saly Pongrácz, Sebők Pál, Fidmig József, *póttagok:* Dudás Bertalan, Horváth Antal, Horváth Ferencz, Palaics Gyula; *számvizsgáló bizottság:* Martsik József, Papp József, Martinidesz Alajos; *dalkarnagy:* Mácsay Sándor; *zene-karnagy:* Schiller János.

Szt. László dalegylet.

Védnök: dr. Wolafka Nándor; *elnök:* Bár-dossy Gyula; *alelnök:* Kursinszky László; *jegyző:* Ibrányi Miklós; *másodjegyző:* Rauch Béla; *pénztáros:* Ulrich Jenő; *ellenőr:* Papler Pál; *ügyész:* Nagy Sándor; *gazda:* Novák Márton; *zászlótartó:* betöltetlen; *karmester:* Kovács Károly; *számvizsgálók:* Blattner Gyula, Kontsek Géza, Papler Ferencz; *választmányi tagok:* Morvay Sótér, Mihalovits Jenő, Várady Károly, dr. Vattay Gábor, Mayering Gyula, dr. Derekassy István, Csath Zsigmond, Vocza-sek Ignác, Csathó János, Petrisin János, Piribauer Ferencz, Hering Andor, Kovács György, Csáthy Sándor, Mátrai Imre.

A kereskedő ifjak társulatának dalköre.

Elnök: Dávid Jakab; *titkár:* Erdélyi István; *jegyző:* Barra Gyula; *II. jegyző:* Kémery Mikó Gyula; *pénztáros:* Szépe Lajos; *ellenőr:* Glosz József; *gazda:* Lämmer Márton; *karnagy:* Fenzl Rudolf; *választmányi tagok:* Azary József, Földessy Károly, Gosner Kálmán, Lehoczky Márton, Cs. Mike Győző, Nagy Lajos, Papp Gyula, Zengevald Gyula, Baan László, Lovas Zoltán, Thaisz Arthur, Ács Béla, Bárdos Géza, Tóth Kálmán.

Kossuth dalkör Debreczen.

Elnök: Szele György lelkész; *I. alelnök:* Ungváry Imre; *II. alelnök:* ifj. Kertész János; *titkár:* dr. Bacsó Dezső; *jegyző:* Hegyi Endre;

pénztáros: Kalmár Ignác; *ellenőrök:* Kovács Kálmán, Sz. Szekeres László; *gazda:* Bordón Lajos; *helyettes gazda:* Aczél Ferencz; *zászlótartó:* Koszteczky Bertalan; *karnagy:* Kőkert Gusztáv.

M. Á. V. Altishti dalkör.

Elnök: Szücs István; *alelnökök:* Szeme-rédy Ferencz, Cserovszky László; *karnagy:* Hora Károly; *pénztárnok:* Horváth Kálmán; *titkár:* Juhász Gábor.

Önképző-egyletek.

Debreczeni kereskedő ifjak társulata.

(József kir. herceg-u. 8. sz.)

Elnök: Somossy László; *jogtanácsos:* dr. Ábrahám Dezső; *alelnök:* Bárdos Géza; *pénztárnok:* Hochfelder Jakab; *titkár:* Barra Gyula; *háznagy:* Thain Arthur; *jegyzők:* Mattyasowszky László, Prohanka Lajos; *könyvtárnokok:* Kubinyi Lajos, Kovács Gábor; *választmányi tagok:* Ács Béla, Balla Ödön, Bán Imre, Bán Kálmán, Csáthy Ferencz, Dávid Zoltán, Dávid Jakab, dalkör elnöke, Erdélyi István, Fleischer Frigyes, Glósz József, Gorner Kálmán, Lovass Zoltán, Náduváry Lajos, Roth Kálmán, Sesztina Jenő, Szabó János, Tóth Kálmán, Szeles Béla, Uray Vilmos, Winkler Márton tb. titkár; *póttagok:* Lammel Márton, Majtényi Pál, Metze Henrik, Bodola János, Szabó József, Zengewald Gyula.

Iparos ifjak önképző egylete.

Diszelnök: Tóth Kálmán; *elnök:* Szabados Vilmos; *I. alelnök:* Széplaky József; *II. alelnök:* Kaliczky Ernő; *I. titkár:* dr. Varga Lajos; *II. titkár:* Tanczer Ödön; *jegyző:* Takács Balázs; *pénztárnok:* Kostya János; *tb. háznagy:* Zavilla Gyula; *háznagy:* Dobi Károly; *könyvtárnok:* Kiss J. Ferencz; *s. könyvtárnok:* Vadnai Márton; *számvizsgálók:* Tóth Sámuel, Blaskovich Mihály; *zászlótartók:* Bassista Albert, Bálint József; *választmányi tagok:* Dávidházy Kálmán, Bálint József, Bassista Albert, Vitárius Béla, Borza István, Kohn Emil, Molnár Imre, Reitter Sándor, Tanczer György, Tulnik József, Köblös Sámuel, Hermann Gyula, Hudák András, Bakóczy János, Rátkay Imre, Böszörményi Imre, Takács Gábor, Pávay Gábor, Szabó Tihamér, Madarász Gyula, Vértessy Sándor; *pót-választmány:* Sági István, Badik Emil, Szücs Bertalan, Székely Sándor, Ivanits Ferencz, Takács Lajos, Grega Károly, Váradai Benjamin.

Nyomdászok szakegylete.

(Péterfia-utca 55.)

Ügyvezető pénztáros: Takács Sándor; *könyvtárnok:* Dózsa György; *gazda:* Péntek Lajos; *ellenőrök:* Erdélyi Gábor, Nikelszberg Izidor.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utóda
 Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8.
 „Arany egyszervű” gyógyszer-tár.

Az „István“ gözmalom társulat munkásainak önképző- és segélyző-köre.

Elnök: Bavlicza Pál; **alelnök:** Rajczy György; **jegyző:** Rózsási László; **pénztárnok:** Kovács József; **könyvtárnokok:** Varga István, Reszler András; **körgazda:** Preszler Gyula; **számvizsgálók:** Molnár Mathuzsalem, Takács Sándor.

MÁV. altiszti kör.

Elnök: Szücs István; **alelnökök:** Czerofszky László, Szemerédy Ferencz; **titkár:** Juhász Gábor; **pénztárnok:** Horváth Kálmán; **könyvtárnok:** Höffer Adolf; **jegyzők:** Nagy Ferencz, Szabó György; **ellenőrök:** Afonyi István, Bajomi Mihály, Udvarhelyi Lajos, Orosz Mihály; **számvevők:** Uray Kálmán, Jankovics Sándor, Kiss István; **gazda:** Hahn Dezső; **választmányi tagok:** Veréb János, Faragó Sándor, Matura József, Madar Károly, Velker János, Hanicz Miklós, Dobra Miklós, Csanádi József, Fuhrman Géza, Sós Mihály, Bartók János, Kiss Mihály, Jolsvay Imre, Földváry Mihály, Zöld István, Molnár Gyula, Bálint János, Bátor Károly, Karázi Lajos, Patay Lajos, Szkyva Hugó, Cseterás László, Kovács József, Bögel József, Szvecs Gyula, Gáti György, Nagy János, Szénási Gábor, Pál László, Kovács Dezső, Lovas Bertalan; **eljáró:** Kiss Bálint

Társas-körök.

Debreczeni kaszinó.

(Kossuth-utca 1. sz., I. emelet.)

Elnök: Szunyoghy Sándor kir. tan.; **alelnök:** Weszprémy Zoltán; **titkár:** Bodnár Géza; **gazda:** Miskolczy Lajos; **pénztárnok:** Lovász János; **ügyész:** dr. Tüdös János; **számvevő:** Kövy Lajos; **könyvtárnok:** Zengey János; **választmányi tagok:** Békessy László, Berger Mór, Bernáth Elemér, dr. Boldizsár Kálmán, Buttkay Menyhért, Fischbein Ignác, Géressi Kálmán, Hutfless Kázmér, Karap Mór, Katz Mihály, dr. Kemény Mór, Kernhoffer József, Kerpely Kálmán, Komlóssy Arthur, Komlóssy Dezső, Kőlesey Sándor, Naszády Iván, Orosz Endre, Puky Gyula, Rásó Gyula, Rickl Antal, dr. Sárváry Gyula, Sárváry Lőrincz, Szalay József, Széll Farkas, Szepessy Antal, Szőgyény János, dr. Szüts Miklós, Vácsi János, Vinnay Géza, Zádor Lajos, Tolnay Kornél; **vendéglős:** Némethi András; **ruhatárnok:** Erdélyi József; **szolgák:** Kiss Mihály, Korondán István és Fodor Sándor.

Jogász- és tisztviselő-kör.

(Degenfeld-tér 2. sz.)

Elnök: Lengyel Imre; **alelnökök:** Dobiecki Sándor, Miskolczy Jenő; **titkár:** dr. Szücs Géza; **pénztárnok:** Zimmermann Gyula; **körgazda:** Harmath Gergely; **könyvtárnok:** Hetey

Károly; **ügyész:** Szilágyi Imre; **választmányi tagok:** Agricola Adolf, Balogh Géza, Balogh Imre, Bartók Agoston, Csath Zsigmond, Ericz Ernő, Fausz Flek, Géresi Kálmán, Jaszensák Sándor, Kőlesey Sándor, Komlóssy Arthur, Májerszky Mihály, Maternyi Lajos, Mándoky Béla, Molcsányi János, Pápay János, Siegmeth Károly, Székely Ferencz, Szalay Béla, dr. Szücs Miklós, Tolnay Kornél, Unger Gusztáv, Várady Károly, Wolafka Antal; **póttagok:** Szele György, Harsányi Gusztáv, Berényi Lajos; **számvizsgáló bizottság:** Balogh József, György Kálmán, Tikos József.

Debreczeni polgári kör.

(Piacz-utca 7. sz., I. emelet.)

Elnök: Vecsey Imre; **alelnök:** Czeglédgy Gyula; **főjegyző:** Kerékgyártó Gyula; **aljegyző:** Raics Gyula; **pénztárnok:** Dávid Mihály; **könyvtárnok:** Horkay Lajos; **ügyész:** Buday Gyula; **gazda:** Bán István; **számvizsgálók:** Kovács Mihály és Lévy Gyula; **választmányi tagok:** Biczó Gyula, Boross Ferencz, Csáky Gergely, Czeglédgy József, Csáky János, Csóka Sámuel, Dávid Sándor, Erdődy László, Hajdu Zsigmond, Haranghy György, Horváth János építő, Káposztás Imre, Komlóssy Arthur, Mór, Mór, Oláh Károly, Roncsik Lajos, Serly Ede, Szabó Imre, Szabó Kálmán, Szathmáry Mihály, Tóth Imre, Udvarhelyi Géza, Uszó István; **póttagok:** Kiss György, Agárdy Lajos, ifj. Horváth János, Kiss Kálmán; **eljárók:** Boda Ferencz és Nagy Pál.

Debreczeni kereskedelmi csarnok.

(Hungária-épület, I. emelet.)

Elnök: Kernhoffer József; **alelnökök:** Becher Manó, Szávay Gyula; **titkár:** dr. Weinberger Sándor; **pénztárnok:** Fürst Ödön; **ellenőr:** Falk Lajos; **háznagy:** Weisz Lévy; **választmányi tagok:** kereskedők: Zádor Lajos a keresk. társulat kiküldöttje, Áron Jenő, Békés Lajos, Csanak József, Falk Lajos, Fenyő Sándor, Fleischmann Mór, Fráter Gyula, Fürst Ödön, Gaszner Géza, Geiger Simon, Hochfelder Jakab, Holländer József, Kardos László, Kohn Lipót, dr. Löfkovits Márton, Löfkovits Arthur, Lukács Ármán, Lusztig Károly, Nagy Jakab, Póka Gyula, Reichmann Ármán, ifj. Schwarcz Vilmos, Szabó Kálmán, Szántó Győző, Tallér Ignác, Weisz Lévy; nem kereskedők: dr. Balkányi Ede, dr. Balázs Bertalan, Berger Jenő, dr. Freund Jenő, Gyémánt Samu, Kandel Ferencz, dr. Kardos Albert, Kenyeres Károly, dr. Kérészy Zoltán, Király Gyula, Ormódy Lajos, dr. Popper Mór, Rosenfeld Salamon, Rosinger Lajos, dr. Szántó Sámuel; **felügyelő:** Unger Sámuel.

Függetlenségi-kör.

(Csapó-utca 17. sz.)

Bészler és Dávid vaskereskedésében:

legolcsóbban beszerezhetők

Bészler és Dávid vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

Vas- és cserépkályhák

Tóth Gergely; *pénztárnok*: Kiss András; *titkár*: Tassy Miklós; *jegyzők*: Kalmár Ignác, Komlóssy Imre; *könyvtárnok*: Szendi Imre; *ügyvéd*: dr. Király Péter; *választmányi tagok*: Alföldy Gábor, dr. Bakonyi Samu, id. Bányai István, Csobán József, Dávid Mihály, Erdélyi Ferencz, id. Faragó András, Fésüs Lajos, Harangi Sándor, Herczeg János, Jeney Miklós, Kertész Mihály, Kecskés István, Kiss Albert, Kiss Bálint, dr. Kocsár Gábor, Kovács Lajos, id. Kertész István, Kurucz Miklós, V. Nagy Gusztáv, Pongó Lajos, Pethő István, Pethő Lajos, Pálfi Ferencz, Somogyi Pál, dr. Sz. Szabó József, Salánki Ferencz, Zöld János; *póttagok*: Bihari István, Kállai András, Kerékgyártó József, ifj. Kertész János, S. Kovács Ferencz, T. Kovács Ferencz, Pető Ferencz, Pető György, Piros József, Polgári Márton, Tóth Lajos, Varkoly József.

1848/49. évi honvédegylet.

Elnök: Simonffy Imre nyug. polgármester; *alelnök*: Propper Mór; *jegyző*: Borzsoy József; *pénztárnok*: Balogh Imre nyug. tábl. bír.; *választmányi tagok*: Horváth Pál ezredes, Simonffy Sándor, Nagy József, Géder Pál, Weszprémi László; *a 13 egyenruhás honvédcsoapat tagjai*: *csapatvezető őrmester*: Nagy József; *honvédek*: Géder Pál, Nánassy Mihály, Budi Károly, Varga József, Gebei Sándor, Böszörményi Sándor, Horváth Gábor, Győry István, Kocsis Mihály, Kenyeres Miklós, Repesin Mihály, Papp Pál.

Debreczeni önkéntes tűzoltó-testület.

(Laktanya: Csapó-utca 43.)

Parancsnok: Szikszay Gyula; *h. parancsnok és laktanya parancsnok*: Public Ernő; *alparancsnok*: Morvay Sótér; *segédtisztok*: Winkler Mór, Visky Sándor, Berkó János; *szakasparancsnokok*: Molnár Mathuzsálem, Darvas Béla, Horváth József; *titkár*: Jablonczay Kálmán; *pénztárnok*: Ganovszky Lajos; *főmérnök*: Aczél Géza; *orvos*: dr. Derekassy István; *ügyész*: Juhász Ignác.

A debreczeni szállodások, vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok ipartársulata.

Elnök: Hauer Bertalan; *alelnök*: Törő Imre; *ügyész*: dr. Abrahám Dezső; *titkár*: Szathmáry Zoltán; *pénztárnok*: Privitzer József; *választmányi tagok*: Németh András, Rosenberg Adolf, Halász Izidor, ifj. Weichinger Károly, Kiss Adolf, Erős Jakab, Ottó Sándor, Szeredi József, Ullmann Károly, Kemény János, Öhm Emil, Tóth István; továbbá Márkus Jenő, Rosenberg Simon és Lókodi Sándor, akik egyszersmind számvizsgálók is.

Sport-egyletek.

Debreczeni lovaregylet.

Igazgatóság: Simonffy Imre kir. tanácsos, elnök; báró Harkányi Andor, Liptay Béla, gróf Szapáry György; *titkár*: Engeszer József.

Debreczeni urkocsis-egyesület.

Elnök: Domahidy Elemér; *alelnök*: Vecsey Zoltán; *választmányi tagok*: Békessy László, gróf Desewffy Miklós, Huttlész Kázmér, Király Gyula, Klobusiczky Géza, Miskolczy Lajos, Orosz György, Rickl Antal, br. Sennyei Géza, gróf Szapáry György; *titkár*: Engeszer József.

Debreczeni polgári lövész-egyesület.

I. főlövész-mester: Vecsey Imre; *II. főlövész-mester*: Weszter István; *I. lövész-mester* (pénztáros): Fürst Ödön; *II. lövész-mester* (gazda): Szabó Sándor; *titkár*: Pápay János; *ügyész*: dr. Kun Mihály; *orvos*: dr. K. Szalay Béla; *tekepálya gazda*: dr. Tervey Tamás; *választmányi tagok*: Áron Jenő, Balogh Géza, Berger Jenő, Fodor József, Győry Kálmán, Horváth Károly dr., Kernhoffer József, Molnár Ferencz, Ormódy Lajos, ifj. Páyer József, Szántó Győző, bessenyei Széll Farkas, ifj. Tóth Ferencz, Tóth István, Tóth Kálmán, Török Gábor, Váczi János, Wolafka Antal; *lövész-bizottság, elnök*: Weszter István; *jegyző*: Pápay János; *tagok*: Fodor József, Molnár Ferencz, Pásztor Gyula, ifj. Tóth Ferencz; *számvizsgálók*: Áron Jenő, Wilhelms Emil, Somossy László.

Debreczeni vadásztársulat.

Tiszteletbeli elnök: Bészler Lajos; *elnök*: Békessy László; *alelnök*: Biró Géza; *pénztárnok*: Thiozen Arthur; *jegyzők*: Public Ernő, Popovits Gyula; *választmányi tagok*: Borbély Ferencz, Biezo Gyula, Gróf József, Harsányi István, dr. Helle Károly, Killer Viktor, ifj. Páyer József, Pásztor Gyula, Széll Géza, Sz. Szabó József, Trux Miklós, Varga László; *tiszteletbeli tagok*: gróf Csáky Zsigmond, Török Gábor, Botos Lajos, Balogh Sándor, dr. K. Tóth Mihály, Jóna Dániel, id. Páyer József, Szűcs Kálmán, Orosz László, Jeney Miklós; a városi tanácsnokok.

Debreczeni torna-egyesület.

(Péterfia-utca 76. sz.)

Alakult 1867-ben. Mai tornacsarnokát 1896-ban építtette fel, 1900-ban az épületet megvette Debreczen szabad királyi város a azo az egylet bérben bírja. Nyári gyakorló-tér a nagyerdei Sporttérén.

Diszelnök: gróf Degenfeld József; *elnökök*: lovag Dobiecki Sándor, dr. Kenézy Gyula; *ügyvivő elnök*: Lasz gallner Kálmán; *alelnökök*: Aczél Géza, Des Combes Henrik, Vecsey Imre, *titkár*: dr. Horvay Róbert; *segéd titkárok*: Töpler Ottó, Szarukán Sándor; *pénztár*:

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**
Telefon 323. szám.

ros: dr. Varga Lajos; ügyész: dr. Árvay Béla; mérnök: Várady Géza; háznagy: Burger Izsó; kapitányok: dr. Csűrös Ferencz, Rott János; orvosok: dr. Czakó Zsigmond, dr. Derekassy István, dr. Hütter Károly, dr. Láng Sándor; számvizsgálók: Gaszner Géza, Tikos József; művezető: ideiglenesen dr. Horvay Róbert; h. művezető: Stiller Ferencz; választmányi tagok: Csóka Samu, Gebauer Károly, dr. Gulyás István, Gyürky Sándor, Hajnal Dezső, Komlóssy Arthur, Konecz Lajos, Lestyan Adorján, Mayer Jenő, Póka Gyula, dr. Polgár Dániel, Pogány Kornél, Sinka Sándor, Szántó Győző, Szarukán Sándor, dr. Tervej Tamás, Tóth Mihály, Török Gábor, dr. Tüdös János, dr. Tüdös Kálmán.

Polgári kerékpáros-egyesület.

Elnök: — — I. alelnök: dr. Fejér Ferencz; II. alelnök: Thieszen Arthur; titkár: — — — jegyző: Groskó György; gazda és pénztárnok: Zelinger Ede; ellenőr: Békés Lajos; menetparancsnok: Kovács Gábor; számvizsgálók: Vetéssy Béla, Wenger Lajos, P. Nagy Jenő; zászlótartó: Thaisz Arthur; kürtös: Marschall Viktor; választmány: Csóka Sámuel, Dózsy Lajos, Molnár Ernő, Medgyaszay Sándor, Czeglédy József, Lukács Vilmos, Turai Farkas, Ungár Jenő; választmányi póttagok: Flaschner György, Schweitzer József.

VII. Katonai czimtar.

Állomás parancsnok: Nagy Győző dandárparancsnok (Csapó-u. 19.).

Állomás tiszt: Szarka Sándor főhadnagy (Péterfia-u. 56.).

M. kir. 80. honvéd gyalogdandár.

Parancsnok: Nagy Győző dandárparancsnok.
Vezérkari tiszt: Kordina Károly főhadnagy.

M. kir. 4. honvéd lovasdandár.

Parancsnok: Ekkensberger György dandárparancsnok.

Vezérkari tiszt: Horváth Hihály főhadnagy.

M. kir. debreczeni 3. honvéd gyalogezred.

Parancsnok: Wieber Adorján vrt. ezredes, Simonffy-utca 2/a.

Alezredes: Kretz Rikárd. Őrnagyok: Hill Ferencz Rákóczi-u. 24. Rákos Ernő Péterfia-u. 61. nyárás-gálfalvi Kádár József Bethlen-utca 74. Machek Gusztáv Piacz-utca 71. Századosok: Bán Lajos Péterfia-u. 80. Tallian Zsigmond Rákóczi-u. 59. Papházy Iván Csapó-utca 55. Laurencsics Ferencz Ajtó-utca 10. Koszorus Ferencz Hatvan-u. 4. Darvas Nándor Péterfia-u. 3. Péter Lajos Szappanos-utca 12. Reviczky László Kossuth-u. 30. Buzás Miklós (vezényelve Budapestén). Pápay Sándor Kétmalom-u. 3. Balla Jenő Honvéd-u. 14. Dingha Sándor Péterfia-u. 81. Főhadnagyok: Steinacker Aurél, Szász Agost Darabos-utca 35. Szabó Pál Rákóczi-u. 61. Sonnecker Sándor Hüvelyes-utca 3. Ster Gábor Bethlen-u. 47. Thurzó Kálmán Eötvös-u. 9. Szoboszlai József Péterfia-utca 80. Schuster János Batthyány-utca 12. Kubay Lajos Szent-Anna-u. 5. Vészits Gyula Bethlen-u. 13. Cseley Gyula Egyháztér 11. Károlyi József Simonyi-ut 12. Dalmi Tibor Bethlen-u. 54. Remenyik Pál Eötvös-utca 11. Vásárhelyi Géza Darabos-u. 58. Szarka Sándor Péterfia-u. 56. Gyulay Gábor Péterfia-utca 2. Hadnagyok: Ujházy Andor Egymalom-u. 5. Wattay Sándor, Molnár József, Kovács Barna

Kasza-u. 13. Inandy Imre Eötvös-u. 7. Bányay Géza Darabos-u. 29. Simon Károly Honvéd-u. 14. Kovács Jenő Eötvös-u. 9. Gréf Endre Eötvös-u. 6. Ollinger Béla Darabos-utca 28. Diószeghy Dezső Batthyány-u. 16. Szücs Imre Eötvös-u. 3. Erdélyi Béla Egymalom-utca 8. Keresztfalvy Géza Darabos-u. 61. Ravazdy György Péterfia-u. 56. Eggmann Ernő Eötvös-utca 9. Kopácesk Aurél Bethlen-u. 64. Dósa Sándor Rákóczi-u. 52. Kaffka Károly Ajtó-u. 29. Főtörzsorvos: dr. Lengyel Rezső Rákóczi-utca 12. Ezredorvos: dr. Sauerwald János Rákóczi-u. 65. Százados kezelőtiszt: Batula István. Főhadnagy kezelőtiszt: Klein Jenő Ajtó-u. 2. Hadnagy kezelőtisztek: Ruttkay Béla Péterfia-u. 1. Heykál Jenő Rákóczi-u. 53. Szentgály Jenő. Helyi alkalmazásbeli századosok: Antal Miklós Péterfia-u. 47. Czillich Albert Darabos-u. 42. Illyés József Eötvös-utca 26. Hadapród tiszthelyettesek: Vadász Ferencz Kasza-u. 5. Eötvös Sándor Darabos-utca 38. Nagy János Darabos-u. 38. Gulrich Sándor laktanya. Topalovic Ferencz laktanya. Élelmező tiszthelyettes: Szalánczy István Hüvelyes-u. 9.

M. kir. debreczeni 3. honvéd gyalogezred törzsőrmesterei és őrmesterei.

M. kir. 80. honvéd gyalogdandár parancsnokság irodájában: Pintér Jenő őrmester. 3. honvéd gyalogezred irodájában: Simon Károly őrmester, Kiss Ferencz 1. osztályu számvivő altiszt. Kezelő bizottságnál: Mogyorósi Gábor törzsőrmester, Kun József törzsőrmester, Köbling Károly őrmester. Ezredtörzsnél: Koroknai Lajos őrmester, Darvasi Abrahám őrmester, Takács János törzsvezető őrmester, Németh András ezredkürtös őrmester, Jacsó János zászlóaljkürtös őrmester, Nagy István zászlóaljkürtös őrmester, Nagy

== Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt!! ==

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. Kapható Dr. Rótschnek V. Emil utóda gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. „Arany egyszerű gyógyszerár.”

Ferencz őrmester, Fehér Gyula őrmester. 3. honvéd kiegészítő irodában: Kiss József törzsőrmester, Szentesi Ferencz törzsőrmester, Szabó József törzsőrmester, Róth Mihály őrmester, Papp Sándor őrmester, Karakas Péter őrmester. 7. népfőlkelő irodában: Buchler Miksa törzsőrmester, L. Papp Lajos őrmester. 8. népfőlkelő irodában: Dávid Árpád törzsőrmester, Tóvizi Menyhért őrmester. 9. népfőlkelő irodában: Török István törzsőrmester, Tihanyi Lajos I. o. számvivő altiszt. A századoknál: Pardi Gábor I. o. számvivő altiszt, Pecze János őrmester, Illés Gábor I. o. számvivő altiszt, Nagy Gábor őrmester, Kiss István őrmester, Grünspán Ferencz őrmester, Pál Imre őrmester, Enyedi István őrmester, László Ferencz őrmester, K. Nagy József őrmester, Fekete László őrmester, Törös István I. oszt. számvivő altiszt, Kisfalusi György őrmester, Aszalós Imre őrmester, Deli Lajos I. oszt. számvivő altiszt, Széki József I. oszt. számvivő altiszt, Borbély János őrmester, Kádár Sándor őrmester, Füzesi Péter I. oszt. számvivő altiszt, Irimi György őrmester, Nyitrai Dániel őrmester, Szentpéteri József I. oszt. számvivő altiszt, Miklóssy Kálmán őrmester, Biró Sándor őrmester.

M. kir. debreczeni 3. honvéd kiegészítő parancsnokság.

Parancsnok: Machek Gusztáv őrnagy. Beosztva: Koszorus Ferencz százados, Szentmiklóssy Sándor hadnagy, Kiss József, Szentessy Ferencs és Czákó József törzsőrmesterek.

M. kir. debreczeni honvéd csapatkórház.

Parancsnok: dr. Lengyel Rezső főtörzsorvos. Beosztottak: dr. Kirch Béla főorvos és Cseley Gyula főhadnagy.

M. kir. debreczeni 2. honvéd huszárezred.

Parancsnok: Nagy Géza dandárp. *Őrnagy:* König Antal. *Századosok:* Jánkovich Miklós, Polster Gyula, Lősch István, Konkoly Tege Elek, Mérey Árpád, Lukács István. *Főhadnagyk:* Klobusiczky Andor, Halasy Tibor, Iudányi Bay Bertalan, Kacskovics Dezső, Jászay Miklós. *Hadnagyk:* Bánó Lehel, gróf Waldeck Frigyes, Vitéz József. *Ezredorvos:* dr. Fráter Imre. *Főállatorvos:* Krámer Lajos. *Főhadnagy kezelőtiszt:* Magyar Ede.

A 3. honvéd gyalogezred és a 2-ik honvéd huszárezred helyben állomásozó tartalékos tisztjei.

Hadnagyk: Bernáth Kálmán Batthyány-utca 18. Steier Andor Széchenyi-utca 49. Mihalovics Gyula József kir. herceg-utca 37. dr. Tervey Tamás József kir. herceg-utca 5. Sesztina Jenő Piacz-u. 23. dr. Szöllös Dezső

Piacz-u. 9. Páll Gusztáv Darabos-u. 35. Kormos Gyula Kazinczy-u. 12. Gedeon Béla Szent-Anna-u. 45. Strompf Miklós kir. ítélő táblai palota. Bay István Péterfia-u. 20. Kiss Kálmán Hunyadi-u. 20. Krisztiány Sándor Hüvelyes-utca 9. Groszmann Ignác Hunyadi-utca 17. Weiser Béla Attila-tér 6. dr. Cseke Miklós Burgundia-u. 8. Sajó Lajos Monostor-utca 1. Kertész Miklós Széchenyi-u. 16. Török Elemér Pallag-pusztá. Király Tibor Kossuth-utca 65. Kun Ignác Verbőczy-u. 2. dr. Csikos Sándor Péterfia-u. 22 dr. Szász Adolf Széchenyi-u. 1. dr. Rózsa Salamon Széchenyi-u. 27.

A 3. honvéd gyalogezred és a 2. honvéd huszárezred helyben tartózkodó szolgáláton kívüli viszonybeli tisztjei.

Főhadnagyk: Bészler Károly Kossuth-utca 14. Csanak József Piacz-u. Kereszty Béla Nyomtató-u. 8. Publig Ernő Csapó-u. 43. Szabó Miklós Simonffy-u. 1/a. Szikszai Gyula Margit-fürdő Riekl Antal Kossuth-u. 23. Boros Tóby József Széchenyi-utca 45. Bosznay István Kossuth-u. 5. *Hadnagyk:* Fürst Ödön Széchenyi-u. 18. dr. Magoss György Vár-utca 10. Szombathy János, Strobach Géza Zöldfa-u. 10. dr. Löfkovics Márton Piacz-u. 38. Szücs Kálmán Csapó-u. 53. Kerpely Kálmán Kossuth-utca 73. dr. Bakonyi Samu, Fischer Lipót Hunyadi-u. Tóth Elek Péterfia-u. 16. dr. Tüdös János Kossuth-utca 3. dr. Szőke István Szent-Anna-u. 66. Löfkovics Arthur Piacz-u. 38. Kohn Lipót Piacz-u. 4. dr. Irinyi István Arany János-u. 4. Bay Ádám Csapó-u. 32. Barcsa János Bethlen-u. 21. Imre János Mester-u. 32. Berger Andor, Tóth Ferencz, Berger Jenő Széchenyi-u. 11. dr. Helle Károly Péterfia-u. 35. Thieszen Arthur Darabos-utca 9. Halmágyi József Hunyadi-u. 2. Boros Ottó Piacz-u. 18. Ledig Dezső Hatvan-u. 14. dr. Galánffy János Csapó-u. 22. *Törzsorvos:* dr. Szikszay Szabó József Kossuth-u. 41. *Ezredorvos:* dr. Bruckner Ernő Csapó-u. 19. *Főorvos:* dr. Szentpály Béni. *Segédorvos:* dr. Czákó Zsigmond Hatvan-u. 11.

A 3. honvéd gyalogezred és a 2. honvéd huszárezred helyben tartózkodó nyugdíjas tisztjei.

Ezredesek: Vidovits Menyhért Kossuth-utca 67. Steiner Gábor Széchenyi-kert. *Czimzetes ezredesek:* Horváth Pál Ajtó-utca 14. Drangentr János Monostor-u. 1. *Czimzetes alezredes:* németujfalui Simonffy Gyula Hatvan-u. 58. *Őrnagy:* Kozányi Zoltán Nyomtató-utca 4. *Czimzetes őrnagy:* nagybégányi Farkas Mór Arany János-u. 26. *Százados:* Járossy Lajos Széchenyi-u. 20. *Főhadnagyk:* Surányi Lajos Péterfia-u. 5. Visky Sándor közkórház. *Ezredorvos:* dr. Csabay Uy Kálmán Kossuth-u. 45.

Lőporárulás

Bészler és Dávid vaskereskedésében Debreczen, Piacz-u. 7.

M. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság, 4-ik szárny.

(Széchenyi-u. 34.)

Százados: gróf Csáky Zsigmond. *Hadnagy:* Gorszky Vilmos. *Hadapród tiszthelyettes:* Solyom Antal. *Örmesterek:* Badnai András, Kolozsvári István. *Őrsvezetők:* Tóth Imre, Kiss P. Károly, Zatykó József, Hodosi Sándor.

Mátai csendőrőrs.

Örmesterek: Attileán Simon, Erdős Mihály. *Őrsvezetők:* Kárász József, Körmöndi Elek.

Cs. és kir. katonai állomásparancsnokság.

(Pavillon-laktanya.)

Parancsnok: nemes Wogel Pál ezredes Hatvan-u. 13. *Állomástiszt:* Mörkesch Frigyes főhadnagy Pavillon-laktanya.

Cs. és kir. Elek porosz nagyherceg 39-ik gyalogezred.

Ezredparancsnok: nemes Wogel Pál ezredes Hatvan-u. 13. *Alezredes:* Resch Ferencz. *Őrnagyok:* Majorkovics Antal Batthyány-u. 17. Tschutzner Ferencz Kossuth-u. 37. Krestels József. *Századosok:* Mengele Antal Pavillon-laktanya. Wolf János Csapó-u. 42. lovag Kurelicz Adolf Vigkedvü Mihály-u. 11. Tröster Károly Batthyány-u. 13. Rubos Vince Kossuth-utca 47. Klein László Baross-u. 9. Rabács Márton Kossuth-u. 69. lovag Kronenfels Be nát Egyháztér 3. Waldherr Rudolf Kossuth-u. 9. Horváth Kálmán. *Főhadnagyok:* Wanschnora Rudolf Baross-u. 6. Alexich István Nap-u. 3. Perfler Teodor Kossuth-u. 42. Bottka Géza Erzsébet-u. 50. Gondos Gyula Szent-Anna-u. 5. Hedrich Rudolf Piacz-u. 71. Müller Emil Magos-u. 18. Zechmeister Gyula Kossuth-u. 22. Renner Gusztáv Baross-u. 30. Sima József Pavillon-laktanya. Kollman Oszkár Egyháztér 3. Holzschuh Sándor Baross-u. 6. Mörkesch Frigyes Pavillon-laktanya. Lépes Győző Batthyány-u. 6. Zivuska Ferencz Szent-Anna-u. 6. Imre Rikárd Baross-u. 9. Neuders Rikárd Egymalom-u. 3. *Hadnagyok:* Hadházy Béla Kossuth-u. 61. Skrivaneh Ferencz Vigkedvü Mihály-u. 27. Scheibner Béla Szent-Anna-u. 7. Kogler János Vigkedvü Mihály-u. 34. Müller Arthur Pavillon-laktanya. Armandola Hugó Kossuth-u. 42. Bosnyák Ákos Kossuth-u. 42. orienburgi Melzer Károly Kossuth-u. 28. Bude Miklós Baross-u. 8. Foranitti Alois Vigkedvü Mihály-u. 34. Orosz Jenő Szent-Anna-u. 9. Módy Ferencz Lorántffy-u. 42. Heiter Károly Vigkedvü Mihály-u. 27. Plischke Hugó Vigkedvü Mihály-u. 13. Andrea Pompéjus Méliusztér 4. Frischfeld Frigyes Kossuth-u. 47. Rédl Ferencz Pavillon-laktanya. Andor Károly, Büttner Hermann Baross-u. 22. *Tiszthelyettesek:* Krepler Frigyes Pavillon-laktanya. Opila Hen-

rik Pavillon-laktanya. *Ezredorvosok:* dr. Spech Adolf Szent Anna-utca 32. dr. Brief Gyula Kossuth-u. 42. *Százados hadbíró:* Jilek Károly Péterfia-u. 47. *Számvevő százados:* Lukács Zsigmond Piacz-u. 75. *Számvevő főhadnagy:* Martinek József Miklós-u. 19. *Raktár-tiszt:* Marusinszky Antal főhadnagy Csillag-u. 38.

II. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő cs. és kir. 7. huszárezred.

Ezredparancsnok: gróf Zedwitz Alfréd ezredes. Péterfia-u. 83. *Őrnagy:* Báró Ulm Ferencz. Domb-u. 4. *Századosok:* Kirsch Frigyes Hunyadi-u. 3. gróf Starhemberg Vilmos lovassági laktanya. báró Berg Herman Hunyadi-utca 24. gróf Szapáry József Rákóczi-u. 8. Strassnicki Schmeidel Károly Péterfia-u. 69. *Főhadnagyok:* Horváth János Péterfia-u. 56. lovag Keil Henrik Szent-Anna-u. 35. Bulyovszky Károly Péterfia-u. 56. Kunze Gusztáv Simonffy-utca 11. Klement Pál Egymalom-u. 8. Edlinger Oszkár Egymalom-u. 5. Kállay Frigyes Piacz-utca 75. Kapri Valérián Hadházi-utca 13. *Hadnagyok:* báró Podmaniczky Béla Péterfia-utca 80. Rutkay Ferencz (vivő akadémiába vezényelve), Kada Lajos Szent-Anna-utca 5. báró Waldbott Klemens huszár-laktanya. báró Fiáth László Kigyó-u. 25. Lovag Keil Herman huszár-laktanya. gróf Wolkenstein Osvald Kigyó-u. 25. Péchy Gábor huszár-laktanya. *Ezredorvosok:* dr. Langenfelder Arthur Burgundia-u. 4. dr. Zuber György Hunyadi-u. 17. *Számvevő hadnagy:* Nerhaff Kristóf Eötvös-utca 51. *Élelmező tiszthelyettes:* Janisch József huszár-laktanya. *Állatorvos:* Hamar Péter Eötvös-u. 88.

Gróf Üxköll-Gyllenband cs. és kir. 16. huszárezred pótkerete.

Parancsnok: Éber Győző százados Péterfia-utca 25. Vajda Elek százados Rákóczi-u. 21. Lukács Ernő főhadnagy Hatvan-u. 57. *Katonai állatorvos:* Szalai Péter Csapó-u. 86.

M. kir. állami méntelep parancsnokság.

Parancsnok: bonyhádi Perczel Dénes laktanya. *Osztály parancsnok:* körösszegi és adorjáni gróf Csáky Árpád Péterfia-utca 70. *Főhadnagy:* Nagy Aladár ménleplei laktanya. *Hadnagy:* Kneizel Herdliczka Kornél ménleplei laktanya. *Számvevő százados:* Szereda József ménleplei laktanya. *Számvevő hadnagy:* Pencze Ferencz Kar-u. 29. *Főállatorvos:* Moháros János ménleplei laktanya.

Cs. és kir. katonai csapatkórház.

Törzsorvos: dr. Hirschorn Jakab Kossuth-utca 8. *Ezredorvos:* dr. Zuber György Hunyadi-u. 17.

Gyász esetek alkalmával
mindennemű ruhát legszebb feketére fest

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42. sz.

**Cs. és kir. 39. számú hadkiegészítési
kerületi parancsnokság.**

Parancsnok: Krestels József őrnagy. *Beosztottak:* Gondos Gyula és Zivuska Ferencz főhadnagys.

**Cs. és kir. 39. sz. gyalogezred pótkeret
parancsnokság.**

Parancsnok: Rubos Vincze százados. *Kosuth-u. 47.*

VIII. Közgazdasági czimtár.**M. kir. állami hivatalok.****Debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság.**

(Kossuth-utca 4. sz.)

Igazgató: Faust Elek kir. tanácsos; *igazgató helyettes:* Eizenmann Oszkár; *titkárok:* Medgyessy Ferencz, Nagy József, Hanke Leó és Orosz Lajos; *földadó nyilvántartási biztos:* Darvay Rezső p. ü. fogalmazó; *segéd titkárok:* Jóga Mihály, Nagy Miklós, Lenchés István; *fogalmazó:* Horváth József; *fogalmazó gyakornokok:* dr. Knepp Sándor és Béndek Árpád; *előadó pénzügyőri főbiztos:* Deogárió László; *irodavezető:* Molnár Mihály; *irodatisztek:* Lelkes Andor, Mikó Lajos; *kat. irat-tárt kezelő irodatiszt:* Heringh Andor; *állami végrehajtók:* Imre János, Mészáros Kálmán kez. gyakornok, Szabó Ferencz; *számviteli főnök:* Szüts János számvizsgáló; *számvizsgálók:* Kecskés József, Budaházy Ödön és Poroszlay Gyula; *számlellenőrök:* Gáll József, Huber Ferencz és Koncez Aurél; *számtisztek:* Czegléd Kálmán, Szuszky Károly, két állás üresedésben; *számgyakornokok:* Heringh János és Kovács Lajos.

Debreczeni kir. adóhivatal.

(Ipar- és kereskedelmi bankpalota.)

Kir. adótárnok: Bartha Ferencz; *ellenőr:* Dekkert József; *adóhivatali segédek:* Nádler Károly, Megyeri Miklós, Jaspary Lajos és Ács Nagy Károly; *adótisztek:* Schweitzer Nándor, Ilinczy Izidor, Bakó György, Szabó Antal, egy állás üresedésben; *adóhiv. gyakornok:* Deogárió József.

Debreczeni kir. fővármivatal.

(Piac-utca, Baranyi-féle ház, posta- és táviradaépületben)

Kir. fővámtárnok: Kovács Gábor; *ellenőr:* Boór Elemér; *vámsegédtiszt:* Jakó Ferencz; *vámgyakornok:* Schmidt Mátyás.

Debreczeni m. kir. pénzügyőri biztosság.

(Burgundia-utca 5. sz. a.)

Pénzügyőri biztos: Kerekes Lajos.

Pénzügyőri szakasz Debreczenben.

(Timár-utca 46. sz. a.)

Szakaszvezető: Gaál Géza szemlélsz.

H.-bőszörményi kir. adóhivatal.

Kir. adótárnok: Kutassy Miklós; *ellenőr:* Stán Győző; *adótisztek:* Molnár József, Barényi Pál, Tömöri András; *gyakornok:* Bézy Ferencz.

H.-szoboszlói kir. adóhivatal.

Kir. adótárnok: Gaszner Károly; *ellenőr:* Végsheő Sándor; *adótisztek:* Schütz Jenő, Vig Árpád, Sztrapkovics István.

M. kir. XII. sz. felmérési felügyelőség.

(Piac-u. 36.)

Felmérési felügyelő: Székely Ferencz; *főmérnökök:* Szarka Ferencz, Dittert Ede; *mérnökök:* Kovács Mátyás, Gréger József, Matejovszky Szaniszló, Babos Károly, Bíró István, Brandenburg Gyula, Zambay István; *mérnöksegédek:* Höffer József, Orosz Géza, Prázsmári József, Rozgonyi Dezső; *felmérési növendékek:* Fekete Lajos, Szatke Ferencz; *műszaki díjnokok:* Tóth Sándor, Böhm Sándor, Hankovszky József, Kardos András, Kovács Dezső, Miskolczy István; *napidíjas:* Sám Henrik.

**M. kir. V-ik számú kataszteri helyszínelési
felügyelőség.**

(Batthyány-utca 1.)

Pénzügyi tanácsos, kataszteri felügyelő: Miskolczy Jenő; *p. ü. titkárok és helyszínelési becslőbiztosok:* Dobozy Ede, Horváth István; *p. ü. s. titkárok és helyszínelési becslőbiztosok:* Vass Gyula, Péchy Kálmán; *p. ü. fogalmazó és helyszínelési becslőbiztosok:* Tarpay Béla, Mattyasovszky István és Szekér Ernő; *becslőbiztosi gyakornok:* ifj. Rutich Béla.

VI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal.

(Debreczen, III. ker., Hatvan-utca 2. szám.)

Kir. műszaki tanácsos, hivatalfőnök: Vinay Géza; *kir. kulturmérnök:* szolnoki Jármay Tamás; *kir. s. kulturmérnökök:* Zuber Ferencz, Czverdely Andor, Török Gábor; *irodakezelő:* Wiener Ferencz irodasegédtiszt; *vizmesterek:* Lauritz József, Balogh Imre, Haverl Márton, Labos Gyula, Cziffer Jenő, Bozóky László, Martinecz Ferencz.

*** Bámulatos hatású arczszipítő-szer a Fáy-crém!! ***

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást ráncot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 kor. Kapható Dr. Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8. Róthschnek V. Emil utóda „Arany egyszarvú” gyógyszer-tár.

Kir. államépítészeti hivatal Hajdúvármegye területére.

(Székhely: Debreczen, Kossuth-utca 39. sz.)

Kir. főmérnök: Latinovits Mihály; **kir. mérnök:** Kajáry Lajos; **kir. segédmérnök:** Hainczman István; **irodatiszt:** Michna János.

Közüti m. kir. felügyelőség.

(Kossuth-utca 45. sz.)

Hatásköre kiterjed: Arad, Csanád, Csongrád, Bihar, Békés, Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Szilágy és Szolnok vármegyék közüti ügyeire és magas építkezéseire és az önálló törvényhatósági joggal bíró városok közüti ügyeire.

Közüti kerületi felügyelő: Pünkösdi Ferencz, kir. műszaki tanácsos.

Debreczeni kerületi kir. erdőfelügyelőség.

(Varga-utca 19. sz.)

Hatásköre kiterjed: Szatmár, Szabolcs és Hajdúvármegyék, valamint Debreczen és Szatmár sz. kir. városok területén lévő mintegy 320,170-00 kh. erdőterületre.

Kir. erdőfelügyelő: Pethő Lajos; **alerdőfelügyelő:** Kolosy Béla; **írnok:** Hrabovszky Mihály.

A debreczeni I. számú posta, távirda és távbeszélő hivatal.

(Piacz-utca 36. sz.)

Felügyelők: Csath Zsigmond főnök, Kameráth Gyula ellenzáros; **főtisztek:** Budaházy Albert pénztáros, Horváth Sándor, Papp Lajos, Szabó József, Szathmáry Károly; **tisztek:** Boros József, Bomersbach Lajos, Vásárhelyi Béla, Szigetváry Péter, Sereghy Sándor, Farkas Antal, Klein Mór, Lator Gábor; **segédtisztek:** Egerland László, Kányási István, Kiss József, Kripkó József, Lencz István, Lichtmann Márton, Lukács Dezső, Móró Mihály, Pálffy Endre, Plivelic Emil, Szilágyi János, Szitha Gyula, Bancsik Imre; **kezelők:** Bary Berta, Ditrich Antalné, György Mihályné, Hetey Károlyné, Kálmán Erzsébet, Lengyel Sándorné, Naláczy Mária, Nemes Gabriella, Publig Ernőné, Waltz Julia; **napidíjasok:** Balla Szeréna, Bészler Emma, Bomersbach Lajosné, Erdős Amália, Kain Ida, Lengyel Margit, Martonffy Flóra, Míavecz Róza, Nagy Erzsébet, öz. Nagy Sándorné, Nemes Paula, Halász Teréz, Reizinger Anna, Sütő Emilia, Szabó Vilma, öz. Szikszay Józsefné, öz. Zeleznik Gyuláné; **altisztek:** Boros György, Sallay János; **szolgák:** Gyöngyösi Ferencz, Kazár Pál, Kis József, Krón József, Tóth András, Fegyveres Sándor, Szőnyi Sándor, Dányi István; **kisegítő szolgák:** Szabó Lajos, Makai József, Juhász Lajos, Gy. Nagy Imre, Szabó József, Kiss László, Hémap Mihály, Gressó János.

A debreczeni II. számú posta, távirda és távbeszélő hivatal.

(Petőfi-tér 1. sz.)

Hivatalvezető: Popovits István pt. felügyelő; **főtisztek:** Hromkovits Endre, Meszlényi Lajos; **tisztek:** Butkovics János, Hanzsala Péter, Kovács Kálmán, Lénárt József, Lengyel Sándor, Lőrincz Ignác, Minczer Antal; **segédellenőr:** Rónai László, **segédtisztek:** Berky János, Forrás Zoltán, Fenyvesi Hugó, György Mihály, Horváth Antal, Kripkó József, Nagy Imre, Sándor János, Sücs Imre; **nővendékek:** Balla József, Balogh Mihály, Bede Lajos, Biró Jenő, Borney Sándor, Frank Zoltán, Paraszka Miklós, Simon Géza; **altisztek:** Balla József, Bartha József, Csorba József, Farkas Gábor, Fésűs István, Kákes Mihály, Kelemen Ádám, Kiss András, Kovács János, Szabó Bálint, Szőke Imre, Vécsei Sándor; **szolgák:** Bagosi Pál, Balogh István, Balogh Mihály, Berczag Albert, Csizsár György, Döngő György, Erdei József, Gulyás István, Harsányi János, Helmezi István, Illó János, Juhász István, Kopányi István, Korom Zsigmond, Kovács János, Kovács József, Kuczik Mihály, Major Gábor, Mészáros Péter, Molnár András, Nagy Ferencz, I. Nagy Imre, II. Nagy Imre, I. Nagy István, II. Nagy István, Németh Lajos, Popovits Zsigmond, Sárándi Bálint, Szilágyi Zsigmond, Szina Sándor, Szilva Ödön, Szöllőssy Mihály, Tar József, Társy Sándor, Ujváry Lajos, Vincze Bálint; **kisegítő szolgák:** Ádám János, Nagy Lajos.

Magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége.

(Piacz-utca, Tiszapalota.)

Elnöki osztály. Üzletvezető: duna-szt.-györgyi Tolnay Kornél; **üzletvezető helyettes:** Siegmeth Károly főfelügyelő; **elnöki titkárok:** Bárdossy Gyula ellenőr, csekei Wass János hivatalnok.

I. Általános osztály. Osztályvezető, titkár: Motesiczky Hugó; **titkárok:** Csáky Lajos, ippí és érkeserei Fráter Tamás; **főellenőrök:** Török Lajos, Mády Imre; **ellenőrök:** Gombos Endre, Korb Gusztáv házgondnok, Drumár János; **foglalmazók:** Lengyel Károly, dr. Vattay Gábor; **hivatalnokok:** Pető Imre, Szenes Mihály és Fischben Sándor; **foglalmazó gyakornokok:** Walkovszky János, Nagy Sándor és Zivuska Andor; **iroda altisztek:** Mándoki Ferencz és Dobó Lajos.

II. Pályafenntartási és építési osztály. Osztályvezető: Éricz Ernő főfelügyelő; **felügyelők:** Bartók Agost, Basa Gábor, Eckstein Márk; **főmérnökök:** Kuthy Béla, Barta Jakab; **mérnökök:** Ujlaki Henrik, Tóth Gergely, Misley Béla, Lindenbaum Miksa, Rácz Jakab; **hivatalnokok:** Donhoffer Jenő, Balogh Vilmos, Balázs Ferencz.

III. Forgalmi és kereskedelmi osztály. Osztályvezető: Berényi Lajos; **felügyelő**

Rudvasak és lemezek

Bészler és David vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

osztályvezető helyettes: Májerszky Mihály főellenőr; **főellenőrök:** Radó József, Klimó Agoston, Bernáth Ferencz; **ellenőrök:** Tóth Kálmán, Dzurilla József, Telegdy György, Gábris Mihály, Szabados Ármin, Géhl György, Singlár Gyula, Bónis Andor, Markovics Albin, Pogány Mihály, Csatlós János; **hivatalnokok:** Moskovits Imre, Szutor Ferencz, Joachim F. József, Stefan László, Taar Sándor, László Imre, Csink Lajos; **táviró ellenőrök:** Gamma Rezső és Krisztiani Sándor.

IV. Vontatási osztály. Osztályvezető, felügyelő: Laszgalner Kálmán; **oszt. vez. helyt. főmérnök:** Burger Izsó; **mérnök:** Dollinger Lajos; **segédmérnökök:** Vajda Nándor, Bernát Frigyes, Farkas Jenő; **számtiszt:** Troján István.

V. Számosztály. Osztályvezető: Fellner Lajos felügyelő; **oszt. vez. helyettes:** bonyhádi Klígl József főmérnök; **főmérnök:** Stolarsik Károly; **főellenőrök:** Kula György, Errovis Gyula, Zsúnger J. Gyula; **ellenőrök:** Adamesik István, Miksa István, Budánovics Béla, Szekeres Antal, Lőrincz Bálint, Egervári Béla, Gabron Árpád, Pókai József, Nagy János, Kárász Mihály, Deső Kálmán; **mérnökök:** Sztójka Béla, Kaufman Márk; **hivatalnokok:** Alber József, Békési Arthur, Werlin Sándor, Justh Géza, Kosdi András, Nyíri Géza, Novotny Béla, Redl Szigfrid, I. Tóth Kálmán, Pulszky János, Farkas Lehel Attila, Weiner Soma, Voith Ferencz, Gál Béla, Kun Ignác; **számtisztek:** Neufeld Ede, Farkas Imre, Csernátó Alajos, Winter Jenő, Buda Rezső.

Elnöki katonai osztály. Ellenőr: Löwe Ernő.

Debreczeni osztálymérnökség. (Pályaudvar.) **Oszt. vez. főmérnök:** Hepke Oszkár; **mérnökök:** Bernhard Sándor, Mikecz Miklós; **irodatiszt:** Simon Kálmán Ambrus.

Helyi érdekű vasutak osztálymérnöksége. Hatvan-u. 9. sz. **Oszt. vez. főmérnök:** Kereszthy Béla; **mérnökök:** Hajós Mór, Dénes Arthur, Balog Jakab; **irodatiszt:** Nógrádi Lajos.

Fűtőház-főnökség. Pályaudvar. **Fűtőházi főnök:** Garda Dezső mérnök; **mérnökök:** Hoffner Elek és Kanovics György; **számtiszt:** Hetényi Géza.

Szertár-főnökség. Műhelytelep. **Szertári főnök:** Kovács Béla; **hivatalnokok:** Láber Mihály, Catinelli Pál, Vass János; **díjnok:** Szabó Sándor; **főrakárnok:** Paraczkay Gyula; **irodai altisztek:** Kőszeghy János, Földényi Pál; **szertár felvigyázók:** Keczer Jenő, Czervszky László, Nagy Ferencz V., Nagy Ferencz VI., Borsy Lajos, Fischer Mihály; **hivatalszolga:** Rády János; **nappali őr:** Szilágyi József; **éjjeli őrök:** Kerékgyártó Demeter, Békéssy János.

Debreczen állomás. Állomásfőnök: Stinghy Kálmán főellenőr; **helyettes állomásfőnök:** Juhász Jenő ellenőr; **kirendelve:** Justh Ferencz, főmérnök; **ellenőrök:** Deák Simon, Faragó Ernő; **hivatalnokok:** Major József, Gál Sámuel, Hegyi János, Kubek György, Mester

István, Almási Kálmán, Kovács Kálmán, Hetessy Sándor, Irján Béla Paál Gusztáv, Tasnády Ferencz, Adamesik Ferencz, II. Nagy József, Erdei Imre, Sajó Lajos, Hlapka András, Turai Miklós, Fridrich Rudolf, Csengeri Márton, Rosenberg Adolf; **hiv. gyakornok:** Berényi H. Lajos.

Debreczen vásártér. Állomásfőnök: Morász Sándor; **hivatalnokok:** Szabó Gyula, Gévay Ernő.

M. á. v. debreczeni műhelye.

Műhelyfőnök: Podolsky Béla, felügyelő; **osztályvezető mérnökök:** Pogány Ármin, Szekeres Sándor, Gyenes Kálmán; **gépészmérnökök:** Kovácsovits Béla, Láber Aladár, Bacsó Pál, Sajó László; **számosztályvezető:** Heynke Oszkár; **számvevősegi hivatalnokok:** Ditrich Antal, Fridrich János; **irodatisztek:** Egreczky Péter, Halasy Géza, Erdőssy Béla, Voloncs József, Szabó László, Erben Tivadar, Schiller János, Wanatovits Béla, Csermák István; **művezetők:** Nagy Sándor (tüzoltó parancsnok), Homolla Sámuel, Zöld László, Martsik József, Wittman György, Heynke Gusztáv, Krankota Albert, Alberty Nándor, Koller József, Kaprinyi József, Cseh Sándor, Sidó Géza, Halmi Kálmán, Stepper Kálmán, Szabó Albert, Nemes Sándor, Schwaszta Károly (főkműhelyben); **gépfelvigyázók:** Tóth Lajos, Horváth Sándor, dynamogépkész, **műhely-gyakornokok:** Dóczy Béla, Békési Ignác; **tolópadkezelők:** Balogh Imre, Kaszás János; **vizsgálólakatosok:** Sass István, Kovács Ferencz; **térmester:** Eberhard György; **kapus:** Leitner Pál; **szállítósegéd:** Szabó József; **hivatalszolgák:** Pócsi József, Nagy Árpád; **éjjeli őrök:** Tokaji András, Sárosi Kálmán, Major János; **nappali őrök:** Metzger Péter, Barba István; **kapuőr:** Rácz János; **kazánfűtő:** Horogh György; **mozdony előfűtő:** Szegedi Mihály; **gőzpörölly vezető:** Gatyás István, Szilágyi József; **közlő műkénők:** Szentpétery Gábor, Csákó Mihály. **Pályatorvos:** dr. Kenyeres Elek.

Debreczeni m. kir. dohánygyár.

Igazgató: Puskás Károly; **aligazgató:** Hadházy Imre; **szertárkezelő:** Tolnay Sándor; **osztályvezető:** csik-borzsovai Demeter Benedek; **jövedéki tisztek:** Szekeres Bálint, Kupás József, Vaizer Béla, Vadász Dezső; **számtiszt teendővel megbízva:** Zoók József; **jövedéki segéd-tiszt:** Szappanos Kálmán; **gyakornok:** Nagy Ferencz; **gépkezelő:** Stohl Gyula; **asztalosműhely-vezető:** Keresztesi József, **ügyelők:** Muli Sámuel, Béres György, Iványi Dezső, Egy Sámuel, Vaniesko János, Thoma Miklós, Adamesik Sándor, Pénczes Ferencz, Ökrös József, Kovács György, Steinhardt György, S. Vargha Sándor, Böör József, Kurucz Lajos, Farkas Sándor, Szekérák János, Iványi Károly, Lázár Kornél; **ügyelő helyettesek:** Bereczki Lajos, Tóth Imre; **szolga:** Ádám

Gőzmosóda

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

Antal; *kapus*: Tamásy Zsigmond. *Beteggyeiet* orvos: dr. Horváth Károly.

M. kir. dohánybevéltő felügyelőség.

(Attila-tér.)

Felügyelő: Magyarossy Ferencz; *jövedéki tiszt*: Bruckner Imre; *segédtiszt*: betöltetlen; *gyakornok*: Kenessey Ernő; *irodai teendőkre beosztva*: Vass Antal munkafelügyelő.

M. kir. dohánybevéltő hivatal.

Kezelő: Gartner Fülöp; *jövedéki tiszt*: Ibrányi Miklós; *segédtiszt*: Molnár László; *gyakornok*: betöltetlen; *munkaügyelő*: Csáki Dénes; *segédmunkaügyelő*: Vértessy Benedek.

Debreczeni kerületi m. kir. állategészségügyi felügyelőség.

Felügyelő: Tóth József, lakása: Reáliskola-utca 2; *felügyelőséghez beosztott segéd*: Erdős Dezső m. kir. állatorvos, lakása: Csapó-utca 30.

Debreczen és Hajdúvármegye m. kir. állatorvosai.

Leidl Emil, törvényhatósági m. kir. állatorvos, Batthyány-utca 8; Hosszú Vazul városi m. kir. állatorvos, Rákóczi-utca 41; Ferencz István, járási kir. állatorvos Csók-utca 3; Gerő Dániel, hajduszoboszlói járási és városi kir. állatorvos, Hajduszoboszlón; Szili József, hajduböszörményi járási és városi kir. állatorvos, Hajduböszörmény; Sebestyén István, városi kir. állatorvos, Hajdunánás.

Különféle hivatalok.

Vegykisérleti állomás.

(Gazdasági tanintézet: Pallag.)

Állomásvezető: dr. Széll László. *Seged-vegyész*: dr. Meszlényi Emil.

Vetőmagvizsgáló állomás.

(Gazdasági tanintézet: Pallag.)

Állomásvezető: Juhász Árpád; *segéd*: Tomka Sándor.

Orsz. dohánytermelési kísérleti állomás.

(Gazdasági tanintézet: Pallag.)

Állomásvezető: Kerpely Kálmán; *segédek*: Török Elemér, Leibhardt Márton

Debreczeni kereskedelmi- és iparkamara.

(Piacz-utca 69. sz.)

Elnök: Szabó Kálmán; *alelnökök* (kereskedelmi): Szent-Királyi Tivadar; (ipari): Serly Ede; *titkár*: Szávay Gyula; *segédtitkár*: dr.

Rédei Rezső; *fogalmazók*: Komlóssy Miklós, dr. Rácz Lajos; *irodatiszt*: Borus Mihály; *nyilvántartó*: Czeizing Lajos; *eljáró*: Korom József; *választmányi tagok*: (kereskedők): Aron Jenő, Báthory József, Bechert Manó, Falk Lajos, Fleischmann M., Györffy Aladár, Kardos László, Kovács Mihály, Lőfkovits Arthur, Lukács Armin, Lusztig Károly, ifj. Schvarcz Vilmos, Szabó Kálmán elnök, Szent-Királyi Tivadar, Váray János, Zádor Lajos; (iparosok): Bisothka Gábor, Dávidházy Kálmán, Debreczeni Lajos, Hauer Bertalan, Kurucz Miklós, Náday Rezső. Piros Béla, Polgári Márton, Riesz Henrik, Serly Ede, Szántó Győző, Tóth Kálmán, K. Tóth Sámuel, Weidner Gusztáv, Tóth István.

Debreczeni kereskedő-társulat.

(Alakult mint Kalmár-társaság 1715-ben. Hivatalos helyisége: Egyháztér 8. sz., saját házában. I. emelet.)

Elnök: fenyéri Zádor Lajos kir. tan.; *alelnök*: Kardos László; *titkár*: Bárdos Géza; *pénztárnok*: Kovács Mihály; *ügyész*: dr. Varga Lajos; *választmányi tagok*: Aron Jenő, Bechert Manó, Csanak József, Donogán István, Fleischmann Mór, Falk Lajos, Félégyházy János, Kernhoffer József, Lukács Armin, Lusztig Károly, Novelli Ede, Püspöky Lajos, Szepessy Antal, Szabó Kálmán, Szent-Királyi Tivadar, Szántó Győző, Sesztina Jenő, Tóth Kálmán, Váray János.

O. M. K. E. hajdumegyei kerület.

(Piacz-utca, Hungária-épület.)

Kerületi elnök: Kardos László; *alelnök*: Falk Lajos; *pénztárnok*: Aron Jenő; *titkár*: Gaszner Géza.

Iparfelügyelőség.

(Kossuth-utca 28.)

Főnök: Bolgár Zsigmond, m. kir. kerületi iparfelügyelő; *I. o. segédfelügyelők*: Rados Lipót, Doctor Armin; *II. o. segédfelügyelő*: Kosmann György.

Debreczeni ipartestület.

(Simonffy-utca 1. szám.)

Elnök: Tóth Kálmán; *alelnökök*: K. Tóth Sámuel és Kurucz Miklós; *ügyész*: dr. Kőrösi Kálmán; *jegyző*: Tóth Kálmán; *irodatiszt könyvelő*: Kormos Gyula; *írnok*: Lechner Károly; *orvos*: dr. Hütter Károly; *pénztárnok*: Jobbágy Imre; *pénzbeszedő*: Dobi Károly; *kézbesítő*: Nagy János; *irodaszolga*: Papp Károly.

Ipartestületi hitelszövetkezet.

(Simonffy-utca 1. szám.)

Elnök-igazgató: Tóth Kálmán; *igazgatók*: Jobbágy Imre, Horváth János, Dávidházy Kál-

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Dr. Róthschnek V. Emil utóda
 gyógyszerezésnél Debreczen, Kossuth-utca 8.
 Grósz Nagy Ferenc „Arany egyszervű” gyógyszertár.

mán, Riesz Henrik; a központ részéről: Pon-grác Géza; *felügyelők*: K. Tóth Sámuel, Cziczó Lajos, Nagy Béla; a központ részéről: — — — *jogtanácsos*: dr. Kőrösi Kálmán; *könyvelő*: Kormos Gyula.

Alsó-szabolcsi tisztai ármentesítő-társulat.

(Széchenyi-utca 46.)

Elnök: gr. Desewffy Aurél (B.-Szt.-Mihály); *alelnök*: Foltin János (Eger); *igazgató*: Di-nes Barna; *főmérnök*: Váradi Géza; *mérnök*: Mendik Antal; *pénztárnok*: Káposztás János; *ellenőr*: ifj. Berényi Gábor; *nyilvántartó*: Ormós János; *irodatiszt*: Stern Bertalan.

Alsó-nyirvidéki vízlecsapoló-társulat.

(Szent-Anna-utca 7.)

Elnök: gróf Szapáry György, cs. és kir. kamarás; *alelnök*: Kovács József polgármester; *igazgató*: magyar-szögyényi Szögyény János, kir. tanácsos; *mérnök*: Benedek Lajos; *viz-mester*: Sáy György.

Debreczeni kerületi betegsegélyző-pénztár.

(Hivatalos helyiség: Kossuth-u. 9., Kardos-ház.)

Elnök: Berger Jenő; *alelnök*: Szliuka István; *pénztárnok*: Dusa József; *könyvelő*: Kraicz Gyula; *ellenőr*: Csáthy Károly; *igaz-gató*: Wibirál János, Julow Lajos, Trnka Gottlieb, Fenyő Sándor, Láber Mihály, Szálkay Endre, Kovács Ferencz, Podrogya Imre, Katona József, Vajta Géza, Erdei István, Czabán Dániel, Falk Armin, Nagy Lajos, Erdélyi István, Papp János, Pinczés Mihály, Engi Sándor, Molnár Mathuzsálem, Krizsek Venczel, Gyenge Lajos, Bauer Károly, Balogh Benjámin, Balogh József, Bagoly András; *felügyelő bizottság*: Halász János, Tóth Ferencz, Szabó Gyula, Wacha Róbert, Batori Ferencz, Nagy Zsigmond; *választott bíróság*: Kegyes Ferencz, Schmidt Sámuel, Takács Imre, Ozsváth Sándor, Győri Mihály, Kovács Eerencz; *ügyvezető orvos*: dr. Gáspár Géza; *rendelő orvosok*: dr. K. Szalay Béla, dr. Popper Alajos, dr. Szöllőssy Béla.

Bankok és pénzüintézetek.

Osztrák-magyar bank debreczeni fiókja.

(Hivatali helyiség: Arany János-utca 1/b. sz. saját palotájában.)

Főnök: Kernhoffer József; *helyettes*: Wil-helm Emil; *tisztviselők*: Luchs Dezső, Töpler Ottó, Szentessy Ferencz, Kisági Béla, Nagy Imre, Sexty Emil, Pongrácz József; *hivatal-szolgák*: Wagner Gyula, Tóth László, Juhász Vilmos; *kapus*: Erdélyi János.

Debreczeni első takarékpénztár.

(Kossuth-utca 3. sz.)

Elnök-vezérigazgató: Zádor Lajos kir. tan.; *aligazgató*: Komlóssy Arthur; *igazgatósági*

tagok: dr. Nagy Lajos, Nemes Kálmán, Novelli Ede, dr. Rothschnek V. Emil, Simonffy Emil, Szabó Kálmán, Szepessy Antal, Tóth Béla; *fel-ügyelő bizottság*: Kardos László elnök, dr. Sárváry Gyula, Győrfy Aladár; *ügyész*: dr. Tüdös János; *helyettese*: dr. Vásárhelyi Zoltán; *főkönyvvezető*: Dalmay Kálmán; *pénztárnok*: Kapros Gábor; *titkár*: Lovász János; *jelzőlog-osztály vezetője*: Gaszner Géza; *könyvvezető*: Trux Miklós; *levelező*: Bodnár Géza; *számfejtő osztály vezetője*: Szücs Kálmán; *váltó osz-tály vezetője*: Haranghy György; *váltó osz-tály pénztárnoka*: Csukás István; *hivatalno-kok*: Ulrich Jenő, Martnek Ferencz, Konez Dezső, Serly Gusztáv, Kovács Sándor, Lévy Gyula, Riedl Rajmund; *gyakornokok*: Zalai Kálmán, Hanke Zoltán, Mayer Ferencz és Kern-hoffer József; *irod. alkalmazott*: Dusovszky Viola; *szolgák*: Kiss Sándor, Erdélyi Gábor, Balogh János, Szabó Albert.

Debreczeni ipar- kereskedelmi-bank.

(Iparbank-udvar.)

Elnök: Szunyoghy Zsigmond kir. tanácsos; *igazgatósági tagok*: Csanak József, Fürst Ödön, Muraközy László, Sesztina Jenő, Tóth István. *Ügyvezető igazgató*: dr. Löfkovits Márton; *jogtanácsos*: dr. Kola János kir. tan.; *felügyelő bizottság*: Schmid Agoston, Márk Endre, dr. Moskovits Jenő; *igazgató tanács*: dr. Csikos Sándor, dr. Irinyi István, Kaszanyitzky Andor, Kerekes Géza, Kenyeres Károly, dr. Magos György, dr. Peczkó Ernő; *gazdasági hitelcso-port választmánya*: ifj. Bányai István, Kenye-res Károly, Kerekes Géza, Polgáry Bálint, Ungváry József, Vecsei Zoltán; *jegyző*: Rácz Lajos; *főkönyvelő és czéigvezető*: Rochlitz Arthur.

Alföldi Takarékpénztár.

(Piac-utca 16.)

Igazgatósági tagok: gr. Degenfeld József elnök, Örmödy Lajos, Örmös Gábor, Szántó Győző, Tamássy Béla; *ügyvivő igazgató*: Poroszlai László; *jogtanácsos*: dr. Kemény Mór; *felügyelő bizottsági tagok*: Schmid Agoston elnök, Káposztás János, Sámy Béla; *tisztviselők*: Máthé Albert pénztárnok, Havass Kálmán főkönyvelő, Berzöffy Vince titkár, Zachár János, Némethy László hivatalnokok, Mórítz Bertalan gyakornok.

Takarék- és hitelintézet.

(Csapó-utca 1. szám.)

Elnök: Lengyel Imre; *vezérigazgató*: Nagy Ferencz; *igazgatósági tagok*: Balás Ödön, Bechert Manó, Serli Ede, Váczy János, Wolafka Antal; *jogtanácsos*: Szilágyi Imre; *felügyelő biz. tagok*: Bilkei Kövesdy Imre, dr. Márton Kálmán, dr. Megyery Pál; *főkönyvelő*: Konez Lajos; *pénztárnok*: Budaházy Miklós; *könyvelő*: Harsányi Pál; *segéd-könyvelők*: Dávid Géza

Clayton és Shuttleworth

gépgyáranak bizományi raktára
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debrecen, Piac-utca 7-ik szám.

Varjassy István; *zálogházi tisztviselők*: *becsüs*: György János; *pénztárnok*: Medgyesy Sándor; *ellenőr*: Varga László; *zálogőr*: Kornhoffer József; *gyakornok*: Balogh János.

Közgazdasági bank részvénytársaság.

(Rózsa-utca, Tisza-palota.)

Igazgatósági tagok: *elnök*: Komlóssy Dezső; *h-elnök*: Lukács Ármin; *igazgatósági tagok*: Aron Jenő, Sárváry Lőrincz, Szabó Miklós, Szent-Királyi Tivadar, Vecsei Zoltán; *igazgató tanács*: Békény Péter, Bészler Károly, Bészler Lajos, Hochfelder Jakab, Horváth István, Malatinszky Ferencz, Nagy Jakab, Polgári József, dr. Hegedüs Jenő, Kovács Mihály, Polgári Bálint, dr. Sz. Szabó József, Szedlák József, Szabó Lajos, dr. Ujfalussy József, Fenyő Sándor, Nánási Oláh József; *jogtanácsos* dr. Hollaender Dezső; *hivatalnokok*: *ügyvezető*: Kövy Lajos; *főkönyvelő*: Steinberger Adolf; *pénztárnok*: Beke László; *biztosítási osztály vezetője*: Bárdos Géza; *könyvezető*: Emerich Zsigmond; *hivatalnok*: Kerekes Miksa; *segéd-hivatalnokok*: Falussy Géza, Nyíry Irma, Varga Jolán.

Debreczeni kölcsönös segélyző egylet mint szövetkezet.

(Kossuth-utca 11 szám.)

Elnök: fenyéri Zádor Lajos kir. tan.; *vezető igazgató*: dr. Szántó Sámuel; *az igazgatótanács tagjai*: Aron Jenő, dr. Bartha Béla, Bechert Manó, Debreczeni Lajos, Falk Lajos, Fenyő Sándor, Fleichmann Mór, Jóna Dániel, Kovács Gyula, Lukács Ármin, dr. Magoss György, Mihalovics István, Muraközy László, Nagy Lajos, Ormódy Lajos, dr. Popper Mór, Riekl Antal, Rochlitz Arthur, Serli Ede, Stern József, Szabó Miklós, Szedlák József, Szent-Királyi Tivadar, Szikszay Lajos, Tóth Béla, Vecsey Zoltán, Wolafka Antal; *felügyelő bizottság*: Handtel Vilmos, Kövy Lajos, Lovász János, Roncsik Lajos; *jogtanácsos*: Vadon Sándor; *tisztviselők*: *czéggjegyző*, *főkönyvelő*: Tikos József; *főpénztáros*: Kovács Károly; *főpénzt. helyettes*: Dömsödy Imre; *főpénztáros, ellenőr*: Strohbach Géza; *könyvelők és pénztárosok*: Kertész Miklós, Papler Pál; *pénztáros*: Kovács Mihály; *irodatiszt*: Molnár Jenő; *segédhivatalnokok*: Konrád Árpád, Rudolphi Imre, Beke Jenő, Ackermann Pál; *gyakornokok*: Veres Vincze, Gáncsiky Lajos, Molnár Mihály, Fried Sámuel; *eljárók*: Nagy Lajos, Oláh József, Kovács József.

Polgári takaré- és segélyszövetkezet.

(Piac-utca 83. szám.)

Elnök: Rásó Gyula kir. tanácsos; *alelnökök*: Katz Jakab, Wessprémy Zoltán; *igazgatósági tagok*: Ács Nagy Károly, Békési Albert,

dr. Burger Péter, Csóka Sámuel, Főlegyházy János, Fischer Adolf, Geiger Simon, dr. Freund Jenő, Killer Ede, Márkus Miksa, Molnár János, Tallér Ignác, Varga Lajos, Vetéssy Béla, dr. Weisz Bernát, Falk Ármin, dr. Czeglédy Mihály; *jogtanácsos*: dr. Freund Jenő; *felügyelő bizottság*: ifj. Konez Lajos, Berzöffy Vincze, Budaházy Ödön; *tisztviselők*: *főkönyvezető*: Popovits Gyula; *II. könyvezető*: Cielesky Kálmán; *pénztáros*: Tóth Imre; *irodatiszt*: Poroszlai K. Károly; *gyakornok*: Fejér István; *irodaszolga*: Nagy Imre.

Korona takaré- és hitelszövetkezet.

(Pacz-utca 6. szám.)

Elnök: dr. Kenézy Gyula; *alelnök*: Vecsey Imre; *vezérigazgató*: ifj. Schwarz Vilmos; *jogtanácsos, titkár*: dr. Balázs Bertalan; — *igazgatósági tagok*: Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, dr. Balkányi Ede, Berger Jenő, Boczán Elemér, Csanak János, Darvas Izidor, dr. Fejér Ferencz, dr. Gutfreund Sámuel, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Horváth János, Jónás Mór, Keiner Adolf, Kohn Lipót, Pásztor Gyula, Szabó Kálmán, Ungár Albert; *felügyelő bizottság*: Braun Miksa, Kontsek Géza, Lusztig Dezső, Poroszlai László, Váradi Ignác; *tisztviselők*: *főkönyvelők*: Barra Gyula; *pénztárosok*: Czeglédy Gyula; *könyvelő*: Mezei Dezső, Zichermann Ignác; *eljáró*: Kósa Ferencz.

Debreczeni hitelbank részvénytársaság.

Elnök: Domahidy Elemér; *alelnök*: dr. Kenézy Gyula; *ügyvezető igazgató*: Molnár Adolf; *főkönyvelő*: Braun Miksa; *segédkönyvelő*: Kovács László; *pénztáros*: Suhajda Béla; *jogtanácsos*: dr. Gutfreund Sámuel; *igazgatótanács tagjai*: dr. Czákó Zsigmond, Dobray László, Hajnal Samu, Hauer Bertalan, Hegedüs Sándor, Hirschfeld Ármin, Horváth János, Katz Lajos, Killer Ede, Mayr János, Meisels Vilmos, dr. Richard Manó, dr. Strelinger Győző, Suhajda József, Szőke Sándor és Vecsey Imre; *felügyelő bizottság*: dr. Czeglédy Mihály vármegyei ügyész, Kohn Lipót, ifj. Schwarz Vilmos és Szabó Kálmán városi tanácsnok.

Hajdumegyei népbank mint szövetkezet.

(Piac-utca 26. szám.)

Elnök: dr. Bruckner Ernő; *alelnökök*: dr. Helle Károly, dr. Kérészy Zoltán; *ügyész*: dr. Révi Nándor; *ügyvezető igazgató*: Thieszen Arthur; *igazgatóság*: Mayer János, Forgách Károly, Katz Lajos, Suhajda József, Balogh Ferencz, Molnár József, Varga József, ifj. Weichinger Károly, Szöllősy Ferencz, Redi Siegfried, Hegedüs S.

Szinehagyott ruhákat Mrabéczy Antal
divtaos szinekre fest Széchenyi-u. 42.

Biztosító intézetek.**Első magyar általános biztosító-társaság.**

(Piacz-utca 18. szám, Tisza-palota.)

Vezértitkár: Ormody Lajos; *titkár:* Horváth Jenő; *tűz-osztályi könyvvezető:* Boross Ottó; *élet- és jégosztályi könyvvezető:* Radó Sándor; *kárbecslők:* Hutiray Béla és Szivér Elemér; *pénztárnok:* Sámi Béla; *tűz-osztályi kezelő:* Markovits Károly; *kiadó:* Schwarz Vince; *élet-osztályi kezelő:* Beck Henrik; *levelezők:* Beznák Áladár, Steiner Gábor; *jégosztályi kezelő:* Rosenfeld Lajos; *segédkönyvelő:* Hugyeecz Emil; *hivatalnokok:* ifj. Ormody Vilmos, Gerő Zsigmond, Szigeti Endre, Szilas Hugó, Fábíán Károly, Széles Ilona; *eljárók:* Aranyi Lajos, K. Varga József.

Nemzeti baleset biztosító részvénytársaság.

Titkár: Horváth Jenő; *könyvvezető:* Radó Sándor; *pénztárnok:* Beck Henrik.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság debreczeni vezérügynöksége.

(Piacz-utca 19. sz.)

Ügyvezető: Fentzl Rudolf. *Könyvvezető:* Soltész István. *Pénztárnok:* Ertsey Jenő. *Irodatiszt:* H. Sinay Imre. *Kárrendező:* Hutiray Béla. *Eljáró:* Bagdi János.

Triesti általános biztosító-társaság.

(Rózsa-utca, Tisza-palota.)

Főügynökség: Közgazdasági Bank részv. társ.; *titkár:* Bárdos Géza; *segédhivatalnok, női alkalmazott:* Nyíry Irma.

Bécsi biztosító-társaság.

(Irodahelyiség: Kossuth-utca 14., I. emelet.)

Titkár: ifj. Emerich Arnold; *könyvelő:* Farkas Viola.

Adria biztosító-társulat.

(Arany János-utca 1. sz., Csanak-ház.)

Vezérügynök: Leszkay Ferencz; *vezető titkár:* Váradi Ignác; *könyvelő:* Nagy Imre; *hivatalnokok:* Lukácsy Ferencz, Sebes János; *női tisztviselők:* Friedmann Gizella és Kun Emma.

Hazai általános biztosító részvénytársaság.

(Arany János-utca 2.)

Kerületi főnök: okolicsnai Okolicsányi Miklós; *könyvelő:* Halmos János; *kezelő-tiszt:* Almásy Ferencz.

Phönix biztosító-társaság.

(Alakult 1860-ban. — Piacz-utca, Lamprecht-palota.)

Titkárok: Buttykay Menyhért, Békési Albert; *pénztárnok:* Varga Lajos; *könyvelő:* Gál Jenő; *hivatalnokok:* Németh Dániel, Sepsy Kálmán, Székely Arthur, Szilágyi Samu; *női alkalmazottak:* Weisz Aranka, Bródi Olga, Facsar Mariska; *hivatalszolga:* Kakas István.

Duna biztosító-társaság.

(Magy. kir. dohány nagyáruda.)

Főügynök: Szent-Királyi Tivadar.**The Gresham életbiztosító-társaság.**

(Batthyány-utca 1. szám.)

Vezetője: Darvas Izidor.**Foncière, Pesti biztosító-intézet debreczeni főügynöksége.**

(Piacz-utca 50. szám.)

Titkárok: Kubai Alajos, Fodor Jakab; *könyvelő:* csiszéri Nagy Sámuel; *levelező:* Benesik István; *pénztáros:* Tőkés Gyula; *kezelő:* Bárány Ignác; *hivatalnok:* Grünberger Ignác; *gyakornok:* Petrisyn Gyula; *hivatalszolga:* Koroknai Péter.

Első biztosító-intézet katonai szolgálat esetére.

(Kossuth-utca 16.)

Vezérképviselő: Rickl Antal; *titkár:* Mándoki Béla.

Gazdák biztosító szövetkezte.

(Kossuth-utca 6.)

Vezérképviselők: Rickl Antal, Rác Lajos gazdasági egyesületi titkár.

The Standard életbiztosító-társaság kerületi vezérügynöksége.

(Piacz-utca 71. sz.)

Titkár: Német D. Dezső.**„Anker“ élet- és járadék biztosító-társaság főügynöksége.**

(Piacz-utca 58. sz.)

Vezetője: Jónás Mór.**Gizella-egylet.**

(Miklós-utca 1. szám.)

Főügynök: ifj. Scheppel Gyula.

≡ **Masználja a híres hajdusági bajuszpedrőt!!** ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fl. Kapható **Dr. Rótschnek V. Emil** utóda
 *** **Grósz Nagy Ferencz** ***
 gyógyszerésznél. Debreczen, Kossuth-u. 8.
 — „Arany egyszarvú gyógyszerészár.” — ***

Ipari és kereskedelmi vállalatok.

Nyomdai vállalatok.

Debreczen sz. kir. város könyvnyomdája, Városház-épület; *Beck Izidor* nyomdája, Hatvan-u. 18; *Csokonai nyomda*, Kossuth-utca 13; *Hoffmann és Kronovitz* könyvnyomdája, Piacz-u. 49; *László József* könyvnyomdája, Csapó-utca 9; *Horovitz Zsigmond* nyomdája, Piacz-u. 12; *Komáromi József* nyomdája, Piacz-u. 77; *Mihály Sámuel* nyomdája, Piacz-utca 30; *Pongrácz Géza* nyomdája, Csapó-utca 34; *Than Gyula* könyvnyomdája, Arany János-utca 47; *Kleinfeller Károly* könyomdája, Arany János-utca 26.

István gőzmalom-társulat.

Elnök: Szabó Kálmán; *igazgatósági tagok*: Simonffy Emul, Nemes Kálmán, Lukács Armin, Szepessy Antal, Zádor Lajos kir. tan.; *felügy. biz.*: Dalmy Kálmán, Kernhoffer József, Csanak József; *jogtanácsos*: dr. Irinyi István; *vezérigazgató*: Póka Gyula; *irodalfőnök*: Dresdner Armin; *buzabevásárló*: Mattavovszky Endre; *főkönyvvezető*: Szathmáry Mihály; *könyvv. vezető*: Cziffer Nándor; *pénztárnok*: Tikos István; *levelezők*: Rhénes Károly, Szarukán Sándor; *számlázók*: Károly József, Szüics Ferencz; *számvevő*: Dömsödy Ferencz; *raktárnokok*: Soós János, Montay Gábor, Groskó György; *főmolnár*: Zsiha Antal; *főgépész*: Bavlicza Pál; *tisztviselők*: Benedek Árpád, Gál Gyula, Fráter József, Tikos Andor; *utazó*: Bíró József; *gyakornok*: Nánássy Géza.

Hortobágy-gőzmalom.

(Mester-utca végén. — Alapítási év: 1901.)

Tulajdonosok: Aufrecht Alajos, Aufrecht Vilmos; *buzabevásárló*: Weisz Ignác; *városi raktár intéző*: Schenk József; *tisztviselők*: Hoffman Kálmán, Vajda Lajos, Bruck Béla, Katona Bálint; *raktárnokok*: Weisz Sámuel, Imre István, Marozser János; *pénztárosnők*: Horváth Ilona, Kecskés Erzsike; *főmolnár*: Szálkay Endre; *almolnár*: Nagy Gábor; *Szell János*; *főgépész*: Sarok Imre; *felügyelők*: Lukács Sándor, Hoholics Mihály.

Debreczeni helyi-vasút részvény-társaság.

(Petőfi-tér 14.)

Elnök: Dobieczyński Sándor; *igazgatósági tagok*: Szepessy Antal, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, dr. Kemény Mór, Kardos László, Örmödy Lajos, Tolnay Kornél, Orley Kálmán, Urbán Adolf, Szirmay Rikárd; *felügyelő biz. tagok*: Márk Endre, Vecsey Imre, Kövy Lajos, Szunyogh Szabolcs; *ügyvezető*: Láber Mihály; *tűtőházi főnök*: Schadek Károly; *könyvv. vezető*: Kiss Kálmán; *pénztárnok*: Dömök Béla; *hivatalnok*: Munkás József; *mozdonyvezetők*: Sidó Ödön, Kovács István, Kanczil

Tivadar, Hufnagel József, Szüics Mihály; *fűtők*: Varga István, Egri Ferencz, Süvöltős Ferencz, Zöld József, Balogh Dávid; *ellenőrök*: Fábián István, Fodor János, Kázár Mihály; *kalauzok*: Pató Miklós, Balla Károly, Katona József, Orbán István, Böszörményi Vince, Gróf Lajos, Szabó Károly, Koczka János, Jobbágy Bálint, Papp Mihály, Oláh Károly, Tene József; *irodaszolga*: Szüics Sámuel; *pályafelügyelő*: Szüics Bálint.

Debreczeni termény-és áru raktár részvény-társaság.

Elnök: Simonffy Imre; *igazgatósági tagok*: Bechert Manó, dr. Balkányi Miklós, Dalmy Kálmán, Szabó Kálmán; *felügyelő bizottság*: Láber Mihály, Rohlitz Arthur, Lukács Armin; *üzletvezető*: Schmidt Ágoston; *főkönyvelő*: Winkler Márton; *segédkönyvelő*: Schmied Kálmán; *raktárnok*: Csengeri Ignác.

Butor- és parkettgyár.

Schwarz Vilmos, Szalkai-utca 5; Harsányi István, Kossuth-utca.

Érczokoporsógyár.

Gebauer Károly, Homokkert.

Inga-óragyár.

Gasparik Antal (Serli Ede utóda) Piacz-utca 77.

Fésűgyár.

Dömsödy Ferencz, Kandia-utca 15.

Gépgyárak.

Julow Lajos, Hadházi-ut; Mattyasovszky Andor, Péterfia-utca 73. szám; Trnka Gottlieb, Apaffy-utca 8. szám.

Kályhagyár.

Balogh Mihály örökösei, a Boldogkert végén.

Kefegyárak.

Falk Ármán és Társa, Postakert; Stern József és Testvére, Vénkert.

Szalámigyár.

Fratelli Vidoni és Társa, Domb-utca 5. sz.

Szappangyárak.

Első debreczeni szappangyár, *üzégvezető*: Nagy Lajos, Varga-utca 38; Baloghné Békéssy Rózsa szappangyára, Külső-vásártér 7.

Vadászati felszerelések

legolcsóbban beszerezhetők

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

Téglagyarak.

Balogh Mihály örökösei téglagyára, Téglás-kert mellett; Berger és Horváth gőztéglagyára, iroda: Széchenyi-utca; Debreczen sz. kir. város gőztéglagyára; Szikszay Lajos gőztéglagyára.

Gazdasági intézmények.**Debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet.**

(Simonffy-utca 2.)

Elnök: Komlóssy Dezső; **igazgatósági tagok:** Kövi Lajos, Szabó Lajos, Lukács Armin, Dalmy Kálmán; **felügyelő bizottság:** Aron Jenő, Csanak József, Sesztina Jenő; **jogtanácsos, igazgatósági jegyző:** dr. Megyeri Pál; **ügyvezető igazgató:** Sóvárad Biró Géza; **könyvvezető:** Kubinyi Lajos.

Debreczeni gazdasági-egyesület.

(Hivatalos helyiség: Városház I. emelet 14. sz.)

Elnök: Rickl Antal; **alelnök:** ifj. Bányai István; **tiszteletbeli titkár:** ifj. Sporzon Pál; **titkár:** Rác Lajos; **választmányi tagok:** Ábrahám László, ifj. Bányai István, Csáky Gergely, Czegléd Gyula, Csóka József, Deák István, Ferenczy Elek, Pálffy Gábor, Hutflész Kázmér, Jobbágy János, Jenei József, Kéki Sándor, Kertész Mihály, ifj. Kertész János, Kerpely Kálmán, Király Gyula, L. Nagy Bálint, Leidl Emil, Polgári Bálint, Polgári József, Rickl Antal, Rickl Géza, Szentesy János, Szücs István, Udvarhelyi Géza, Vecsey Zoltán, id. Kertész István, Zöld János, Zöld Mihály, Bekény Péter, Horváth István, Muraközy László, Fehér

Sándor, Jóna János, Szabó Kálmán (kereskedő), Koszorus Lajos, Szabó Lajos, ifj. Kertész István, Harangi Sándor, Békéssy László, Lengyel Imre, Vásári András.

Lótenyésztési bizottsági elnök: Hutflész Kázmér.

Hajdumegyei gazdasági-egyesület.

Elnök: Rásó Gyula; **alelnökök:** dr. Czegléd Mihály, Debreczen; Kovács Gyula, Szoboszló; **titkár:** Dávidházy Sándor; **pénztárnok:** Wessprémy Kálmán; **választmányi tagok:** Fischbein Ignác, Debreczen; Somossy Béla, Hajduböszörmény; Pénzes Sándor Debreczen; Berencsy János, Nánás; Fogthüty János, Szoboszló; Oláh Miklós, Szoboszló; G. Tóth Mihály, Szoboszló; Adler Farkas, Szoboszló; Győrössy Mórész, Bösörmény; Somossy Péter, Bösörmény; Farkas Pál, Dorog; Szabó Lajos, Hadház; Zichermann Jakab, Sámson; gr. Degenfeld Pál, Téglás; Csapó István, Földes; Kapus Bálint, Szovát; Loyka Károly, Tetétlen.

Borellenőrző bizottság.

Elnök: Nemes Kálmán; **alelnök:** — — — **tagok:** L. Nagy Bálint, Váczy János, Pálfi Gábor.

Gazdasági tanácsadó bizottság.

(Gazdasági tanintézet: Pallag.)

Elnök: Sztankovics János h.-igazgató. **Bizottsági tagok:** Kerpely Kálmán gazd. akad. tanár, ifj. Sporzon Pál, Ormándy János gazd. int. r.-tanárok, Hajós István s.-tanár, Wolszky Győző intéző.

IX. Kereskedők czimtára.**Bőr-kereskedők.**

Grünberger Ignác, Batthyány-u. 4. Hirschfeld Armin, Vár-utca 1. Keiner és Schwarcz, Csapó-utca 13. Klein és Deutsch, Piacz-u. 10. Kohn Adolf és Fia, Piacz-utca 4. Kohn Márton, Csapó utca 4. Kohn Herman Piacz-utca 77. Markbreit Lajos, Csapó-u. 81. Rosenberg Dezső, Hatvan-utca 7. Schwartz Fülöp, Hatvan-u. 49.

Butor-kereskedők.

Kästenbaum Jónás, Széchenyi-utca 19. Killer Ede, Piacz-utca 41. Kohn E. Emil, Széchenyi-utca 1. Schwarcz Vilmos, Piacz-utca 71. Varga József, Piacz-u. 44. Zátorszky István utóda, Széchenyi-utca 6.

Czipő-kereskedők.

Glück Ede, Piacz-u. 22. Mandel és Társa, Piacz-utca 44. Michelstädter utóda, Piacz-u. 40. „Turul“ czipőgyár részv.-társ., Piacz-utca 50. Tolnai Dániel, Piacz-utca 49.

Dohány-tőzsde.

Főtőzsde: Szent-Királyi Tivadar, Piacz-utca 26.

Ékszer-kereskedők.

Blau Lipót és fia utóda, Piacz-utca 41. Kostya János, Széchenyi-utca 1. Löfkovits Arthur, Piacz-utca 38.

Élővirág- és magkereskedők.

Farkas Gyula, Piacz-u. 26. Janatka Alajos, Piacz-utca 60. Paczelt János, Kossuth-u. 2. Deutsch Albert és fia Hatvan-u. 9. Komlóssy Lajos, Piacz-u. 1. Kontsek Géza, Kossuth-u. 7.

Épületfa-kereskedők.

Balogh Dávid, postakerti fatelep. Better Ignác Postakert. Brüll Zsigmond, régi sertés-

Gőzmosóda **Széchenyi-u. 42.**

Telefon 323. szám.

vásártér melletti fatelep. Horváth János, homokkerti fatelep. Kohn és Jungreis, postakerti fatelep. Kovács Géza, Hatvan-utcai fatelep. Stark Márton, Hatvan-utcai fatelep.

Férfdivat-kereskedők.

Békés Lajos, Piacz-utca 44. Fekete Jakab, Piacz-utca 37. Kálmán Adolf, Piacz-utca 12. Kálnai Lipót, Piacz-utca 14. és 59. Márkus Miksa, Piacz-u. 7. Márton Gyula, Piacz-utca 9. Neumann Testvérek, Piacz-utca 18. Révész Zsigmond, Piacz-utca 27. Reiner Mór, Piacz-utca 21. Schwarcz M. L., Piacz-utca 38. Székely Jenő és Társa utódai, Piacz-u. 48. Fenyő Sándor, Piacz-utca 63. Witt Adolf, Piacz-utca 19.

Festék- és zsiradék-kereskedők.

Fazekas Kálmán, Hatvan-utca 6. Neumann Nándor, Hatvan-utca 5. Térei József utóda, Hatvan-utca 13.

Fűszer-kereskedők.

Babolchay-Szilágyi, Csapó-utca 41. Balogh M. J., Hatvan-utca 15. Bán Kálmán, Egyháztér 15. Csanak József, Piacz-utca 51. Csillag József, Hatvan-utca 15. Darvas Miksa, Teleki- és Deák Ferencz-u. sarkán. Deutsch Albert, Hatvan-utca 9. Deutsch Lajos, Piacz-utca 38. Farkas Henrik, Sas-u. 2. Félégyházi János, Csapó-utca 65. Frits Károly, Piacz-u. 14. Ganoftsky Lajos, Kossuth-utca 1. Göczey István, Hunyadi-utca 26. Gyémánt Salamon, Csapó-utca 18. Havas József, Piacz-utca 43. Hernády Pálné, Péterfia-utca 60. Kertész Sándor, Kossuth-utca 17. Kertész Miklós, Csapó-utca 7. Kiss József, Rákóczi-utca 24. Klein Ignác, Csapó-utca 10. Knöpfler Izidor, Csapó-utca 24. Kohn Henrik, gr. Degenfeld-tér 7. Komlóssy Lajos, Piacz-utca 1. Kontsek Géza, Kossuth-utca 7. és Csapó-u. 38. Köröskényi Antal, Hunyadi-utca 26. Kovács Mihály, gr. Degenfeld-tér 11. Kovács Géza, Bethlen-utca 2. Krausz Bernát, Piacz-utca 70. Lindenfeld Jenő, Városház-utca 2. Lusztig és Bán, Simonffy-utca 2. Lusztig Károly, Piacz-u. 13. Mayer Jenő, Piacz-u. 33. Merkli Ferencz Fűvészkert-u. 14. Parti Ferencz, Kossuth-utca 8. Rickl József Zelmós, Piacz-utca 39. Rosenthal Jenő, Csapó-utca 7. Rosenthal Jakab, gr. Degenfeld-tér 1. Róth Antal, Csapó-utca 17. Tóth Kálmán, Piacz-utca 46. Váray József, Piacz-utca 27. Weisz Izsa, Deák Ferencz-utca 14. *

Papir-kereskedők.

Ifj. Gyürki Sándor, Kossuth-u. 13. Grünwald Bernát, Piacz-utca 56. Hegedüs S. és társa, Kossuth-u. 11. Horovitz Zsigmond, Piacz-u. 12. Komáromy József, Piacz-u. 27. Mihály Sámuel, Piacz-u. 30. Pongrácz Géza, Piacz-u. 7. Szabó István, Piacz-u. 16.

Posztó-kereskedők.

Domán és Kurz, Kossuth-utca 3. Fischer Adolf, Piacz-utca 61. Ranunkel H. és Fia, Piacz-utca 19. Weisz Adolf, Piacz-utca 24. és Kossuth-utca 1.

Rőfös- és rövidáru-kereskedők.

Id. Ács Sándor, Piacz-u. 48. Adler Simon, Kossuth-utca 4. Altmann Mór, Bádógos-utca 1. Asztalos József, Kossuth-utca 4. Bartha Kálmán, Piacz-utca 20. Boros Testvérek, Kossuth-utca 6. Bosznay J. és Társa, Kossuth-utca 5. Donogán és Somossy, Kistemplombazár. Doszpoly János utóda, Piacz-utca 18. Erdei Mihály, Csapó-utca 28. Feldmann C. és Társa, Simonffy-utca 1. Glück H. és Társa, Bádógos-utca 1. Goldstein és Gelberger, Kistemplombazár. Goldstein Samu, Simonffy-utca 2. Kardos László, Kossuth-utca 9. Kiss Lajos, Piacz-utca 16. Kohn Herman, Hatvan-utca 17. Kontsek Kornél, Kossuth-utca 1. Lovass és Ladányi, Piacz-utca 7. Máyer János, Degenfeld-tér 11. Mezei Gyula, Piacz-utca 42. Molnár V. J. és Társa, Kossuth-utca 2. Molnár Lukács, Csapó-utca 22. Nádludvari Lajos, Piacz-utca 28. Ott Károly, Kossuth-utca 2. Schrott Mendel és fia, Széchenyi-utca 8. Schwarcz Viktor, Simonffy-utca 2. Stein László, Degenfeld-tér 10. Szabó Lajos fiai, Rózsa-utca 2. Tóth Károly, Csapó-utca 38. Jánossy József és Társa, Piacz-utca 28. Vizvári Ignác, Degenfeld-tér 10. Wallerstein Fülöp fiai, Piacz-utca 24. Weisz Ignác, Csapó-utca 20, Weisz Ede, Széchenyi-utca 2,

Sírkő-kereskedők.

Fodor A., Piacz-utca 79. Kegyes Ferencz, Piacz-utca. Kohn és Társa, Piacz-utca 56.

Ruha-kereskedők.

Frank Rezső, Piacz-utca 9. Gerő Erzsébet, Piacz-utca 47. Grünfeld Adolf, Piacz-utca 37. Katz Herman, Piacz-utca 43. Koch Testvérek, Piacz-utca 51. Neumann Mór, Piacz-u. 49. Schwartz Andor, Sas-utca 3.

Sertés-kereskedők.

Bundi Sándor, Homokkert 85. Fülöp József Csapókert II. j. 251. Gyarmati István, Rákóczi-utca 13. Horváth József, Nap-utca 1. Kiss Bálint, Péterfia-utca 50. Kiss Imre, Árpád-tér 18. Kiss József, Czegléd-utca 18. Kovács János, Csillag-utca 17. Kovács Péter, Vigkedvű Mihály-utca. Lakatos Gábor, Méliusz-tér 13. Molnár Mihály, Árpád-tér 40. Molnár István, Mórce-telep 2. Nagy Albert, Hatvan-utca. Nagy Sándor, József kir. herceg-u. 51. Oláh András, Homok-utca 84. Orgován János. Teleki-utca 18. Pávay József, Homokkert I. j. 32. Szabados Ferencz, Nap-utca 17. Sza-

* Bámulatos hatású arczszépítő-szer a Fáy-crém!! *

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást ránczot stb. Egy tégely 1 kor. Hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 kor. Kapható Dr. Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél. Debrecen, Kossuth-u. 8. „Arany egyszervű” gyógyszerár. ☼☼☼

kácsi András, Baross-utca 1. Szentessy János, Szent-Anna-utca 56. Ungváry József Péterfia-utca 29.

Szarvasmarha-kereskedők.

Aufrichtig Ferencz, Késes-utca 69. Fischbein Ignác, József kir. herceg-utca. László János, Homok-utca 100. László Mihály, Homok-utca 112. Nagy Albert, Hatvan-utca. Szabó Mihály, Ujföld 137. Szilágyi Imre, Perczes-utca 26.

Gazdasági gépraktárak.

Becher R. és Melicher, Piacz-utca 20. Deutsch Ede, Piacz-utca 83. Gazdasági gépgyárrészvénytársulat gépraktára, Piacz-utca 75. Korondi Sándor, Piacz-utca 28. Matyasovszky Andor, Péterfia-utca 73.

Gyógyáru-kereskedő.

Jósa és Jóna, Kossuth-utca 6.

Hal-kereskedők.

(A Simonffy-utcai piacon.)

Goldstein Bernát, Nagy Józsefné, Róth Ignác, Szathmári Sámuelné.

Hangszerüzlet.

Komáromy M., József fh.-u. 8.

Kerékpár kereskedők.

Földváry L., Kossuth-utca 1. Keszler A., Simonffy-utca 1. Schweitzer Testvérek, Piacz-utca 54. Rösenberg és Hammer, Piacz-u. 2.

Kézműáru-kereskedők.

Benyács Emil, Piacz-utca 18. Bernfeld Sámuel, Piacz-utca 1. Erber és Fleischmann Kossuth-utca 3. Farkas Jakab és Társa, Simonffy-u. 47. Hajnal István, Varga-u. 34. Weisz Samu, Csapó-u. 2.

Könyv-kereskedők.

Csáthly Ferencz, Egyház-tér 2. Eperjesy István, Piacz-utca 20. Hegedüs S. és Társa, Kossuth-u. 11. Kazinczy könyvkereskedő részvénytársaság, József kir. herceg-utca 8. Oesterreicher Simon, Piacz-utca 56.

Lámpaáru-kereskedők.

Magyar fém- és lámpaáru részvénytársaság, Simonffy-utca 1. Debreczen szab. kir. város világitási vállalata, Piacz-u. 81.

Liszt-kereskedők.

Aufricht Alajos és Vilmos, Csapó-utca 4. Gyémánt Salamon, Csapó-utca 18. Friedmann Lipót, Hatvan-utca 35. István-gőzmalom liszt-raktár, Csapó-u. 6. Klein Ignác, Csapó-utca 10. Kupfer Ignác, Bádógos-utca 1. Róth Antal, Csapó-utca 17.

Ló-kereskedők.

Weinberger Mór, Vendég-utca 32. Weinberger Albert, Hatvan-utca 30. Hoff Lajos, Hatvan-utca 63. Kapitány József, Homok-u. 85. Sipos Imre, Lorántffy-utca 14.

Mész-kereskedők.

Fein Miklós, Csapó-utca 28. Fülöp Ignác, Csapó-utca 86. Ifj. Fülöp Ignác, Csapó-utca 11. Kaufmann Márkné, Csapó-utca 86. Kocsis János, Teleki-utca 98. Török Vilmos, Külső-vásártér 6. Weisz Jakab, Csapó-u. 39.

Jég-kereskedők.

Szentesi János és Társai, Közvágóhid. Áron Manó és Társa, Széchenyi-u. 22. Glück Hermann, Arany János-u. 60. Südy László Piacz-utca 26.

Norinbergiáru-kereskedők.

Aszódi Mór, Rózsa-u. 3. Bettelheim Miksa, Hatvan-utca 42. Ippen és Schvarcz, Csapó-utca 4. Mentze Henrik, Főter és Szent-Anna-utca sarkán. Nasch József, gr. Degenfeld-tér 2. Borsos Kata, Piacz-utca 20. Ungár Albert, Kistemplom-bazár.

Nődivat-kereskedők.

Özv. Borossy Gyuláné, Batthyány-utca 6. Darvas Testvérek, Piacz-u. 55. Fein Karolina, Kossuth-utca 8. Halmágyi Sámuel, Piacz-u. 47. Jungreis Mari, Piacz-utca 52. Krausz Henriette, Kossuth-utca 17. Marosi Gizella, Piacz-utca 65. Párisi divatáruház, Piacz-utca 34. Propper Ilona, Piacz-utca 44. Reiner Flóra utóda, Kossuth-utca 6. Rózsa Lajos, Kistemplombazár. Rosenthal Jenőné, Piacz-utca 19. Zádor Lajos, Piacz-utca 20.

Ódon-könyvkereskedés.

Bán Kálmán, Egyháztér 15. Merkli Ferencz Fűvészkert-utca 14.

Szén-kereskedők.

Gabányi Sándor, Csapó-u. 3. Friedmann József, Piacz-utca 26. Helyi vasut részvénytársaság, Petőfi-tér. Kellner Dávid és Társa, Postakerti fatelep. Jakabovics Henrik, Piacz-utca 47. Neumann Nándor, Hatvan-utca 5.

Épület- és bútortvasalások

minden kivitelben a legolcsóbban
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 7-ik szám alatt.

Szőnyeg-raktár.

Bosznay J. és Társa, Kossuth-utca 5.

Termény-kereskedők.

Áron Miksa és Társa, Széchenyi-utca 24. Bechert Manó, Piacz-utca 38. Csengeri Ferencz, Hatvan-u. 43. Ifj. Csengeri Ignác, Mester-utca 18. Feldmann Dániel, Tizenháromváros-utca 11. Feldmann Gyula, Tizenháromváros-utca 27. Geiger Simon, Piacz-utca 47. Grünhut Sámuel, Hatvan-utca 32. Guttmann József Pesti-u. 3. Holländer Adolf és Fia, Piacz-utca 28. Lidermann Henrik, Reáliskola-u. 2. Link Ignác, Külsővásártér 2. Lővi Bernát Piacz-utca 50. Lukács Ármin, Széchenyi-u. 24. Molnár András, Eötvös-u. 49. Rosenfeld Mór, Hatvan-utca 59. Schneer Sámuel Hatvan-u. 70. Schvarcz E. Henrik, Simonffy-u. 12. Schwartz Ferencz, Csepléd-utca 16. Steiner József, Péterfia-u. 14. Szilágyi Gábor. Teleki-utca 104. Ujlaky József, Domb-utca 20. Weissenberg Vilmos, Nyugoti-utca 38. Özv. Weissenberg Jakabné, Tizenháromváros-utca 39. Weisz Ignác, Sas-u. 2. Weisz Lévi. Piacz-u. 39.

Üveg- és porcellán-kereskedők.

Adler és Mezey, Piacz-utca 15. Blattner Gyula, Piacz-utca 42. Blattner József, Csapó-utca 1. Gerendai és társai, Széchenyi-utca 1. Kaszanyitzky Andor, Piacz-utca 57. Lajossy Béla, gróf Degenfeld-tér 11. Lám Sándor, Piacz-utca 1. Ifj. Pájer József utóda, Simonffy-u. 2. Spitzer Gyula Hatvan-utca 5.

Varrógép-kereskedők.

Keszler A., Simonffy-utca 1; Rosenberg és Hammer, Piacz-utca 2; Schweitzer Testvérek, Piacz-utca 54; Singer E. varrógép részvénytársaság, Piacz-utca 79.

Vas-kereskedők.

Bészler és Dávid, Piacz-utca 7; Bilkei Dezső, Teleki-utca 94; Kovács Gyula, Piacz-utca 17; Nánássy Lajos, Piacz-utca 69, Pásztor és társa, Csapó-utca 4; Sesztina Lajos; Piacz-utca 23; Sümeghy Béla, Piacz-utca 65; Tóth Béla, Piacz-utca 20.

Kállai Lajos Budapest, VI., Gyár-utca 50. benzinmotorai és benzinlokomobil cséplőkészletei, mint már mult évben is felemlítettük, az 1902. és 1903. évben megtartott összes kiállításokon első díszoklevelekkel és ezüstérmekkel lettek kiténtetve. Örömmel szolgál tehát a tisztelt gazdaközönséget figyelmeztetni, hogy ez idő szerint Kállai Lajos motortelepéről több száz motorcséplőkészlet van az országban kitűnő sikerrel működésben. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha ezen mindenütt legjobban bevált benzinmotor-cséplőkészletekről árjegyzékért és felvilágosításért Kállai Lajos motorgyárához, Budapest, VI., Gyár-utca 50. fordul.

Ma már hugycsőfolyás ellen nincs jobb szer a „Triás“-nál, pár nap alatt biztos gyógyulás. Ára postaköltséggel férfiaknak 272 fillér, nőknek 354 fillér. Kapható: Papp gyógyszer-tárában Tisza-Szent-Imrén. Bővebben a hirdetések közt.

Szőlőmivelés. (A hirdetési oldalon egy rejtvényes képpel. — A rejtvény megfejtői egy dúsan illusztrált hasznos könyvet ingyen kapnak.) Elpusztult szőlőinket telepítsük be újra! — Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőmivelés! A szőlő megterem mindenütt! A legmegbízhatóbb és legolcsóbb beszerzési forrás az állami felügyelettel és állami segéllyel létesített „Millenniumtelep“ Nagyöszön.

Kossuth Lajos fia, Kossuth Ferencz a mult tavaszon nagy beteg volt; csúzos fájdalom gyötörték annyira, hogy kénytelen volt hónapokon át szobában tartózkodni, sőt hosszabb ideig ágyban fekvődni. A sok mindenféle gyógyszer közt, melyet használt, volt egy erdélyi székelőföldi gyógyszerkülönlegesség, az Indaszesz, melynek árusítása nemcsak miniszterileg engedélyezve, de törvényesen védve is van, minthogy meglepő hatása következtében nagy keresletnek örvend nemcsak Magyarországon s a külföldön, de különösen Amerikában, azért lelketlen, kapzsi emberek már is utánózzák és hamisítják. Ezen Isten adta, természetes szerről Kossuth is örömmel ismeri el, hogy — mint írja — az Indaszesz bedörzsölése csúzos bántalmaknál igen jó hatásának mutatkozott. Azért ismételve tett megrendelést a készítőnél: Balázsovich Sándor gyógyszer-tárában, Seps-Szent-György, kinek ezen naptárban található Amerikaiak a székelőföldön című hirdetését jólélekkel ajánljuk olvasóink figyelmébe — mert az Indaszesz jó legtöbb bajnál, azért legyen is minden háznál.

Uri ruhákat!!

legszebben
tisztít

Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

Törvény szerinti bélyegrovat.

I.

Váltókat, a kereskedőktől és kereskedőkre szóló pénzzaltványokat s végre az alóssági okmányokat illetőleg, melyek valamely nyilvános intézettől értékpapírokra vagy portékákra -- de csak 3 hónapra -- adott vagy meghosszabbított előlegezésre vonatkoznak.

Korona értékű				Korona értékű				Korona értékű			
kor. fill.				kor. fill.				kor. fill.			
150 kor-ig				1800 felül 2100 kor-ig				12000 felül 15000 k-ig			
150 felül	300	—	10	1800 " 2400 "	1	40	15000 " 18000 "	10	—	—	—
300 " 600 "	—	20	20	2400 " 2700 "	1	60	18000 " 21000 "	12	—	—	—
600 " 900 "	—	40	40	2700 " 3000 "	1	80	21000 " 24000 "	14	—	—	—
900 " 1200 "	—	60	60	3000 " 6000 "	2	—	24000 " 27000 "	16	—	—	—
1200 " 1500 "	—	80	80	6000 " 9000 "	4	—	27000 " 30000 "	18	—	—	—
1500 " 1800 "	1	—	—	9000 " 12000 "	6	—		20	—	—	—
		1	20		8	—					

30000 koronán felül minden további 3000 koronától 2 koronával több illeték fizetendő, melynél a 3000 koronán alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

II.

Minden jogügyletet illetőleg, melyekért fokozat szerint tétetik le a járandóság, s melyek itt sem az I. sem a III. fokozatban felhozva nincsenek, milyenek p. o. nyugták, biztosító-szerződések stb.

Korona értékű				Korona értékű				Korona értékű			
kor. fill.				kor. fill.				kor. fill.			
40 kor-ig				800 felül 1600 kor-ig				8000 felül 9600 k-ig			
40 felül	80	—	14	800 " 2400 "	5	—	9600 " 11200 "	30	—	—	—
80 " 120 "	—	26	26	2400 " 3200 "	7	50	11200 " 12800 "	35	—	—	—
120 " 200 "	—	38	38	3200 " 4000 "	10	—	12800 " 14400 "	40	—	—	—
200 " 400 "	—	64	64	4000 " 4800 "	12	50	14400 " 16000 "	45	—	—	—
400 " 600 "	1	26	26	4800 " 6400 "	15	—		50	—	—	—
600 " 800 "	1	88	88	6400 " 8000 "	20	—					
		2	50		25	—					

16000 koronán felül minden további 800 koronától 2 korona 50 fillérrel több illeték fizetendő, melynél a 800 koronán alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

III.

Kölcsön-szerződéseket illetőleg, midőn a kötelezvények az általadóra szólnak, szolgáltatási szerződéseknek és részvénytársulatoknak, melyek több mint 10 évre alakulnak. Valamint a fiók-kereskedések, vagyon betéteknél a részvényes Commandit-társulatoknak, 10 évnél többre, a lotteriai nyereményeknél, ingó dolgok reményvásáraitál, életjáradéki szerződéseknek, midőn ingó jószágok adatnak át, ingósági adás, esere- s szállítási szerződéseknek.

Korona értékű				Korona értékű				Korona értékű			
kor. fill.				kor. fill.				kor. fill.			
20 kor-ig				400 felül 800 kor-ig				4000 felül 4800 kor-ig			
20 felül	40	—	14	800 " 1200 "	5	—	4800 " 5600 "	30	—	—	—
40 " 60 "	—	26	26	1200 " 1600 "	7	50	5600 " 6400 "	35	—	—	—
60 " 100 "	—	38	38	1600 " 2000 "	10	—	6400 " 7200 "	40	—	—	—
100 " 200 "	—	64	64	2000 " 2400 "	12	50	7200 " 8000 "	45	—	—	—
200 " 400 "	1	26	26	2400 " 3200 "	15	—		50	—	—	—
400 " 600 "	1	88	88	3200 " 4000 "	20	—					
600 " 800 "	2	50	50		25	—					

8000 koronán felül minden további 400 koronától 2 korona 50 fillérrel több illeték fizetendő.

Kamatmutató-tábla.

Százttól 5 koronát számítván								Százttól 6 koronát számítván									
Tőke- pénz	1 esztend.		$\frac{1}{2}$ esztend.		$\frac{1}{4}$ esztend.		1 hónapra	Tőke- pénz	1 esztend.		$\frac{1}{2}$ esztend.		$\frac{1}{4}$ esztend.		1 hónapra		
korona	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	korona	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
1000	50	—	25	—	12	50	4	16	1000	60	—	30	—	15	—	5	—
900	45	—	22	50	11	25	3	75	900	54	—	27	—	13	50	4	50
800	40	—	20	—	10	—	3	33	800	48	—	24	—	12	—	4	—
700	35	—	17	50	8	75	2	91	700	42	—	21	—	10	50	3	50
600	30	—	15	—	7	50	2	50	600	36	—	18	—	9	—	3	—
500	25	—	12	50	6	25	2	8	500	30	—	15	—	7	50	2	50
400	20	—	10	—	5	—	1	66	400	24	—	12	—	6	—	2	—
300	15	—	7	50	3	75	1	58	300	18	—	9	—	4	50	1	50
200	10	—	5	—	2	50	—	83	200	12	—	6	—	3	—	1	—
100	5	—	2	50	1	25	—	42	100	6	—	3	—	1	50	—	50

1. Levélpostai díj-szabályzatok.

Díjterület	Levél		Level- zöláp- drbkint	Nyomatvány		Ajánlati díj			
	súlyfokozat grammokb.	bérmentve 1 éremmentetl.		súlyfokozat grammokb.	díj fillérekben	Téti vev. díja	Tudakozv. díja	Express-díj	
									fillér
Belföld	20 20—250 250—500	10 20 20 30 30 40	5 10	10 2 10—50 3 50—150 5 150—250 10 250—500 20 500—1000 30	25	25	25	30	
Helyi forgalom:	20 20—250 250—500	6 12 12 18 18 24	mint fen- nebb	mint fennebb	10	10	25	30	
Ausztria (Lichtenstein fejedelem- séggel) Bosznia s Herczegovina	20 20—250	10 20 20 30	5 10	50 3 100 5 100—250 10 250—500 20 500—1000 30	25	25	25	30	
Németország	15 15—250	10 20 20 30	5 10	50 3 50—100 5 100—250 10 250—500 20 500—1000 30	25	25	25	30	
Egyéb külföld	15 gr.-kint	25 50	10 20	5 gr.-kint (maximum 20.0 gr.)	5	25	25	30	

Értékportó zárva feladott pénzes- levelekért és csomagokért ¹			
Nyilvántított érték	Tekintet nélkül a távoleságra	Nyilvántított érték	Tekintet nélkül a távoleságra
	K. fl.		K. fl.
100	— 06	3600—3900	— 78
100—600	— 12	3900—4200	— 84
600—900	— 18	4200—4500	— 90
900—1200	— 24	4500—4800	— 96
1200—1500	— 30	4800—5100	1 02
1500—1800	— 36	5100—5400	1 08
1800—2100	— 42	5400—5700	1 14
2100—2400	— 48	5700—6000	1 20
2400—2700	— 54	koronáig és így tov. minden 300	
2700—3000	— 60	koronáért vagy	
3000—3300	— 66	annak töredéke	
3300—3600	— 72	után 6 fillérrel több.	

Értékportó nyitva (olvasva) feladott pénzes-levelekért. ²			
1000—1200	— 36	4500—4800	1 44
1200—1500	— 45	4800—5100	1 53
1500—1800	— 54	5100—5400	1 62
1800—2100	— 63	5400—5700	1 71
2100—2400	— 72	5700—6000	1 80
2400—2700	— 81	6000—6300	1 89
2700—3000	— 90	6300—6600	1 98
3000—3300	— 99	6600—6900	2 07
3300—3600	1 08	koronáig és így tovább minden	
3600—3900	1 17	300 koronáért	
3900—4200	1 26	vagy annak tö- redéke ut n 9	
4200—4500	1 35	fillérrel több.	

¹ Németországba a legkisebb értékportó 12 fillér. — ² Csak a belföld és Ausztriával való forgalomban.

* A helyi forgalomban a posta csak Budapest fő- és székvárosban teljesít expressz-szolgálatot.

2. Kocsipostai díjszabály a belföldi, valamint Ausztriával és Németországgal való forgalomban.

Távolsági fokozat:		I. s helyi forgalom		II.		III.		IV.		V.		VI.	
		75		75—150		150—375		375—750		750—1125		1125 felül	
A küldemény súlya		kilométerig											
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
Pénzeslevelek 250 grm. súlyig:													
bérmentesítve		—	24	—	48	—	48	—	48	—	48	—	48
bérmentesítetlenül		—	36	—	60	—	60	—	60	—	60	—	60
Csomagok:													
5 kg-ig bérmentesítve		—	30	—	60	—	60	—	60	—	60	—	60
5 kg-ig bérmentesítetlenül		—	42	—	72	—	72	—	72	—	72	—	72
6 " bérmentesítve vagy bérmentesítetlenül		—	36	—	72	—	84	—	96	1	08	1	20
7 " " " "		—	42	—	84	1	08	1	32	1	56	1	80
8 " " " "		—	48	—	96	1	32	1	68	2	04	2	40
9 " " " "		—	54	1	08	1	56	2	04	2	52	3	—
10 " " " "		—	60	1	20	1	80	2	40	3	—	3	60
és így tovább 50, illetve (ércpénzt tartalmazó csomagoknál), 65 kilogrammig minden további kilogrammért még		—	06	—	12	—	24	—	36	—	48	—	60

Zóna-személydíjszabás.

Forgalom	Kilométer	Vonalszakasz	Menetdíjak személyenkint					
			személy- és vegyes-			gyors-		
			vonatoknál az					
			I.	II.	III.	I.	II.	
			kocsiosztályban koronákban					
a) Szomszédos forgalom		1 2	0 60 0.80	0 30 0 44	0 20 0.30	— —	— —	
b) Távolsági forgalom	1— 25	I.	1.20	— .80	— .50	1 50	1.—	
	26— 40	II.	2 40	1 60	1 —	3.—	2.—	
	41— 55	III.	3 60	2 40	1 50	4.50	3.—	
	56— 70	IV.	4.80	3 20	2 00	6.—	4.—	
	71— 85	V.	6.00	4 00	2.50	7.50	5.—	
	86—100	VI.	7.20	4 80	3 —	9.—	6.—	
	101—115	VII.	8 40	5.60	3.50	10.50	7.—	
	116—130	VIII.	9.60	6 40	4.—	12.—	8.—	
	131—145	IX.	10 80	7.20	4 50	13.50	9.—	
	146—160	X.	12 00	8 00	5.—	15.—	10.—	
	161—175	XI.	13.20	8.80	5 50	16.50	11.—	
	176—200	XII.	14 40	9 60	6.—	18.—	12.—	
	201—225	XIII.	16.20	10 80	7.—	21.—	14.—	
	226-on túl	XIV.	18 00	12.—	8.—	24.—	16.—	

A m. kir. Államvasutak és a kassa-oderbergi vasút magyar vonalai, a menetdíjak számítása tekintetében összefüggő vonalakat képeznek; a többi vasutaké ellenben a menetdíjak minden egyes vasutat illetőleg külön szá. standók.

A dunántúli h. é. vasút a m. kir. Államvasutak által kettészelt vonalai állomásainak egymásközi forgalmában a menetdíjak akként számíttatnak, hogy a két részvonal össztávolsága alapján esedékes menetdíjhoz, mely azonban a XIV. vonalzakasznál többre nem rughat, a m. kir. Államvasutak közbeélt vonala számára még a II. távolsági vonalzakasz menetdíja hozzáadatik.

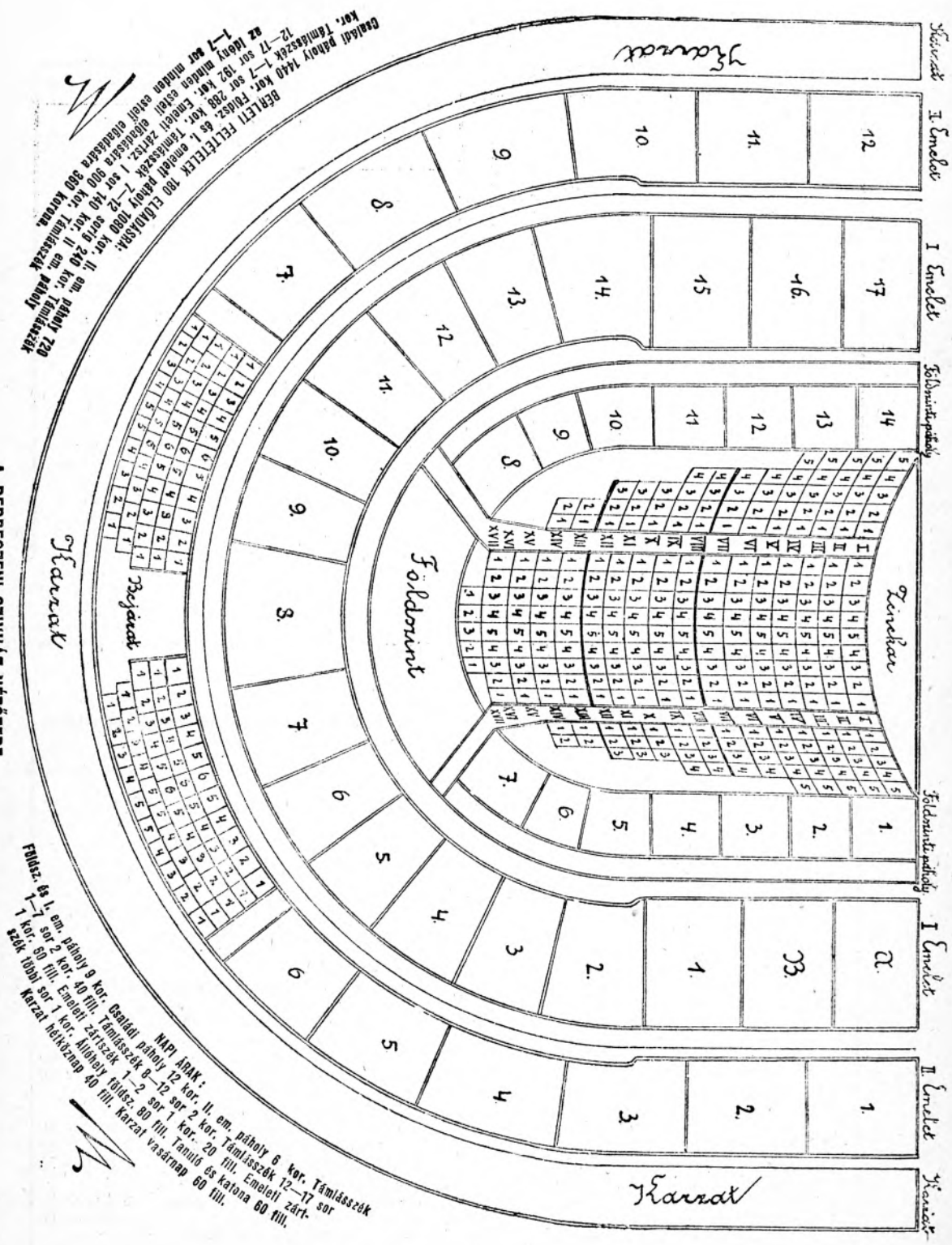
Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas		Két lovas	Egy lovas
	ár k ronákban			ár koronákban	
I. Napszámra :					
Egész napra, regg. 7-től esti 9-ig	10. -	6 —	Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet, kézi táskával . . .	1. —	— 60
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9-ig	6 —	4. —	Éjjel menet vagy jövet, kézi táskával . . .	1.60	1 20
II. Óraszámra :			A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
Fél órára	— 80	— 60	A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
Háromnegyed órára	1 20	— 90	A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
Egy egész órára	1 60	1 20	A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
Minden következő órára	— 80	— 60	A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
Az utolsó órán túl félórára vagy kevesebb időre	— 40	— 30	A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
III. Egyes járatokért :			Menet és jövet egy óra várással	1.60	1 20
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	1. —	— 60	A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet . . .	1. —	— 60
IV. Meghatározott járatok :			Menet és jövet egy óra várással	2. —	1.40
Temetőseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik			Minden következő órára . . .	1.20	— 80
A temetőbe ki és vissza	4. —	2 80	Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy óra várással	2.40	1.80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	2 40	1 60	Minden következő órára . . .	— 80	— 60
A színházba menet	1 20	— 80	Katonai laktanyához és kórházhoz menet vagy jövet . . .	1. —	— 60
A színházból jövet	1 60	1 20	Menet és jövet egy óra várással	1.60	1 20
			Minden további órára	— 80	— 60

A díjak reggel 6 órától esti 9 óráig számíttatnak.

BERLETI FELTÉTELEK 180 ELŐADÁSRA:
 12-17 sor minden egyes előadásra 500 kor. I. em. pályázók 1-7 sor 182 kor. Földsz. és I. emeleti pályázók 1-7 sor 208 kor. Földsz. és I. emeleti pályázók 1-7 sor 240 kor. II. em. pályázók 1-7 sor minden egyes előadásra 300 korona.

A DEBRECENI SZÍNHÁZ NÉZŐTERE

A névnapok betűrendben.

Rövidítések:

J. = Január
F. = Február

M. = Márczius
A. = Aprilis

Mj. = Május
Jun. = Junius

Jl. = Julius
Ag. = Auguszt.

Sz. = Szeptemb.
O. = Október

N. = November
D. = Deczember

Abbas, F. 10.	Abin, M. 1.	Basilides, Jun	Caecilian, D. 15.	Desideratus, D.	Eufémia, Jl. 23.
Abdiás, pr D. 1	Abina, D 17.	12, 28.	Caecilius, Jun. 3.	18.	Eugenia, D. 25.
Abel, J. 2.	Albrecht, A. 24.	Basilissa, A. 15.	Caesar, Busi, A.	Detrik, Mj. 6.	Eulalia, F. 12.,
Abiatha vt. N. 30.	Alphons, Ag. 2.,	Beate, M. 8., Jun.	15, F. 26.	Dezső, F. 11., Mj.	D. 10.
Ábrahám rem M.	22., N. 30	29, Sz. 6., D.	Calixtus, O. 14.	23., 28., N. 15.	Euphemia, Jun.
21. abbás Jun.	Amadeus, O. 26.	22	Camillus, Jl. 27.	Dionysia, D. 12.	17., Sz. 16.
15. patr. O. 6	Amália, Jl. 10.,	Beatrix, Mj. 11.,	Carolina, Jun. 14.	Domitian, F. 5.,	Euphrasia, M. 13.
Abszalon Sz. 2.	A. 2., O. 7.	Jl. 21.	Cassian, Ag. 13.,	J. 10.	Euphras, Mj. 15.
Acarius, Jun. 22.	Amandus, O. 26.	Beatus, Mj. 10	D. 3., O. 20	Domokos, Ag. 4.,	Euphrosina, F.
Acatius, M. 31.	Ambrus, A., O.	Beda, Mj. 27.	Celsus, Jl. 23.	O. 14., D. 20.	11.
Achatius, Jl. 22.	16, D. 19., 7.	Bekény, M. 21	Christiana, D. 15.	Donát, F. 17.,	Eusebia M. 16.
Achatus, M. 31.	Ammon, D. 20.	Béla, A. 23, Jun.	Claudia, J. 2, M.	Jun. 30., Ag. 7.	Eva, D. 24.
Achilleus, Mj. 12.	Ammos p, Jun	25., 30.	20., Mj. 18., O.	Dorotheus, Jun.	Ewald, O. 3.
Adalbero pk, O.	27., M. 31.	Benedek, M. 21.,	30.	17.	Ezekiel, A. 10.
6., 9.	Anaszt vt. J. 22.	26.	Claudius, Jun. 6.,	Dorotya, F. 6.	Ezsajás, Jl. 6.,
Ádám, D. 24	Anasztasia D. 22.	Benedict, J. 13.,	Ag. 23., O. 30.		F. 16., Mj. 21.
Adel, F. 5. D. 16.	Anatolia, Jl. 29.	F. 12, M. 24,	Cleopha, N. 18.	Eadbert, Mj. 6.	Fábán vt, J. 20.
24.	András, N. 30.,	A. 4, 15., 16.	Cletus, A. 25.	Eberhard, M. 23.,	Fabrian, Ag.
Adelhard, J. 2.	D. 12., N. 10.,	Benedicta, Ag.	Coelestin, A. 6.,	N. 29.	21.
D. 25.	F. 4., Ag. 31.,	13.	Mj. 10, 19.	Ede, M. 18.	Farkas, O. 31.,
Adelinde, Ag. 28.	Jl. 16. Mj. 29	Benigna, Mj. 9.	Columba, D. 31.	Egbert, A. 24.	Sz. 4.
Adoard, Jun. 24.	Angela, M. 11.,	Benignus, F. 27.,	Columbin, Jl. 31.	Egwin pk, J. 11.	Faustina, Sz. 20
Adolár, A. 21	Mj. 31.	M. 22., N. 9.,	Concordia Ag. 13.	Egyed, A. 27.,	Fausztinus, F.
Adolf, F. 11. Mj.	Angelika, M. 30.,	20.	Constantia, F. 17.	Sz. 1.	15., Jl. 29.
11., Jun. 17,	18.	Bonó, M. 31.	Constantin, F. 25.	Elazar, Sz. 27	Faustus, Jl. 16.,
Ag. 21., 29,	Anna, Jl. 26., Ag.	Benno, Jun. 16.,	Cornel I. Soma	Elek, F. 11. M.	O. 13.
N. 7.	6., F. 15., Sz.	A. 21.	Crescentia, A	28., Jun. 17.,	Febronia, Jl. 7.
Adolphin, Sz. 27.	21, F. 19.	Benvenuto, Jun.	19, Jun. 16	21.	Felician, Jun. 9,
Adorján, M. 5,	Anselm, I. Ensel,	Bernát, Jl. 15.,	Crispina, D. 5.	Eleonóra, F. 21.,	O. 20
4 Sz. 28	Antal, Mj. 10, J.	Ag. 20, 21.,	Cunibert, N. 12.	Jl. 11.	Felicitás, M. 7.
Aemilian, Sz. 11.	17, Jun. 13.	Mj. 20, Sz. 28.	Cserjén, Sz. 28	Elias, Jl. 20, F.	Felix, F. 14., A.
N. 12, D. 6.	Antonia, A. 10.	Berta, Jl. 23.	Cziczella, N. 22.	16.	23., Mj. 30,
Aemiliana, J. 5.	Apollóniasz F. 9	Bertalan, Jun.	Cziporj. vt. O. 14.	Emerentia, J. 23.	Jl. 7., 12., 21.,
D. 21.	Appollon, A. 8.,	25., 26, A. 24.,	Cziprian, Sz. 26,	Emil, Mj. 22., N.	27., 29., A. 30.,
Afra, Ag. 7.	18.	Sz. 6.	14.	12.	O. 24., N. 20
Africanus, M. 1.	Aranka, O. 5.	Berthold, Jun.	Czirill, F. 26,	Emilia, A. 5., N.	Ferencz, N. 9., O.
Agap v, M. 27.	Ármin, A. 7, Ag.	20., Jl. 27., N.	Jun. 21., M.	21.	10., A. 2., Jun
Agape, A. 28.	11., D. 1., 28.	17.	30., 9.	Emilian, Ag. 20.	16., Jl. 24, J.
Agapét, Ag. 18.	Arnold, Jl. 18.	Bertram, Ag. 17.,	Czirilla, Jl. 5.	Emma, A. 1., 19.,	29., O. 4., D. 3.
Agapitus, Ag. 6.	Aron, A. 18., J.	Jl. 3.	Czirjék vt., Ag.	Jun. 29., Sz. 22.	Fidolius, A. 28.
18., Sz. 20.	21.	Blanca, Ag. 10.	8., M. 16., O.	Engelbert, N. 7.	Fides, A. 1., Sz.
Agatha, F. 5.	Arzén, Jun. 18.,	Blondina, N. 5.	11.	Engelhard, O.	29.
Agatho, Jl. 8.	Jl. 28.	Bódog, J. 14.,	Czirus, F. 12.	29., N. 9.	Filemon, M. 8.
Agathon, J. 10.,	Artemius vt., N.	Mj. 30		Enok, J. 3.	Firmin, J. 14,
A. 3, D. 7.	1	Bogyiszló, A. 9.	Dagobert, D. 23.	Ensel, M. 18., A	Sz. 25., O. 11
Agathonik, Sz. 3.	Arthur, J. 7.	Boldizsár, J. 6.	Dániel, D. 23., Jl.	21., Jl. 5.	Flavia, Mj. 11.
Agnelus, D. 14.	Athanáz, Mj. 14,	Bonaventura pk.	8., D. 30., M.	Enselmina, N. 3.	Flavian, F. 18,
Agnes, sz. vt. J.	Jl. 17.	26.	11.	Ephraim, O. 8.	19.
21.	Augusta, M. 29	Bonifác, Mj. 14,	Daria, O. 25.	Epiphania, O. 18.	Flór, Ag. 30.
Ágost, Ag. 3, 28.	Augustus, O. 7.,	D. 31.	Darius, A. 3.	Erasmus, pk.	Flóra vt., N. 24.
Agot, Marian, F.	Ag. 3.	Borbála, D. 4.,	Dávid Jl. 8, D.	Jun. 2, 3.	Florentina, A. 3.
13.	Aurelia, M. 28.,	1.	30., M. 11.	Erhard, J. 8.	Florentin, Sz. 27,
Ágoti sz, F. 5.	Jl. 19, D. 2	Brigitta, O. 8.,	Delphine, Sz. 27.	Erik, F. 15., Mj.	O. 17., N. 10.
Agricola, M. 17.,	Aurelian Jun. 16.	N. 13, F. 1.	Delphinus, D. 24.	18.	Florentius, Mj.
N. 4.	Azarius, D. 16.	Brunó, M. 8, Mj.	Demeter. O. 26.,	Ernelinde, O. 29.	27., Sz. 22
Ákos, Jun. 22. A.		D. 22.	N. 7.	Ernestine, Jl. 31.	Flórián, Mj. 4.
29.	Babilás, Sz. 16.	Burghard, O. 11.	Demetrius, A. 9.,	Ernö pk., J. 12.	Fortunat, Jun.
Aladár, F. 15.,	Bálázs, F. 3, 23		D. 22.	Erwin, A. 26, 25.	1., O. 24.
Jun. 29.	Bálint, F. 14., J.	Caecilia, Jun. 3.,	Demjén vt. Sz.	Erzsébet, Jl. 8.,	Franczi-ka, M. 9.
Alajos, Jun. 21.	7.	Jl. 9, N. 22.	27.	N. 19, D. 5.	1.
Albón püsp. Jun.	Barnabás, Jun.		Dénes, A. 8, Mj.	Eszter, Mj. 24.	Fridolin, M. 7.
21	11., 23		25., F. 26., O.	Etel, J. 30	Friderika, O. 6.
Albert, A. 8, Ag.	Bauch, Mj. 30		3., 9., 15. N.	Etelka, I. Adél.	Frigyes, F. 12.,
Ag. 7, N. 14.	Basil I. Vazul.		17., D. 26.	Eudoxia, M. 1.	M. 5, 6., Jl. 18

- Frigyeske, Sz. 20.
 Fülöp, A. 11, Mj.
 1, Ag. 23., O.
 23, N. 26.
 Fűrchtegott, A.
 15.
 Gábor, M. 24., A.
 7., N. 2.
 Gabriella, F. 10.
 Gál, O. 16.
 Gallus, pk. J1.
 1.
 Gáspár, J. 6.
 Gauthier, Mj. 11.
 Gebhard Jun. 16.
 Ag. 27.
 Gellért, pk. vt.
 Sz. 24.
 Genovéfa, sz. J.
 3.
 Geraldus, O. 13.
 Gerard, A. 23.,
 Sz. 24., O. 3.,
 N. 28., D. 22.,
 23. 28.
 Gergely, F. 13.,
 M. 1., 16., Mj.
 21., Jun. 4., 15.,
 Ag. 25., Sz. 3.,
 N. 17., F. 6.,
 Mj. 12., Jun.
 10., M. 12., O.
 12., D. 22.
 Gertr., M. 17., N.
 17.
 Géza, F. 25., N.
 23.
 Gedeon, M. 28.
 Gilbert, F. 4., Sz.
 1., 4., O. 3.
 Gizella, Mj. 7.
 Gocsárd, Mj. 5.
 Gottfried, J. 13.,
 Mj. 7., N. 8.
 Gotthard, Mj. 5.
 Gottlieb, Jun. 7.,
 N. 2.
 Grácia, D. 18.
 Gratiana, Jun. 1.
 Guibert, Mj. 23.
 Guido, M. 30.,
 Jun. 12., Sz.
 12.
 Gumbert, pk. M.
 11.
 Günther, O. 9.,
 N. 28.
 Guntram, M. 28.
 Gusztáv, Ag. 2.
 Gyárfás, Jun. 19.
 Gyeráz, M. 16.
 Gyerman, O. 1.
 György, A. 19.,
 24., Mj. 5., J1.
 27., D. 8.
 Gyözö, A. 20.,
 F. 25., D. 1., 4.,
 N. 1.
 Gyula, F. 17., A.
 12., Mj. 17.
 Habakuk, D. 11.
 Hajnalka, J1. 19.
 Hannibal, Ag. 2.
 Hartwig, Ag. 21.
 Hedwig, öz. O.
 17., 15.
 Heliodor, J1. 3.,
 Jun. 9.
 Henriette, M. 16.
 Henrik, J. 16.,
 Jun. 25., J1. 12.
 Heribert, M. 16.
 Hermine, D. 24.
 Hilaria, Ag. 19.
 Hilarton, O. 21.,
 23., A. 9., (M.
 28.), N. 2.
 Hilda, N. 18.
 Hildebert, F. 18.,
 M. 11., Mj. 3.
 Hildegard, Sz.
 15., 17.
 Hildegundis, F.
 6., A. 20.
 Hippolyt, M. 20.,
 Ag. 13., 22.,
 D. 2.
 Honoria, F. 27.
 Hubert, pk. N. 3.
 Hugó, A. 1., 29.
 Humbert, M. 25.
 Hyginus, J. 11.
 Ida, A. 13., Sz.
 4., N. 3.
 Igácz, J1. 31, F.
 1., D. 15., 20.
 Illés pr., J1. 20.,
 Ag. 1.
 Ilona, Mj. 22., J1.
 21., 31., Ag. 18.,
 N. 3.
 Imre, N. 5.
 Imrike, J. 23.
 Incze, p. vt., J1.
 28.
 Innocenz, J1. 28.
 Ipacs, A. 12.
 Ipoly, Ag. 13.
 Ireneus, A. 6.
 Irmgardis, Sz. 4.
 Irén, M. 25., D.
 15., A. 5., 28.,
 Mj. 17.
 Isaak, D. 20.
 Isabella, J. 4.,
 Ag. 31.
 Ischyryn, D. 22.
 Isfried, Jun. 15.
 Israel, M. 26.
 István, Ag. 20.,
 Sz. 2., D. 26.,
 27., A. 3., 14.,
 D. 10.
 Itha, N. 3.
 Iván, Ag. 29., J.
 7., Jun. 6., 24.
 Ivetta, F. 20.
 Ivó, hv. Mj. 19.
 Izidor, J. 15., F.
 16., A. 4., Mj.
 10., 26.
 Izsák, Jun. 11.,
 Ag. 15., D. 20.
 Izslák, Ag. 28.
 Jácint, J1. 15.,
 17., 30., Ag. 16.
 Sz. 11.
 Jairus, O. 3.
 Jakab, J1. 25.,
 Mj. 12., A. 2.,
 Mj. 1., O. 4.,
 6., 21., N. 4.,
 D. 9.
 Janka, 30., Mj. 6.
 János, vt., Mj.
 24., 12., J. 10.,
 F. 11., M. 8.,
 A. 16., 20., 27.,
 Jun. 12., 24.,
 J1. 12.
 János, Ag. 2., 21.,
 O. 8., 23., N.
 24., 25., D. 27.
 Jenő, N. 13., 15.,
 18.
 Jeremiás, F. 16.,
 Mj. 13., Jun.
 26.
 Jeromos, J1. 20.,
 Sz. 10., 30., N.
 19.
 Joakim, Sz. 21.,
 M. 20., D. 9.,
 13.
 Jób, Mj. 9.
 Johanna, F. 22.,
 Mj. 24., Ag. 21.
 Jónás, M. 2., N.
 12.
 Jonatán, D. 29.
 Jordán, F. 13.
 Josaphat, N. 27.
 József, J. 1., F.
 4., M. 17., Mj.
 8., Jun. 20., Sz.
 16., J1. 2., 26.,
 A. 16., Ag. 27.,
 M. 19.
 Josua, F. 23.
 Jucundus, N. 14.
 Juda, ap. O. 28.,
 J1. 1.
 Judit, D. 10.
 Judit, Sz. 27.
 Julián, J. 14.,
 27., 28., M. 8.,
 16., A. 8., Ag.
 28., J1. 3., J. 9.
 Julia, F. 16., Mj.
 22., A. 5., Jun.
 19., D. 21.
 Julitta, J1. 27.
 Jusztin, A. 8., 13.,
 Sz. 2., 26.
 Jusztina, O. 7.,
 Jun. 16., Sz. 26.
 Justus, Ag. 6., Sz.
 2., N. 10.
 K betű alatt nem
 található neveket
 l. a C alatt.
 Kajetán, M. 6.,
 Ag. 7.
 Kajus, A. 22.
 Kaliszt, O. 14., 9.
 Kálmán, vt. O.
 13.
 Kandid, vt. O. 3.
 Kandida, D. 2.
 Kanut, kir. J. 19.
 Kapisztrán, O.
 22.
 Károly, N. 4., J.
 28.
 Katalin, F. 23.,
 M. 2., szieniai
 A. 30., Sz. 5.,
 14., N. 25., D. 6.
 Kázmér, M. 4.,
 22.
 Kelemen, p. D.
 7., N. 23., J.
 23.
 Kereskény, Jun.
 27.
 Keresztély, Mj.
 14.
 Kilian, J1. 8.
 Kiljén, J1. 8.
 Klára, sz. Ag. 12.
 Klementin, N. 23.
 Kleofás, Sz. 25., 2.
 Klodoald, Sz. 8.
 Klotild, Jun. 3.
 Kolozs, N. 8.
 Konrád, F. 19.,
 A. 19., N. 26.
 Konstantin, Mj.
 12., F. 17.
 Kordula, O. 22.
 Kornél l. Soma.
 Korpács, Jun. 4.,
 7.
 Kozma, Sz. 27.
 Kozma, J1. 13.
 Krispin, O. 4.
 Kristóf, M. 15.,
 J1. 25.
 Krisztina, J1. 24.
 Krisztina vt. Ag.
 5.
 Krizoszt, J. 27.,
 F. 8.
 Krizsán, O. 25.
 Krizsán, M. 31.
 Kunigunde, M.
 3., J1. 24.
 Kuno, Mj. 29.,
 Jun. 1.
 Lajsa, Ag. 25.,
 19.
 Lambert, Sz. 17.
 László, kir. Jun.
 27., O. 22.
 Laura, Jun. 17.
 Lázár, pk. hv. F.
 13., D. 17.
 Lea, M. 22.
 Leander, F. 27.,
 O. 5.
 Lénárd, O. 15.,
 N. 6.
 Leo, M. 4., 2., A.
 11., Jun. 28.
 Leodegar, O. 2.
 Leokádia, D. 9.
 Leontine, Jun.
 18.
 Liborius, p. J1.
 13.
 Lipót, hv. N. 25.
 Livinus, N. 14.
 Longin, O. 28.
 Longin vt. M. 15.
 Loránt, Ag. 9.,
 10., 22.
 Lőrincz, Ag. 10.,
 Sz. 5.
 Lóthár, J. 4., A.
 20.
 Lucanus, O. 18.
 Luczia, D. 16.
 Luczian, J. 8.,
 Mj. 7.
 Luczius, D. 3.
 Lucza, D. 13.
 Ludmilla, Sz. 16.
 Ludolph, Mj. 27.
 Luiza, A. 7., J1.
 9.
 Lukács, O. 18.,
 30.
 Lukréczia, Jun.
 7., J1. 9.
 Lydia, Ag. 3.
 Magdolna, Mj.
 27., J1. 22.,
 Ag. 3.
 Makár, J. 2., 19.
 Malakhiás, J. 3.
 Málkus, M. 28.,
 29.
 Manó, A. 22., 26.,
 Jun. 29., Sz.
 1., M. 26.
 Marcella, J. 31.
 Marcellin, A. 10.
 Marcel, J. 16.,
 Jun. 17., 18.
 Margit, F. 28.,
 Jun. 10., J. 2.,
 8., J1. 13., 20.
 Mária, J. 23., F.
 2., M. 25., Ag.
 15., Sz. 8., N.
 21., D. 8.
 Mária Cleoph.
 A. 9.
 Mária egypt., A.
 9., 13.
 Mária Mag. J1.
 22.
 Marina, J1. 29.
 Márius, J. 19.
 Márk, A. 10., 25.,
 Mj. 7.
 Márta sz., J1. 29.
 Martinián, F. 25.
 Márton, N. 11.,
 12.
 Máté, N. 28., Sz.
 21.
 Máthai Ján. F. 8.
 Matild, M. 14.
 Mátyás, F. 24.
 Mátyás, Ag. 21.
 Maurus, J. 11.
 Maxim hv., J. 21.
 Maximim Mj. 29.
 Maximus tur. J.
 25.
 Mechtild, M. 29.,
 Mj. 31.
 Medárd, Jun. 8.
 Melitta, A. 1.
 Melánia, J. 7., D.
 1.
 Menyhért, J. 6.
 Mihály, Sz. 29.,
 N. 20., Jun. 4.
 Miklós, F. 23., D.
 6., Sz. 6., 1.,
 M. 13., N. 13.
 Miksa, O. 12., D.
 12.
 Monika, Mj. 4.
 Mór, J. 15., Sz.
 13., 22.
 Mózes, Sz. 4.
 Myron, Ag. 17.
 Nádor, J1. 12.
 Nándor, Mj. 30.,
 Jun. 23., O. 19.
 Napoleon Ag. 15.
 Narcisz pk., O.
 2.
 Natália, Ag. 27.,
 D. 1.
 Náthán, O. 24.
 Nathanael, Sz. 5.
 Nesztor, N. 8.
 Nicanor, J. 10.
 Nicodemus, Sz.
 15.
 Nikodém, Jun. 1.,
 Sz. 15.
 Norbert, Jun. 6.
 Octavian, M. 22.
 Odón, Mj. 27., O.
 13., N. 6., 13.,
 15., 20., 16.
 Ozeas, A. 5.
 Olympia, A. 15.
 Okas, Mj. 21.
 Olga, l. Ilona.
 Onufer, Jun. 10.
 Orbán, Mj. 25.
 Orsolya, O. 21.
 Oscar, D. 1.
 Oswald, F. 28.,
 Ag. 5.
 Othmár, N. 16.
 Ottilia, D. 12.
 Ottó, N. 18.
 Ottokár, N. 4.
 Özséb, M. 14.,
 Jun. 21., Ag.
 14., Sz. 26., J1.
 4., D. 16.
 Pakóm, Mj. 14.,
 27., O. 19.
 Pál, Jun. 26., D.

27., Jun 29, Jl. 11., J. 10, 15., N. 18.	Prosper, Jun. 22. Prosper p., Jun. 25	Rupert, Sz. 21. Ruth, Jl 16.	Szalóme, O 21. Szaniszló, Mj 4, N. 13 Szaturnin vt, N. 29.	Theodora, A 28. Theodosa, A. 2 Timóté, J. 23., 22, M. 6., Mj. 15, Jun. 22, Ag. 22.	Vilbald, Jl. 7. Vilma, O. 25. Vilmos, Mj. 28., Jl 5, J. 10, O. 25.
Palladius, Jl. 6 Parthén, p. F. Paskál, Mj., 17. Patricius, A. 13. Patroclus, N 19. Paula, J. 26., M. 9. Paulin p. Jun 22 Paulin, Ag 31. Pauline, M. 22. Peregrin, A. 27., M. 16.	Quinta, F. 8. Quintianus F 14. Quintinus, O. 30	Salamon, F 8, Salvator, h rtái M 18. Sámson. J. 27., Jl 9. Sámuel pr., Ag. 26, Sz 1. Sándor, F. 23, M. 10, 18, 26, Sz. 11, N. 26, D. 26	Szende, Sz 30 Szeráfin, Sz. 3, D 5. Szerafina, O. 12. Szeraphion N. 14. Szergius, O 19. Szervác, Mj 13. Szibilla, A 29, Sz. 10 Szidonia Jun. 23. Szigfrid, F 15. Szilárd, A. 12. Szilveszter D 31. J. 2.	Tiberius, A. 14. Titus, J. 4., A 14. Tivadar, A 19., Mj 2, 4, 28., O. 29, N 9. Tivadar, A 1., Sz. 23. Tóbiás, Jun. 13. Troján, N. 0	Vincze, A 5., Jl. 19., J 22. Virgil, N. 27, J. 31 Vitalian, J. 27. Vollbrecht, F. 27. Vitályos, A. 28., O. 20.
Peregrina, O. 5. Péter, A 29., Mj 3, O 19, Jun 29., Jl 11., N 10., J. 31., Jun 24, F. 22, J. 16.	Rachel, J. 11 Radegunde, Jl. 16. Rafael, O. 24., Sz. 12. Raimund hv. J. 7, Ag 31. Rainer, Jun 17. Rebeka, M. 9, Ag. 30 Regina sz. vt. Sz 7, Jun. 20. Reinhard, F 23. Reinhold, J. 12 Richard, A. 3 Rikárd k, F 7 Róbert A., Jun. 7. Rókus, Ag 16 Román, F 28., O 23, Ag. 9, N 18, 30.	Sára, Mj. 16. Sarolta, Jl 5. Sebald, Ag. 19. Sebestyén vt., J. 20. Sebestyén, D 30. Sebő, J. 11, Mj. 6, D 5, 17. Serena, Jun. 18. Severius, F. 18. Simeon, F 18, J. 5, F. 15, A. 17. 29., Mj. 9., Ag 2., Sz. 13. Simon, O 28., Jun 5 Sixtus, M. 28., Ag. 6 Soma, F. 2., Jl. 3. Spiridion, D 14, 24 Szabina sz. O 27. Szabina, Jl. 20. Szabinus vt., M. 28., D. 80	Támás, D 21, O 18, M. 7, Jl 19, D. 29, Sz. 18. Tasso, D 11. Tekla, Sz 23., O. 6., 15. Theodorik, Jl. 1. Teodózia, vt., Jun 10. Teofil, N. 3., D. 20. Teréz M. 9., O 15 Theobald, Jl 1. Theod ap J. 11. Theodolinde, J. 22, O 29.	Ulrik pk, Jl 4. Ulrika, Ag. 6. Valurga b F 25. Valentina, Jl 25. Valér, J. 29. Valéria, D. 9. Valter, Jl. 30 Vazul, Jun. 21, 26, Mj 8, Jun. 23. Vazulka, Mj 20. Venczel vt, Sz. 28. Vendel, O. 20. Veronika sz., J. 13, 21. Vid, Jun 15. Vidor, J 13, 14., Jun. 15, N 14. Viktoria, D. 23., O 27. Viktorin vt. Sz. 5.	Walfrid, F 15. Werner, A 19. Wilfrid, O 12. Winebald, A 26. Wladimir, Jl. 24 Wolfram, M. 20. Xenia, J. 24. Xenofon, J 27., F. 7. Zaide, M. 17. Zaire, O 21. Zakariás vt., Sz. 6, M. 14., A 5, Sz 17. Zéno vt., D. 22. Zenobia, N. 11, O 29. Zsigmond, Mj. 2 Zsófia vt, Mj. 15. Zsófia, Sz 29 Zsuzsánna, Ag. 1, F. 18., Mj 24.

Gőzmosóda Széchenyi-u. 42.

Telefon 323. szám.

✱ Teljes konyhai berendezések ✱

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésben Debreczen, Piacz-utca 7 sz.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek

szépségcserek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyvedüli raktára Dr. Róthsehnnek V. Emil utódai
Grósz Nagy Ferencz — gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca 8. — „Arany egyszervű” gyógyszer-tár. —

Csipkefüggönyöket legszebben Hrabéczy Antal tisztít Széchenyi u 42.

≡ Használja a híres hajdusági bajuszpedrőt!! ≡

mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. kapható Dr. Róthsehnnek V. Emil utódai
Grósz Nagy Ferencz — gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-u 8. — „Arany egyszervű gyógyszer-tár. —

Országos vásárok címjegyzéke.

Árokszállás, (Jász-Nagy-Kun-Szolnokm.) február 24—25, jun. 15—16, aug. 5—6, szept. 21—22. A hétköznapra eső vásárok mindig a megelőző vasárnap tartatnak.

Aranyos-Medgyes, (Szatmár-megye) fehérv. vas. het., nagyhétben, áld. csüt., junius 24., aug. 8., nov. 5. és decz. 24. mag. fogl. hét kedd, szerda, csüt. nap. Ha e napok ün. esnek, a megel. két nap.

Avas-Felsőfalu, (Szatmár-m.) a márcz. 19. megelőző és szept. 8. után köv. hétfő.

Avas-Ujváros, (Szatmár-megye) márcz. 1., május 1., junius 1., aug. 15., okt. 25. mag. fogl. het. hétfőjén.

Balkány, (Szabolcs-m.) ápr. 1—ét jul. 1—ét, nov. 1—ét és decz. 25—ét megelőz. kedden.

Balmaz-Ujváros, (Hajdumegye) febr. 2., május 25., aug. 14., nov. 19. n. mag. foglaló hét szerda. Minden szerdán hetiv. állatfelhajtással.

Beél, márczius 1., junius 1., szept. 1. és okt. 1. hetében, kedden és szerdán.

Békés, márczius 24., junius 20., szeptember 29., vasárnap vagy megelőző vasárnapon.

Békés-Csaba, márcz. 3., jul. 1., okt. 26., decz. 2-ik adv. vas.

Belényes, (Beled) 6-naptár szerint Gyertyasz. b. assz., Szt. György, Szt. Illés és Demeter hetében csüt. és péntek.

Berczel, (Szabolcs-m.) febr. 16., jun. 2., aug. 24., okt. 15.

Beregszász, virágvasárnap el. héten szerdán és csütörtökön, pünkösdtől előtti másfél héttel szerdán és pénteken, Pád. Antal napja után következő héten, Bertalan nap hetében, Mindszent és Lucza nap hetében, mindig szerdán és csütörtökön, szept. 15—ét magába foglal. hét szerdáján országos sertésvásár.

Berencs, (Szabolcs-m.) julius 2., december 18.

Berettyó-Ujfalu, ápr. 24., aug. 15., okt. 9-ikét megelőző és jun. 21. magába foglal. héten szerdán és csütörtökön.

Bihar-Püspök, (Biharmegye) november 30.

Bikszád, (Szatmár-m.) julius 12., aug. 25., szept. 19.

Budapest, balparti rész: (IV—IX. ker.) márcz. 2. vasárnapján

(József), máj. utolsó vasárnap, (Medárd), aug. 3-ik vasárnapján, (János le. ej.), novemb. 1. vasárnapján (Lipót) kezdődik és tart 14 napig. Az előtte való héten az elővásár tartatik. Jobbparti rész: I. II. ker. Négy orsz. vásár, a balparti vásárok után 1 héttel s egy héttig tartanak; III. ker. febr. 16., május 25., aug. 15., nov. 1. A marha és lóvásárok a vásár második hetében vasárnap és hétfőn tartatnak. Ezekon kívül Szt. György előtti vasárnapon, valamint október első hetében vasárnap, hétfő és kedd, még további két orsz. lóvásár.

Csap, márczius Gy.-oltó Boldogasszony napja el. szerdán, jun. 8., István kir. és Boldogasszony fogant. előtti szerdán, ezenkívül jan. 25—ét, okt. 1., megelőző szerdán marhavasar.

Cséffa, ápr., aug., és decz. hó első csütörtökén.

Csege, (Hajdum.) ápr. 12., jul. 1., szept. 20. és nov. 15. előtti hétfőn.

Csenger, január 25., febr. 24., márczius 19., ápr. 24., május áld.-csüt., jun. Úrnap, jul. 22., aug. 20., szept. 29., okt. 28., nov. 19. utáni pénteken és decz. 25. előtti pénteken.

Csépa, ápr. 12., jul. 12., szept. 5., decz. 18. vasárnap vagy megelőző vasárnapon.

Csongrád, márcz. 1., május 1., aug. 25., decz. 10—ét megelőző vasárnap.

Czegléd, jan. 15., ápr. 19., jul. 22., nov. 1. napját megelőző vasárnap és hétfőn.

Czibakháza, márcz. 31., május 30., szept. 15., nov. 18. vasárnap és hétfőn, vagy az előtte való vasárnap és hétfőn.

Dengeleg, (Szatmár-m.) márcz. 30., szept. 17.

Derecske, (Biharm.) január 15., ápr. 24., aug. 15. és okt. 15. magába foglaló hét előtti pénteken

Diószeg, (Ér, Biharm.) február 1-ső hetében, márcz. 3-ik hetében, május 1-ső hetében, julius 2-ik hetében, szept. 2-ik hetében, decz. 2-ik hetében szerdai napokon.

Dob, (Tisza) jan. 15., ápr. 17., augusztus 7., okt. 4. hetében hétfőn.

Dorog, (Hajdum.) febr. 8., jul. 29., és nov. 11. hetében csütörtök.

Dorozsma, (Csongrád-m.) ápr. 7., jun. 29., szept. 16., deczem. 8-át megelőző vasárnap.

Dombrád, január 15., április 28. és október 8-ika hetében hétfőn.

Elesd, febr. 25. hetében szerd. és csütörtökön. Alajos nap el., Máté és Lucza nap hetében csütörtök és péntek.

Er-Mihályfalva, (Biharmegye) márcz. 14—15., jun. 27—28., szept. 6—7., decz. 10—11. n. mag. fogl. hét szerda és csütörtök.

Erdőd, (Szatmár-m.) február 2. ut., husv. el., pünk. el., julius 2., szept. 14., nov. 1. és decz. 16. után csütörtök.

Erdőszáda, (Szatmár-m.) márczius és jun. 1. het., aug. 3.

Fegyvernek. 2. het. levő pént. n. 1., jun. 1., rnek, (Pusztá), márcz. 1., jun. 1., szept. 12., nov. 20. vasárnap és hétfőjén.

Fehértó, (Uj, Szabolcs-m.) jan. 28., jun. 8., aug. 26. és nov. 20. hetében csütörtökön.

Feketető, Pál ford., Vincze apost. oszlása és Pál apát. ut. hétfőn.

Felsőbánya, január vizkereszt ünnep hetében, keresztjáró hétben, julius apost. oszlása és okt. Szent Ferencz nap hetében hétfőn és kedden.

Félegyháza, (Kis—Kun-), jan. 20., márcz. 19., máj. 27., aug. 18., okt. 4. Ha vasárnapra esik az előtti napon.

Fehér-Gyarmat, (Szatmár-m.) febr. 2. ut. hét., husv. előtti hét, pünk. el. hét, jun. 28. mag. fogl. hét, szept. 29. mag. fogl. és kar. el. hét hétfőn.

Földes, máj. 3 és nov. 2. hetb. szerda.

Füred, (Tisza), jan. 4., április 15., aug. 4., okt. 3. hétfőjén vagy a megelőző hétfőn.

Füzes-Abony, márcz. 12. jun. 12., szept. 12., decz. 12. hétfőjén vagy a megelőző hétfőn.

Füzes-Gyarmat, márcz. 29—30. jun. 10—11., aug. 25—26., okt. 24—25.

Görcsön, (Szilágym-), márcz. 19., junius 24. szept. 21. nov. 25.

Gyula, (Békés-m.) Pál ford. (jan. 25.), megel. héten szerdától bezárólag vasárnapig, tov. „Exaudi” vasárnap, jul. 22. és szeptember 8. megelőző hetében szerdától bezárólag vasárnapig.

Gyoma, márcz. 10–11. junius 1–2, aug. 15. 16. nov. 15–16.

Hadház, (Hajdum.), márcz. 12, julius 6., szept. 21. hétben csütörtökön.

Halmi, (Ugoesam.) jan. 1. márcz. 1., ápr. 24., julius 13., aug. 24. pünkösd el. csüt., tov. 30. hete hétfő és keddjén.

Hagymás-Lápos, Gy.-oltó Bold. Asszony és Sz.-Miklós napon.

Hajdu-Böszörmény, febr. 3., ápr. 1., jun. 26., aug. 25. és november 19. hétben hétfőn.

Hajdu-Nánás, márcz. 19., jul. 16., szeptember 14., decz. 4. hétben, szerdán.

Hatvan, febr. 2., ápr. 28., jun. 2., aug. 31., okt. 2. és nov. 5. hétben vasárnapon és hétfőn.

Hód-Mező-Vásárhely, január. Jézus neve napja ut. vasárnap és hétfőn, márcz. József, Urnapot, jul. apost. oszl. és okt. sz. Gál napot megel. vasárnap és hétfőn.

Hortobágy, (Hajdum.) jun. 20. állatvásár.

Jákóhalma, (Jász), márcz. 4., aug. 30. napján mindig két napon vasárnap és hétfőn, v. a megel. vasárnap és hétfőn.

Jánk, (Szatmárm.), május és szept. hó második csütörtökön.

Jászapáti, február 19. 20., junius 24–25., szeptember 8–9. és deczember 3. 4. hét vasárnapján és hétfőjén.

Jász-Arokszállás, (Szolnokm.) február 24–25., junius 15–16., aug. 5–6., szept. 21. 22. A hétköznap első vásárok a megel. vasárnap tartatnak.

Jászberény, márczius 25–26. május 18–19., aug. 15–16., okt. 4–5. és deczember 9–10. hétben vasárnap és hétfőn.

Jász-Dósa, január 8., julius 8., és október 25. azon vagy a rákövetkező vasárnap és hétfőn.

Jász-Kisér, február 8., április 25., julius 25., nov. 11. vasárnap esetén a megelőző hétfőn.

Jánoshida, január 28–29., juli. 8–9., október 25–26.

Jászládány, január 18., április 5., julius 2. és november 22. hét vasárnapján és hétfőjén.

Kaba, február Bálint, junius Alajos, szeptember Kisaszszony és november Imre hetének szerdáján.

Karczag, Mátyás nap pünköst, Margit nap, Szent-Mihály és Szent-András nap hetében, vasárnap és hétfőn. A pünkösti vásár ez ünnepet megelőző vasárnapon és hétfőn.

Kassa, január 20., május 1., julius 27., augusztus 15., nov. 19-iki hétben hétfő, kedd és szerda, ezenkívül minden hó első szerdán orsz. baromvásár.

Kecskemét, márczius 12., május 10., augusztus 10., szeptember 26. november 25. Az országos vásár mindig hétfőn tart, ugyanazon, hogy ha a vásártartásra kijelölt fennebbi napok valamelyike vasárnapra esik, akkor a vásár utánna következő hétfőn, ha a hét utolsó napjainak valamelyikére esik, akkor az azt megelőző hétfőn tartatik.

Kémer, (Szilágym.) május hó második hetének hétfőjén és keddjén.

Keresztes, (Biharmegye), május 29., szeptember 12.

Király-Daróc, február 2., ápril 9., május 28., julius 23., szept. 9., november 12., decz. 24.

Királyháza, május 15-ét, junius 27-ét, augusztus 30-át és nov. 10-ét magában foglaló hétben hétfőn és kedden.

Kis-Marja, (Biharmegye) márczius 9., junius 12., szeptember 11., deczember 11.

Kisujszállás, márczius 19–20., junius 30., szeptember 4–5., deczember 13-át megelőző vasárnap és hétfőn

Kolozsvár, január 10., márczius 12., jun. 13., szept. 1., nov. 2. Juhvásár május 5.

Koltó-Katalin, január 6., ápril 24., junius 24., szept. 29.

Komádi, márczius 20., április 20., augusztus 16., október 1. hétben pénteken és szombaton.

Körös-Ladány, május 10., juni. 28., szeptember 15.

Kötegyán, (Biharm.) január 10., julius 10.

Krassó, (Szatmármegye) május, julius és szeptember első, nov. második keddi napján.

Kraszna-Bétek, (Szatmárm.) február 10. Husvét és Pünköst hétfő után következő kedden, julius 21., szeptember 22., november 10., deczember 22.

Kun-Szent-Márton, február 14–15., május 22–23., aug. 22–23., november 11–12. hétben vasárnap és hétfőjén.

Kun-Szent-Miklós, február hó 3–4., május 16–17., auguszt. 22–23., deczember 29–30.

Lekencze, (Szatmármegye) márczius 1. julius 6.

Mándok, (Szabolcsm.) Judica vasárnapot követő hétfőn, junius 23., október 28-át magába foglaló hétfőn és Advent első vasárnapját követő hétfőn.

Margita, (Biharm.) január 6., április 24., junius 13. szept. 14., nov. 5-ét magába foglaló szerda, csütörtök és pénteken.

Máriapócs, (Szabolcsm.) febr. 6., május 3., aug. 21. Mária neve napja utáni hétfőn.

Mármaros-Sziget, 6-naptár szerint, bőjt első hétfő és kedd napján, 6-naptár szerint Pünköst hétfő és kedd, 6-naptár szerint Illés nap hete hétfő és keddjén, ha Illés vasárnapra esik, a következő hét ugyanazon napján; október 13. hét hétfőjén és keddjén, ha október 13-ika vasárnapra esik, úgy, mint az Illésnap, a rá következő héten, decz. második felének első hétfő és kedden.

Mátészalka, jan. 25. és márcz. 19. hétben hétf., ápr. 24. és szept. 29. hete hétfőjén; jul. Mária-Magd. és nov. Erzséb. nap hete hétfőjén.

Meczótúr, jan. 1. máj. 1. aug. 1. nov. 1. vasárnap vagy megelőző vasárnapon.

Miskolc, febr. Julianna, máj. Orbán, aug. Sámuel, október Lukács és decz. Lázár napok het. hétfőn.

Misztótfalu, (Szatmármegye), máj. 3. és nov. 25. mag. fogl. hét. hétfő és keddi n. orsz. v. hétfő állat és kedd kirakó vásár.

Nagy-Bajom, (Biharmegye), márcz. 4., junius 4., szeptember 27.

Nagy-Bánya, Oculi vasárnap ut., Urnap ut., aug. sz. István, ut. és nov. Márton nap u. hétfő és kedden.

Nagy-Báród, Gergely nap ut. hét. Péter-Pál hetében. N. bold. asszony és Márton napot követő hétfőn.

Nagy-Ecsed, (Szatmármegye), márcz 4., decz. 6.

Nagyfalu, (Szilágym.), jan. Vizker. ut. hét., márcz. bőjt közepe hetében. Áld. csütört. el. héten, jul. 3. hetében, szept. 3. hetében, nov. 2. hetében szerda és csütörtök napján.

Nagy-Kálló, hush. kedd, ut. csütört., április 24-ik, Sárkós b. a. nap, szept. 28. és nov. 30-iki hetében csütörtökön.

Nagy-Károly, febr. 4., ápr. 15., jun. 3., jul. 1., szept. 16., nov. 4., decz. 9. hete hétfőjén.

Nagy-Komját, (Ugoesam.), ápr. 24., jun. 8., jul. 26., aug. 29. hete szerda és csütörtökön.

Nagy-Körös, márcz. 5., ápr. 24., junius 27., október 26.

Nagy-Kun-Madaras, január 25. Pál napi vásár, ezen napot megel. vasárnap és hétfőn, áld. csütörtöki vásár, ezen ünnepet megel. vasárnap és hétfőn, julius 25. Jakab-napi vásár, e napot magában fogl. hete vasárnap és hétfőn, okt. 26. Dömötör-napi vásár, ezen nap. megelőző vasárnapon és hétfőn.

Nagy-Léta, (Biharm.), jan. 15, ápr. 24, és szept. 29, mindig csütörtökön.

Nagymajtény, (Szatmárm.), febr. 5, ápr. 16, máj. 15, júl. 10, szept. 18, nov. 6, decz. 11.

Nagy-Palád, (Szatmárm.), febr. 14, máj. 9, aug. 1, okt. 24, ünnep esetén az előtte való hétfőn.

Nagy-Szalonta, a febr. 15, ápr. 15, aug. 15. és nov. 11-ikét magában foglaló héten pént. és szomb. Febr. havi vásár nagy sertés vásárral.

Nagy-Szöllös, (Veszprém.), Szt.-György nap és Mindszent nap hetén szerdán.

Nagy-Szöllös, (Ugocsam.), jan. Pál, Gyüm. oltó, Áld csüt., jun. János, aug. 11. szept. kisassz., okt. Simon Juda, decz. a karácsonyi ünnepek hetében hétfőn és kedden.

Nagy-Tarna, (Ugocsam.), febr. 16, ápr. 1, júl. 26, és okt. 18. hetében hétfőn és kedden.

Nagy-Várad, márcz. 12. jun. 21, szept. 13, decz. 8. hetén, péntektől keddig, és pedig pénteken szomb. sertésvásár, a többi napokon kirakó-, ló- és szarvasmarhavásár.

Nádudvar, (Hajdum.), ápr. és aug. első hetében s okt. 25-ike hetéb. mindig hétfőn.

N.-Somkut, (Szatmárm.), Oculi vasárnap előtt szerda és csüt., Urnap előtt szerda és Urnap, aug. 20. és nov. 11. el. szerda és csüt. 1 nap állat-, 2 nap kirakóv.

Nyirbakta, (Szabolcs.), jan. 27, ápr. 15, július 5, aug. 21, nov. 6 nap hete hétfőjén.

Nyirbátor, jan. 20, márcz. 25, szept. 8, november 9. és decz. 6. után követk. csüt.

Nyiregyháza, Tamás het. pünk. előtti, szept. 8-ik és Luca hetében hétfőn és kedden.

Nyir-Mada, (Szabolcs.), ápr. 3, máj. 14, júl. 18, aug. 24. és decz. 17. mag. fogl. szerda kirakó- és állatv.

Péterfalva, (Ugocsam.), máj. és szept. hó után kedden és szerdán.

P.-Fegyvernek, (Jász-N.-Kun-Szolnokm.), márcz. 1., jun. 1., szept. 12. és decz. 1., ha e napok nem vasárnapra esnek, akkor az azokat megelőző vas.

Püspöki, 1. Bihar-Püspöki (Biharm.), nov. 30.

Püspökladány, márcz. 19., júl. 13., szeptember 29., november 11-ike hetében, csütörtökön.

Piskolt, (Biharm.) márcz. 1., szept. 1.

Rakamaz, ápr. 25., aug. 2-ik hetében első hétfőn, és nov. 2. hetének első napján, ünnep esetén a következő napon.

Rézabánya, febr., ápr., jun., aug., okt. és decz. hó első szombatján.

Salánk, máj. 25., július 6. és szept. 21. nap. hetén, szerda és csütörtökön.

Sarkad, ápr. 24., június 8., okt. 28., decz. 21. előtti hét szombat és vasárnap.

Sarmaság, (Szilágymegye), ápr. hó 2-ik hetének és aug. 3-ik hetének szerdai és csütörtöki napjain állatvásár.

Sárköz, febr. 16., máj. 15., júl. 20., szept. 20. és decz. 6. hetében hétfőn és kedden.

Szabadka, febr. 24., május 16., szept. 8., okt. 28. napját megelőző vasárnaptól szerdáig.

Szalárd, (Biharm.), febr. 2. aug. 4.

Szatmár-Németi, február, 2., márcz. 19., máj. 1., júl. 2., szept. 29. és nov. 21. hetének kedden és szerdán.

Szeged, febr. 17., május 5., júl. 31., okt. 10., nov. 30. vasárnaptól kezdve egy hétig és minden vásár előtt péntek és szombat sertésvásár.

Szeghalom, (Békésmegye), febr. 10., május 20., júl. 20., szept. 20. utáni hétfőn és kedden.

Székelyhíd, (Biharm.), febr. 19., május 1., jun. 24., szept. 29., nov. 25., decz. 25. hetekben pénteken. Ezenkívül husvét és pünköszt előtt csütörtökön és pénteken.

Szent-Imre, (J.-Nagykun-Szolnokm.), júl. 2—3. és nov. 18—19. napjain kizárólagos marhavásár.

Szent-Mihály, (Szabolcs.) jan. Sz.-Pál, ápr. 23. júl. Margit és okt. 18-ika hetén hétfőn.

Szentes, febr. 2., ápr. 24., júl. 22., szept. 21-ét megelőző szombat, vasárnap és hétfőn.

Széplak, (Biharm.), a bőjt másodhetében; Sz.-György előtti héten; Lőrincz hetében, okt. első hetében mindenkor keddi napokon.

Szerencs, jan. 7., április 27., aug. 16., nov. 2.

Szilágycseh, jan. 4., febr. 15., márcz. 15., jun. 7., szept. 13., okt. 25., decz. 13.

Szilágysomlyó, márcz. 20., jun. 26., szept. 25. és decz. 18. hetekben, csütörtökön és pénteken.

Szinyer-Váralja, (Szatmárm.), Félix, Gyula, Incze- és Teréznap hétfő és kedd.

Szoboszló, (Hajdum.), Virágvasárnap követő és áld. csüt. hete hétfőn; júl. első hétfőjén; Demeternap hete, hétfő.

Szolnok, febr. 24., máj. 18., szept. 8., nov. 5., ha szept. 8. vasárnapra esik, vagy az ün-

nepén és utána következő napon, különben a hét előző vasárnap és hétfőjén

Tasnád, Bálint hetében pénteken; Husvét előtt csüt.; máj. Szaniszló; júl. „Sarl. b. asszony”; szept. Kisasszony; október Gál és nov. Márton nap heteiben pénteken.

Telegd, (Biharm.), ápr. 3-ik és decz. első hetén szerda napon.

Tenke, (Biharm.), márcz., jun., szept. és decz. 4-ik heteiben hétfőn.

Téglis, (Hajdum.), január 28., május 10., aug. 18., okt. 29. hete csütörtök.

Tetétlen, (Hajdum.) minden hétfőn betivásár állatfelhajtással.

Tisza-Dob, (Szabolcs.) jan. 15., ápr. 17., aug. 7. és okt. 4. megelő. hét hétfő n. orsz. kirakó- és állatvásár.

Tisza-Földvár, (J.-N.-Szolnokmegye), márcz. 24., jun. 8., aug. 29., október 11. mindig vasár. és hétfőn.

Tisza-Füred, jan. 4., ápr. 15., aug. 4., október 3. hete csütörtök és péntek.

Tisza-Kürth, máj. 20., szept. 30. hetének vasárnap és hétf.

Tisza-Lök, május 15., július 10., aug. 21., szept. 25., nov. 27. hetében csütörtökön.

Tisza-Lucz, jan. 5., ápr. 15., júl. 10., nov. 5.

Tisza-Szalók, február 16., máj. 18., aug. 10. és nov. 11. hetének vasárnap és hétfő.

Tisza-Szt.-Imre, január. —3, nov. 18—19, csak marhavásár.

Tisza-Ujlak, Víz. márcz. 15. Gerg., ápr. Szt.-György, jun. Alajos, aug. B.-assz. és nov. Erzsébet nap ut. köv. szerdán és csüt.

Török-Szt.-Miklós, január 10., ápr. 17., júl. 26., okt. 4.

Turcz, jun. 24., szept. 2., hetében hétfő és kedden.

Turkeve, ápr. 1., jun. 20., szept. 20., decz. 6. hetében vasárnap és hétfőn. Ha e napok hétköznapra esnének, megelőző vasárnap és hétfőn.

Ungvár, jan. 25., márcz. 12-ét, Áldozó csütörtök, Urnap, júl. 25., szept. 8 és 29., ugy nov. 29. megelő. hétfőn és kedden orsz. kirakóv., továbbá áldozó csütört., Urnap, júl. 25. után következő hétfőn, kedden és szerdán juh- és gyanjuvásár.

Vaja, (Szabolcs.) aug. 1. hétfőjén.

Vámos-Pécs, jan. Károly, máj. Zsigmond, aug. Lajos, nov. Katalin nap hetében hétfőn.

Zilah, márcz. jun. szept. és decz. hónapok első szerda és csütörtökön.

Antalfy Ferencz

könyvkötő és bördísműves
Debreczen, Placc-utca 31. sz.
(A városházzal szemben.)

Készít mindennemű könyvkötéseket, bőr- és papírszakmába vágó munkákat u. m. diszalbumokat, pénz-, szivar- és levéltárczákat, tánczrendeket, jelvényeket. Bőr, pluch vagy papírkereket (passepartout), dobozokat és egyéb alkalmi ajándéktárgyakat, a legmodernebb kivitelben és jutányos árak mellett. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölöm.

Molnár János

kőműves mester.

Lakása: Bocskai-tér 9.

Maradékok feláron!!

Nagy választék angol és francia gyapjuszövetekben.

Általános óhajnak engedve, posztó és gyapjuszöveteket legjobb minőségben kicsinyben is árusítunk ugyanolyan árban, mint nagyban.

Teljes tisztelettel

DOMÁN és KURZ.

Kossuth-u., takarékpénztár épület. (A kapu mellett.)

Maradékok feláron!!

Debreczen sz. kir. város könyvnyomdája

== Városház-épület, (Kossuth-utca.) ==

o o o o

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

o o o o

Sürgőnyczim: VÁROSI NYOMDA. Telefon: 270. sz.

Alapított: 1561.

Tartós befűérczből készült főmöntrvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a leg rövidebb idő alatt szolgálunk.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek, a legizlésebben állíttatnak ki. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl. ☸☸☸☸

Vadászati és tilalom-idő a különféle vadnemekre egész Magyarországon.

(A fekete mezők a tilalmi, a fehérek a vadászati időt jelentik.)

Vadnemek	Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szept.	Október	Novemb.	Decz.
Agancsár												
Dám-bika												
Szarvas-, dāmivad- és őz-suta												
Őz-bak												
Zerge												
Nyúl												
Zergegida, siket- és nyirfajd-jérczo, éneklő-madarak												
Siket- és nyirfajd-kakas												
Császármadár												
Fácán és túzok												
Fogoly												

A különböző pénznemek s azok átszámítása.

		kor. fill.			kor. fill.
		aranyban			aranyban
Arábia	1 Krus = 40 divani	1 67	Oroszország . . .	1/2 imperial arany = 5 rubel	16 74
"	1 Mahmudi = 20 Gas	— 21	Peru	1 sol = 100 cents	4 —
Belgium	1 Mokka tallér = 80 Kabir	3 50	Perzsia	1 tomán arany = 10 krán	9 80
Brazília	1 frank = 100 Centimes	— 80	Portugália	1 milreis = 1000 reis	4 47
Dánia	1 ezüst millreis = 1000 reáles	2 34	Románia	1 Piaster (Lei) = 100 Ban Para	— 80
Egyesült Államok	1 korona = 100 Ore	1 13	"	Egy 20 leikes arany	16 16
"	1 arany dollár = 10 cents	4 19	"	1 peseta = 100 cents	— 87
Egyiptom	1 ezüst dollár	4 —	Spanyolország . . .	1 Escudo (Coronna) = 1 reáles	2 10
Franciaország . . .	1 piaster = 40 para	— 80	"	1 Escudo = 10 escudo	21 34
Görögország	1 frank = 100 centimes	4 38	Svéd és Norvégia . .	1 korona = 100 Ore	1 13
Japán	1 darab 20 frankos arany	4 32	"	1 arany = 20 korona	22 50
Mexiko	1 drachma = 10 lepta	1 —	Svájc	1 frank = 100 centimes (Rappen)	— 80
Nagy-Britannia . . .	1 arany Yen = 100 sen	1 20	Szerbia	1 dinár = 100 para	— 80
"	1 piaster = 3 reáles à 100 centimes	— 80	Törökország	1 piaster = 40 para	— 19
Németalföld	1 font sterling = 20 schilling	1 20	"	1 Medjidie arany = 100 piaster	18 48
Németország	1 forint = 100 cents	3 44	"	1 Medjidie ezüst = 20 piaster	8 60
Olaszország	1 márk = 100 fillér	3 22	"	1 Medjidie = 5 Medjidie arany	92 40
Oroszország	1 ilra = 100 centesim				
"	1 ducato = 10 carlini à 10 Grana				
"	1 ezüst rubel = 100 kopek				

gyarapodási naplószám.

HIRDETÉSEK.

KATZ HERMANN

Debreczen legrégibb

férfi-, fiu-, gyermekruha üzlete Piacz-u. 43.

(A Dreher sörcsarnok mellett.)

FIÓK-ÜZLET NINCSEN! — ALAPÍTÁSGÓZ 1875-BEN.

A férfi ruha szakmában alig van még egy olyan czég, mely mint a **Katz Hermann** czég, áruinak kiváló szolidaságáról elismert és jó hírnévnek örvendjen. Meggyőződünk róla, hogy a **Katz Hermann** czég valóban megérdemli az iránta tanusított nagy bizalmat, mert óriási raktárának nagyobb részét a legjobb anyagokból és kitünő debreczeni munkásokkal készítetteti. **Saját gyártmányu jobb férfi ruhái a külföldi árukat tulszárnyalják** és a legtokéletesebb, ami kész ruhákban kapható. — A mintaszerűen és modern alapon vezetett férfi szabóságban mindig és első sorban a megrendelő érdekeit védi, úgy, hogy **lelkiismeretes kiszolgálása példaszerűvé** **vált.** — A czég állandó

 nagy szövetraktárral,

kitünőnek bizonyult szabászszaal rendelkezik és feltünést keltő, elegáns és izléses készitményeit jutányosan számitja. — A t. vevőközönség tehát jól teszi, ha megren-
 [deléseivel minél gyakrabban felkeresi a

KATZ HERMANN

 czéget.

Morváth András

szoba- és templomfestő

Debreczen, Piacz-u. 21. sz.

~ A Tisza-palota átellenében. ~

...

Elvállal mindenféle szoba-

festéseket,

tapetirozásokat, templo-

mok festését, oltárok és

szószékek aranyozását a

legművészibb kivitelben.

csak annak lesz, aki **ingyen** kéri
Magyarország legnagyobb szőlő-
iskolájának árjegyzékét, amely
szőlőiskola állami segélyvel és
állami felügyelet mellett létesült.

Legolcsóbb árak!

Cím: „MILLENNIUM-TELEP“, Nagyősz.

Konkolyozók, gabonaszóró rosták,
tengeri morzsoló napi használatra
~ kölcsön kiadatik. ~

Saját gyártmányu tökéletes egyetemes
EKÉK kettős gerendelyvel, állitható
tengelyű és kicserélhető kerékagyakkal
~ ellátott eketalyigával. ~

LACZKA LÁSZLÓ

GŐZCSÉPLÉSI VÁLLALAT ÉS GÉPLAKATOS MŰHELYE

Debreczen, II. ker., Bethlen-u. 48. sz.

Mindennemű gazdasági gépek és eszközök a legjutá-
nyosabb előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók.

Gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekék, kutak stb. szakszerű jutányos, javítása.

Répa- és szecskavágók, tengeri morzsolók jótállás mellett.

Minden gépészeti réz- és fémöntvények új vagy ócska minta után compositió fekvények (Lager) kiöntésére.

Kazán- és műkovács munkák, cséplő-
gép tengelyek ujonnan kovácsolása,
mindennemű alkatrészek esztergálya-
~ zása és gyalulása. ~

Egyedüli raktár a műhelytelepen.
Ügynökök és közbenjárók nem díjaztatnak.

Madarász Gyula

épület- és
díszműbádogos

Debreczen, Bádogos-utca, Tisza-palota.

Ajánlja magát mindennemű

épület- és díszműbádogos munkák előállítására.

Fürdő- és ülökádak, toronyfedések, angol closettek és takaréktűzhelyek,
valamint minden e szakmába vágó javításoknak jótállás és a legszolidabb
árak melletti pontos elkészítésére.

~~~~~**ÜLŐ- ÉS FÜRDŐKÁDAK KÖLCSÖN KAPHATÓK.**~~~~~

Sinay Sámuel közvetítő és tuda- = közö intézete. =

Üzlet: Debreczen, IV. kerület Széchenyi-utca 5-ik szám.

Ajánlja 27 év óta fennálló közvetítő és tudakozó intézetét Debreczen és vidéke nagyérdemű közönsége becses pártfogásába. A legjobb hírnévnek örvendő intézetemben elvállalok gazdatisztek, gépészek, kulcsárok, segédjegyzők, őrök, házvezetők, gazdasszonyok, kulcsárnők, francia és német bonnok, ugyszintén férfi és női cselédek, szolgák elhelyezését, továbbá birtok adás-vevés közvetítését stb. Megbízások a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Lakás: Debreczen, VI. kerület, Kigó-utca 43-ik szám.

Dávidházy Kálmán ^{előbb} Dávidházy Imre könyvkötő és díszműves

Debreczenben, Fűvészkert-utca. — Alapított 1851-ben.

Készít mindenféle **könyvbekötéseket** könyvtárak és iskolák részére, kereskedelmi és hivatalos könyveket, irattartó táblákat pénzügyi, közigazgatási és egyházi hivatalok részére. — Irodalmi vállalatokhoz **bekötési táblákat** s más könyvkötő üzletek számára is aranyozásokat és díszítéseket.

Ima- és emlékkönyveket, jubileumi és arcképalbumokat, emléklapokat, hódoló feliratokat, díszpolgári okleveleket, a legdíszesebb kivitelben, szabadkézi bőrvésetek vagy másfajta műmunkákkal.

Bőr-művéseteket butorokra is. Bármely különleges munkát, női kézimunkák izléses felszerelését ajándéktárgyaknak. Legyezőket, díszes bál táncrendeket és rendező dombor szélekkel, arany, ezüst jelvényeket. **Mirdetési és cégjelvényeket** feliratokkal, papír képkereteket (Passepartous). Koszorúszalagokra feliratok nyomását arany, ezüst, fekete vagy más színben. Térképek, rajzok felvonását. Továbbá más itt fel nem sorolt a papírszakba vágó munkát.

Dobozgyáramban mindenféle a kereskedelembe előforduló dobozok egyszerű és finom kivitelben készítettnek

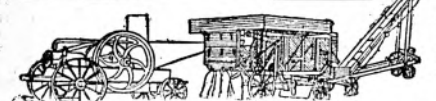

1903. évi beszterezzei kiállításon 2 ezüst éremmel kitüntette.
1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntette.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntette.

Kállai Lajos motor- gyára Budapest, VI., Gyár- utca 50.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!

A világ legegyszerűbb és legtoké-
letesebb motorcséplőkészlete.

Ezen motorok bárki által gépész nélkül
rendkívül könnyen kezelhetők,
szalmafedezés házak között is üzemben
tarthatók.

Legolcsóbb üzem!

Árjegyzék ingyen, bérmentve!

Olcsó árak részletek!

!! Ezen motorcséplőkészletek a legkitünőbb
sikerrel vannak működésben: !!

Báró Kemény József urnál, Marosnémeti.
Báró Kemény Simon urnál, Csombord (Erdély).
Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán urnál, Nagy-Enyed.
Nagy János földbirtokos urnál, Beleg (Somogy megye).

És az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Kállai Lajos-féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitünőbbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek legmelegebben ajánlatnak.

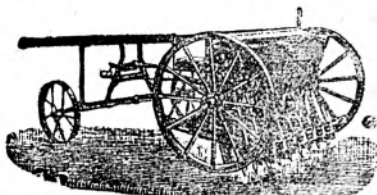
ajánlja teljes jótállás mellett

**Benzinmotor és villamos benzinlocomobil
cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.**

!!!! Egyedül létező újdonság!!!!
Önműködő, ellenőrző és biztosító szelep.

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel Gyár-utca
50. sz. alatt mindenkor üzemben láthatók.

Ezen legújabb motorok terjesztése érdeké-
ben használt gőzgépek cserébe vétetnek.
KÜLÖN GAZDASÁGI GÉPESZTÁLY
gőzgépek, malmok, járgányos cséplők, vetőgépek, szecska-
vágók, répvágók és téglagyártási gépekről.

Külön osztály: Téglagyártási gépekről.

Feldman Cz. és Társa

rőfős-, vászon- és rövidáru-üzlete
Debreczen, Simonffy-utca. Városi bérház.

Nagy választékban szövetek, Kar-
tonok, Batisztok, Zefrek, Saténok,
Piquek, Schiffonok, Vászna,

mosó divat-barchetek,

Bélések, Szabó-kellékek, Selyemken-
dők, Nap- és esőernyők, Legyezők,
Derékfűzők, Kötények, Blouzek, Gyer-
mek-ruhák, Harisnyák, Nyakkendők,
Női- és férfi ingek, Fehérneműek, Csip-
kék, Szalagok, Kesztyűk, Ágyterítők,
Függönyök, Paplan,

Kész női- és gyermek-ruhák
nagy raktára.

Olcsó árak! Olcsó árak!

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját készítményű

**kész férfi-, fiu- és
gyermekruhák!!!**

a legjutányosabb árban
Debreczenben,
Kistemplom-bazárban

GRÜNFELD ADOLF-nál

kaphatók.

Pártoljuk a hazai ipart!

Zarbay József órás legrégibb órarakta

Debreczen, Főter.

Ajánlja dúsan felszerelt, jól szabályozott s megbízható arany-, ezüst-, tula-, nickel-zsebóráit s lánczaif, ugyszinte inga-, — konghanggal — szalon-, antikasztali-, irodai-, konyhai-, kakuk

Tisza-palota.

és mindennemű ébresztő óráit a legjutányosabb áron. Mindenféle javításokat elfogadok s azokat gyorsan, jól s pontosan eszközölöm úgy helyben, mint vidékre, jóállás mellett.

Schweitzer Testvérek

varrógépek és kerekpárok nagy raktára, Debreczen, Piacz-u. 56.

Ajánljuk eredeti karikahajós Singer és körhajós

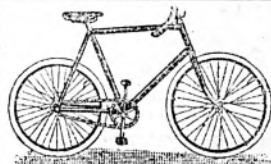
VARRÓGÉPEINKET családi és ipari használatra.

KERÉKPÁROKAT magyar, angol és német gyártmányt,
== hölgyek és urak részére. ==

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nagy mechanikai varrógép- és kerekpárjavító műhely.

Gyári árak! Kedvező fizetési feltételek!

Melyik a legjobb szépitőszér ?

A MOLLITERGIN

mely puhává, fehérre, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz s teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

~ Kapható: ~

Egy üveg ára 1 korona.

MIHALOVITS I. a „Kigyó“-hoz címzett gyógyszerárában DEBRECZENBEN.

„SZENT ISTVÁN“ cukrozott hashajtó labdacok.

Ezen labdacok, mentes mindennemű ásványi s vegyi anyagoktól, tisztán növényi részek pora s kivonatából készítvék s teljesen ártalmatlanok. — A „Szent István“ labdacok csikarás nélküli, biztos hatású hashajtó szert képeznek s a kenyelmes bevehetés céljából rózsaszínű cukorkéreggel vannak bevonva. Kiváló gyógyhatással bírnak étvágytalanság, székrekedés, aranyér, alhasi fájdalmak s puffadás, felbőfőgés, elrontott gyomortól eredő fejfájás, életundor, keserű szájíz s általában mindennemű gyomorhajnál vagy ettől eredő betegségeknel.

A „Szent István“ labdacok éveken át romlatlanul eláll s miután cukrozva van, könnyen bevehető. Legnagyobb előnye más hashajtó szerek között, hogy nem csinál gyomorcsikarást. 5–6 óra mulva áll be hatása.

Olcsósága pedig, jósága mellett, vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.

Egy doboz „SZENT ISTVÁN“ hashajtó labdacok ára 30 fillér.

A labdacok palackz alakú fadóbozokban kerülnek forgalomba és a készítő pecsétjével vannak elzárva.

Készítőhely s főraktár:

MIHALOVITS I. gyógyszerára a „Kigyó“-hoz
DEBRECZEN, Főter, a városházzal szemben.

✱ Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárában. ✱

Ganofszky Lajos

fűszer-, festék- és magkereskedése

Debreczenben, Kossuth-u. 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt
raktárát legjobb minőség-
ben és legolcsóbb árak
mellett. Alapított 1861-ben.

Az „István” gőzmalom társulat

Alapított 1843-ban.

Debreczenben

Alapított 1843-ban.

a magyar vidéki malmok egyik legrégibb vállalata.

Kitűnő minőségű őrleményei valamennyi világkiállításon és belföldön képviselt
iparkiadállításokon mindenütt elsőrendű kitüntetést és elismerő oklevelet nyertek.

Kedvező fekvésénél fogva a magyar alföld legjobb búzáiból készít darát,
lisztet és korpaneműeket, elvállal továbbá házi szükségletre mindenféle
gabonaneműeket simaörlés és szitált örlés vé-
gett, a lehető legmérsékeltebb díjazás mellett, —
és azok szakszerű kiviteléért szavatol.

Megrendelések úgy helyben, mint vidékre mindenkor
a legelőnyösebb napi árakon nagyban, közvetlen a malom
telepéről gyorsan és pontosan foganatosíttatnak; kicsiny-
ben pedig Csapó-utca 6. szám alatti raktárunk bár-
mily mennyiségben naponta árusít el.

Örlő képesség :
az első évben

18.000 métermázsa.

Mai örlőképesség :
évente

600.000 m.-mázsa.

Némethy József

Piacz-u.
42-ik sz.

fényképész műterme

Medgyaszay Sándor

hentes üzlete,
szalonna, zsiradék, füstölthús és
kolbászneműek gyára

Debreczen, gr. Degenfeld-tér 2.

Nagyban és kicsinyben való eladás.

KITÜNTETVE:

az 1896-ik évi ezredéves országos kiállításon.

Marsányi István

gőzerőre berendezett

asztalos-üzlete és parkettgyára

Debreczenben, Kossuth-utcza.

○○○○○○○○ Készít és elvállal mindennemű ○○○○○○○○

bútor és épületmunkákat.

Székesfehérvári orsz. kiállításon.
1879-ik évben.

Székesfehérvári orsz. kiállításon.
1879-ik évben.

KITÜNTETVE:

az 1896-ik évi ezredéves országos kiállításon.

Donogán és Somossy

≡ KUNZ JÓZSEF és TÁRSA UTÓDAI ≡
 ≡ ● DEBRECZEN, KISTEMPLOM-BAZÁR. ● ≡

Vászonkereskedés.

Kész fehérneműek.

Nagy szőnyeg- és butorszövet-raktár.

Női divatáruk.

MENYASSZONYI KELENGYÉK.

Nagy választékban. Szabott árakban. Előzékeny kiszolgálással.

Debreczen és vidékén
 a legnagyobb hangszerüzlet és vállalat.
 Zeneműkereskedés.

Aki jó és olcsó hangszert akar venni,
 tekintse meg

Komáromi hangszerkészítő
 műtermét

Debreczen, József kir. herceg-utca 8. sz.
 A Bika szálloda mellett.

**Mindenféle hangszerből
 pazar választék:**

hegedű, zongora, czinbalom,
 kintorna, flóta, tilinkó, oka-
 rina, czitera, trombita, har-
 monika stb. Mindenféle
 hangszeralkatrészek, kitiűő
 húrok stb. stb.

Javitások felelősséggel fel-
 vállaltatnak és
 szakszerűen végeztenek.

Czimbalom vételnél 3 havi
 díjtalan tanítás.

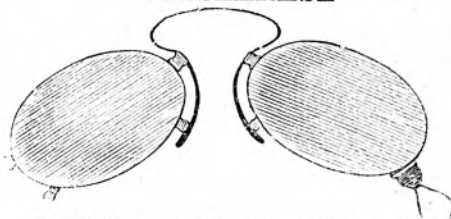
Hangolások a legkénye-
 nek is felelősség mellett
 szakszerűen végeztenek.

Régi hangszert vesznek és
 becserelek.

ALAPITTATOTT 1872.

FISCHER JAKAB

LÁTSZERÉSZ

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ.

Ajánlja a legjobb minőségű szemüve-
 geket, orrcsипtőket, lorgnetteket rövidlá-
 tók, gyengélátók, szemszenvedőknek és ope-
 rált szemeknek.

Szalonslorgnettek, színházi- és mezei-
 látszövek, Aneroid-légsulymérők, Hőmé-
 rők, nagyítölencsék és görösövek. Minden-
 féle folyadék mérők, továbbá minden a
 látszerész szakmához tartozó tárgyak leg-
 jobb minőségben kaphatók.

HEGYI JECEZ SZEMÜVEGEK

rövid- és távollátóknak mindig készletben vannak.

Pongrácz Géza

papirgyári raktára Debreczenben

Piacz-utcza, Vecsey-ház, az „Arany-Bika“ szálloda mellett.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a legolcsóbb árak mellett
papir-, író-, rajz- és irodaszerekben.

Legjobb minőségű „Árpád“, valódi E. O. Richter és Tsa-féle iskolai és mérnöki rajzeszközök, műszerek. Valódi angol (J. Nowil & Sohn Scheffieldi) kések, irodai ollók. Mindennemű rajzpapírok, pauspapírok és pausvásznak, írónok, rajzkréták, szenek, toll és tollszárak, iskolai füzetek, táskák, rajztáblák, vonalzők, fekete és színes tinták, tuschok és csészék, mindenfajta olaj- és vízfestékek, úgyszintén esetek. Birói és ügyvédi nyomtatványok, pecsétviasz és irodai zsi-negek. Levélpapír különlegességek színes, díszített és sima, a legnagyobb választékban. Üzleti könyvek, levélpapírok és borítékok czégnomással a legjutányosabb árak mellett. Névjegyek, eljegyzési kártyák, béli és esküvői meghívók a legizlésteljesebben kiállítva. Vízfestészeti rajzminták, (Passepartout) képkeretek a legnagyobb választékban. Könyvkötészeti munkák, iskolai könyvek kötése, díszkötések stb. a legesinosabban és pontosan elkészítetnek.

Gyorssajtó nyomda, könyvkötészet,

vonalzó-intézet, dombormű-nyomda és zacskógyár.

A legjobb minőségű ablakredőnyök

(Jalousien és Rouleaux) jutányos áron megrendelhető.

Legnagyobb választék képeslap-albumokban. Hortobágyi és helyi képes-levelezőlapok nagybani eladása.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy
elterjedtségnek örvend,
kapható minden fűszerüzletben,
valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 90 fillér.
Egy nagy üvegnek 1 korona 80 fillér.
Vidéki megrendelések pontosan
teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott
könyvecske minden üveggel
adatik.

TÓTH BÉLA,
gyógyszertára és illatszerraktára
DEBRECZEN, (Tisza-palota).

Férfi divatárak.
Úti készletek és
bőröndök.
Utazó és kocsi
takarók.
Fényképező
gépek

Férfi ingek, alsó nadrágok, mindennemű kalapok, nyakkendők,
sétabotok. Lavalia bőrkabátok.

Angol, francia, orosz illatszerek és szappanok nagy választékban. —
Úti bőröndök. — Utazó és kocsi takarók. Hamerli-féle pécsi kesztyűk.
Fényképező gépek, lemezek, copirpapirok s mindenféle kellékek gyári
áron. Bőr-, szivar-, pénz- és levéltárczákat. Bőr- és fa szivardobozok és
mindennemű díszműtárgyak.

Angol és solingeni aczélárak a legolcsóbb árak
mellett kaphatók.

Borsos Kata műiparú üzletében. —
Debreczen, Városház.

Paczelt János

Debreczen, Kossuth-u. Városház-épület.

Ájánlja legszolidabb árak mellett finom ízléssel készített

virágcsokrokat és sirkoszorúkat

menyezői és temetési alkalmakra. Dusan berendezett kerteszetéből **szobai dísz-
és nyíló virágokat**. Kertek berendezéséhez **díszbokrokat és fákat**. Kíül-
tetéshez **Szőnyeg- és nyíló növényeket** olcsó árban. **Virág- és konyha-
kerti vetemény-magvakat** kipróbált jó fajokból.

Raffia hánccsot. Árjegyzék bérmentve küldetik.

Debreczen

sz. kir. város

Világítási Vállalata

városi üzlet:

Piacz-utca 81-ik szám alatt.

**Elvállalja légszeszvezetékek és felszerelések berendezését
világítási és iprai czélokra.**

Legolcsóbb mindenféle világítási mód között, félannyiba kerül, mint a petróleum és ötödrész annyiba, mint a villamos világítás. Gázkonyháknál és főzőknél az elhasznált légszesz legfeljebb egy harmadrészárú, mint a fatüzelés költsége. Légszeszkályhák és fürdőberendezések könnyű és veszélytelen kezeléssel füst, korom és szemet nélkül.

**Szép és olcsó lámpák, csillárok és
hozzávaló felszerelések kaphatók.**

Elsőrendű Pírszén (koks)

házhöz szállítva olcsóbban, mint bárhol és

tiszta Porosz Kőszén megrendelhető

a légszeszgyárban vagy a városi üzletben.

Épületek és fatárgyak megvédésére való

fekete Kőszén-Kátrány
tetszésszerű menyiségben.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató:

Debreczeni Jenő, gépészmérnök.

Telefon: Gyári 74-ik szám.

Telefon: Városi üzlet 90. szám.

Mihály Sámuel

Főter, 30-ik szám.
Dreherrel szemben.

Papirraktár, irodaszerek és különlegességek, üzleti könyvek áruháza. Olaj- és vízfestészeti kellékekben dúd választék.

T. cz.

Minden
eredeti
gyári
áron!!!

Becses figyelmébe ajánlom a folyton
fejlődő ízlés és a divat követelményei-
vel lépést tartó

műnyomdám

Különlegességeim: esküvői meghívók és
eljegyzési jegyek, névjegyek stb.

Teljes tisztelettel

Mihály Sámuel

Minden
eredeti
gyári
áron!!!

***

***

Könyves Zóth Sámuel

Ajánlja az 1865. évben alapított **esztergályos üzletét**, ahol is kaphatók saját készítményű **pipaszárjai, tekebábok és golyók, hordócsapok és dugók**. Nemkülönben ajánlja **tajtpipáit, szivarszivőit, borostyán és sétatálcáit**. Felvállal az esztergályos mesterséghez tartozó mindennemű munkák elkészítését, valamint javításokat is. Kérve a n. é. közönség becses pártfogását.

Üzletke viség:
a kistemplom melletti
Bazár-épület alatt.

Károlyi Sándor

építő-, pala- és cserépfedő mester.

Lakása: Török-Bálint-u. 2.

Elvállal minden e szakmába vágó
dolgot.

„Ingatlan és Földhitel Forgalmi
Intézet” Debreczen, Hunyady-u. 17.

(a vasuti állomástól egyenesen
bevezető uton).

Törlesztéses és egyéb
kölcsönöket

300 koronától a legnagyobb összegig, városi bérházakra és földbirtokokra, a legelőnyösebb feltételek, utólagos kamatfizetés, teljes készpénzérték mellett, minden előzetes költség nélkül eszközöl. — Több tételből álló drágább kamatu kölcsönöket egy olcsó tételre cserél át, mely esetben a bekebelezési illetéket nem kell újra megfizetni. — Számtalan köszönő és elismerő levél, kérjen tájékoztatást.

Teljes tisztelettel

Groszmann Ignác.

Ezen cikket ajánljuk mindenkinek olvasásra.

Amerikaiak a Székelyföldön!!

— Nem mese, de való igazság. —

A nyáron több amerikai és angol család járt a Székelyföldön s látva annak természeti szépségeit és kincseit, így kiáltottak fel: „Székelyország csodaszépe!” És ez így is van, mert hogy a jó Isten fűbe-fába adott orvosságot, az legjobban a Székelyföldön bizonyult be, hol nem csak a csodás hatású gyógy- és borvíz fakad fel a földből — mint mondani szokás — ott, hol a botot leszurják, de havasain is a legesodásabb hatású gyógyfűvek teremnek. Azért nem tévesztendő össze más meseszerűleg hirdett, közönséges gyógyszer-keverékekkel a

törvényesen védett
s miniszterileg
engedélyezett

INDASZESZ

mely csak a Székelyföldön található gyászpirítókból (spongilla lacustris) készül, s meglepő hatása folytán a legelőkelőbb orvosok által is a legmelegebben ajánlatik: köszvény, csúsz, tagszagatás, fejfájás, nátha, influenza, izzadás, viszkettség, hajhullás és korpásodás, gyomor- és mellfájás, étvágytalanság stb. ellen s mely legtöbbször ott is segít, hol más szerek nem használnak. Ennek következtében az Indaszesz nem csak Magyar-Osztrák-országban, de még inkább a külföldön és Amerikában is évről-évre jobban elterjed, ami természetes is, mert aki egyszer megpróbálta, hazánál nélkülözni többé nem tudja, és kitűnő hatásánál fogva másnak is okvetlen ajánlja. Hogy itt nem a népet bolondító meséről, de való igazságról van szó, íme néhány nyilatkozatot közlünk:

Kossuth Lajos fia Kossuth Ferencz ezt írja: Minthogy csúszos bántalmaknál az Indaszesz be dörzsölése igen jó hatásúnak mutatkozott, ismételve kérek küldeni nekem stb.

Az Indaszeszt betegeimnek igen szívesen rendelem, mert meggyőződtem, hogy e szerrel valóban érdemes és hálás dolog foglalkozni. Betegeim igen dicsérik és kitűnő hatásúnak mondják. **Dr. Totfalussy Gyula v. egyetemi tanár, s m. kir. állami-vasutak főorvosa,** Budapest, Andrásy-ut 83.

Amerikából, New-Yorkból, 319 Enost 100 Str. Pene Gyula ezt írja: Az Indaszeszt családom többféle betegség-ken használtam s oly meglepő eredményre volt, hogy el nem mulasztom azért hálás köszönetemet kifejezni és ismételve 16 üveggel rendelni.

Az Indaszesz fejfájás, izomcsúsz, zsába, neuralgia stb. ellen különösen jó hatású. Bedörzsölés után néhány percze nemcsak szűnik, de legtöbbször végleg elmúlik a fájdalom. **Dr. gróf Hugonay Vilma orvostudor,** Budapest, Szabóky-utca 41. sz.

Ára az „Indaszesz”-nek: kis üveg 1 K, nagy üveg 2 K, próbaüveg 40 fillér.
Postán küldve láda- } 3 kis üveg 3 K 80 f. } 12 próbaüveg ... 5 K.
val és szállítási költ- } 6 kis üveg vagy 3 nagy üveg 6 K } 30 próbaüveg ... 10 K.
séggel együtt kerül } 16 kis üveg vagy 8 nagy üveg 15 K } 60 próbaüveg ... 18 K.
Legcélszerűbb a pénzt előre beküldeni, mert utánvételt 50 fillérrel többbe kerül.

A székely-havasok csodás gyógyhatású növényeiből s termékeiből készülnek még az alábbi kitűnő szerek:

Székely havasi melltea. Köhögés, rekedtség, mellfájás, elnyálkászkodás, tüdő- és gégebajban szenvedők ezt használni el ne mulasszák. Ára 1 kor. Postán küldve kerül 1 doboz 1 K 60 f.; 6 doboz 6 K; 16 doboz 15 K.

Székely havasi vértisztító-tea. Kitűnő hatású sü- } rüverőség, bőrkifutá- }
sek, s mindennemű vérbajok, golyva, skrofula ellen. }
Ára 2 kor. Postán küldve kerül 1 doboz 2 K 60 f.; 3 }
doboz 6 K; 8 doboz 15 K.

Tusnádi vaslabdacs. Minden betegségnek vérsze- }
génység a szülők, s mint- }
hogy a vérnek főalkotórészt a vas képezi, ezen vasas }
labdacokkal kell élni mindazon felnőtteknek s gyer- }
mekeknek, kik sápadtak, bágyadtak, rossz étvágyuknak, }
rendetlen emésztésük, kik szédülésben, fejfájásban, s }
főleg idegességben szenvednek. Ára 3 K. Postán küldve }
kerül 1 doboz 3 K 60 f.; 2 doboz 6 K, 6 doboz 15 K.

Én szép és hiu voltam, azért még szebb akartam lenni s mindenféle csoda- hatásúnak hirdett drága szereket használtam, melyek arcomat tönkre tették. Végre a havasi bivalytejből s növényi nedvekből készült, tehát semminemű ártalmas vegyi terméket nem tartalmazó

Székely } tejkremet ára 1 K 50 f., fél adag 1 K.
havasi } tejkrem-szappan ára 1 K.
tejkrem-hőlgypor ára 1 K 50 f.
kezdtm használni s íme szépségemet s arcom tündes- }
gét ismét visszanyertem.

Orvosi vélemény: A székelyhavasi tejkrem és szappan az arc- és kézbor finomít sára s ápolására s az arc tisztátalanságának eltávolítására a legjobban ajánlható szer. Kitűnő s mi fő, teljesen ártalmatlan a székelyhavasi hőlgypor is, mely a szappan hatását fokozza. **Dr. gróf Hugonay Vilma orvostudor,** Budapest, Szabóky-utca 41. sz. Postán küldve kerül: 1 krém, 1 szappan, 1 hőlgypor 4 K 60 f. 2 krém, 2 szappan, 2 hőlgypor, 8 K. 3 krém, 3 szappan, 3 hőlgypor 15 K.

Mindezen szerek készülnek s megrendelhetők:

BALÁZSOVICH SÁNDOR

gyógyszertárának műlaboratoriumában SEPSI-SZENT-GYÖRGY, Erdély 133. sz.

Legcélszerűbb a pénzt előre beküldeni, mert utánvételt 20 fillérrel minden többbe kerül.

Debreceni vasöntőde = és géplakatosság =

Péterfia — Madházi-utczai
telepén :

Minden gépészeti vas- és
érczöntvények nyers elő-
állítás és kimunkálása.

Gazdasági-, ipari- és ház-
tartási gépek szakszerű
javítása, jutányos áron.

Kazán- és műkovácsmun-
kák, kert- és sár-rácsok
készítése.

Kerti lóczák, borsajtók,
szőlőzúzó, vízfecskendők.
Saját gyártmányu arany-
érmes kutszivattyúk. ~
Istálló berendezési és épít-
kezési v a s t á r g y a k első
kézből olcsó elárúsítása.

Titkos!

betegségek ellen
legbiztosabb szer a „**Trias**“,
mert a „**TRIAS**“ bármilyen elbanya-
golt húgyveső-folyást is felelősség
mellett pár nap alatt gyökeresen
kigyógyít. Hatása gyors és feltétlenül
megbízható! — Ára postaköltséggel
együtt férfiaknak 2 kor. 72 fill., nők-
nek 3 korona 54 fillér. eeskendők
férfiaknak és nőknek 1 korona.

Köszvény, Csúsz, Rheuma
s mindenféle fájdalmak ellen legked-
veltebb
szer a „**Mentholin**“.

Főfájás, fogfájás s mindenféle szag-
gatódások egyszeri bedörzsölés után
megszűnnek. — Ára postaköltséggel
1 korona 50 fillér.

Gyomorbajok ellen a „**gyo-
mormosó**“ vált be mint kitűnő
gyógyszer. — Pár nap
alatt az étvágyat meghozza, a keserű
szájizt, kellemetlen felbűfögéseket s
gyomorégést okvetlenül megszünteti.

Gilisza

ellen is javasolva van. Ára postakölt-
séggel 2 korona 20 fillér.

A fentiek kaphatók:

Papp gyógyszer-tárában,
= Zisza-Szt.-Imrén, =

Fő-utca 95. szám

s a legtöbb vidéki gyógyszer-tárban.

RAKTÁR:

Zörök József gyógyszer-tárában,
Budapest, Király-utca 12-ik szám.

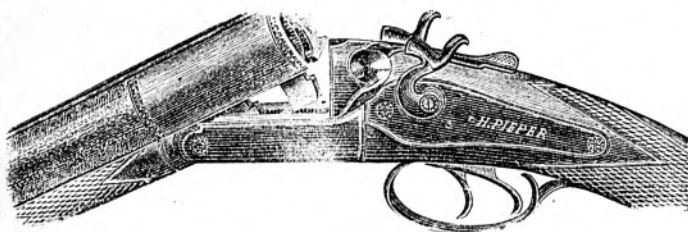
Benyáts Emil Debreczen.

Szabott árak!!

Előnyomda nagy választékban.
Kezdet és kész kézimunkák.
Mimzó pamutok és selymek.
Smyrna és kötő pamutok.
Congrék, canavák, vásznak.
Szappanok, illatszerek, fogporok
nagy választékban.

Szabott árak!!

Benyáts Emil női kézimunka és
rövidáru üzletében Debrecen (Gisza-
palota).

Skóth Sándor

fegyverműves,
Piacz-uteza 34-ik szám alatt.
(A főposta mellett.)

✱

Műhelyemben vadász és golyós, ugyszintén amerikai Winchester-fegyverek javítását szakértelemmel és felelős-
ségre elvállalok, **igen mérsékelt árak mellett.** A n. é. vadász és sportkedvelők szíves pártfogását kéri

SKÓTH SÁNDOR.

Töltényeket megbízható pontossággal készítek !!!

KORREKT ÓRÁK ÉS
MODERN ÉKSZEREK

HORVÁTH óraművesnél

DEBRECZEN, HATVAN-U. 2. SZ.

Csakis első minőségű zseb- és inga-órák, saját rendszer szerint szabályozva
lényegesen olcsóbban a napi consum áraknál.

KÉT ÉVI TÉNYLEGES JÓTÁLLÁSSAL!!!!

Javítások precíz készülnek, szinte jótállással. — Javításokért minimális árak
lesznek számítva. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Molykár ellen biztosító és megóvó intézet.

VÉGH GYULA

szücsmester

PIACZ-UTCZA 42. LAMPRECHT-PALOTA.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét elsőrangú szücs műhelyem berendezésére felhívni. ahol is elvállalok mindenféle téli ruhák nyáron általi gondozását. — Utazó bundák, lábvédők, kosítakarók, szőnyegek, női- és férfi felöltők stb. a legnagyobb gonddal megőriztetnek. — Műhelyem pontosságáról és szoliditásáról méltóztassanak meggyőződni. — A nyári idényre gondozás végett beadott ruhák tűzkár ellen biztosított helyen tartatnak. Levelező-lapok címzemre küldése után házhoz is elküldök.

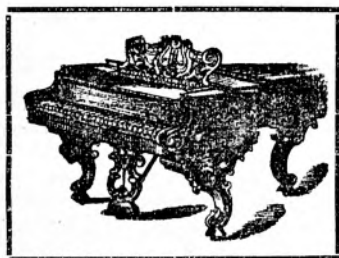
Kiváló tisztelettel:

Végh Gyula.

Szendró Sándor

zongora-készítő és hangoló
ajánlja legjobb gyártmányú

Zongoráit és Pianinóit.

Fejededük és

Gramofonok.

Javításokat és hangolásokat előnyös
árak mellett eszközöl.

Szent-Anna-utca 3-ik szám alatt.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni,
hogy Piacz-utca 41-ik szám alatti

Fényképészeti műtermet

átvettem, ahol a Fényképészet keretébe
tartozó mindennemű fölvételeket, —
(arc-, csoport-, táj- és állatképeket)
ezenkívül

olajfestésű arczképeket,
aquarelleket, oleografiákat és régi
festmények kijavítását elsőrangú mű-
vészi kivitelben mérsékelt áron készíték.

Lov. Chylinski Gy. utóda.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni,
hogy 20 év óta a debreczeni piacon fennálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg megnagyobbítottam, va-
lamint egy egészen modern **gőzerőre berendezett**

butor-gyárat létesítettem és ezáltal abba a
kellemes helyzetbe jutottam,
hogy igen tisztelt vevőimet mi-
nőség, izlés és ár tekintetében előnyösebben, mint bárhol,
kiszolgálhatom és a versenyt bárkivel könnyen felvehetem

Egyszersmind felhívom a nagyérdemű kö-
zönséget saját érdekükben, saját gyártmányu
butoraim megtekintésére, valamint szabadalmazott

ebédlő és más asztalaimra

melynek minden lapja egészen kemény, tömör
fából, 14+ darabból van összeállítva és ezáltal
minden vetemedés, hasadás vagy furnir-lepattog-
zás teljesen ki van zárva.

Tisztelettel

Killer Ede

butorgyáros cs. és kir. udvari szállító
Debreczen.

Komlóssy Lajos

ELŐBB SZABÓ ZSIGMOND

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvizek nagy raktára

—● Piacz- és Hatvan-utca sarkán. Telefon 213. szám. ●—

Ajánl mindennemű fűszerárúkat és déli gyümölcsöket. A legkiválóbb fajta és zamatu

kávékat és theákat.

Különbféle esemegeárúkat.

AJTOK és HALAK.

Rumok, szilvórium, minden fajta Likőrök.

Francia és magyar

Pezsgők és Cognacok.

Helybeli megrendelések házhoz szállítására fogadom mindig t. vevőim rendelkezésére áll, a vidéki megrendeléseket pedig azonnal a leggyorsabban eszközölöm.

Portland-cement és vízhatlan mészraktár.

Homoki szőlőtelepek kitűnő rizling és vörös bortermelésének elárúsítása.

Tiszta kezelésű asztali bor.

JÁLICS FERENCZ mintapincze borainak raktára.

TOKAJI ASSZÚ

és a legkitűnőbb fajta csemege-szőlők.

Kiválóan ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe mindig friss töltésű mindennemű

ASVÁNYVIZEIM nagy raktárát.

Tóth Gyula

Debreczen, =
Piacz-u. 20 és 27.

Vadászfegyverek

és vadászati felszerelések, különlegességek

Vasbutorok, fürdőkádak, jég szekrények, konyhafelszerelések és gyermek kocsik.

„Ursus“ borsajtók elismert legerősebb nyomású, 3 átfételű, szabadalmazott vasgerenda szerkezetű borsajtó.

Budveiszi és honi gyártmányú porcellán, valamint „Meidingeri rendszerű“ kályhák. „Multiplicator“ betétek, mely rendszer cserépkályhákba alkalmazva a szobát egy fél óra alatt teljesen felmelegíti.

Minden iparághoz való francia és angol szerszámok, valamint vas-, aczél- és fém anyagok legjutányosabb bevásárlási forrása.

***** Képes árlap ingyen és bérmentve. *****

MÁYER JENŐ

Debreczen, Piacz- és
Széchenyi-utcza sarok.

A legolcsóbb bevásárlási
forrás fűszer-, anyag és fes-
tékárúkbán.

Külön csemegeosztály!!!

Idényben naponta friss góthai fel-
vágottak, prágai sódar, bécsi és
szepességi virsli, teavaj s mindennemű
csemege különlegességek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Telefon: 145.

Telefon: 145.

